ΛΙΝΤΙΑ ΚΑΤΣΟ

ΔΟΥΛΕΣ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 2017

Λίντια Κάτσο

ΔΟΎΛΕΣ ΤΗΣ ΕΞΟΎΣΊΑΣ

Η ανείπωτη ιστορία της διεθνούς σωματεμπορίας

Αθήνα 2017

Τίτλος πρωτοτύπου: Esclavas del poder.
Τίτλος της αγγλικής μετάφρασης: Slavery Inc. The Untold Story of International Sex Trafficking. Portobello Books, 2012.
Μετάφραση από τα Αγγλικά: Φίλιππας Κυρίτσης.
Πληκτρολόγηση: Κριστίνα Πλαμαντεάλα.
Επιμέλεια: Θανάσης Αργυρίου.

Στους αδελφούς μου Όσκαρ, Χοσέ και Αλφρέντο, που
έχουν αποδείξει ότι η αρρενωπότητα μπορεί να είναι στοργική,
υπέρ της ισότητας και μη βίαιη.

Περιεχόμενα

Πρόλογος

Η δύναμη της ηθικής

Ρομπέρτο Σαβιάνο

Η Λίντια Κάτσο είναι το πρότυπο για οποιονδήποτε θέλει να γίνει δημοσιογράφος. Είναι μία γυναίκα με μεγάλο θάρρος που άντεξε φυλακή και βασανιστήρια για να υπερασπίσει μια μειονότητα, την οποία κανένας δεν άκουγε, για να τραβήξει την προσοχή του κοινού στις αδικίες που οι γυναίκες και τα παιδιά υφίστανται στο Μεξικό και στα φτωχότερα μέρη του κόσμου. Έχει αποκαλύψει άγνωστες έως τώρα πληροφορίες και έχει εκθέσει τον εαυτό της σε πολύ μεγάλο κίνδυνο με το να δίνει πληροφορίες ενάντια σε σημαντικούς επιχειρηματίες και πολιτικούς.

Κι εγώ, επίσης, έχω κάνει καταγγελίες ενάντια στο οργανωμένο έγκλημα. Άνοιξα παράθυρα που αποκάλυψαν την συνεργασία μεταξύ του οργανωμένου εγκλήματος και της πολιτικής, αλλά δεν έχω επιτεθεί ανοιχτά στην κυβέρνηση της χώρας μου. Απειλούμαι από την Καμόρα αλλά με προστατεύει το ιταλικό κράτος.

Η Λίντια Κάτσο υποχρεώθηκε να εκτίσει μία άδικη ποινή φυλάκισης, απειλήθηκε και βασανίστηκε για να εκφοβιστεί, κι όμως αργότερα αποκαλύφθηκε ότι όλες οι κατηγορίες της ήταν καλά τεκμηριωμένες. Η σημασία της μαρτυρίας της έχει παγκόσμια ισχύ. Οπουδήποτε η κυβέρνηση είναι αδύναμη, οπουδήποτε η κοινωνία αποδέχεται την εγκληματικότητα, οι γυναίκες και τα παιδιά είναι τα πρώτα θύματα. Η διακίνηση ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευσή τους είναι το πιο ωμό από τα εγκλήματα, το οποίο, σε αντίθεση με την διακίνηση όπλων και ναρκωτικών, παρέχει τεράστια περιθώρια κέρδους με ελάχιστους κινδύνους

Ο Ρομπέρτο Σαβιάνο είναι ένας διακεκριμένος Ιταλός δημοσιογράφος που είναι περισσότερο γνωστός για τις έρευνές του για την Καμόρα, την ιταλική μαφία, τις οποίες παρουσιάζει στο βιβλίο του και στην ταινία με τον τίτλο «Γόμορα».

Εισαγωγή

Όταν ήμουν επτά χρονών, κάθε φορά που η αδελφή μου η Σόνια κι εγώ βγαίναμε στο δρόμο, η μητέρα μας μάς προειδοποιούσε να κρατηθούμε μακριά από «αυτήν που άρπαζε παιδιά», μία ηλικιωμένη γυναίκα, πολύ γνωστή στην γειτονιά μας, η οποία έκλεβε κορίτσια. Δελέαζε τα κορίτσια προσφέροντάς τους καραμέλες και μετά τα απήγαγε και τα πουλούσε σε ξένους. Βεβαίως, η λέξη «απαγωγέας» αναφέρεται στην αρπαγή ανθρώπων όλων των ηλικιών, όχι μόνο παιδιών. Σαράντα χρόνια αργότερα, ανακάλυψα ότι το μάθημα της παιδικής μου ηλικίας, το οποίο θα μπορούσε να έχει παρθεί από τον Κάρολο Ντίκενς, έχει γίνει πλέον ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα του εικοστού πρώτου αιώνα. Η κοινωνία γενικά τείνει να θεωρεί την εμπορία γυναικών και παιδιών ως μία οπισθοδρόμηση σε μία εποχή που το «εμπόριο λευκής σάρκας» ήταν μικρής εμβέλειας επιχείρηση, την οποία έκαναν πειρατές που απαγάγανε γυναίκες για να τις πουλάν σε μπουρδέλα σε μακρινές χώρες. Νομίζαμε ότι ο εκσυγχρονισμός και οι ισχυρές παγκόσμιες αγορές θα εξάλειφαν αυτό το είδος δουλείας και ότι η κακοποίηση παιδιών στις σκοτεινότερες άκρες του «υποανάπτυκτου κόσμου» απλά θα εξαφανιζόταν με την επαφή με τους νόμους της Δύσης και με τις οικονομίες της αγοράς. Η έρευνά μου για αυτό το βιβλίο δείχνει ακριβώς το αντίθετο. Ύπαρχει μία παγκόσμια έκρηξη σε συνδικάτα του οργανωμένου εγκλήματος που απαγάγουν, πουλάν και υποδουλώνουν γυναίκες και παιδιά. Οι ίδιες δυνάμεις που υποτίθεται θα εξάλειφαν την δουλεία την ενδυνάμωσαν σε μία κλίμακα χωρίς προηγούμενο. Σε όλο τον πλανήτη, γινόμαστε μάρτυρες μιας κουλτούρας που θεωρεί ότι η απαγωγή, η εξαφάνιση, το εμπόριο και η διαφθορά μικρών κοριτσιών και εφήβων είναι φυσιολογική. Γίνονται σεξουαλικά αντικείμενα για ενοικίαση και πώληση, και ο παγκόσμιος πολιτισμός μας γιορτάζει αυτήν την μετατροπή σε αντικείμενα ως μία πράξη ελευθερίας και προόδου. Σε μία οικονομία της αγοράς που στερεί τον άνθρωπο από τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά του, εκατομμύρια άνθρωποι θεωρούν ότι η

πορνεία είναι ασήμαντο κακό. Επιλέγουν να αγνοούν το γεγονός ότι αυτό που κρύβεται πίσω από την πορνεία είναι η εκμετάλλευση, η κακοποίηση και η τεράστια δύναμη του οργανωμένου εγκλήματος, που ασκείται σε μικρή ή μεγάλη κλίμακα σ' όλο τον κόσμο.

Για αιώνες, μαφιόζοι, πολιτικοί, στρατιωτικοί, επιχειρηματίες, βιομήχανοι, θρησκευτικοί ηγέτες, τραπεζίτες, αστυνομικοί, δικαστές, παπάδες και συνηθισμένοι άνθρωποι, συμμετείχαν σε παγκόσμια δίκτυα του οργανωμένου εγκλήματος. Η διαφορά μεταξύ των ατομικών παραβατών, ή των μικρών τοπικών συμμοριών, και των παγκόσμιων συνδικάτων του εγκλήματος βρίσκεται στην στρατηγική τους, στους κώδικές τους και στις πρακτικές προώθησης των «εμπορευμάτων» τους. Χωρίς αμφιβολία, η διαφθορά είναι αυτή που δίνει στην μαφία οικονομική και πολιτική εξουσία σε κάθε πόλη, όπου ασκεί τις επιχειρήσεις της. Η αναζήτηση απόλαυσης είναι παγκόσμια και παρέχει ένα ζωτικό δεσμό σε αυτή την αλυσίδα: ενώ κάποιοι δημιουργούν την αγορά για την ανθρώπινη δουλεία, άλλοι την προστατεύουν, την προωθούν και την τροφοδοτούν, ή είναι σε θέση να ανανεώνουν την ζήτηση για πρώτες ύλες.

Το οργανωμένο έγκλημα περιλαμβάνει μαφίες, συνδικάτα ή καρτέλ που ασκούν παράνομες επιχειρήσεις με σκοπό το κέρδος. Τα άτομα που συμμετέχουν σε αυτές τις παράνομες δραστηριότητες αποκαλούνται γκάνγκστερ, μαφιόζοι, μέλη συμμοριών, ή έμποροι ναρκωτικών, και ανήκουν στην λεγόμενη «μαύρη οικονομία». Δεν πληρώνουν φόρους στις νόμιμες κυβερνήσεις αλλά χρειάζεται να διαπραγματεύονται με αυτές τις νόμιμες κυβερνήσεις για να μπορούν να κάνουν την δουλειά τους. Οι συμφωνίες μεταξύ των οργανωμένων εγκληματιών και των κυβερνήσεων συμβάλλουν στο εμπόριο όπλων, ναρκωτικών και ανθρώπων. Αυτό το εμπόριο περιλαμβάνει εγκλήματα όπως η ληστεία, η απάτη και η παράνομη μεταφορά αγαθών και ανθρώπων.

Στον εικοστό πρώτο αιώνα, οι ομάδες οργανωμένου εγκλήματος έχουν γίνει πιο επαγγελματικές. Οι καπιταλιστικοί κανόνες του ελεύθερου εμπορίου παρέχουν στην μαφία αμέτρητες ευκαιρίες για να δημιουργήσει νέους δρόμους για την διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών μεταξύ χωρών και ηπείρων. Η βία και η προστασία είναι η κύρια ασχολία τους. Το χρήμα, η απόλαυση και η εξουσία είναι ο κύριος σκοπός τους.

Η εμπορία ανθρώπων, όπως ορίζεται στο Γλωσσάριο στο τέλος αυτού του βιβλίου, έχει καταγραφεί σε 175 χώρες. Δείχνει την αδυναμία του παγκόσμιου καπιταλισμού και την ανισότητα που δημιουργείται από τους οικονομικούς κανόνες των πιο ισχυρών χωρών. Πάνω απ' όλα αποκαλύπτει την αντιμετώπιση σαν φυσιολογικής της ανθρώπινης σκληρότητας και της κουλτούρας που την έχει ενθαρρύνει. Κάθε χρόνο, 1,39 εκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο -κυρίως γυναίκες και παιδιά- υποβάλλονται σε σεξουαλική σκλαβιά. Αγοράζονται, πουλιούνται, και ξαναπουλιούνται σαν πρώτες ύλες σε οποιαδήποτε βιομηχανία, σαν κοινωνικά σκουπίδια, σαν τρόπαια και σαν δώρα.

Για πέντε ολόκληρα χρόνια προσπάθησα να εντοπίσω τις μικρές και τις μεγάλες επιχειρήσεις της διεθνούς μαφίας ακούγοντας ιστορίες ανθρώπων που επιβίωσαν από την σεξουαλική εκμετάλλευση. Βρήκα άντρες, γυναίκες, και παιδιά που υπήρξαν θύματα εμπορίας με σκοπό την αναγκαστική εργασία ή τον αναγκαστικό γάμο. Αλλά ο κύριος σκοπός μου ήταν να ακολουθήσω τα ίχνη ενός εγκληματικού φαινομένου που γεννήθηκε τον εικοστό αιώνα: της εμπορίας γυναικών και παιδιών με σκοπό το σεξ. Η επιτήδευση της παγκόσμιας οικονομίας του σεξ έχει δημιουργήσει μία αγορά σεξουαλικών σκλάβων που σύντομα μπορεί να ξεπεράσει τους αφρικανούς σκλάβους που πουλήθηκαν από τον 16ο ως τον 19ο αιώνα.

Το σεξ διαδραμάτιζε πάντα κεντρικό ρόλο στην ιστορία κάθε μαφίας. Οι μαφίες αγοράζουν, πουλάνε, δίνουν, απαγάγουν, νοικιάζουν, δανείζουν, βιάζουν, βασανίζουν και σκοτώνουν γυναίκες και κορίτσια. Η αντίληψη για τις γυναίκες σαν αντικείμενα

απόλαυσης είναι πάντα παρούσα στις ιστορίες εγκληματικών ομάδων σε όλο τον κόσμο - της γιαπωνέζικης Γιακούζα, των κινέζικων Τριάδων, της ιταλικής, της ρωσικής και της αλβανικής μαφίας, και των λατινοαμερικάνικων καρτέλ των ναρκωτικών. Η σεξουαλική απόλαυση τροφοδοτεί τηνmοικονομική και την πολιτική εξουσία. Σύμφωνα με την φαλλοκρατική αντίληψη, οι γυναίκες αξιολογούνται σαν αντικείμενα, όχι σαν άνθρωποι, και ακόμη και οι γυναίκες που συμμετέχουν σε εγκληματικές οργανώσεις υιοθετούν τάσεις μισογυνισμού και περιφρόνησης.

Η πρόσβαση στην σεξουαλική απόλαυση είναι ένα σημαντικό εργαλείο συνοχής και συναλλαγών μεταξύ ομάδων αρσενικών στον στρατό και στον κόσμο των επιχειρήσεων, σε τέτοια έκταση που το εμπόριο του σεξ είναι το πιο επικερδές του κόσμου, ακόμα πιο επικερδές και από το εμπόριο όπλων και ναρκωτικών. Τα εμπορεύματα είναι ενήλικες γυναίκες, έφηβες και νεαρά κορίτσια ανεξαρτήτως ηλικίας, στον βαθμό που μπορούν να ελεγχθούν, να χρησιμοποιηθούν, και να κυριαρχηθούν από τους ιδιοκτήτες τους.

Αυτό το βιβλίο ερευνάει την νοοτροπία του αρσενικού προς τις γυναίκες και την σεξουαλικότητα. Μαθαίνουμε για το λεγόμενο «φεμινιστικό μπούμερανγκ», το οποίο ωθεί πολλούς άντρες να ζητάν όλο και πιο νεαρότερες γυναίκες από χώρες όπου η κουλτούρα της γυναικείας υποταγής επικρατεί ακόμη. Το βιβλίο επίσης, δίνει φωνή σε γυναίκες που εργάζονται ως εκδιδόμενες του δρόμου, όπως επίσης σε αυτές που αποκαλούν τον εαυτό τους «ελεύθερες εκδιδόμενες» και ιδρύουν σωματεία για να υπερασπιστούν την πορνεία σαν «μια ακόμα δουλειά» σε έναν καπιταλιστικό και εκμεταλλευτικό κόσμο. Χωρίς αυτές, δεν θα ήμασταν σε θέση να ερμηνεύσουμε την πολύπλοκη συζήτηση που γίνεται σε παγκόσμιο επίπεδο πάνω στην σεξουαλική σκλαβιά και στην πορνεία.

Το να ταξιδεύω σε όλο τον κόσμο και να ερευνώ τα δίκτυα εμπορίας ανθρώπων άλλαξε ριζικά την θεώρησή μου πάνω στο πώς συνδέονται μεταξύ τους οι μαφίες. Η ατιμωρησία, την οποία

αυτές οι ομάδες απολαμβάνουν, είναι τρομακτική και ύποπτη, ιδιαίτερα την εποχή που οι πιο ισχυρές χώρες έχουν θέσει την μάχη ενάντια στην διακίνηση ανθρώπων κοντά στην κορυφή της εθνικής και της διεθνούς τους ατζέντας. Γιατί υπάρχουν τόσο πολλές αντιφάσεις στις πολιτικές μετανάστευσης και στις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου; Γιατί τώρα γίνονται περισσότερες οι μετανάστριες από τους μετανάστες; Πώς πολλές χώρες προστατεύουν νομικά την εκμετάλλευση της εργασίας σε μία προσπάθεια να βελτιώσουν τις οικονομίες τους; Γιατί συμβαίνει στις πλούσιες χώρες να υπάρχει έλλειψη διαφάνειας στην προσωρινή κράτηση μεταναστών από τις φτωχές χώρες; Πώς λειτουργούν τα εργοστάσια των συνόρων; Πώς οι επιχειρήσεις και οι κυβερνήσεις επιλέγουν μια περιοχή για εκμετάλλευση της εργασίας;

Σε συναισθηματικό επίπεδο, το ότι έπρεπε να αντιμετωπίσω το γεγονός ότι είμαι μια γυναίκα δημοσιογράφος έκανε αυτήν την έρευνα πολύ πιο πολύπλοκη. Η πρόκληση υπήρξε μνημειώδης. Αν και μιλάω τέσσερις γλώσσες, χρειάστηκε να εμπιστευτώ διερμηνείς και ντόπιους δημοσιογράφους που ήξεραν τα μέσα και τα έξω κάθε πόλης καθώς και τους κανόνες των τοπικών μαφιών. Αρκετοί διεθνείς ανταποκριτές, όλοι άντρες, μου σύστησαν ταξιτζήδες, πληροφοριοδότες, και οδηγούς. Κανένας από τους συνεργάτες μου δεν είχε ακολουθήσει τα ίχνη σωματεμπόρων αν και μερικοί από αυτούς είχαν καλύψει το ζήτημα ως μέρος άλλων ερευνών για την διαφθορά ή το οργανωμένο έγκλημα. Χωρίς να δημιουργήσουν υποψίες, μερικοί από αυτούς κατάφεραν να μπουν σε μπουρδέλα και μπαρ καραόκε, όπου νεαρά κορίτσια και γυναίκες γίνονται θύματα σωματεμπορίας σε είκοσι περίπου χώρες. Αυτοί είναι άντρες, και αυτό είναι το διαβατήριό τους για την σκηνή του εγκλήματος.

Στην Καμπότζη, στην Ταϊλάνδη, στη Γερμανία και στην Κεντρική Ασία, χρειάστηκε να υιοθετήσω διάφορες στρατηγικές για να αποφύγω τον κίνδυνο. Αντιμετώπισα τεράστιες απογοητεύσεις, όπως όταν χρειάστηκε να το σκάσω από ένα καμποτζιανό καζίνο που το δούλευαν οι κινέζικες Τριάδες, όπου κορίτσια κάτω από δέκα χρονών αγοραζόντουσαν και πουλιόντουσαν.

Ύπήρξαν πολλά εμπόδια. Σε όλους τους τουριστικούς προορισμούς του κόσμου, υπάρχουν ταξιτζήδες, θυρωροί και οδηγοί που προωθούν την πορνεία και συμμετέχουν σε δίκτυα σωματεμπορίας, κάτι το οποίο κάνει δύσκολο το να τους εμπιστευθείς. Είναι πολύ πιθανό, το άτομο που οδηγάει με εσένα μέσα στους δρόμους της Σρι Λάνκα, του Μαϊάμι ή της Κούβας, να δίνει επίσης αναφορά στα τοπικά συνδικάτα του εγκλήματος ότι μία γυναίκα δημοσιογράφος ρωτάει για τις υπηρεσίες τους ή ζητάει να οδηγηθεί σε συγκεκριμένες γειτονιές, όπου ζουν νταβατζήδες και θύματα διακίνησης.

Ο μόνιμος φόβος που ένιωθα κορυφωνόταν από το γεγονός ότι είμαι γυναίκα. Με ανάγκαζε να παίρνω προφυλάξεις, καθώς επίσης να είμαι πιο προσεκτική σχετικά με τις πηγές μου και πιο καχύποπτη απέναντί τους. Επίσης με έκανε να συμπονάω περισσότερο τα θύματα που τόλμησαν να μοιραστούν μαζί μου τις ιστορίες τους και μου θύμισε πόσο επικίνδυνο είναι να είσαι γυναίκα σε οποιαδήποτε πατριαρχική κοινωνία.

Πήρα συνέντευξη από διάφορες που επιβίωσαν καθώς και από ειδικούς, αλλά επίσης χρειάστηκε να προσεγγίσω εκείνους που λειτουργούν μέσα στα δίκτυα και είναι ακόμα ζωντανοί για να πούνε την ιστορία. Προκειμένου να τα καταφέρω, εφάρμοσα τα μαθήματα του Γκύντερ Βάλραφ ενός Γερμανού δημοσιογράφου και συγγραφέα του Οι Κατώτατοι των Κατώτερων (στα Ελληνικά κυκλοφόρησε με τον τίτλο «Στο περιθώριο», Σ.τ.μ.). Συνάντησα τον Γκύντερ όταν επισκέφθηκε το Μεξικό και μας δόθηκε η ευκαιρία να μοιραστούμε τις εμπειρίες μας. Ακολουθώντας την συμβουλή του, κατά την διάρκεια του ταξιδιού μου από το Μεξικό στην Κεντρική Ασία μεταμφιέστηκα και χρησιμοποίησα ψεύτικες ταυτότητες, με αποτέλεσμα να καταφέρω να καθίσω και να πιώ καφέ με έναν Φιλιππινέζο σωματέμπορο στην Καμπότζη, να χορέψω σε ένα μεξικάνικο νάιτ κλαμπ με Κουβανέζες, Βραζιλιάνες και Κολομβιανές χορεύτριες, να μπω σε ένα μπουρδέλο νέων γυναικών στο Τόκιο, όπου ο καθένας έμοιαζε με φιγούρα μανγκά και, ντυμένη σαν καλόγρια, να καταφέρω να διασχίσω την Λα Μερσέντ, μία από τις πιο επικίνδυνες γει-

τονιές της Πόλης του Μεξικού, την οποία ελέγχουν πανίσχυροι διακινητές.

Αν και όλες οι μορφές εμπορίας ανθρώπων στηρίζονται στην αναζήτηση οικονομικής ισχύος η εμπορία ανθρώπων με σκοπό το σεξ ενθαρρύνει, δημιουργεί, και ενδυναμώνει μία κουλτούρα όπου η δουλεία θεωρείται φυσιολογική και ως μέσο βιοπορισμού για τα εκατομμύρια των γυναικών, των κοριτσιών, και των αγοριών που ζουν στη φτώχεια και χωρίς εκπαίδευση. Η δύναμη του διεθνούς εμπορίου του σεξ βρίσκεται στην μετατροπή του ανθρώπινου σώματος σε εμπόρευμα, για να γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης, να αγοραστεί και να πουληθεί, χωρίς την άδεια του ιδιοκτήτη του. Στην διάρκεια της Διεθνούς Έκθεσης του Σεξ του 2009, μου δόθηκε η ευκαιρία να πάρω συνέντευξη από μερικούς από τους πιο γνωστούς εμπόρους και διαφημιστές του εμπορίου του σεξ, και οι περισσότεροι από αυτούς επαναλάμβαναν την ίδια φράση λες και ήταν η προσευχή τους: «Όλα αυτά αφορούν τα λεφτά, όχι τους ανθρώπους». Αυτό είναι το σύνθημα που χρησιμοποιούν για να εκπαιδεύσουν οι επιχειρηματίες του σεξ. Τα εκατομμύρια που αυτοί οι άνθρωποι επενδύουν κάθε χρόνο σε πολιτικά λόμπι για να κάνουν την δουλεία να αντιμετωπίζεται σαν φυσιολογική, θα μπορούσαν να σώσουν μία ολόκληρη χώρα από την λιμοκτονία.

Προτού ξεκινήσω αυτό το ταξίδι, ένας απόστρατος Μεξικανός στρατηγός μού είπε ότι ένα παράνομο φορτίο από όπλα Καλάσνικοφ δεν χρειάζεται τίποτα παραπάνω από κατάλληλη συσκευασία, αγοραστή, έναν διεφθαρμένο κυβερνητικό μεσάζοντα και έναν πωλητή. Μία σκλάβα, εντούτοις, πρέπει να πειστεί ότι η ζωή της δεν έχει καμία αξία παρά για τον αγοραστή της και για τον πωλητή της. Η δύναμη του σωματέμπορου πηγάζει από την εκμηδένιση κάθε αξιοπρέπειας και κάθε ελευθερίας του θύματος. Η φτώχεια δεν είναι μόνο το γόνιμο έδαφος, αλλά και η μηχανή που φυτεύει τους σπόρους της δουλείας στον κόσμο. Η συνενοχή των κυβερνήσεων είναι αναμφισβήτητη.

Αυτό το βιβλίο προβάλλει όλο τον θίασο των ηθοποιών που εμφανίζονται σε αυτήν την τραγωδία: τους σωματέμπορους, τα θύματα που έγιναν θύτες, καθώς κι αυτές που θεράπευσαν το σώμα και το μυαλό τους και μεταμόρφωσαν την ζωή τους. Τους μεσάζοντες, τους πελάτες, τις μαντάμ, τους στρατιωτικούς, τους δημόσιους υπάλληλους -λιγότερο ή περισσότερο έντιμους ή διεφθαρμένους- σε διάφορες χώρες. Επίσης τις μανάδες που προσφέρθηκαν να μου πουλήσουν τα μωρά τους, μανάδες που έψαχναν απελπισμένα τις κόρες τους, τις οποίες είχαν απαγάγει σωματέμποροι, και αυτούς που συμμετείχαν στα δίκτυα του τοπικού σεξοτουρισμού. Οι φωνές τους, οι απειλές τους και οι ελπίδες τους βρίσκονται σε αυτές τις σελίδες.

Δεν μπορούμε να κατανοήσουμε αυτήν την εγκληματική επιχείρηση χωρίς να ακολουθήσουμε την διαδρομή του χρήματος. Πώς ξεπλένουν τα χρήματά τους και πού; Οι τράπεζες και οι επενδυτές στο χρηματιστήριο παίζουν και αυτοί το ρόλο τους. Για να καταλάβω αυτό το φαινόμενο χρειαζόταν να αναλύσω την στάση διαφόρων χωρών απέναντι στην εμπορία ανθρώπων και στην πορνεία, να εξετάσω πώς οι κυβερνήσεις κερδίζουν από την νομιμοποίηση και την ρύθμισή της, καθώς και την πολιτιστική αξία που οι άντρες και οι γυναίκες δίνουν στο αγοραίο σεξ. Βρήκα βαθιά θρησκευόμενα κράτη όπως η Τουρκία, όπου η πορνεία είναι νόμιμη και η κυβέρνηση διευθύνει τα μπουρδέλα. Η Σουηδία, από την άλλη μεριά, έχει ποινικοποιήσει την κατανάλωση του αγοραίου σεξ και προστατεύει με νόμο τις γυναίκες που είναι θύματα της σεξουαλικής δουλείας με σκοπό το κέρδος.

Τελικά, αυτό το έργο δεν θα ήταν πλήρες χωρίς τα εκατομμύρια των ανθρώπων που έχουν αφιερώσει τις ζωές τους στην διάσωση και την θεραπεία θυμάτων σωματεμπορίας, από την Κίνα μέχρι την Βραζιλία, από την Ίνδία μέχρι το Λος Άντζελες, από την Γουατεμάλα μέχρι τον Καναδά και την Ίαπωνία.

Αυτός είναι ένας χάρτης μίας μορφής σύγχρονης δουλείας. Είναι μία έρευνα που απαντάει στις βασικές δημοσιογραφικές ερωτήσεις: ποιος, πώς, πότε, πού και γιατί, στον εικοστό πρώ-

το αιώνα, πουλιούνται περισσότεροι άνθρωποι, περισσότερα όπλα, και περισσότερα ναρκωτικά. Τα μέσα για την καταπολέμηση αυτού του εγκλήματος βρίσκονται στα χέρια των πολιτών του κόσμου. Ελπίζω ότι κάθε ανθρώπινο πλάσμα μπορεί να βρει τον δρόμο του ή τον δρόμο της προς την ελευθερία και την ελπίδα, παρά τον ηθικό πανικό που αυτό το ζήτημα έχει προκαλέσει τα τελευταία χρόνια.

1.

Η Τουρκία και η Χρυσή Ημισέληνος

Ελέγχω το διαβατήριό μου, το εισιτήριό μου και την τούρκικη βίζα. Είμαι έτοιμη να ξεκινήσω το ταξίδι μου στην κεντρική Ασία. Καθώς μελετώ τον χάρτη, μου έρχονται αναμνήσεις από το προηγούμενο ταξίδι μου.

Μερικά χρόνια πριν, ταξίδεψα στην Φινλανδία, και μετά στην Αγία Πετρούπολη, στην Μόσχα και στο Κίεβο. Κατόπιν, πέταξα στην Τιφλίδα, στην Γεωργία, όπου γνώρισα και εκτίμησα την δημοσιογράφο Άννα Πολιτκόφσκαγια, η οποία με βοήθησε να κατανοήσω τις περιπλοκότητες της περιοχής. Διέσχισα το Αζερμπαϊτζάν και την Αρμενία. Επισκέφτηκα την Τασκένδη και την Σαμαρκάνδη, που κάποτε υπήρξαν οι πιο όμορφες πόλεις της Περσικής Αυτοκρατορίας. Από το Ουζμπεκιστάν πήγα στο Αζγκαμπάτ, στο Τουρκμενιστάν. Ήταν Οκτώβριος, και υπέφερα τον χειμώνα όπως μόνο μια γυναίκα από τους τροπικούς υποφέρει, ανήμπορη να υποφέρω στωικά θερμοκρασίες δέκα βαθμών κάτω από το μηδέν.

Αυτή τη φορά, είναι Φεβρουάριος, και το κρύο δεν θα είναι τόσο δυνατό. Συμβουλεύομαι ξανά τον χάρτη και ιχνηλατώ την πορεία μου, ακολουθώντας την διαδρομή των δουλεμπόρων. Θα πετάξω από το Λονδίνο στην Τουρκία και θα επισκεφτώ την Άγκυρα και την Ίστανμπούλ, τις κυριότερες πόλεις αυτής της όμορφης χώρας.

Τα αισθήματά μου είναι ανάμικτα. Πόσες φορές όταν ήμουν μικρό κορίτσι ονειρεύτηκα να γυρίσω τον κόσμο, θαυμάζοντας τους πολιτισμούς και τις κουλτούρες που ήταν άγνωστες σε μένα; Φανταζόμουνα τον εαυτό μου να περπατάει μέσα στις υπόγειες πόλεις της Καππαδοκίας, έναν κάτω κόσμο, του οποίου οι τεράστιες πέτρες πιθανόν να μου ψιθύριζαν τα μυστικά τους. Θυμάμαι επίσης την μητέρα μου να μου λέει πόση σημασία είχε

για αυτήν το να επισκεφτεί την εκκλησία της Αγίας Σοφίας στην Ίστανμπούλ.

Πηγαίνω σε μία χώρα που αποτελεί γέφυρα μεταξύ πολιτισμών. Πριν να αφήσω το Μεξικό, ξαναδιαβάζω τον Ορχάν Παμούκ. Αυτή τη φορά δεν θα κυνηγάω τις φωνές του παρελθόντος. Θα επισκεφτώ μια κοσμική δημοκρατία που διαδραματίζει τον σημαντικό ρόλο της σύνδεσης Ασίας και Ευρώπης. Τα σύνορα της χώρας είναι διάτρητα, και μπορώ να φανταστώ τα προβλήματα επιτήρησης, τα οποία αντιμετωπίζουν οι αρχές. Στα βορειοανατολικά, η Τουρκία συνορεύει με την Γεωργία, στα Ανατολικά, με την Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν, στα νοτιοανατολικά, με το Ιράν, στα βόρεια βρέχεται από την Μαύρη Θάλασσα, στα δυτικά συνορεύει με την Ελλάδα και βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος και συνορεύει επίσης με την Βουλγαρία. Το Ιράκ, η Συρία και, βέβαια, η Μεσόγειος θάλασσα βρίσκονται στον νότο. Οι αρχαίοι δρόμοι του εμπορίου δεν έχουν αλλάξει και πολύ, όμως ο σκοπός μου είναι να ανακαλύψω πώς το πρότυπο του λαθρεμπορίου έχει εξελιχθεί έτσι ώστε να είναι λειτουργικό στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης του οργανωμένου εγκλήματος.

Η Τουρκία είναι μία χώρα εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων κατοίκων. Από τότε που υπέγραψε την συμφωνία ελεύθερου εμπορίου με τους Ευρωπαίους γείτονές της το 1996, όπως η πλειοψηφία των άλλων χωρών που έχουν ανοίξει τα σύνορά τους, έχει αντιμετωπίσει το παράδοξο να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της ελεύθερης αγοράς ενώ παράλληλα γνωρίζει την ανάπτυξη της μαύρης αγοράς. Η Τουρκία είναι προσκολλημένο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά ακόμα δεν έχει ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της, ώστε να γίνει δεκτή ως πλήρες μέλος.

Το αεροπλάνο προσγειώνεται στην Τουρκία νύχτα. Η ομορφιά του έναστρου ουρανού που χρωματίζεται με βιολετί πινελιές κόβει την ανάσα. Καθώς κάθομαι σε ένα ταξί, στον δρόμο για το ξενοδοχείο μου, κατεβάζω το παράθυρο. Οι μυρουδιές της Ίστανμπούλ φτάνουν μέχρι εμένα: το πετρέλαιο, τα μπαχαρικά, και η αλατισμένη αύρα από την θάλασσα. Κάθε πόλη έχει το δικό

της άρωμα.

Ο ταξιτζής, περήφανος για τη χώρα του, προθυμοποιείται να μου κάνει μία ξενάγηση. Μου εξηγεί ότι είμαστε στην περιοχή που χωρίζει την Ανατολία από την Θράκη, και περιλαμβάνει την θάλασσα του Μαρμαρά, τον Βόσπορο και τα Δαρδανέλλια - την περιοχή που είναι γνωστή σαν Τούρκικα Στενά, η οποία αποτελεί σύνορο μεταξύ Ασίας και Ευρώπης. «Ετοιμαζόμαστε να αναγνωριστούμε ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης», με πληροφορεί σε φιλικό τόνο, χρησιμοποιώντας τουριστικά Αγγλικά που αφήνουν να φανούν διάφορες προφορές. «Εδώ όλα είναι καλά», με διαβεβαιώνει. «Οι Μουσουλμάνοι, οι Εβραίοι, οι Χριστιανοί, οι Αγνωστικιστές, οι Προτεστάντες όλοι ζουν μαζί», προσθέτει. Μιλάει σαν να επαναλαμβάνει ένα σύνθημα. Χαμογελάω και σκέφτομαι για τις αναφορές που έρχονται από την *PEN International* (Διεθνής Πένα, Σ.τ.μ.), μία οργάνωση που υπερασπίζεται την ελευθερία της έκφρασης και δημοσιεύει τις διώξεις και τις φυλακίσεις Τούρκων δημοσιογράφων. Παρ' όλα αυτά, παραμένω σιωπηλή γιατί ξέρω ότι ο κόσμος δεν είναι άσπρο και μαύρο και ότι όλες οι χώρες, όπως και οι άνθρωποι που τις κατοικούν, είναι διαφορετικές, περίπλοκες, και θαυμαστές ταυτόχρονα.

Η ευγένεια του κόσμου, τα χαμόγελά του, η ζεστασιά στα μάτια του υπαλλήλου του ξενοδοχείου που με υποδέχεται, καθώς και η γλυκιά φωνή της ρεσεψιονίστ που μιλάει τέλεια αγγλικά, με κάνουν να αισθάνομαι καλοδεχούμενη. Αυτά τα πράγματα μου υπενθυμίζουν ότι δεν μπορεί κάποιος να βλέπει το σκοτάδι χωρίς να βλέπει επίσης το φως, και ότι ευγένεια υπάρχει παντού. Ύποθέτω ότι κάποιες από τις 200.000 γυναίκες και κορίτσια που έχουν γίνει θύματα σωματεμπορίας σε αυτήν την χώρα, τα τελευταία πέντε χρόνια, γνώρισαν σε κάποια φάση την ευγένεια κάποιου που τις είδε σαν ανθρώπινες υπάρξεις, κάποιου που τις έκανε να χαμογελάσουν, βοηθώντας τες να αισθανθούν λιγότερο μόνες.

Έρχομαι σε επαφή με τον Ευγένιο Σκούλγκιν, έναν εξαιρετικό συγγραφέα, μυθιστοριογράφο και δημοσιογράφο, που γεννήθηκε το 1941, ρωσονορβηγικής καταγωγής. Ο Ευγένιος έζησε στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ και τώρα είναι στην Ιστανμπούλ, υπηρετώντας σαν διευθυντής της PEN International. Με βοηθάει να προγραμματίσω κάποιες συναντήσεις με πολιτικούς αναλυτές και με άμεσους πληροφοριοδότες. Αυτός ο καλός φίλος με φροντίζει στοργικά, και σκοπεύω να τον κρατάω ενήμερο για τα μέρη που βρίσκομαι και τους ανθρώπους που συναντάω, για την περίπτωση που συμβεί κάτι και χρειαστεί να ξέρει πώς και πού να με βρει. Δεν θα είχα πετύχει τόσο να συγκεντρώσω πληροφορίες σε αυτό το ταξίδι χωρίς την συμβολή του σε θέματα ασφαλείας.

Ο πληροφοριοδότης

Είναι Παρασκευή στο Μασλάκ, συνοικία γνωστή σαν το «Μανχάταν της Ιστανμπούλ». Οι ουρανοξύστες σε αυτή τη σύγχρονη εμπορική περιοχή ενσωματώνουν το κοσμοπολίτικο μίγμα αυτής της πόλης-κόσμημα που είναι μισή Ευρώπη και μισή Ασία. Η ψύχρα του Φεβρουαρίου προσκαλεί τον κόσμο να αναζητήσει καταφύγιο στα μπαρ και στα καφενεία που μυρίζουν σκουρόχρωμο καπνό, δυνατό καφέ και, σε κάποιες περιπτώσεις, φρεσκοψημένο αρνί. Λεπτές κοπέλες, ντυμένες με την ιταλική ή την γαλλική μόδα, με μίνι φούστες, καλτσόν και ψηλές μπότες, μπαίνουν στα μπαρ λες και έχουν όλο τον κόσμο δικό τους. Άλλες περπατούν απορροφημένες από τις σκέψεις τους, με τα κεφάλια τους καλυμμένα από λεπτές μεταξωτές μαντίλες, φορώντας σεμνά φορέματα. Νεαροί άνδρες φοράνε κολόνιες και φαίνονται πολύ περιποιημένοι στα κοστούμια τους μάρκας Hugo Bosch - μερικά γνήσια, μερικά απομιμήσεις. Χαιρετούν ο ένας τον άλλο με ένα αγκάλιασμα και ένα σταθερό άγγιγμα στα μάγουλα - την αρσενική εκδοχή του διπλού φιλιού, όπως την μάθανε από τους παππούδες τους. Η φωνή μιας Τουρκάλας λαϊκής τραγουδίστριας, η οποία ακούγεται σαν την Μπρίτνεϊ Σπίαρς, γεμίζει τον αέρα.

Στέκομαι στο μπαρ πίνοντας μπύρα και περιμένοντας να έρθει ο σύνδεσμός μου. Μετά από λίγο, ένας ψηλός, ευπαρουσίαστος, μελαχρινός άνδρας με κομμένα κοντά μαλλιά και χοντρά φρύδια, φορώντας μπλε δερμάτινο σακάκι, σταματάει δίπλα μου. Η μύτη του είναι ακόμα κόκκινη από τον παγωμένο αέρα έξω, βγάζει τον μάλλινο σκούφο του, και, χωρίς να μου ρίξει ούτε μια ματιά, λέει το όνομά μου και ζητάει ένα ποτό.

Με κοιτάζει με την άκρη του ματιού του και σε κοφτά Γαλλικά ψιθυρίζει ότι δεν μπορούμε να μιλήσουμε εδώ: «Σε ξενοδοχείο πέντε αστέρων. Μπορούμε να συναντηθούμε αύριο σε ξενοδοχείο πέντε αστέρων». Ανοίγω το πορτοφόλι μου και παίρνω μία κάρτα του ξενοδοχείου μου και του την δίνω. Την κοιτάζει, με παρατηρεί, και μετά ξαναγυρνάει το βλέμμα του στην κάρτα. «Αυτή είναι η συνοικία Τάγια Χατούν», λέει. «Ναι, είναι ένα μικρό ξενοδοχείο, μόνο τουρίστες», επιμένω. «Στις εννιά η ώρα. Μόνο εσείς, κυρία μου», προσθέτει. Πληρώνει το ποτό χωρίς να το έχει αγγίξει. Αφήνει το μπαρ και πηδάει σε ένα τραμ, κοιτώντας πίσω από την πλάτη του.

Ο Μαχμούτ είναι αστυνομικός - ένας από τους καλούς, σύμφωνα με έναν συνάδελφο που είναι ξένος ανταποκριτής. Έχει εκπαιδευτεί από τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΊΟΜ) (International Organization of Migration, Σ.τ.μ.), μια διακυβερνητική υπηρεσία που έχει έδρα την Γενεύη, ως μέλος μιας ειδικής ομάδας που μάχεται ενάντια στην εμπορία ανθρώπων στην Τουρκία. Το υπουργείο εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών έχει επενδύσει επτά εκατομμύρια δολάρια στην Τουρκία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Οι Νορβηγοί έχουν επίσης επενδύσει το ίδιο ποσό. Ο Μαχμούτ είναι ένας μη θρησκευόμενος Τούρκος, ένας άνθρωπος με εξαιρετική εκπαίδευση. Πιστεύει ότι ο αγώνας ενάντια στην σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών στην Τουρκία και στον Δρόμο του Μεταξιού, τον οποίο κάποτε πέρασε ο Μάρκο Πόλο, είναι μία φάρσα και αυτός είναι ο λόγος, που μετά από μήνες διαπραγματεύσεων με συνδέσμους, αποφάσισε να μου πει την ιστορία του.

Τον περιμένω στο μικρό ξενοδοχείο πίνοντας ένα θαυμάσιο αρωματικό τούρκικο καφέ. Μία ομάδα Ίσπανών τουριστών κουβεντιάζει χαρούμενα στο εστιατόριο. Ο ξεναγός τους φθάνει, και, καθώς σηκώνονται, με ρωτάνε εάν θα πάω μαζί τους. «Όχι», απαντάω. Μία γυναίκα από την Σεβίλλη με προειδοποιεί ότι θα το μετανιώσω εάν δεν πάω σε αυτή την ξενάγηση. «Απολύτως», απαντάω. Τους αποχαιρετώ, και σκέφτομαι αυτούς τους τουρίστες που κατεβαίνουν την λεωφόρο που είναι παράλληλη προς τον δρόμο όπου βρίσκονται τα τούρκικα μπουρδέλα, χωρίς να έχουν επίγνωση ότι τα κλειστά παράθυρα κρύβουν σκλάβες από άλλες χώρες.

Κάθομαι στο μπαρ. Είναι ένα κομψό μέρος και πολυτελές μέρος, σαν να βγήκε από μυθιστόρημα. Είναι επιπλωμένο με πολυθρόνες χρώματος μελί, με βελούδινα μαξιλαράκια κεντητά σε διάφορα στιλ. Το μέρος είναι φωτεινό και ακούγεται μία ήρεμη μουσική. Τίποτα δεν δείχνει ότι κάποιος μπορεί εδώ να κάνει μία συζήτηση για την αγορά και την πώληση ανθρωπίνων υπάρξεων. Ο αστυνομικός φτάνει και η νεαρή ρεσεψιονίστ τον προσέχει ελάχιστα καθώς αυτός μπαίνει.

Με πλησιάζει με τέτοια ακαμψία που η ένταση μεταξύ μας δεν χαλαρώνει. Τον προσκαλώ να καθίσει. Κοιτάζει γύρω και με χαμηλή φωνή λέει, «Εάν βρουν ότι ήμουνα εγώ αυτός που σου έδωσε τις πληροφορίες, θα σαπίσω στην φυλακή. Και αυτό θα γίνει, εάν προηγούμενα δεν με σκοτώσουν για παράβαση του Άρθρου 31 και για προδοσία της πατρίδας μου και του αστυνομικού κώδικα. Σύμφωνα με το κράτος, τα μέσα ενημέρωσης είναι εχθρός μας. Δεν πρέπει ποτέ να τα εμπιστευόμαστε». Το ξέρω. Με βάση τον ποινικό κώδικα αυτής της χώρας, χιλιάδες συγγραφείς και δημοσιογράφοι έχουν διωχθεί γιατί τόλμησαν να πουν την γνώμη τους για την τουρκική κυβέρνηση. Η δικαστική δίωξη ενάντια στον Ορχάν Παμούκ, που του απαγόρευσε την ελευθερία της έκφρασης, είναι μάλλον η πιο γνωστή στη Δύση. Οι αρχές ισχυρίζονται ότι ο νόμος έχει αλλάξει, όπως απαίτησε η Ευρωπαϊκή Ένωση, όμως οι δικαστές στα τουρκικά δικαστήρια συνεχίζουν να δικάζουν τέτοιες υποθέσεις. Ο Παμούκ έδω-

σε στοιχεία για την εξόντωση ενός εκατομμυρίου Αρμενίων και 30.000 Κούρδων το 1915. Σύμφωνα με την τουρκική κυβέρνηση, οι δηλώσεις του Παμούκ προσέβαλαν την τουρκική (εθνική, Σ.τ.μ.) ταυτότητα και επέφεραν ποινή τριών χρόνων φυλάκισης.

Παραγγέλνουμε μία μεγάλη κανάτα εξαιρετικό, αρωματικό τσάι με γεύση κάρδαμο. Χαμογελάμε ευγενικά. Ξαφνικά, σιωπηλά, δείχνει τις κάμερες που βρίσκονται στο ταβάνι του μπαρ. Του λέω ότι μπορούμε να πάμε πάνω στο δωμάτιό μου, και δέχεται.

Είναι προσεκτικός. Το δωμάτιο είναι μικρό, όμως έχει μία πολυθρόνα και μία καρέκλα γραφείου. Του προσφέρω την πολυθρόνα. Σιγά-σιγά χαλαρώνει. Με ρωτάει εάν ξέρω για την διαφθορά στην Τουρκία και την εμπορία γυναικών. Καθώς μιλάω, ακούει κάθε λέξη προσεκτικά. Ζητάει άδεια να βγάλει το σακάκι του. Συμφωνώ με ένα νεύμα. Παγώνω στην θέα ενός όπλου στην θήκη του ώμου του και για ένα δευτερόλεπτο χάνω τον ειρμό των σκέψεών μου. Με ένα στυλό στο χέρι και ένα σημειωματάριο ανοιχτό στα πόδια μου, συνειδητοποιώ ότι βρίσκομαι στην Τουρκία σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου με έναν άνδρα οπλισμένο, και ότι είμαστε οι μόνοι δύο άνθρωποι που το ξέρουν αυτό. Διαισθάνεται την αγωνία μου και αρχίζει να μιλάει για την γυναίκα του και για τις αξιοθαύμαστες γυναίκες που συνάντησε στον Δ.Ο.Μ. (ΊΟΜ στα Εγγλέζικα, Σ.τ.μ.). Με έναν αναστεναγμό κάνουμε σιωπηρά συμφωνία εμπιστοσύνης. Χωρίς αυτές τις συμφωνίες, εμείς οι δημοσιογράφοι δεν θα μπορούσαμε να επιβιώσουμε.

Μια εκπληκτική στατιστική στην Τουρκία έχει αινιγματίσει τους ειδικούς. Παρά την παγκόσμια αύξηση στον αριθμό των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων που περιλαμβάνουν γυναίκες, η τουρκική αστυνομία αναφέρει μείωση στον αριθμό των γυναικών που γίνονται θύματα σωματεμπορίας στην Τουρκία από την Ρωσία, την Μολδαβία, την Γεωργία και το Κιργιστάν. Πώς είναι δυνατόν μέσα σε λίγα χρόνια η τουρκική αστυνομική δύναμη να καταφέρει να μειώσει τον αριθμό των γυναικών που πέφτουν

θύματα σωματεμπορίας από αυτές τις χώρες κατά 50%;* Γιατί δεν υπάρχουν στατιστικές για την σωματεμπορία που γίνεται στο εσωτερικό;

Ο Μαχμούτ σηκώνει απαλά το μικρό κρυστάλλινο ποτηράκι τσαγιού και πίνει μερικές γουλιές. Κοιτάζει προσεχτικά τα παπούτσια του και μου εξηγεί ότι η καινούργια στρατηγική της τουρκικής κυβέρνησης για να κερδίσει την ιδιότητα του μέλους της Ε.Ε. συνίσταται στο να υπογράφει όλες τις διεθνείς συνθήκες και να δέχεται διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση έχει ενισχύσει το στρατό και την αστυνομία που έχει επιφορτιστεί με την εθνική ασφάλεια. Ωστόσο, ο Μαχμούτ με προειδοποιεί ότι τα αφεντικά του στρατού και της αστυνομίας βλέπουν την πορνεία σαν μία επιχείρηση, και είναι και οι ίδιοι πελάτες.

Πιστεύουν ότι οι Βορειοαμερικάνοι και μερικοί Βορειοευρωπαίοι είναι αυτοί που την αποκαλούν σεξουαλική σκλαβιά, αλλά αυτό είναι πρόβλημα αλλουνού, όχι δικό μας. Είναι ζήτημα προσέγγισης, κυρία μου. Για παράδειγμα, πολλοί Νορβηγοί και Σουηδοί έρχονται στην Τουρκία για σεξουαλικό τουρισμό. Στις χώρες τους, δεν τον κάνουν, μα εδώ τον κάνουν, γιατί είναι νόμιμος και κανείς δεν τους αναγνωρίζει… Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η Αλβανική και η Ρωσική μαφία συνεργάζονται με τις τοπικές μαφίες για να μεταφέρουν γυναίκες που καταλήγουν στην επιχείρηση της πορνείας. Έτσι γινόταν πάντα. Η διαφορά σήμερα είναι ότι οι «πολιτισμένες» χώρες έχουν αποφασίσει να καταπολεμήσουν αυτό το έγκλημα, κάνοντάς το καλύτερη επιχείρηση για τον καθένα: τους σωματέμπορους, αυτούς που

---

*

Η διυπηρεσιακή ομάδα εργασίας της τουρκικής κυβέρνησης το ανέφερε αυτό στην ομάδα έρευνας των Η.Π.Α. για την διακίνηση ανθρώπων: Trafficking in Persons (TIP). Report, 2009, Ύπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ, www.state.gov-/j/tip/rls/tiprpt/. Κατά την διάρκεια μίας συνέντευξης που πήρε η συγγραφέας από μέλη της ομάδας εργασίας, τα επίσημα αυτά στοιχεία επιβεβαιώθηκαν.

προωθούν πορνογραφία, και αυτούς που απλά πουλάνε ψεύτικα όνειρα στις γυναίκες. Οι πόλεμοι στο Ιράν και στο Αφγανιστάν, με όλες τις ευκαιρίες για μαύρη αγορά που δίνουν, έχουν τροφοδοτήσει το λαθρεμπόριο ναρκωτικών, όπλων, και γυναικών. Κανένας δεν μιλάει για αυτό. Θα δείτε σε λίγα χρόνια ότι τα μέσα ενημέρωσης θα εκπλαγούν όταν μάθουν πόσα πολλά λεφτά οι τρομοκράτες και οι Βορειοαμερικανοί μισθοφόροι έχουν κερδίσει από το εμπόριο γυναικών στην περιοχή. Η Γιακούζα αγοράζει αμφεταμίνες που φτιάχνονται στο Ιράν και τις πηγαίνει στην Ιαπωνία, στην Ιταλία, στις Ηνωμένες Πολιτείες, και επίσης αγοράζει κορίτσια από όλο τον κόσμο.

Καθώς γράφω αυτές τις γραμμές, σταματάω για να κοιτάξω τις φωτογραφίες που έβγαλα και για να ακούσω τις μαγνητοφωνήσεις που έκανα ένα μήνα μετά το ταξίδι μου στην Τουρκία. Πήρα συνέντευξη από μία Βορειοαμερικάνα και από μία Κολομβιανή που είχαν πουληθεί στην Γιακούζα στο Τόκιο και στην Οσάκα. Θυμάμαι επίσης την ιστορία μιας Μεξικάνας κοπέλας που την δολοφόνησε η Γιακούζα. Συνειδητοποιώ ότι οι πληροφορίες είναι στη διάθεση οποιουδήποτε θέλει να τις δει. Το πρόβλημα είναι το τί οι κυβερνήσεις αποφασίζουν να αντιμετωπίσουν ή να αγνοήσουν, από την στιγμή που λαμβάνουν γνώση αυτών των ιστοριών παγκοσμιοποιημένης δουλείας.

Αποφασίζω να πω στον Μαχμούτ για μια συνέντευξη που πήρα από τον Δρ. Μουχτάρ Κοκάρ, ιδρυτή και διευθυντή του Ίδρύματος Ανάπτυξης Ανθρωπίνων Πόρων, μια Τουρκική Μ.Κ.Ο. που διατηρεί ένα καταφύγιο για γυναίκες και κορίτσια θύματα σωματεμπορίας. Του πήρα συνέντευξη στο γραφείο του στο κέντρο της Ίστανμπούλ. Ο Κοκάρ, ένας ήρεμος άνθρωπος που ντρέπεται να με κοιτάξει ίσια στα μάτια, επιβεβαίωσε ότι πολλές νεαρές κοπέλες από την Μολδαβία, την Ρωσία, και άλλες γειτονικές περιοχές υποχρεώνονται να ασκήσουν την πορνεία στις δικές τους χώρες πριν τις φέρουν στην Τουρκία με υποσχέσεις για καλύτερη δουλειά και περισσότερα λεφτά. Ωστόσο, όταν φτάνουν στην Τουρκία, βρίσκονται μόνες, χωρίς δουλειά. Υπάρχει ένα στερεότυπο οι Τούρκοι να τρελαίνονται για γυναίκες από

την Ανατολική Ευρώπη, που είναι γνωστές σαν νατάσες, ιδίως ξανθές και κοκκινομάλλες με άσπρο δέρμα και μακριά πόδια. Σύμφωνα με το Δρ. Κοκάρ, υπάρχουν λίγες Τουρκάλες εκδιδόμενες, η Ίστανμπούλ είναι μία πόλη με ισχυρή ηθική, και είναι αδύνατο για μία θρησκευόμενη οικογένεια, ανεξάρτητα από την πίστη της, να ανεχτεί να γίνει μια κόρη εκδιδόμενη. Ο νόμος που ισχύει, και που ανάγεται στην δεκαετία του 1930, απαγορεύει στις εκδιδόμενες να παντρεύονται ή να αποκτούν παιδιά.

Οι ξένες γυναίκες γίνονται τέλειες εκδιδόμενες τόσο για τους Τούρκους όσο και για τους ξένους άντρες. Σύμφωνα με γυναίκες που διασώθηκαν, το 40% των σεξοτουριστών της Τουρκίας προέρχονται από την Ρωσία. Σύμφωνα με τον Δρ. Κοκάρ πολλές εκδιδόμενες εργάζονται ανεξάρτητα. Βάζουν λεφτά στην άκρη και όταν η αστυνομία αρχίζει να τις παρενοχλεί ή να αποσπάει χρήματα από αυτές, συνήθως καταλήγουν στην απέλαση, ή, για να το θέσω με όρους πολιτικά ορθούς, στον επαναπατρισμό τους. Κατά μέσο όρο περνάνε δύο εβδομάδες σε ένα άσυλο στην Ίστανμπούλ (αν και μερικές έχουν μείνει μέχρι και έξι μήνες). Μετά από αυτό, στέλνονται πίσω στις χώρες τους, στις οικογένειές τους και τα παιδιά τους και σε μία ζωή φτώχειας και πείνας. Μερικές επιχειρούν να επιστρέψουν στην Τουρκία, πληρώνοντας 15 δολάρια για βίζα στα σύνορα. Από εκεί μπορούν να βρουν το δρόμο τους για την Ελλάδα ή την Ίταλία, από όπου η αλβανική μαφία θα τις πάρει στην Αγγλία ή στην Γαλλία. Πρέπει να πληρώσουν για το ταξίδι, όμως, σύμφωνα με τον δόκτορα, πολλές από αυτές θα κάνουν οτιδήποτε προκειμένου να στείλουν χρήματα στο σπίτι.

Με εξέπληξε η ήρεμη, καθαρή πίστη του. Ο τρόπος που μιλούσε για τις νατάσες με ενόχλησε - ήταν σχεδόν συναινετικός. Όταν παρατήρησε την έκπληξη στα μάτια μου έκανε μία περίεργη παρατήρηση: «Κοίτα, Λίντια, μερικές φορές οι ξένοι δεν καταλαβαίνουν τα ήθη μας και μας κρίνουν χωρίς να σκεφτούν…» Σηκώθηκε και άναψε ένα τσιγάρο φυσώντας τον καπνό έξω από το παράθυρο. «Για παράδειγμα, τώρα γίνονται συζητήσεις για το αν οι γυναίκες στην Τουρκία πρέπει να φοράνε φερετζέ. Μπο-

ρεί να το αποκαλέσεις σεξιστικό [εγώ δεν είπα ποτέ τίποτα για αυτό το ζήτημα], αλλά στην πραγματικότητα είναι κάτι καλό, γιατί επιτρέπει στις θρησκευόμενες γυναίκες να βγαίνουν από τα σπίτια τους. Είναι ένα φεμινιστικό μέτρο» με διαβεβαίωσε. Αυτά είναι έθιμα που, αν δεν γίνουν κατανοητά, δεν μπορούν ποτέ να εκτιμηθούν σωστά» συμπλήρωσε, καθώς πετούσε το τσιγάρο του έξω από το παράθυρο. «Ύπάρχουν τρεις χιλιάδες καταγεγραμμένες εργάτριες του σεξ στην Τουρκία. Στο κρατικό μπουρδέλο, το οποίο διαιρείται σε τρία κτίρια, υπάρχουν 131 ενήλικες εργάτριες του σεξ. Ύπάρχουν ξένες κρυμμένες σε ιδιωτικά σπίτια που λειτουργούν σαν παράνομα μπουρδέλα». Ο Δρ. Κοκάρ περιέγραψε πώς ο σεξοτουρισμός υιοθετεί τους ίδιους κανόνες με τον υπόλοιπο κόσμο: υπάρχουν ξενοδοχεία πέντε αστέρων όπου οι πλούσιοι πελάτες αποκτούν ακριβά «call girls». Οι περιοχές με πολλούς τουρίστες ή στρατιωτικά σώματα πάντα προσελκύουν και υποθάλπουν την πορνεία. Σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, υπάρχουν γύρω στις εκατό χιλιάδες παράνομες εκδιδόμενες στην Τουρκία, αν και δεν μπορεί να διασταυρώσει αυτό το νούμερο.

Το 2010, το καταφύγιο του δόκτορα Κοκάρ βοήθησε 100 γυναίκες θύματα σωματεμπορίας. Σύμφωνα με τον δόκτορα, καμία από αυτές δεν έδειξε σημάδια «σοβαρής φυσικής βίας», αλλά υπήρχαν στοιχεία ψυχολογικής και σεξουαλικής βίας. Οι διακινητές κάνουν στις εκδιδόμενες ενέσεις αντιβιοτικών μία φορά το μήνα για να προστατέψουν τους πελάτες που, κατά το μεγαλύτερο μέρος, αρνούνται να χρησιμοποιήσουν προφυλακτικά. Αυτή η πρακτική, πρόσθεσε, προξενεί τρομερά ιατρικά προβλήματα στις εκδιδόμενες, επειδή κατόπιν δεν τις πιάνουν και τα ισχυρότερα αντιβιοτικά. «Το 50% των μεταναστριών που εισέρχονται στην Τουρκία καταλήγουν σε δίκτυα πορνείας» βεβαιώνει μία έκθεση του Δρ. Κοκάρ. Ο Δ.Ο.Μ. αποκαλύπτει περαιτέρω ότι έφηβες που διακινήθηκαν από την Κίνα, τις Φιλιππίνες, και τη Σρι Λάνκα έχουν διασωθεί σε πέντε περιοχές της Τουρκίας.

Το διπλό πρόσωπο της χώρας είναι αξιοσημείωτο. Για παράδειγμα, η Τουρκία φημίζεται για την πορνεία των τραβεστί και των τρανσέξουαλ, η οποία προσελκύει τον δικό της τουρισμό, όμως το κράτος θεωρεί τις τραβεστί και τις τρανσέξουαλ «αμαρτωλές» και κάθε ομοφυλοφιλική συμπεριφορά σε δημόσιους χώρους απαγορεύεται αυστηρά. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν παράνομα μπουρδέλα που ειδικεύονται στον σεξοτουρισμό, τα οποία έχουν 2000 τραβεστί. Είναι τόσο καλά οργανωμένα που δέχονται ακόμα και πιστωτικές κάρτες.

Ρώτησα τον Δρ. Κοκάρ για το γεγονός ότι η πορνεία είναι νόμιμη. Και μου είπε ότι δεν πίστευε ότι η κατάργηση της πορνείας ήταν επιλογή για την Τουρκία. «Η οργάνωσή μας θεωρεί την πορνεία μία μορφή σεξουαλικής βίας ενάντια στις γυναίκες, αλλά οι συνθήκες είναι τέτοιες ώστε αποτελεί ζήτημα επιβίωσης. Τις υποστηρίζουμε ως ανθρώπινες υπάρξεις, αλλά δεν υποστηρίζουμε την επιχείρηση της πορνείας». Ακόμη περισσότερο, ο Δρ. Κοκάρ θεωρούσε ότι η σωματεμπορία θα αυξανόταν εάν καταργούνταν η πορνεία. Παρέμεινε σιωπηλός όταν τον ρώτησα εάν πίστευε ότι το να κατέχεις και να εμπορεύεσαι γυναίκες ήταν πολιτισμικά αποδεκτό στη χώρα του. Σαν απάντηση, μου έδωσε τα φυλλάδια του ιδρύματός του και μίλησε για ένα πρόγραμμα πρόληψης του AΊDS.

Ο Δρ. Κοκάρ επέμενε ότι οι γυναίκες που έρχονται στην Τουρκία έρχονται με την θέλησή τους, όμως ο Μαχμούτ πιστεύει το αντίθετο. Λέει ότι ελάχιστες γυναίκες επιδιώκουν να γίνουν εκδιδόμενες. Οι περισσότερες θέλουν αξιοπρεπείς δουλειές σαν σερβιτόρες ή σαν υπηρέτριες. Ο Μαχμούτ βεβαιώνει ότι στην πραγματικότητα καμία ξένη δεν λειτουργεί ανεξάρτητα στην Τουρκία, εκτός αν είναι ερωμένη ενός παντρεμένου που είναι σε θέση να την στηρίζει οικονομικά, και τέτοιοι άντρες είναι άφθονοι. Οι τοπικές πηγές ισχυρίζονται ότι στην Τουρκία, όπως στις περισσότερες μουσουλμανικές χώρες, το διπλό πρότυπο σχετικά με την σεξουαλικότητα ευνοεί την πορνεία και την απιστία.

Σύμφωνα με την Ανασκόπηση από το Πρόγραμμα Προστασίας της Έκθεσης για την Εμπορία Ανθρώπων (2009), στην Τουρκία υπάρχουν 200 ταυτοποιημένες ομάδες που διακινούν γυναίκες και κορίτσια. Σύμφωνα με τον Δ.Ο.Μ., από το 1999 έως το 2009, στην Τουρκία έχουν διακινηθεί 250.000 άτομα. Στην πλειοψηφία τους είναι γυναίκες που προέρχονται από το Αζερμπαϊτζάν, την Γεωργία, την Αρμενία, την Ρωσία, την Ουκρανία, το Μαυροβούνιο, το Ουζμπεκιστάν και την Μολδαβία. Πρέπει να τονιστεί ότι ο Δ.Ο.Μ. είναι η πιο επιτυχημένη οργάνωση στην διάσωση και ταυτοποίηση των θυμάτων. Παρόλα αυτά, οι Τουρκικές αρχές ισχυρίζονται ότι μεταξύ του 2003 και του 2008 μόνο 994 άτομα ταυτοποιήθηκαν ως θύματα σωματεμπορίας.

Δώδεκα τουρκικές μη κυβερνητικές οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.) κατέγραψαν έναν μεγάλο αριθμό περιπτώσεων κοριτσιών που είχαν απαχθεί από Ρουμανικά ορφανοτροφεία και πουλήθηκαν στην Τουρκία. Αφού τους υπόσχονται ότι μία εταιρεία θα τις στείλει από την Τουρκία στην Γερμανία ή στο Ηνωμένο Βασίλειο, πολλές γυναίκες πέφτουν στην παγίδα να ταξιδέψουν στην Τουρκία με πλαστό συμβόλαιο εργασίας σαν σερβιτόρες, νταντάδες, γραμματείς, μοντέλα, χορεύτριες, ή υπηρέτριες. Εκατοντάδες νέες γυναίκες διασχίζουν με φέρι μπόουτ την Μαύρη Θάλασσα και φθάνουν στην Τραπεζούντα, στην Τουρκία, ή από το αλβανικό λιμάνι της Αυλώνας στο Σαν Φόκα, στην Ίταλία.

Ο Μαχμούτ επιμένει ότι η τουρκική κυβέρνηση έχει πάρει μέτρα για να εμποδίσει την σωματεμπορία. Για παράδειγμα, η αστυνομία έχει συνεργαστεί με τις κυβερνήσεις της Μολδαβίας και της Ουκρανίας για να παράγει εκπαιδευτικές ταινίες που προειδοποιούν τις γυναίκες και τα παιδιά ενάντια στα τεχνάσματα των σωματεμπόρων. Από την άλλη μεριά, βεβαιώνει ότι το πρόβλημα είναι η νομιμοποίηση της πορνείας από την ίδια την τουρκική κυβέρνηση καθώς και ότι η ίδια η κυβέρνηση διευθύνει μπουρδέλα. Είναι καλά πληροφορημένος για τις στατιστικές: το 79% των θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων αγοράζονται και πουλιούνται για εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση. Ο Μαχμούτ είναι παθιασμένος καθώς το εξηγεί αυτό σε εμένα:

Οι περισσότεροι πελάτες είναι Τούρκοι και οι διακινητές ντόπιοι και ξένοι. Η επιχείρηση της πορνείας είναι επικερδέστατη. Αποφέρει πολλά χρήματα, κυρία μου. Χιλιάδες τουρίστες έρχονται στα παράλια και στην Ισταμπούλ αναζητώντας απόλαυση. Βέβαια, περιηγούνται επίσης πολλούς από τους ωραίους ιστορικούς χώρους της χώρας. Δυστυχώς, υπάρχουν κάποιοι που εκμεταλλεύονται τα νέα κορίτσια. Βρήκαμε κορίτσια δεκαέξι χρονών που τα φέρανε εδώ όταν ήταν δεκατεσσάρων. Βρισκόντουσαν στα μπουρδέλα με πλαστά χαρτιά, και η κυβέρνηση έκανε το κορόιδο. Όταν οι διακινητές κουράζονται από αυτά τα κορίτσια, απλά φωνάζουν την αστυνομία και τα παραδίδουν σε αυτήν. Όταν γίνονται οι έφοδοι, οι διακινητές δεν βρίσκονται πουθενά. Η πλειοψηφία των νεαρών εκδιδομένων έχουν γνήσια χαρτιά αλλά βρίσκονται εδώ παράνομα.

Αυτό είναι κάτι που το έχω δει επίσης στον υπόλοιπο κόσμο: κυβερνητικοί υπάλληλοι, υπάλληλοι προξενείων και ακόμα μερικοί πρεσβευτές είναι πρόθυμοι να εκδίδουν αυθεντικά διαβατήρια βασισμένα σε πλαστά έγγραφα.

Ο Μαχμούτ περιγράφει τις δυσκολίες ταυτοποίησης μιας σκλάβας του σεξ όταν τα μεταναστευτικά έγγραφα είναι νόμιμα: εάν οι αστυνομικοί των συνόρων έπρεπε να αποφασίζουν εάν θα έπρεπε να χορηγούν είσοδο στη χώρα βασιζόμενοι μόνο στην εμφάνιση ή στην υποψία, στα σύνορα θα επικρατούσε χάος και οι διπλωματικές σχέσεις θα ζημιωνόντουσαν ανεπανόρθωτα. «Για αυτό, αντί να ριψοκινδυνεύουν να κάνουν λάθη οι αστυνομικοί αποφασίζουν να παραβλέψουν τις υποψίες τους. Επιπλέον, υπάρχουν γυναίκες ορισμένων φυλών που φαίνονται περισσότερο για κορίτσια, όπως οι Μογγόλες και οι Καμποτζιανές. Έχω δει Φιλιππινέζες που φαίνονται δεκάξι όταν στην πραγματικότητα είναι εικοσιπέντε. Απλά είναι δύσκολο να ξέρεις» προσθέτει ο Μαχμούτ, σαν να σκέφτεται φωναχτά.

Σύμφωνα με την οργάνωση «Δώστε Τέλος στην Παιδική Πορνογραφία και την Εμπορία Παιδιών για Σεξουαλικούς Σκοπούς» (End Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.), το 16% των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων που διασώζονται στην Τουρκία είναι ανήλικες που έχουν πουληθεί για εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση. Ο Μαχμούτ συμφωνεί μαζί μου όταν παραθέτω αυτή τη στατιστική. Επαναλαμβάνει ότι το σεξ με αυτή την έννοια θεωρείται βιομηχανία και όχι εγκληματική δραστηριότητα. Επίσης συμφωνεί με τις εκθέσεις τής «Σώστε τα Παιδιά» (Save the Children στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) που βεβαιώνουν ότι πολλοί παιδόφιλοι αναζητούν άσυλο σε περιοχές όπου η πορνεία είναι νομιμοποιημένη, και έτσι γίνονται τακτικοί πελάτες και ενισχύουν την αγορά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών.

Παρά τις προσπάθειες του τουρκικού υπουργείου εξωτερικών για δημόσια εγρήγορση πάνω σε αυτό το ζήτημα, οι στατιστικές τούς διαψεύδουν. Το 2006, καταγράφηκαν 422 συλλήψεις. Το 2007, αυτές ήταν 308. Και το 2008, μόνο 255 άντρες συλληφθήκανε, κυρίως πελάτες και, σε μερικές περιπτώσεις, θύματα που θεωρήθηκαν ότι ήτανε συνεργοί στην διακίνηση. Αυτό φαίνεται να δείχνει ότι η τουρκική κυβέρνηση, όπως πολλές άλλες, έχει ως ένα βαθμό ποινικοποιήσει την σεξουαλική εκμετάλλευση για να καθησυχάσει τις απαιτήσεις χωρών όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Σουηδία, οι οποίες ευνοούν την κατάργηση της πορνείας αν και λίγη έρευνα σε βάθος αποκαλύπτει ότι τα παράνομα μπουρδέλα λειτουργούν και ευδοκιμούν με την άδεια της κυβέρνησης. Παράλληλα, οι αρχές δίνουν λιγότερες άδειες για νόμιμη πορνεία σε μία προσπάθεια να πείσουν την διεθνή κοινότητα ότι εφαρμόζουν τον νόμο.

Σύμφωνα με μερικές εκθέσεις της CIA (Κεντρική Ύπηρεσία Πληροφοριών, η γνωστή σαν ΣΙΑ στους Έλληνες, Σ.τ.μ.), η Τουρκία έχει την ίδια προσέγγιση και προς τα ναρκωτικά. Οι αναφορές των Αμερικάνικων υπηρεσιών επιβεβαιώνουν ότι η Τουρκία συνεχίζει να κατέχει κεντρική θέση στην διαδρομή της ηρωίνης μεταξύ Ευρώπης και Ασίας. Σαράντα ένα τοις εκατό της

παγκόσμιας ηρωίνης, που παράγεται στο Αφγανιστάν και στο Πακιστάν, μεταφέρεται στην Ευρώπη μέσω της Τουρκίας. Εθνικές οδοί και αεροδρόμια χρησιμοποιούνται για να μεταφέρεται Αφγανική μορφίνη στην Τουρκία, όπου μετατρέπεται σε ηρωίνη σε εργαστήρια στην Ίστανμπούλ ή στο Κιργιστάν και μετά διανέμεται στην Ευρώπη και στη Ρωσία. Η νόμιμη καλλιέργεια οπίου για ιατρικούς σκοπούς στην Τουρκία (αλλά επίσης στην Ίνδία, στην Αυστραλία, στην Γαλλία, στις Ηνωμένες Πολιτείες και στο Ενωμένο Βασίλειο) ενθαρρύνει χαλαρούς αστυνομικούς ελέγχους.

Ο Δ.Ο.Μ. έπεισε την τουρκική κυβέρνηση να δημιουργήσει μία τηλεφωνική γραμμή SOS (χωρίς χρέωση 157) για θύματα σωματεμπορίας. Μεταξύ του Μαΐου του 2009 και του Ίουνίου του 2011, διασώθηκαν 209 θύματα. Το χρέος της διάσωσης και της φροντίδας των θυμάτων βρίσκεται στα χέρια μερικών Μ.Κ.Ο. και του Δ.Ο.Μ. Αλλά όταν μιλάω σε μερικές νεαρές γυναίκες από την Μολδαβία και την Κροατία, οι στατιστικές δεν φαίνονται πλέον τόσο αξιόπιστες. Αυτές οι κοπέλες με διαβεβαιώνουν ότι ο επαναπατρισμός είναι φάρσα και αυτό που είναι πραγματικά είναι απέλαση γυναικών που έχουν ήδη πάρα πολύ καιρό στη δουλειά. Μόνο οι πιο νέες γυναίκες και τα κορίτσια μπορούν να ελεγχθούν γιατί δεν μπορούν να μιλήσουν ακόμα την γλώσσα. Ο τουρισμός εξασφαλίζει στην Τουρκία 21 δισεκατομμύρια δολάρια το χρόνο, και ένα από τα πιο δελεαστικά θέλγητρα για τους Ευρωπαίους είναι το σεξ. Σε αυτήν την χώρα η αύξηση στον αρσενικό και θηλυκό σεξοτουρισμό είναι εμφανής. Σε αντίθεση με την γυναικεία πορνεία, η πλειοψηφία των αρσενικών πορνών δεν έχουν μεσάζοντες. Πληρώνουν απλά ένα τέλος για αστυνομική προστασία. Τα νέα αγόρια -συνήθως η προτιμητέα επιλογή των παιδόφιλων- υπόκεινται στους ίδιους κανόνες, στην μυστικότητα και στις απειλές που αντιμετωπίζουν τα σεξουαλικώς υποδουλωμένα κορίτσια.

Τα κορίτσια της Ματίλντας

Η Ματίλντα Μανουκιάν, αρμενικής καταγωγής, γεννήθηκε σε μια αριστοκρατική οικογένεια στην Τουρκία το 1914. Εκπαιδεύτηκε στο καλύτερο σχολείο της χώρας, το οποίο λειτουργούσαν Γαλλίδες καλόγριες. Παντρεύτηκε αλλά αργότερα έμεινε χήρα, κληρονομώντας ένα ωραίο κτίριο στην περιοχή των «κόκκινων φαναριών», το Καράκοϊ. Με τον καιρό, έγινε γνωστή σαν η βασίλισσα των μπουρδέλων, ελέγχοντας τριάντα δύο μπουρδέλα και όντας ιδιοκτήτρια δεκατεσσάρων κτιρίων που στέγαζαν δίκτυα νόμιμης πορνείας. Κάποιες φορές, την υποπτεύθηκαν ότι εκμεταλλευόταν σεξουαλικά ανήλικες αλλά η σχέση της με την κυβέρνηση την προστάτευε σε όλη της την ζωή. Πράγματι, η τουρκική κυβέρνηση της έδωσε βραβείο επειδή υπήρξε η πολίτισσα, η οποία πλήρωσε τους περισσότερους φόρους κατά την διάρκεια μιας περιόδου πέντε ετών (1990-1995), παρόλο που τα εισοδήματά της προερχόντουσαν από το εμπόριο του σεξ. Το 1975 γλίτωσε από μία βομβιστική επίθεση στο αυτοκίνητό της, και έκανε επανορθωτικά χειρουργεία δώδεκα φορές. Η Ματίλντα είχε πολλούς εχθρούς μεταξύ των νέων μαφιόζων σωματεμπόρων. Μετά το 1990 οι διεθνείς μαφίες άρχισαν να ασκούν πίεση στα τουρκικά συνδικάτα της πορνείας και η Ματίλντα, η οποία είχε συνηθίσει να είναι η βασίλισσα μέλισσα, αρνιόταν να πληρώνει τέλη για να την προστατεύουν από τους εγκληματίες, οι οποίοι ήταν σε συνεννόηση με την αστυνομία.

Το 1996, στην διάθεση του κοινού περιήλθαν στοιχεία που αποδείκνυαν ότι στα μπουρδέλα της γινόντουσαν αντικείμενο εκμετάλλευσης ανήλικα κορίτσια, και η υψηλή κοινωνία η οποία σύχναζε εκεί, έπαυσε να συχνάζει. Όταν εκτέθηκε σαν σωματέμπορος, η Ματίλντα ανακοίνωσε ότι μεταστράφηκε στο Ίσλάμ. Σύμφωνα με τον προφήτη Μωάμεθ, τα αμαρτήματα ενός ανθρώπου συγχωρούνται με την μεταστροφή του στο Ίσλάμ. Κατόπιν έχτισε ένα ωραίο τζαμί χρησιμοποιώντας χρήματα που κέρδιζε από την σωματεμπορία και υποστηρίχθηκε ακόμα και από την κυβέρνηση, παρά την δημόσια κατακραυγή. Αν και ο Αλλάχ υποτίθεται ότι την συγχώρεσε, ένα μεγάλο μέρος του τούρκικου

λαού συνεχίζει να αναφέρεται σε αυτήν σαν «σωματέμπορο γυναικών και κοριτσιών». Είναι ευρύτερα γνωστό ότι η Ματίλντα διατήρησε μία καλή σχέση με την τουρκική αστυνομία μέχρι το 2001, που πέθανε και απαλλάχθηκε από τις αμαρτίες της εξαιτίας της θρησκευτικής της μεταστροφής.

Στο Λονδίνο, είχα την ευκαιρία να πάρω συνέντευξη από την Ούλα, μία Σύρια τριάντα εννέα ετών, την οποία είχαν απαγάγει και την είχαν πουλήσει σε έναν άντρα στην Ίστανμπούλ που την πήγε στην Ματίλντα. Η Ούλα δούλεψε σε δύο μπουρδέλα από τα δεκάξι μέχρι τα είκοσι. Τώρα είναι παντρεμένη και εργάζεται σε ένα παντοπωλείο. Κρύβει το παρελθόν της από τους περισσότερους φίλους της και μεταφράζει εθελοντικά για μία οργάνωση που υπερασπίζεται τα δικαιώματα των γυναικών και έχει την βάση της στο Λονδίνο. Αυτό είναι ένα απόσπασμα από την μαρτυρία της Ούλας:

> *Εκείνη την εποχή νομίζαμε ότι μας μεταχειριζόντουσαν σωστά. Είχαμε ακούσει για άλλες κοπέλες που είχαν οδηγηθεί σε φριχτά μέρη και τις είχαν μεταχειριστεί σαν πραγματικές δούλες. Αυτές οι ιστορίες μας τρομοκρατούσαν, μας έλεγαν ότι οι άντρες εκεί ήταν άγριοι και πλήρωναν μόνο λίγα σεντς για τα νέα κορίτσια. Ακούγαμε ότι οι άντρες είχανε παράξενες αρρώστιες και ότι στις γυναίκες δεν επιτρεπόταν να πλυθούν ή να καθαριστούν. Οι εκπαιδευτές μας μάς κρατούσαν καθαρές και ευπαρουσίαστες. Μας έδιναν λίγα και μερικές φορές μας τιμωρούσαν. Μερικοί πελάτες ήταν ακόλαστοι και βίαιοι, αλλά αυτό ήταν μέρος της δουλειάς. Ένας πελάτης με αγόρασε -στα είκοσι, θεωρούμουν ήδη μεγάλης ηλικίας- και με πήρε στο Λονδίνο. Εκεί ήμουν παράνομη για κάποια χρόνια, και επιπλέον ήμουν επίσης εξαρτημένη. Αργότερα κατάφερα να βρω βοήθεια από άλλες γυναίκες, και άλλαξε η ζωή μου. Τώρα, κοιτάζοντας προς τα πίσω καταλαβαίνω ότι υπήρξα σκλάβα του σεξ, αλλά τότε δεν το καταλάβαινα πραγματικά. Όταν δεν έχεις διέξοδο και είσαι τελείως μόνη, είναι καλύτερα να μην βλέπεις την πραγματικότητα. Απλά την ζεις και προσπαθείς να μην σκέφτεσαι*

πολύ. Σκεπτόμουνα: «Τι κακό υπάρχει στο να πουλάω το σώμα μου όταν είναι το μόνο πράγμα που μπορώ να πουλήσω;» Δεν μπορούσα να αποδράσω, γιατί τα μπουρδέλα είναι νόμιμα στην Τουρκία. Η αστυνομία και οι πολιτικοί ήταν οι πιο συχνοί πελάτες μας. Αγαπούσαν την ιδιοκτήτρια τόσο πολύ ώστε έστελναν τις νοσοκόμες τους να μας εξετάζουν - υποτίθεται ότι είμαστε οι πιο υπάκουες και υγιείς εκδιδόμενες στην Τουρκία.

Η Ούλα παραδεχόταν ότι εθίστηκε στο όπιο όταν μία γυναίκα στο μπουρδέλο τής έδωσε να δοκιμάσει το ναρκωτικό. Χάρη στον εθισμό μπορούσε να αντέχει τον τρόμο τού να είναι κλειδωμένη, να χρησιμοποιείται και να βιάζεται δέκα ή δώδεκα φορές την ημέρα: «Το όπιο μου επέτρεπε να πετάω, να μην αισθάνομαι, να μην είμαι εγώ», λέει η Ούλα.

Για άλλες γυναίκες, το να ζούνε σε μπουρδέλα δεν είναι μεγάλη τραγωδία. Η Σόνια, από το Μαυροβούνιο, έφτασε στην Τουρκία όταν ήταν είκοσι τεσσάρων χρονών, και τώρα είναι τριάντα πέντε. Όταν την έφεραν στην Τουρκία, ήξερε ήδη ότι θα δούλευε σαν εκδιδόμενη. Σε τρία χρόνια είχε ξεπληρώσει το χρέος της και μπορούσε να γυρνάει στους δρόμους χωρίς να την ενοχλούνε. Η Σόνια θυμάται:

Ζούσα με τον τρόμο ότι κάποιος μέσα από το σύστημα θα ενοχλούνταν ή θα με βαριόταν και θα με μαζεύανε σε καμιά από τις αστυνομικές επιδρομές που συνέβαιναν κάθε φορά που φέρνανε νέα κορίτσια. Τρομοκρατούμουν ότι θα με παίρνανε και θα με γυρνάγανε στην πατρίδα μου. Μας είχαν πει ότι η αστυνομία είχε τις φωτογραφίες μας σε φάκελο και ότι, εάν κάναμε κάτι κακό, θα μας απέλαυναν. Δεν ήθελα να γυρίσω στην πείνα και στη βία. Δεν έχω τίποτα στην πατρίδα μου… Δεν έχω πλέον πατρίδα. Το να είμαι εκδιδόμενη δεν ήταν το καλύτερο, αλλά ήταν κάτι για να ζήσω προς το παρόν.

Η ιστορία της Ματίλντας Μανουκιάν, της μεγάλης Τουρκάλας μαντάμ, δείχνει πώς μερικοί νταβατζήδες ή μαντάμ μετατρέπονται σε εμπόρους δούλων του σεξ. Όχι μόνο κάνουν τηνδουλειά τους μέσα στο σύστημα, έχοντας την αστυνομία και την κυβέρνηση συμμάχους της, αλλά επίσης διατηρούνε νόμιμες επιχειρήσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται και εκτιμούνται από ορισμένες κοινωνικές ομάδες, όπως η αριστοκρατία και οι πολιτικοί. Την εποχή που λειτουργούσε νόμιμα στα πλαίσια του νομιμοποιημένου συστήματος της πορνείας, η Μανουκιάν άρχισε να εμπορεύεται ανήλικες. Κατόπιν, επένδυσε τα κέρδη από την σωματεμπορία γυναικών και κοριτσιών σε ακίνητη περιουσία. Πριν από το θάνατό της, ήταν ιδιοκτήτρια τριών ξενοδοχείων πέντε αστέρων, πάνω από 120 διαμερισμάτων σε πολλές τουριστικές περιοχές της Τουρκίας, μιας εξαγωγικής εταιρείας και μιας επιχείρησης με πάνω από 300 ταξί πολυτελείας. Είχε μία συλλογή από Ρολς-Ρόις, από Μερσεντές και από BMW.Έχτισε ένα ξενοδοχείο στην Γερμανία και είχε ένα πολυτελές τεράστιο κότερο, το οποίο χρησιμοποιούσε για να διασκεδάζει τους ισχυρούς φίλους της.

Η περίπτωση της Ματίλντας με γεμίζει με ηθικό πανικό, αλλά επίσης μου επιτρέπει να δω την περιπλοκότητα αυτού του ζητήματος και την διαφορά μεταξύ της πορνείας και της εμπορικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Σε ποιο σημείο μια γυναίκα που εμπλέκεται στην νόμιμη πορνεία αποφασίζει να υποδουλώσει έφηβες και παιδιά; Πόσες μαντάμ σαν την Ματίλντα υπάρχουν τώρα στον κόσμο που αποφασίζουν για το μέλλον ενός κοριτσιού με τον ισχυρισμό ότι «Ο,τι είναι καλό για εμένα είναι καλό για όλους»; Τι συμβαίνει όταν η πορνεία και η σωματεμπορία συνδυάζονται; Όταν το άτομο που εκπαιδεύει τις εκδιδόμενες έχει οικονομική και πολιτική εξουσία, το νομικό σύστημα δεν μπορεί να κάνει τίποτα για να συντρίψει το συνδικάτο της δουλείας.

Η Χρυσή Ημισέληνος

Ο Μαχμούτ συνεχίζει εξηγώντας την περίπλοκη σχέση μεταξύ της Τουρκίας και της Χρυσής Ημισελήνου, της οπιοπαραγωγού περιοχής του Αφγανιστάν, του Πακιστάν και του Ιράν:

> *Όταν το πρόβλημα της ηρωίνης στην Τουρκία άρχιζε να διογκώνεται, το 1998, ήταν ευκολότερο για την τουρκική κυβέρνηση να σιωπά καθώς η τουρκική, η αλβανική, και η μαφία του Κοσόβου δραστηριοποιούνταν σ' αυτή τη χώρα. Η Τουρκία έχει την ευλογία και την κατάρα του να ανήκει στην Ευρώπη και στην Ασία, να είναι η πέτρα που χρησιμεύει σαν πάτημα μεταξύ δύο κόσμων. Ο δρόμος των Βαλκανίων υπήρξε πάντα περίπλοκος. Δεν μπορούμε να πούμε ότι οι τουρκικές αρχές δεν είναι διεφθαρμένες. Σε όλο τον κόσμο οι αστυνομικοί και οι πολιτικοί μπορούν να εξαγοραστούν με δολάρια ή ευρώ.*
>
> *Στην Τουρκία, έχουμε τον Δ.Ο.Μ. έτσι ώστε οι Ευρωπαίοι και οι Βορειοαμερικάνοι να μας βλέπουν σαν ίσους. Κανένας δεν μιλάει για το πώς έχουν προσαρμοστεί οι συμφωνίες μεταξύ των μαφιών. Όταν κάποιες χώρες αποφασίζουν να λάβουν δραστικά μέτρα κατά του λαθρεμπορίου όπλων, το κάνουν αμέσως εάν αυτό απειλεί εθνικά ή οικονομικά συμφέροντα. Ωστόσο, η σωματεμπορία γυναικών, η οποία τώρα αποκαλείται απλά «τράφικινγκ», υπήρξε, τα τελευταία είκοσι χρόνια, μια επικερδής επιχείρηση για την ρωσική και την αλβανική μαφία που δραστηριοποιούνται στην Μακεδονία και συναλλάσσονται με την τουρκική μαφία.*

Όταν κάποιοι σχολιαστές διεθνών υποθέσεων, όπως ο αρθρογράφος Μωυσής Ναΐμ, αρνούνται να πιστέψουν ότι οι πιο ισχυρές μαφίες του κόσμου έχουν συνενώσει τις δυνάμεις τους, χαρακτηρίζοντας την ιδέα αυτή σαν απλή αστυνομική φαντασία, οι ειδικοί που εργάζονται στους δρόμους βεβαιώνουν ότι η παγκοσμιοποίηση των δραστηριοτήτων της μαφίας αποτελεί μέρος των διεθνών επιχειρήσεων. Λίγους μήνες μετά την συνέντευξή

μου με τον Μαχμούτ, κατάλαβα όλη την σημασία των σχολίων του, όταν άκουσα τα ακόλουθα νέα: στην Ίσταναμπούλ, το τμήμα της τουρκικής αστυνομίας, το οποίο ειδικεύεται στο οργανωμένο έγκλημα, συνέλαβε τέσσερις Γιαπωνέζους, μέλη ενός κλάδου της Γιακούζα που λειτουργεί στην περιοχή. Επίσης εξαρθρώθηκε μία ομάδα Ίρανών εμπόρων ναρκωτικών που είχε πουλήσει μεταμφεταμίνες στην Γιακούζα. Δύο από τη Γιακούζα συλληφθήκανε με 150.000 χάπια και οι συνεργοί τους πιάστηκαν με 200.000 χάπια σε δύο διαφορετικές περιπτώσεις. Οι διαδρομές του εμπορίου των ναρκωτικών από το Ίράν στην Ίστανμπούλ είναι οι ίδιες που χρησιμοποιούνται για την πώληση σκλάβων στην περιοχή. Ο Μαχμούτ μού εξήγησε ότι οι διακινητές που μεταφέρουν τα ναρκωτικά και αυτοί που μεταφέρουν τις γυναίκες και τα κορίτσια δεν είναι αναγκαστικά οι ίδιοι, όμως αυτοί που ελέγχουν τις διαδρομές είναι. Λέει ότι γνωρίζει Τούρκους και Ίρανούς συναδέλφους που εξοργίζονται για την διακίνηση ναρκωτικών, αλλά αποδέχονται τη διακίνηση γυναικών και κοριτσιών γιατί πιστεύουν ότι αυτή περιλαμβάνει εκδιδόμενες που ασκούν την ελεύθερη βούλησή τους.

Ο Μαχμούτ μιλάει για τις μεγάλες αστυνομικές επιχειρήσεις ενάντια στην αλβανική και στην μαφία του Κοσόβου στην Σκανδιναβία κατά την δεκαετία του 1990.

Στις 23 Φεβρουαρίου 1993, η νορβηγική αστυνομία συνέλαβε τον λεγόμενο «νονό» Πρινκ Ντομπρόσι, έναν Κοσοβάρο που γεννήθηκε το 1964, ο οποίος καταζητούνταν επίσης στην Σουηδία και την Δανία για παρόμοια εγκλήματα. Καταδικάστηκε σε δεκατέσσερα χρόνια φυλακή, αλλά απέδρασε από την φυλακή Ούλερζμο το 1997. Αν και έκανε πλαστικές εγχειρήσεις αρκετές φορές, η τσέχικη αστυνομία κατάφερε να τον συλλάβει στην Πράγα το 1998. Σύμφωνα με επίσημες εκθέσεις, ο Ντομπρόσι παραδέχτηκε ότι η μεταφορά ηρωίνης στις χώρες της Ευρώπης χρηματοδότησε την αγορά όπλων που αργότερα χρησιμοποιήθηκαν στον πόλεμο του Κοσόβου. Η ανάκριση αποκάλυψε, χωρίς να δίνει σε αυτό μεγάλη σημασία, ότι ο Ντομπρόσι επίσης λειτουργούσε μικρότερες επιχειρήσεις που περιλάμβαναν σωματε-

μπορία γυναικών και προστασία σε μπουρδέλα. Τα περισσότερα από τα μέλη του καρτέλ του Ντομπρόσι κατέληξαν στις φυλακές της Ελβετίας και της Τσεχίας.

Στις 10 Δεκεμβρίου 1998, η εφημερίδα Ο Ανεξάρτητος αποκάλυψε ότι η αλβανική μαφία έλεγχε το 70% της αγοράς της ηρωίνης στην Ευρασία. Ο Μαχμούτ, όπως και άλλες πηγές, δηλώνει ότι η νέα γενιά των αφεντικών της μαφίας είναι νεότερη και πιο επιτηδευμένη και ότι συνεχίζουν να επιβλέπουν την επιχείρηση της εμπορίας ανθρώπων και της εξαναγκαστικής πορνείας στην περιοχή. Τα συνδικάτα του οργανωμένου εγκλήματος τώρα έχουν καλύτερη τεχνολογία και, όπως ακριβώς οι κυβερνήσεις, κλείνουν περιφερειακές και διεθνείς συμφωνίες. Μία άλλη σημαντική διαφορά, εμφανής σε πολλές χώρες, είναι η ενεργός συμμετοχή γυναικών στα συνδικάτα της εμπορίας ανθρώπων. Πολλές γυναίκες που υπήρξαν θύματα σωματεμπορίας επιλέγονται από τους ηγέτες των συνδικάτων για να στρατολογούν και να εκπαιδεύουν άλλες γυναίκες και κορίτσια. Η αγορά και οι διαχειριστές της, βεβαιώνει ο Τούρκος πληροφοριοδότης μου, είναι τόσο επιτηδευμένοι όσο απαιτεί η εποχή.

Οι άνθρωποι που βρίσκονται στις υψηλές θέσεις δεν φαίνεται να παίρνουν το μάθημά τους. Τον Ιανουάριο του 2005, ο Πρινκ Ντομπρόσι, θεωρούμενος τρομοκράτης και ένας από τους πιο βάναυσους μαφιόζους στην περιοχή, απελευθερώθηκε με αναστολή από τους Νορβηγούς, στους οποίους τον είχαν δώσει οι Τσέχοι. Σύμφωνα με το ΝΑΤΟ, απελευθερώθηκε για «καλή συμπεριφορά».

Ο Μαχμούτ κοιτάζει το ρολόι του. Το να μιλάει Γαλλικά, το να ψάχνει για λέξεις για να εκφράσει τις ανησυχίες του για τις δραστηριότητες της μαφίας, υπήρξε εξαντλητικό. Ένα τουρκογαλλικό λεξικό έγινε ο σύμμαχός μας.

Ο άνθρωπος μπροστά μου έχει ήδη πιεί πέντε φλιτζάνια μαύρου τσαγιού. Κοιτάζει προς το παράθυρο και μένει σιωπηλός κάθε φορά που ακούει φωνές στο διάδρομο. Ξαφνικά βγάζει το κινητό του από την τσέπη του και μου δείχνει ένα βίντεο ενός όμορφου κοριτσιού τριών χρονών που χορεύει με κάποια μουσική που ακούγεται από πίσω. Μιλάει δυνατά, σαν να μιλάει με τον εαυτό του: «Οι άνθρωποι στον Δ.Ο.Μ. μάς ρωτούσαν κατά την διάρκεια της εκπαίδευσής μας: <Τι θα έκανες εάν η κόρη σου πουλιόταν για σεξουαλική εκμετάλλευση>; Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είμαι εδώ», λέει καθώς βάζει στην άκρη το κινητό του και καθαρίζει το λαιμό του. Ίσως μετανιώνοντας για ότι θα μπορούσε να εκληφθεί σαν αντρική αδυναμία, λέει απλά ότι ο πατέρας του τον δίδαξε να θέτει τις ηθικές αρχές πάνω από όλα. Η γαλλική καταγωγή του τον υποκίνησε να μάθει αυτή τη γλώσσα κάποια εποχή της ζωής του που ήταν σε θέση να μελετήσει περισσότερο από τον μέσο Τούρκο αστυνομικό. Η σύζυγός του, όπως η πλειοψηφία των Τουρκάλων, μετά βίας μπορεί να διαβάσει ή να γράψει. Θέλει η κόρη του να αισθάνεται ασφαλής.

Σε κάτι που κρίνω σαν ασυνήθη ομολογία, παραδέχεται ότι κάποτε «δελεάστηκε σαρκικά από τις νατάσες», αλλά προσθέτει ότι δεν είναι κάποιος από αυτούς που πηγαίνουνε στα μπουρδέλα.

«Μου είπες ότι πήγες στην Αγγλία» ψελλίζει, χαμηλώνοντας το κεφάλι του και κοιτάζοντάς με κάτω από τα μαύρα φρύδια. «Τι σου είπαν για την άφιξη γυναικών από την Τουρκία και για τους περίφημους Τουρκαλβανούς νταβατζήδες; Είδες πώς φτάνουν στην Ιταλία; Ξέρεις ότι έχουμε θαλάσσια σύνορα. [Η Χερσόνησος της Ανατολίας έχει 8.000 χιλιόμετρα ακτογραμμή]. Πήγαινε και βρες τι υπάρχει μέσα στα κοντέινερ σε αυτά τα φορτηγά πλοία».

Γεωπολιτικά, η Τουρκία είναι μια περιοχή στρατηγικής σημασίας. Συνδέεται με τον Καύκασο, την κεντρική Ασία και τα Βαλκάνια. Η οικονομική της φιλελευθεροποίηση οδήγησε σε εμπορικές συμφωνίες με την Ιαπωνία και την Νότια Κορέα.

Οι αυτοκινητοβιομηχανίες της, οι βιομηχανίες της σιδήρου και ατσαλιού, και ο οικοδομικός της τομέας αναπτύσσονται, όπως επίσης η βιομηχανία ηλεκτρικών οικιακών συσκευών. Όμως οι ειδικοί λένε ότι αποφασιστικής σημασίας είναι η αναπτυσσόμενη αγορά για στρατιωτικό υλικό. Δεν είναι μυστικό ότι η Τουρκία έχει την δεύτερη ισχυρότερη στρατιωτική δύναμη στο ΝΑΤΟ, προηγούνται μόνο οι Ηνωμένες Πολιτείες. Αυτό το κράτος έχει 1.043.550 στρατιώτες έτοιμους για πόλεμο και στην αεροπορική βάση του Ίντσιρλίκ υπάρχουν 90 ατομικές βόμβες Β61.

Τα θύματα της σωματεμπορίας, με τα οποία μίλησα, μου είπαν ότι οι στρατιώτες είναι οι πιο συχνοί πελάτες τους στα χιλιάδες νόμιμα και παράνομα μπουρδέλα στην Τουρκία. Η παραγωγή, η πώληση, και η επαναπώληση πυρηνικών και συμβατικών όπλων έχει επίσης κάνει την Τουρκία μία ιδανική χώρα για ομάδες οργανωμένου εγκλήματος που κάνουν λαθρεμπόριο όπλων.

«Τι θα ήταν για εμένα πιο εύκολο να αγοράσω, ένα κορίτσι από την Ασία ή ένα ΑΚ-47;» ρωτάω τον Μαχμούτ. Με κοιτάζει, χαμογελάει και απαντάει: «Το ΑΚ-47 είναι ήδη παλιό, μπορεί να το αγοράσει κανείς και αύριο για 250 δολάρια, αλλά για μια γυναίκα -λέει, σχεδόν παιχνιδιάρικα αν και δεν είμαι σίγουρη γι' αυτό- θα ήταν καλύτερο ένα ΑΚΜ [μία πολύ πιο ελαφριά εκδοχή], το οποίο το παίρνει για 400 δολάρια. Θα σου κόστιζε σχεδόν το ίδιο να αγοράσεις ένα όπλο ή μία «νέα» γυναίκα για να εκμεταλλευτείς. Τα ναρκωτικά μάλλον δεν θα ήταν καλή ιδέα… Από τα τρία είναι τα μοναδικά που δεν μπορείς να χρησιμοποιήσεις και να ξαναπουλήσεις». Ο σοβαρός τόνος του με κάνει νευρική, όμως καταγράφω τις λέξεις του ακριβώς όπως εκστομίζονται. Αντιλαμβάνεται ότι έγινε σαφής και ολοκληρώνει με κάποιες πληροφορίες για το νόμιμο και το παράνομο εμπόριο και τη δυσκολία διάκρισης μεταξύ των δύο.

«Είναι το ίδιο και για τις γυναίκες;» ρωτάω. «Η επιχείρηση της δουλείας απαιτεί την ύπαρξη της νόμιμης δουλείας για να είναι πιο δύσκολο να διακρίνει κανείς ποια είναι ποια».

«Ακριβώς, κυρία μου», με διαβεβαιώνει, «αυτός είναι ο λόγος που υπάρχουν τόσο πολλοί που ενδιαφέρονται για την ενθάρρυνση της νομιμοποίησης της πορνείας».

Με την ανθηρή της οικονομία, η Τουρκία είναι μεταξύ των κορυφαίων τεσσάρων χωρών στον κόσμο στον αριθμό των πλοίων, των κότερων και των υπερκότερων που ναυπηγεί και πουλάει. Μόνο το 2008, η Τουρκία εισήγαγε αγαθά και υπηρεσίες αξίας 141.800.000 δολαρίων, ενώ τον ίδιο χρόνο εξήγαγε προϊόντα αξίας 204.800.000 δολαρίων.

«Τσέκαρε τα τσάρτερς και πώς οι αρχές κλείνουν τα μάτια στα αεροδρόμια. Και πρόσεχε», λέει ο Μαχμούτ, προτού με αποχαιρετίσει, βάζοντας το χέρι του στην καρδιά και σκύβοντας ελαφρά.

«Μην ανησυχείς», απαντάω, κουνώντας το κεφάλι μου. «Είμαι από το Μεξικό. Τα πράγματα δεν είναι και πολύ διαφορετικά εκεί για τους δημοσιογράφους». Αν και δεν είναι θρησκευόμενος, ο Μαχμούτ με αποχαιρετάει, ευχόμενος να με προστατεύει ο Αλλάχ.

2.

Ισραήλ και Παλαιστίνη: Αυτό που κρύβει ο πόλεμος

Κάθομαι απέναντι από μία γυναίκα με πολύ μεγάλα μάτια και ποιητική σοφία. Το όνομά της είναι Ριμ Μπάνα, ένα πρόσωπο που συμβολίζει τις κατειλημμένες παλαιστινιακές περιοχές, που βρίσκονται εντός του κράτους του Ίσραήλ και συμπεριλαμβάνουν την Δυτική Όχθη και τη Λωρίδα της Γάζας.

Η Ριμ ζει στη Ναζαρέτ, όπου γεννήθηκε το 1966. Είναι μία Παλαιστίνια ποιήτρια και υπερασπίστρια των δικαιωμάτων των γυναικών. Χρησιμοποιεί την μουσική για να αποκαλύπτει την αλήθεια που κρύβεται πίσω από την χειραγώγηση των γεγονότων από την πολιτική και τα μέσα ενημέρωσης. Έχει συνθέσει και έχει ηχογραφήσει έντεκα άλμπουμ, το ένα καλύτερο από το άλλο. Αυτή και ο σύντροφός της, ο Λεωνίδας, επίσης μουσικός, έχουν ένα γιο και μια κόρη και συνεργάζονται για την προώθηση της ελευθερίας και της ειρήνης.

Καθόμαστε σε ένα μικρό σαλονάκι με δύο ξύλινες καρέκλες. Στήνω την κάμερά μου και βγάζω το στυλό μου. Αρχίζουμε να μιλάμε για τη ζωή και για την ασφάλεια των γυναικών και των κοριτσιών στις κατειλημμένες περιοχές της Παλαιστίνης. Μετά από λίγα λεπτά, χτυπάει το κινητό της. Ζητώντας συγγνώμη, η Ριμ διαβάζει ένα μήνυμα κειμένου, χαμογελάει και το πρόσωπό της φωτίζεται. Μου δείχνει την οθόνη: είναι ένα μήνυμα από την μικρή κόρη της, την Μπαϊλασάν, που λέει στην μάνα της ότι έφτασε στο σχολείο με ασφάλεια. Το μικρό κορίτσι έχει στείλει ακόμα και μια φωτογραφία του εαυτού της που χαμογελάει. Αυτό με συγκινεί. Η Ριμ εξηγεί ότι αυτό δεν είναι παιχνίδι μεταξύ μιας μάνας και της εξάχρονης κόρης της. Με αυτό τον τρόπο αντιμετωπίζουν τους βομβαρδισμούς, την παρουσία στρατιωτικών δυνάμεων, τις απαγωγές, και τις παράνομες συλλήψεις. Με αυτό τον τρόπο καθησυχάζει ο ένας τον άλλο και τον πληροφορεί ότι

είναι ακόμα ζωντανός και ελεύθερος. Τουλάχιστον για σήμερα.

Η τραγουδίστρια διαθέτει συναισθηματική ευφυΐα που σπάνια έχω δει σε αυτούς που ριψοκινδυνεύουν τις ζωές τους σε ημερήσια βάση. Μου ζητάει να της πω ιστορίες για γυναίκες και κορίτσια από το Μεξικό. Κατόπιν, η Ριμ μού λέει ότι η σωματεμπορία κοριτσιών και γυναικών μοιάζει με την κατοχή μιας πόλης.

> *Ο έξω κόσμος δεν θα καταλάβει ποτέ την πραγματική κατάσταση μέχρι να καταλάβει ότι μία διαμάχη δεν μπορεί να επιλυθεί όταν υπάρχουν τόσο εκτεταμένες ανισότητες στη δύναμη, στα λεφτά, στα όπλα και στις ιδέες. Όταν η μια πλευρά λειτουργεί σαν πατριάρχης, όταν η μια πλευρά δίνει τις εντολές και η άλλη είναι υποχρεωμένη να υπακούει, να υποτάσσεται, να εκπορνεύει το πνεύμα της και να δέχεται τον αποικισμό γιατί είναι «ο άλλος». Δεν υποστηρίζω την βία. Δεν πιστεύω σε αυτήν. Αυτός είναι ο λόγος που η μουσική μου δείχνει την ανθρώπινη πλευρά της Παλαιστίνης, την ιστορία του λαού της, των γυναικών και των κοριτσιών, σαν την κόρη μου. Τραγουδάω για να γιορτάσω την δύναμη των παιδιών και την ικανότητά τους να παίζουν μπάλα και να γελάνε μαζί, παρότι ξέρουν ότι οι Ισραηλινοί στρατιώτες τα παρακολουθούν. Τραγουδάω για τις γυναίκες και τα κορίτσια που συντηρούν και στηρίζουν ολόκληρη την κοινότητα, που δουλεύουν, που χάνουν τους γονείς τους, τους συζύγους τους, και τα αδέλφια τους. Τραγουδάω για τα παιδιά τους που συνεχίζουν να δουλεύουν πιστεύοντας στη ζωή, και ονειρεύονται το μέλλον και την ελευθερία, η οποία κάποια μέρα θα ανατείλει. Ίσως με το φως της αυγής, θα έρθει η ελευθερία, η ειρήνη, και η κατανόηση.*

Κατά τη διάρκεια των συναυλιών της, μερικές φορές απειλήθηκε και χαρακτηρίσθηκε μουσουλμάνα εξτρεμίστρια. Λίγοι άνθρωποι ξέρουν ότι η Ριμ είναι χριστιανή. «Είναι δύσκολο να κάνεις διάλογο με αυτούς που δεν θέλουν να ακούσουν και που αρνούνται κάθε είδος κριτικής. Η διερεύνηση της βίας κάτω από

αυτές τις συνθήκες είναι πολύ δύσκολη», λέει. Αυτός είναι ο λόγος που οι φεμινιστικές ομάδες που διασώζουν γυναίκες κάνουν την δουλειά τους σχεδόν τελείως κρυφά. Οι πόροι διατίθενται για τον πόλεμο, όχι για την ειρήνη.

Οι Παλαιστίνη είναι μια με πολλούς τρόπους ναρκοθετημένη περιοχή. Οι Ίσραηλινοί που είναι τοποθετημένοι στα σημεία ελέγχου δεν είναι οι μόνοι εχθροί τους. Ύπάρχει και η συνεχιζόμενη διαμάχη με τον Λίβανο, όπως επίσης οι βαθιά ριζωμένες διαμάχες μεταξύ των μουσουλμάνων, των χριστιανών και των Εβραίων. Ο βαθμός περιφρόνησης, έλλειψης ανοχής, και ρατσισμού μεταξύ κρατών που φαίνονται να είναι αδελφές χώρες, είναι σχεδόν ακατανόητος.

Ρωτάω την Ριμ εάν πιστεύει ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο να απαχθούν και να πωληθούν καθώς δεν υπάρχει ειρήνη στην περιοχή. Απαντάει, «Ναι, ακριβώς, ο πόλεμος ανοίγει τις πόρτες για κάθε είδους κακό. Αυτός είναι ο λόγος που τραγουδάω για την ελπίδα. Δεν μπορούμε να χάσουμε την ελπίδα».

Η Ριμ μού λέει για τα χρόνια μετά το 1967, όταν ο ισραηλινός στρατός κατέλαβε τις παλαιστινιακές περιοχές της Γάζας, το ανατολικό μέρος της Ίερουσαλήμ και την Δυτική Όχθη. Η πολιτική της κατοχής είναι να ελέγχει την κίνηση μέσα σε αυτές τις περιοχές, όπως επίσης και έξω από αυτές, κατά μήκος των συνόρων. Η Παλαιστίνη έχει κομματιαστεί. Η κατοχή, η βία, και η καταπίεση δημιουργούν ένα φιλοπόλεμο περιβάλλον, στο οποίο τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν γίνονται σεβαστά.

Οι δρόμοι περιβάλλονται από χαρακώματα και σημεία ελέγχου, τα οποία αλλάζουν ανάλογα με τις ανάγκες και την στρατηγική της κυβέρνησης του Ίσραήλ. Ύπάρχει ένα κατεστραμμένο κτίριο εδώ, τα ερείπια ενός σχολείου πιο πέρα. Ξαφνικά εμφανίζονται σημεία ελέγχου στις εθνικές οδούς ή στους δρόμους που ελέγχουν το πήγαινε έλα του κόσμου. Όταν τα παιδιά φτάνουν μπροστά από ένα οδόφραγμα καθώς πηγαίνουν στο σχολείο,

γυρνάνε πίσω χωρίς να πουν τίποτα και κοιτάνε για ένα άλλο δρόμο που θα τα οδηγήσει εκεί. Τα παιδιά παραμένουν σιωπηλά γιατί γνωρίζουν ότι το να διαμαρτυρηθούν μπορεί να τους κοστίσει τη ζωή. Τα παιδιά και οι μανάδες τους έχουν μάθει να κάνουν οικονομία στις δυνάμεις τους και να επιλέγουν αυτοί τις μάχες που θα δώσουν. Αστειεύονται χαμηλόφωνα για να σπάσουν την ένταση και να ανακουφιστούν από τον φόβο που αισθάνονται όταν βλέπουν ένα καινούργιο στρατιωτικό σημείο ελέγχου έξω από το σπίτι ενός συγγενούς.

Ένα νέο παιδί σηκώνει ένα κλαδί δέντρου. Η εικοσάχρονη θεία του το βλέπει αυτό και τρέχει σε αυτό, σχεδόν μαινόμενη, και σπάει το κλαδί σε μικρά κομμάτια. Μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν έχουμε καταλάβει ότι, από κάποια απόσταση, το κλαδί μπορεί να φανεί σαν ντουφέκι. Αυτό μου θυμίζει την σφαγή στην Τσιάπας στο Νότιο Μεξικό το 1994, όταν ο μεξικάνικος στρατός επιτέθηκε σε εκατοντάδες ανθρώπους που κουβαλούσαν ξύλινα ραβδιά κατά την εξέγερση των Ζαπατίστας. Όταν φωτογραφίες από εκείνο το γεγονός είδαν αργότερα το φώς της δημοσιότητας, ο στρατός δήλωσε ότι, από απόσταση, τα ραβδιά φαινόντουσαν σαν ντουφέκια.

Το Διεθνές Ταμείο Επείγουσας Βοήθειας των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά (UNICEF) αναφέρει ότι στις κατεχόμενες παλαιστινιακές περιοχές δωδεκάδες αγοριών και κοριτσιών συνεχίζουν να πεθαίνουν εξαιτίας των ενόπλων συγκρούσεων. Το επίπεδο της φτώχειας έχει ανέβει σημαντικά μετά το έτος 2000. Έλεγχοι ασφαλείας και οδοφράγματα έχουν κάνει πιο δύσκολο για τον πληθυσμό να πάει στην δουλειά του, στα σχολεία, και στις ιατρικές εγκαταστάσεις. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το μισό του πληθυσμού της Γάζας είναι κάτω από τα δεκαοχτώ, η ανάγκη της υπεράσπισης των παιδιών είναι ιδιαίτερα επείγουσα.

Αντίθετα προς άλλες χώρες, η πορνεία στην Παλαιστίνη και στο Ίσραήλ είναι παράνομη. Οι αρχές και των δύο χωρών θεωρούν την πορνεία εξαιρετικά ανήθικη δραστηριότητα, τόσο από κοινωνική όσο και από θρησκευτική άποψη. Αυτό δεν σημαίνει

ότι δεν υπάρχει πορνεία. Είναι απλά πιο δύσκολο να κάνει κανείς την έρευνά του εξαιτίας του παράνομου καθεστώτος της. Αυτό μοιάζει πολύ με αυτό που συμβαίνει στο Ιράκ και στο Ιράν, όπου οι θρησκευτικοί κανόνες υποστηρίζουν την ορθόδοξη πίστη ότι οι άνδρες είναι οι ιδιοκτήτες των γυναικών και της μοίρας τους.

Στην Παλαιστίνη, ακόμα και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων αρνούνται την ύπαρξη της σωματεμπορίας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών και κοριτσιών. Μόνο μία οργάνωση αναγνωρίζει αυτά τα προβλήματα, και κρατάει χαμηλό προφίλ προκειμένου να αποφύγει τις παρενοχλήσεις. Ο σεξισμός και ο μισογυνισμός είναι μεγάλα εμπόδια στις προσπάθειες για έρευνα ιδιαίτερα για γυναίκες, σαν εμένα, που χρειάζεται να πάρουν συνεντεύξεις από αστυνομικούς και στρατιωτικούς. Δεν είναι πρόθυμοι να μιλήσουν για αυτά τα «ανήθικα» θέματα με κάποια που δεν δουλεύει για τα μέσα ενημέρωσης, τα οποία κατέχει και προστατεύει η φατρία τους.

Στην αυξανόμενη παγκόσμια αγορά της σωματεμπορίας και της δουλείας, η ευάλωτη θέση των παιδιών της Παλαιστίνης πρέπει να ληφθεί υπόψη, όπως και στις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής, όπου ο νόμος και η τάξη δεν υπηρετούν τον λαό ούτε προστατεύουν τα παιδιά. Σύμφωνα με την UNICEF στις κατεχόμενες παλαιστινιακές περιοχές το 10% των παιδιών κάτω των πέντε χρονών υποφέρουν από χρόνιο υποσιτισμό. Η κατάσταση είναι ιδιαίτερη σοβαρή στη Γάζα, όπου ο αριθμός των υποσιτιζόμενων παιδιών φθάνει τις 50.000 (από ένα πληθυσμό 800.000 ανηλίκων). Τα μισά από τα παιδιά κάτω των δύο ετών είναι αναιμικά και το 70% πάσχουν από ανεπάρκεια της βιταμίνης Α. Γύρω στο 10% των κοριτσιών μεταξύ των ηλικιών δεκαπέντε και δεκαοχτώ είναι έγκυες ή έχουν ήδη παιδιά. Το υψηλό ποσοστό στις εγκυμοσύνες εφήβων και παιδιών δείχνει σεξουαλική βία ενάντια στις γυναίκες και τα κορίτσια. Αυτή είναι η πρώτη ένδειξη. Το επόμενο ερώτημα είναι: ποιοι είναι αυτοί που επιτίθενται στις γυναίκες και τα κορίτσια και πού ζούνε αυτοί;

Χάρη στις προσπάθειες της UNICEF πάνω από 50.000 παιδιά έχουν δεχθεί συμβουλές ώστε να βοηθηθούν για να τα βγάλουν πέρα με τη βία. Εκατοντάδες παιδιά μικρότερα των δέκα χρονών έχουν ήδη υποφέρει από κρίσεις άγχους και κατάθλιψη. Τα πρόσωπά τους μου προσφέρουν μία πληρέστερη κατανόηση του έργου της Ριμ Μπάνα. Το πενήντα τοις εκατό των σπουδαστών υπήρξαν μάρτυρες της κατάληψης των σχολείων τους από τις δυνάμεις του Ίσραήλ και πάνω από δέκα τοις εκατό έχουν δει το θάνατο ενός δασκάλου. Η μνημειώδης επιτόπια έρευνα της UNICEF απαίτησε την εκπαίδευση χιλιάδων ενηλίκων για να παράσχουν βοήθεια στα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων και μαθημάτων για το πώς να αποφεύγουν να πατάνε σε νάρκες.

Η Ζαΐντα είναι μια Παλαιστίνια που διασώζει κακοποιημένες γυναίκες από σπίτια όπου κυριαρχεί το αρσενικό και επίσης καταγγέλλει την εξαφάνιση κοριτσιών. Ύποστηρίζει ότι ένας αυξανόμενος αριθμός νέων ανθρώπων είναι θύματα διακίνησης για σεξουαλική εκμετάλλευση και, σε μικρότερη κλίμακα, εμπορίου οργάνων. Η δυνατότητα να υπολογίσουμε τον κίνδυνο ορισμένων καταστάσεων -σαν αυτών που πρόκειται να αναλύσω- είναι απείρως μικρότερη σε κάποιον που έχει ζήσει με σύνδρομο μετατραυματικού στρες από την παιδική του ηλικία.

Όλες οι γυναίκες της οργάνωσης Μαζί Σήμερα και Αύριο (SAWA), μίας γυναικείας οργάνωσης που προστατεύει τα θύματα της οικιακής βίας, ανέλαβαν την πρώτη και μοναδική τυπική μελέτη της σωματεμπορίας στην περιοχή. Χάρη στο Ταμείο Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών για τις Γυναίκες, η SAWA κατάφερε να εκδώσει μία έκθεση τον Ίούνιο του 2008, με τίτλο «Σωματεμπορία και Εξαναγκαστική Πορνεία Παλαιστίνιων Γυναικών και Κοριτσιών: Μορφές Σύγχρονης Δουλείας».

Ακολούθησα τις διαδρομές της διακίνησης των γυναικών όπως αναλύονται από την SAWA, οι οποίες ουσιαστικά είναι οι μοναδικές διαδρομές μέσα από τις οποίες έχει πρόσβαση ο κόσμος: από τη Δυτική Όχθη προς την Ίερουσαλήμ, από τη Γάζα προς την Ίερουσαλήμ, και μέσα στην Δυτική Όχθη. Την εποχή

που γραφόταν αυτό το βιβλίο οι κατεχόμενες παλαιστινιακές περιοχές είχαν 156 σημεία ελέγχου που περιόριζαν την κίνηση 2,4 εκατομμυρίων Παλαιστινίων, που σημαίνει ότι οι κοινότητες είναι διασπασμένες. Η Ίεριχώ περιβάλλεται από ένα χαντάκι από τις τρεις πλευρές και υπάρχει μόνο μία έξοδος που δεν οδηγεί σε αυτό που οι ντόπιες γυναίκες αποκαλούν «ο γκρεμός». Για να κινηθεί κανείς ανάμεσα στους φύλακες της Ναμπλούζ, της Ραμάλας, και της Χεβρώνας, όπως και της Ίεριχούς, απαιτείται να περάσει κάτω από αυστηρό στρατιωτικό έλεγχο.

Η έκθεση της SAWA αποκάλυψε τι συνέβαινε σε ένα μικρό ξενοδοχείο στην Παλιά Πόλη της Ίερουσαλήμ. Αφού το ξενοδοχείο αντιμετώπισε σοβαρά οικονομικά προβλήματα, ο ιδιοκτήτης αποφάσισε να το μετατρέψει σε μπουρδέλο. Η πλειοψηφία των πελατών ήτανε ντόπιοι και μερικοί ήταν κυβερνητικοί υπάλληλοι (η έκθεση δεν διευκρινίζει εάν ήταν αστυνομικοί, πολιτικοί ή στρατιωτικοί). Δεκατέσσερα κορίτσια και γυναίκες μεταξύ δεκατεσσάρων και εικοσιοκτώ χρονών είχαν μεταφερθεί παράνομα από τη λωρίδα της Γάζας και την Δυτική Όχθη στην Ίερουσαλήμ. Στη διάρκεια της ημέρας στελνόντουσαν έξω να δουλέψουν σαν ζητιάνες και την νύχτα υποχρεωνόντουσαν να εκδίδονται. Η μαντάμ χρέωνε 200 σέκελ (σχεδόν 54 δολάρια) για την χρήση ενός δωματίου. Ο πελάτης θα πλήρωνε στο κορίτσι ή στην γυναίκα το ποσό που αυτός πίστευε ότι άξιζε, συνήθως μεταξύ 30 και 200 σέκελ, ανάλογα με την «εμπειρία» της και την «ομορφιά» της. Η ισραηλινή αστυνομία συνέλαβε τον ιδιοκτήτη, ο οποίος κατηγορήθηκε και καταδικάστηκε γιατί λειτουργούσε μπουρδέλο. Οκτώ ώρες αργότερα, η ανάκριση έκλεισε και οι αρχές απέλασαν τις γυναίκες και τα κορίτσια επειδή ήταν παράνομα στην Ίερουσαλήμ, χωρίς την άδεια της κυβέρνησης του Ίσραήλ. Η υπόθεση ποτέ δεν δικάστηκε ως υπόθεση που περιλάμβανε εμπορία ανθρώπων.

Ένας ιδιοκτήτης ξενοδοχείου στην Ίερουσαλήμ, που προτιμάει να μένει ανώνυμος, εξοργίστηκε από την είδηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Μίλησε στις ερευνήτριες της SAWA για το πώς ζούσε μία από αυτές τις κοπέλες:

Εδώ και λίγο καιρό, ένα κορίτσι από την Ναμπλούς έμεινε στο ξενοδοχείο μου για ένα μήνα. Είπε ότι ήταν νοσοκόμα και ότι δούλευε σε ένα νοσοκομείο στην Ιερουσαλήμ καθώς και ότι η βάρδιά της ήταν πάντα νύχτα. Όμως τελικά ανακαλύψαμε ότι δούλευε σαν εκδιδόμενη σε έναν ισραηλίτικο συνοικισμό στην Ιερουσαλήμ. Ακούω για πολλές περιπτώσεις Παλαιστινίων γυναικών από την Δυτική Όχθη που δουλεύουν σαν εκδιδόμενες στην Ανατολική Ιερουσαλήμ. Μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι η Παλιά Πόλη της Ιερουσαλήμ είναι γεμάτη μπουρδέλα.

Οι τακτικές στρατολόγησης είναι οι ίδιες με αυτές που ακολουθούνται στις περισσότερες χώρες. Συνήθως ένα μέλος της οικογένειας ή ένα άτομο γνωστό στην κοινότητα πουλάει τα νέα κορίτσια. Το μπουρδέλο το λειτουργεί μια γυναίκα, και οι σωματέμποροι απειλούν τα κορίτσια ότι οι πορνογραφικές φωτογραφίες αυτών καθώς βιάζονται για πρώτη φορά θα δημοσιευτούν. Το κουτσομπολιό για την «τιμή» της οικογένειας και του θύματος χρησιμοποιείται αποτελεσματικά για την εξασφάλιση της υποταγής του. Τα θύματα γνωρίζουν ότι η έκθεση στις κοινότητές τους, ιδιαίτερα στις πιο θρησκευόμενες και συντηρητικές ομάδες, θα σήμαινε κτηνώδη τιμωρία, η οποία συχνά περιλαμβάνει και εξοστρακισμό.

Στις κατεχόμενες παλαιστινιακές περιοχές, οι σωματέμποροι σχηματίζουν μικρά, τοπικά δίκτυα που γενικά προστατεύονται από τις στρατιωτικές και αστυνομικές αρχές. Δεν υπάρχουν στοιχεία ότι στην σωματεμπορία γυναικών και κοριτσιών εμπλέκονται διεθνή δίκτυα ή μαφίες, στις κατεχόμενες παλαιστινιακές περιοχές. Εντούτοις, οι ένοπλες συγκρούσεις, όπως έχει αναφέρει επανειλημμένως η UNICEF, παρέχουν θαυμάσιες ευκαιρίες για βίαιες πράξεις ενάντια σε παιδιά, από το να τα κάνουνε παιδιά στρατιώτες μέχρι να αναγκάσουν ομάδες κοριτσιών να εκδίδονται για να ικανοποιούν τις «βιολογικές ανάγκες» των στρατιωτών.

Είναι ύσκολο να διερευνήσει κανείς την πορνεία των ενηλίκων γυναικών και να βρει τον αριθμό των κοριτσιών που εξαναγκάζονται να εκδίδονται από μικρές ομάδες σωματεμπόρων. Η σεξουαλικότητα και η ελευθερία του ατόμου να την ασκεί δεν είναι εύκολα ζητήματα για να τα αναδείξει κανείς στην Παλαιστίνη, και η κατοχή καθιστά σχεδόν αδύνατο το να διερευνήσει κανείς πόσες γυναίκες εκδίδονται στην περιοχή, αν και η φεμινίστρια συγγραφέας Κριστίνα ντελ Βάλε επιβεβαιώνει ότι η παρουσία στρατιωτών δημιουργεί ζήτηση για αγοραίο σεξ.

Όπως έχω ήδη αναφέρει, τα κορίτσια των Παλαιστινίων διδάσκονται πώς να αποφεύγουν να πατάνε σε νάρκες, πώς να χαμηλώνουν το βλέμμα και να μένουν σιωπηλά μπροστά στους πατριάρχες της χώρας, και πώς να συμπεριφέρονται όταν έρχονται σε κάποιο στρατιωτικό σημείο ελέγχου που απαιτεί από αυτά να βρουν άλλη διαδρομή για να πάνε στο σχολείο. Ωστόσο, δε διδάσκονται πώς να αποφεύγουν να στρατολογούνται και να πουλιούνται. Ο σεξισμός, η ανισότητα, και ο πόλεμος τα κρατάνε σε μία κατάσταση ακραίας αδυναμίας να αμυνθούν.

Η έκθεση της SAWA δείχνει επίσης ότι ορισμένες νεαρές γυναίκες κατέληξαν στην πορνεία λόγω της αφόρητης ενδοοικογενειακής βίας. Όπως στο Μεξικό, στο Αφγανιστάν, στο Βιετνάμ, στις Φιλιππίνες και στην Κολομβία, μεταξύ άλλων χωρών, η βία ωθεί τους εφήβους έξω από τα σπίτια τους. Από τη στιγμή που βρίσκονται στο δρόμο, σε μία σεξιστική και άνιση κοινωνία, έχουν ελάχιστες άλλες επιλογές εκτός από την πορνεία, προκειμένου να επιβιώσουν. Οι σωματέμποροι το γνωρίζουν αυτό και αξιοποιούν στο μέγιστο βαθμό τους σεξιστικούς μηχανισμούς που κυριαρχούν στον κόσμο. Σύμφωνα με τον Δ.Ο.Μ., στο Τουλκαρέμ στην βορειοδυτική Δυτική Όχθη, στις 16 Ιουνίου, 2007, ένας Παλαιστίνιος πούλησε τις δύο του κόρες, ηλικίας δεκατριών και δεκατεσσάρων χρονών, σε δύο αδέλφια, ηλικίας δεκαεπτά, από το στρατόπεδο προσφύγων της Κουαντούρα. Οι νεαροί πλήρωσαν 1150 ιορδανικά δηνάρια (1600 δολάρια). Ένα χρόνο αργότερα, το νεότερο κορίτσι πήγε σε νοσοκομείο με ακατάσχετη αιμορραγία από το αιδοίο. Είχε σημάδια κακοποίησης, και η

ιατρική εξέταση έδειξε ότι ήταν έγκυος. Η αστυνομία παρενέβη έπειτα από καταγγελία ενός από τους ιατρούς, και τα δύο αδέλφια συλληφθήκανε για σεξουαλική εκμετάλλευση των ανηλίκων. Ο δικαστής αποφάσισε ότι εφόσον ο πατέρας είχε πουλήσει τα κορίτσια και τα κορίτσια δεν ήταν πλέον αγνά (γιατί είχανε χάσει την παρθενιά τους), θα έπρεπε να παντρευτούνε τους νεαρούς. Η δίκη έλαβε χώρα παρουσία των νεαρών, αλλά στα θύματα δεν επετράπη να μπουν στην αίθουσα του δικαστηρίου ή να εκφέρουν την γνώμη τους. Η υπόθεση έκλεισε, και τα κορίτσια παντρεύτηκαν αυτούς που τα αγοράσανε. Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο ο θεσμικός μηχανισμός τιμωρεί την υποδούλωση των γυναικών, όπως επίσης το δικαίωμα των ανδρών να τις εκμεταλλεύονται και να τις πουλάνε νόμιμα. Ο αριθμός των κοριτσιών ηλικίας δώδεκα και δεκατριών χρονών που επαναστατούν αφού έχουν πουληθεί σε γάμους με μεγαλύτερους σε ηλικία άντρες αυξάνεται. Πολλά γενναία κορίτσια στο Ιράν και στο Αφγανιστάν, όπως επίσης στην Παλαιστίνη, έχουν μιλήσει για το πώς τα παιδιά νύφες αντιμετωπίζονται σαν σεξουαλικά αντικείμενα και οικιακοί σκλάβοι.

Εφόσον τα στρατιωτικά σημεία ελέγχου των Ίσραηλινών και τα φυλάκια της Παλαιστινιακής Εθνικής Αρχής θεωρούνται συνοριακά περάσματα, η διακίνηση γυναικών και κοριτσιών διαμέσου αυτών των γραμμών θεωρείται διεθνές έγκλημα. Όλες οι πηγές μου με τις οποίες μίλησα -Παλαιστίνιοι, Ίορδανοί, Λιβανέζοι και Ίσραηλινοί- επιβεβαίωσαν ότι η μεγαλύτερη εκμετάλλευση και βία ενάντια στις γυναίκες και τα κορίτσια λαμβάνει χώρα στα στρατόπεδα προσφύγων, όπου δεν υπάρχει κανένας έλεγχος. Αυτό υπήρξε ένα περίπλοκο ζήτημα για έρευνα και να το αποδείξω, τουλάχιστον σε αυτή τη περίπτωση, υπήρξε αδύνατο. Παρόλα αυτά, η υπόθεση των εφήβων κοριτσιών του Τουλκαρέμ αποτελεί τυπικό παράδειγμα.

Οι ρόδινες στατιστικές του Ισραήλ:

Η άλλη όψη του νομίσματος

Το 2000, η Κνεσέτ (η ισραηλινή Βουλή) ψήφισε ένα νόμο ενάντια στην σωματεμπορία γυναικών και κοριτσιών. Όπως πολλές άλλες χώρες, το Ίσραήλ έβαλε στο ίδιο τσουβάλι την πορνεία και το έγκλημα της διακίνησης ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση. Με αυτόν τον τρόπο, αντιμετωπίζει τα ίδια προβλήματα όπως εκείνες οι χώρες που επικρίνουν την πορνεία με βάση την ηθική και τη θρησκεία, και παρόλα αυτά εκδίδουν άδειες για να ανοίγουν μπαρ και μπουρδέλα όπου η πορνεία ενηλίκων καλύπτει την σεξουαλική εκμετάλλευση εφήβων.

Στις 11 Νοεμβρίου 2009, ο Γιτζάκ Ααρόνοβιτς, υπουργός της εσωτερικής ασφάλειας του Ίσραήλ, κατέθεσε μπροστά στην Κνεσέτ ότι η κυβέρνηση επεξεργαζόταν έναν νόμο που θα αύξανε την ποινή για τους νταβατζήδες και τους πορνοπελάτες σε δεκαέξι χρόνια φυλακή. Μπροστά στην Κοινοβουλευτική Ύποεπιτροπή Για Την Σωματεμπορία Γυναικών ο υπουργός δήλωσε ότι η υπηρεσία του θα επανεξέταζε εκείνες τις επιχειρήσεις που λειτουργούσαν μπουρδέλα με κρατική άδεια και ότι θα «προσπαθούσε» να ακυρώσει τις άδειές τους. Ο πρόεδρος της υποεπιτροπής, Ορίτ Ζουάρετς, υποστήριξε τη θέση του Γιτζάκ Ααρόνοβιτς:

> *Πρέπει να αυξήσουμε την ποινή για αυτούς που καταδικάζονται για εμπορία γυναικείων σωμάτων. Καλώ την αστυνομία και τις άλλες αρχές επιβολής του νόμου να δράσουν για να δικάσουν τους παραβάτες με τον υπάρχοντα νόμο που απαγορεύει την σωματεμπορία και την εργασία κάτω από συνθήκες δουλείας με σκοπό το σεξ, ο οποίος επιφέρει ποινή δεκαέξι ετών.*

Κατά την διάρκεια της διάσκεψης, οι εκπρόσωποι της αστυνομίας κατέθεσαν με την σειρά τους. Οι αστυνομικοί ανέφεραν ότι από το 2007 είχαν παρατηρήσει σημαντική πτώση στην οργανωμένη πορνεία στο Ίσραήλ, περιλαμβανόμενης της μείωσης του αριθμού των θυμάτων παράνομης διακίνησης με σκοπό

την εμπορία.

Καθώς έκανα τις έρευνες για αυτό το βιβλίο, άκουσα τέτοιους ισχυρισμούς, δηλ. ότι η πορνεία και η σωματεμπορία μειώθηκαν μόνο σε δύο περιπτώσεις. Η πρώτη αφορά την Καμπότζη, όπου η κατάφωρη διαφθορά της αστυνομίας υποθάλπει, αποκρύβει και επιτρέπει την σεξουαλική εκμετάλλευση γυναικών και κοριτσιών. Η δεύτερη το Ίσραήλ, όπου κανένα από τα μέλη του Κοινοβουλίου δεν ζήτησε συγκεκριμένα στοιχεία από τους αστυνομικούς που κατέθεσαν. Αντίθετα, θεσμοί όπως η Ίντερπόλ, η Εβροπόλ, και η Εθνική Ύπηρεσία Εγκλήματος της Μεγάλης Βρετανίας -μία από τις πιο φημισμένες στον κόσμο- δηλώνουν ότι το παγκόσμιο φαινόμενο της διακίνησης για σεξουαλικούς σκοπούς έχει αυξηθεί.

Αν και το Ίσραήλ ισχυρίζεται ότι θέτει υπό έλεγχο την εξαναγκαστική πορνεία και ότι την έχει σχεδόν εξαλείψει, οι δηλώσεις που έγιναν από αστυνομικούς διευθυντές, κατά την διάρκεια συνεντεύξεων που τους πήρα, και οι τοπικές οργανώσεις που εργάζονται για την προστασία των θυμάτων σωματεμπορίας, δίνουν ανησυχητικές στατιστικές. Από το 1990 μέχρι το 2004, 3000 έως 3500 γυναίκες οδηγήθηκαν στο Ίσραήλ για εξαναγκαστική πορνεία. Η πλειοψηφία από αυτές διέσχισε τα σύνορα από την Αίγυπτο. Το 2009, το Άσυλο Μααγκάν Για Γυναίκες Θύματα Σωματεμπορίας, το μοναδικό άσυλο αυτού του είδους στο Ίσραήλ, διέσωσε 75 γυναίκες και 9 κορίτσια κάτω από την ηλικία των δεκαπέντε. Οι επίσημες αρχές ανέφεραν ότι το 2011 η αστυνομία διέσωσε 7 θύματα εξαναγκαστικής εργασίας και τα πήρε στο άσυλο.[**]Η κυβέρνηση του Ίσραήλ αρνιόταν να παραδεχτεί ακόμα και ότι υπήρχε αυτό το πρόβλημα μέχρι που οι τοπικές Μ.Κ.Ο, όπως επίσης οι Ηνωμένες Πολιτείες και τα Ηνωμένα Έθνη, άρχισαν να ασκούν πίεση. Το Ίσραήλ έχει τις δικές του αντιφάσεις: η πορνεία δεν είναι παράνομη, αλλά είναι παράνομο το να λειτουργεί κάποιος μπουρδέλο ή να δουλεύει σαν νταβατζής. Μία βόλτα

**Trafficking in Persons Report,2011, US Department of State: www.state.gov. /j/tip/rls/tiprpt/.

μέσα από την γειτονιά Νέβε Σαάν του Τελ Αβίβ αποκαλύπτει ότι, όπως και στον υπόλοιπο κόσμο, υπάρχουν μπουρδέλα καλυμμένα σαν ιαματικά λουτρά, αίθουσες μασάζ, δημόσια λουτρά και ακόμη μερικά σαν Ίντερνέτ καφέ.

Ενώ η αστυνομία δηλώνει σε συνεντεύξεις και σε καταθέσεις μπροστά στη Κνεσέτ ότι δεν υπάρχουν πάνω από 2000 καταχωρημένες εκδιδόμενες, Μ.Κ.Ο. όπως το Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων του Ίσραήλ, το οποίο υπερασπίζεται τα δικαιώματα των γυναικών σε αυτή τη χώρα, αναφέρει ότι υπάρχουν πάνω από 20.000 εκδιδόμενες και ότι ένα μεγάλο ποσοστό από αυτές έφτασε στο Ίσραήλ με εξαναγκασμό ή μετά από επιβολή χρέους σε αυτές από τους σωματέμπορους, οι οποίοι κατάσχουν τα επίσημα έγγραφά τους για να τις εμποδίσουν να φύγουν από τη χώρα. Το 2007 ο αστυνομικός διευθυντής, αρμόδιος για την καταπολέμηση της σωματεμπορίας, Ρaανάν Κάσπι, είπε στα Νέα του *BBC*, ότι οι γυναίκες που εξαναγκάζονται να εκδίδονται ζουν «σε καλύτερες συνθήκες, πολύ πιο ανθρώπινες από πριν». Αντίθετα, η Γκεντίντα Γουόλφε, ένα μέλος της Ομάδας Εργασίας Ενάντια Στην Σωματεμπορία Γυναικών, επεσήμανε ότι τα αστυνομικά μέτρα δεν αποδίδουν: αν και υπήρξαν συλλήψεις και θεσπίστηκαν σημαντικές νομικές διατάξεις, τα ποσοστά πορνείας παραμένουν τα ίδια, κάτι που σημαίνει ότι η προσφορά δεν μειώθηκε. Τώρα οι σωματέμποροι ανοίγουν επιχειρήσεις πιο προσανατολισμένες στην αγορά, όπως υπηρεσίες συνοδών και υπηρεσίες call-girl, στέλνοντας τις εκδιδόμενες κατευθείαν στους πελάτες στα ξενοδοχεία τους: όπως στα περισσότερα μέρη του κόσμου, η επιχείρηση της προσφοράς και της ζήτησης έχει διαφοροποιηθεί και έχει γίνει πιο τελειοποιημένη.

Το Ίσραήλ παρέχει τις πιο «ρόδινες» στατιστικές του κόσμου. Εάν η κυβέρνηση του Ίσραήλ μπορούσε να παρουσιάσει συγκεκριμένα στοιχεία για αυτές, οι τακτικές που χρησιμοποιεί για να μειώσει την σωματεμπορία θα έπρεπε να γίνουν γνωστές σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο. Ο νόμος του Ίσραήλ ενάντια στην εμπορία γυναικών ψηφίστηκε το 2000 και, σύμφωνα με την αστυνομική έκθεση που υποβλήθηκε στην Κνεσέτ το 2009, τα αποτελέ-

σματα είναι εντυπωσιακά: «Όταν αρχίσαμε να δουλεύουμε για να πιστοποιήσουμε θύματα σωματεμπορίας, αριθμούσαν σχεδόν 3.1. Τώρα πιστεύουμε ότι αυτός ο αριθμός δεν ξεπερνάει λίγες δωδεκάδες θύματα».

Παρ' όλα αυτά, κάτι δεν κολλάει με αυτούς τους αριθμούς. Σύμφωνα με επίσημα έγγραφα, τα οποία μελέτησαν φεμινιστικές οργανώσεις στην Ίερουσαλήμ, μόνο το 2007 η αστυνομία ξεκίνησε είκοσι μία έρευνες σχετικές με υποθέσεις που περιλαμβάνουν διακίνηση γυναικών με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση. Το 2008 και το 2009, ξεκίνησαν δέκα έρευνες ακόμη. Το 2009, η αστυνομία συνέταξε 331 αναφορές για εγκλήματα που σχετίζονται με την πορνεία, από τις οποίες η πλειοψηφία περιλαμβάνει δράση σωματεμπόρων ή λειτουργία μπουρδέλων, αριθμός που είναι σχεδόν διπλάσιος από τον αριθμό σχετικών υποθέσεων που ερευνήθηκαν κατά το 2008.

Θα έπρεπε να σημειωθεί ότι το 2006, η δικαιοσύνη του Ίσραήλ δέχτηκε να περιληφθεί η δουλεία που σχετίζεται με την εργασία στα εγκλήματα εμπορίας ανθρώπων. Εφαρμόζοντας το Πρωτόκολλο του ΟΗΕ για την Πρόληψη, την Καταστολή και την Τιμωρία της Εμπορίας Ανθρώπων, η αστυνομία δεν απαιτεί από το θύμα να αποδείξει τον τρόπο, με τον οποίο την διακινούσαν. Σε άλλες χώρες όπως το Μεξικό, το βάρος της απόδειξης φορτώνεται στο θύμα.

Πρόσφυγες

Το καταφύγιο Μάαγκαν Για Γυναίκες Θύματα Σωματεμπορίας άνοιξε τις πόρτες του στο Ίσραήλ το 2004 και έχει βοηθήσει πάνω από 200 γυναίκες που διασώθηκαν από σωματέμπορους. Βρίσκεται σε ένα κτίριο από κόκκινα τούβλα που περιβάλλεται από όμορφους κήπους, οι οποίοι κάνουν τους τοίχους του να φαίνονται ζωντανοί. Ύπάρχει χώρος για να στεγαστούν σαράντα γυναίκες οποιαδήποτε στιγμή. Αν και το Τμήμα Κοινωνικής

Αποκατάστασης του Ύπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας χρηματοδότησε το καταφύγιο σύμφωνα με τον νόμο του Ίσραήλ ενάντια στην εμπορία ανθρώπων, στην φροντίδα των θυμάτων συμμετέχει και η Μ.Κ.Ο. Κεσέτ. Άλλες οργανώσεις που φροντίζουν θύματα σεξουαλικής βίας είναι ή Σα-λε-Ίσα, το Κέντρο Βοήθειας Ξένων Εργατών και το Ίδρυμα Τοντάχα. Ο νόμος προβλέπει ότι στα θύματα που συμφωνούν να καταθέσουν ενάντια στους σωματέμπορους θα παρέχεται καταφύγιο. Αυτό είναι ανάλογο με αυτό που συμβαίνει στις Ηνωμένες Πολιτείες και στο Μεξικό, όπου, εάν το θύμα ζητήσει βοήθεια αλλά αρνείται, πιθανόν από φόβο, να συμμετάσχει σε μία δίκη για κακούργημα ενάντια σε σωματέμπορους, απελαύνεται.

Ξεφυλλίζω το σημειωματάριό μου, ψάχνοντας για σημειώσεις από τις συνεντεύξεις μου με πράκτορες του Δ.Ο.Μ. κατά την διάρκεια του ταξιδιού μου στην Κεντρική Ασία. Βρίσκω τις αναφορές για νέες Κιργιστανές και Καζακστανές που απαχθήκανε από σωματέμπορους για να πωληθούν σαν νοσοκόμες για να φροντίζουν ηλικιωμένους στο Ίσραήλ, ιδιαίτερα στο Τελ Αβίβ. Αυτό που δεν τους είπαν ποτέ οι σωματέμποροι είναι ότι θα ζούσαν σαν σκλάβες και ότι τα έγγραφά τους θα κατάσχονταν. Δεν θα είχαν ποτέ την ευκαιρία να ζήσουν μια κανονική ζωή ή να έρχονται και να φεύγουν όποτε θέλουν.

Η κυβέρνηση επιθυμεί το καλύτερο για τις ισραηλινές: Εκπαίδευση, πρόοδο, και ελευθερία. Για αυτό το λόγο, επιτρέπεται να εισέρχονται αλλοδαπές και να κάνουν δουλειά που καμιά ισραηλινή, η οποία θα είχε διαθέσιμες άλλες επιλογές για αυτήν, δεν θα διάλεγε με τη θέλησή της να κάνει. Η πλειοψηφία αυτών των αλλοδαπών γυναικών είναι από το Ουζμπεκιστάν, την Μολδαβία, την Ρωσία και την Ουκρανία. Άλλες έρχονται από την Λιθουανία, το Καζακστάν, την Κίνα και την Λευκορωσία. Σχεδόν όλες τους είναι μικρότερες από είκοσι επτά χρονών. Το 50% από αυτές αφήνει πίσω έναν γιο ή κόρη στην χώρα από όπου προέρχεται. Η ανάγκη να προσφέρουν στα παιδιά τους μια καλύτερη ζωή είναι η κινητήρια δύναμη πίσω από την αναζήτηση εργασίας τους. Και αυτή επίσης γίνεται εργαλείο που χρησιμοποιούν οι

σωματέμποροι για να υπενθυμίζουν στις γυναίκες ότι η θυσία αξίζει τον κόπο. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι σωματέμποροι απειλούν ακόμα και ότι θα σκοτώσουν τα παιδιά τους, εάν δεν πληρώσουν τα χρέη τους. Όλες οι γυναίκες που διακινούνται από το Ουζμπεκιστάν είναι μουσουλμάνες.

Όργανα για τους Ισραηλινούς από

την Λατινική Αμερική και την Ασία

Τα Ενωμένα Έθνη πιστοποίησαν πέντε υποθέσεις γυναικών κάτω από είκοσι πέντε χρονών που διακινήθηκαν στο Ίσραήλ. Τέσσερις ήταν μουσουλμάνες από το Ουζμπεκιστάν και μία ήταν Κινέζα. Όλες αυτές προσεγγίστηκαν και δέχτηκαν υποσχέσεις ότι θα οδηγούνταν στο Ίσραήλ, θα πληρωνόντουσαν με μεγάλο χρηματικό ποσό, και θα τους δινόταν μια νόμιμη εργασία σε αντάλλαγμα της δωρεάς ενός νεφρού.

Κατά την διάρκεια των πολλών χρόνων που ερεύνησα την εμπορία ανθρώπων, πήρα συνεντεύξεις από εκατοντάδες δημόσιους υπάλληλους και ειδικούς σε όλο τον κόσμο. Οι περισσότεροι αρχηγοί της αστυνομίας επέμεναν ότι η εμπορία οργάνων είναι ένας μύθος που ανακάλυψαν οι δημοσιογράφοι των εφημερίδων: η εξαίρεση, όχι ο κανόνας. «Υπάρχουν λίγες περιπτώσεις, αλλά είναι ελάχιστα μεμονωμένα περιστατικά», με διαβεβαίωσαν οι αρχές διαφόρων χωρών.

Το Ίσραήλ είναι μία από τις λίγες χώρες όπου διάφορες υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων από φτωχές χώρες με σκοπό την εξαγωγή οργάνων έχουν εξιχνιασθεί καθαρά. Η κυβέρνηση του Ίσραήλ έφθασε να παραδεχτεί ότι το Ίσραήλ είναι μία περιοχή, η οποία δέχεται όργανα που αποτελούν αντικείμενα εμπορίου.

Το Νοέμβριο του 2009, ο επικεφαλής της Αστυνομίας της Ίερουσαλήμ, ανακοίνωσε δημόσια την σύλληψη δύο ανδρών που είχαν σχέσεις με μία ομάδα που εμπορευόταν ανθρώπους για

εξαγωγή οργάνων. Ο Τζιλάτ Μπεχάτ, ο επικεφαλής της αστυνομίας, δήλωσε ότι ο Σάμι Σεμ-Τοβ και ο Δημήτρης Ορεντζστάιν ήταν συνεργοί στο έγκλημα της εμπορίας ανθρώπων και οργάνων. Ο Σεμ-Τοβ, ηλικίας εξήντα επτά χρονών, είχε εργαστεί στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Χαντάσα, όπου και οι δύο δράστες είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με διάφορες οικογένειες, των οποίων οι συγγενείς ήταν σε μακρά λίστα αναμονής για μεταμοσχεύσεις οργάνων. Οι περισσότεροι από τους ασθενείς χρειαζόντουσαν ένα νεφρό, αλλά λίγοι από αυτούς χρειαζόντουσαν μεταμόσχευση συκωτιού -μία πολύ συνηθισμένη εγχείρηση σε όλο τον κόσμο, σύμφωνα με τις αρχές του νοσοκομείου.

Ένα υγιές συκώτι συνήθως αποκτιέται από δότη που πέθανε πρόσφατα χωρίς βλάβη στο συκώτι. Το υγιές συκώτι μεταφέρεται σε αλατούχο διάλυμα και ψύχεται προκειμένου να διατηρηθεί μέχρι οκτώ ώρες. Έτσι δίνεται χρόνος ώστε να γίνουν τα απαραίτητα τεστ για να προσδιοριστεί η συμβατότητα μεταξύ του δότη και του λήπτη. Το άρρωστο συκώτι αφαιρείται με χειρουργική τομή στο πάνω μέρος της κοιλιάς. Το συκώτι του δότη τοποθετείται στη θέση του και κατόπιν συνδέονται τα αιμοφόρα και τα χοληφόρα αγγεία του ασθενή. Η όλη επέμβαση μπορεί να διαρκέσει μέχρι δώδεκα ώρες και ο ασθενής θα πρέπει να δεχτεί μεγάλη ποσότητα αίματος. Σε μερικές περιπτώσεις, ένας ζωντανός δότης μπορεί να δώσει μέρος του συκωτιού του για μεταμόσχευση σε κάποιον της οικογένειάς του ή σε ένα άλλο υγιές άτομο. Ο δότης κινδυνεύει εξαιτίας της φύσης της εγχείρησης. Ωστόσο το συκώτι μπορεί να αναγεννηθεί έως κάποιο σημείο. Συνήθως, τα συκώτια και των δύο ατόμων λειτουργούν καλά μετά από μία επιτυχή μεταμόσχευση.

Η ισραηλινή αστυνομία ξεκίνησε έρευνα έπειτα από την εμφάνιση ορισμένων αγγελιών σε εφημερίδες, οι οποίες ζητούσαν υγιείς ανθρώπους πρόθυμους να προσφέρουν όργανα έναντι σημαντικής αμοιβής. Οι διαφημίσεις είχαν δημοσιευτεί σε διάφορες γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων της ρωσικής και της ισπανικής. Ο ανθυπολοχαγός Μπεχάτ είπε ότι όλες οι εγχειρήσεις για την αφαίρεση οργάνων -που αργότερα μεταφερόντουσαν στο Ίσρα-

ήλ- γινόντουσαν στην Λατινική Αμερική και στις Φιλιππίνες, αν και υποπτευόντουσαν ότι ήταν αναμεμιγμένες και άλλες χώρες.

Κάθε εγχείρηση κοστίζει τουλάχιστον 200.000 δολάρια. Το ποσό που παίρνει ο μεσολαβητής είναι γύρω στις 2.000 ή 3.000 δολάρια, και το θύμα δεν παίρνει πάνω από 1.000 δολάρια ανάλογα με την συμφωνία. Τα υπόλοιπα μοιράζονται μεταξύ χειρουργών, διευθυντών νοσοκομείων και ειδικών στον χειρισμό οργάνων, καθώς επίσης σαν «φιλοδωρήματα» για να διαφθαρούν οι δημόσιοι υπάλληλοι προκειμένου να μεταφερθούν τα όργανα από την μία χώρα στην άλλη, ή από την μία πόλη στην άλλη, στις κατάλληλες συνθήκες.

Το 2008 το Ίσραήλ ψήφισε τον Νόμο Για Την Μεταμόσχευση Οργάνων, απαγορεύοντας την πώληση οργάνων. Σε κάποια εξαιρετική περίπτωση, η αστυνομική μονάδα, η οποία ειδικεύεται στην καταπολέμηση της απάτης, κατάφερε να ανακρίνει δέκα άτομα, τα οποία είχαν υπογράψει συμβόλαια για την πώληση των οργάνων τους. Κανένα από αυτά δεν ήταν από το Ίσραήλ. Η έρευνα συνεχίζεται και έχει αποκαλύψει στοιχεία ότι εκατοντάδες όργανα έχουν παρθεί από την Λατινική Αμερική για το Ίσραήλ για να μεταμοσχευτούν σε πολύ βαριά ασθενείς.

Μου δόθηκε η ευκαιρία να πάρω συνέντευξη από τρεις γιατρούς από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Χαντάσα και το νοσοκομείο παιδιών Ντάνα στο Τελ Αβίβ. Συμφώνησαν ότι μια απελπισμένη οικογένεια είναι σε θέση να κάνει οτιδήποτε για να σώσει τη ζωή ενός προσφιλούς προσώπου. Εάν πρέπει να πληρώσουν για ένα υγιές όργανο, θα το κάνουν. Είναι σαφές ότι οι περιπλοκότητες μίας αποτελεσματικής μεταμόσχευσης οργάνου απαιτούν τη συμμετοχή πραγματικά ειδικών προκειμένου να εκτιμήσουν την συμβατότητα του οργάνου και να διασφαλίσουν ότι θα εξαχθεί και θα μεταφερθεί με ασφαλή τρόπο. Όμως στην υπόθεση που εξέθεσε στο κοινό ο Τζιλάτ Μπεχάτ, κανένας εκτός από δύο ανθρώπους -ούτε γιατρός ούτε δημόσιος υπάλληλος- δεν συνελήφθη. Κάποιοι ανακρίθηκαν, αλλά αφέθηκαν ελεύθεροι μέσα σε λίγες ώρες.

Ποιος παίρνει τα όργανα; Ποιος πραγματοποιεί τις εγχειρήσεις; Ποιος μεταφέρει τα όργανα; Αυτές είναι οι ερωτήσεις που κανείς δεν μπορούσε ή δεν ήθελε να απαντήσει.

Το νομικό κενό στην πώληση οργάνων

Η ισραηλινή αστυνομία βρέθηκε σε πολύ δύσκολη θέση όταν δέχτηκε ένα τηλεφώνημα από μια γυναίκα στο Τελ Αβίβ, που έλεγε ότι είχε οδηγηθεί στην Ουκρανία από μία ομάδα λαθρεμπόρων οργάνων για να βγάλει ένα νεφρό με αντάλλαγμα 35.000 δολάρια. Οι Ίσραηλινοί θα μπορούσαν να κάνουν τις συλλήψεις σε συνεργασία με την Ουκρανική αστυνομία, αλλά το πιο πιθανόν ήταν, παρά τα αποδεικτικά στοιχεία, ότι οι δράστες θα έπρεπε να αφεθούν ελεύθεροι επειδή ο ουκρανικός νόμος δεν απαγορεύει σαφώς το εμπόριο οργάνων. Η ρωσική μαφία, όπως η μεξικανική και η κινέζικη, έχει καταφέρει να ελέγχει τη αγορά οργάνων. Όταν πρόκειται για τη σωτηρία της ζωής ενός προσφιλούς προσώπου, πολλοί άνθρωποι είναι ικανοί να αγοράσουν όργανα χωρίς να κάνουν ερωτήσεις. Απλά φροντίζουν να σιγουρευτούν ότι τα χρήματά τους θα διασφαλίσουν επαρκή ιατρική φροντίδα.

Ο Άλεξ Καγκάνσκι, ο εκπρόσωπος τύπου της ισραηλινής αστυνομίας, παραδέχεται ότι η πρόκληση είναι τεράστια. Η κυβέρνηση επιβάλλει τους νόμους της ενάντια στο εμπόριο οργάνων, όμως οι άνθρωποι ταξιδεύουν σε γειτονικές χώρες για μεταμοσχεύσεις. Η δικηγόρος Λίζυ Τρόεντ διαβεβαιώνει ότι η αγορά ή η πώληση οργάνων είναι παράνομη. Εντούτοις, ο νόμος δεν απαγορεύει σε κάποιον να επιτρέψει να αφαιρεθεί ένα όργανο από το σώμα του ή το σώμα της. Αυτή η συζήτηση γίνεται σε διάφορες αναπτυσσόμενες χώρες: στην Ίνδία, στο Πακιστάν, στις Φιλιππίνες, στο Μεξικό, στο Ελ Σαλβαδόρ, και σε διάφορα αφρικανικά κράτη ο κόσμος αναρωτιέται γιατί η κυβέρνηση θεωρεί ότι έχει δικαιώματα πάνω στα σώματα των ανθρώπων. Σε μία συνέντευξη, μερικοί Πακιστανοί που είχαν πουλήσει τα νεφρά τους υποστήριζαν ότι είχαν το δικαίωμα να το κάνουν και εφό-

σον το να πουλήσουν ένα νεφρό μπορούσε να τους απαλλάξει από την φτώχεια για έξι μήνες, τότε ήταν δικαίωμά τους. Αλλά τι βρίσκεται πίσω από την πώληση οργάνων; Η απάντηση είναι αυτή: δίκτυα εγκληματιών, τρομοκρατών, ανταρτών, και σωματεμπόρων που υποδουλώνουν γυναίκες και ανήλικες. Είναι όλοι ίδιοι; Όχι, όχι όλοι. Οι περιπλοκότητες στο εμπόριο οργάνων είναι ακριβώς οι ίδιες σαν κι αυτές που σχετίζονται με την εμπορία ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς. Έχουμε να κάνουμε με μία αλυσίδα ανθρώπων, των οποίων οι δραστηριότητες απαιτούν εξειδικευμένη προστασία από τις τοπικές ή τις διεθνείς μαφίες. Αυτά τα συνδικάτα του εγκλήματος λειτουργούν σαν ένα ρολόι που δεν σημειώνει το πέρασμα των λεπτών και των ωρών, αλλά την ροή εκατομμυρίων δολαρίων Η.Π.Α. διαμέσου νομικών κενών που υπάρχουν μεταξύ της μιας χώρας και της άλλης.

Δεν υπάρχει απλή εξήγηση. Είναι δύσκολο να προσδιορίσει κανείς πού ξεπερνιέται το όριο μεταξύ των παράνομων και των νόμιμων δραστηριοτήτων σε μια παγκόσμια οικονομία. Τα όρια των εγκληματικών δραστηριοτήτων, όπως και των πολιτικών δραστηριοτήτων, είναι αόρατα και διάτρητα.

Το περιοδικό Christian Science Monitor (Παρατηρητής της Χριστιανικής Επιστήμης, Σ.τ.μ.) έκανε εξαιρετική δουλειά εξηγώντας πώς τα κράτη συνδέονται μεταξύ τους στο εμπόριο οργάνων[***] Ορίστε μία συνοπτική ανακεφαλαίωση των κυρίων ευρημάτων:

- 2001: ο Ίαν Πέρι συναντά τον Ρόντρικ Κίμπερλι στο Ντάρμπαν, της Νότιας Αφρικής. Προσχωρούν σε ένα δίκτυο εμπορίας οργάνων και σε δύο χρόνια οργανώνουν 107 μεταμοσχεύσεις. Οι εγχειρήσεις πραγματοποιούνται στο νοσοκομείο του Αγίου Αυγουστίνου στο Ντάρμπαν. Οι δότες είναι από την Βραζιλία, την Ρουμανία και, πιθα-

*** ''Η άνοδος και η πτώση του νοτιοαφρικανικού δικτύου εμπορίας οργάνων'', Christian Science Monitor, 4 Ιουνίου, 2004: http://www.csmonitor.com/2004/0609/p12s01-wogi.html

νόν, την Ρωσία. Όλοι οι λήπτες είναι Ίσραηλινοί.

- 2002: Ο Χερνάνι Γκομέζ ντα Σίλβα προσεγγίζεται για πρώτη φορά από την μαφία εμπορίας οργάνων στο Ρεσίφε, της Βραζιλίας. Κατόπιν πετάει στο Ντάρμπαν. Του αφαιρείται το αριστερό νεφρό και καταχωρείται σαν «ζωντανός δότης». Ο Αμίραμ Αχαρόνι, από το Ίσραήλ, παίρνει το νεφρό του Χερνάνι.

- 2003: Στο Ίσραήλ, ο Άρι Πατς, που έχει σοβαρά προβλήματα με τα νεφρά του, αρνείται να ζει με νεφρική διάλυση. Πετάει στο Ντάρμπαν για να δεχτεί ένα νέο νεφρό που πάρθηκε από έναν Βραζιλιάνο. Εντωμεταξύ, στο Ντάρμπαν, οι αρχές του υπουργείου Ύγείας έρχονται σε επαφή με τον ανακριτή Γιόχαν Βέσελς για να πάρουν πληροφορίες σχετικές με ένα δίκτυο εμπορίας οργάνων.

- Ένας Ίσραηλινός δότης, με το όνομα Σ. Ζορ, κάνει εγχείρηση στο Άγιος Αυγουστίνος και επιβεβαιώνει την ύπαρξη μιας διεθνούς μαφίας που αγοράζει και πουλάει νεφρά.

- Η αστυνομία του Ντάρμπαν κάνει αιφνιδιαστική έρευνα στο νοσοκομείο Άγιος Αυγουστίνος. Μία εβδομάδα αργότερα, η βραζιλιάνικη και η νοτιοαφρικάνικη αστυνομία συλλαμβάνουν δεκατέσσερα άτομα που εμπλέκονται στο συνδικάτο εμπορίας στις δύο χώρες.

- Η Αγκανίνα Ρόμπεν, από το Ίσραήλ, πληρώνει ένα πρόστιμο (770 δολάρια) στις ισραηλινές αρχές γιατί ταξίδεψε στο Ντάρμπαν για να δεχτεί μεταμόσχευση νεφρού κατά παράβαση των νόμων του εβραϊκού κράτους.

- 2004: Ο Κίμπερλιν, ο σωματέμπορος του Ντάρμπαν, δηλώνει ένοχος για την δημιουργία του δικτύου και ζητάει επιείκεια. Καταδικάζεται σε έξι χρόνια φυλάκισης, αλλά η ποινή του χαρίζεται όταν πληρώνει ένα πρόστιμο 38.000 δολάρια. Αποκαλύπτει τα ονόματα των γιατρών της κλινικής και τους κατηγορεί ότι πραγματοποίησαν

107 εγχειρήσεις νεφρών. Παράλληλα ο Χερνάνι καταθέτει στο Περναμπούκο της Βραζιλίας και λέει ότι έχει δεχτεί απειλές για τη ζωή του. Τέσσερα μέλη της μαφίας συλλαμβάνονται στην Νότια Αφρική και περισσότερα δίκτυα αποκαλύπτονται στο Κέιπ Τάουν και στο Γιοχάνεσμπουργκ. Από όλα τα άτομα που εμπλέκονται, τρία πηγαίνουν φυλακή. Σε ένα χαρίζεται η ποινή σε αντάλλαγμα της μαρτυρίας του.

- Σχεδόν όλοι οι ασθενείς από το Ίσραήλ πλήρωσαν μεταξύ 150.000 και 200.000 δολάρια για να δεχθούνε ένα όργανο στις τακτές ημερομηνίες. Στο Πακιστάν, αγοραστές πλήρωσαν 1000 δολάρια σε ανθρώπους που πούλησαν τα νεφρά τους και ξαναπούλησαν τα όργανά τους μέχρι και 150.000 δολάρια σε Ευρωπαίους και Βορειοαμερικανούς πελάτες.

3

Ιαπωνία: Η μαφία των γκεϊσών

Η Σάρα ενάντια στους δράκους

Η Σάρα είναι μία ωραία γυναίκα με δέρμα κατάλευκο σαν τον αλάβαστρο και ξανθά μαλλιά που κανένα τεχνητό χρώμα δεν θα μπορούσε ποτέ να αποδώσει το χρώμα τους. Καθώς μιλάει, τα μεγάλα πράσινα μάτια της ανοιγοκλείνουν με τον ρυθμό των λέξεών της που είναι γεμάτες ένταση. Με επισκέπτεται στο γραφείο μου στο Κανκούν. Είναι πρόθυμη να μου πει την ιστορία της, και έχει φέρει επίσης μία δωρεά για το καταφύγιο γυναικών και κοριτσιών που διευθύνω. Η ευαισθησία της για συμπόνια φαίνεται απεριόριστη. Μέχρι να βυθίσω τον εαυτό μου στην ιστορία της και να ταξιδέψω στην Ίαπωνία δεν μπορούσα να καταλάβω πλήρως γιατί αυτή η Βορειοαμερικάνα αφιερώνει τη ζωή της και την εργασία της στην υπόθεση της δικαιοσύνης. Ορίστε πώς μιλάει για την γνωριμία της με τον γιαπωνέζικο πολιτισμό:

> *Η ελευθερία, χωρίς όρια, μπορεί να είναι καταστροφική και επικίνδυνη. Είχα μόλις κλείσει τα δεκαοχτώ όταν άφησα το σπίτι των γονέων μου. Αισθανόμουνα τόσο ζωντανή, τόσο ενθουσιώδης για την ελευθερία που μόλις είχα αποκτήσει: περίμενα αυτήν την μέρα πολύ καιρό. Όλη μου την ζωή, ήμουν σε ένα γυάλινο κουτί. Το κουτί μου περιείχε την οικογένειά μου και την θρησκεία μου. Αυτό ήταν. Δεν ήξερα τίποτα έξω από αυτό το κουτί: Χριστιανικό σχολείο, τρεις φορές την εβδομάδα στην εκκλησία, ιστορίες της Βίβλου καθημερινά, η εβδομαδιαία μελέτη της Αγίας Γραφής... Η ζωή μου ήταν γύρω από το καλό και το κακό, αλλά δεν ήξερα τίποτα για το πραγματικό κακό. Είχα την νοοτροπία ενός πεντάχρονου κοριτσιού, χωρίς την ωριμότητα για να καταλαβαίνω τον πραγματικό κόσμο. Αυτό που μου έλειπε ήταν η εκπαίδευση πέρα από τη θρησκευτική διδασκαλία και τον φανταστικό κόσμο της τηλεόρασης, για να*

με βοηθήσει να αντιμετωπίσω τον έξω κόσμο. Ποτέ δεν μου πρόσφεραν την γνώση των μέσων να προστατεύω τον εαυτό μου από τη βία. Η ελευθερία μου ξύπνησε μέσα μου την ανάγκη να ταξιδέψω, μια επείγουσα, ακατάσχετη επιθυμία.

Όταν ήμουν δεκαεπτά, αποφάσισα ότι όταν θα γινόμουνα δεκαοχτώ, θα ταξίδευα στην Ιαπωνία με ένα συμβόλαιο να γίνω τραγουδίστρια. Με είχαν ανακαλύψει ως μουσικό, και ένιωθα ότι έπρεπε να εκμεταλλευτώ αυτήν την ευκαιρία. Ενάντια στις επιθυμίες της οικογένειάς μου, γέμισα τις βαλίτσες μου και ετοιμάστηκα να εξερευνήσω την Ασία με την φωνή μου και την μουσική μου. Οι γονείς μου είχαν φοβηθεί. Στην αρχή, αρνήθηκαν, αλλά αργότερα ο πατέρας μου μελέτησε το συμβόλαιο και διαπίστωσε ότι δεν απαιτούσε να φοράω μίνι φούστες ή προκλητικά ρούχα στην διάρκεια της παράστασης. Το πρώτο μου ταξίδι ήταν ένα όνειρο. Με είχαν συναρπάσει ο πολιτισμός και τα έθιμα της Ιαπωνίας, αν και αργότερα θα ανακάλυπτα ότι τα ψεύτικα χαμόγελα και οι ευγενικοί τρόποι ήταν μέρος μιας κοινωνικής υποκρισίας. Οι Γιαπωνέζοι βλέπουν τους Βορειοαμερικάνους σαν λαό χωρίς περηφάνια. Νομίζουν ότι δεν είμαστε σε θέση να συγκρατήσουμε τα συναισθήματά μας. Για αυτό το λόγο, δεν μας εκτιμούν, αλλά το έμαθα αυτό πολύ αργότερα. Το πρώτο μου ταξίδι με έκανε να πιστεύω ότι όλα ήταν ωραία και ότι θα μπορούσα να πετύχω.

Γύρισα στην πόλη μου στις Νότιες Ηνωμένες Πολιτείες. Είδα μία αγγελία σε εφημερίδα για τραγουδίστριες και σερβιτόρες στην Ιαπωνία. Το πρακτορείο ήταν διαφορετικό από το πρώτο, αλλά μου άρεσε γιατί πρόσφερε πολύ περισσότερα λεφτά.

Το νάιτ κλαμπ όπου κατέληξε να δουλεύει η Σάρα ήταν πολύ κομψό. Καθισμένη δίπλα σε έναν πλούσιο Γιαπωνέζο επιχειρηματία, πίνοντας ουίσκι με Κόκα Κόλα, προσπαθούσε να απαντήσει στην ερώτηση που αυτός της είχε κάνει διαβεβαιώνοντάς τον, ναι, ότι όλες οι τρίχες στο σώμα της ήταν το ίδιο ξανθές

όπως στις όμορφες μπούκλες της. Αργότερα την καλέσανε σε ένα άλλο τραπέζι όπου συνέχιζε να κουβεντιάζει με άλλους διακεκριμένους πελάτες. Είχαν περάσει αρκετές μέρες, αλλά ακόμα δεν της είχαν επιτρέψει να τραγουδήσει. Της έλεγαν να περιμένει. Μια εβδομάδα αργότερα, άρχισαν να φθάνουν οι μαφιόζοι. Η ατμόσφαιρα μυστηρίου και πολυτέλειας που περιβάλλει την ελίτ της μαφίας Γιακούζα εντυπωσιάζει πολλά νέα κορίτσια που τους πλησιάζουν. Η Σάρα το λέει ως εξής:

> *Ήμουν έκθαμβη: «Η πραγματική μαφία!» είπα μέσα μου, «Όπως στον κινηματογράφο!». Η ιδέα ότι «η πραγματική μαφία» συνδεόταν με το πιο σκληρό ανθρώπινο κακό δεν είχε καταγραφεί στο εφηβικό μυαλό μου. Αργότερα, όταν ήταν πάρα πολύ αργά, ανακάλυψα ότι το κλαμπ χρησιμοποιούνταν για την πώληση σεξουαλικών σκλάβων πολυτελείας και ότι με είχαν προσφέρει εκείνη την νύχτα στους αγοραστές.*

Η Σάρα είχε υπογράψει ένα συμβόλαιο για να τραγουδάει και για να γράψει, πιθανόν, δίσκο. Ξεκινώντας, δούλευε μόνο σαν σερβιτόρα, αλλά ήταν γοητευμένη: Τα ποτά ήταν δωρεάν και το κλαμπ ήταν πολυτελές. Στην ηλικία των δεκαοχτώ, η Σάρα πίστευε ότι ξεκινούσε την ενήλικη ζωή της. Εντούτοις, μετά από λίγο, άρχισε να αισθάνεται θυμωμένη και αγχωμένη, και απαίτησε να την πάρουν στο κλαμπ όπου θα τραγουδούσε, όπως την πρώτη φορά που είχε βρεθεί στην Ιαπωνία. Παραπονέθηκε ότι οι εργοδότες της δεν εκπλήρωναν τους όρους του συμβολαίου πρόσληψης. Σιγά σιγά, ο εφιάλτης άρχισε να ξετυλίγεται. Ο δικηγόρος τους είχε κρατήσει την βίζα της και το εισιτήριο επιστροφής της με το αεροπλάνο, υποστηρίζοντας ότι χρειαζόταν προκειμένου να της εξασφαλίσει άδεια εργασίας. Επιπλέον, αντί να της παράσχει ένα διαμέρισμα, όπως έγραφε το συμβόλαιο, την είχαν βάλει σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου που ήταν σαν τηλεφωνικός θάλαμος. Σαν να μην έφτανε αυτό, δεν υπήρχε ούτε ένας Αμερικάνος με τον οποίο θα μπορούσε να μιλήσει: ήταν μόνη.

Αργά μια νύχτα, καθώς φεύγανε οι πελάτες, μια γκέισα έφηβος με το όνομα Μίκο προσκάλεσε την Σάρα να χορέψουν σε ένα άλλο κλαμπ:

> *Αυτό με εξέπληξε, οι γκέισες είναι κακές και εχθρικές απέναντι στους ξένους. Η Μίκο μετά βίας μού είχε μιλήσει μέχρι τότε, έτσι η πρόσκληση με μπέρδεψε, αλλά αισθάνθηκα κολακευμένη. Σκέφτηκα, «Ίσως της αρέσω τώρα και μπορούμε να είμαστε φίλες!». Έτσι πήγα μαζί της, πιστεύοντας ότι όταν οι άλλες γιαπωνέζες κοπέλες με βλέπανε με την γκέισα, θα ήθελαν να με συναντήσουν. Οι περισσότερες από τις σερβιτόρες ήτανε Γιαπωνέζες. Εκτός από αυτές, υπήρχε μία όμορφη κοπέλα Κινέζα, μια Φιλιππινέζα, κι εγώ. Το κλαμπ βρισκόταν στον 6ο όροφο ενός κτιρίου. Όταν μπήκα μαζί με την Μίκο, μου φάνηκε παράξενο το ότι κανείς δεν χόρευε. Στην πραγματικότητα, υπήρχε μόνο μία ομάδα από δέκα επιχειρηματίες, και ήταν όλοι Γιαπωνέζοι. Πρόσεξα ότι οι άντρες, που συμπεριφέρθηκαν σαν να μας περιμένανε, καθόντουσαν σε στρογγυλά τραπέζια. Αναγνώρισα μερικούς από αυτούς που είχαν βρεθεί στο «δικό μας» κλαμπ πριν. Ήμουν τελείως αποσβολωμένη από αυτούς τους κομψούς μαφιόζους. Τους κοίταζα σαν να ήταν μία καινοτομία, και πράγματι ήταν για εμένα, με τα ακρωτηριασμένα τους μικρά δάχτυλα. [Προκειμένου να ζητήσουν από τον αρχηγό της μαφίας συγχώρεση αφού έχουν κάνει κάποιο λάθος, οι Γιακούζα κόβουν τα μικρά τους δάχτυλα και του τα δίνουν σαν σημάδι αφοσίωσης. Αυτός είναι ο μοναδικός τρόπος που μπορούν να συγχωρεθούν]. Στο ανώριμο μυαλό μου, δεν μπορούσα να τους δω σαν αυτό που πραγματικά ήταν. Η δύναμη και ο πλούτος της Γιακούζα είναι εντυπωσιακός, και, όπως άλλα κορίτσια στην εφηβική ηλικία, άφησα τον εαυτό μου να παρασυρθεί από αυτά. Αντί να κλείνουν λίγο ελαφρά το κεφάλι σαν χαιρετισμό, όπως είναι το γιαπωνέζικο έθιμο, οι άνθρωποι χαιρετάνε τους Γιακούζα φιλώντας τους ουσιαστικά τα πόδια…*

Η Μίκο κι εγώ καθόμαστε, περιτριγυρισμένες από γκάνγκστερ, και αισθάνθηκα εντυπωσιασμένη που αυτοί οι άνθρωποι, όπως στον κινηματογράφο, θα θέλανε να κάνουν πάρτι μαζί μου. «Τι περιπέτεια!» σκέφτηκα. Μου ζήτησαν να τραγουδήσω ένα τραγούδι καραόκε, και τραγούδησα το μοναδικό που ήξερα στα γιαπωνέζικα. Η επιδοκιμασία τους με έκανε να ανατριχιάσω. Αργότερα, έκατσα για ένα ποτό που παρήγγειλαν για εμένα.

Μετά από δεκαπέντε λεπτά αφού ήπια το ποτό αισθάνθηκα πολύ βαριά. Ποτέ δεν είχα αισθανθεί έτσι πίνοντας αλκοόλ. Κάτι δεν πήγαινε καλά. Ξαφνικά, αισθάνθηκα σαν να μου είχαν ένεση τσιμέντο στις φλέβες μου. Δύο Γιακούζα με έπιασαν από τα μπράτσα και με πήγαν στο ασανσέρ. Δεν μπορούσα να καταλάβω τι συνέβαινε. Τους μιλούσα Εγγλέζικα, και δεν απαντούσαν. Πού ήταν η Μίκο; Γιατί περιστρεφόταν το κτίριο; Όταν έφτασα στο ασανσέρ, δεν μπορούσα πλέον να αισθανθώ τα πόδια μου. Τα γόνατά μου διπλώθηκαν και ένας από τους Γιακούζα με σήκωσε σαν να ήμουν ένα μικρό κοριτσάκι.

Η Σάρα είχε τις αισθήσεις της αλλά το σώμα της είχε παραλύσει. Καθώς άφηνε το κτίριο, παρατήρησε μία μακριά γραμμή από Μερσεντές, και μετά έχασε τις αισθήσεις της. Τρομοκρατημένη, αφέθηκε. Στο μυαλό της, ήξερε ότι κάτι είναι πολύ, πολύ στραβό. Αργότερα, ανακάλυψε ότι είχε ναρκωθεί για να πάρει μέρος σε μία σεξουαλική τελετή.

Ξύπνησα με το κεφάλι μου θολό. Ήμουν τελείως ντυμένη και καθόμουν σε έναν καναπέ. Κοίταξα γύρω. Η σουίτα ήταν θαυμάσια, η πιο πολυτελής που είχα δει ποτέ μου. Ένα τεράστιο στρογγυλό κρεβάτι ήταν στο κέντρο του δωματίου. Υπήρχαν καναπέδες, μια μπανιέρα με ζεστό νερό, και κάτι που έμοιαζε σαν σάουνα. Κατακλύσθηκα από μια αίσθηση γαλήνης: Ίσως το αλκοόλ να με είχε ζαλίσει, και αυτοί οι άνθρωποι να με είχαν πάρει στη σουίτα τους για να ξεκουραστώ λίγο.

Κατόπιν, μερικοί Γιακούζα εμφανιστήκανε μπροστά μου. Ήταν γυμνοί εκτός από άσπρες πετσέτες που είχαν τυλιγμένες γύρω από την μέση τους. [Στα μπουρδέλα και στις αίθουσες μασάζ της Ιαπωνίας, οι άντρες κάνουν μπάνιο προτού να κάνουν σεξ με τις εκδιδόμενες]. Τα σώματά τους ήταν τελείως καλυμμένα από τατουάζ. Καθισμένη στον καναπέ, κατακλύσθηκα από φόβο. Με κυριάρχησε απόλυτος τρόμος. Θυμήθηκα τα λόγια του θείου μου του Τζίμι. Δεν ήθελε οι γονείς μου να μου επιτρέψουν να ταξιδέψω στην Ιαπωνία. Επέμενε ότι στην Ιαπωνία, τα κορίτσια γίνονται σεξουαλικές σκλάβες. «Σωματεμπορία!» είχε πει. Πανικοβλημένη, τινάχτηκα στα πόδια μου και έτρεξα για την πόρτα. Πριν το καταλάβω, με σταμάτησαν τρεις Γιακούζα. Ένας από αυτούς κοπάνησε το κεφάλι μου στον τοίχο, και άκουσα το «κρακ» του κρανίου μου. Λιποθύμησα.

Όταν η Σάρα ξύπνησε, βρισκόταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι, με δεμένα τα μάτια και γυμνή. Περιττεύει να πούμε ότι οι άντρες που την είχαν βιάσει δε θέλανε να αναγνωριστούν. Οι δύο πράκτορες του FBI από τους οποίους πήρα συνέντευξη για αυτή την υπόθεση μου είπαν ότι από την ιστορία της Σάρας και από το γεγονός ότι οι λεπτομέρειες συμπίπτανε με τις ιστορίες λίγων άλλων Αμερικανίδων θυμάτων που διασώθηκαν από την Γιακούζα, είχαν αρκετές πληροφορίες για να καταλάβουν το βαθμό σκληρότητας, με τον οποίο λειτουργούν αυτοί οι μαφιόζοι. Επιλέγουν μια γυναίκα για να τους υπηρετήσει σαν τελετουργικό αντικείμενο σε μια τελετή που αποσκοπεί να τους ενώσει.

Είμαι σίγουρη ότι ο πρώτος που με βίασε ήταν το αφεντικό της Γιαμαγκούτσι-Γκούμι, με το όνομα 0293845 0934. Ήταν το αφεντικό 38.000 περίπου μελών αυτής της φράξιας της Γιακούζας εκείνη την εποχή. Κατά τη διάρκεια της βραδιάς, το μαντήλι που έκλεινε τα μάτια μου έπεσε, κάτι που βέβαια δεν έπρεπε να συμβεί. Ήμουν ειλικρινά πολύ καλό κορίτσι. Στο γυμνάσιο, κέρδισα αγώνες ως «η πιο ευαίσθητη» και «η πιο προικισμένη καλλιτεχνικά». Θυμάμαι ότι έκλαιγα σχεδόν σιωπηλά καθώς ερχότανε η σειρά του

καθένα. Έλεγα στον εαυτό μου, «Μαμά, μαμά παρακαλώ» αλλά το μόνο που μπορούσα να ακούσω ήταν αντρικό γέλιο. Τελικά, όταν δεν μπορούσα να το αντέξω άλλο, άρχισα να φωνάζω το όνομα του Ιησού. Κοίταξαν ο ένας τον άλλο, προσπαθώντας να καταλάβουν τα λόγια μου. «Θεέ μου, σε παρακαλώ βοήθησέ με!» συνέχισα να φωνάζω. Υποθέτω ότι η επίκληση του Θεού εξόργισε πολύ έναν από αυτούς γιατί με χτύπησε άσχημα. Οι κραυγές μου ήταν περισσότερο σαν ψίθυροι, από τον φόβο, την εξάντληση, και τα ναρκωτικά.

Η Σάρα έχει πει με θάρρος την ιστορία της εκατοντάδες φορές. Είναι μία από τις λίγες που επιβίωσαν από την Γιακούζα, η οποία μπόρεσε να μιλήσει δημόσια και να βοηθήσει τις αρχές παρέχοντάς τους ακριβείς πληροφορίες, ονόματα, και περιγραφές τόπων και ανθρώπων. Παρόλα αυτά παρουσιάζει σαφή συμπτώματα μετατραυματικού στρες. Ένα θύμα δεν μπορεί να ανακαλεί τις λεπτομέρειες της ιστορίας της, πάλι και πάλι, χωρίς να υφίσταται κόστος. Πρέπει να αναζητάει ένα τρόπο για να θεραπευτεί. Η Σάρα το καταλαβαίνει αυτό, και τρέφει την δύναμή της με την θρησκευτική της πίστη. Είναι πεπεισμένη ότι ο Θεός τής επέτρεψε να αφήσει την Ιαπωνία ζωντανή ούτως ώστε αυτή να μπορέσει να βοηθήσει άλλες νέες γυναίκες σαν κι αυτή. Μετά τη συνάντησή μας, μου έγραψε ένα γράμμα:

Εκείνη τη νύχτα πέθανα. Ήταν 21 Απριλίου, 1989. Ποια έγινα από τότε; Δεν ξέρω. Το μόνο πράγμα που ξέρω είναι ότι είμαι ένα πλάσμα του Θεού.

Μέσα σε 24 ώρες περίπου σαράντα άντρες με βίασαν με κάθε πιθανό τρόπο. Ένας από αυτούς είχε κόλλημα με τα μικρά κορίτσια. Με κρατούσε και με κουνούσε σαν να ήμουν μωρό. Με έβαλε στην μπανιέρα με το ζεστό νερό και μου έκανε προσεκτικά μπάνιο καθώς τραγουδούσε μαλακά, σαν ψυχοπαθής. Ήταν φαλακρός και μυώδης, με τα τυπικά τατουάζ της Γιακούζας σε όλο του το σώμα. Ήταν τρομερό. Μεγάλωσα σε ένα θρησκευόμενο και προστατευτικό σπίτι, και εκεί ήμουνα στα χέρια αυτών των ανδρών. Του έλειπαν

δύο δάχτυλα. Δεν θα μπορούσε ποτέ να φανταστεί ότι αυτό θα του κόστιζε άλλο ένα δάχτυλο. Δεν σκόπευα να τους αφήσω να τη γλυτώσουν με αυτό. Τα πράγματα που μου έκαναν κατά τη διάρκεια των επόμενων τριών ημερών σε αυτήν την σουίτα δεν περιγράφονται με λόγια και είναι ασύλληπτα για τους περισσότερους ανθρώπους. Ο καθένας από αυτούς τους άνδρες είχε τις διαστροφές του. Μερικοί έχωσαν αντικείμενα μέσα μου με τέτοιο τρόπο ώστε υπέφερα από σοβαρή αιμορραγία. Μέχρι σήμερα, οι ουλές που έχουν αφήσει στα γεννητικά μου όργανα με εμπόδισαν να γίνω μητέρα.

Τρεις μέρες αργότερα, καθώς δύο Γιακούζα κοιμόντουσαν μέσα στη σουίτα, η Σάρα σηκώθηκε και έτρεξε στο δρόμο, γυμνή. Άρχισε να χτυπάει τις πόρτες των γειτόνων, και το μόνο πράγμα που μπορούσε να σκεφτεί να φωνάξει ήταν: «Γιακούζα, Γιακούζα». Τελικά μια κοπέλα άνοιξε την πόρτα του διαμερίσματός της και η Σάρα έτρεξε μέσα. Η κοπέλα τηλεφώνησε στην αστυνομία και κάλυψε το τραυματισμένο σώμα της Σάρας με ένα μικρό κιμονό.

Η ιστορία της Σάρας, για το πώς την αντιμετώπισαν οι Γιαπωνέζοι αστυνομικοί είναι ουσιαστικά ταυτόσημη με τις ιστορίες που έχω ακούσει για την αστυνομία στο Μεξικό, στην Κολομβία , στην Γουατεμάλα, στην Ταϊλάνδη και στη Ρωσία: είναι αναίσθητοι, στερούνται κατανόησης προς τα θύματα, και συμπεραίνουν ότι τα θύματα είναι εκδιδόμενες, οι οποίες δεν έχουν δικαιώματα. Η γιαπωνέζικη αστυνομία συνήθως ταπεινώνει δημόσια τις νέες γυναίκες, οι οποίες έχουν γίνει θύματα εμπορίας για σεξουαλικούς σκοπούς. Αυτό που είναι πράγματι εκπληκτικό στην περίπτωση της Σάρας είναι ότι μόλις βγήκε απ’ το νοσοκομείο, οδηγήθηκε στο μέρος όπου είχε βιαστεί προκειμένου να αναπαραστήσει την «δική της εκδοχή των γεγονότων». Δαρμένη, τρομοκρατημένη, ντυμένη μόνο με παντόφλες και τη ρόμπα που της είχε δώσει το κορίτσι που την είχε σώσει, έπρεπε να καταθέσει:

Θυμάμαι ότι ανέβηκα τη σκάλα από όπου είχα αποδράσει. Αυτή τη φορά, η αστυνομία με συνόδευε. Όταν έφτασα στο πάτωμα της σουίτας, υπήρχε μία μονάδα δημοσιογράφων και εικονοληπτών. Σε πολύ απλά αγγλικά κολλώντας τις κάμερες και τα μικρόφωνα στο πρόσωπό μου, με ρωτούσαν χιλιάδες ερωτήσεις, κι εγώ μπορούσα μόνο να τους κοιτάζω. Το μυαλό μου ήταν κενό και δεν μπορούσα να μιλήσω. Βρισκόμουν σε κατάσταση σοκ, και έμεινα έτσι για έναν χρόνο.

Εκείνη τη νύχτα, μισόγυμνη, φορώντας μόνο το κιμονό, ψιθύρισα μάλλον λίγες απαντήσεις, αλλά δεν θυμάμαι τι είπα. Δεν κατάλαβα πως είχαν φτάσει εκεί οι δημοσιογράφοι. Η αστυνομία άνοιξε την πόρτα της σουίτας και συγκέντρωσε στοιχεία: τα ματωμένα σεντόνια, αντικείμενα από τα σκουπίδια, κλπ.

Οι επόμενες τρεις εβδομάδες ήταν μανιώδεις. Οι αρχές πήραν την Σάρα σε ένα ασφαλές σπίτι δύο ώρες έξω από την πόλη. Πέρασε μέρες ολόκληρες δίνοντας την κατάθεσή της στο αστυνομικό τμήμα. Την έκαναν να ξαπλώσει σε ένα τραπέζι και να εξηγήσει στους αστυνομικούς κάθε λεπτομέρεια από αυτά που της είχανε συμβεί. Κοίταξε εκατοντάδες φωτογραφίες προσώπων και κατάφερε να αναγνωρίσει μερικά από τα μέλη της Γιακούζας. Όταν ξεπέρασε το αρχικό σοκ, τηλεφώνησε στους γονείς της: «περίμενα παραπάνω από δύο εβδομάδες μέχρι να τηλεφωνήσω στην μάνα και στον πατέρα μου για να τους πω τα πάντα, από τη μία επειδή βρισκόμουν σε κατάσταση σοκ και από την άλλη γιατί αισθανόμουν τόσο ντροπιασμένη για αυτό που μου είχε συμβεί. Κατά τη διάρκεια αυτής της δοκιμασίας, κανένας δεν ενδιαφέρθηκε να μου πει ότι υπήρχε μία πρεσβεία των ΗΠΑ όπου μιλούσαν την γλώσσα μου», λέει η Σάρα, λυπημένα. Κι όμως, το θάρρος της δεν πήγε χαμένο. Εξαιτίας της, πολλές διεθνείς οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων πολλών γιαπωνέζικων, εστιάσανε πάνω στην τακτική με την οποία λειτουργεί η Γιακούζα.

Αφού άκουσα την ιστορία της Σάρας, ακολούθησα τα βήματά της στα μπαρ και στα μέρη στην Ιαπωνία όπου δρούσε η Γιακούζα. Ήθελα να επιβεβαιώσω αυτό που είχε η Σάρα τόσο ζωντανά περιγράψει σε εμένα. Όταν ήμουν έτοιμη για το ταξίδι μου στην Ιαπωνία, της έστειλα ένα μέιλ για να την αποχαιρετήσω. Στοργικά και αισθαντικά, μου έδωσε άκρες για το πού μπορώ να βρω τους σωματέμπορους.

Ήταν 9 το βράδυ. Περπατούσα μέσα στην Γκίνζα, μία συνοικία του Τόκιο που είναι αντίστοιχη προς την Πέμπτη Λεωφόρο της Νέας Υόρκης. Ήξερα τι έψαχνα. Περπατούσα σιγά με την μικρή μου φωτογραφική μηχανή και μία βιντεοκάμερα. Ξαφνικά είδα τρεις νεαρές γκέισες να βγαίνουν από ένα δρομάκι. Τις πλησίασα. Ακολουθούσαν δύο άντρες με μαύρα κοστούμια. Εμφανίστηκαν από μία απαρατήρητη πόρτα όπου στεκόταν ένας ψηλός, ντυμένος άψογα, σωματοφύλακας. Αποφάσισα να κινηματογραφήσω την σκηνή και αμέσως ο σωματοφύλακας μου απευθύνθηκε με οργισμένο τόνο. Του είπα ότι ήμουν μία τουρίστρια που κινηματογραφούσα το ταξίδι μου. «Νιχόνγκο ουακαρανάι» είπα, που σημαίνει «δεν μιλάω Γιαπωνέζικα». Κατόπιν, δείχνοντας απλοϊκή, τον ρώτησα στα Εγγλέζικα, «γιατί σε ενοχλεί αυτό;». Αυτός απλά με έπιασε από το μπράτσο και μου ’πε να χαθώ.

Περπάτησα δύο τετράγωνα και μπήκα σε ένα μικρό εστιατόριο για να κοιτάξω το υλικό μου, να φάω μια μπουκιά, και να πάρω μία ανάσα. Αργότερα, όταν ρώτησα έναν αστυνομικό εάν αυτό ήταν ένα μπαρ της Γιακούζας, μου είπε ότι πιθανόν ήταν, αλλά δεν μπορούσαν να το αποδείξουν γιατί η μαφία «δεν παραβιάζει το νόμο».

Μπορώ να βεβαιώσω τεκμηριωμένα ότι η Γιακούζα είναι πολύ καλά οργανωμένη και είναι δυνατότερη και πιο πανίσχυρη παρά ποτέ. Η κύρια επιχείρησή της είναι το εμπόριο του σεξ. Μέχρι τον Ιανουάριο του 2012 η υπόθεση της Σάρας παραμένει ακόμα ανοιχτή και στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ιαπωνία χωρίς αποτελέσμα.

4.

Καμπότζη: Η κρυψώνα της Ευρώπης

Την αυγή στην Πνομ Πενχ, από το παράθυρο του δωματίου μου στο ξενοδοχείο, παρατηρώ μια ειδυλλιακή σκηνή: Στρογγυλά τραπέζια με άσπρα τραπεζομάντηλα, μεταλλικές καρέκλες σε μία ξύλινη εξέδρα, τουρίστες να παίρνουν το πρόγευμά τους κάτω από έναν καθαρό γαλάζιο ουρανό, τον ήλιο να λάμπει στο νοτισμένο άσπρο δέρμα τους. Με φωτογραφικές μηχανές γύρω από το λαιμό τους και ψάθινα καπέλα στα κεφάλια τους, οι περισσότεροι από αυτούς έχουν αγοράσει εισιτήρια για μία περιοδεία που θα τους φέρει μέσω του Μεκόνγκ στο Βιετνάμ και θα τους θυμίσει τις κινηματογραφικές ταινίες που τους εμπνεύσανε για να επισκεφτούν αυτήν την γωνία της Ίνδοκίνας. Αυτοί οι άνδρες και αυτές οι γυναίκες αναζητούν περιπέτεια και την γνώση ενός νέου πολιτισμού. Εγώ, από την άλλη μεριά, έχω έλθει εδώ για να ερευνήσω τον σκοτεινό υπόκοσμο της δουλείας.

Βγάζω μια φωτογραφία στην ακτή του Τόλενε Σαπ, ενός παραποτάμου του ποταμού Μεκόνγκ, πλαισιωμένου από πλούσια τροπική βλάστηση. Μια μικρή παραδοσιακή καμποτζιανή παγόδα με μπλε, κόκκινα και κίτρινα μπαρόκ ανάγλυφα προσελκύει την προσοχή μου. Πηγαίνω στη λεωφόρο Πρέα Σισοβάθ και ανεβαίνω σε ένα τακ-τακ (τρίκυκλο ταξί, Σ.τ.μ.) που με περιμένει. Τζαζ είναι το αμερικανοποιημένο όνομα ενός νεαρού οδηγού που μου συστήσανε. Του δείχνω την πρώτη μας στάση: την Western Union, για να ζητήσω μια μεταφορά χρημάτων από το Μεξικό. Αποφάσισα να διασταυρώσω το γεγονός ότι μερικές χρηματικές συναλλαγές, από την μια τράπεζα στην άλλη και από την μια χώρα στην άλλη, είναι μη ανιχνεύσιμες. Σύντομα θα ανακαλύψω πώς μικρές ποσότητες βρώμικου χρήματος μπορούν να ξεπλυθούν με αυτό τον τρόπο.

Το να πηγαίνεις με τακ-τακ είναι μοναδική εμπειρία. Τα αυτοκίνητα είναι για τους ξένους, τους πλούσιους, και την μαφία. Ο υπόλοιπος κόσμος και οι περισσότεροι τουρίστες κυκλοφορούν χρησιμοποιώντας αυτές τις τυπικές, ζωντανά χρωματισμένες, μικροσκοπικές μεταλλικές καμπίνες που είναι προσκολλημένες σε μοτοσικλέτες. «Τρία δολάρια», ή «γεια σας, κυρία» φωνάζουν οι οδηγοί των τακ-τακ στα εγγλέζικα. Είτε πηγαίνεις δυο τετράγωνα παραπέρα είτε είκοσι η αρχική χρέωση είναι πάντα 3 δολάρια. Οι οδηγοί τακ-τακ δεν θέλουν ριέλ, το τοπικό νόμισμα. Όπως σε όλους τους τουριστικούς προορισμούς στον λιγότερο αναπτυγμένο κόσμο, θέλουν χρήματα με πραγματική αξία. Αυτό σημαίνει το δολάριο ΗΠΑ. Κουβαλάω ένα σακίδιο πλάτης με ένα μαγνητοφωνάκι, σημειωματάρια, μια ψηφιακή φωτογραφική μηχανή, και μια μικρή βιντεοκάμερα.

Ο καθαρός ουρανός, η θερμοκρασία 34^0 C, ο υγρός αέρας, οι φοίνικες που κουνιούνται από την απαλή αύρα, τα βουδιστικά μοναστήρια, και το βασιλικό παλάτι -εντυπωσιακό και απόκρυφο εκ πρώτης όψεως- κάνουν αυτήν την τουριστική περιοχή της Πνομ Πενχ έναν γήινο παράδεισο. Καθώς αφήνουμε την παραθεριστική περιοχή πίσω και προχωράμε στο εσωτερικό της πόλης, η πόλη αρχίζει να αποκαλύπτεται με τη θορυβώδη, πολύχρωμη λαμπρότητά της. Ανάμεσα στα κύματα από μοτοσικλέτες που περνάνε δίπλα μας, τραβιέμαι απότομα δύο φορές για να αποφύγω μια επικείμενη σύγκρουση. Τα σκούτερ βουίζουν μέσα στους δρόμους, όπως οι μέλισσες που πετάνε μέσα σε μία κυψέλη. Κουβαλάνε ολόκληρες οικογένειες: έναν άντρα, μία γυναίκα, και δύο κορίτσια, το ένα από αυτά μετά βίας δύο ή τριών χρονών, τα οποία κάθονται μπροστά -ένα ακροβατικό νούμερο αντάξιο του πιο έμπειρου ακροβάτη. Ο κανόνας οδήγησης είναι ότι δεν υπάρχουν κανόνες. Μεγάλες ομάδες από μοτοσικλέτες και τακ-τακ κινούνται μαζί με ένα δυνατό βουητό που μετά από μια εβδομάδα το συνηθίζεις. Η ιεραρχία των οχημάτων είναι σαφής: όλοι υποχωρούν στα αυτοκίνητα, οι μοτοσικλέτες υποχωρούν στα τακ-τακ, και οι πεζοί σταματάνε για να περάσουν οι μοτοσικλέτες. Οι πεζοί περνάνε σε μεγάλες ομάδες. Οι βουδιστές μοναχοί και μαθητευόμενοι ζητιανεύουν φαΐ και φάρμακα. Με

ξύλινα μπολ στα χέρια στολίζουν τους δρόμους με τους πορτοκαλί και χρυσούς χιτώνες τους. Αυτοί είναι οι μοναδικοί άνθρωποι που σέβονται όλοι οι οδηγοί.

Τα καινούργια αυτοκίνητα των πλουσίων και της κυρίαρχης τάξης γλιστράνε εύκολα μέσα από την κυκλοφορία. Τα τακ-τακ μού προσφέρουν μια καθαρή εικόνα των τουριστών: πολλοί είναι μεσήλικες, μεταξύ των ηλικιών πενήντα και εξήντα, συνοδευόμενοι από κορίτσια μεταξύ δώδεκα και δεκατεσσάρων χρονών. Οι ντόπιοι ρίχνουν κλεφτές ματιές σε αυτούς τους τουρίστες γνωστούς σαν ντάντας ή πάπις, ξένους παιδόφιλους που έχουν συνηθίσει να αντιμετωπίζονται σαν λευκοί, πλούσιοι άντρες, αυτοί που έχουν τα δολάρια ΗΠΑ και τα ευρώ, ικανοί να πληρώσουν για όλες τις πολυτέλειες που επιθυμούν. Η Καμπότζη έχει οριστεί σαν χώρα προέλευσης, διέλευσης και προορισμού σεξοτουρισμού. Αυτό σημαίνει ότι η πώληση, η αγορά και η σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών και των ανηλίκων γίνεται μέσα στη χώρα.

Η πραγματικότητα των δρόμων σαφώς δεν ταιριάζει με τις πληροφορίες που δίνονται στους τουρίστες από τους στρατιωτικούς στο αεροδρόμιο. Στους τουρίστες δίνεται μια μπροσούρα με έναν τοπικό χάρτη και τον κώδικα συμπεριφοράς: Σύμφωνα με τους νόμους του Βασιλείου της Καμπότζης, οποιοσδήποτε πιάνεται να χρησιμοποιεί υπηρεσίες παιδικού σεξοτουρισμού μπορεί να τιμωρηθεί με ποινή φυλάκισης. Η αποτελεσματική παρουσία των Μ.Κ.Ο. από πολλές χώρες -συμπεριλαμβανόμενης της AFESIP της Καμπότζης (Acting for Women in Distressing Situations [Δράση για τις Γυναίκες που βρίσκονται σε Δυσχερείς Καταστάσεις, Σ.τ.μ.]), η οποία διευθύνεται από μία Καμποτζιανή που επιβίωσε από την σωματεμπορία, την Σόμαλι Μάμ, και την ECPAT (End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes [Δώστε τέλος στην Παιδική Πορνεία, στην Παιδική Πορνογραφία και στην Εμπορία παιδιών για Σεξουαλικούς Σκοπούς, Σ.τ.μ.]), ένα διεθνές δίκτυο οργανώσεων- έχει καταφέρει να αποδείξει και να υπολογίσει την έκταση των εγκλημάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Χάρις στην εργασία αυτών των Μ.Κ.Ο. είναι γνωστό ότι, κάθε χρόνο στην Καμπότζη, 2.000 κορίτσια και αγόρια γίνονται θύματα εμπορίας για σεξουαλικούς σκοπούς. Μερικά χρησιμοποιούνται σαν ζητιάνοι και άλλα σαν οικιακοί σκλάβοι. Όπως και στην Ταϊλάνδη, το 70% των καταναλωτών και των συνεργών της παιδικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης είναι άντρες που γεννήθηκαν σε αυτήν την περιοχή, ενώ αυτοί οι οποίοι λειτουργούν και προστατεύουν τα δίκτυα της σωματεμπορίας είναι αφεντικά της διεθνούς μαφίας.

Αφού σταμάτησα στην Western Union και πήρα έναν διπλό εσπρέσο σε ένα μικρό εστιατόριο -που θα αποτελέσει την κρυψώνα μου κατά το ελεύθερο χρόνο μου- παίρνω το δρόμο για το Χάγκαρ, μια χριστιανική Μ.Κ.Ο. που δραστηριοποιείται δεκαπέντε χρόνια σε αυτήν την περιοχή, και ειδικεύεται στην διάσωση και στην επανένταξη κοριτσιών που υπήρξαν θύματα διακίνησης για εμπορική εκμετάλλευση. Ο Πιέρ Ταμί, ένας Ελβετός χριστιανός, ίδρυσε την Χάγκαρ το 1994. Ήταν αποφασισμένος να χρησιμοποιήσει προγράμματα που δημιουργούν δυνατότητες στις γυναίκες και στα κορίτσια ώστε να τους δοθεί η ευκαιρία να είναι ελεύθερες και να ζήσουν σε μη βίαιες καταστάσεις.

Η Σου Χάνα, η εκπρόσωπος της Χάγκαρ, είναι Αυστραλέζα. Έχει κοντά μαλλιά, στρογγυλό πρόσωπο, κόκκινα μάγουλα, και γλυκιά ρυθμική φωνή. Το βλέμμα της είναι ειλικρινές, και τα μάτια της εκφράζουν την μια στιγμή πόνο και την άλλη ευγένεια καθώς εξηγεί την προσέγγισή τους προκειμένου να σώσουν κορίτσια από τους σωματεμπόρους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η τοπική αστυνομία συνοδεύει τους διασώστες. Αφού κουβεντιάζουμε λιγάκι μπροστά από μια θαυμάσια σαλάτα, παίρνουμε το σκουριασμένο άσπρο τζιπ της Σου για να πάμε στο καταφύγιο.

Οι εγκαταστάσεις βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με τη φτώχεια της γειτονιάς γύρω τους. Το δυτικού στιλ κτίριο που περιβάλλεται από έναν ψηλό τοίχο υπαινίσσεται ξένη χρηματοδότηση. Ένας σεκιουριτάς μάς χαιρετάει, παίρνει την ταυτότητά μου, και μου δίνει μια κονκάρδα. Αφήνουμε τα σανδάλια μας

στην είσοδο, και μου προσφέρεται μία γρήγορη περιοδεία στις εγκαταστάσεις. Μου δίνεται η ευκαιρία να δω τα δωμάτια των κοριτσιών, απλά αλλά άψογα, γεμάτα με έγχρωμα αντικείμενα που έγιναν από τα κορίτσια και από τους φροντιστές τους. Κάθε δωμάτιο στεγάζει τρία κορίτσια και την δασκάλα τους, η οποία τις συνοδεύει στο συναισθηματικό ταξίδι για να ξαναφτιάξουν τις ζωές τους ώστε να βασίζονται σε νέους κανόνες σεβασμού και συμπεριφοράς.

Οι σωματέμποροι χρησιμοποιούν τις ίδιες τεχνικές με τους απαγωγείς. Και αυτοί προκαλούν διαφωνίες και ανταγωνισμούς μεταξύ των θυμάτων που ζουν στον ίδιο χώρο σε μια προσπάθεια να εμποδίσουν τα θύματα από το να ενωθούν και να εξεγερθούν εύκολα. Χρησιμοποιούν επίσης ένα σύστημα άνισων αμοιβών και τιμωριών. Τα θύματα μπορούν να γίνουν ευνοούμενες με το να υιοθετήσουν υπερσεξουαλικές, προκλητικές και υποτακτικές προσωπικότητες και με το να αποδεχτούν την εκμετάλλευση. Τα κορίτσια είναι τόσο νέα που η συναισθηματική εξάρτηση γίνεται μέρος των προσωπικοτήτων τους. Δεν εκφράζουν ηθικές κρίσεις η μία για την άλλη γι’ αυτό το οποίο έχουν ζήσει. Σε όλης τους τη ζωή υπήρξανε σκλάβες. Το να βρούνε άσυλο σε ένα καταφύγιο σημαίνει να ξαναγεννηθούν, να βρεθούν σε θέση να επανεφεύρουν τους εαυτούς τους.

Κάτω στην αυλή, καθισμένες σε ένα ξύλινο δεντρόσπιτο, μία ομάδα από τέσσερις έφηβες μιλούν με σιγανές φωνές. Μερικές από αυτές έχουν ζήσει στο καταφύγιο πάνω από δύο χρόνια. Δεν μπορούν να επιστραφούν στις οικογένειές τους γιατί πιθανόν θα ξαναπουληθούν στους σωματέμπορους. Σχεδόν το 43% από αυτά τα διασωθέντα κορίτσια δήλωσαν ότι τις είχαν πουλήσει οι ίδιες τους οι μανάδες. Μερικές τις έφεραν από το Βιετνάμ, άλλες από πόλεις της Νότιας Καμπότζης ή των Φιλιππίνων, και άλλες διασώθηκαν από μπουρδέλα της Ταϊλάνδης.

Τα κορίτσια μάς παρατηρούν για λίγα λεπτά. Τις χαιρετάω και απαντούνε με ένα ευγενικό χαμόγελο και επιστρέφουν γρήγορα στη συζήτησή τους. Από κάτω μας υπάρχει μια μικρή πλαστική πισίνα. Έξι κορίτσια μεταξύ των ηλικιών πέντε και δέκα παίζουν και φωνάζουν, πιτσιλώντας και κάνοντας τα δελφίνια ή τα ψάρια. Ένα από αυτά είχε πουληθεί σε ένα ντόπιο σωματέμπορο που δουλεύει για την μαφία στην Πνομ Πενχ. Την εκμεταλλευόντουσαν σεξουαλικά ξένοι τουρίστες. Όταν η Σου με συστήνει στα κορίτσια, συγκινούμαι βλέποντας τα πλατιά τους χαμόγελα, τα χαμόγελα κοριτσιών που ζούνε ελεύθερα.

Αυτή δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για να τα ρωτήσω οτιδήποτε. Κατάφεραν να αποσπάσουν τους εαυτούς τους από το παρελθόν τους, των συστηματικών βιασμών. Τα παρατηρώ: μικρά, λεπτά, μερικά με σκουρόχρωμο δέρμα, άλλα με δέρμα με χρώμα σαν του αλάβαστρου, όλα με μακριά μαύρα μαλλιά. Μερικά από τα κορίτσια έχουν μεγάλα, αμυγδαλωτά μάτια και άλλα έχουν στενότερα, πιο ντελικάτα. Η Μαίη, μία εννιάχρονη, κινείται αισθησιακά, ένα εκφραστικό σημάδι που προδίδει την κακοποίηση. Κάθε τόσο και λιγάκι, η Μαίη σηκώνεται στην πισίνα και πετάει τα βρεγμένα της μαλλιά πίσω, σαν μοντέλο της τηλεόρασης. Ξέρει ότι την παρακολουθούμε, και προσπαθεί να τραβήξει την προσοχή μας, ακριβώς όπως την εκπαιδεύσανε να κάνει.

Η ψυχολόγος μάς εξηγεί ότι, όταν τα κορίτσια καταλαβαίνουν τους κανόνες των απαγωγέων τους, μαθαίνουν να είναι προκλητικές έτσι ώστε οι σωματέμποροι να τα κακομεταχειρίζονται λιγότερο. Έχουν πλήρη συνείδηση ότι εκπαιδεύονται για να γίνουν πόρνες. Δεν καταλαβαίνουν γιατί, αλλά στην ηλικία των εννιά και των δέκα χρονών, με τις γλυκιές παιδικές φωνές τους, πιστεύουν ότι γεννήθηκαν για να κάνουν αυτό. Τουλάχιστον αυτό τους έχουν πει οι σωματέμποροι. Οι ψυχολόγοι προσπαθούν να απενεργοποιήσουν αυτό το μήνυμα, το οποίο έχει αποτυπωθεί σε αυτά σε τόσο μικρή ηλικία. Είναι ένα μνημειώδες έργο, γιατί η ανάπτυξη υπερσεξουαλικής προσωπικότητας και διαρκούς ερωτισμού τα εμποδίζει από το να αναπτύξουν προστατευτικούς φραγμούς και να κατανοήσουν τα κατάλληλα όρια των σχέσεων

με τα άλλα κορίτσια και με τους μεγάλους. Με μεγάλη υπομονή και σεβασμό, οι θεραπευτές μαθαίνουν στα κορίτσια να αναδομούν τις προσωπικότητές τους και να «αποερωτικοποιούν» την καθημερινή τους συμπεριφορά. Το πιο δύσκολο έργο είναι να ξαναχτιστεί η εμπιστοσύνη τους στους μεγάλους χωρίς να καταβάλλονται από αισθήματα ενοχής για την σεξουαλικότητά τους.

Η Μαίη μού χαμογελάει. Την ρωτάω εάν της αρέσει να κολυμπάει, πόσο χρονών είναι, και ποιο είναι το αγαπημένο της φαΐ. Είναι έξαλλη από χαρά. Έχει κερδίσει την προσοχή της άγνωστης επισκέπτριας. Αγγίζει τα μαλλιά μου, δείχνει ένα ποδήλατο και καυχιέται ότι ήδη ξέρει πώς να το οδηγάει. Γελάει με τον τρόπο που επικοινωνώ με την διερμηνέα. Εγώ μιλάω Εγγλέζικα και η Μαίη μιλάει Χμερ. Η προσοχή της αποσπάται και αρχίζει πάλι να παίζει, φωνάζοντας και κάνοντας μικρά κύματα με τα χέρια της πιασμένα σαν κούνια. Ξαφνικά η Μαίη φωνάζει στα Εγγλέζικα: «αυτό είναι, κοριτσάκι… καλή δουλειά». Δείχνω την έκπληξή μου. Η αμερικάνικη προφορά του μικρού κοριτσιού είναι τέλεια. «Ποιος ξέρει ποιος της έμαθε αυτή τη φράση», λέει η Σου. Αργότερα, ανακαλύπτουμε ότι αυτή είναι η φράση που χρησιμοποιούσαν οι σωματέμποροι όταν η Μαίη συμπεριφερόταν καλά την ώρα που έκανε γιάμ-γιάμ (στοματικό έρωτα) ή όταν ένας πελάτης τη βίαζε. Έπρεπε να χαμογελάσει και να τον φιλήσει, έτσι ώστε ο βιασμός να τελειώνει συντομότερα.

Για τη Μαίη, και για χιλιάδες κορίτσια θύματα εκμετάλλευσης, αυτή η φράση, που θα τρόμαζε όλους σχεδόν, είναι ένα εργαλείο και κυριαρχίας και απελευθέρωσης. Το φυσικό και συναισθηματικό τους μαρτύριο είναι τέτοιο ώστε οτιδήποτε μετριάζει την κακοποίηση φαίνεται θαυματουργό. Ο τρόπος που σκέπτονται μοιάζει πολύ με ενός δαρμένου παιδιού, το οποίο αφού δερνόταν από τον πατέρα του από τότε που γεννήθηκε μέχρι τη στιγμή που διασώθηκε, ρώτησε την ψυχολόγο: «και με τι χτυπάτε εσείς;». Αυτή η ερώτηση δείχνει την βεβαιότητά του ότι σε κάποια φάση θα τον δείρουν στο καταφύγιο. Όταν η θεραπεύτρια απάντησε ότι δεν θα τον χτυπούσαν ποτέ στο καταφύγιο, το αγόρι μπερδεύτηκε, ενοχλήθηκε. Ο μόνος τρόπος να επικοινωνεί

με τους άλλους ανθρώπους ήταν μέσα από τη βία. Έπρεπε να δεχτεί άλλες μορφές επικοινωνίας και να βοηθηθεί να κατανοήσει και να εκτιμήσει την στοργή.

Περπατάω μέσα στο προαύλιο σιωπηλή. Βλέπω σε απόσταση μια δασκάλα να διαβάζει μια ιστορία σε κάποια ομάδα νεαρών κοριτσιών καθισμένων σε κύκλο στο έδαφος. Παίρνω μερικές φωτογραφίες. Ένας από τους στόχους μου σε αυτό το ταξίδι είναι να μάθω για τις προοπτικές των θυμάτων και να ακούσω τις βαθύτερες και πιο προσωπικές τους μαρτυρίες. Δεν θα επιχειρήσω να διηγηθώ τις ιστορίες τους με βάση τις ηθικές εκτιμήσεις των φροντιστών ή τον ηθικό πανικό και την διπροσωπία των αρχών. Βλέποντας την Μαίη, συγκινούμαι και αναρωτιέμαι πώς εγώ θα μπορούσα να επιβιώσω από μια τέτοια τραγωδία στην ηλικία των εννιά χρονών. Αμέσως, υπαναχωρώ: οι συνθήκες στις οποίες αυτά τα κορίτσια έχουν μεγαλώσει είναι μοναδικές. Στην ηλικία τους, δεν έχουν ακόμα σχηματίσει μία ηθική ιδέα για το σεξ ή τον ερωτισμό ή για τις διαφορές μεταξύ μεγάλων και παιδιών. Οι μανάδες και οι πατεράδες τους τα πούλησαν όταν ήταν πολύ μικρά. Στην πραγματικότητα, οι ιδέες μας για μητρική αγάπη δεν έχουν θέση στην φαντασία τους ή στην γλώσσα τους. Αυτός είναι ο λόγος που μπορούν να γελάνε και να διασκεδάζουν, ενώ τα κοιτάμε οι μεγάλοι, τρομοκρατημένοι, γιατί κατά τη δική μας γνώμη τούς έχουν ληστέψει την παιδική ηλικία. Άλλα κορίτσια δεν χαμογελάνε: αυτά που είναι υποταγμένα ακόμα σε άντρες, αυτά που υφίστανται κακοποίηση και σαφείς απειλές και αυτά που χρησιμοποιούνται για παιδική πορνογραφία, δυσκολεύονται να χαμογελάσουν. Η σεξουαλική εκμετάλλευση ποικίλλει. Ύπάρχουν διαφορετικοί τύποι και επίπεδα κακοποίησης, που ξεκινάνε από την ακραία κτηνωδία των περιπτώσεων της παιδικής πορνογραφίας που κατέγραψα το 2005, ενώ εξέθετα ένα δίκτυο παιδικής πορνογραφίας στο Μεξικό. Πιστεύω ότι η πρόκληση είναι να καταλάβουμε εάν κάποια μέρα θα είναι δυνατόν να κάνουμε τις έννοιες της ελευθερίας, της ευτυχίας, της αγάπης , της οικογενειακής φροντίδας, και της αξιοπρέπειας αποδεκτές από όλο τον κόσμο.

Καθώς κοιτάζω στην αυλή, αναρωτιέμαι εάν αυτή η κοινωνικο-πολιτιστική αντιμετώπιση σαν φυσιολογικής της παιδικής κακοποίησης που κυριαρχεί σε πολλές χώρες, μπορεί να ανατραπεί, χωρίς να επιβάλλουμε θρησκευτικά δόγματα ούτε να έχουμε μία προοδευτική φιλοσοφική θεώρηση απόλυτης ελευθερίας, η οποία περιλαμβάνει την άποψη ότι τα όρια και οι ιδέες της σεξουαλικότητας είναι παρωχημένα και θα έπρεπε να επανακαθοριστούν πέρα από ηθικούς φραγμούς. Ο Ησαΐας Μπέρλινγκ έγραψε: «η ελευθερία είναι ελευθερία, όχι ισότητα ή αμεροληψία ή δικαιοσύνη ή πολιτισμός ή ανθρώπινη ευτυχία ή μια ήσυχη συνείδηση.» Αναπνέω τον ζεστό αέρα της Καμπότζης με μια μοναδική ερώτηση στα χείλη μου: τι είναι ελευθερία για αυτά τα κορίτσια, για αυτές τις γυναίκες; Ή μήπως ελευθερία είναι αυτό που επιτρέπει στους άνδρες να υποθάλπουν μια κουλτούρα όπου η δουλεία είναι φυσιολογική;

Θα αφήσω το καταφύγιο αφού προηγούμενα θα μάθω για την πρόοδο των κοριτσιών στην προσαρμογή και στην εκπαίδευση. Όταν γίνουν δεκάξι, η πλειοψηφία από αυτές θα πάει να ζήσει σε μία άλλη κοινότητα νέων γυναικών. Το να επιστρέψουν στις πόλεις τους ή στα σπίτια των οικογενειών τους δεν είναι επιλογή. Η περιφρόνηση των οικογενειών για αυτά τα κακοποιημένα κορίτσια μπορεί να γίνει αφόρητη, και, σε πολλές περιπτώσεις, οδηγεί τα κορίτσια να ξαναγυρίσουν στους σωματέμπορους. Τα κορίτσια πείθονται ότι ανήκουν σε μία ανεπιθύμητη κάστα και ότι ο μοναδικός τους τρόπος για να επιβιώσουν οικονομικά και συναισθηματικά είναι να ξαναγυρίσουν στην σεξουαλική σκλαβιά. Ο μεγαλύτερος θρίαμβος των σωματεμπόρων είναι η μεταμόρφωση των θυμάτων τους σε απόβλητα: κανένας, εκτός από τους απαγωγείς τους, δεν τα θέλει.

Ξένες οικογένειες που θέλουν να τους δώσουν μια δεύτερη ευκαιρία κατά καιρούς υιοθετούν μερικά από τα πιο μικρά κορίτσια νόμιμα αλλά δεν είναι εύκολη δουλειά. Το να ξεπεραστεί το μετατραυματικό στρες των κοριτσιών που υπήρξαν σεξουαλικές δούλες μπορεί να πάρει μέχρι και δέκα χρόνια, ανάλογα με το πόσο άσχημα τα είχαν εκμεταλλευτεί. Οποιοσδήποτε τα υιοθετεί

χρειάζεται να καταλάβει ότι η μεταμόρφωση των απόψεων των κοριτσιών για τους εαυτούς τους, για τις γυναίκες, για τη σεξουαλικότητα, και για τις σχέσεις τους με τους άντρες θα είναι έργο ολόκληρης ζωής. Διαφορετικά τα κορίτσια αποτυχαίνουν να προσαρμοστούν, δραπετεύουν από τα νέα τους σπίτια, και επιστρέφουν στον οικείο κόσμο της πορνείας όπου οι κανόνες είναι σαφείς: όλοι λένε ψέματα. Πάρε ό,τι μπορείς να πάρεις.

«Η αγάπη και η υπομονή δεν αρκούν», λέει η Κλαούντια Φρονχόζα, μία Μεξικάνα ψυχολόγος και σεξολόγος. Σε όλο τον κόσμο, στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην Ευρώπη και στην Ασία, ο σκοπός είναι να εκπαιδευτούν χιλιάδες θεραπεύτριες σαν ειδικοί που καταλαβαίνουν πώς να προσεγγίσουν αποτελεσματικά, ηθικά, και με σεβασμό, παιδιά και εφήβους που υποβλήθηκαν σε σεξουαλική δουλεία. Η προσέγγιση δεν μπορεί να είναι η ίδια όπως για ένα παιδί που υποδουλώθηκε σαν εργάτης χειρώνακτας για να ράβει μπάλες ποδοσφαίρου στην Ίνδονησία. Η ανάπτυξη εξαιρετικά εξειδικευμένης θεραπείας για θύματα διαφόρων τύπων σωματεμπορίας μόλις τώρα αρχίζει.

Αφήνοντας το καταφύγιο, αναρωτιέμαι ποια μαφία υποδούλωσε αυτά τα κορίτσια. Μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες θα έχω την απάντηση, και, αφού δω τα πρόσωπα των απαγωγέων, θα αποκτήσω ακόμα μεγαλύτερο σεβασμό για την αντοχή αυτών των κοριτσιών.

Η Σόμαλι Μαμ και ο στρατός της

Η Σόμαλι έχει την συμπεριφορά μιας πριγκίπισσας, την δύναμη ενός πολεμιστή, και την ηρεμία μιας γέρικης ψυχής. Αυτή η γυναίκα με το σκουρόχρωμο δέρμα και την διαπεραστική ματιά περνάει μέσα από την ζωή σαν κάποιος που ξέρει το μυστικό της σωτηρίας του κόσμου και ο οποίος φοβάται ότι η ανθρωπότητα δεν θα αντιδράσει εγκαίρως όταν έρθει πρόσωπο με πρόσωπο με μία ηθική καταστροφή. Εργάζεται νύχτα και μέρα έχοντας στο

μυαλό της μια αποστολή: να καταργήσει την γυναικεία σεξουαλική δουλεία. Κατά την άποψή της, η πορνεία θα έπρεπε να ξεριζωθεί, αλλά σιγά-σιγά, έτσι ώστε να αποφευχθεί περαιτέρω κακοποίηση αυτών, οι οποίοι είναι οι ίδιοι παγιδευμένοι σε αυτήν την επιχείρηση. Πιστεύει ότι ο χαρακτηρισμός της πορνείας σαν «σεξουαλικής εργασίας» δημιουργεί παγίδα για τις γυναίκες, όπως αποδεικνύει η ιστορία της.

Αυτή η όμορφη Καμποτζιανή γυναίκα είναι ένα παγκόσμιο σύμβολο, διάσημη για την επιμονή της και για την ανάπτυξη της καλύτερης στρατηγικής για την διάσωση γυναικών και κοριτσιών που είναι θύματα σωματεμπόρων και σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Όταν η Σόμαλι μπαίνει σε ένα δωμάτιο, ακτινοβολεί ζεστασιά και φως. Η φωνή της είναι ευγενική και επιφυλακτική, όμως γεμάτη πάθος. Κοιτάζει, περπατάει και κινείται σαν τυπική Καμποτζιανή γυναίκα. Η πρώτη φορά που συνάντησα την Σόμαλι ήταν στην Νέα Ύόρκη, όταν η κοινή μας φίλη Μαριάννα Περλ μάς ζήτησε να παρακολουθήσουμε την παρουσίαση ενός βιβλίου σχετικού με τα παγκόσμια ανθρώπινα δικαιώματα. Όπως χιλιάδες άλλοι άνθρωποι, είχα διαβάσει την ιστορία της Σόμαλι. Είχε πουληθεί στην Καμπότζη και έγινε αντικείμενο εκμετάλλευσης σε ένα μπουρδέλο για αρκετά χρόνια. Απέδρασε όταν υπήρξε μάρτυρας της δολοφονίας της καλύτερης φίλης της, ενός άλλου εκδιδόμενου κοριτσιού, από έναν σωματέμπορο. Ξεπέρασε την φρικτή αυτή εμπειρία και έκανε αποστολή της ζωής της την διάσωση των κοριτσιών της Ασίας από την σεξουαλική εκμετάλλευση και την εξάλειψη της σωματεμπορίας στον κόσμο. Είναι μία από τις βασικές υποστηρίκτριες της κατάργησης της πορνείας.

Όταν η Σόμαλι οργάνωσε την πρώτη μεγάλη επιχείρηση για να διασώσει ογδόντα τρία κορίτσια-θύματα, η καμποτζιανή αστυνομία την πρόδωσε. Αυτό άφησε ανεξίτηλο σημάδι πάνω της. Η ομάδα της στο AFESIP έχει προσαρμοστεί στην πραγματικότητα της χώρας και έχει αναπτύξει στρατηγικές για την ασφάλεια. Συνεργάζονται με αστυνομικούς, αλλά ποτέ δεν τους εμπιστεύονται πλήρως.

Αυτή τη φορά, όταν επισκέφτηκα την Καμπότζη, η Σόμαλι έλειπε από την πόλη, για να παραλάβει ένα βραβείο για το έργο της. Ένα τακ-τακ με πηγαίνει στα γραφεία της AFESIP, που βρίσκονται ανάμεσα σε ξύλινα εργαστήρια, σε ποδηλατάδικα και σε μικρές ξύλινες και αχυρένιες καλύβες. Δύο χιλιόμετρα χωματόδρομος μας οδηγεί σε αυτό το σημείο. Πεζοδρόμια δεν υπάρχουν εδώ, και δημόσιες παροχές, όπως το νερό και ο ηλεκτρισμός, δεν έχουν φτάσει σε αυτό το μέρος του κόσμου. Αφήνω τα σανδάλια μου έξω, και στην πόρτα με χαιρετάει η οργανωτική διευθύντρια και μία Βρετανίδα εθελόντρια.

Τα γραφεία είναι μικρά και τα τραπέζια τους είναι γεμάτα. Υπάρχουν εκατοντάδες φωτογραφίες της Σόμαλι με την βασίλισσα της Σουηδίας σε επίσημο γεύμα, με τον βασιλιά και την βασίλισσα της Ισπανίας. Και τουλάχιστον είκοσι άλλες μορφές διάσημες παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένων κατόχων του βραβείου Νόμπελ, εμφανίζονται σε φωτογραφίες να αγκαλιάζουν αυτήν την υπερασπίστρια των θυμάτων της σεξουαλικής δουλείας. Είναι προφανές ότι αυτοί οι πανίσχυροι άνθρωποι αισθάνονται τιμή που στέκονται δίπλα στην Σόμαλι. Αυτό δεν προκαλεί έκπληξη, νομίζω, ιδιαίτερα αφού επισκέφθηκα την Καμπότζη και είδα από κοντά την μνημειώδη πρόκληση της εξάλειψης της σωματεμπορίας των γυναικών και του σεξοτουρισμού, και αφού παρατήρησα την δύναμη της μαφίας, γνωρίζοντας πόσες φορές η ομάδα της Σόμαλι αντιμετώπισε πανίσχυρους αξιωματούχους που προστατεύουν τους σωματεμπόρους της περιοχής. Η ιδρύτρια του ιδρύματος AFESIP είναι ζωντανή απόδειξη ότι ένα άτομο μπορεί να επιβιώσει από την δουλεία και να θεραπεύσει την ψυχή του, το σώμα του και το μυαλό του. Επιπλέον, απέδειξε ότι είναι δυνατόν να εργαστεί για να σώσει άλλα θύματα χωρίς ίχνος μίσους, πικρίας, ή θυμού που να προέρχονται από το παρελθόν. Αυτή είναι η μαγεία της Σόμαλι, μια ικανότητα που άλλες που επιβίωσαν από την σωματεμπορία δεν κατέχουν απαραίτητα, όπως θα δω όταν ταξιδέψω σε άλλες, οικονομικά πιο ισχυρές χώρες. Το μίσος είναι ένας κακός σύμβουλος, ακόμα και όταν ένα άτομο μοχθεί για να κάνει καλό.

Η Σάρι, μια τριαντάχρονη δικηγόρος, με ενημερώνει ότι οι νεαρές γυναίκες είναι έτοιμες να δώσουν συνέντευξη. Πηγαίνουμε στο κοινοτικό κέντρο υγείας, ένα χιλιόμετρο μακριά από τα γραφεία. Ανεβαίνουμε στην Βέσπα της, την οποία η Σάρι οδηγάει με την μέγιστη ταχύτητα. Ο οδηγός του τακ-τακ μου μας ακολουθεί, χαμογελώντας. Αργότερα θα μου πει ότι αναγνωρίζει ότι η Σάρι οδηγάει πραγματικά καλά και πραγματικά γρήγορα. Στο κέντρο υγείας, τρεις νεαρές γυναίκες με περιμένουν. Οι δύο από αυτές εργάζονται ακόμα σαν εκδιδόμενες (πληρώνουν ένα ποσοστό από αυτά που κερδίζουν στον ιδιοκτήτη ενός άθλιου μπουρδέλου), αλλά έχουν κάποια ελευθερία που τους επιτρέπει να μάθουν άλλες δουλειές. Η Τρίτη κατάφερε να αποδράσει από την σεξουαλική εκμετάλλευση από ένα δίκτυο σωματεμπορίας που λειτουργεί σε μπαρ και σε αίθουσες μασάζ και τώρα στεγάζεται σε ένα από τα σπίτια της Σόμαλι.

Το ότι τα δύο πρώτα κορίτσια θα μου αφιερώσουν χρόνο για να μιλήσουν μαζί μου σημαίνει ότι θα χάσουν δουλειά με πελάτες. Κάνω μία συμφωνία μαζί τους μέσω της δικηγόρου, η οποία λειτουργεί σαν διερμηνέας: θα τις πληρώσω αυτό που θα τις πλήρωναν οι πελάτες για το χρόνο τους. Κοιτάζω το πορτοφόλι μου και βρίσκω ότι έχω 120 δολάρια σε μετρητά. Τις ρωτάω πόσο θα κοστίσει και αν είναι Ο.Κ. να τις πληρώσω με αμερικάνικα δολάρια. Τρία δολάρια την ώρα, αυτά είναι που τις πληρώνουν οι πελάτες τους.

Η Ντα είναι η πιο λυπημένη γυναίκα που έχω δει ποτέ στην ζωή μου. Δεν φοράει μέικ-απ. Είναι ντυμένη με μια φθαρμένη κόκκινη μπλούζα και μια μαύρη φούστα. Γεννήθηκε στην επαρχία Πρέι Βενγκ. Όταν έκλεισε τα δεκατρία και η μάνα της δεν μπορούσε πλέον να την θρέψει, στάλθηκε στην Πνομ Πενχ για να δουλέψει και να είναι μαζί με την αδελφή της. Η αδελφή της δούλευε σε ένα χορευτικό κλαμπ για τουρίστες, και η Ντα άρχιζε να φροντίζει το μωρό της αδελφής της. Η μάνα της Ντα αρρώστησε και χρειαζόταν λεφτά για την θεραπεία της.

Έτσι, η Ντα ανέλαβε μια δουλειά σαν Ταϋλανδέζα μασέζ. Ο ιδιοκτήτης της δάνεισε 400 δολάρια για να τα στείλει στη μάνα της. Έτσι χρεώθηκε στο αφεντικό, ο οποίος ισχυριζόταν ότι το χρέος θα ήταν αδύνατο να το πληρώσει εκτός αν έκανε σεξ με τους πελάτες του μασάζ της. Η Ντα ξόδεψε δύο χρόνια για να ξεπληρώσει το χρέος, και στην διάρκεια αυτού του διαστήματος της απαγορευόταν να πάει οπουδήποτε μόνη της. Τα τακ-τακ που αποτελούν μέρος του δικτύου της σωματεμπορίας, είναι υπεύθυνα για την μεταφορά πελατών προς και από τα ξενοδοχεία. Επίσης, τους έχει ανατεθεί να ψάχνουν τα κορίτσια που έχουν αποδράσει και να τα επιστρέφουν στους απαγωγείς τους για να τα τιμωρούν. Η Ντα έζησε κάτω από την απειλή του θανάτου. Το αφεντικό ήξερε πού ζούσαν η μάνα της και η αδελφή της.

Ο πιο βάναυσος πελάτης της ήταν ένας πενηντάχρονος Κινέζος ιδιοκτήτης ενός εργοστασίου στην Καμπότζη. Ήταν ένας άντρας που δεν μπορούσε να έχει στύση χωρίς να γίνεται βίαιος, έτσι όλα τα κορίτσια φοβόντουσαν μήπως τις διαλέξει. Του άρεσε να βρίζει τα μικρά κορίτσια, να φτύνει στα πρόσωπά τους, να ουρεί πάνω τους, και να τις βιάζει από τον πρωκτό, και όλα αυτά με ένα μεγάλο φιλοδώρημα στον ιδιοκτήτη της αίθουσας μασάζ. Σε μία περίπτωση, ο Κινέζος πέταξε την Ντα σ' έναν τοίχο σπάζοντάς της ένα πλευρό. Σαν συγγνώμη, της έδωσε 5 δολάρια.

Ο καλύτερος πελάτης της ήταν ένα Γάλλος που της έσωσε την ζωή. Όταν η Ντα αρχίζει να μιλάει για τον Πιέρ, έναν σαραντάχρονο μποξέρ, βάζει το δεξί της χέρι πάνω στην καρδιά της. Τα μάτια της γίνονται ακόμα πιο λυπημένα, όμως χαμογελάει σαν να χαίρεται το μυστικό της ελευθερίας της. Ο Πιέρ ήταν ένας πελάτης που ερχόταν για μασάζ και σεξ στην αίθουσα μασάζ. Μία μέρα πλήρωσε στον ιδιοκτήτη 1500 δολάρια για να πάρει την Ντα στο δωμάτιο του ξενοδοχείου του για ένα μήνα. Μία νύχτα ο Πιέρ είπε στην Ντα ότι έφευγε για την Ολλανδία, αλλά της είχε αγοράσει την ελευθερία. Για ένα χρόνο, ο Πιερ έστελνε στην Ντα μηνιαίες επιταγές από 150 δολάρια. Σε κάποια φάση, η Ντα έχασε την τραπεζική της κάρτα, και δεν ξαναπήγε στην τράπεζα. Δεν είχε επαφή με τον Γάλλο άλλη φορά. Παρακαλούσε και έψαχνε

για δουλειά για έξι μήνες. Ένας φίλος τής υποσχέθηκε να της βρει δουλειά σερβιτόρας και την πούλησε στο νάιτ κλαμπ Βίβα για 200 δολάρια. Ο ιδιοκτήτης του κλαμπ ήταν Βιετναμέζος και σχεδόν όλοι οι πελάτες του ήταν Ταϊλανδοί εργάτες.

Όλα τα μπαρ, τα μπαρ καραόκε, οι αίθουσες μασάζ, και τα εστιατόρια, που προσφέρουν «διασκέδαση» έχουν επίσημες άδειες. Έχουν στην υπηρεσία τους ένα μεγάλο αριθμό από τακ-τακ και ταξί, των οποίων οι οδηγοί λειτουργούν σαν σωματοφύλακες για τα νεαρά κορίτσια. Μερικοί από αυτούς κουβαλάνε μαχαίρια και είναι έτοιμοι να τα χρησιμοποιήσουν εάν τα κορίτσια επιχειρήσουν να αποδράσουν. «Όπως και να' χει, τα κορίτσια είναι ιδιοκτησία αυτών που τα αγόρασαν», δηλώνουν οι δικηγόροι της AFESIP. Κανένας που περνάει λίγες μέρες βυθισμένος σε αυτή την πραγματικότητα δεν μπορεί να πει ότι αυτές οι νεαρές γυναίκες και τα κορίτσια στερούνται την δύναμη της θέλησης να αποδράσουν από αυτήν την κόλαση. Πράγματι αντιδρούν, όμως αδύναμα, η ζωτική τους ενεργητικότητα τις προδίδει γιατί έχουν αποδεχτεί από παιδιά ότι το να γεννηθείς γυναίκα είναι ένας εφιάλτης από μόνο του. Το μόνο πράγμα που μπορούν να κάνουν είναι να υπομένουν τον εφιάλτη, υποταγμένες σε αυτούς που είναι ιδιοκτήτες των ζωών τους, της οικονομικής τους επιβίωσης, και του μέλλοντός τους.

Όταν η Ντα έγινε δεκαοχτώ χρονών ο ιδιοκτήτης του νάιτ κλαμπ την πούλησε για 750 δολάρια στο Μπουρδέλο 55, επειδή ήταν πολύ μεγάλη και οι πελάτες θέλανε «φρέσκο κρέας». «Ήμουν τυχερή» λέει μ' ένα πικρό χαμόγελο. «Υπάρχουν κορίτσια που αρχίζουν να δουλεύουν όταν είναι έξι χρονών. Τουλάχιστον εγώ ήμουν δεκατριών».

Την άφησε έγκυο ένας παντρεμένος. Γέννησε ένα παιδί με μαύρα μάτια και λυπημένη έκφραση, ακριβώς σαν την δική της. Η Ντα λέει ότι ποτέ δεν θα επέτρεπε στην κόρη της να γίνει εκδιδόμενη. Προς το παρόν η ίδια εκπαιδεύεται για να γίνει μοδίστρα. Θέλει να δουλέψει σε ένα εργοστάσιο, να βάλει λεφτά στην άκρη, να αγοράσει γη και να καλλιεργεί ρύζι. Περισσότερο από

όλα θέλει να απομακρύνει την κόρη της από αυτούς που αγοράζουν δούλες. Την ρωτάω αν ο πατέρας του παιδιού της συμφωνεί με αυτό. Κοιτάζει στα κοντά, ακάθαρτα νύχια της. Ο πατέρας του παιδιού της είναι ένας αστυνομικός που συχνάζει στις εκδιδόμενες. Λέει ότι όταν μεγαλώσει η κόρη του θα διαπιστώσει ο ίδιος αν γεννήθηκε για να γίνει εκδιδόμενη. «Τι λες εσύ για αυτό;» την ρωτάω. Αυτή απλά κουνάει το κεφάλι της και κοιτάζει έξω από το παράθυρο. Έτσι τελειώνουμε την συνέντευξη.

Το απόγευμα, επιστρέφω στο δωμάτιο του ξενοδοχείου μου. Κλειδώνω την πόρτα, πετάω την τσάντα μου σε μια καρέκλα, και καταρρέω πάνω στο κρεβάτι. Κοιτάζω το ταβάνι και αισθάνομαι ζεστά, υγρά δάκρυα να τρέχουν προς το λαιμό μου. Σκέφτομαι την ερώτηση που μου έκανε η νεαρή γυναίκα καθώς αποχαιρετιόμασταν: Πώς μοιάζει το να μπορείς να κάνεις ό, τι θέλεις, να ταξιδεύεις και να γράφεις; Με την ελευθερία μου, εγώ ταξιδεύω στον κόσμο για να καταγράφω τις ιστορίες τους και για να αναζητάω μία πιθανή εξήγηση, μια διέξοδο. Εντωμεταξύ, τα θύματα, υπομονετικές σκλάβες, με κοιτάνε στα μάτια, αναρωτώμενες ποιο είναι το μυστικό της ελευθερίας μου. Παρατηρούν πώς το γράψιμό μου γεμίζει το σημειωματάριό μου, υφαίνοντας μαζί τις λέξεις τους, την αφήγηση των θηριωδιών, τις στατιστικές, τα ονόματα αυτών που τις αγοράζουν και αυτών που τις πουλάνε. Αυτό που δεν ξέρουν και έχουν πάψει να ψάχνουν εδώ και πολύ καιρό είναι τα ονόματα αυτών που δεν τους νοιάζει που αυτές έχουν υποδουλωθεί.

Αυτό που μου έρχεται ξαφνικά στο μυαλό μου, είναι το χαμογελαστό πρόσωπο ενός από τα νεαρά κορίτσια που πρόσφατα τους πήρα συνέντευξη. «Πρόκειται κάποιος να διαβάσει τις ιστορίες μας;» με ρώτησε με την νευρικότητα ενός που δεν διάβασε ποτέ του ένα βιβλίο. «Και γιατί;» με ρώτησε, χαμογελώντας. Ούτε αυτή ούτε εγώ μπορούμε να εξηγήσουμε την διαστροφή μιας μορφής δουλείας που επιτρέπει στην κρατούμενη να μιλάει και, μετά από λίγες ώρες, την δίνει πίσω στους ιδιοκτήτες της, επιστρέφοντάς την στην κόλαση. Αυτό θα ήταν αδύνατο χωρίς την συνέργεια της κυβέρνησης και της κοινωνίας στο σύνολό

της. Σηκώνομαι για να κάνω ένα ντους. Η έρευνα πρέπει να συνεχιστεί. Η αλήθεια πρέπει να αποκαλυφθεί. Όλη η ανθρώπινη τραγωδία είναι αποτέλεσμα μιας ιδέας και μιας στρατηγικής. Οι συνεργοί πρέπει επίσης να εκτεθούν.

Υπηρεσίες μικρών κοριτσιών με λιμουζίνα

Σχεδίαζα να συναντηθώ με μια Αμερικανίδα, μια τουρίστρια στο «Κόσμο του Νάγκα», το μόνο νόμιμο καζίνο της Πνομ Πενχ. Αυτό είναι μία Μέκκα του τζόγου, που καλύπτει 25.000 τετραγωνικά μέτρα, πλήρης με ένα ξενοδοχείο πολυτελείας τύπου Σαγκάης και ένα καζίνο που είναι χτισμένο να μοιάζει με πλοίο.

Ζητάω από τον θυρωρό να μου φέρει ένα ταξί πολυτελείας. Αυτός μου λέει ότι μία λιμουζίνα είναι το πιο ασφαλές μέσο για να βγαίνει κανείς έξω την νύχτα. Με ένα καλό φιλοδώρημα μού φέρνει σαν οδηγό τον ξάδελφό του που μιλάει Εγγλέζικα. Προκύπτει ότι τα Γαλλικά του οδηγού είναι καλύτερα από τα Εγγλέζικά του, και καταλήγουμε να μιλάμε Γαλλικά. Φαίνεται παράλογο να παίρνεις αμάξι για να πας στο καζίνο, το οποίο είναι απλά 200 μέτρα από το ξενοδοχείο μου στη διασταύρωση Τονλέ Μπασάκ, αλλά αυτό ήταν ένα σημαντικό μέρος του σχεδίου ασφαλείας μου.

Κάνω ντους και φοράω ένα μαύρο φόρεμα, ψηλά τακούνια, και λίγο μέικ-απ. Ελέγχω την βραδινή μου τσάντα και βεβαιώνομαι ότι έχω τουλάχιστον 400 δολάρια (σε χαρτονομίσματα των 20 δολαρίων), και επίσης 300 ευρώ, μερικές κάρτες επαγγελματικές μαζί με την ψεύτικη ταυτότητά μου, και κραγιόν. Οι τσάντες ελέγχονται επιμελώς στην είσοδο του καζίνου, και τις γυναίκες που δεν συνοδεύονται από άντρες τις υποπτεύονται πάντα για πορνεία.

Ο Κόσμος του Νάγκα ανήκει στον Μαλαισιανό πολυεκατομμυριούχο, Δρ. Ταν Σρι Τσεν Λιπ Κεόνγκ. Είναι στην δεκαετία των εξήντα, και, σύμφωνα με το περιοδικό Forbes, αυτός αξίζει

195.000.000 δολάρια, που τα έχει κερδίσει από την επιχείρηση του τζόγου. Η Νομισματική Αρχή της Σιγκαπούρης (MAS) αποφάσισε πρόσφατα να μπλοκάρει την αρχική δημόσια προσφορά (IPO) μετοχών της εταιρείας Νάγκα Ε.Π.Ε. που έχει τα κεντρικά της γραφεία στα νησιά Κάιμαν. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, στον Τσεν Λιπ αρνήθηκαν την αρχική δημόσια προσφορά (ΊΡΟ) επειδή η επιχείρησή του έχει καταγραφεί από τις αρχές της Σιγκαπούρης σαν «εκτός ορίων». Οι επαγγελματικές συναλλαγές της εταιρείας Νάγκα δεν καλύπτονται από τους επίσημους κανονισμούς για την πρόληψη ξεπλύματος μαύρου χρήματος στα καζίνο εξαιτίας τού ότι είναι πέρα από τον εδαφικό έλεγχο της Σιγκαπούρης.

Παρά αυτά τα προβλήματα, ο Τσεν Λιπ έχει επιτύχει κάτι φαινομενικά αδύνατο στην Καμπότζη. Έλαβε μία επίσημη, αποκλειστική άδεια για εβδομήντα χρόνια για το τεράστιο καζίνο του. Το μυστικό της επιτυχίας του είναι ότι ο Τσεν Λιπ είναι ο οικονομικός σύμβουλος του Καμποτζιανού πρωθυπουργού, Χουν Σεν.

Έχει ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι η κυβέρνηση της Καμπότζης επιβάλλει αυστηρούς νόμους ενάντια στην διάδοση του τζόγου και των στοιχημάτων σε όλη την επικράτειά της, αν και αυτό είναι ένα δύσκολο έργο, δεδομένης της φτώχειας και της αστάθειας που προκλήθηκαν στα χρόνια των Κόκκινων Χμερ. Εντούτοις, στην περίπτωση του Τσεν Λιπ, η κυβέρνηση δείχνει να μην ενδιαφέρεται. Ο Τσεν Λιπ είναι επίσης ιδιοκτήτης του καμποτζιανού Εθνικού Λαχείου. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι συχνά θέτουν ερωτήματα για το λαχείο γιατί αν και τα κέρδη υπήρξαν εκατομμύρια κανείς ποτέ δεν κέρδισε το πρώτο βραβείο. Τα μέλη του Εθνικού Κοινοβουλίου έχουν απαιτήσει από την εταιρεία Νάγκα Ε.Π.Ε. να δώσει λογιστικές πληροφορίες για τις νόμιμες και τις παράνομες δραστηριότητές της, όμως η πολιτική επιρροή της εταιρείας Νάγκα έχει περιορίσει τις απαιτήσεις για χρηματοπιστωτική διαφάνεια.

Η έρευνα των καζίνων που πιθανόν εμπλέκονται στην εμπορία ανθρώπων είναι εξαιρετικά περίπλοκη. Από το Λας Βέγκας

μέχρι την Καμπότζη, υψηλόβαθμοι πολιτικοί προστατεύουν τους ιδιοκτήτες αυτών των ιδρυμάτων. Δεν έχει σημασία εάν είναι στην Νεβάδα, στο Χονγκ Κονγκ, στο Μακάο, στο Λονδίνο, στην Καραϊβική, ή πρόκειται για την Τριάδα Πάι Βο, η οποία δραστηριοποιείται στην κινέζικη συνοικία της Νέας Ύόρκης. Οι στρατηγικές για την εξαγορά της αστυνομίας, συμπεριλαμβανομένων των δωρεών αδήλωτων χρημάτων για τις πολιτικές εκστρατείες των βουλευτών ή των μελών του Κογκρέσου, για τους γερουσιαστές, για τους δημάρχους, για τους κυβερνήτες, για τους δικαστές και για τους αστυνομικούς διευθυντές, έχουν καταγραφεί πλήρως από τις αρχές και τα ΜΜΕ. Σύμφωνα με την Ίντερπόλ, εκατό εκατομμύρια άνθρωποι παίζουν στα καζίνα κάθε χρόνο και ο κύκλος εργασιών έχει αυξηθεί με την νομιμοποίησή τους στις περισσότερες χώρες. Η βιομηχανία του τζόγου βγάζει περισσότερα λεφτά από ό,τι όλα μαζί: οι αθλητικές διοργανώσεις, οι κινηματογράφοι, η μουσική βιομηχανία, τα θεματικά πάρκα και οι κρουαζιέρες.

Οι τοπικές πηγές μου μού ανέφεραν ότι μερικοί Αμερικανοί και Ευρωπαίοι αγωνιστές για τα ανθρώπινα δικαιώματα πιστεύουν απλοϊκά ότι μπορούν να επισκεφθούν νάιτ κλαμπ στην Καμπότζη ή στην Ταϊλάνδη και να πάρουν μπροστά σε όλους φωτογραφίες νεαρών κοριτσιών που χρησιμοποιούνται σαν εκδιδόμενες. Αυτή είναι μία επικίνδυνη αντίληψη, και τίποτα δεν είναι πιο μακριά από την αλήθεια. Οι μαφίες που ελέγχουν και διακινούν γυναίκες και παιδιά ξέρουν την δουλειά τους απ' έξω. Παρακολουθούν τις οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δέρνουν ή απειλούν με θάνατο τους δημοσιογράφους που ανακατεύονται στις επιχειρήσεις τους. Τα καζίνα και τα μπαρ καραόκε έχουν σεκιουριτάδες, που φροντίζουν να εμποδίζουν τους αγωνιστές και τους δημοσιογράφους να συγκεντρώνουν πληροφορίες για την σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων στους χώρους τους. Σε αντίθεση με τα περισσότερα καζίνα, ο Κόσμος του Νάγκα έχει μία πελατεία στο μεγαλύτερο βαθμό αντρική. Όταν έφτασα με την Αμερικανίδα με την οποία συναντήθηκα, οι μόνες άλλες γυναίκες ήταν οι συνοδοί. Θα έπρεπε να είμαι προσεκτική.

Οι πηγές μου μού επεσήμαναν επίσης ότι το ξενοδοχείο προσφέρει ιδιαίτερη μεταχείριση σε διακεκριμένους πελάτες που τους αρέσει να παίζουν μεγάλα ποσά χρημάτων και επιδιώκουν σεξ με ανήλικες. Το σχέδιό μου ήταν να παίξω, όμως γνωρίζοντας ότι είμαι ακατάλληλη για αυτό, περιορίστηκα στο να εγκατασταθώ στις μηχανές κερμάτων και να προσποιούμαι ότι έχω προσκολληθεί σε αυτές. Ευτυχώς, προέκυψε ότι η νέα αμερικανίδα φίλη μου ήταν αυθεντία στο Μπλακ Τζακ, και αυτό έβαλε το σχέδιό μου ξανά στο δρόμο του. Παραγγείλαμε μία φιάλη σαμπάνιας, και οι σερβιτόροι αμέσως άρχισαν να μας συμπεριφέρονται με μεγαλύτερο σεβασμό. Γύρω στο 90% της πελατείας αποτελούνταν από άντρες μεταξύ των σαράντα και των εβδομήντα χρονών. Γύρω στο 30% από αυτούς ήταν Γιαπωνέζοι, και παίζανε μεγάλα ποσά χρημάτων. Οι Γιαπωνέζοι, μαζί με δύο ομάδες Κορεατών αντρών που βρισκόντουσαν σε ειδική περιοδεία, ήταν οι πιο θορυβώδεις και μεθυσμένοι θαμώνες του χώρου. «Καραόκε, καραόκε» φώναζε ένας από τους κοιλαράδες Κορεάτες καθώς ανέμιζε μια χούφτα αμερικάνικων δολαρίων στον αέρα. Η φίλη μου κι εγώ κοιταχτήκαμε. Οι χώροι για την σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών και των κοριτσιών συχνά λειτουργούν πίσω από την βιτρίνα των μπαρ καραόκε στην Ταϊλάνδη, στην Καμπότζη, στις Φιλιππίνες, στο Βιετνάμ, και στην Ίαπωνία. Η πρόσοψη για ένα μπουρδέλο είναι συνήθως ένα μπαρ καραόκε τέλεια προσαρμοσμένο για τραγούδι, όμως με δωμάτια για ιδιωτικά σόου και για σεξ. Με αυτόν τον τρόπο η κορεάτικη και η κινέζικη μαφία τείνουν να λειτουργούν επίσης και στην Νέα Ύόρκη.

Προχώρησα μέχρι το ασανσέρ, όπου είχε μπει η πρώτη ομάδα των Κορεατών. Όμως ένας σεκιουριτάς με μαύρο κοστούμι μού έκοψε αμέσως το δρόμο. Στο ασανσέρ, ένα νεαρό κορίτσι, ντυμένο κομψά με κόκκινο μεταξωτό και φορώντας μόνο κόκκινο κραγιόν, χαμογέλασε στους άντρες και είπε κάποιες φράσεις στα κορεάτικα. Αντιμέτωπη με τον αυστηρό έλεγχο του σεκιουριτά, ρώτησα για τις γυναικείες τουαλέτες. Απάντησε σε σχεδόν ακατάληπτα Εγγλέζικα, και επέμενε να ψάξει την τσάντα μου. Έχωσε το χέρι του στην τσάντα μου χωρίς να με κοιτάζει. Σκέ-

φτηκα ότι θα έβγαζε τα λεφτά, αλλά αντί για αυτό τράβηξε έξω τις ψεύτικες επαγγελματικές κάρτες μου, οι οποίες έγραφαν ότι είμαι μία τουριστική πράκτορας για VIP. Τις κοίταξε, είπε κάτι, και μετά πήρε μία. Προσπάθησα να τραβήξω την προσοχή του στα λεφτά. Τελικά έριξε μια ματιά σε αυτά. Ένα δευτερόλεπτο αργότερα μου έκανε σήμα να κλείσω την τσάντα και μετά με συνόδευσε στην πόρτα της τουαλέτας. Όταν βγήκα, ο σεκιουριτάς στεκόταν σε απόσταση ενός μέτρου από εμένα από εκείνη την στιγμή και έπειτα και η συζήτησή του με την φίλη μου περιστρεφόταν στις ομορφιές της Καμπότζης. Μου είχε γίνει στενός κορσές πράγμα που σήμαινε ότι θα έπρεπε να βρω έναν άλλον τρόπο για να καταγράψω τον σεξοτουρισμό στον Κόσμο του Νάγκα. Ήμουνα τυχερή. Αργότερα άκουσα ιστορίες για αγωνιστές και δημοσιογράφους που προσπάθησαν να αποκαλύψουν το συνδικάτο και δέχτηκαν απειλές για τη ζωή τους ή φάγανε ξύλο σε «επιθέσεις στο δρόμο».

Φύγαμε και, καθώς η λιμουζίνα απομακρυνόταν για να μας οδηγήσει σε ένα μπαρ, ένα μαύρο αυτοκίνητο άρχισε να μας ακολουθεί, σε μικρή απόσταση πίσω μας, σε όλη την διάρκεια της διαδρομής. Αργότερα, έστριψε, και δεν το ξαναείδαμε ποτέ. Ήπιαμε μια μπύρα σε ένα μικρό μπαρ που ανήκε σε δύο αδέλφια Εγγλέζους που ήταν εθελοντές στα γραφεία της Σόμαλι Μαμ. Παίξαμε μπιλιάρδο και κατάφερα να ξεχαστώ για λίγο. Την επόμενη μέρα θα συναντούσα μία που επιβίωσε, η οποία απέδρασε από την κινέζικη μαφία.

Απόδραση από το θάνατο

Κοιμάμαι πολύ λίγο. Σηκώνομαι νωρίς, κάνω γιόγκα, και βγαίνω έξω για μία βόλτα την ώρα που αρχίζει να ανατέλλει ο ήλιος. Στην κύρια λεωφόρο της Πνομ Πενχ, ολόκληρες οικογένειες από ζητιάνους κοιμούνται ακόμα σε καρέκλες και αιώρες στον δρόμο. Έξω από το Βουδιστικό Ύπουργείο Πολιτισμού υπάρχει μία νεαρή γυναίκα, την οποία είδα την προηγούμενη μέρα να βγάζει

ψείρες από τα μαλλιά της κόρης της. Είχε προσφερθεί να μου πουλήσει την κόρη της, χωρίς να μου δώσει μια συγκεκριμένη τιμή. Ύποτίθεται ότι εγώ έπρεπε να κάνω μία προσφορά. Αλλά έπρεπε να είναι σε δολάρια. Και έπρεπε να υποσχεθώ ότι θα φρόντιζα καλά το κορίτσι. Φτωχή και χωρίς δουλειά, αυτή η νεαρή μητέρα δεν είναι σε θέση να φροντίσει για το μέλλον της κόρης της και για την ευτυχία της. Όταν την ρώτησα πώς θα μπορούσα να πάρω το κορίτσι στην χώρα μου, με εξέπληξε απαντώντας ότι μπορούσε να μου εξασφαλίσει «νόμιμα» έγγραφα για την κόρη της σε τρεις μέρες. Ή θα μπορούσε να κανονίσει να μου την παραδώσει κάποιος σε μία άλλη χώρα, ό,τι προτιμούσα.

Βγάζω μερικές φωτογραφίες, και στις οκτώ η ώρα ακριβώς, βρίσκομαι με έναν νεαρό, τον Πάο και την δεκαεφτάχρονη αδελφή του, την Κυ, στην κουζίνα μιας καφετέριας, που είναι ακόμα κλειστή για το κοινό. Αυτός είναι δημοσιογράφος σε μια τοπική ημερήσια εφημερίδα. Αυτή απέδρασε από μία συμμορία κινέζων σωματεμπόρων. Εξηγώ ότι κάνω έρευνα για αυτό το βιβλίο, και η Κυ αρχίζει να μιλάει. Τώρα κρύβεται και εργάζεται σε μία Μ.Κ.Ο. στην Καμπότζη. Σύντομα θα οδηγηθεί σε μία άλλη χώρα, όπου θα είναι ασφαλής και θα εκπαιδευτεί ως κοινωνική λειτουργός για να βοηθήσει Καμποτζιανές κοπέλες που διασώθηκαν σε άλλες χώρες.

Ήταν δώδεκα χρονών όταν ο θείος της ήρθε από την πρωτεύουσα για να την πάρει από το χωριό της. Της υποσχέθηκε σπίτι και σχολείο, αντί να ζει στην φτώχεια όπως η υπόλοιπη οικογένειά της. Όταν φτάσανε στην Πνομ Πενχ, η συμπεριφορά του θείου της άλλαξε, και δεν ήταν πλέον ο αξιαγάπητος αδελφός της μάνας της. Έγινε βάναυσος. Την δεύτερη βραδιά στο σπίτι του, την παρενόχλησε σεξουαλικά, αλλά δεν την βίασε. Της είπε ότι αυτή θα ήταν πιο άνετα με μερικούς από τους φίλους του. Την οδήγησε στο σπίτι μίας Φιλιππινέζας που λεγόταν Μαμά Γι. Ύπήρχε μία ομάδα κοριτσιών εκεί. Ήταν όλες μεταξύ επτά και δέκα χρονών. Αυτή ήταν η μεγαλύτερη. Μπροστά στα μάτια της που δεν μπορούσαν να το πιστέψουν, ένας άντρας έδωσε στο θείο της μία χούφτα χαρτονομίσματα. Ο θείος τής είπε, «Το συμ-

φέρον σου είναι να συμπεριφερθείς όσο το δυνατόν καλύτερα, γιατί εάν δεν το κάνεις, θα υποφέρεις πολύ».

Δεν ξαναείδε ποτέ τον θείο της. Μία ομάδα αντρών μιλούσε σε μια ξένη γλώσσα, η οποία, όπως ανακάλυψε αργότερα, ήταν Κινέζικα Μανταρίν. Η Κυ μιλάει για τις πρώτες μέρες της εκπαίδευσής της. Μιλάει πολύ χαμηλόφωνα, και ο αδελφός της μεταφράζει αυτό που λέει αυτή στα εγγλέζικα. Κάθε τόσο λέει μερικές φράσεις στα Εγγλέζικα -έχει βρετανική προφορά- για να βοηθήσει στην μετάφραση.

Μας χωρίσανε και μας οδήγησαν σε δύο διαφορετικά πατώματα του ίδιου κτιρίου στο κέντρο της Πνομ Πενχ. Ένα μεγαλύτερο κορίτσι πάντα συνόδευε τα μικρότερα κορίτσια. Η Μαμά Γι έβγαλε μερικά πλαστικά πέη με το χρώμα του δέρματος από μια τσάντα φτιαγμένη από υφασμένα λουλούδια. Μας φώναξε και μας μάζεψε γύρω από το τραπέζι. «Αυτό είναι ένας άνδρας. Είναι "ο κύριος μπαμπάς"» είπε η Μαμά Γι, σαν να έδειχνε ένα παιδικό παιχνίδι. Μερικά από τα μικρότερα κορίτσια γέλασαν όταν άγγιξαν το μαλακό υλικό. «Αγγίζτε το» διέταξε η Μαμά Γι. Τα κορίτσια που είχαν ξαναδεί γυμνό αγόρι κατάλαβαν ότι αυτό ήταν το μέρος του σώματος που το λένε «πιπί» αλλά τίποτα παραπάνω. Εγώ δεν είχα ξαναδεί πέος.

Καθισμένες στο πάτωμα, γύρω από το τραπέζι, σαν σε ένα παιχνίδι, αγγίζαμε τα πλαστικά μεσαίου μεγέθους πέη. «Τώρα, γιαμ-γιαμ» είπε η γυναίκα κοιτώντας ένα κορίτσι γύρω στα δώδεκα που υπάκουσε αμέσως. Σαν δασκάλα, πήρε ένα από τα πλαστικά πέη. Με τα δάχτυλά της πιέζοντας την βάση του, το έχωσε στο στόμα της. Η Μαμά Γι χαμογέλασε με τα μάτια της επιδοκιμαστικά. Ήταν η πιο σκληρή γυναίκα που συνάντησα ποτέ, και πάντα χαμογελούσε, ακόμα και όταν σε έδερνε με μία λεπτή βέργα. Οι τρεις ανιψιοί της ηλικίας δεκατεσσάρων με δεκαπέντε χρονών, ήταν μαζί μας οποτεδήποτε ερχόντουσαν οι πελάτες. Εάν ερχόταν η αστυνομία τής έλεγαν ότι ήταν κι αυτοί επίσης

θύματα. Ήταν το ίδιοι βάναυσοι όπως και αυτή.

Η σταδιακή εκπαίδευση έκανε τα κορίτσια να καταλάβουν ότι εάν συμπεριφερόντουσαν καλά με τους άντρες, θα αντιμετωπιζόντουσαν καλά και θα τους δινόντουσαν παιχνίδια και φαΐ. Μια ταχύρρυθμη σειρά μαθημάτων της αγγλικής γλώσσας τις έμαθε να λένε ότι ένα κορίτσι θα κόστιζε 30 δολάρια και δύο μαζί κορίτσια θα κόστιζαν 60 δολάρια. Ήξεραν επίσης να λένε τις ηλικίες τους, «Εγώ, δέκα χρονών» και, «Είμαι παρθένα, κύριε». Τα κορίτσια που ήταν κάτω από δέκα χρονών δεν θα είχαν συνουσία μέχρι ο άντρας να πλήρωνε για αυτή. Αυτά που ήταν πάνω από δέκα πουλιόντουσαν σε διάφορες περιπτώσεις σαν παρθένες μέχρι και 300 δολάρια.

Για να κάνουμε την σύγκριση, οι γυναίκες είκοσι ή τριάντα χρονών χρεώνουν μόνο 3 δολάρια για κάθε φορά, πράγμα που εξηγεί γιατί οι σωματέμποροι ψάχνουν για όλο πιο μικρότερα κορίτσια. Οι ντόπιοι πελάτες πληρώνουν λίγα, αλλά βοηθάνε στο να διατηρηθεί η οικονομική σταθερότητα που χρειάζεται η χρηματοδότηση της αγοράς και της ανταλλαγής των σκλάβων, η αστυνομική προστασία, και η διαφήμιση για να προσελκυστεί «ασφαλής» σεξοτουρισμός από την Ευρώπη, την Ασία, τον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Μετά τον πρώτο βιασμό, τα κορίτσια κατάλαβαν ότι ο μόνος τρόπος να επιβιώσουν ήταν να υπακούνε στα αφεντικά και στους πελάτες, οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν Κορεάτες και Γιαπωνέζοι, με 30% περίπου Ευρωπαίους και άσπρους Αμερικανούς.

Ένα από τα κορίτσια θεωρούνταν ιδιαίτερο. Είχε μακριά κατάμαυρα μαλλιά, ανοιχτά πράσινα μάτια, και ασυνήθιστα ανοιχτόχρωμο μελαχρινό δέρμα. Έμοιαζε σαν κούκλα ή νεράιδα σε παιδικό βιβλίο. Ήθελε να αποδράσει. Ο πατέρας της την είχε πουλήσει σε έναν άντρα στο Βιετνάμ, και αυτή δεν μιλούσε μια γλώσσα που θα μπορούσαμε εμείς να καταλάβουμε. Μια μέρα απέδρασε, όταν η Μαμά Γι έφυγε με έναν οδηγό για να πάει να ψωνίσει σε ένα

οπωροπωλείο. Αυτή είχε κρυφτεί με κάποιον τρόπο μέσα στο αυτοκίνητο, δεν ξέραμε πώς, αλλά το κορίτσι πάντα ήθελε να φύγει. Ήταν πάντα θυμωμένο και συχνά την κλειδώνανε σε ένα δωμάτιο σαν τιμωρία, γιατί έφτυνε τους πελάτες. Ο γιατρός ήλθε και την είδε δύο φορές. Έλεγξε τα απόκρυφά της γιατί αυτή αιμορραγούσε πολύ. Δεν της έδωσαν καθόλου πελάτες για σχεδόν ένα μήνα γιατί αιμορραγούσε, και αυτό την είχε κάνει χαρούμενη. Φαινόταν ότι συμπεριφερόταν άσχημα επί τούτου. Ξέραμε όλες ότι εάν αντιδράσεις, κάποιοι πελάτες θα σου κάνανε πραγματικά κακό. Ήταν καλύτερα να υπακούς.

> *Ξέραμε ότι η κούκλα είχε αποδράσει γιατί η Μαμά Γι μάς έδειρε όλες και μας κλείδωσε σε διαφορετικά δωμάτια. Εκείνη την ημέρα η Μαμά Γι δεν μας έδωσε τίποτα να φάμε, και δεν μας πήγε σε πελάτες. Την επόμενη μέρα, μας έδωσε μόνο λίγο γάλα το πρωί, και το μεσημέρι, μας συγκέντρωσε στην τραπεζαρία. Η Μαμά Γι έφερε δύο άντρες. Τον έναν δεν τον είχα ξαναδεί. Είπαν ότι ήταν Κινέζος, αλλά δεν ξέρω. Μιλούσε μια γλώσσα που δεν καταλαβαίναμε, και η Μαμά Γι είπε ότι αυτό που η κούκλα είχε κάνει ήταν πολύ κακό.*

Η Κυ κάνει παύση. Πίνει μία γουλιά νερό. Κοιτάζει τα χέρια της, που τρέμουν ελαφρά. Αφήνω το σημειωματάριο και το στυλό στο τραπέζι και βγάζω ένα μπουκάλι νερό από την τσάντα μου. Και οι δύο χαμογελάμε. Ο αδελφός της σηκώνεται και δέκα λεπτά αργότερα εμφανίζεται με μία τσαγιέρα και τρία ποτήρια. Και οι τρεις πίνουμε λίγο πράσινο τσάι σιωπηλοί. Ευχαριστώ την Κυ ξανά για την ιστορία της και της λέω ότι σέβομαι τον πόνο της. Αναστενάζει κουρασμένη, αλλά ταυτόχρονα λέει ότι οδηγείται από ισχυρή πεποίθηση και αίσθημα ευθύνης για να καταγγείλει αυτά τα εγκλήματα.

> *Μας διέταξε να φάμε. Ήμαστε πολύ πεινασμένες και καταβροχθίσαμε το κοτόπουλο με κάρυ και ρύζι. Αυτοί στεκόντουσαν και μας παρακολουθούσανε. Όταν τελειώσαμε το φαΐ, η Μαμά Γι επανέλαβε αυτό που λέγανε οι άντρες: Εί-*

χαμε μόλις φάει το σώμα του κοριτσιού κούκλα και εάν καμία από μας ήθελε να αποδράσει, θα μας κόβανε σε κομματάκια για να τα φάνε τα άλλα κορίτσια. Όλες αρρωστήσαμε και κάναμε πολύ εμετό εκείνη την νύχτα, πιθανόν από φόβο. Εγώ δεν απέδρασα μόνη μου. Ένας Βέλγος πελάτης ήρθε τρεις νύχτες στην σειρά, και μου είπε ότι με είχε ερωτευτεί. Ήταν καλός, πολύ προσεκτικός και δεν με πονούσε πολύ. Την τρίτη φορά με πήρε στο ξενοδοχείο του. Δεν μου είπε τίποτα. Ένα αυτοκίνητο ήρθε για μας. Αυτός είχε την βαλίτσα του. Με άφησε σε ένα σπίτι που το λειτουργεί μία οργάνωση που διασώζει νεαρές εκδιδόμενες, και μετά το αυτοκίνητο τον οδήγησε στο αεροδρόμιο. Δεν ήξερα εάν με είχε αγοράσει αλλά κατά τον πρώτο χρόνο, δεν πλησίαζα ούτε καν το παράθυρο. Ακόμα φοβάμαι ότι θα με σκοτώσουν και θα με κόψουν σε κομμάτια. Από τότε δεν ξανάφαγα κρέας.

Αποχαιρετώ την Κυ και τον αδελφό της. Τους υπόσχομαι ότι θα συνεχίσω να ερευνώ γιατί οι αρχές της Καμπότζης επιμένουν να αρνούνται τη συμμετοχή της μαφίας στην εμπορία ανθρώπων.

Όταν πήρα συνέντευξη από κάποιους αγωνιστές, κυρίως από την Ευρώπη και την Βόρεια Αμερική, με κοίταξαν έκπληκτοι όταν τους ρώτησα για την συμμετοχή της μαφίας. «Σίγουρα υπάρχει», δηλώνει ένας Βρετανός. «Όμως δεν έχουμε καιρό για αυτό. Θέλουμε να σώσουμε τα κορίτσια και τις νεαρές γυναίκες, όχι να πολεμήσουμε την μαφία». Ένας Κινέζος παπάς απαντάει, «Πρόκειται για την διαφθορά των αρχών. Η πραγματική μαφία είναι η κυβέρνηση που δεν κάνει τίποτα για να σταματήσει τους πελάτες». Ένας Αμερικάνος λέει: «Η Ίντερπόλ δηλώνει ότι δεν υπάρχουν μεγάλες μαφίες και ότι, σε αυτήν την περιοχή, η σωματεμπορία είναι πολιτιστικό πρόβλημα, αποτέλεσμα του σεξισμού και της φτώχειας». Στο Μεξικό, από όπου κατάγομαι, οι αρχές είπαν τα ίδια πράγματα, μέχρι που εξέδωσα το βιβλίο μου, Οι δαίμονες της Εδέμ: Η Εξουσία που Προστατεύει την Παιδική Πορνογραφία, το 2005, το οποίο οδήγησε στην δημοσίευση των μαγνητοφωνήσεων ενός εμπλεκόμενου μεγιστάνα που συνομιλούσε με κυβερνήτες, γερουσιαστές, και αστυνομικούς για σω-

ματεμπορία κοριτσιών και αγοριών με σκοπό την πορνογραφία και τον σεξοτουρισμό.

Οι Τριάδες

> *Δεν καταλαβαίνω γιατί γίνεται τόση φασαρία. Ο κόσμος λέει, «Σκοτώνουνε κορίτσια». Οι Κινέζοι σκοτώνουνε κορίτσια γιατί τους επιτρέπεται να έχουν μόνο ένα παιδί. Εμείς δεν τα σκοτώνουμε, τα βάζουμε σε δουλειά. Λένε, «Ω, τα πουλάνε, οι Κινέζοι είναι κακοί». Αλλά εγώ λέω «Αποκτάνε συζύγους και δουλειά. Τα βοηθάμε να αποκτήσουν αυτά τα πράγματα σε άλλες χώρες». Και ο κόσμος λέει «Οι Κινέζοι είναι πραγματικά κακοί». Ο κόσμος είναι ηλίθιος.*
>
> *-Σωματέμπορος που συνελήφθη στην επαρχία Τσονγκίνκ.*

«Ποιον φοβάσαι;» ρωτάω τον υπάλληλο του Ύπουργείου Πρόνοιας του Βασιλείου της Καμπότζης. Με κοιτάζει χωρίς να καταλαβαίνει την ερώτηση. «Φοβάσαι τις Κινέζικες Τριάδες ή την διεφθαρμένη αστυνομία;» επιμένω. Γουρλώνει τα μάτια του καθώς σκύβει πιο κοντά σε εμένα και λέει, «Κυρία μου, μη λέτε αυτή τη λέξη δυνατά». Ενώνει τα χέρια του σαν σε προσευχή, παίρνει μία βαθιά ανάσα σαν καλός βουδιστής και αποφεύγει να με κοιτάξει στα μάτια κατά την υπόλοιπη συνέντευξη.

«Η κυβέρνηση του Βασιλείου της Καμπότζης συνεργάζεται με τις Ηνωμένες Πολιτείες στον πόλεμο ενάντια στην εμπορία γυναικών, ένα πρόβλημα με διεθνείς διαστάσεις» λέει ο κυβερνητικός υπάλληλος που συνεχίζει να μιλάει λες και διάβαζε από ένα γραπτό που του έστειλε το γραφείο τουρισμού. Μετά την σύντομη συνάντησή μας, μου δίνει μια κάρτα χωρίς να πει άλλη λέξη. Η κάρτα έχει τις λεπτομέρειες της επαφής με έναν Καμποτζιανό αστυνομικό.

«Δε σας γνωρίζω, δεσποινίς», λέει καθώς με χαιρετάει κουνώντας το κεφάλι του. «Ούτε εγώ σας γνωρίζω», απαντάω, φέρνο-

ντας τα χέρια στο πρόσωπό μου καθώς χαμογελάω με ευγνωμοσύνη για την εμπιστοσύνη του. Ο φίλος μου στο Δ.Ο.Μ. ήταν μια αμοιβαία μεταξύ μας επαφή. Εμπιστευόμαστε ο ένας τον άλλο κι εγώ είμαι κερδισμένη από αυτήν την επαγγελματική φιλία. Στην Καμπότζη, όπως σε όλες τις άλλες χώρες, υπάρχουν δημόσιοι υπάλληλοι πρόθυμοι να συνεργαστούν στον αγώνα ενάντια στη διαφθορά, και ξέρουν πώς να πολεμάνε το τέρας γιατί ζουν μέσα στα σπλάχνα του. Για αυτό τον λόγο αποφεύγουν να μιλάνε στα κυβερνητικά γραφεία, όπου οι τοίχοι έχουν αυτιά και οι σύμμαχοι της μαφίας μπορεί να είναι γραμματείς, σερβιτόροι, βοηθοί ή προϊστάμενοι.

Ο κόσμος φοβάται να πει την λέξη Τριάδα δυνατά. Η λέξη προέρχεται από το τριγωνικό έμβλημα της μαφίας Σανχεχούι, της Εταιρείας των Τριών Αρμονιών, που εκπροσωπεί την ενότητα του ουρανού, της γης και της ανθρωπότητας. Σύμφωνα με την αστυνομία του Χονγκ Κονγκ οι Τριάδες εμφανίστηκαν τον δέκατο έβδομο αιώνα, όταν οι Μαντσουριανοί εισβολείς ανέτρεψαν την Δυναστεία των Μινγκ, και η Δυναστεία των Κινγκ, επίσης γνωστή σαν οι Μαντσού, κατέκτησε την πολιτική εξουσία. Μια δύναμη αντίστασης πιστή στην Δυναστεία των Μινγκ που λεγόταν Τιαν Ντι Χούι (η Εταιρεία της Γης και του Ουρανού), προκάλεσε μία εξέγερση εργατών και πολιτών προθύμων να υπερασπιστούν την φυλή τους. Προκειμένου να αποκτήσουν όπλα και προμήθειες, άρχισαν να διαπράττουν όλο και περισσότερα εγκλήματα. Κατά την διάρκεια του 19ου αιώνα η Βασίλισσα Βικτώρια, που μπορεί να θεωρηθεί ως η πρώτη γυναίκα επικεφαλής ενός κυβερνητικού καρτέλ διακίνησης ναρκωτικών, τόνωσε την οικονομία μέσα από την εμπορία οπίου. Οι Βρετανοί αποίκησαν το Χονγκ Κονγκ και το χρησιμοποίησαν σαν εμπορικό τους λιμάνι. Εκατομμύρια Κινέζοι εθίστηκαν στο όπιο και το ναρκωτικό εξάγονταν μέσω διαφορετικών θαλάσσιων δρόμων με την βασιλική σφραγίδα.

Ενώ τα δυτικά κράτη υποστήριζαν την διεφθαρμένη κυβέρνηση της Δυναστείας των Μαντσού, οι Βρετανοί ονόμασαν τις ομάδες αντίστασης «Τριάδες». Μετά την επανάσταση του 1911,

ο Σουν Γιατ-Σεν ήρθε στην εξουσία. Οι διάφορες ομάδες διασπάστηκαν, και οι Τριάδες έγιναν πιο ισχυρές παρά ποτέ.

Χωρίς να αναμιγνύεται στην πολιτική αλλά διατηρώντας την επιρροή της πάνω στις κυβερνητικές υποθέσεις, η μαφία Σανχεχούι δημιούργησε ένα μονοπώλιο στον τζόγο, στα στοιχήματα, στην πορνεία, στην σωματεμπορία γυναικών και κοριτσιών και στο όπιο. Οι Τριάδες απέκτησαν μεγάλη πολιτική ισχύ και εγκληματική επιρροή διαποτισμένη από μυστικισμό. Μέχρι σήμερα, τα μέλη των Τριάδων πρέπει να κάνουν μια σειρά τριάντα έξι όρκων, συμπεριλαμβανομένης της αφοσίωσης μέχρι θανάτου. Όπως η Γιακούζα, τα μέλη των κινέζικων Τριάδων έχουν βαθμούς ιεραρχίας, που είναι αριθμημένοι: 489 για τον «Άρχοντα του Βουνού», 488 για τον αναπληρωτή «Άρχοντα του Βουνού», 415 για την «Άσπρη Χάρτινη Βεντάλια» και 432 για το «Ψάθινα Σανδάλια». Όπως η Γιακούζα, οι Τριάδες τιμωρούν την προδοσία της πληροφόρησης της αστυνομίας με βάναυσες εκτελέσεις. Τα όπλα που προτιμάνε είναι μπαλτάδες κρέατος και ο τύπος της ματσέτας που παραδοσιακά χρησιμοποιείται για τη συγκομιδή του ρυζιού. Φημίζονται για τη χρήση μαχαιριών αντί για όπλα μεγάλου διαμετρήματος. Εντούτοις, χρησιμοποιούν στρατιωτικά όπλα, ειδικά τα ΑΚ-47, τα όπλα που είναι πιο εύκολο να αποκτήσει κανείς, για να προστατέψουν τα εμπορικά τους συμφέροντα μεταξύ των οποίων η πώληση και η αγορά ανθρώπων και η εκβιαστική απόσπαση χρημάτων που σχετίζονται με τον τζόγο.

Σε αντίθεση προς την μονολιθική δομή που οι Τριάδες διατηρούσαν στην αρχή του εικοστού αιώνα, τώρα είναι οργανωμένες με παρόμοιο τρόπο με τα πανίσχυρα μεξικάνικα καρτέλ. Το εμπόριο του σεξ, με την εγγενή του αλληλοεπικάλυψη μεταξύ νόμιμων και παράνομων δραστηριοτήτων, είναι πιο ισχυρό από οποιοδήποτε άλλο. Δεν βγάζει τόσα πολλά λεφτά όπως το λαθρεμπόριο όπλων και ναρκωτικών, όμως έχει διεισδύσει στην παγκόσμια αγορά με ένα χαρακτηριστικό τρόπο. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο μεγάλο αριθμό μαφιόζων, οι οποίοι έχουν καταφέρει να μετακινηθούν από τις επαρχίες στις κεντρικές κυβερνήσεις, ισχυροποιώντας αυτό που ο Μίσα Γκλένι, συγγραφέας

του *Μ*ακ Μάφια*,* αποκαλεί το «πολιτικο-εγκληματικό πνεύμα». Αυτή είναι μια βαθιά διεφθαρμένη σχέση μεταξύ μεγιστάνων του πλούτου και αρχηγών κομμάτων, είτε είναι ο Τσεν Κάι στην επαρχία Φουτζιάν, στην Κίνα, είτε ο Καμέλ Νασίφ στην Κουιντάνα Ρου, στο Μεξικό είτε ο Μάικλ Γκαλάρντι στη Νεβάδα των Ηνωμένων Πολιτειών. Οι μεγιστάνες, των οποίων οι «σκιώδεις» δραστηριότητες τους έχουν κάνει πλούσιους ξεπλένουν τα χρήματά τους μέσα από πολιτικές εκστρατείες, εξαγοράζοντας υποψήφιους με δώρα απόλαυσης και γυναίκες. Με αυτόν τον τρόπο, εξασφαλίζουν την ψήφιση νόμων που τους ευνοούν και έτσι κερδίζουν την ατιμωρησία. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, η κοινωνική επιρροή των μαφιών στις κοινότητές τους είναι πιο εμφανής. Αυτές είναι τα καρτέλ που χτίζουν σχολεία, ασφαλτοστρώνουν δρόμους, και ανεγείρουν νοσοκομεία και εκκλησίες. Είναι δύσκολο να βρει κανείς ένα μαφιόζο υψηλού επιπέδου, ο οποίος δεν έχει εισχωρήσει στην παγκόσμια αγορά διαφοροποιώντας τις δραστηριότητές του και τις εγκληματικές και πολιτικές του διασυνδέσεις. Τα δύο αγαπημένα του μέρη είναι το καζίνο και το μπουρδέλο. Τα αγαπημένα του πράγματα είναι η απόλαυση, η εξουσία, και το χρήμα.

Η γυναίκα του μαφιόζου

Η αστυνομικίνα φτάνει για τη συνάντησή μας στην ώρα της, συνοδευόμενη από μια άλλη γυναίκα που είναι ντυμένη με ρούχα δυτικού στυλ: τζιν, ένα άσπρο φανελάκι κάτω από μια μωβ βαμβακερή μπλούζα. Τα ψεύτικα «Ντόλτσε και Γκαμπάνα» γυαλιά ηλίου τής καλύπτουν το μισό από το μικρό της πρόσωπο. Με ενωμένες τις παλάμες της, κλείνει τα μάτια, χαμηλώνει το κεφάλι και λέει γλυκά «Κυρία Κάτσο, ευχαριστώ που ήρθατε». Ανταποδίδω τον βουδιστικό χαιρετισμό. Περπατάμε στο δημόσιο κήπο του Ουάτ Πνομ, της παγόδας του βουνού, μεταξύ μικρών πιθήκων που τρώνε αγγουράκια, και σκαρφαλώνουμε στενά μονοπάτια, μιλώντας για τον καιρό και για την ομορφιά του τοπίου. Φθάνουμε στην κορυφή και περπατάμε γύρω από τον ναό. Κά-

θομαι σε ένα σκαλοπάτι στα πλάγια, και αυτές κάνουν το ίδιο. Φωτογραφίζω έναν ελέφαντα τον οποίο ο εκπαιδευτής εκπαίδευσε να κάνει κόλπα στους τουρίστες. Η αστυνομικίνα μού εξηγεί ότι το εκτεταμένο βεληνεκές της κινεζικής μαφίας είναι βαθιά ριζωμένο στην καμποτζιανή κουλτούρα. Η άλλη γυναίκα, πρώην σύζυγος ενός εμπόρου ναρκωτικών, έχει έλθει για να με βοηθήσει για αυτό το βιβλίο. Θα φύγει σε λίγες μέρες για ένα καταφύγιο στην Ευρώπη, όπου ελπίζει ότι δεν θα μπορεί να την βρει ο πρώην σύζυγός της:

> *Έχουν πολλά λεφτά και πολλή δύναμη. Η οικονομία της χώρας θα κατέρρεε εάν αποφάσιζαν να πάνε αλλού τα λεφτά τους. Η Καμπότζη θα καταστρεφόταν. Δουλεύουν μαζί. Ο Κινγκ, ο πρώην σύζυγός μου, ανήκει στην μαλαισιανοκινεζική μαφία. Ξεκίνησαν με κορίτσια και νεαρές γυναίκες, όλες κάτω από δεκαοχτώ, και με τον καιρό είδαν ότι μπορούν να τις ανταλλάξουν με τους συνεταίρους τους στην περιοχή. Ανακυκλώνουν το κύκλωμα των κοριτσιών κάθε δύο χρόνια. Αφού τα εκμεταλλευτούν σεξουαλικά με τουρίστες, τα στέλνουν σε εργοστάσια, τα οποία τους ανήκουν. Ειδικεύονται σε παρθένες, κάτι που τους επιτρέπει να πουλάνε τις ίδιες νέες σε διαφορετικές ομάδες. Έχουν τα παιδιά τους να δουλεύουν σε αστυνομικά τμήματα: μπαίνουν στην σχολή της αστυνομίας, εκπαιδεύονται για να είναι οι καλύτεροι και από τα μέσα δουλεύουν για την αδελφότητα. Ο Κινγκ έλεγε ότι ήταν καλύτερο να κάνει κανείς μια μακροπρόθεσμη επένδυση στο αστυνομικό σώμα παρά να εξαγοράσει την σιωπή ενός μπάτσου. Έχουν επενδύσεις στα ορυχεία, στα εργοστάσια, στις κατασκευές, και στον τουρισμό. Υπάρχουν τρία εργοστάσια μεταμφεταμίνης, το ένα από αυτά είναι εδώ στην Πνομ Πενχ. Στέλνουν τις ανεπεξέργαστες χημικές ουσίες, την κεταμίνη και την αμφεταμίνη, από το Πεκίνο. [Στην Κίνα, υπάρχουν τουλάχιστον 110.000 χημικά εργοστάσια. Στην πλειονότητά τους είναι ανεξέλεγκτα].*
>
> *Οι συνεταίροι του Κινγκ στέλνουν πειρατικό εμπόρευμα -DVD και μουσική- με φορτία πρώτων υλών για τα εργο-*

στάσια. Κανένας δεν ψάχνει τους χώρους αποθήκευσης των πλοίων που μπαίνουν στον Κόλπο της Ταϊλάνδης ή στα αεροπλάνα Τσάρτερ που φεύγουν ή έρχονται στην Πνομ Πενχ, τουλάχιστον σε αυτά που προστατεύει ο Κινγκ. Ο κόσμος πιστεύει ότι αυτό είναι κάτι καινούργιο, όμως πάντα ήταν έτσι εδώ. Παρά τις πολιτικές αλλαγές και την γενοκτονία των Κόκκινων Χμερ [η οποία εξόντωσε το 1/3 του πληθυσμού] τα εμπορικά δίκτυα παρέμειναν ανέπαφα. Τώρα η μαφία τα ανέλαβε ξανά, όμως αυτή τη φορά η μαφία επέστρεψε πιο δυνατή και με καλύτερο μάρκετινγκ.

Σε σχέση με τις διεθνείς διασυνδέσεις η κυρία Κινγκ θυμάται:

Ήμουν είκοσι χρονών όταν με πήρε μαζί του στο Λονδίνο. Πήγαμε σε ένα διάσημο καζίνο, και εκεί συναντήθηκε με τους συνεταίρους του. Έχουμε πάει στο Μεξικό τέσσερις φορές από το 2000, δύο φορές στην πρωτεύουσα και δύο φορές στην Σιναλόα, όπου εξασφάλισε επαφές για να στείλει εργάτες. Πήγε στην Κούβα αρκετές φορές αλλά δεν με πήρε μαζί του. Γύρισε με κιβώτια με πούρα που ο στρατηγός τού είχε δώσει σαν δώρο. Συμφώνησαν να φέρει δύο Κινέζους εργάτες στην Κούβα κι από κει στο Μαϊάμι και μετά στο Μεξικό. Διαπραγματευόντουσαν ένα συμβόλαιο για να ανοίξει ένα εργοστάσιο που να παράγει φάρμακα για τους φτωχούς, το οποίο στην πραγματικότητα ήταν ένα εργαστήριο για να φτιάχνει συνθετικά ναρκωτικά. [Δεν ξέρει εάν αυτή η επιχείρηση ξεκίνησε ποτέ ή εάν ακόμα είναι υπό κατασκευή]. Στην Πόλη του Μεξικού επισκεφτήκαμε το σπίτι ενός Λιβανέζου επιχειρηματία, ένα πολύ κομψό αρχοντικό. Στην Σιναλόα, ήμασταν με έναν άνθρωπο ο οποίος, από ό,τι είδα στις εφημερίδες, δολοφονήθηκε εδώ και λίγα χρόνια στα πλαίσια του πολέμου ναρκωτικών.

Ρωτάω για τα ονόματα. Αυτή φαίνεται να αμφιβάλλει για τον εαυτό της, και μου λέει ότι δεν μπορεί να θυμηθεί. Χαμηλώνει το βλέμμα της και μου λέει ότι είναι πολύ κουρασμένη και ότι πρέπει να φύγει. Μία μικρή γυναικεία ομάδα έσωσε την κυρία

Κινγκ, όταν αυτή το έσκασε από την κακομεταχείριση του συζύγου της. Αποφάσισαν να μιλήσουν στον επικεφαλής της καμποτζιανής αστυνομίας, ο οποίος τους είπε να μην ανακατεύονται. Αργότερα πήγαν στην πρεσβεία των ΗΠΑ και είπαν την ιστορία. Μέχρι την εποχή της έκδοσης, παραμένει άγνωστο εάν ξεκίνησε καμία έρευνα για αυτήν την υπόθεση.

Αυτή η τριαντατριάχρονη γυναίκα, όπως χιλιάδες σύζυγοι εγκληματιών, γνωρίζει τις εσωτερικές διαδικασίες της μαφίας, τις οποίες έζησε για πολλά χρόνια. Μου λέει ότι βρισκόντουσαν στην Καμπότζη εδώ και πολύ καιρό, από τον 19ο αιώνα, όταν οι Καντονέζοι έμποροι, οι Κινέζοι Χμερ, έλεγχαν την τουριστική και την πετρελαϊκή αγορά. Ο ιστορικός Ουίλιαμ Ουίλμοτ δηλώνει ότι οι Γάλλοι αποικιστές επέτρεψαν στους Κινέζους να ελέγχουν το 92% του εμπορίου της Καμπότζης το 1900. Μερικοί ήταν ξυπόλητοι γιατροί (παραδοσιακοί κινέζοι θεραπευτές), αλλά υπήρχαν επίσης μεγάλοι γαιοκτήμονες που δημιούργησαν την παγκόσμια αγορά για το πιπέρι Κάμποτ. Άλλοι, οι πιο ισχυροί, ήταν δανειστές ή τοκογλύφοι. Πολλοί από αυτούς δημιούργησαν τους δικούς τους κώδικες επαγγελματικής συμπεριφοράς.

Οι Κινέζοι επιχειρηματίες ελέγχουν την τουριστική βιομηχανία της Καμπότζης, η οποία κερδίζει γύρω στο 1,8 δισεκατομμύρια δολάρια, περισσότερο από το διπλάσιο από ό,τι συγκεντρώνει η κυβέρνηση από φόρους. Η καμποτζιανή κυβέρνηση ευνοεί τις επενδύσεις από κινέζικες εταιρίες, ακόμα και εάν υπάρχουν στοιχεία ότι μερικές από αυτές εμπλέκονται στο οργανωμένο έγκλημα. «Τις προτιμούν γιατί, αντίθετα με τους Ευρωπαίους, οι Κινέζοι επιχειρηματίες δεν νοιάζονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα». Δεν τους ενδιαφέρει εάν παιδιά δουλεύουν δώδεκα ώρες την ημέρα σε ένα εργοστάσιο, και τους ενδιαφέρει ακόμα λιγότερο όταν πρόκειται να κατασκευάσουν πειρατικά προϊόντα, λέει η αστυνομικίνα. «Και δεν θα έπρεπε ούτε καν να αναφέρουμε την διαφάνεια. Δεν είναι ένα ζήτημα που το συζητάνε», διακόπτει η κυρία Κίνγκ. «Ο σύζυγός μου και οι συνεταίροι του εμπορεύονται κορίτσια, πειρατικά προϊόντα, συνθετικές ουσίες για κατασκευή ναρκωτικών. Δεν καπνίζει ούτε πίνει γιατί λέει ότι

αυτό το υλικό είναι δηλητήριο», προσθέτει.

Η αστυνομικίνα παρεμβαίνει, «Δεν είναι το ότι εξαγοράζουν αστυνομικούς. Είναι ότι τα αφεντικά και οι στρατιωτικοί είναι αυτοί που συμμετέχουν σε διεθνείς συνδιασκέψεις και μιλάνε για νόμους και εκστρατείες ενάντια στην εμπορία ανθρώπων και στον σεξοτουρισμό, ενώ αυτοί είναι που λειτουργούν την επιχείρηση στο εσωτερικό. Επίσης επιδίδονται στο αγοραίο σεξ. Είναι διαστροφή… Μεγάλη διαστροφή. Μην ξεχνάτε τι συνέβη στο Τσάι Χουρ Ίι».

Το 2005, η Σόμαλι Μαμ και ο σύζυγός της, ο Πιερ Λεμπρός, έδωσαν πληροφορίες στην αστυνομία για να σώσει 250 κορίτσια παγιδευμένα σε ένα δίκτυο πορνείας στο ξενοδοχείο Τσάι Χουρ Ίι. Τα κορίτσια εκτίθεντο σε μικρά γυάλινα κλουβιά σαν ζώα σε μαγαζί κατοικίδιων ζώων, σημειωμένα με αριθμούς. Αγοραζόντουσαν από Ασιάτες και Ευρωπαίους τουρίστες και από μερικούς ντόπιους που τις βιάζανε. Η αστυνομία μπήκε στο ξενοδοχείο και πήρε 83 κορίτσια στο καταφύγιο AFESIP, το οποίο διεύθυνε η Σόμαλι. Εντούτοις, την επόμενη μέρα, αστυνομικοί, στρατιώτες και πολίτες μπήκαν με την βία στο καταφύγιο και πήραν τα κορίτσια πίσω στο μπουρδέλο. Σε μία προσπάθεια για να δείξει την δύναμή της, η μαφία πήρε μερικά από τα κορίτσια για να διαδηλώσουν έξω από την αμερικάνικη πρεσβεία ενάντια «στον παρεμβατισμό των γιάνκηδων στις καμποτζιανές επιχειρήσεις. Επιπλέον, σε μία προσπάθεια να υπονομεύσει το AFESIP, ο αρχηγός της μαφίας κατέθεσε μήνυση εκ μέρους των θυμάτων ενάντια στην Σόμαλι Μαμ για 1,7 εκατομμύρια δολάρια (το ένα τέταρτο του ετήσιου προϋπολογισμού του καταφυγίου), ισχυριζόμενος ότι τα κορίτσια ήταν μασέρ και χορεύτριες. Από εκείνη την εποχή, οι υπάλληλοι του AFESIP έχουν δεχτεί απειλές για την ζωή τους, και έχουν αντιμετωπίσει ακόμα και πληρωμένους δολοφόνους. Αυτός είναι ένας από τους κύριους λόγους που οι διεθνείς οργανώσεις που εργάζονται στην Ασία για να σώσουν θύματα σωματεμπορίας όλων των ηλικιών εστιάζουν στην πρόληψη και ανάπτυξη της επαγρύπνησης. Αισθάνονται συντετριμμένες από την διαφθορά της κυβέρνησης και την δύναμη του

πολιτικο-εγκληματικού πλέγματος.

Οι Καμποτζιανοί στο Λονδίνο και οι Κινέζοι στη Νικαράγκουα

Οι Τριάδες επεκτείνανε τις επιχειρήσεις τους από την Βρετανική αποικία του Χονγκ Κονγκ στο Λονδίνο. Κατόπιν επέκτειναν το βεληνεκές τους στην Μαλαισία, στην Σιγκαπούρη, στην Καμπότζη, στο Κιργιστάν (όπου πολέμησαν για την περιοχή με την ρωσική μαφία) και όλη την γαλλική Ίνδοκίνα. Έχουν δημιουργήσει κινέζικους κλάδους για λαθρεμπόριο πειρατικών εμπορευμάτων, κινέζων εργατών και γυναικών και παιδιών για σεξοτουρισμό. Όλες αυτές οι επιχειρήσεις λειτουργούν από διάφορες ομάδες των Τριάδων στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Νότια Αφρική, στη Νέα Ζηλανδία, στην Αυστραλία, στον Καναδά, στις Ηνωμένες Πολιτείες, στη Γουατεμάλα, στην Νικαράγκουα και στο Μεξικό. Σιγά-σιγά ανακάλυψα ότι σε όλες τις πόλεις του κόσμου όπου υπάρχουν κινέζικα εργοστάσια, υπάρχει εμπορία ανδρών, γυναικών και παιδιών.

Σύμφωνα με την Έκθεση του Γενικού Εισαγγελέα του Μεξικού (PGR 2007) που γράφτηκε σε συνεργασία με το Εθνικό Ίνστιτούτο Μεξικανικής Μετανάστευσης, υπάρχουν στοιχεία ότι στο Μεξικό, στις επαρχίες του Γιουκατάν, του Καμπέτσε, και του Κουιντάνα Ρου, ένα δίκτυο παράνομων Κινέζων μεταναστών χρησιμοποιεί νικαραγκουάνικα και μεξικάνικα αεροδρόμια για να μεταφέρει παράνομους ξένους στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το 2006 ξεκίνησε μια έρευνα μετά από καταγγελία που έγινε στην Μανάγκουα, σύμφωνα με την οποία υπήρχε ένα κινέζικο δίκτυο εμπόρων δούλων.

Η κινέζικη μαφία, σύμφωνα με τις αρχές, ειδικεύεται στο να αγοράζει και να πουλάει νεαρά κορίτσια από την Ασία. Αυτά τα κορίτσια έχουν βρεθεί να δουλεύουν σε εργοστάσια στις χειρότερες συνθήκες από τις συνηθισμένες, σε μπουρδέλα, και σε ασιατικές αίθουσες μασάζ (που λειτουργούν σαν βιτρίνες για την πορνεία), κατά μήκος της διαδρομής της σωματεμπορίας που ξεκινάει από το Κανκούν, συνεχίζει στο Λος Κάμπος, και τελειώνει

στο Λος Άντζελες, στην Καλιφόρνια.

Στο Γιουκατάν στο Μεξικό, η εκμετάλλευση μιας νεαρής Κινέζας και δύο Φιλιππινέζων σε ένα εργοστάσιο στο Γουαναχουάτο οδήγησε στην ανακάλυψη της διαδρομής εμπορίας ανθρώπων. Είχανε φερθεί στη χώρα μέσω της Καραϊβικής με την βοήθεια διεφθαρμένων Μεξικανών μεταναστευτικών υπαλλήλων.

Το δίκτυο, το οποίο επιβλέπεται από την κινέζικη μαφία, είχε υπό τον έλεγχό του 300 περίπου εργοστάσια στο Μεξικό. Στα εργοστάσια έγινε έρευνα εξαιτίας της Λι Γε, μίας Κινέζας τριάντα τεσσάρων χρονών, από το Φουζού, την πρωτεύουσα της επαρχίας Φουτζιάν. Αυτή βρέθηκε αφού απέδρασε από τους απαγωγείς της, οι οποίοι την κρατούσαν παρά τη θέλησή της σε ένα σπίτι στην Κανκούν. Τελικά, κανένα από τα εργοστάσια στο Μεξικό δεν έκλεισε, γιατί χρησιμοποιούσαν επίσημα και νόμιμα μέσα για να παίρνουν προσωρινές άδειες για τους υπαλλήλους τους.

Με τη βοήθεια ενός διερμηνέα, η Λι Γε κατέθεσε ότι είχε ταξιδέψει από την Κίνα σε ένα αεροδρόμιο στην Κεντρική Αμερική, όπου οι σωματέμποροι την φυλάκισαν και την κακοποίησαν στο αμπάρι ενός πλοίου. Πλοία από την Νικαράγουα φθάνουν στο Πουέρτο Προγκρέσο, στο Γιουκατάν, και στην Σέϊμπα Πλάγια, στο Καμπέτσε. Από εκεί τα θύματα οδηγιόντουσαν με αυτοκίνητο στο Κανκούν και στην Πλάγια ντελ Κάρμεν , στην Κουιντάνα Ρου. Οι Τριάδες έχουν γίνει ειδικοί στο να δημιουργούν διεθνή δίκτυα που παρέχουν παιδικό και εφηβικό σεξοτουρισμό σε πελάτες. Έχουν ορίσει καθαρά τις προτιμήσεις των πελατών τους: Ύπάρχουν οι τζογαδόροι που τους αρέσει η πορνεία και μετά υπάρχουν οι επιχειρηματίες που χρειάζονται φτηνή εργασία από ανθρώπους που δεν μιλάνε την γλώσσα των επιχειρηματιών και δεν είναι σε θέση να αγωνιστούν για τα δικαιώματά τους. Τα θύματα οδηγούνται σε χώρες για εξαναγκαστική εργασία κυρίως σε εργοστάσια και μπουρδέλα. Μεταξύ του 2000 και του 2008 μόνο, υπήρξε αύξηση 300% στον νόμιμο άνοιγμα νέων ασιατικών αιθουσών μασάζ στο Μεξικό, μια επιχείρηση που ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτη σε αυτήν την χώρα.

Σε μία συνέντευξη με τον Λούις Σαντιάγκο Βασκονσέλος, τον Μεξικανό εισαγγελέα της δίωξης ναρκωτικών, τον ρώτησα γιατί οι μεξικανικές αρχές δεν έδρασαν εφόσον είχαν σαφή στοιχεία ότι οι κινεζικές μαφίες λειτουργούσαν διαδρομές εμπορίας ανθρώπων από το Φουτζιάν στην Κίνα, μέχρι το Μεξικό και την Καραϊβική. Η απάντηση ήταν ξεκάθαρη: «Χρειαζόμαστε την συνεργασία της κινεζικής κυβέρνησης και τα θύματα πρέπει να μας δώσουν επαρκείς αποδείξεις». «Μα εσείς δεν είσαστε που θα πρέπει να ερευνήσετε;» επέμεινα. «Ναι, εμείς θα έπρεπε, αλλά όταν φτάνουμε στην εμπορία ανθρώπων, εξαρτιόμαστε από τα θύματα, γιατί δεν υπάρχουν επαρκείς πόροι για να διεκπεραιώσουμε διεθνείς έρευνες τέτοιου μεγέθους».

Πρόκειται για την Αχίλλειο πτέρνα της παγκοσμιοποίησης: η ανισότητα στις κουλτούρες, στις οικονομίες, και στα νομικά συστήματα, όπως επίσης η δυσαναλογία στις δυνατότητες παρέμβασης μεταξύ χωρών και περιοχών, κάνουν πρακτικά αδύνατο το να παρακολουθήσει κανείς υποθέσεις σαν κι αυτές που παρουσιάζονται εδώ, άσχετα με το πόσο καλά τεκμηριωμένες είναι. Η πολιτική βούληση ή η απουσία της αποτελεί βασικό παράγοντα στην κατανόηση γιατί η ανθρώπινη δουλεία έχει παραμείνει ένα φρικιαστικό ζήτημα. Η εστίαση σε μεμονωμένες περιπτώσεις την κάνει να φαίνεται σαν ένα εγκληματικό φαινόμενο, ένας περίπλοκος γρίφος από ανόμοιες, ατομικές ιστορίες, υπερτονισμένες από την υπερβολική φαντασία των Μ.Κ.Ο. Πέρα από τις γνώμες και τις κοινωνιολογικές υποθέσεις είναι τα γεγονότα: αυτές οι γυναίκες και τα κορίτσια μάς δείχνουν τον δρόμο σαν ναύτες στην μέση της νύχτας, που δείχνουν την ξηρά και προειδοποιούν για τα εμπόδια που πρέπει να αντιμετωπιστούν, προκειμένου να φθάσουν εκεί ζωντανοί και στην ώρα τους. Οι ιστορίες τους, με συγκεκριμένες λεπτομέρειες, όπως διευθύνσεις, ονόματα, αριθμοί τηλεφώνου, θαλάσσιες διαδρομές, ψεύτικα διαβατήρια, φωτογραφίες, ακόμα και καταγραφές τηλεφωνημάτων, απορρίπτονται, όπως αγνοούνταν οι φωνές των πρώτων θυμάτων οικογενειακής βίας, που έφυγαν από τα σπίτια τους, ψάχνοντας για μια καλύτερη ζωή, ελεύθερη από υποταγή και ταπεινώσεις.

5.

Βιρμανία: Ο πόλεμος ενάντια στις γυναίκες

Η Τσαρμ Τονγκ ήταν έξι χρονών όταν οι γονείς της διέσχισαν τα σύνορα της Βιρμανίας για να την φέρουν στην Ταϊλάνδη. Την άφησαν σε ένα ορφανοτροφείο, το μοναδικό ασφαλές μέρος για ένα κορίτσι της εθνότητας των Σαν. Οι Σαν ανήκουν σε μία μειονοτική ομάδα που διώκεται και δέχεται επιθέσεις από την βιρμανική στρατιωτική δικτατορία.

Πολλά από τα νεαρά κορίτσια που ήταν φίλες της Τσαρμ Τονγκ στην Ταϊλάνδη θα γινόντουσαν θύματα του εμπορίου του σεξ. Αυτή θεωρεί τον εαυτό της πολύ τυχερό που είναι ζωντανή και απέφυγε την πώλησή της στην εξαναγκαστική πορνεία. Συνέχισε για να γίνει μια αγωνίστρια για τα δικαιώματα των κοριτσιών. Στα δεκάξι της, όταν άλλοι έφηβοι σε όλον τον πλανήτη ήταν απασχολημένοι στην αναζήτηση του έρωτα και στον σχεδιασμό του μέλλοντός τους, η Τσαρμ έγραψε:

> *Ο στρατός κατέστρεψε τις καρδιές μας, τις πεποιθήσεις μας, τις ψυχές μας και τα δικαιώματά μας… Είναι δύσκολο για τον κόσμο να ξεχάσει τις παραβιάσεις του στρατού. Κάθε μέρα γίνονται και περισσότερες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις αγροτικές περιοχές και στα σύνορα της Βιρμανίας. Το καλύτερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να αγωνιστούμε με το μυαλό και την καρδιά μας και να μην αφήσουμε τον φόβο να μας κυριεύσει.*

Το 2005, η Τσαρμ κέρδισε το Βραβείο της Νεολαίας σε Δράση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα της Ρίμποκ. Αναμφίβολα, η μεγαλύτερη συμβολή της υπήρξε η έκθεση με τον τίτλο Άδεια να Βιάζεις (2002), στην οποία, με την βοήθεια οργανώσεων όπως το Δίκτυο Δράσης των Γυναικών Σαν (SWAN) και το Ίδρυμα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Σαν (SHRF), τεκμηρίωσε τον βιασμό και την δολοφονία πάνω από 600 γυναικών και κο-

ριτσιών, μερικών τόσο μικρών, έως και τεσσάρων χρονών, από το βιρμανικό στρατό. Η Τσαρμ επίσης δημιούργησε ένα κέντρο κρίσεων για τα θύματα της σεξουαλικής βίας. Έδειξε ότι στον 21ο αιώνα ο στρατός στην χώρα της χρησιμοποιεί τον βιασμό σαν όπλο του πολέμου. Έδειξε ότι τα κορίτσια και οι γυναίκες των εθνικών μειονοτήτων υποδουλωνόντουσαν, υποχρεωνόντουσαν να δουλεύουν στα χωράφια κατά την διάρκεια της ημέρας και βιαζόντουσαν την νύχτα για να ικανοποιήσουν τους στρατιώτες, όπως είχε κάνει ο γιαπωνέζικος στρατός με τις «γυναίκες ανακούφισης» κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Μια σύντομη σημείωση που αφορά τα ονόματα: Μετά το πραξικόπημα του 1988, η Βιρμανία ονομάστηκε Ένωση της Μιανμάρ. Οι αντίπαλοι της στρατιωτικής δικτατορίας αρνήθηκαν να δεχτούν το καινούργιο όνομα και συνέχισαν να αποκαλούν την χώρα Βιρμανία, ενώ τα Ηνωμένα Έθνη και η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνώρισαν το καινούργιο όνομα. Σε αυτό το κείμενο θα χρησιμοποιώ το όνομα Βιρμανία προκειμένου να αποφύγω την σύγχυση.

Η Βιρμανία συνορεύει με την Κίνα στα βόρεια, το Λάος και την Ταϊλάνδη στα ανατολικά, την Ίνδία, το Μπαγκλαντές, τον Κόλπο της Βεγγάλης στα Δυτικά και βρέχεται από την θάλασσα Άνταμαν στα νότια. Έχει μία θυελλώδη ιστορία συγκρούσεων και αναταραχών.

Το 1962, η Βιρμανία έγινε μονοκομματικό σοσιαλιστικό κράτος. Το 1988, φοιτητές και μοναχοί ηγήθηκαν σε μία αντικυβερνητική εξέγερση γνωστή ως «Η 8888 Πανεθνική Λαϊκή Διαμαρτυρία Ύπέρ της Δημοκρατίας». Ο στρατηγός Σο Μαούνγκ πήρε την εξουσία με πραξικόπημα και επέβαλε στρατιωτική δικτατορία. Ο Σο Μαούνγκ έστειλε επίσης στρατεύματα για να καταστείλουν τις διαμαρτυρίες, σκοτώνοντας χιλιάδες. Το 1990, η Αούνγκ Σαν Σου Κι, μια δημοκρατική ηγέτιδα που εναντιωνόταν στην κυβέρνηση συνελήφθη αφού κέρδισε τις δημοκρατικές εκλογές, τις οποίες η δικτατορία χαρακτήρισε άκυρες. Παρά το γεγονός ότι πήρε το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης το 1991, η Αούνγκ

Σαν υποχρεώθηκε σε κατ' οίκον περιορισμό μέχρι την απελευθέρωσή της τον Νοέμβριο του 2010. Το 2007, υπήρξαν μαζικές διαδηλώσεις στη Βιρμανία. Τα μέσα ενημέρωσης εξασφάλισαν δραματικές εικόνες της στρατιωτικής βίας ενάντια στους βουδιστές μοναχούς κατά τη διάρκεια των διαμαρτυριών και τις αναμετέδωσαν σε όλο τον κόσμο. Το 2009, η Αούνγκ Σαν καταδικάστηκε σε άλλους 18 μήνες περιορισμού κατ' οίκον για να παραμείνει απομονωμένη κατά την διάρκεια των εκλογών του 2010. Για πολλά χρόνια, ζητάει διεθνές μποϊκοτάζ του τουρισμού στην Βιρμανία. Η στάση της έχει δημιουργήσει διενέξεις μεταξύ των υποστηρικτών της, επειδή η φτώχεια έχει αυξηθεί από την οικονομική ύφεση. Η απουσία του μαζικού τουρισμού, όπως αυτού της Ταϊλάνδης και του Βιετνάμ, έχει κάνει τους δημοσιογράφους, τους ερευνητές, και τους αγωνιστές πιο ευδιάκριτους και την δουλειά τους πιο δύσκολη.

Το να μένεις στην Βιρμανία σαν δημοσιογράφος δεν είναι καλή ιδέα. Αποφάσισα να κρατήσω χαμηλό προφίλ καθώς έπαιρνα τις συνεντεύξεις μου, λόγω της φήμης της στρατιωτικής δικτατορίας ότι συλλαμβάνει και βασανίζει αυτούς, οι οποίοι δημοσιοποιούν παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σχεδίασα το ταξίδι μου στη Βιρμανία όταν ήμουν ακόμα στην Ταϊλάνδη. Ο ευκολότερος τρόπος για να μπω θα ήταν να πάω στο Μιαουάντι, διασχίζοντας τον ποταμό Μοέι από την ταϊλανδική συνοριακή πόλη Μάε Σοτ. Χρειαζόμουνα να μείνω στην Βιρμανία τουλάχιστον για δύο μέρες για να ολοκληρώσω τις συνεντεύξεις που είχα σχεδιάσει. Αυτό θα δημιουργούσε πιθανόν σοβαρό πρόβλημα, γιατί το να διασχίσει κανείς την γέφυρα από το Μάε Σοτ απαιτεί ειδική βίζα, της οποίας οι όροι ορίζουν ότι οι τουρίστες θα πρέπει να επιστρέψουν στην Ταϊλάνδη την ίδια μέρα και μέσω του ίδιου συνοριακού περάσματος, από το οποίο μπήκαν. Στην πραγματικότητα, ο μόνος τρόπος για να επισκεφθεί κανείς τοποθεσίες σε όλη την χώρα είναι να μπει και να βγει από αέρος.

Οι στρατιώτες που υπηρετούν σαν συνοριοφύλακες στο μικρό φυλάκιο κρατάνε το διαβατήριο του κάθε επισκέπτη δίνοντάς του μια απόδειξη. Εγώ ήθελα να βρω έναν τρόπο να μείνω περισσότερες μέρες χωρίς να το ανακαλύψουν αυτό οι αρχές. Θα χρειαζόμουν δύο πράγματα να συμβούν προκειμένου να τα καταφέρω σε αυτό: οι αρχές της Ταϊλάνδης που βρίσκονται στην γέφυρα θα έπρεπε να συμφωνήσουν να μην μου σφραγίσουν το διαβατήριο όταν θα έβγαινα από την Ταϊλάνδη, και οι Βιρμανοί στρατιώτες θα έπρεπε να κάνουν το ίδιο όταν θα ξανάμπαινα στην Ταϊλάνδη. Ένας Ταϊλανδός αγωνιστής σχολίασε ότι αυτό θα μου επέτρεπε να βιώσω την δοκιμασία της διάβασης των συνόρων και έτσι να ανακαλύψω πώς είναι για αυτούς που περνάνε παράνομα από την μία χώρα στην άλλη.

Η ιδέα ήταν να επιστρέψω στην Ταϊλάνδη λίγες μέρες αργότερα με το διαβατήριό μου και με στοιχεία για την διαφθορά των μελών της περιπόλου των συνόρων στα χέρια μου. Για λόγους ασφαλείας, ταξίδευα με μια τουριστική βίζα σε όλη την Ασία. Για προφύλαξη, αποφάσισα να δώσω στις τοπικές μου επαφές και στους φίλους μου στον Δ.Ο.Μ. αντίγραφα της διαδρομής μου.

Πόσο δύσκολο θα ήταν να διασχίσω τα σύνορα μιας χώρας της οποίας η στρατιωτική δικτατορία συνδέεται με ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος, οι οποίες εμπλέκονται σε εμπορία ανθρώπων; Χρειαζόμουν να βρω κάποιον που θα ήταν σε θέση να με συνοδέψει στο Μάε Σοτ, και από εκεί να διασχίσω την λεγόμενη Γέφυρα της Φιλίας. Ευτυχώς, κατάφερα να βρω έναν σύντροφο στο ταξίδι μου. Μου τον σύστησαν οι συνάδελφοί μου. Το κόστος για αυτό το κατόρθωμα θα ήταν 250 δολάρια: θα του έδινα αυτουνού 50 δολάρια για τις υπηρεσίες του, 100 δολάρια για να δωροδοκήσει τους στρατιώτες στο ταϊλανδικό πέρασμα των συνόρων, και 100 δολάρια για τους στρατιώτες στο βιρμανικό πέρασμα των συνόρων. Αυτό περιλάμβανε την άδεια να μπω στην Βιρμανία χωρίς βίζα και χωρίς να σφραγιστεί το διαβατήριό μου από καμία πλευρά. Θα χρεωνόμουν επίσης την ίδια τιμή για να με συνοδεύσει ο ξάδελφος του συνοδού μου κατά την επιστροφή μου στην Ταϊλάνδη. Το σχέδιο ήταν απλό: Θα έμπαινα κρυφά

στην Βιρμανία με μια ομάδα επτά ντόπιων τουριστών συνοδευόμενων από τον Τόμι, τον «ξεναγό», στον οποίο είχα πληρώσει 250 δολάρια.

Η αγορά του Μάε Σοτ είναι θορυβώδης και γεμάτη με άντρες και γυναίκες ντυμένους με τις παραδοσιακές ενδυμασίες. Οι τουρίστες ανακατεύονται με τους αγωνιστές για τα ανθρώπινα δικαιώματα που ζουν κοντά στα σύνορα ούτως ώστε να παρακολουθούν την κατάσταση στη Βιρμανία χωρίς να θέτουν τον εαυτό τους σε σοβαρό κίνδυνο. Ωστόσο, οι στρατιώτες κατά καιρούς αντιμετωπίζουν και συλλαμβάνουν αυτούς που προσπαθούν να συγκεντρώσουν πληροφορίες για την χώρα. Αυτή είναι μια κεντρική μαύρη αγορά για τους Βιρμανούς, τους Κινέζους, τους Ταϊλανδούς και τους Κάρενς, μια βιρμανική εθνική ομάδα. Εδώ, αυτοί ανταλλάσουν τόσα πολλά παράνομα πράγματα όσο και νόμιμα. Ανάμεσα στα γραφικά εστιατόρια και τα περίπτερα με τα εργόχειρα, οι πωλητές προσφέρουν σχεδόν τα πάντα, συμπεριλαμβανομένων πλαστών διαβατηρίων, γυναικών, κοριτσιών, και αγοριών για υιοθεσία. Ύπάρχουν επίσης κινέζικα προϊόντα που φθάνουν από το Μάε Ρα Ματ, το Μπαν Θα Σονγκ Γιανγκ, το Φοπ Φρα και το Ουμ Φανγκ. Η Γέφυρα της Φιλίας ενώνει το Μάε Σοτ με το Μιαουάντι στα βιρμανικά σύνορα. Από εκεί ο αυτοκινητόδρομος μας φέρνει δυτικά στις βιρμανικές πόλεις Μαουλαμίινε και Ραγκούν. Ακόμα και πριν διασχίσω την γέφυρα, άρχισα να συμπεριφέρομαι σαν τουρίστρια, αγοράζοντας ένα μικρό Βούδα καθώς βόλταρα στην αγορά, που κατακλυζόταν από πωλητές.

Το συνοριακό φυλάκιο από την μεριά της Ταϊλάνδης είναι πολύ πιο σύγχρονο και οργανωμένο από ότι το αντίστοιχο βιρμανικό. Εκεί, ο Τόμι ήταν σε θέση να κανονίσει να περάσουμε σε λιγότερο από δέκα λεπτά, σαν να ήταν μία συνηθισμένη δουλειά. Περπατήσαμε τα 420 μέτρα της Γέφυρας της Φιλίας. Μετά χρειάστηκε να αλλάξω άλλα 200 δολάρια σε βιρμανικά κυατ. Η βιρμανική κυβέρνηση απαιτεί όλοι οι τουρίστες να ανταλλάσουν αυτό το ποσό. Δεν υπάρχει άλλη επιλογή.

Τον Φεβρουάριο, ο καιρός είναι ζεστός αλλά ανεκτός. Είχε 36 βαθμούς Κελσίου εκείνο το πρωί. Μπήκαμε στην σειρά καθώς ο Τόνι πλησίασε έναν στρατιώτη. Πίστευα ότι το να έχω μεξικάνικο διαβατήριο θα με έκανε να ξεχωρίζω λιγότερο από το να έχω ένα από κάποια δυτική χώρα που κρατά άκαμπτη στάση ενάντια στο στρατιωτικό κράτος και τις εγκληματικές του δραστηριότητες. Δύο άψογα ντυμένοι οπλισμένοι στρατιώτες εξέτασαν προσεκτικά τα διαβατήριά μας. Τα λεφτά ήταν τυλιγμένα στις σελίδες του κάθε διαβατηρίου. Σε μια άλλη γραμμή, στρατιώτες εξέταζαν τα διαβατήρια κάποιων γηραιότερων Ευρωπαίων που ήταν ντυμένοι σαν τον Ίντιάνα Τζόουνς. Ένας στρατιώτης ενδιαφέρθηκε ξαφνικά ιδιαίτερα για την επαγγελματική βιντεοκάμερα που κρατούσε ένας Γερμανός, και επιτήρησε σοβαρά τον ξεναγό της ομάδας: «Όχι δημοσιογράφοι, όχι δημοσιογράφοι!» επέμενε. Ο ξεναγός προσπάθησε να ηρεμήσει τον στρατιώτη βεβαιώνοντάς τον ότι επισκεπτόντουσαν την Βιρμανία για να δουν τις φυσικές της ομορφιές. Τελικά τους δώσανε βίζες για μια μέρα και τα διαβατήριά τους κρατήθηκαν.

Αισθάνθηκα νευρική και στριμωγμένη. Κοίταξα πάνω από το γραφείο του στρατιώτη που κρατούσε το διαβατήριό μου, και ξαφνικά πάγωσα. Είχε υπολογιστή: το μόνο που χρειαζόταν να κάνει ήταν να βάλει το όνομά μου στο Google για να ανακαλύψει ότι ήμουνα δημοσιογράφος. Κοιτάζοντας το πάτωμα, άρχισα να παίρνω βαθιές ανάσες σε μια προσπάθεια να ηρεμήσω. Πετάχτηκα όταν ένιωσα το χέρι του ξεναγού στον ώμο μου: «Πάμε, πάμε», είπε στα Αγγλικά, καθώς με έσπρωχνε ευγενικά μπροστά. Αργότερα γέλασα όταν έμαθα ότι οι στρατιώτες δεν είχαν πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Μια ώρα αργότερα περπατούσα μέσα στους δρόμους του Μιαουάντι. Τα αυτοκίνητα στους δρόμους ήταν από την δεκαετία του 1950, μερικά ξεχαρβαλωμένα και άλλα καλοδιατηρημένα με μεράκι. Μου θύμισαν την Κούβα. Το ίδιο, επίσης, έκαναν οι συνεντεύξεις που ακολούθησαν, όταν οι ομιλητές ξαφνικά γινόντουσαν ψυχροί καθώς προσπαθούσαν να κρύψουν τον φόβο τους να προσβάλλουν την κυβέρνηση ενώ με βεβαίωναν, με

ψεύτικα χαμόγελα, ότι υπήρχε πλήρης ελευθερία στη χώρα τους.

Ο ζεστός, υγρός αέρας με χτύπησε στο πρόσωπο καθώς παρατήρησα τοξικό μαύρο νερό να χύνεται από ανοιχτούς σωλήνες αποχέτευσης. Έξω από έναν ναό, παρατήρησα έναν γέρο να κοιμάται δίπλα σε μερικά παιδιά που παρακολουθούσαν ένα καλάθι που περιείχε μία κόμπρα. Μια ομάδα τουριστών με ανοιχτόχρωμα μαλλιά πλησίασε και τα παιδιά αμέσως άρχισαν την επίδειξη της γήτευσης του φιδιού. Από την γωνία, ένας στρατιώτης παρακολουθούσε το θέαμα προσεκτικά από ασφαλή απόσταση: Οι συγκεντρώσεις ομάδων απαγορεύονται στην Βιρμανία για να αποφευχθεί η οργάνωση πολιτικών διαμαρτυριών και συλλαλητηρίων.

Στη Βιρμανία, η σωματεμπορία και η σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών μπορεί να αναγνωριστεί σαφώς σαν μία επιχείρηση, την οποία ασκεί το κράτος και ακριβέστερα, ο στρατός. Παίρνοντας εξαιρετικές προφυλάξεις, ο συνοδός μου κι εγώ πήγαμε σε ένα μοναστήρι για να συναντήσουμε τους αγωνιστές που έχουν καταγράψει εκατοντάδες περιπτώσεις Βιρμανέζων γυναικών και κοριτσιών που έχουν βιαστεί και σκοτωθεί από το στρατό. Έχουν επίσης καταφέρει να φωτογραφίσουν και να τεκμηριώσουν τις συνθήκες δουλείας, στις οποίες ζουν αυτές οι γυναίκες και αυτά τα κορίτσια. Ο αγώνας και η αλληλεγγύη των βουδιστών μοναχών, όπως αυτός στη Σρι Λάνκα μού έδωσε ελπίδα. Έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τους μοναχούς στην Καμπότζη και στην Ταϊλάνδη, που αποφεύγουν οποιαδήποτε επαφή με γυναίκες: εάν μία γυναίκα χρειάζεται να δώσει κάτι σε έναν μοναχό, πρέπει να το κάνει μέσω ενός μεσάζοντα. Αυτό που οι βουδιστές μοναχοί στη Σρι Λάνκα και στη Βιρμανία έχουν κοινό με τους Θιβετιανούς ομόλογούς τους είναι η αίσθηση ευσπλαχνίας προς τα βάσανα των λαών τους και η απόρριψη των σεξιστικών παραδόσεων.

Τα αισθήματα που ένοιωσα στους δρόμους έμοιαζαν με εκείνα ανθρώπων που ζουν σε πολεμικές ζώνες και κάτω από καταπιεστικές κυβερνήσεις, όπως το Ιράκ, οι κατεχόμενες παλαιστινι-

ακές περιοχές και το Αφγανιστάν. Αυτοί που υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Βιρμανία εργάζονται στην παρανομία σε μια προσπάθεια να προστατέψουν τα θύματα. «Υπάρχουν πάνω από 700 κρατούμενοι συνείδησης. Δεν χρειαζόμαστε άλλους ανθρώπους νεκρούς, τραυματίες ή φιμωμένους», είπε ένας Ίσπανός που είχε κάνει κρυφά ένα ντοκιμαντέρ για τα κοινωνικά κινήματα στην βιρμανική επαρχία. Οι άνθρωποι από τους οποίους πήρα συνέντευξη μιλάν για το αποθαρρυντικό αποτέλεσμα της σεξουαλικής βίας, που εξαπολύεται ενάντια στις χωριάτισσες γυναίκες και τα κορίτσια. Έξω από τα μοναστήρια, τα περισσότερα βιρμανικά κοινωνικά κινήματα τείνουν να καθοδηγούνται από γυναίκες. Οι άντρες συμμετέχουν επίσης, όμως, γενικά, οι γυναίκες είναι οι μόνες που είναι πρόθυμες να διακινδυνέψουν τις ζωές τους για την κοινότητα. Ο στρατός με το να βιάζει και να εκφοβίζει αυτές τις γυναίκες, στέλνει μια προειδοποίηση στις κοινότητες ότι παρακολουθούνται.

Η Ναν είναι τριάντα χρονών, αν και μοιάζει πενήντα. Αισθάνεται άβολα με την εμφάνισή της και σκύβει το κεφάλι της κάθε τόσο, γιατί αισθάνεται αμήχανη εξαιτίας της τεράστιας ουλής που της άφησε η μπαγιονέτα που έβγαλε το αριστερό της μάτι. Ως εκ θαύματος, επιβίωσε. Της λέω ότι θα έπρεπε να είναι περήφανη για την γενναιότητά της και για τη δύναμή της. Μιλάει σχεδόν σαν παιδί, απαντώντας ότι δεν της αρέσει να τρομάζει τον κόσμο με την εμφάνισή της. Σιγά-σιγά αρχίζει να μου λέει για το πώς πουλήθηκε σε ένα μπουρδέλο στην Ταϊλάνδη και μετά τιμωρήθηκε στην Βιρμανία αφού απελάθηκε από την ταϊλανδέζικη κυβέρνηση.

Το 1992, η Ναν ήταν δεκαπέντε χρονών και ζούσε με την οικογένειά της σε ένα χωριό στην Βόρεια Βιρμανία. Μια νύχτα ο πατέρας της την σύστησε σε έναν στρατιώτη που ισχυριζόταν ότι έψαχνε για νέες, υγιείς παρθένες για πρόσληψη από την κυβέρνηση. Ο στρατιώτης είχε τονίσει στους γονείς της Ναν την σημασία της παρθενίας. Δεν θέλανε αναξιοπρεπή κορίτσια που θα δημιουργούσαν προβλήματα, είπε. Οι γονείς της δέχτηκαν το ισοδύναμο 60 δολαρίων και την υπόσχεση ότι η κόρη τους θα

επέστρεφε σε ένα χρόνο, έτοιμη για δουλειά. Σαν έφηβη, η Ναν είχε ακούσει φήμες για στρατιώτες που βίαζαν και σκότωναν κορίτσια, αλλά εκείνη την εποχή δεν καταλάβαινε πραγματικά τι σήμαινε αυτό. «Στο σπίτι, οι γονείς μου δε μιλούσαν ποτέ για το σεξ», είπε. «Είναι αμόρφωτοι, συντηρητικοί χωρικοί… Αφού περπάτησα για αρκετή ώρα με βάλανε σε ένα παλιό όχημα με στρατιώτες. Όταν ένας από αυτούς άγγιξε το πόδι μου, έβρεξα το βρακί μου. Γελάσανε με μένα και με βρίσανε».

Μετά από έναν κτηνώδη ομαδικό βιασμό, η Ναν πουλήθηκε σε ένα μπουρδέλο στα ταϊλανδέζικα σύνορα. Την εκμεταλλεύτηκαν σεξουαλικά για δύο χρόνια πριν να παρέμβει μια χριστιανική οργάνωση και να ζητήσει από τις αρχές να εισβάλλει στο μπουρδέλο. Οι σωματέμποροι ποτέ δεν πιάστηκαν και η Ναν μαζί με άλλα δώδεκα νεαρά κορίτσια, στάλθηκε σπίτι της. Ενώ ήταν ακόμα στην Ταϊλάνδη, μια ημερήσια εφημερίδα της Μπανγκόκ τής πήρε συνέντευξη. Στην συνέντευξη, αυτή αποκάλυψε ότι την είχε πουλήσει σε μπουρδέλο ένας Βιρμανός στρατιώτης. Όταν οι ταϊλανδικές αρχές την γύρισαν στην χώρα της, η Ναν συνελήφθη. Την κράτησαν με δεμένα τα μάτια για ημέρες. Ένας στρατιώτης κατόπιν την κατηγόρησε για προδοσία και της επιτέθηκε με το όπλο του, αφήνοντάς την όταν νόμισε ότι ήταν νεκρή. Παρά το ότι η Βιρμανία κατατάσσεται στο νούμερο 190 από τις 191 χώρες από άποψη παροχής υπηρεσιών υγείας, η Ναν έχασε το μάτι της αλλά όχι την ζωή της. Αυτό οφειλόταν, κατά ένα μέρος, στην δουλειά ενός καλού γιατρού του Ερυθρού Σταυρού που την φρόντισε στο γεμάτο κατσαρίδες νοσοκομείο, όπου αυτή πέρασε δύο μήνες αναρρώνοντας από μόλυνση και από μετατραυματικό στρες.

Η Ναν κατάφερε να επιβιώσει και έγινε διερμηνέας για παράνομες ομάδες ανθρωπίνων δικαιωμάτων που εργάζονται στη Βιρμανία. Πιστεύω ότι οδηγείται από έναν εξαιρετικό συνδυασμό ευσπλαχνίας και δύναμης της θέλησης. Δεν υπάρχει θυμός ή οργή, ούτε ένας υπαινιγμός εκδίκησης, στην σχεδόν μυστικιστική γλυκύτητα αυτής της γενναίας γυναίκας. Αυτή δεν ξέρει να γράφει, αλλά η τεράστια μνήμη της συγκρατεί λεπτομερείς

στατιστικές και ονόματα βιαστών.

Η εθνοκάθαρση που πραγματοποιεί ο στρατός είχε κατέληξε σε σφαγές γυναικών από διάφορες εθνικές ομάδες: τους Κάρεν, τους Μον, τους Σαν, και τους Ροχίνγκια (μία μουσουλμανική εθνική μειονότητα). Οι στρατιωτικοί έχουν δημιουργήσει στρατόπεδα για σεξουαλικές σκλάβες, και έχουν απαγάγει εκατοντάδες κορίτσια καταγωγής Σαν ή Μον.

Το 2006, ο συνταγματάρχης Μυο Γουιν διέταξε δεκαπέντε χωριά της περιοχής Γε να παραδώσουν δύο νεαρές γυναίκες από κάθε χωριό. Έπρεπε να είναι ανύπαντρες, πάνω από 1,60 μέτρα ύψος, και να είναι μεταξύ των ηλικιών δεκαεπτά και είκοσι πέντε. Μία μικρή ομάδα στρατιωτών ήταν υπεύθυνοι για την παραλαβή των υποψηφίων για την συμμετοχή τους σε αυτό που οι στρατηγοί ονόμαζαν «πασαρέλα» την Ημέρα της Ανεξαρτησίας. Οι επιλεγμένες, όλες χωριάτισσες από τη βιρμανική πολιτεία Μον, κρατήθηκαν σε στρατόπεδα και αναγκάστηκαν να παρελάσουν για τους στρατιώτες κατά τη διάρκεια των τριών ημερών των βιασμών. Όταν επέστρεψαν στις κοινότητές τους, κανένας δεν τόλμησε να τις ρωτήσει τίποτα (αυτή η έκθεση μπορεί επίσης να βρεθεί στην έκθεση Άδεια να Βιάζεις, στο www.shanwomen.org)

Σύμφωνα με τις γυναικείες οργανώσεις, μόνο στην Ραγκούν υπάρχουν από 5.000 έως 10.000 γυναίκες που εξαναγκάζονται στην πορνεία σαν μέσο επιβίωσης, και οι Βιρμανοί πολίτες συχνά αναζητούν προστασία στο εξωτερικό από την καταπίεση και την εθνικιστική βία. Στην Ταϊλάνδη, υπάρχουν 74.000 Βιρμανίδες που ζουν σε στρατόπεδα προσφύγων. Ύπάρχει μια αυξανόμενη πολιτική ένταση μεταξύ της Βιρμανίας και της Ταϊλάνδης εξαιτίας από τη μία μεριά της κατάστασης των προσφύγων και από την άλλη κάποιας συνεχιζόμενης εδαφικής διαμάχης. Παρά την ένταση, η Ταϊλάνδη συνεχίζει να κλείνει εμπορικές συμφωνίες με την δικτατορία της Βιρμανίας.

Μεταξύ 800.000 και 1.500.000 άνθρωποι διαφεύγουν από τη Βιρμανία για άλλες χώρες, όπου συχνά γίνονται αντικείμενα εκμετάλλευσης ή χρησιμοποιούνται σαν σκλάβοι. Η Συμμαχία Ενάντια στην Εμπορία Γυναικών (CATW) αναφέρει ότι 200.000 Βιρμανίδες γυναίκες και κορίτσια έχουν διακινηθεί στο Καράτσι, στο Πακιστάν, για να πουληθούν σαν σεξουαλικές σκλάβες και να χρησιμοποιηθούν σαν ζητιάνες. Η Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης έχει καταγγείλει ότι 25% των εφήβων κοριτσιών που εξαναγκάζονται σε πορνεία στην Βιρμανία είναι φορείς του ιού HIV και πολλές από αυτές έχουν ήδη AIDS. Χωρίς υπηρεσίες παροχής υγείας θα πεθάνουν πολύ γρήγορα.

Οι ιστορίες που συγκεντρώνονται από βιρμανικές οργανώσεις που λειτουργούν στην εξορία στην Ταϊλάνδη περιγράφουν βιασμούς από το στρατό: υποθέσεις γυναικών, ακόμα και εγκύων επτά μηνών, που υποβάλλονται σε σεξουαλική κακοποίηση από ομάδες μέχρι και πενήντα στρατιωτών και εκτελέσεις με συνοπτικές διαδικασίες αυτών που αντιστέκονται καθώς και αυτών που δεν έχουν πλέον ενδιαφέρον. Οι συνεντεύξεις έχουν ταξινομηθεί με το πρώτο όνομα ή τα αρχικά των γυναικών και των κοριτσιών που έχουν γίνει θύματα. Οι φάκελοι περιλαμβάνουν επίσης έναν αριθμό και μια φωτογραφία από το μισό κρυμμένο πρόσωπο κάθε θύματος. Είναι σχεδόν αδύνατο να τις διαβάσεις χωρίς να κλάψεις.

Η Βιρμανία ουσιαστικά είναι ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης για γυναίκες. Εάν η χώρα καταφέρει να απελευθερωθεί από τη στρατιωτική χούντα και να εξελιχθεί σε δημοκρατία, ο κόσμος θα φρίξει από αυτά τα γεγονότα όταν τα μέσα ενημέρωσης τα αποκαλύψουν. Αυτό που συμβαίνει στην Βιρμανία είναι όμοιο με αυτό που συνέβη στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης, διαφορετικό σε κλίμακα όχι λιγότερο δραματικό. Ή λιγότερο ασυγχώρητο.

Η Μαφία και η Αποκατάσταση του Νόμου και της Τάξης

Ταξιδεύοντας σε όλο τον κόσμο, διασχίζοντας σύνορα από αέρα, ξηρά και θάλασσα, απέκτησα βαθύτερη κατανόηση των αποτελεσμάτων της διαφθοράς και πώς αυτή διευκολύνει τα οργανωμένα εγκληματικά δίκτυα να διακινούν ναρκωτικά και ανθρώπινες υπάρξεις. Το 1997, η βιρμανική στρατιωτική χούντα, προηγούμενα γνωστή σαν Κρατικό Συμβούλιο Αποκατάστασης του Νόμου και της Τάξης (SLORC), αναβαπτίστηκε σε Κρατικό Συμβούλιο Ειρήνης και Ανάπτυξης (SPDC). Τα μέλη της περιλάμβαναν αξιωματικούς που δημιούργησαν διάφορα στρατόπεδα σεξουαλικών σκλάβων. Έχουν δεσμούς με ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος που διευκολύνουν ή συμμετέχουν στην διακίνηση ανθρώπων, πολύτιμων λίθων, ζώων υπό εξαφάνιση, σκληρών ξύλων, και άλλων αντικειμένων λαθρεμπορίου, που ταξιδεύουν κατά μήκος των εμπορικών οδών της νοτιοανατολικής Ασίας.

Τα τελευταία χρόνια, η Ίντερπόλ, το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα και το Κογκρέσο των Η.Π.Α. έχουν δημοσιοποιήσει μια αύξηση στο οργανωμένο έγκλημα στη Βιρμανία, το οποίο απολαμβάνει νομική ατιμωρησία κάτω από τη στρατιωτική χούντα. Οι αναφορές είναι προσεκτικές, χωρίς ειδικές λεπτομέρειες για κυβερνητικούς λειτουργούς που συνδέονται με ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος. Σύμφωνα με αναφορές από την Διεθνή Διαφάνεια, η Σομαλία και η Βιρμανία είναι οι δύο πιο διεφθαρμένες χώρες στον κόσμο.

Οι οικονομικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν από τις Ηνωμένες Πολιτείες υπό τον πρόεδρο Τζωρτζ Γ. Μπους λόγω των σοβαρών ανησυχιών για τα ανθρώπινα δικαιώματα με στόχο την απομόνωση της Βιρμανίας, υποχρέωσαν την κυβέρνηση να αυξήσει την ενεργητικότητά της για να αποκτήσει, με κάθε μέσο, πόρους και περισσότερη εξουσία σε μια προσπάθεια να νομιμοποιήσει τον εαυτό της. Μια μέθοδος υπήρξε το να επιβάλλει «φόρους» για υπηρεσίες προστασίας που παρέχουν οι διοικήσεις του στρατού σε διεθνείς ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος. Αυτές οι

ομάδες ζητούν προστασία για την μεταφορά ναρκωτικών, ατόμων, και όπλων κατά μήκος της εμπορικής οδού Ασίας-Ειρηνικού. Οι διεθνείς κυρώσεις στον τουρισμό και τις εμπορικές δραστηριότητες δεν θα εξασθενίσουν την Βιρμανία. Η απομόνωση που προκύπτει από τέτοιες κυρώσεις όχι μόνο χειροτερεύει την φτώχεια του συνόλου του πληθυσμού, αλλά επίσης ενδυναμώνει και πλουτίζει την στρατιωτική χούντα που δρα έξω από οποιονδήποτε διεθνή έλεγχο.

Στην Βιρμανία, υπάρχουν επιχειρήσεις «διασκέδασης» αφιερωμένες στην προώθηση επιδείξεων «μόδας». Αυτές οι επιχειρήσεις είναι βιτρίνες, ανάλογες με τα μπαρ καραόκε σε άλλες ασιατικές χώρες. Καλύπτουν την εμπορία γυναικών με σκοπό την εξαναγκαστική πορνεία. Μερικές από τις υποθέσεις που έχουν βγει στο φως αποκαλύπτουν ότι μέλη της στρατιωτικής χούντας είναι ιδιοκτήτες τέτοιου τύπου καταστημάτων. Επιπλέον, είναι ευρύτερα γνωστό ότι το στρατιωτικό καθεστώς έχει προσκαλέσει μέλη της μαφίας να επενδύσουν βρώμικο χρήμα στη Βιρμανία ιδιαίτερα στις υποδομές και στις μεταφορές. Οι ελεγχόμενες από την κυβέρνηση τράπεζες διαχειρίζονται μερικούς λογαριασμούς που διευκολύνουν το ξέπλυμα χρήματος από τα καρτέλ της Μπανγκόκ και της Σιγκαπούρης.

Το βιρμανικό στρατιωτικό καθεστώς εισπράττει τεράστια ποσά από το λαθρεμπόριο, σε φθίνουσα σειρά: οπίου, μεταμφεταμινών, σκληρών ξύλων, εξωτικών ζώων, και ανθρώπων. Οι μεγαλύτερες αγορές του συμπεριλαμβάνουν την Κίνα και την Ταϊλάνδη, που είναι επίσης χώρες διέλευσης. Άλλοι προορισμοί περιλαμβάνουν την Ίνδία, το Λάος, το Μπαγκλαντές, το Βιετνάμ, την Ίνδονησία, την Μαλαισία, το Μπρουνέι, τη Νότια Κορέα και βεβαίως την Καμπότζη. Σύμφωνα με την Διοίκηση Επιβολής του Νόμου για τα Ναρκωτικά των Η.Π.Α. (DEA), οι μαφίες έχουν καταφέρει να εισαγάγουν μεγάλες ποσότητες χαπιών μεταμφεταμινών που κατασκευάζονται στην Βιρμανία, στις Η.Π.Α.

Η Βιρμανία είναι μία από τις φτωχότερες χώρες στην περιοχή: σύμφωνα με την Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης, το 27% του

πληθυσμού ζει σε ακραία φτώχεια. Όπως σε άλλες χώρες, σαν και το Μεξικό, η φτώχεια έχει οδηγήσει τις αγροτικές κοινότητες να ασχοληθούν με την καλλιέργεια ναρκωτικών, με το κυνήγι ζώων υπό εξαφάνιση, και με την παράνομη συγκομιδή σκληρών ξύλων. Όλο και περισσότεροι αγρότες γίνονται ο πιο αδύναμος κρίκος στην αλυσίδα του οργανωμένου εγκλήματος. Είναι πρόθυμοι να καλλιεργούν όπιο και να υποδουλώνουν γυναίκες και κορίτσια για να το μαζεύουν. Οι αναφορές των υπηρεσιών πληροφοριών δείχνουν επίσης αύξηση στον αριθμό των ανθρώπων που είναι πρόθυμοι να απαγάγουν παιδιά για να πουληθούν σαν στρατιώτες στην στρατιωτική χούντα και γυναίκες για να χρησιμοποιηθούν σε μπουρδέλα.

Το Χρυσό Τρίγωνο

Οι στατιστικές για την παραγωγή του οπίου σοκάρουν. Σύμφωνα με την DEA, η Βιρμανία παράγει το 80% της ηρωίνης στην Ασία. Μετά το Αφγανιστάν, έρχεται δεύτερη στην καλλιέργεια παπαρούνων οπίου που μετατρέπονται σε παράνομα φάρμακα. Πιο πρόσφατα, οι παραγωγή μεταμφεταμίνης και η καλλιέργεια οπίου για ηρωίνη αυξήθηκαν σημαντικά: οι ετήσιες εξαγωγές ναρκωτικών φέρνουν 1 ως 2 δισεκατομμύρια δολάρια. Σύμφωνα με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα, μόνο το 2007, η λιανική τιμή για την συγκομιδή του οπίου από την Βιρμανία έφτασε τα 220 εκατομμύρια δολάρια*[****]. Από τη στιγμή που μετατρέπεται σε ηρωίνη και πουλιέται στην αγορά, τα κέρδη ξεπερνάν το 1,8 δισεκατομμύρια δολάρια.

Οι Βιρμανοί έμποροι ναρκωτικών οδηγούν ελεύθερα τα παλιά φορτηγά τους μέσα από το «Χρυσό Τρίγωνο», μια ορεινή περιοχή μεταξύ της Βιρμανίας, του Λάος, και της Ταϊλάνδης που

**** United Nations Office on Drugs and Crime, Καλλιέργεια της παπαρούνας του οπίου στην νοτιανατολική Ασία, Οκτώβριος 2007.

καλύπτει σχεδόν 350.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, σχεδόν τρεις φορές το μέγεθος της Αγγλίας. Ενώ άλλες ασιατικές χώρες έδιναν υποσχέσεις ότι θα καταπολεμήσουν την παραγωγή του οπίου, η Βιρμανία, που δεν έπαιρνε μέρος σε τέτοιες συμφωνίες, έγινε ο κύριος εξαγωγέας ηρωίνης και μεταμφεταμινών, ώστε το 2010 το «Χρυσό Τρίγωνο» είχε μετονομαστεί σε «Τρίγωνο του Πάγου».

Τον Νοέμβριο του 2003, η Οικονομική Ομάδα Δράσης για το Ξέπλυμα Χρημάτων (FATF), μια διακυβερνητική οργάνωση, κατέταξαν την τράπεζα May Flower της Βιρμανίας και την τράπεζα Asian Wealth μεταξύ των ιδρυμάτων που ειδικεύονται στο ξέπλυμα χρήματος για τα καρτέλ των ναρκωτικών. Αφού ασκήθηκε σημαντική πίεση, η στρατιωτική χούντα απέσυρε τις άδειες αυτών των τραπεζικών ιδρυμάτων, εξουσιοδοτώντας ταυτόχρονα την δημιουργία χούντις (*hundis* στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.*)* ή χαουάλας (*hawalas* στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) που είναι τράπεζες που διαχειρίζονται μικρές συναλλαγές, όπως επίσης συνέβη στην Καμπότζη και στην Ταϊλάνδη. Οι περισσότεροι μετανάστες χρησιμοποιούν αυτές τις οργανώσεις για να στέλνουν μικροποσά χρημάτων, αλλά οι ντόπιοι διακινητές τις χρησιμοποιούν επίσης για να πληρώνουν και να χρεώνουν σε ημερήσια βάση χωρίς να εντοπίζονται. Όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο για την Καμπότζη, προσπάθησα να στείλω λεφτά μέσω μιας χούντι. Χωρίς διαβατήριο και με ψεύτικο όνομα μπόρεσα να στείλω 600 δολάρια χωρίς να αφήνω οποιοδήποτε ίχνος για την προέλευση ή τον προορισμό των χρημάτων.

Ένας πράκτορας της Ίντερπόλ που αυτήν την εποχή ερευνάει μια περίπτωση ξεπλύματος ισπανικού χρήματος στην Μπανγκόκ και στην Σιγκαπούρη ρίχνει φως στην ροή του βρώμικου χρήματος:

Μια πόρτα κλείνει και ένα νέο παράθυρο ανοίγει για το ξέπλυμα χρήματος. Στις αναπτυσσόμενες χώρες ανοίγουν περισσότερες μικρές τράπεζες, όπως οι χούντις και χαουάλας. Το βρώμικο χρήμα μπορεί να κινηθεί ακόμα και μέσω της Western Union. Το

κεφάλαιο, το οποίο ρέει μέσα από μικροσκοπικές τράπεζες -που είναι επίσης τοπικά μαγαζιά λιανικής πώλησης ή ενεχυροδανειστήρια- είναι εντυπωσιακό εάν αποφασίσεις να κάνεις τους μαθηματικούς υπολογισμούς. Αυτό είναι που επιτρέπει στους κρίκους της αλυσίδας του οργανωμένου εγκλήματος να επιβιώνουν και να εισπράττουν το μερίδιό τους.

Έχουμε μία περίπτωση που περιλαμβάνει έναν έμπορο παιδιού σκλάβου στην περιοχή του «Χρυσού Τριγώνου». Ένας αγρότης καταθέτει μεταξύ 1700 και 2000 δολάρια την εβδομάδα διαιρώντας το ποσό σε τρεις δόσεις. Ο περισσότερος κόσμος θα έλεγε ότι ένας χωρικός αγρότης είναι ασήμαντος για τα δίκτυα του οργανωμένου εγκλήματος, αλλά μετά από 50 εβδομάδες -υποθέτοντας ότι παίρνει δύο εβδομάδες άδεια για διακοπές- θα έχει καταθέσει 85.000 δολάρια χωρίς κανείς να φαντάζεται ότι αποτελεί μέρος ενός σχεδίου για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος που παράγεται από την αγορά και την πώληση παιδιών-σκλάβων. Κάνοντας μέτριους υπολογισμούς, εάν στην Βιρμανία υπήρχαν 1000 ενδιάμεσοι διακινητές, οι οποίοι θα κατέθεταν 85.000 δολάρια το χρόνο, μιλάμε για μια ροή 85 εκατομμυρίων δολαρίων, όχι ασήμαντο ποσό για την μαφία και τους συνεργάτες της.

Ένας αγρότης πουλάει πέντε κορίτσια κάτω από την ηλικία των έντεκα για 5 δολάρια το καθένα. Ένας μεσίτης ξαναπουλάει τα κορίτσια για 30 δολάρια σε έναν στρατιώτη. Ο στρατιώτης μετά ξαναπουλάει τα κορίτσια σε εμπόρους οπίου, που έχουν ήδη αγοράσει πενήντα κορίτσια από τοπικούς στρατολόγους. Ο στρατιώτης διευκολύνει την μεταφορά των κοριτσιών για να δουλέψουν σαν βιβλιοδέτες στα εργοστάσια που τυπώνουν βιβλία κάτω από την αξία τους στην Ταϊλάνδη. Εκδότες από όλο τον κόσμο είναι το πιο πιθανόν ότι θα αγοράσουν τέτοια βιβλία. Κάθε κορίτσι υποχρεώνεται να μεταφέρει μία μικρή τσάντα οπίου σε αλοιφή έτοιμη να μετατραπεί σε ηρωίνη. Όταν αυτά φθάνουν στην Ταϊλάνδη, οι διακινητές παραλαμβάνουν τα ναρκωτικά με το ένα χέρι και τις σκλάβες με το άλλο. Δεν θα μπορούσε να γίνει καλύτερη δουλειά.

Δυο μέρες αργότερα γύρισα στην Ταϊλάνδη, με τον ξάδελφο του συνοδού μου. Τα σημειωματάριά μου, το μικρό μου δημοσιογραφικό μαγνητόφωνο, και η μικρή μου φωτογραφική μηχανή ποτέ δε θα είναι σε θέση να αποδώσουν το βαθύ ανθρώπινο μαρτύριο που είδα στις παθιασμένες εκφράσεις αυτών που πιστεύουν στην ελευθερία και είναι πρόθυμοι να δώσουν τις ζωές τους για αυτήν.

Περπατάω διαμέσου της Μάε Σοτ. Μερικά κορίτσια τρέχουν προς το μέρος μου, όταν βλέπουν να βγάζω την τσάντα από την πλάτη μου και να ψάχνω μέσα της για ένα μπουκάλι νερό. Νομίζουν ότι ψάχνω για κέρματα για να τους δώσω σε αντάλλαγμα για μερικά μπιχλιμπίδια που πουλάνε. Είναι μετά βίας έξι χρονών. Είναι μικροκαμωμένα και υποσιτισμένα, όπως φαίνεται από το ωχρό τους δέρμα και τα αραιά τους μαλλιά. Σκύβω και αγοράζω μικρούς πλαστικούς και ξύλινους ελέφαντες. Ένα από αυτά τραβάει το βλέμμα μου. Είναι σαν να βρεθήκαμε ξαφνικά μόνες. Εγώ, μια Μεξικάνα γυναίκα, βρίσκομαι σε έναν βρώμικο δρόμο στα σύνορα μεταξύ Ταϊλάνδης και Βιρμανίας. Εν τω μεταξύ, στην χώρα μου, εκατοντάδες κορίτσια πουλιούνται σαν σκλάβες. Το κορίτσι χαμογελάει, σαν να ξέρει ένα μυστικό, ενώ πουλάει μπιχλιμπίδια στους δρόμους χωρίς να υποφέρει την άτυχη μοίρα εκατοντάδων κοριτσιών σαν αυτήν, που είναι κλειδωμένα σε μπουρδέλα και ικανοποιούν άντρες από όλο τον κόσμο. Ακουμπάω απαλά το μάγουλό της με το πάνω μέρος της παλάμης μου και κάνει και αυτή το ίδιο σε εμένα, και εκπλησσόμαστε και οι δύο από αυτήν την σύνδεση. Ένας χαμογελαστός, λεπτός νεαρός, μάλλον γύρω στα είκοσι, με πλησιάζει. «Γκουανταπότσιον;» λέει. Τον κοιτάζω και δείχνω ότι δεν καταλαβαίνω τι λέει. Μετά επαναλαμβάνει αργά τις λέξεις με τον τρόπο ενός ισχυρού ανθρώπου, και καταλαβαίνω ότι σε σπαστά Αγγλικά με ρωτάει, «Γουάντ αντόπτιον;» (έτσι ακούγονται οι αγγλικές λέξεις «Want adoption?», δηλ. «Θέλεις υιοθεσία;», Σ.τ.μ.). Σηκώνομαι χωρίς να απαντήσω.

Παίρνω μία βαθιά ανάσα και περπατάω προς το φυλάκιο μετανάστευσης της αγοράς. Ένας υπάλληλος με κοιτάζει με φιλικό τρόπο και μου προσφέρει μία ημερήσια βίζα για να διασχίσω τη γέφυρα. Κουνάω το κεφάλι μου και τον ρωτάω εάν ξέρει τίποτα για τις φρικαλεότητες, όπως η εξαναγκαστική πορνεία και οι σφαγές, που διαπράττονται από τον βιρμανικό στρατό ενάντια σε γυναίκες και κορίτσια. «Ναι, τρομερό, τρομερό. Εδώ είναι έγκλημα», απαντάει. Χαμογελάω λίγο και αναστενάζω για να διώξω τον φόβο μου καθώς ο άντρας συνεχίζει να μιλάει: «Αλλά ξέρετε, σε πολλές από αυτές αρέσει… Αυτά τα κορίτσια είναι πολύ πουτάνες… Τους αρέσει». Η φωνή του ακούγεται άθελα κυνική, όπως αυτή εκατομμυρίων ανδρών στον κόσμο που επαναλαμβάνουν συνέχεια τον ισχυρισμό ότι οι δούλες προκαλούν την υποδούλωσή τους και ότι αυτοί, οι εν δυνάμει ή ενεργοί πελάτες, δεν κάνουν τίποτα παραπάνω από το να ενδίδουν στις επιθυμίες των δούλων.

Γυρνάω την πλάτη μου και περπατώ αργά μέχρι το σημείο που θα συναντήσω τον οδηγό μου. Αυτή τη στιγμή, κάτω από τον ασιατικό ήλιο, δεν είμαι μια δημοσιογράφος ή μια αγωνίστρια για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Είμαι απλά μια γυναίκα που διασχίζει τους δρόμους του κακού αυτού του κόσμου, αναζητώντας για κάποιον που ξέρει το μυστικό, ίσως ουτοπικό, για να σώσει την ανθρωπότητα από την ίδια της την απανθρωπιά.

6.

Αργεντινή-Μεξικό:

Όπλα, ναρκωτικά και γυναίκες

Ραούλ Μάρτινς: Ο απλησίαστος

Το μοναδικό χρώμα της Θάλασσας της Καραϊβικής και ο καθαρός γαλάζιος ουρανός της καλωσορίζουν τους τουρίστες που επιζητούν έναν επίγειο παράδεισο. Μεγάλα ξενοδοχεία πέντε αστέρων προσελκύουν οικογένειες που σχεδιάζουν να κολυμπήσουν με τα δελφίνια στο Ξκαρέτ. Αυτά τα ξενοδοχεία παρέχουν επίσης έναν ιδιωτικό χώρο για άντρες που είναι μόνοι τους και οι οποίοι αναζητούνε να κάνουν σεξ με νεαρές γυναίκες και κορίτσια. Μερικοί από αυτούς τους άντρες έχουνακούσει ότι το Μεξικό είναι τώρα η «Ταϊλάνδη της Λατινικής Αμερικής». Εδώ, οι νόμοι που τιμωρούν τους πελάτες της εξαναγκαστικής πορνείας και των ανηλίκων που είναι θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης δεν εφαρμόζονται, κάνοντας το Κανκούν και την Πλάγια ντελ Κάρμεν ιδεώδεις προορισμούς για Αμερικανούς και Καναδούς σεξοτουρίστες.

Στην καρδιά της περιοχής των ξενοδοχείων, ο Ραούλ Μάρτινς Κοτζιόλα -ένας πρώην πράκτορας της Γραμματείας της Κρατικής Ύπηρεσίας Πληροφοριών της Αργεντινής (SIDE), που έχει κατηγορηθεί ότι συνδεόταν με ομάδες που διέπραξαν γενοκτονία κατά τη διάρκεια της τελευταίας δικτατορίας στην Αργεντινή- λειτουργεί τα μπουρδέλα και τα μπαρ ερωτικών χορών, γνωστά σαν «Το Ένα» και Μαξίμ. Σε αυτά τα μπαρ νεαρές γυναίκες, όχι μεγαλύτερες από είκοσι τριών χρονών, από την Αργεντινή, από την Κολομβία, από την Κούβα, και από την Βραζιλία, χορεύουν και παρέχουν σεξουαλικές υπηρεσίες, κάτω από την στενή επιτήρηση σκληρών σεκιουριτάδων. Σύμφωνα με τον νόμο του Δήμου, η πορνεία είναι παράνομη σε αυτή την περιοχή. Εν

τούτοις, οι φιλίες του Μάρτινς και τα δίκτυα προστασίας του ξεπερνούν ακόμα και τη δύναμη του τωρινού κυβερνήτη της πολιτείας, Φελίξ Γκονζάλες Κάντο. Ο Μάρτιν προστατεύεται από ομοσπονδιακούς δικαστές που εμποδίζουν τις τοπικές αρχές να κλείσουν αυτά τα μπαρ.

Ήταν Οκτώβριος του 2005, και ο τυφώνας Βίλμα είχε μόλις καταστρέψει την Καραϊβική ακτή του Μεξικού. Το Κανκούν είχε παραλύσει προσωρινά. Λίγες εβδομάδες αργότερα, μόνο λίγα εστιατόρια και μπαρ είχαν ξανανοίξει. Τα ξενοδοχεία ξαναχτίστηκαν γρήγορα, αλλά όλοι οι τουρίστες είχαν φύγει εξαιτίας της καταστροφής. Ένα απόγευμα, συναντήθηκα με μια ομάδα φίλων (όλοι άντρες) για γεύμα. Τους ρώτησα εάν μπορούσαμε να πάμε στο «Το Ένα». Είχα ήδη πάει στο Μαξίμ, στην Πλάγια ντελ Κάρμεν -που ανήκει στην ίδια επιχείρηση- όπου είχα δει κορίτσια ηλικίας δεκαεπτά και δεκαοχτώ χρονών να δουλεύουν σαν χορεύτριες. Τώρα σκόπευα να μιλήσω με τα κορίτσια στο Κανκούν, αλλά ήταν σχεδόν αδύνατο για εμένα να μπω στο «Το Ένα» μόνη.

Οι φίλοι μου πρόθυμα δέχτηκαν την αποστολή. Μόλις φτάσαμε, ανακάλυψα ότι ένας 75χρονος αρχιτέκτονας στην ομάδα μας ήταν συχνός πελάτης στο «Το Ένα». Ανεβήκαμε μια μεταλλική σκάλα προς μια σκοτεινή πόρτα. Ο αρχιτέκτονας χαιρέτησε μερικούς από τους υπαλλήλους και αυτοί αμέσως τον αντιμετώπισαν σαν ένα διακεκριμένο πελάτη. Δεν χρειαζόταν να περιμένουμε για να μπούμε, και οι μπράβοι μόλις που με κοίταξαν, καθώς περνούσα το κατώφλι, κάτι για το οποίο ήμουνα σιωπηρά ευγνώμων. Με το που μπήκαμε ήταν φανερό ότι το «Το Ένα» πλήρωνε και αυτό το κόστος της καταστροφής του τυφώνα Βίλμα: υπήρχε μόνο ένας πελάτης με μία νεαρή γυναίκα κοντά στη πίστα.

Όταν οι άντρες της ομάδας μου παρήγγειλλαν μια φιάλη αλκοόλ αξίας 300 δολαρίων τούς πλησίασαν τρεις γυναίκες. Γρήγορα έστρεψαν την προσοχή τους στον πιο ελκυστικό άντρα της ομάδας μας, που ήταν ψηλός και αθλητικός. Αυτός επινόησε μια

ιστορία ότι γιορτάζαμε την επέτειό μας. Σηκώθηκα και άρχισα να μιλάω με αυτές τις νεαρές γυναίκες. Τους έδωσα ένα ψεύτικο όνομα, τόσο ψεύτικο όπως τα δικά τους. Κατόπιν με προσκάλεσαν να τις συνοδεύσω στην πίστα. Διαπίστωσα ότι αυτή ήταν η ευκαιρία μου να κερδίσω την εμπιστοσύνη τους, έτσι δέχτηκα την πρόσκλησή τους.

Το μέρος ήταν κάτι παραπάνω και από άθλιο. Οι νταβατζήδες, που κανονικά είναι προσεκτικοί και καχύποπτοι, βρισκόντουσαν έξω καπνίζοντας, εκτός από έναν από αυτούς που έπινε στο μπαρ με ένα ζευγάρι από γυναίκες που φαινόταν να είναι υπάλληλοί του. Οι φίλοι μου, ζήτησαν να δυναμώσουν την μουσική, και ο αρχιτέκτονας, σαν να του ανήκε το μέρος, πήρε το μικρόφωνο για να μας συστήσει. Σαν αστείο, επινόησε ένα όνομα και μία εθνικότητα για εμένα και ανήγγειλε ότι θα ήμουνα η επόμενη που θα χόρευα. Ήμουν ντυμένη με τζιν, ψηλά τακούνια, και μια μωβ μπλούζα. Αισθανόμουν στενόχωρα, αλλά με αυτές τις νεαρές γυναίκες να με επευφημούν, κατάφερα να χορέψω δίπλα τους. Έπιασα τον στύλο και περιστράφηκα γύρω του, σηκώνοντας τον εαυτό μου στον αέρα, κάτι που δεν ήταν εύκολο κατόρθωμα.

Αφού διαλύθηκε η αρχική ένταση, ζήτησα από τις χορεύτριες να με μάθουν μερικές κινήσεις. Τα χρόνια που έκανα κλασσικό μπαλέτο και χαβανέζικο χορό χούλα με βοήθησαν να αποφύγω να γελοιοποιηθώ. Μια ώρα αργότερα, αφήσαμε την πίστα και αρχίσαμε να συζητάμε κοντά στην ομάδα μου με τους άντρες φίλους, οι οποίοι συνέχισαν να πίνουν το πιο ακριβό ουίσκι του μαγαζιού. Επίσης πλήρωσαν για ένα μπουκάλι σαμπάνιας που παρήγγειλλα και μοιράστηκα με τις γυναίκες. Τους είπα ότι γράφω ιστορίες για γυναίκες, έρωτα, και σεξ, κάτι το οποίο είναι αλήθεια. Δεν τους πήρε πολύ για να αρχίσουν να μιλάνε λες και υπήρξαμε πάντα φίλες: «Δεν θα έχετε πρόβλημα επειδή μιλάτε με εμένα»; Τις ρώτησα. Απάντησαν ότι κάνουν την δουλειά τους εφόσον οι πελάτες πίνανε, και εμείς είμαστε με τους πελάτες. Δεν έκατσαν κάτω στιγμή κι εγώ συνέχισα να στέκομαι μαζί τους. Κάθε τόσο και λιγάκι, χόρευα με τις νεαρές γυναίκες κοντά στους

καναπέδες, όπου οι περιποιητικοί και κάπως μεθυσμένοι συνοδοί μου καθόντουσαν και κάνανε ό, τι καλύτερο μπορούσαν για να με βοηθήσουν στην δημοσιογραφική μου αποστολή.

Όπως σε αμέτρητες άλλες περιπτώσεις, επιβεβαίωσα την υποψία μου ότι οι περισσότερες από αυτές τις νεαρές γυναίκες αισθάνονται πολύ περισσότερο άνετα με άλλες γυναίκες αντί με άντρες, ακόμα και με κάποια ερωτική έννοια. Οι τέσσερις γυναίκες με τις οποίες μίλησα για σχεδόν τρεις ώρες ήταν πολύ νέες. Μία Κολομβιανή, φίλη του διευθυντή, ήξερε ότι θα ήταν πάντα χορεύτρια και εκδιδόμενη. Μία Βραζιλιάνα, είκοσι δύο χρονών είχε μεταφερθεί στο Μεξικό, όταν ήταν δεκαεπτά χρονών με την ψεύτικη υπόσχεση ότι θα γινόταν μοντέλο. Οδηγήθηκε στο «Το Ένα» από τους ιδιοκτήτες του μπαρ που ελέγχουν το δίκτυο πορνείας, το οποίο ξεκινάει από την συνοριακή πόλη Τιχουάνα. Ένα δεκαεννιάχρονο κορίτσι με παιδικό πρόσωπο, κόρη ενός Κολομβιανού και μιας Αργεντινέζας, ήρθε στο Κανκούν για διακοπές, έμεινε από λεφτά, και έμεινε εκεί. Η θεία της τής συνέστησε να έρθει σε επαφή με μια γνωστή της οικογένειας που θα μπορούσε να της βρει μια δουλειά και να φτιάξει τα χαρτιά της. Η γνωστή έτυχε να είναι η σύζυγος του Ραούλ Μάρτινς. Μία άλλη εικοσάχρονη από την Κούβα που είχε αφήσει δύο μικρά παιδιά πίσω με τους γονείς της, είχε πειστεί ότι θα έστελνε πολλά λεφτά πίσω στην οικογένειά της μόλις κατάφερνε να ξεπληρώσει το χρέος της στον Μάρτινς.

Κατάφερα να τις δω δύο φορές ακόμα έξω από το μπαρ. Τις μέρες που ακολούθησαν την αρχική μου συνάντηση, το μπαρ έκλεινε νωρίς γιατί δεν υπήρχαν τουρίστες και οι ντόπιοι ήταν απασχολημένοι με την επισκευή των σπιτιών τους και των επιχειρησεών τους. Οι σεκιουριτάδες του «Το Ένα» χαλάρωσαν την επιτήρησή τους και οι νεαρές γυναίκες μπορούσαν να συναντηθούνε μαζί μου καθώς επιστρέφανε στο διαμέρισμα όπου ζούσαν κάτω από χαλαρή επιτήρηση. Ο Μάρτινς είχε κατασχέσει όλα τους τα χαρτιά σαν εγγύηση μέχρι να του ξεπληρώσουνε τα χρέη τους. Δεν ακύρωναν την συμφωνία τους, ακόμα και εάν ήταν άδικη. Αυτή η ζωή, σκεφτόντουσαν, ήταν καλύτερη από το να είναι

πίσω στους δρόμους, φτωχές και χωρίς επιλογές. Καμιά από αυτές τις νεαρές δεν είχε τελειώσει το λύκειο και προερχόντουσαν από προβληματικές οικογένειες, όπου η οικογενειακή βία κυριαρχούσε. Η ομάδα δικηγόρων του Ραούλ Μάρτινς έφτιαξε τα χαρτιά τους, συμπεριλαμβανομένων των διαβατηρίων τους και της βίζας τους. Οι νεαρές γυναίκες δεν ήξεραν εάν τα χαρτιά ήταν πλαστά ή επίσημα, αλλά αυτό δεν ήταν κάτι που τις προβλημάτιζε πάρα πολύ. Έλεγαν ότι ο μοναδικός καλός άνθρωπος που είχαν συναντήσει καθώς φτιάχνανε τα χαρτιά τους ήταν κάποιος που λεγόταν Κλαούντιο.

Διαπίστωσα ότι τρεις από τις τέσσερις γυναίκες, από τις οποίες πήρα συνέντευξη, είχαν μικρά παιδιά από ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες. Μου είπαν ότι είχαν μάθει να αγαπάνε αυτά τα παιδιά. Δύο από αυτές είχαν μείνει έγκυες όταν ήταν ακόμα έφηβες. Και οι τέσσερίς τους βεβαίωναν ότι δεν τους άρεσε η δουλειά τους, εκτός από τον χορό και από το ότι κατά καιρούς συναντούσαν κάποιο ενδιαφέρον άτομο. Το ότι πληρωνόντουσαν για να κάνουν σεξ ήταν κάτι που αρνιόντουσαν να αναλύσουν από την στιγμή που ήταν απλά μια προσωρινή δουλειά και ο καλύτερος τρόπος να ξεπληρώσουν γρήγορα το χρέος που όφειλαν στον Μάρτινς. Η Σμύρα, η νεαρή Κουβανέζα, έλεγε ότι οι άντρες που συχνάζανε στο «Το Ένα» ήταν αηδιαστικοί. Οι άλλες συμφωνούσαν: «Οι πελάτες είναι ανασφαλείς μέθυσοι που πιστεύουν οτιδήποτε τους λέμε. Μερικοί από αυτούς είναι πολύ χυδαίοι, και πιστεύουν ότι θα τους ερωτευτούμε». Περιέγραφαν την δουλειά τους σαν μία παράσταση και τους πελάτες τους σαν πανίσχυρους βλάκες που πλήρωναν κάποια για να υποκρίνεται ότι θα μπορούσε να αντέξει την παρουσία τους.

Οι ιστορίες των νεαρών γυναικών, μαζί με τις λεπτομέρειες που μου έδωσαν μερικές από τις σερβιτόρες, δείχνουν καθαρά ότι ο Μάρτινς, όπως και οι άλλοι σωματέμποροι, αντιλαμβάνεται την σημασία της ανάμιξης επαγγελματιών εκδιδομένων με θύματα δουλείας στην ίδια ομάδα. Οι πρώτες έχουν ξεπληρώσει τα χρέη τους, έχουν επιλέξει να παραμείνουν στο εμπόριο του σεξ και απολαμβάνουν ελευθερία κινήσεως, ενώ οι τελευταίες

υποχρεώνονται να υποκύπτουν κάτω από απειλές. Τα θύματα είναι αβοήθητα, χωρίς χαρτιά μετανάστευσης, και απειλούνται με απέλαση οποιαδήποτε στιγμή.

Καθώς αποχαιρετιζόμασταν, η Νίνα, η Βραζιλιάνα, με ρώτησε: «Δεν πρόκειται να δώσεις τα ονόματά μας, σωστά; Λένε ότι ο Μάρτινς σκότωσε τον γαμπρό του. Είναι πολύ βάναυσος άνθρωπος». Σύμφωνα με τον διευθυντή της Ομοσπονδιακής Δικαστικής Αστυνομίας, η Νίνα έλεγε την αλήθεια. Το 2004, ο Νορβηγός Πέτερσον Κένεθ Τούρμπιορν (αλλιώς Μάικ Αρτούρο Γουίλσον Γκαρσία), ο φίλος της Λορένας Μάρτινς, βρέθηκε δολοφονημένος στην περιοχή των ξενοδοχείων του Κανκούν. Η επίσημη αστυνομική έκθεση έλεγε ότι ο κύριος ύποπτος ήταν ο πατέρας της Λορένας, όμως η υπόθεση δεν διαλευκάνθηκε ποτέ και η Λορένα βρήκε καταφύγιο στην Ίσπανία. Οι πηγές μου από την τοπική αστυνομία επιβεβαίωσαν ότι τα ιατροδικαστικά ευρήματα έδειχναν ότι ο Κένεθ Τούρμπιορν είχε βασανιστεί προτού δολοφονηθεί. Όταν ρωτήθηκε άμεσα, ο διευθυντής της ομοσπονδιακής δικαστικής αστυνομίας μού είπε ότι ο Μάρτινς ήταν ένας από τους υπόπτους αλλά όμως ο Αργεντινός ήταν ανέγγιχτος. Τον ρώτησα τι εννοούσε με το «ανέγγιχτος». Απάντησε, «Μην ασχολείσαι καθόλου μ' αυτό. Αυτός είναι η μαφία».

«Κι εσύ θα πρέπει να προσέχεις. Όταν το γράψεις αυτό, ο Μάρτινς δεν θα σε αφήσει ζωντανή», μου είπε η Κουβανέζα χορεύτρια καθώς με αγκάλιαζε για να με αποχαιρετήσει. Δεν ξαναείδα αυτές τις γυναίκες άλλη φορά. Λίγο καιρό αργότερα, κατάλαβα πόσο σοβαρές ήταν, όταν ο Κλαούντιο Λίφσκιτζ, ο πρώην δικηγόρος του Ραούλ Μάρτινς, κατήγγειλε δημόσια τον Μάρτινς. Σύμφωνα με τον Λίφσκιτζ -θεωρούμενο συνεργό του Μάρτινς στην διακίνηση γυναικών από την Νότια Αμερική και την Κεντρική Αμερική στο Μεξικό- ο Μάρτινς ήδη έλεγχε αυτές τις οδούς διακίνησης, όταν ήταν πράκτορας της υπηρεσίας πληροφοριών και εργαζόταν για την SIDE της Αργεντινής. Αυτό απαιτούσε ένα πολιτικό δίκτυο που απλωνόταν από το Μπουένος Άιρες στο Κανκούν και από εκεί μέχρι την Τιχουάνα.

Στις 11 Ίανουαρίου 2007, η έγκυρη μεξικάνικη εφημερίδα *Reforma* (Μεταρρύθμιση, Σ.τ.μ.) είχε ένα πρωτοσέλιδο τίτλο που τράβηξε την προσοχή των αρχών: «Πρώην κατάσκοπος είναι ιδιοκτήτης VIP μπουρδέλου». Το άρθρο υπέγραφε ο Αλέξαντρος Παϊρόνε, ένας Αργεντινός δημοσιογράφος, και σε αυτό εξέθετε την παγκοσμιοποίηση των συνδικάτων εμπορίας ανθρώπων και την πρόσβαση των συνδικάτων στην δικαστική και πολιτική εξουσία:

Μπουένος Άιρες. «Ένας πρώην κατάσκοπος της δικτατορίας της Αργεντινής κυριαρχεί στην σκηνή της VIP πορνείας στο Κανκούν και στην Πλάγια ντελ Κάρμεν, χάρις σε ένα δίκτυο επίσημης προστασίας», έλεγε ο Κλαούντιο Λίφσκιτζ. Ο Ραούλ Λούις Μάρτινς Κοτζιόλα, ένας πρώην πράκτορας της Υπηρεσίας Πληροφοριών, ζει στο Μεξικό, αν και η άδεια παραμονής του έχει λήξει.

Σύμφωνα με τον Λίφσκιτζ, αυτός ο Αργεντινός πολίτης λειτουργεί «Το Ένα» στο Κανκούν και το Μαξίμ στην Πλάγια ντελ Κάρμεν, δύο μπαρ όπου γύρω στις 150 γυναίκες παρέχουν υπηρεσίες πορνείας σε συνθήκες που μπορούν να συγκριθούν κατά το ήμισυ με δουλεία.

Ο δικηγόρος επιβεβαιώνει στην Reforma ότι οι καλύτεροι πελάτες του Μάρτινς είναι έμποροι ναρκωτικών, επιχειρηματίες, και πολιτικοί της Κουιντάνα Ρου, που συχνάζουν σε αυτά τα μπαρ και νεαρές εκδιδόμενες τους στέλνονται στα ιδιωτικά τους πάρτι σε αρχοντικά ή σε κότερα και κρουαζιέρες.

«Ο Μάρτινς καυχιέται ότι στο κινητό του έχει τους προσωπικούς αριθμούς τηλεφώνου του Γενικού Εισαγγελέα του Κανκούν [Πέτρο Ραμίρεζ] και ότι προστατεύεται από τον πανίσχυρο επιχειρηματία Ισαάκ Χαμούι, ο οποίος μου είπε ότι είναι συνεταίρος του πρώην κυβερνήτη Χοακίν Χέντριζ», παρατήρησε ο δικηγόρος.

Ο Λίφσκιτζ επιβεβαίωσε επίσης ότι ο τωρινός κυβερνήτης, Φελίξ Γκονζάλες Κάντο, συνεχίζει να τον προστατεύει, όπως ο προηγούμενος κυβερνήτης, Χοακίμ Χέντριξ παρείχε προστασία στο «Το Ένα», διατηρώντας την θέση του σαν του μοναδικού μπουρδέλου στην περιοχή των ξενοδοχείων.

«Υπήρξαν πάντα υποψίες ότι οι ιδιοκτήτες τού «Το Ένα» είχαν κρατική και δημοτική προστασία. Υποτίθεται, κάτω από τον νέο κυβερνήτη, δεν απολαμβάνουνε τέτοια προστασία. Ωστόσο, κανένας δεν τους έχει αγγίξει», δήλωσε ο Ραούλ Ποβέδα, διευθυντής του Πλάζα 21. [Η περιοχή με τα κόκκινα φώτα του Κανκούν]... Η Reforma έλεγξε και επιβεβαίωσε από ανώνυμες πηγές ότι οι τοπικές αρχές παρείχαν προστασία στις επιχειρήσεις του Αργεντινού.

Ο Ραούλ Μάρτινς ήταν πράκτορας της SIDE από το 1974 έως το 1987. Κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής δικτατορίας, δουλειά του ήταν να αποφασίζει ποιος θα βασανιζόταν στο αρχηγείο του στρατού και θα εξαφανιζόταν. Σύμφωνα με τον Λίφσκιτζ, η δουλειά του Μάρτινς περιλάμβανε την παρακολούθηση και την φωτογράφηση διαφωνούντων που θα τους απαγάγανε και μετά θα εξαφανιζόντουσαν. Αφού ο Μάρτινς αποστρατεύτηκε από την υπηρεσία πληροφοριών στην Αργεντινή, επικεντρώθηκε στην διεύθυνση μίας επιχείρησης πορνείας πολυτελείας. Διεύθυνε έντεκα καταστήματα και έγινε το αφεντικό του εμπορίου του σεξ στο Μπουένος Άιρες. Παρόλα αυτά , το δικαστικό, πολιτικό και αστυνομικό δίκτυο που τον προστάτευε ξαφνικά κατέρρευσε, και ο Μάρτινς έπρεπε να φύγει από την πόλη. Το 2002, έφτασε στο Μεξικό μέσω της Τιχουάνας, μιας πόλης που θα του επέτρεπε να παρακάμψει τη δικαιοσύνη της Αργεντινής που βρισκόταν στο κατώφλι του.

Ο Κλαούντιο Λίφσκιτζ είναι ακόμα συνήγορος για μερικούς από τους αξιωματικούς που διεκπεραίωσαν την καταστολή κατά τη διάρκεια της δικτατορίας της Αργεντινής, και ήταν επίσης δικηγόρος του Μάρτινς για επτά χρόνια στο Μπουένος Άιρες και στο Μεξικό μέχρι να διαφωνήσουν και ο Λίφσκιτζ να επιστρέψει

στην Αργεντινή, από τον φόβο αντιποίνων.Για να προστατεύσει τον εαυτό του, ο Λίφσκιτζ αποκάλυψε τις δραστηριότητες του πρώην πελάτη του και δήλωσε ότι ήταν προετοιμασμένος να καταθέσει ενάντια στον Μάρτινς εάν του χορηγούσαν ορισμένες εγγυήσεις. Ο Μάρτινς και ο Λίφσκιτζ άρχισαν να χωρίζουν τους δρόμους τους όταν ο Μάρτινς άρχισε να πιέζει τον Λίφσκιτζ να «αλλάξει την κατάθεσή του σε μία έρευνα που περιλάμβανε υψηλόβαθμους αξιωματούχους στην κυβέρνηση του πρώην προέδρου Κάρλος Μένεμ». Ο Μάρτινς ήθελε ο Λίφσκιτζ να ανακαλέσει την μαρτυρία του στην υπόθεση που περιλάμβανε μια απόπειρα στον Σύλλογο Αλληλεγγύης Ίσραηλιτών της Αργεντινής (AMIA). Ήταν ο Λίφσκιτζ αυτός που είχε ανακαλύψει και κατήγγειλε το κουκούλωμα με το οποίο οι ένοχοι προστατευόντουσαν απέναντι σε κατηγορίες για φόνο.

Στην κατάθεσή του στον δικαστή, Σάντρο Οσίποβ, ο πρώην συνεταίρος του Μάρτινς, αποκάλυψε όλα τα μέρη όπου ο Μάρτινς είχε τοποθετήσει κρυφές κάμερες για να καταγράφει πελάτες καθώς έκαναν σεξ με εκδιδόμενες. Επίσης, στο Μπουένος Άιρες, ένας πρώην διοικητικός υπάλληλος κατέθεσε μήνυση ενάντια στον Μάρτινς κατηγορώντας τον για απειλή της σωματικής του ακεραιότητας και για βιαιοπραγία. Η υπόθεση στάλθηκε στο δικαστήριο αριθμός 28, στο Μπουένος Άιρες. Μία άλλη υπόθεση ενάντια στον Μάρτινς, με το όνομα η Ύπερυπόθεση 103933/77, εκκρεμούσε ακόμα στην Αργεντινή ενώ οι Μεξικανές αρχές τού έδιναν άδειες για τις επιχειρήσεις του όπου κρατούσε φυλακισμένες νεαρές χορεύτριες. Η Ύπερυπόθεση περιελάμβανε κατηγορίες για διαφθορά και δωροδοκία της αστυνομίας προκειμένου να παρέχει προστασία στον Μάρτινς, και για λειτουργία ενός κυκλώματος πορνείας στο Μπουένος Άιρες.

Ο Μάρτινς αποφάσισε να μετακομίσει στο Κανκούν και στην Πλάγια ντελ Κάρμεν αφού κατηγορήθηκε για απάτη στην Τιχουάνα. Στο νοτιοανατολικό Μεξικό ανασύστησε και ενίσχυσε το κύκλωμα πορνείας πολυτελείας, το οποίο είχε διευθύνει για πάνω από μία δεκαετία στην Αργεντινή. Βαθμιαία συγκρότησε ένα δίκτυο προστασίας για τους σωματέμπορους, ένα δίκτυο που

απλωνόταν από τον Νότιο Κώνο -Αργεντινή, Χιλή και Ουρουγουάη- ως στο Μεξικό.

Μέχρι να διαβάσω τους ισχυρισμούς του Λίφσκιτζ σε μία μεξικάνικη εφημερίδα, δεν είχα καταλάβει ότι οι νεαρές γυναίκες στο «Το Ένα» και στο Μαξίμ αναφερόντουσαν στον δικηγόρο του Μάρτινς, όταν μου έλεγαν για έναν ευγενικό άνθρωπο, που τον έλεγαν Κλαούντιο, ο οποίος τις είχε βοηθήσει να τακτοποιήσουν τα μεταναστευτικά τους έγγραφα. Έψαξα για αυτόν έτσι ώστε να μπορέσω να ακούσω την δική του άποψη για αυτή την ιστορία από πρώτο χέρι, αλλά ποτέ δεν τον βρήκα.

Άχρηστο σκάνδαλο: Ο Μάρτινς ανανεωμένος

Το άρθρο της εφημερίδας που δίνει λεπτομέρειες για τις δραστηριότητες του Μάρτινς αποκάλυψε ένα δίκτυο συνεργών, το οποίο δεν είχε ερευνηθεί από τις Μεξικανικές ομοσπονδιακές ή πολιτειακές αρχές. Για ένα μήνα μετά την δημοσίευσή του, διάφοροι κυβερνητικοί υπάλληλοι προσπάθησαν να ρίξουν την ευθύνη για αυτή την παραδρομή σε τρίτα μέρη. Ο Γκονζάλες Κάντο, ο κυβερνήτης της Κουιντάνα Ρου, κατηγόρησε τους δικαστές που είχαν εκδώσει έξι δικαστικές αποφάσεις που τον εμπόδισαν να κάνει έφοδο στα νάιτ κλαμπ του Μάρτινς και να τα κλείσει, καθώς και να συλλάβει τον Μάρτινς. Ο Μάρτινς κατηγόρησε τον πρώην δικηγόρο του ότι παραβίασε την εχεμύθεια μεταξύ δικηγόρου-πελάτη. Το Εθνικό Ίνστιτούτο Μετανάστευσης κατηγόρησε την ομοσπονδιακή αστυνομία, και η ομοσπονδιακή αστυνομία κατηγόρησε τις δημοτικές αρχές που είχαν χορηγήσει στον Μάρτινς άδειες για την πώληση αλκοόλ. Το επακόλουθο του σκανδάλου ξετυλίχτηκε στο Μεξικό με τον ίδιο τρόπο που είχε ξετυλιχτεί και στην Αργεντινή.

Ο Μάρτινς κατόπιν εξαφανίστηκε από την σκηνή. Τα μπουρδέλα του κλείσανε, και μερικές από τις γυναίκες που δουλεύανε για αυτόν κρατήθηκαν από τις αρχές, φωτογραφήθηκαν, και

απελάθηκαν στις πατρίδες τους χωρίς να τους γίνουνε καθόλου ερωτήσεις. Ένας ομοσπονδιακός πράκτορας μου είπε ότι ο Μάρτινς το είχε σκάσει. Εντούτοις, σύμφωνα με την διευθύντρια του Εθνικού Ίνστιτούτου Μετανάστευσης, Σεσίλια Ρομέρο, οι μεταναστευτικές αρχές είχαν λάβει μια εντολή για την απέλαση του Μάρτινς, η οποία ήταν «μία προτεραιότητα» και τον ακολουθούσαν «από πολύ κοντά εξαιτίας των υποθέσεων πορνείας που ήταν ζήτημα κοινής γνώσης». Ωστόσο, η Ρομέρο επίσης δήλωσε ότι δεν μπορούσαν να εκτελέσουν αυτές τις εντολές γιατί μερικοί ομοσπονδιακοί δικαστές προστατεύανε τον Μάρτινς. Εάν οι δικαστές συνέχιζαν να προστατεύουν τον Μάρτινς, αυτοί δεν θα μπορούσαν ποτέ να τον συλλάβουνε. Ο λόγος είναι απλός: μερικά επίπεδα του δικαστικού σώματος αποτελούν μέρος του δικτύου διαφθοράς, και μερικοί δικαστές είναι πελάτες των εκδιδομένων. Από την μια μεριά, φοβούνται ότι τους έχουνε βιντεοσκοπήσει σε τέτοιες καταστάσεις και, από την άλλη, θεωρούν την πορνεία μια «φυσιολογική» επιχείρηση και δεν βλέπουν κάποιον ηθικό λόγο να τιμωρήσουν τα εγκλήματα που σχετίζονται με αυτήν. Σαν τέτοιοι, γίνονται «de facto συνεργοί» ή «ηθικοί συναυτουργοί» των ανθρώπων που ελέγχουν την πορνεία.

«Γιατί κανείς δεν ανέλαβε δράση ενάντια στον Μάρτινς για εμπορία ανθρώπων, πλαστογράφηση επίσημων εγγράφων, απάτη, ή σαν ύποπτο ανθρωποκτονίας»; Ρώτησα τις αρμόδιες μεξικανικές αρχές. «Κανείς, ούτε ένας δικαστής δεν θέλει να τον αγγίξουμε», απάντησαν.

Η εξήγηση για την εκπληκτική παράλυση και σιωπή των αρχών για αυτήν την υπόθεση μου δόθηκε από μια από τις νεαρές αργεντινές γυναίκες που οδηγήθηκε στην Πλάγια ντελ Κάρμεν με ψεύτικες υποσχέσεις και την έβαλαν να δουλεύει σαν εκδιδόμενη: «Εδώ και στο Μπουένος Άιρες, οι τραμπούκοι του Ραούλ Μάρτινς κατέγραφαν τα πάντα, συμπεριλαμβανομένων των επισκέψεών μας σε δωμάτια ξενοδοχείων πέντε αστέρων στην Πλάγια ντελ Κάρμεν και στο Κανκούν. Βιντεοσκοπούσαν αφεντικά των καρτέλ ναρκωτικών, πολιτικούς, και επιχειρηματίες. Αυτή είναι η δική του ασφάλεια ζωής».

Ήταν φανερό ότι εγώ πιθανόν εμφανίζομαι σε ένα από αυτά τα βίντεο, γελοιοποιώντας τον εαυτό μου με το να χορεύω με το τζιν μου, να περιστρέφομαι γύρω από τον στύλο, ή να πίνω με τις νεαρές χορεύτριες που με εμπιστεύτηκαν αρκετά ώστε να με βοηθήσουν να αποκαλύψω αυτήν την ιστορία. Σκεπτόμουνα συνέχεια ότι εάν ήμουν άντρας, θα ήμουν σε θέση να μπω σε αυτά τα μπαρ χωρίς κανένα πρόβλημα, να πάρω ένα ποτό και να πληρώσω για λίγες ώρες γυναικείας συντροφιάς καθώς θα κέρδιζα την εμπιστοσύνη των χορευτριών. Το να είσαι γυναίκα σε αυτό το ερευνητικό πεδίο σημαίνει ότι πρέπει να γίνεις μέρος του «εμπορεύματος» και δόλωμα για τις μαφίες, ενώ ένας αρσενικός δημοσιογράφος μπορεί να προσποιηθεί ότι είναι ένας από τους «καταναλωτές». Στις 9 Σεπτεμβρίου 2007, οκτώ μήνες μετά το σκάνδαλο που προκάλεσαν οι καταγγελίες του Λίφσκιτζ, και αφού οι αρχές με είχαν διαβεβαιώσει ότι ο Μάρτινς το είχε σκάσει από το Μεξικό και ότι κανείς δεν ήξερε πού βρισκόταν, ένα καινούργιο κωλόμπαρο (brothel bar στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.), το οποίο ονομαζόταν Σεξ και Κορίτσια άνοιξε τις πόρτες του. Ανάμεσα στους αξιότιμους επισκέπτες στον κατάλογο των VIP ήταν ένας φαλακρός άντρας, ντυμένος στα μαύρα, που φορούσε ένα εντυπωσιακό Ρόλεξ μοντέλο Oyster στο δεξί του καρπό: δεν ήταν κανείς άλλος από τον Ραούλ Μάρτινς, τον τσάρο της πορνείας. Συστήθηκε σαν διευθυντής του καινούργιου μπαρ στην περιοχή των «κόκκινων φαναριών» του Κανκούν έξω από την πόλη. Αυτή η είδηση πέρασε σχεδόν απαρατήρητη.

Το Δεκέμβριο του 2009, είδανε τον Ραούλ Μάρτινς να γευματίζει στου Ρολάντι, ένα από τα πιο διάσημα εστιατόρια στην περιοχή των ξενοδοχείων του Κανκούν, με λίγες γυναίκες που έμοιαζαν με μοντέλα ή χορεύτριες. Χωρίς καθόλου προφανή νομικά προβλήματα, έγινε συνεταίρος με μερικούς επιχειρηματίες στην πόλη του Μεξικού και άνοιξε σαλόνια για VIP, όπου γυναίκες από την Νότια Αμερική και την Ανατολική Ευρώπη χορεύουν, κάνουν στριπτίζ και υποχρεώνονται να πουλάνε σεξ για να ξεπληρώσουν τα χρέη τους.

Όταν ρώτησα τις γυναίκες που δουλεύανε στα μπουρδέλα του Μάρτινς εάν θεωρούσαν τους εαυτούς τους σκλάβες, η πλειοψηφία από αυτές χαμογέλασε ή ρώτησαν υποκριτικά για ποιο πράγμα μιλούσα. Εντούτοις, όταν τις ρωτούσα εάν θα εκμεταλλευόντουσαν την ευκαιρία να μείνουν στο Μεξικό για να δουλέψουν ελεύθερα σαν πωλήτριες, δασκάλες, σερβιτόρες ή οτιδήποτε μπορούσαν να φανταστούν, όλες απαντούσαν: «Ναι, βεβαίως».

Καταγγελθείς από την κόρη του

Στις 9 Ίανουαρίου 2012, η εφημερίδα της Αργεντινής *Pagina-12 (*Σελίδα-12, Σ.τ.μ.) ανέφερε ότι η κόρη του Μάρτινς, η 35χρονη Λορένα Μάρτινς (για τον φίλο της οποίας φερόταν ως δολοφόνος του ο πατέρας της) παρουσιάστηκε στο Ύπουργείο Δικαιοσύνης της Αργεντινής με έγγραφα και άλλα στοιχεία για τις εγκληματικές δραστηριότητες του πατέρα της και την εμπλοκή του σε ένα κύκλωμα πορνείας στην Αργεντινή και στο Μεξικό. Η Λορένα κατέθεσε ότι στο Μπουένος Άιρες ο πατέρας της ήταν ιδιοκτήτης «επτά επιχειρήσεων, και επίσης είναι ιδιοκτήτης της νυχτερινής ζωής του Κανκούν». Σύμφωνα με την Λορένα, πληρώνει συνολικά περίπου 85.000 πέσος το μήνα (8000 δολάρια το μήνα περίπου) σε δωροδοκίες για την Ομοσπονδιακή Αστυνομία της Αργεντινής.

Η Λορένα, η οποία είχε αποξενωθεί από τον Μάρτινς από το 2010, όταν αυτός έκοψε όλες τις σχέσεις του μαζί της και με την υπόλοιπη οικογένεια, προσποιήθηκε μια συμφιλίωση με τον Μάρτινς προκειμένου να διεισδύσει στον εσωτερικό κύκλο του και να βρει στοιχεία απαραίτητα για να καταγγείλει τις παράνομες δραστηριότητές του. Κατάφερε να αποκτήσει πρόσβαση στους προσωπικούς τραπεζικούς του λογαριασμούς και στην ηλεκτρονική του αλληλογραφία, κάτι που της επέτρεψε να αποκαλύψει πολύτιμες πληροφορίες για το πώς αυτός λειτουργούσε τις επιχειρήσεις του, τα ονόματα με τα οποία καταχωρούσε τα

νάιτ κλαμπ του, και το πιο σημαντικό, την πρακτική που αυτός ανέφερε σαν «σπάσιμο κοριτσιών». Η Λορένα εξηγεί πώς αυτός «σώζει» τα κορίτσια:

> *[Αυτές] έχουν περάσει μέσα από μια κόλαση οικογενειακής βίας, ή έχουν βιαστεί, και αυτός γίνεται κάτι σαν πατέρας. Τους δίνει ένα μέρος να μένουν και μια δουλειά και αυτές αισθάνονται ευγνώμονες. Παίρνουν υποσχέσεις για δουλειά σαν ρεσεψιονίστ ή σαν μοντέλα. Τους λένε ότι μπορούν να κερδίσουν πολλά λεφτά. [Η οργάνωση του πατέρα μου] τους πληρώνει τα αεροπορικά τους εισιτήρια, τα καταλύματα, και υπόσχεται να τους εξασφαλίσει έγγραφα για να εργάζονται και να παραμένουν στο Μεξικό νόμιμα. Με την δικαιολογία ότι χρειάζονται τα διαβατήριά τους προκειμένου να τους εξασφαλίσουν άδειες μετανάστευσης και να διασφαλιστεί ότι θα τους ξεπληρώσουν τα χρέη τους, κατακρατούν τα διαβατήρια των κοριτσιών.*

Από την στιγμή που έχουν ξεκινήσει την καινούργια τους ζωή, σταδιακά αρχίζουν να χάνουν την «βοήθεια» που τους είχαν υποσχεθεί όπως το κατάλυμα. Η μετανάστευσή τους εξελίσσεται σε προβληματική και περιέρχονται σε κατάσταση αγωνίας. Ο πατέρας της αποκαλεί αυτή την διαδικασία «σπάσιμο κοριτσιού» και αυτή καταλήγει στο να ενδώσουν τα κορίτσια ώστε να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Ο Μάρτινς κρατάει τα μισά από αυτά που χρεώνει το κάθε κορίτσι.

Στις 10 Απριλίου 2012, ταξίδεψα στο Μπουένος Άιρες για να λανσάρω την ισπανική έκδοση αυτού του βιβλίου. Με το που αφίχθηκα συναντήθηκα με έναν πράκτορα των μυστικών υπηρεσιών. Με πληροφόρησε ότι ο Νίλντα Γκαρέ, ο επικεφαλής της Εσωτερικής Ασφάλειας της Αργεντινής, είχε αναθέσει σε έξι σωματοφύλακες να με συνοδεύουν όλη την ώρα κατά την διάρκεια της επίσκεψής μου στην Αργεντινή. Στο διάδρομο του ξενοδοχείου ενημερώθηκα από τον επικεφαλής της ομάδας ασφαλείας. Ήξεραν για τις απειλές του Ραούλ Μάρτινς κατά της ζωής μου, και καθώς αυτή η υπόθεση ήταν υψηλού προφίλ και

αυτός είναι ένας πρώην κατάσκοπος που ανήκε στην δικτατορία του Βιντέλα, οι απειλές του λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από την κυβέρνηση της Αργεντινής.

Εκείνο το απόγευμα συνάντησα την Λορένα Μάρτινς, η οποία παρακολουθούσε την συνέντευξη τύπου ανάμεσα σε σαράντα δημοσιογράφους. Οι ματιές μας συναντήθηκαν και στο τέλος με πλησίασε, με αγκάλιασε και μου είπε, «Σας ευχαριστώ που ήρθατε. Μαζί θα εξασφαλίσουμε την τιμωρία του πατέρα μου για τα εγκλήματά του να υποδουλώνει γυναίκες». Αργότερα, στο μπαρ του ξενοδοχείου, μίλησα με την Λορένα, την μητέρα της, και τον Λούκας Σέρερ, έναν αναγνωρισμένο αγωνιστή για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η μάνα της Λορένας, μια γυναίκα στα εξήντα της, με κοίταζε με τα μάτια της γεμάτα δάκρυα, και μου ζήτησε συγγνώμη που όταν έγραψα για πρώτη φορά ένα άρθρο σε μία εφημερίδα για τον σύζυγό της Ραούλ Μάρτινς, αυτή με είχε αποκαλέσει ψεύτρα. Χαμογέλασα και της είπα να μην ανησυχεί: το να είσαι δημοσιογράφος δεν σημαίνει και ότι προσπαθείς να είσαι δημοφιλής, και για να λέμε την αλήθεια σού εξασφαλίζει περισσότερους εχθρούς από φίλους. Είπε ότι ο άντρας της την κρατούσε πάντα σε απόσταση από τις επιχειρήσεις του. Αυτή δεν ήξερε ότι αυτός ήταν ένας σωματέμπορος, ούτε ήξερε ότι ήταν επίσης παντρεμένος με μια άλλη γυναίκα, την μαντάμ που διευθύνει τις νεαρές γυναίκες στα κλαμπ ερωτικών χορών του Μάρτινς στο Κανκούν και στην Πλάγια ντελ Κάρμεν. Μου εξήγησε ότι τον έχει μηνύσει για διγαμία.

Η Λορένα είναι μια γερή λεπτή γυναίκα με ωραία καστανά μάτια και ξανθά μαλλιά. Άνοιξε έναν χαρτοφύλακα, και μου έδωσε έναν φάκελο σχετικό με τον πατέρα της. Αυτός περιλάμβανε αυθεντικές φωτογραφίες όλων των ειδών των πολιτικών, συμπεριλαμβανομένου του τωρινού κυβερνήτη του Μπουένος Άιρες, του Μαουρίτσιο Μάκρι, που ποζάρουν μαζί με τον Μάρτινς στα μπουρδέλα του. Η Λορένα έχει στοιχεία, τα οποία έχει δώσει στην αστυνομία, ότι ο Μάρτινς πλήρωσε 10.000 δολάρια για την εκστρατεία του Μάκρι, όταν κατέβηκε υποψήφιος την προ-

ηγούμενη χρονιά.

Έχω ένα αντίγραφο αυτού του φακέλου, ο οποίος περιλαμβάνει τα έγγραφα που δείχνουν ότι ο Μάρτινς ανήκε στην SIDE το 1974 κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του Βιντέλα. Το όνομά του εμφανίζεται δίπλα σε μερικούς από τους πράκτορες που τώρα έχουν καταδικαστεί για εγκλήματα ενάντια στην ανθρωπότητα, εγκλήματα όπως βασανιστήρια και εξαφανίσεις. «Συμμετείχε σε αυτό, Λίντια. Το ξέρω, γι' αυτό θέλει να με σκοτώσουν, γιατί ξέρω και είμαι πρόθυμη να βοηθήσω τις αρχές να τον κυνηγήσουν», είπε η Λορένα.

Ο Λούκας Σέρερ, ο οποίος δουλεύει για την La Alameda (Το άλσος από λεύκες, Σ.τ.μ.), μια αργεντίνικη Μ.Κ.Ο. που βοηθάει στην καταπολέμηση της ανθρώπινης δουλείας, εξηγεί πώς η οργάνωση έχει ερευνήσει πάνω από 8.000 μπουρδέλα στην Αργεντινή, και έχει σώσει εκατοντάδες δούλους, κυρίως άντρες, από παράνομα εργοστάσια ρούχων. Οι περισσότεροι από αυτούς προέρχονται από την Βολιβία και την Παραγουάη. Ο Λούκας επισημαίνει πόσο ανήσυχοι είναι για την επικράτηση του δουλεμπορίου και της σωματεμπορίας στην Αργεντινή, και για την νοτιοαμερικάνικη διαδρομή της εμπορίας ανθρώπων της Βολιβίας, της Παραγουάης και της Βραζιλίας. Η οργάνωσή του έχει φέρει τρεις υποθέσεις στα δικαστήρια της Αργεντινής και πιστεύει ότι οι δουλέμποροι θα καταδικαστούν κανονικά τώρα που υπάρχει ένας αυστηρός νόμος ενάντια στην δουλεία.

Ενώ ήμουν στην Αργεντινή συνάντησα μια εκπληκτική γυναίκα γνωστή σαν «Μάνα Κουράγιο». Η Σουζάνα Τριμάρκο έχασε την δωδεκάχρονη κόρη της, Μαρίτα Βερόν, το 2002, όταν το κορίτσι μπήκε σε ένα λεωφοριάκι και δεν ξαναγύρισε ποτέ. Η Σουζάνα, πεπεισμένη ότι την κόρη της την απήγαγαν σωματέμποροι, άρχισε να ψάχνει για αυτήν σε κάθε μπουρδέλο του Μπουένος Άιρες. Από τότε, αν και δεν βρήκε την Μαρίτα, έχει σώσει πάνω από είκοσι ανήλικες από τα μπουρδέλα σε όλη την Αργεντινή. Τα έντιμα μέλη της αστυνομίας την θαυμάζουν. Τα διεφθαρμένα φοβούνται την ικανότητά της να ερευνάει και να πιέζει τις αρχές

να σώζουν τα ανήλικα κορίτσια. Μετά την ισπανική έκδοση αυτού του βιβλίου και την κατάθεση της Λορένας Μάρτινς ενάντια στον πατέρα της, η Σουζάνα Τριμάρκο ακολούθησε τα ίχνη των μπουρδέλων του Μάρτινς στην επαρχία της Μεντόζα. Μας είπε ότι ο Ντάριο Μπιλιόνε, αλλιώς «Ιβάν», ο ξάδελφος του Μάρτινς, είναι ιδιοκτήτης του μπουρδέλου Κόκκινο Κλαμπ σε αυτήν την επαρχία. «Άκουγα για κάποιο καιρό το όνομα του Μάρτινς», λέει η Σουζάνα. «Έχει οδηγήσει ανήλικες στην Μεντόζα για να τις εκδώσει. Επίσης θυμάμαι έναν αστυνομικό που πληρωνότανε για να προστατεύει τους εμπόρους ναρκωτικών και τους βοηθούσε να παρέχουν προστασία στα μπουρδέλα». Αναφέρεται στο βίντεο που η Λορένα έδωσε στα μέσα ενημέρωσης τον Ίανουάριο του 2012, που τραβήχτηκε στο κλαμπ του Μάρτινς στο Κανκούν «Το Ένα», το οποίο δείχνει ακριβώς πώς αυτός λειτουργεί.[*****]*

Η Σουζάνα και η Λορένα γνωρίζουν ότι ο Μάρτινς δεν μπορεί να γυρίσει στην Αργεντινή από φόβο μη συλληφθεί. Γι' αυτό ο Χοσέ Αλεχάντρο Γκονζάλες, γνωστός σαν «Ρόκι» ή σαν «Ελ Κατσόρο» και ο Γουιλέρμο Μαρτίν Σότο, είναι αυτοί που στέλνουν τα κορίτσια στην Μεντόζα, υπό την επίβλεψη της Βιργινίας Ίνές Σολίς, της πεθεράς του Μάρτινς, που εμφανίζεται στα βίντεο του νάιτ κλαμπ. Η Σουζάνα και η Λορένα ζουν και οι δύο υπό προστασία έχοντας απειληθεί από τις μαφίες των σωματεμπόρων. Επιμένουν ότι η αστυνομία έχει οτιδήποτε χρειάζεται για να ζητήσει από τις μεξικανικές αρχές να συλλάβουν τον Ραούλ Μάρτινς στο Κανκούν και να τον εκδώσει στην Αργεντινή. Αλλά ο γενικός εισαγγελέας του Μεξικού δεν φαίνεται να ενδιαφέρεται για την υπόθεση. Ο Μάρτινς ζει ακόμα στην παράκτια πολυκατοικία του δίπλα στον ωκεανό στο μεξικανικό θέρετρο, και καθώς αυτό το βιβλίο πηγαίνει στο τυπογραφείο λειτουργεί ακόμα τα μπουρδέλα του εκεί.

Πριν αφήσω την Αργεντινή, ο Αρόντι Ορέα, ένας αστυνομικός του μεταναστευτικού τμήματος στο Μεξικό, δήλωσε: «Αυτόν τον καιρό [ο Μάρτινς] προστατεύεται από το δικαστικό

***** http://www.youtube.com/watch?v=m56IwgSdU1A

σώμα… Έχει πολύ σημαντικές διασυνδέσεις μέσα στην κυβέρνηση και αυτές είναι που καθυστερούν την υπόθεση». Εξηγεί: «Ο Μάρτινς είναι ένας πανίσχυρος άνθρωπος στην πολιτεία της Κουιντάνα Ρου. Δεν ήταν πολύ γνωστός σε εθνικό επίπεδο μέχρι που αυτή η κατάσταση αποκαλύφθηκε λίγα χρόνια πριν από έναν Μεξικανό δημοσιογράφο». ******

Άρελυ: Σωσμένη από τον θάνατο

Η Άρελυ, δεκαεννιά χρονών, είναι μία Βενεζουελανή με μαλλιά ξανθά-πλατινέ. Αγκαλιάζει ένα μαλακό παιχνίδι, ένα κουνέλι, καθισμένη σε μία καρέκλα στο Κέντρο για Ολοκληρωμένη Υποστήριξη των Γυναικών (Center for Integral Support of Women [CIAM], στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.), ένα καταφύγιο για κακοποιημένες γυναίκες και παιδιά. Άλλες φορές μιλάει σαγηνευτικά και άλλες φορές σαν φοβισμένο κορίτσι. Στο λαιμό της φαίνονται τα σημάδια των χεριών του άντρα που προσπάθησε να τη στραγγαλίσει: αριστερά προβάλλουν σαν μωβ λεκέδες, με το μέγεθος και το σχήμα των δακτύλων αυτού που της επιτέθηκε. Μιλάει ασταμάτητα, χειρονομώντας, συγκρατώντας με δυσκολία τα δάκρυά της:

> *Ήθελα να σπουδάσω, να γίνω μία σημαντική επιχειρηματίας, μια ξύπνια που βγάζει λεφτά και έχει αυτοκίνητο. Όταν η μάνα μου πέθανε, πίσω στο Μαρακαΐμπο, η γιαγιά μού είπε ότι θα έπρεπε να πηγαίνω μαζί της και να πουλάω πίτες στο δρόμο. Όταν τα αυτοκίνητα πέρναγαν, χαμογελούσα. Οι άντρες έλεγαν, «Τι όμορφο ξανθό κορίτσι».*

****** Arodi Orea, “Martins se encuentra amparado por la Justicia en Mexico”, 10 Φεβρουαρίου 2012, www.radiolared.multimediosamerica.com.r/mananasylvestre/ noticia/7276.

Σκεφτόμουνα, «Ποιο είναι το προνόμιο του να είσαι όμορφη εάν δεν μπορείς να μελετάς ή να παίζεις έξω σαν τα άλλα κορίτσια;». Μια μέρα στο δρόμο, συνάντησα την Μάριελ, μια όμορφη, κομψή γυναίκα που μου είπε: «Εάν ήθελες, θα μπορούσες να γίνεις μοντέλο και να βγάλεις ένα σωρό λεφτά, να σπουδάσεις, και να πάρεις την γιαγιά σου από τους δρόμους. Στο Μεξικό υπάρχουν πολλές δουλειές για Βενεζουελανές κοπέλες σαν εσένα». Κι εγώ σκέφτηκα: Κουράστηκα να σέρνομαι όλη μέρα στους δρόμους. Ήθελα να σπουδάσω και να μην καταλήξω σαν την γιαγιά μου: Μια αυτοκέφαλη, μια ηλίθια αποτυχημένη, για πάντα. Και στο Μεξικό... σκέφτηκα, τι ωραία, εκεί μπορείς να ζήσεις τη ζωή σου στο μάξιμουμ. Παρακολουθούσα μεξικάνικες σαπουνόπερες. Το κάθε τι είναι τόσο συναρπαστικό, τόσο υπέροχο εκεί!

Πήγα σε ένα Ιντερνέτ καφέ με την Μάριελ, δεν ήξερα να χρησιμοποιώ το Ιντερνέτ αλλά αυτή μου έδειξε πώς μπορώ να βρω έναν δικτυότοπο που λεγόταν Divas.com. *Μου είπε, «Κοίτα, είναι τόσο σημαντική η επιχείρηση. Αν δεν ήταν, δεν θα ήταν στο Ιντερνέτ!». Ουάου σκέφτηκα... Είναι Μεξικό και η επιχείρηση φαινόταν πολύ επαγγελματική με την χαμηλών τόνων διαφήμισή της και το λογότυπο «Γόητρο», και υπήρχε μία σχολή για μοντέλα και τραγουδίστριες.*

Καταχώρισα τα στοιχεία μου στον δικτυότοπο. Έστειλα την φωτογραφία μου, την οποία η Μάριελ είχε πληρώσει για να βγάλω. Και όχι παραπάνω από μια εβδομάδα αργότερα, η Μάριελ ήρθε σε επαφή μαζί μου στο σπίτι.

Είχε ήδη το αεροπορικό μου εισιτήριο για το Μεξικό! Με πήρε μαζί με τα έγγραφά μου για να πάρει το διαβατήριό μου και να τα τακτοποιήσει όλα. Όλα ήταν νόμιμα. Πώς υποτίθεται εγώ θα έπρεπε να ξέρω ότι θα καταντούσα έτσι, μία πόρνη; Τα μοντέλα δεν είναι πόρνες. Είναι όμορφες και εμφανίζονται στα περιοδικά, και οι άντρες τις λατρεύουν.

«Όταν θα πας εκεί, θα τους ξεπληρώσεις με την δουλειά σου», είπε αυτή. Ποτέ δεν φανταζόμουνα ότι με την άφιξή μου στο Μοντερέι θα μου έπαιρναν τα χαρτιά μου και θα μου έλεγαν ότι τους χρωστούσα 5000 δολάρια για το αεροπορικό εισιτήριο. Και, ορίστε, ήμουνα εκεί, μόνη. Δεν μπορούσα να διανοηθώ ότι θα επέστρεφα στην φτώχεια του σπιτιού μου, έτσι το μόνο πράγμα που μπορούσα να κάνω ήταν να υπακούσω. Και χωρίς καλά-καλά να το καταλάβω, εξασκούμουν έξι ώρες την ημέρα στον χορό. Αργότερα, συνάντησα το αφεντικό. Τον έλεγαν «ο Διάβολος». Είναι ένας πολύ πλούσιος επιχειρηματίας από το Μοντερέι, έχει μπαρ και εστιατόρια. Μου είπε ότι ήμουν η ευνοούμενή του, αλλά ότι χρειαζόμουν να αποκτήσω μεγαλύτερα βυζιά. Με πήρανε σε έναν γιατρό και μου εξασφάλισε τέτοια. [Η Άρελυ σηκώνει τους μεγαλωμένους μαστούς της σαν να ήτανε μπάλες]. Αισθάνθηκα όμορφη και υπέρ σέξι αλλά ποτέ σαν πόρνη.

Ο δικηγόρος λέγεται Λούις, και μου έδωσε να υπογράψω όλα τα χαρτιά που αφορούσαν το χρέος. Κράτησε το διαβατήριό μου. Ένα βράδυ, προτού βγω να χορέψω, ο κύριος Λούις μού έστειλε ένα μήνυμα ότι με ήθελε να πάω στο γραφείο του, και ο σοφέρ με πήγε εκεί. Με το που μπήκα, πάγωσα. Υπήρχαν δύο αστυνομικοί του τμήματος μετανάστευσης, κι εγώ σκέφτηκα, Θεέ, τι έκανα; Γιατί με παίρνουνε; Όμως ο κύριος Λούις μού είπε να ηρεμήσω. Είπε ότι οι πράκτορες ήταν εκεί για να βοηθήσουν με τη διαδικασία. Πάνω στο γραφείο υπήρχαν τα χαρτιά εφτά άλλων κοριτσιών Οι πιο μικρές ήταν από την Βραζιλία και οι άλλες της ηλικίας μου, από την Κολομβία. Με έδωσαν να υπογράψω χαρτιά και μου πήραν δακτυλικά αποτυπώματα. Αργότερα, οι πράκτορες εμφανίστηκαν στο μπαρ φορώντας πολιτικά ρούχα για να μας δούνε να χορεύουμε. Ήτανε όμορφοι και αξιαγάπητοι.

Μία μέρα, διαπίστωσα ότι ήδη τους χρωστούσα πάνω από 10.000 δολάρια για το αεροπορικό εισιτήριο, για το

σπίτι, για το φαΐ, τον γιατρό, τα όμορφα ρούχα που μου είχαν αγοράσει και τα μεταναστευτικά μου έγγραφα. Γι' αυτό την πρώτη φορά που μου ζήτησαν να πάω στο ξενοδοχείο με αυτόν τον πλούσιο επιχειρηματία από το Νουέβο Λεόν, δέχτηκα. Δεν ήθελα να χαλάσω την σφηκοφωλιά, έτσι υπάκουσα. Αργότερα, δεν μπορούσα να σταματήσω. Ήταν πολιτικοί, και όλοι μου έλεγαν το ίδιο πράγμα: ότι έχω το πρόσωπο ενός παιδιού, ενός αγγέλου, ότι τους άρεσε η απαλή φωνή μου και ότι ήμουν υπάκουη. Την νύχτα, υπολόγιζα πόσα ακόμα χρωστούσα. Ο Έκτορας, ο σοφέρ που μας φρόντιζε, μου αγόρασε ένα μικρό βιβλίο, σημείωνα εκεί τα πράγματα. Μία μέρα ρώτησα τον Έκτορα εάν θα με βοηθούσε να βρω μία άλλη δουλειά από την στιγμή που θα είχα αρκετά λεφτά. Μου είπε ότι δεν πρέπει ποτέ να ξαναπώ κάτι τέτοιο και ότι εάν το μάθαινε ο κύριος Λούις θα με τιμωρούσε. Εδώ, κανένας δεν πηγαίνει πουθενά μόνος του. Ο Έκτορας ήταν αυτός που μου είπε ότι ο Λούις ήταν αδελφός του κυβερνήτη γι' αυτό μπορούσε να λειτουργεί αυτά τα θαυμάσια πρακτορεία συνοδών. Στο κλαμπ, ο Λούις βιντεοσκοπούσε τα πάντα. Οι πελάτες δεν είχαν ιδέα, αλλά βρίσκονταν όλοι στις κασέτες. Εάν κάποιος από αυτούς κάνει κάτι, τότε όλος ο κόσμος θα μπορεί να δει τι έχει κάνει. Όταν η Κάρμεν, η πιο έμπειρη χορεύτρια, μου εξήγησε πώς να δουλεύω στους θαλάμους, αισθάνθηκα στενάχωρα. Είναι ένας μικρός, σκοτεινός χώρος, με ένα καναπέ που χωράνε τρία άτομα. Χορεύω για αυτούς και μου επιτρέπεται να τους αγγίζω, αλλά δεν επιτρέπεται σε αυτούς να με αγγίζουν. Μου είπε να μην ανησυχώ γιατί τα πάντα βιντεοσκοπούνται. Εάν ένας πελάτης το παρατραβούσε, αυτό θα βιντεοσκοπούνταν και εγώ μπορούσα να ζητήσω βοήθεια. Γι' αυτό υπήρχαν οι σεκιουριτάδες.

Μία μέρα μπούχτισα από όλα αυτά και άρχισα να κλαίω γιατί ένας πελάτης ήταν πολύ βάναυσος μαζί μου... Είπα στο αφεντικό: «Εάν θέλουν τα βυζιά μου, τότε θα τους τα επιστρέψω». Άρπαξα ένα μαχαίρι και του είπα, «Θα τα κόψω, μπάσταρδε!». Αυτοί γέλασαν μαζί μου, με χαστούκι-

σαν μερικές φορές, και τιμωρήθηκα. Καθόλου φαΐ για δύο μέρες. Καμία δυνατότητα να δω οποιονδήποτε. Μετά συμμορφώθηκα. Είχαν δίκιο: Τι είχα για να γυρίσω στη Βενεζουέλα; Στη γαμημένη φτώχεια του δρόμου, χωρίς λεφτά για τις σπουδές μου… Εάν ένα άτομο δεν έχει ευκαιρίες, κάνει ό,τι της λένε οι άλλοι να κάνει.

Ρώτησα την Άρελυ για τη ζωή της στο αρχοντικό, ένα μεγάλο σπίτι στο Σαν Πέτρο Γκάρζα Γκαρσία, την πλουσιότερη πόλη στο Μεξικό, που βρίσκεται στην πολιτεία Νουέβα Λεόν:

Ήτανε ωραίο, πολύ καλοδιατηρημένο και προστατευόμενο, με έναν αστυνομικό στην είσοδο. Είχαμε μία μεγάλη αίθουσα τηλεόρασης. Αφήναν την τηλεόραση συντονισμένη στο κανάλι του Playboy όλη την ημέρα. Η Μάρθα, η σπιτονοικοκυρά, μια γυναίκα γύρω στα πενήντα, έλεγε σε εμάς, «κοιτάξτε, κορίτσια, πρέπει να φροντίζετε τον εαυτό σας και να γίνετε πρώτης τάξεως γυναίκες, έτσι ώστε να είσαστε σαν κι αυτά τα κορίτσια». Ξέρετε, αυτά από τη βίλα του Playboy. Αυτά τα κορίτσια κάνουν καλή ζωή. Ο Χιου Χέφνερ τα μεταχειρίζεται καλά, τα σέβεται… και τους δίνει ό,τι θέλουνε. Ποτέ δεν τα κάνει να χορεύουνε μπροστά από μεθυσμένους με στόματα που μυρίζουν.

Η ιστορία της Άρελυ είναι εντυπωσιακά όμοια με τις ιστορίες που έχω ακούσει από νεαρές γυναίκες και κορίτσια σε άλλες χώρες. Στα σπίτια όπου ζουν, η πορνογραφία και οι ερωτικές ταινίες χρησιμοποιούνται για να δημιουργήσουν μία κουλτούρα αποδοχής και για να κάνουν την εκμετάλλευσή τους να τους φαίνεται φυσιολογική. Οι σωματέμποροι πείθουν αυτές τις γυναίκες ότι θα έπρεπε να ονειρεύονται να γίνουν σταρ της πορνογραφίας και ότι αυτά τα όνειρα μπορούν να γίνουν πραγματικότητα. Με αυτό τον τρόπο τις κάνουν να πιστέψουν ότι η εκμετάλλευση θα είναι μόνο προσωρινή και ότι γρήγορα θα γίνουν διάσημες και ελεύθερες γυναίκες στο εμπόριο του σεξ, πράγμα που είναι η μοναδική τους επιλογή. Τις διαβεβαιώνουν ότι εκπαιδεύονται να είναι οι καλύτερες και ότι από την στιγμή που θα βρεθούν σε θέση ισχύος

θα μπορούν να κάνουν τις δικές τους επιλογές.

Οι τεχνικές εγκατάστασης στην δουλειά είναι όμοιες σε όλο τον κόσμο, ιδιαίτερα στις υψηλού επιπέδου επιχειρήσεις, που παρέχουν υπηρεσίες συνοδών, μασέζ, και χορευτριών για τους επιχειρηματίες και τους ισχυρούς. Αυτός ο τύπος άνδρα δεν θέλει να είναι με μια γυναίκα που μοιάζει με εκδιδόμενη ή που τον κάνει να αισθάνεται ότι πρέπει να πληρώνει για σεξ. Αντίθετα, θέλει να είναι με μια νεαρή, όμορφη, υπάκουη γυναίκα που υποκρίνεται ότι είναι ερωτευμένη μαζί του ή ότι είναι το ιδιαίτερο «ραντεβού» της. Γι’ αυτό το λόγο η Άρελυ έμαθε από νωρίς να αποκαλεί τους πελάτες της «αγάπη μου», «ζωή μου», «αγαπημένε», «μεγάλε μπαμπά», ή «βασιλιά μου», εκφράσεις υποτίθεται στοργικές που βοηθούν ώστε η εκμετάλλευση να φαίνεται σαν μία έντιμη επιχειρηματική δοσοληψία μεταξύ ίσων.

Οι εθνικές διαδρομές

Η Άρελυ διηγείται την ιστορία της, πώς συνάντησε τον Χουάν Κάρλος στο μπαρ. Αυτός ήταν είκοσι τριών και προφανώς είχε πολλά λεφτά. Στην αρχή πλήρωσε για να είναι μαζί της και να κάνει σεξ. Αργότερα, άρχισε να την ερωτεύεται και της έφερνε δώρα. Ήταν ρομαντικό. Της χάριζε ακριβά κοσμήματα και χνουδωτά παιχνίδια. Μία μέρα της έδωσε μια ταινία, η οποία της είπε ότι ήταν η αγαπημένη του: Όμορφη Γυναίκα, με πρωταγωνίστρια την Τζούλια Ρόμπερτς. Όταν το κορίτσι από την Βενεζουέλα είδε το φιλμ, ενθουσιάστηκε. Ο Χουάν Κάρλος θα ήταν ο δικός της Ρίτσαρντ Γκιρ και σίγουρα θα της ζητούσε να τον παντρευτεί. Γιατί όχι;

Ένα πρωί, η ομάδα των κοριτσιών που ήταν στο Μοντερέι για ένα χρόνο, στάλθηκε να δει τον Διάβολο, τον ιδιοκτήτη των μπαρ. Αυτός τους είπε, «Είσαστε επαγγελματίες τώρα, κάτι που γίνεται ανιαρό, γι’ αυτό σας έχω μία έκπληξη: θα πάτε στο Κανκούν. Εκεί θα δουλεύετε σε ένα ωραίο μέρος δίπλα στον ωκε-

ανό». Μερικές θα πηγαίνανε σε ένα νάιτ κλαμπ που λεγόταν Μπλακ Τζακ. Άλλες θα πηγαίνανε στις Καραϊβικές Υπηρεσίες Συνοδών και άλλες θα κατέληγαν στο «Το Ένα». Η Άρελυ αναστατώθηκε από τα νέα. Όταν το είπε στον Χουάν Κάρλος, αυτός είπε ότι αυτό ήταν μία φανταστική ιδέα γιατί με αυτό τον τρόπο θα την επισκεπτόταν στο Κανκούν. Αργότερα, θα το έσκαγαν μαζί, πρόσθεσε. Αυτή δεν πίστευε την καλή της τύχη. Ήταν επιτέλους στον δρόμο της προς την ελευθερία.

Αργότερα, η Άρελυ μίλησε σε ένα βραζιλιανό κορίτσι και διαπίστωσε ότι ο Χουάν Κάρλος είχε δώσει τις ίδιες υποσχέσεις και σε άλλα κορίτσια. Αποκαλύφθηκε ότι αυτός δούλευε για τον Λούις, βοηθώντας να διατηρούν τα κορίτσια ελπίδες και επιτρέποντάς τους να αισθάνονται κάπως ελεύθερες. Ένιωσε συντετριμμένη. Έκλαιγε όλη τη νύχτα και προσευχόταν στην μάνα της. Πώς έγινε και την εξαπάτησε αυτός έτσι; Στο σκοτάδι, η Άρελυ αποφάσισε να βρει έναν τρόπο να δραπετεύσει στο Κανκούν. Αισθάνθηκε σαν να ήταν σκλάβα, σαν να μπορούσαν όλοι αυτοί οι άντρες να ελέγξουν το μυαλό της, και να την αλυσοδέσουν, όχι υλικά, αλλά πνευματικά, κάνοντάς την να χάσει το μυαλό της, είπε.

> *Ναι, αισθάνθηκα σαν τρελή. Αυτοί μου είπαν, «Κοίτα τον εαυτό σου. Είσαι αχάριστη και άθλια». Με είχαν βγάλει από την φτώχεια στην Βενεζουέλα και αυτός είναι ο τρόπος που εγώ τους το ξεπλήρωνα, με εκρήξεις οργής. Κι εγώ σκέφτηκα: Είμαι τρελή; Δεν θέλω να με αναγκάζουν να κάνω σεξ. Μερικές φορές αυτοί [οι άντρες] είναι αηδιαστικοί. Κουράστηκα. Μυρίζουν άσχημα. Δεν μ' αρέσουν οι μεθυσμένοι. «Αυτή είναι μια δουλειά όπως οποιαδήποτε άλλη», μου έλεγε η σπιτονοικοκυρά της βίλας. Το μόνο που ήθελα εγώ να κάνω ήταν να χορεύω. Δεν ξέρω εάν είμαι τρελή επειδή δεν μου αρέσει να υπακούω.*

Η Άρελυ ήταν στην δημοτική φυλακή του Κανκούν όταν την έσωσε η ομάδα CIAM. Την προηγούμενη μέρα είχε προσπαθήσει να ανεβεί σε ένα αεροπλάνο χωρίς το διαβατήριό της -οι

σωματέμποροι το είχαν κατασχέσει- όμως οι υπάλληλοι της αεροπορικής εταιρείας τής είχαν πει ότι δεν μπορούσε να πετάξει χωρίς αυτό και το έγγραφο βίζας FM3. Η Άρελυ μετά διέκρινε τους αστυνομικούς του τμήματος μετανάστευσης, τους οποίους είχε συναντήσει στο παρελθόν. Εκείνη τη στιγμή, αυτή αποφάσισε να τρέξει. Αφού έτρεξε μια εξαιρετικά μεγάλη απόσταση, πήδηξε σε ένα ταξί. Δεν μπορούσε να πληρώσει το κόμιστρο, γιατί η αστυνομία στο αεροδρόμιο της είχε πάρει τα λεφτά. Ο ταξιτζής του Κανκούν θύμωσε και γι’ αυτό την οδήγησε στο τοπικό αστυνομικό τμήμα. Οι αστυνομικοί της έριξαν μια ματιά και αμέσως ήξεραν τι ήταν αυτή: με ξανθά πλατινέ μαλλιά, με μεγάλους (προφανώς ψεύτικους) μαστούς, με μεγάλα χείλη, με σμιλευτά πόδια και φορώντας σορτς και ψηλά τακούνια, θα έπρεπε να είναι μια εκδιδόμενη. Τα κριτήρια των αρχών είναι ξεκάθαρα: σύμφωνα με τον αρχηγό της αστυνομίας του Κανκούν η πορνεία είναι ένας λεκές για την κοινωνία, και, όπως ο δήμαρχος του δημοτικού συμβουλίου, Γκρεγκόριο Σάντσες Μαρτίνες, θεωρεί αυτές τις γυναίκες τα σκουπίδια της πόλης. Συνέλαβαν την Άρελυ και στην φυλακή τέσσερις αστυνομικοί τη βίασαν. Καθώς αυτή έκλαιγε, ο επικεφαλής αστυνομικός την ρώτησε, «Γιατί κλαις; Είσαι μία πόρνη, και κάνεις ό,τι κάνουν οι πόρνες».

Λίγες μέρες αργότερα, όταν πήρα συνέντευξη από τον διευθυντή της φυλακής, μου είπε χαμογελώντας, «Δεν καταλαβαίνετε. Αυτά τα κορίτσια ζούνε από αυτό. Προκαλούν τα αγόρια και μετά το μετανιώνουν. Πολύ πιθανόν αυτή να πρόσφερε σεξ σαν μέσο για να βγει από την φυλακή, αλλά εδώ εφαρμόζουμε τον νόμο. Επίσης, οι αστυνομικοί μού είπαν ότι δεν είναι αλήθεια ότι την βίασαν. Την είχαν ήδη βιάσει προτού έρθει εδώ… Δεν ήταν παρθένα».

Η ομάδα διάσωσης CIAM μπήκε στη φυλακή του Κανκούν μαζί με δύο διασώστες του Ερυθρού Σταυρού: ο γιατρός της φυλακής είχε κάνει ενέσεις ναρκωτικού στην Άρελυ «για να την ηρεμήσει, επειδή ούρλιαζε ότι την είχαν απαγάγει και την είχαν

βιάσει». Οι διασώστες την βρήκαν ναρκωμένη και δεμένη σε ένα κρεβάτι στο αναρρωτήριο. Συμπλήρωσαν μια αναφορά και σημείωσαν ποια φάρμακα είχαν χρησιμοποιηθεί: μια υπερβολική δόση βενζοδιαζεπίνης, η οποία της προκάλεσε ψυχωτικό σοκ. Ο διευθυντής της φυλακής διαβεβαίωσε τους διασώστες ότι η νεαρή γυναίκα ήταν ψυχοπαθής, και χαρακτήρισε αναξιόπιστη την ιστορία που η Άρελυ είχε προσπαθήσει να πει στους αστυνομικούς. Αυτό που τους είχε πει ήταν: είχε αποδράσει από ένα κύκλωμα σωματεμπορίας και την είχανε απειλήσει ότι θα την σκοτώνανε επειδή ήξερε τα ονόματα όλων αυτών που εμπλεκόντουσαν. Εν τούτοις, οι αστυνομικοί αποφάσισαν να εστιάσουν στο γεγονός ότι αυτή ήταν εκδιδόμενη, μη δίνοντας σημασία στα λόγια της ή σε ό,τι είχε να πει.

Αφού η νοσοκόμα και η κοινωνική λειτουργός -που φροντίζει τα θύματα είκοσι τέσσερις ώρες την ημέρα στο καταφύγιο του CIAM- βοήθησαν την Άρελυ να κάνει μπάνιο και να ξαπλώσει σε ένα δωμάτιο στο καταφύγιο, η ψυχολόγος δήλωσε ότι η Άρελυ θα ήταν μια χαρά, τώρα που κανείς δεν θα μπορούσε να της κάνει κακό. Η Άρελυ, ωστόσο, δεν μπορούσε να το πιστέψει: γιατί μια ομάδα ξένων θα τη βοηθούσε και θα την προστάτευε; Οι άνθρωποι που την είχαν αγοράσει την είχανε πείσει ότι η ζωή της δεν είχε καμία αξία για οποιονδήποτε άλλον εκτός από αυτούς. Οι αρχές, οι πελάτες, και οι υπάλληλοι του αεροδρομίου τής το είχαν δείξει αυτό καθαρά. Το να κερδίσουν την εμπιστοσύνη της Άρελυ υπήρξε το δυσκολότερο καθήκον για την ομάδα διάσωσης, που έπρεπε να βρει έναν τρόπο να την κάνει να πιστέψει ότι είχε δικαιώματα και ότι η ζωή της ήταν σημαντική μόνο και μόνο γιατί ήταν γυναίκα.

Οι ψυχολόγοι του καταφυγίου μού εξήγησαν τις παρατηρήσεις τους για την Άρελυ:

> *Ξέραμε ότι η Άρελυ δεν ήταν ψυχοπαθής. Αυτή, όπως και χιλιάδες άλλα θύματα βίας και εμπορίας για σεξουαλική εκμετάλλευση, έδειξε σημάδια απελπισίας όταν αντιμετώπισε μια απελπιστική κατάσταση. Οι ιδιοκτήτες των νάιτ κλαμπ*

στο Μοντερέι την έστειλαν να δουλέψει στο Κανκούν. Αυτή ήταν αποφασισμένη να δραπετέψει από αυτή την μορφή δουλείας. Ήξερε ότι οποιαδήποτε απόπειρα να αποδράσει θα μπορούσε να της κοστίσει την ίδια της την ζωή, και παρ' όλα αυτά την έκανε. Η Άρελυ για δύο μέρες έκανε εμετό οτιδήποτε έτρωγε, και ήμασταν σχεδόν σίγουροι ότι την είχαν εθίσει σε κάποιο ναρκωτικό, αν και αυτή το αρνιόταν. Είχε όλα τα συμπτώματα της απόσυρσης. Αργότερα διαπιστώσαμε ότι τα συμπτώματα που είχε δεν οφείλονταν σε κάποιο εθισμό, αλλά στην συνειδητοποίηση της θυματοποίησης που είχε υποστεί, η οποία την συνέτριβε, και η κατάστασή της επιδεινωνόταν από μετατραυματικό στρες και από την υπερβολική δόση ναρκωτικών, την οποία της είχε ανεύθυνα χορηγήσει με ένεση ο γιατρός της φυλακής.

Τα σαρκώδη χείλη και το ηδυπαθές σώμα ήταν μόνο ένα περίβλημα στο οποίο μία νεαρή γυναίκα κρυβόταν, ακόμα ναρκωμένη. Συνέχισε να κλαίει σαν μικρό κοριτσάκι, ζητώντας ακατάπαυστα τη μάνα της. Η νοσοκόμα πέρασε την πρώτη νύχτα στο πλευρό της Άρελυ μέχρι που αυτή κοιμήθηκε, αγκαλιάζοντας το παιχνίδι κουνέλι που είχε μέσα στην αγκαλιά της.

Καθώς συνερχόταν από την αποχαύνωση που της είχαν προκαλέσει τα φάρμακα, η Άρελυ, ακόμα μισοκοιμισμένη, ρωτούσε εάν ήταν πίσω στην βίλα. Χρειάστηκε δύο μέρες για να κατανοήσει ότι ήταν πραγματικά ελεύθερη και ότι κανένας δεν επρόκειτο να την χρησιμοποιήσει για κανέναν σκοπό. Μερικές μέρες αργότερα, αφού είχε κάνει κάποια θεραπεία, κάνοντας βόλτες στον κήπο, και κάνοντας γιόγκα στο καταφύγιο, η Άρελυ έκατσε να μου πει για το ταξίδι που την είχε οδηγήσει στην υποδούλωση. Μαζί, μπορούσαμε να σχεδιάσουμε καθαρά στο χάρτη πώς το συνδικάτο την είχε πάρει από την Βενεζουέλα στο Μοντερέι, και τελικά στο Κανκούν.

Ακριβώς όπως πολλά άλλα θύματα σωματεμπορίας, μπορούσε να θυμάται με εκπληκτική διαύγεια τα ονόματα και τα φυσικά χαρακτηριστικά των αγοραστών, των πολιτών, και των δημοσί-

ων υπαλλήλων που κάνουν εφικτό για ένα διεθνές συνδικάτο το να πουλάει γυναίκες σαν να ήταν αντικείμενα.

Πρόσωπο με πρόσωπο με τους συνεργούς

Όταν η κοινωνική λειτουργός του CIAM πρόσφερε στην Άρελυ την ευκαιρία να ζητήσει βοήθεια από τα γραφεία μετανάστευσης, η Άρελυ χλόμιασε. Ήξερε ποιοι ήταν αυτοί, τουλάχιστον ήξερε τα αφεντικά που είχαν συναντήσει τα κορίτσια που ερχόντουσαν από το Μοντερέι. Τα κορίτσια είχαν σταλθεί στο Κανκούν με ένα ιδιωτικό τζετ, και αυτό είχε προσγειωθεί στον χώρο που προορίζεται για το αεροπλάνο του κυβερνήτη της πολιτείας Κουιντάνα Ρου.

Με ένα πουλμανάκι με σκοτεινά παράθυρα, ο επικεφαλής ασφαλείας του CIAM, μια ψυχολόγος και εγώ πήραμε την Άρελυ στο Εθνικό Ίνστιτούτο Μετανάστευσης. Φορώντας σκοτεινά γυαλιά και ένα καπέλο για να καλύπτει τα μαλλιά της, η Άρελυ βγήκε από το πουλμανάκι με την ψυχολόγο και μπήκαμε στο κτίριο για να ζητήσουμε να μιλήσουμε με τον διευθυντή του γραφείου. Ένας-ένας καθώς εμφανιζόντουσαν, η Άρελυ ήταν σε θέση να ταυτοποιήσει τους άντρες με τα μικρά τους ονόματα. Ήταν μία εντυπωσιακή εμπειρία: όλοι τους, συμπεριλαμβανομένων των επικεφαλής, ήταν αναμεμιγμένοι, μερικοί σαν πελάτες και άλλοι σαν διευκολυντές, για τις αφίξεις και τις αναχωρήσεις στο αεροδρόμιο.

Όταν συνάντησα τον Φερνάντο Σάντα, ο οποίος είχε πρόσφατα διοριστεί διευθυντής του Εθνικού Ίνστιτούτου Μετανάστευσης, του είπα την ιστορία της Άρελυ. Αυτός κοιτούσε τα χέρια του καθώς μιλούσα. Καθώς έμπαινα βαθύτερα στην ιστορία, σταγόνες ιδρώτα κάλυπταν το μέτωπό του. Το air condition στο γραφείο ήταν ρυθμισμένο στους 18 βαθμούς Κελσίου: δεν ήταν η ζέστη αυτή που έκανε αυτόν τον γραφειοκράτη από το Μοντερέι νευρικό.

«Αυτή θα έπρεπε να έρθει και να δώσει κατάθεση. Θα την βοηθήσουμε με ευχαρίστηση», είπε ο Σάντα. Του εξήγησα ότι η Άρελυ ήταν σίγουρη ότι θα τη σκότωναν εξαιτίας αυτών που ήξερε. Σαν να αστειευόταν, αυτός ρώτησε, «Ποιος θα ήθελε να σκοτώσει μια χορεύτρια;»

«Αυτή λέει ότι θα το ήθελε ο *Διάβολος*, ο ιδιοκτήτης των μπαρ, ένας πανίσχυρος επιχειρηματίας από το Μοντερέι. Τον γνωρίζετε; Είναι, επίσης, σίγουρη ότι ο δικηγόρος που συντονίζει την είσοδο των αλλοδαπών κοριτσιών στο Μεξικό και την κίνησή τους στη διαδρομή της πορνείας μεταξύ του Μοντερέι, του Κανκούν και της Πουέμπλα είναι ο αδελφός του κυβερνήτη. Θα μπορούσατε να στείλετε μια αναφορά στον Ύπουργό Εσωτερικών προκειμένου να προστατεύσει τη ζωή αυτής της νεαρής γυναίκας έως ότου αυτή επαναπατριστεί;» ρώτησα.

Ο Σάντα σηκώθηκε νευρικά πάνω, άνοιξε μια μικρή γυάλινη κανάτα γεμάτη καραμέλες, και μου πρόσφερε μία. Τη δέχτηκα. Προφανώς χαμένος σε σκέψεις, ξετύλιξε μία και την έβαλε στο στόμα του. Βημάτισε σιωπηλά μέσα στο μικρό του γραφείο. Εγώ καθόμουν ακίνητη, παρακολουθώντας μόνο τον ήχο που έκανε η καραμέλα καθώς αυτός την μάσαγε. Φαινόταν ότι καθυστερούσε για να κερδίσει χρόνο, ψάχνοντας τις κατάλληλες λέξεις. Τελικά, με κοίταξε και είπε, «Κοίτα, Λίντια, δεν ξέρω τίποτα για αυτό. Καλύτερα να μείνεις στην άκρη. Δεν είναι στο χέρι μου. Μην βάζετε τον εαυτό σας μπροστά στο κακό. Αυτή η συζήτηση δεν έγινε ποτέ».

«Μου λέτε ότι αυτό το κύκλωμα εμπορίας ανθρώπων είναι πάνω από τον νόμο;» διαμαρτυρήθηκα. Αυτός με κοίταξε άβολα, κοιμισμένα, σχεδόν ικετευτικά. Ίσιωσε τα γυαλιά του. Κοίταξα στο λαιμό του, όπου το άσπρο δέρμα γινόταν κόκκινο και μπορούσα να δω σημάδια ελεγχόμενου θυμού.

«Δεν το είπα αυτό, δεν είπα τίποτα». Δεν ξαναγύρισε στην καρέκλα του, αλλά συνέχισε να μιλάει: «Είναι καλύτερα για σένα να κάνεις αυτό που ξέρεις να κάνεις: να βοηθήσεις τη νεαρή γυ-

ναίκα να συνέλθει».

«Δεν νομίζετε ότι είναι καλύτερα να συλλάβετε τους ανθρώπους που πουλάνε γυναίκες αντί να χρειάζεται να διασώζουμε κορίτσια επ' άπειρον;» τον ρώτησα καθώς σηκωνόμουν από τη θέση μου για να πάρω την τσάντα και το σημειωματάριό μου. Αυτός απλά είπε, «Ναι, βεβαίως», και πρόσθεσε ότι θα έπρεπε να εκτιμήσει την κατάσταση μαζί με τις «αρμόδιες αρχές». Κάθε φορά που ένας κυβερνητικός υπάλληλος μου δίνει αυτήν την απάντηση, αναρωτιέμαι εάν ορίζει τον εαυτό του σαν «αναρμόδια αρχή».

Ο συντονιστής του CIAM έστειλε στον Σαντιάγο Κρεέλ, Ύπουργό Εσωτερικών, εκείνη την εποχή, ένα γράμμα, 0με έναν κατάλογο με τα ονόματα των εμπλεκόμενων αστυνομικών του τμήματος μετανάστευσης, διάφορες φωτογραφίες, και την ιστορία της Άρελυ. Τρεις εβδομάδες αργότερα, οι εφημερίδες δημοσίευσαν το νέο ότι ο Φερνάντο Σάντα είχε παραιτηθεί από τη θέση του για να γίνει πρύτανης σε ένα ιδιωτικό πανεπιστήμιο.

Η κοινωνική λειτουργός που είχε αναλάβει την υπόθεση της Άρελυ μου εξήγησε ότι ο πρεσβευτής της Βενεζουέλας αρνήθηκε να βοηθήσει την Άρελυ. Αυτοί σύστησαν να σταλεί στο κέντρο κράτησης μεταναστών στο Κανκούν. Το κέντρο μετανάστευσης εκείνη την εποχή ήταν ουσιαστικά μια υπερπλήρης δύσοσμη φυλακή για ανήλικους. Οι φύλακες φύλαγαν τα θύματα σωματεμπορίας λες και ήτανε εγκληματίες. Το 2009, τα πράγματα άλλαξαν προς το καλύτερο και ένα κατάλληλο κτίριο αντικατέστησε το παλιό κέντρο κράτησης μεταναστών.

Αποφάσισα να τηλεφωνήσω στην Έμμα Τολέδο, γενική πρόξενο της Βενεζουέλας στην Πόλη του Μεξικού. Η πρεσβευτής είχε αρνηθεί την πρόσκλησή μου για μια συνέντευξη. Η Τολέδο ήταν φιλική, αλλά σύντομη: «Κοίτα, Λίντια, αντιλαμβάνομαι ότι οι άνθρωποι στο καταφύγιο κάνουν αξιοσημείωτη δουλειά. Δεν είναι ότι το προξενικό γραφείο αρνιέται να βοηθήσει μία κοπέλα που είναι πολίτης της Βενεζουέλας, απλά δεν έχουμε τα κονδύλια

ή το προσωπικό για να κάνουμε τα αναγκαία βήματα. Κάθε χρόνο χιλιάδες κορίτσια από τη Βενεζουέλα πέφτουν στα χέρια αυτών των σωματεμπόρων, και δεν υπάρχουν κονδύλια που να καλύπτουν τον επαναπατρισμό τους υπό προστασία, όπως προτείνει η κοινωνική λειτουργός. Θα κάνουμε ό,τι μπορούμε με αυτά που έχουμε». Η αμηχανία της φαινόταν καθαρά από τη φωνή της, και η απογοήτευσή της φαινόταν ειλικρινής.

Γυρίζοντας στο σπίτι

Η ομάδα του καταφυγίου κατάφερε να επικοινωνήσει με την οικογένεια της Άρελυ με το Ίντερνετ και το τηλέφωνο, και οι συγγενείς της αμέσως έστειλαν αντίγραφα των χαρτιών της Άρελυ. Η πρεσβεία της Βενεζουέλας στο Μεξικό μπόρεσε και της εξέδωσε ένα καινούργιο διαβατήριο βασισμένο σε αυτά τα αντίγραφα. (Οι σωματέμποροι του Μοντερέι είχαν τα αυθεντικά έγγραφα κλειδωμένα σε ένα χρηματοκιβώτιο και ήταν ξεκάθαρο ότι κανένας κυβερνητικός υπάλληλος δεν ήθελε να τα ανακτήσει). Έξι εβδομάδες αργότερα, σε πλήρη μυστικότητα, χάρις στη βοήθεια ενός υπαλλήλου του Εθνικού Ίδρύματος Μετανάστευσης -ενός ευαίσθητου ατόμου, και όχι της κυβέρνησης- η Άρελυ οδηγήθηκε στην Πόλη του Μεξικού, όπου έμεινε για πέντε μέρες στο κέντρο κράτησης μεταναστών κάτω από ειδικό καθεστώς. Τελικά, επέστρεψε με μια πτήση στην Βενεζουέλα, όπου τη συνάντησε ο μεγαλύτερος αδελφός της. Με μεγάλο ενθουσιασμό, η οικογένεια τηλεφώνησε και έστειλε μηνύματα για να ευχαριστήσει το καταφύγιο για την επιστροφή της Άρελυ, για την οποία δεν περίμεναν να ξανακούσουν ποτέ.

Οι περισσότερες περιπτώσεις δεν έχουν τέτοια επιτυχή κατάληξη. Το 60% των γυναικών, οι οποίες παρασύρονται σε εξαναγκαστική πορνεία, δεν είναι καλοδεχούμενες πίσω στα σπίτια τους. Αυτό μπορεί να οφείλεται στις προκαταλήψεις της οικογένειας ή επειδή, σε πολλές περιπτώσεις, στην αρχική πώληση της νεαρής γυναίκας ή του κοριτσιού ήταν αναμεμιγμένο ένα μέλος

της οικογένειας. Όμοια, μερικά από τα θύματα έχουν μεγαλώσει συνηθίζοντας σε έναν διαφορετικό τύπο ζωής και στα σπίτια τους αισθάνονται ότι κρίνονται ή καταπιέζονται. Δυστυχώς, έχουν εθιστεί να πουλάνε τα σώματά τους, και πιστεύουν ότι η πορνεία είναι ο μοναδικός τρόπος για αυτά να εξασφαλίσουν τα προς το ζην.

Πολλές γυναίκες που έχουν υποφέρει την σεξουαλική εκμετάλλευση γίνονται απόβλητες όταν επιστρέφουν στις πατρίδες τους. Στην Ασία και στην Ευρώπη, εξαναγκάζονται συχνά από τις περιστάσεις να ξαναγυρίσουν στη δουλειά για τοπικά κυκλώματα πορνείας. Μου έχουν πει ότι, τουλάχιστον σε αυτό το περιβάλλον, δεν αισθάνονται ότι κρίνονται και είναι με τις άλλες απόκληρες του κόσμου, τις δούλες που έχουν διδαχτεί να μην εμπιστεύονται κανένα και να θεωρούν τους εαυτούς τους αντικείμενα προς πώληση. Ανήκουν σε μια διαφορετική κοινωνική κατηγορία, την οποία η φεμινίστρια ανθρωπολόγος Ρίτα Λάουρα Σεγκάτο αποκαλεί, «οι άλλες, οι γυναίκες προς πώληση».

Τον Οκτώβριο του 2008, έλαβα το τελευταίο μήνυμα από την Άρελυ. Μου είπε ότι σπούδαζε για να γίνει κοινωνική λειτουργός σε ένα καταφύγιο σαν αυτό που τη διέσωσε στο Μεξικό. Αργότερα, έκλεισε τον λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της. Ελπίζω ότι το έκανε για να ξαναφτιάξει τη ζωή της και να ξεχάσει τελείως το παρελθόν της.

Καθισμένη μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή μου, κοιτάζω μια φωτογραφία της Άρελυ που πάρθηκε αμέσως μετά την διάσωσή της. Ύπάρχουν σημάδια βίας στο λαιμό της. Κείτεται σε μία καρέκλα, εξαντλημένη. Αισθάνομαι τη θλίψη να εισβάλλει στο γραφείο μου και να χύνεται πάνω στο πληκτρολόγιό μου. Ελπίζω ότι αυτό το βιβλίο θα καταλήξει στα χέρια ανθρώπων που πραγματικά ενδιαφέρονται για τις ζωές αυτών των γυναικών και κοριτσιών, ανθρώπων που παύουν να κοιτάνε μόνο τον εαυτό τους και είναι σε θέση να δούνε σε αυτές τις γυναίκες τις ίδιες τους τις κόρες, τις αδελφές, τις ανιψιές ή τις εγγονές. Ελπίζω οι αναγνώστες να αντιλαμβάνονται ότι όλα τα κορίτσια των οποίων

λέω τις ιστορίες αξίζουν ασφαλείς, αξιοπρεπείς και ευτυχισμένες ζωές, ζωές που καμιά από αυτές δεν είχε επειδή δεν υπάρχουν αρκετοί άνθρωποι στον κόσμο που ανησυχούν για την σεξουαλική δουλεία, και αγωνίζονται για να την εμποδίσουν.

Σκοτώνοντας τον αγγελιοφόρο

Ένα πρωί άνοιξα την μεξικάνικη εφημερίδα Η Μέρα, και βρήκα ένα άρθρο για την εξάρθρωση ενός κυκλώματος σωματεμπορίας που χρησιμοποιούσε το Ίντερνέτ για να επικοινωνήσει με γυναίκες σε διάφορες χώρες και να τις μεταφέρει στο Μεξικό για σεξουαλική εκμετάλλευση και εξαναγκαστική πορνεία. Σύμφωνα με την εφημερίδα, ο δικτυότοπος που χρησιμοποιούσαν οι σωματέμποροι ονομαζόταν Divas.com -ο ίδιος που είχε χρησιμοποιήσει η Άρελυ.

Το άρθρο συνέχιζε λέγοντας ότι το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα του Μεξικού ανέκρινε υπαλλήλους της Ομοσπονδιακής Προληπτικής Αστυνομίας και του Εθνικού Ίδρύματος Μετανάστευσης για την φερόμενη συμμετοχή τους στην παροχή προστασίας στην οργάνωση Divas.com. Τους υποπτευόντουσαν επίσης ότι επέτρεπαν στην Divas.com να δημιουργήσει δεσμούς με εγκληματικές ομάδες που δρουν στην Ανατολική Ευρώπη και στην Νότια Αμερική, πράγμα που την έκανε μία από τις πιο δραστήριες οργανώσεις μαστροπείας και σωματεμπορίας. Το Γραφείο του Αναπληρωτή Γενικού Εισαγγελέα για ειδικές Έρευνες στο Οργανωμένο Έγκλημα (SIEDO) κατέληξε στα ίδια συμπεράσματα κατά την έρευνά του.

Τον Οκτώβριο του 2001 ο Αντόνιο Σαντόγιο Σερβάντες, γνωστός σαν Σόνυ, και ο Χοσέ Αντόνιο Μαρτίνες Βιλέδα, γνωστός σαν Τόνυ, δημιούργησαν τον δικτυότοπό τους. Η έρευνα αγοράς ήταν άψογη, και κατάφεραν να ταυτοποιήσουν και να έρθουν σε επαφή με γυναίκες σε διάφορες χώρες και να τους προσφέρουν συμβόλαια στην Αργεντινή, στην Χιλή και στο Μεξικό. Σε πέντε χρόνια ο Σόνυ και ο Τόνυ, μαζί με την Ντιάνα Πατρίτσια Κουιντάνα, την Μερσέντες Λουζάν, και την Σουζάνα Αρζαμέντια,

εδραίωσαν ένα κύκλωμα πορνείας μέσω του Ίντερνέτ και δημιούργησαν επαφές με διεθνείς οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην πορνεία και στην εμπορία ανθρώπων.

Μεταξύ του Φεβρουαρίου και του Ίουνίου 2007, το Divas.com φαινομενικά έκλεισε μετά τη σύλληψη δύο ανθρώπων. Ωστόσο, ο δικτυότοπος επαναλειτούργησε άμεσα κάτω από το όνομα Zonadivas.com. Αυτός ο δικτυότοπος χρησιμοποιούνταν τελικά από τα κυκλώματα σωματεμπορίας στην Αργεντινή, στην Χιλή, στην Κολομβία, στην Βραζιλία και στην Ίσπανία για να διευκολύνει την ανταλλαγή «εμπορευμάτων». Αυτή ήταν η λέξη την οποία μερικοί υψηλόβαθμοι υπάλληλοι του SIEDO χρησιμοποίησαν όταν εξηγούσαν τα ευρήματα της έρευνάς τους σε εμένα.

Οι μαρτυρίες των γυναικών που εμπλεκόντουσαν, οι οποίες έδωσαν στους ανακριτές τα «νόμιμα συμβόλαια» που συντάχθηκαν από την εταιρία που τις μετακινούσε από χώρα σε χώρα, πρόσφεραν σημαντικές πληροφορίες. Η εμπορία ανθρώπων έχει ενσωματωθεί στον κλάδο «υπηρεσία συνοδών» της επιχείρησης της πορνείας. Καθώς διαβάζετε αυτό το βιβλίο, μπορείτε να πάτε στον δικτυότοπο Zonadivas.com και να νοικιάσετε μια γυναίκα από αυτές τις χώρες. Πώς ένας πελάτης ξέρει εάν η γυναίκα εργάζεται με την θέλησή της ή είναι σκλάβα ενός κυκλώματος σωματεμπορίας που την ελέγχει μέσω χρεών που δεν θα μπορέσει ποτέ να ξεπληρώσει, απειλών, και απομόνωσης; Δεν μπορεί να το ξέρει αυτό, γιατί οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης, από την στιγμή που μερικοί βασικοί παίκτες συνελήφθησαν, κατάλαβαν ότι χρειαζόντουσαν να αναμείξουν τις σκλάβες με τις «θεληματικά» εκδιδόμενες, προκειμένου να συνεχίσουν να εναλλάσσουν τις γυναίκες του κυκλώματος σεξουαλικού εμπορίου.

Έβαλα σαν σκοπό μου να βρω ποιος ήταν ο ιδιοκτήτης αυτής της επιχείρησης. Ο γενικός εισαγγελέας διερευνούσε διασυνδέσεις με το οργανωμένο έγκλημα και με ένα από τα πιο ισχυρά καρτέλ διακίνησης ναρκωτικών, που αγοράζει και πουλάει γυναίκες σαν δώρα και έπαθλα, σαν κίνητρα για να κλείσει συμ-

φωνίες, και σαν ένα «ευχαριστώ» προς ισχυρούς ανθρώπους για εκδουλεύσεις. Μία από τις πτυχές της έρευνας σχετιζόταν με τις στρατηγικές των σωματεμπόρων να καλύπτουν τις δραστηριότητές τους, όπως το να αναμειγνύουν ενήλικες γυναίκες με έφηβες και κορίτσια σε ομάδες θεληματικά και εξαναγκαστικά εκδιδομένων.

Πολλά από τα γεγονότα συνέπεσαν με την έρευνά μου του 2005 στο κύκλωμα παιδικής πορνογραφίας του Σουκάρ Κούρι στο Κανκούν, η οποία δημοσιεύτηκε στο βιβλίο μου Οι δαίμονες της Εδέμ, για το οποίο βασανίστηκα και μπήκα άδικα στην φυλακή. Αποφάσισα να μιλήσω στην δημόσιο κατήγορο για τα εγκλήματα βίας ενάντια σε γυναίκες και για την εμπορία ανθρώπων του Μεξικού: την Δρ. Αλίσια Έλενα Πέρεζ Ντουάρτε. Όταν συναντηθήκαμε, αυτή δεν μπορούσε να μου δώσει περισσότερες πληροφορίες από αυτές που είχαν δημοσιευτεί στις εφημερίδες, αλλά με βοήθησε να τοποθετήσω στις θέσεις τους τα κομμάτια του πάζλ. Συμφωνήσαμε και οι δύο ότι αυτές οι οργανώσεις συνδέονται μεταξύ τους και ότι υπάρχουν αόρατες διασυνδέσεις που τις προστατεύουν. Ύπέθεσα ότι ήταν το ίδιο δίκτυο κυβερνητικών υπαλλήλων που προστάτευε και τους διακινητές παιδικής πορνογραφίας και τους σωματέμπορους, αλλά αυτό χρειαζόταν ακόμα να αποδειχτεί.

Τον Απρίλιο του 2007, ο Νεμέσιο Λούγκο Φελίξ, ο γενικός συντονιστής πληροφοριών στο Εθνικό Κέντρο για τον Σχεδιασμό και την Ανάλυση για τον Πόλεμο Ενάντια στο Οργανωμένο Έγκλημα, τηλεφώνησε στο γραφείο μου. Ζήτησε να συναντηθεί μαζί μου. Του είχα πάρει προηγούμενα συνέντευξη για την έρευνά μου πάνω στην παιδική πορνογραφία, και μερικά ονόματα συμπίπτανε με άλλες έρευνες πάνω στις οποίες αυτός εργαζόταν. Ένα χρόνο πριν, ο Λούγκο είχε επισκεφθεί το Κανκούν, συνοδευόμενος από πράκτορες των Η.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων πρακτόρων από την Ύπηρεσία Μετανάστευσης και Τελωνείων των Η.Π.Α. (Immigration and Customs Enforcement [ICE] στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.). Αυτοί συμμετείχαν σε μία επιχείρηση που στόχος της ήταν η εύρεση Αμερικανών εγκληματιών.

Σε αυτή την περίπτωση, ο Λούγκο με ρώτησε εάν θα μπορούσαμε να συναντηθούμε σε έναν δημόσιο χώρο, έτσι του έδωσα την διεύθυνση ενός μικρού καφενείου στο κέντρο της πόλης, το οποίο είχαν κάτι φίλοι μου, και όπου θα μπορούσαμε να έχουμε κάποια ιδιωτικότητα. Κατά την διάρκεια της συζήτησης, με ρώτησε δυο φορές πώς παρέμενα ήρεμη, όταν αντιμετώπιζα απειλές για την ζωή μου. Του είπα πως με βοηθούσε η συμμετοχή μου σε θεραπευτικές συνεδρίες, μαζί με ένα ισχυρό κοινωνικό δίκτυο. Είπε πολύ λίγα πράγματα. Η αλήθεια είναι ότι ποτέ δεν έμαθα ούτε εάν ήταν παντρεμένος ή είχε κάποια σχέση. Μιλήσαμε για το πώς το κύκλωμα Divas είχε στρατολογήσει την Άρελυ. Μετά με ρώτησε εάν είχα αποδείξεις για το ότι οι κυβερνητικοί υπάλληλοι του Νουέβο Λεόν και της Μπάχα Καλιφόρνια και ιδιαίτερα της Τιχουάνας, συμμετείχαν στο συνδικάτο εμπορίας ανθρώπων. Του απάντησα ότι τα μόνα στοιχεία που είχα ήταν οι μαρτυρίες των θυμάτων και το γεγονός ότι παρεχόταν κυβερνητική προστασία στους χώρους εργασίας των θυμάτων, τους οποίους δεν άγγιζε η αστυνομία. Αυτός ανησυχούσε για το ότι ένας εκπρόσωπος του Χουακίν «Ελ Τσάπο» Γκουζμάν, του πιο ισχυρού αρχηγού των Μεξικανών εμπόρων ναρκωτικών, πιθανόν να εμπλεκόταν.

Ο Λούγκο μού είπε ότι εάν κατάφερνα να εξασφαλίσω καταγραμμένες συνομιλίες μεταξύ του σωματέμπορου, τον οποίο είχαν συλλάβει και του αδελφού του κυβερνήτη, τον οποίο κατηγορούσαν τα θύματα, θα τις έδινε στα αφεντικά του και θα μου έδινε ένα αντίγραφο για δημοσίευση, «για την περίπτωση που κάτι θα πήγαινε στραβά», γεγονός που αντιλήφθηκα ότι αφορούσε την περίπτωση πολιτικής διαφθοράς και την συνηθισμένη εξαφάνιση των στοιχείων που χειριζόντουσαν Μεξικανοί κρατικοί λειτουργοί.

Καθώς αποχαιρετιζόμασταν, με ρώτησε πού ήταν οι σωματοφύλακές μου. Τους έδειξα κοιτάζοντας προς αυτούς: ήταν μέσα σε ένα αλεξίσφαιρο όχημα, παίρνοντας έναν υπνάκο. «Δε φοβάσαι ότι θα σκοτωθείς;» ρώτησε. Του απάντησα, «Εσύ φοβάσαι;». Μου απάντησε, «Ότι θα με σκοτώσουν, πραγματικά όχι. Ότι θα με κάνουν να υποφέρω -η αλήθεια είναι ναι». Χαμογελάσαμε,

και τον αποχαιρέτησα με σφίξιμο του χεριού. Αυτή ήταν η τελευταία φορά που τον είδα ζωντανό.

Στις 14 Μαΐου, 2007, στις 7:05, ο Νεμέσιο Λούνγκο Φελίξ δολοφονήθηκε, πυροβολημένος οκτώ φορές, λίγα βήματα πιο πέρα από το γραφείο του. Άκουσα τα νέα στις 8 η ώρα. Ήταν Τρίτη, και άκουγα ραδιόφωνο. Εκείνη τη στιγμή, ένα κύμα καύσωνα που με παρέλυε διαπέρασε το σώμα μου, και μια πικρή γεύση χολής ανέβηκε στο λαιμό μου. Τηλεφώνησα στον πράκτορα της ICE με τον οποίο ο Λούγκο είχε ταξιδέψει στο Μεξικό. Αυτός τώρα ήταν στο Τέξας. «Ο Νεμέσιο σκοτώθηκε. Ξέρεις τίποτα;» ρώτησα νευρικά. «Όχι, Λίντια, όμως θα έπρεπε να φύγεις από την πόλη για λίγες μέρες. Αυτό το πράγμα είναι πολύ ζεστό αυτήν την στιγμή», απάντησε. Ήρθα σε επαφή με τους πληροφοριοδότες μου στο γραφείο του γενικού εισαγγελέα, επειδή ήθελα να μάθω εάν είχαν βρει το USB που ο Λούγκο κουβαλούσε πάντα μαζί του. Αυτό περιείχε όλες τις πληροφορίες που σχετιζόντουσαν με τις υποθέσεις του. Δυο μέρες αργότερα, ένας από τους εγκληματολόγους μού είπε ότι είχανε βρει μόνο το πορτοφόλι του Λούγκο και ένα στυλό. Καθώς αυτό το βιβλίο πηγαίνει στο τυπογραφείο, ο φόνος του παραμένει ανεξιχνίαστος.

Πριν από τον θάνατο του Λούγκο, είχα αποφασίσει να συνεχίσω αυτήν την έρευνα και ταξίδεψα στο Μοντερέι, όπου πήρα συνέντευξη από μερικές τοπικές πηγές (πληροφοριών, Σ.τ.μ.). Ένας συνάδελφος δημοσιογράφος από την εφημερίδα Χιλιετία με ρώτησε αν ήξερα τίποτα για τις φήμες για ένα συνδικάτο σωματεμπορίας που διεύθυναν μερικά μέλη της οικογένειας του κυβερνήτη. Του είπα ότι το ερευνούσα αλλά δεν είχα αποδείξεις, παρά μόνο τις μαρτυρίες των θυμάτων.

Κατόπιν μίλησα με τον Γκαμαλιέλ Λόπες Καντανόζα, έναν νέο, πολύ δραστήριο δημοσιογράφο, με πολλή ορμητικότητα, του τηλεοπτικού καναλιού Αζτέκα. Αυθεντία στις δραστηριότητες της αστυνομίας, ήξερε κάθε γωνία της πολιτείας Νουέβο Λεόν. Ήξερε τα ονόματα των αστυνομικών που είναι υπεύθυνοι για την προστασία των σωματεμπόρων γυναικών και ανηλίκων.

Αυτός είχε προσπαθήσει να έρθει σε επαφή μαζί μου την προηγούμενη χρονιά, αφού κέρδισα την δίκη ενάντια στην μαφία και τον εκατομμυριούχο Καμέλ Νασίφ. Ο Λόπεζ είχε ένα βίντεο μίας απόπειρας απαγωγής, η οποία έγινε από τους ίδιους τους αστυνομικούς που είχε στείλει ο κυβερνήτης και ο Νασίφ για να με συλλάβουν. Μερικοί συνάδελφοι με είχαν προειδοποιήσει να μην εμπιστεύομαι τον Λόπεζ γιατί του άρεσε υπερβολικά το χρήμα, όμως, τελικά, δεν υπάρχει σχεδόν κανένας τρόπος για να μειώσουμε τους κινδύνους που αντιμετωπίζουμε, όταν ερευνούμε τον υπόκοσμο του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς.

Ο Λόπεζ προσφερόταν να με βοηθήσει. Είχε μερικές πληροφορίες που μπορούσαν να αποδειχτούν χρήσιμες. Δεν θα τις δημοσίευε στο Μοντερέι. Μου έδωσε μερικές φωτογραφίες από νάιτ κλαμπ που εκμεταλλευόντουσαν ανήλικες: υπήρχαν κορίτσια δώδεκα και δεκατριών χρονών. Τα περισσότερα από αυτά ήταν Μεξικάνες, αλλά μερικές ήταν Βραζιλιάνες. Κάνανε παιδική πορνογραφία με μία εταιρεία στο Ρίο ντε Τζανέιρο που λεγόταν Ρούα ντας Μενίνας (Ο δρόμος των κοριτσιών). Αποφασίσαμε ότι ο καθένας μας θα συνέχιζε την έρευνα και μετά θα μιλούσαμε στο τηλέφωνο. Όπως πολλοί Μεξικάνοι δημοσιογράφοι, είχε ήδη δεχτεί μερικές απειλές για την ζωή του, έτσι συμφωνήσαμε ότι θα επικοινωνούσε μαζί μου χρησιμοποιώντας ένα δημόσιο τηλέφωνο.

Στις 4 Μαΐου 2007, πήρα ένα ηλεκτρονικό μήνυμα από τον Λόπεζ που έλεγε ότι θα μου έστελνε μερικές σημαντικές πληροφορίες που σχετιζόντουσαν με την υπόθεση. Στις 10 Μαΐου, ο Γκαμαλιέλ Λόπεζ και ο εικονολήπτης του, ο Τζεράρντο Παρέντες Πέρεζ, του τηλεοπτικού καναλιού βορειοανατολική Αζτέκα, απήχθηκαν από μία ομάδα ατόμων σε διαφορετικά αυτοκίνητα. Αμέσως, οι Δημοσιογράφοι χωρίς Σύνορα, η Γαλλική Μ.Κ.Ο. που υπερασπίζεται την ελευθερία του τύπου έκανε μία επείγουσα ανακοίνωση. Προς στιγμήν, πίστεψα ότι οι δημοσιογράφοι θα μπορούσαν να βρεθούν ζωντανοί, αλλά δεν έγινε έτσι.

Δόκιμες καλόγριες στην Λα Μερσέντ

Με τη βοήθεια διαφόρων Μ.Κ.Ο., μερικές αγωνίστριες για τα ανθρώπινα δικαιώματα και εγώ ντυθήκαμε με άσπρες καλύπτρες και μαύρα ράσα σαν δόκιμες καλόγριες, ή εκπαιδευόμενες καλόγριες, και περπατήσαμε μέσα στην γειτονιά Λα Μερσέντ, στις περιοχές Βενουστιάνο Καράντσα και Γκουαχτέμοκ της Πόλης του Μεξικού. Ο σκοπός αυτής της επίσκεψης ήταν να επαληθεύσουμε τα στοιχεία που είχα συγκεντρώσει. Μόνο σε αυτήν την περιοχή της πρωτεύουσας του Μεξικού, υπάρχουν 1.528 γυναίκες θύματα σωματεμπορίας που κρατούνται σε μπουρδέλα προστατευόμενα από την μαφία, 947 από τις οποίες είναι κορίτσια κάτω των δεκαεπτά χρονών. Το 1/3 από αυτές προέρχεται από τη Βραζιλία, το Ελ Σαλβαντόρ, την Γουατεμάλα και την Δομινικανή Δημοκρατία. Στην κινέζικη συνοικία της Πόλης του Μεξικού, βρέθηκαν επτά κορίτσια που τα εκμεταλλευόντουσαν σεξουαλικά. Τα κορίτσια προερχόντουσαν από την Βόρειο Κίνα και ήταν από οκτώ έως δέκα χρονών.

Το περπάτημα μέσα στη συνοικία με μεταμφίεση ήταν μια απερίγραπτη εμπειρία. Μερικοί νταβατζήδες με χαιρέτησαν με ένα ελαφρό κούνημα του κεφαλιού τους. Οι μεγαλύτερες σε ηλικία εκδιδόμενες μου είπαν, «Προσευχήσου για εμένα, αδελφή». Ο ιδιοκτήτης ενός μοτέλ έφτασε να πει στις συναδέλφισσές μου ότι είχε μόλις δωρίσει ένα μεγάλο ποσό στον ναό (ρυθμού βασιλικής, Σ.τ.μ.) της Γουαδελούπης. Ήταν φανερό από τα μάτια των ανθρώπων ότι φοβόντουσαν και σεβόντουσαν τις καλόγριες. Αναμφίβολα, υπάρχουν μόνο δύο τρόποι για να μπορέσει μια γυναίκα να περπατήσει μέσα στις γειτονιές που ελέγχει η μαφία: είτε σαν καλόγρια είτε σαν εκδιδόμενη.

Ήταν πολύ δύσκολο για εμένα να χωνέψω αυτά που άκουσα και παρατήρησα σε αυτά τα μέρη. Εγώ μεγάλωσα στην Πόλη του Μεξικού σε μια συνοικία της κατώτερης μεσαίας τάξης. Ακόμα και από τότε που ήμουν ένα μικρό κορίτσι, είχα δει πώς ζούσαν οι απόκληροι στην χώρα μου, και ήξερα πως η φτώχεια δεν ήταν ποτέ πολύ μακριά. Ωστόσο, ίσως επειδή έναν μήνα νωρίτερα

είχα πάρει συνέντευξη από διάφορες γυναίκες κάποιας ένωσης, η οποία προσπαθεί να δικαιολογήσει την πορνεία, ασυνείδητα περίμενα να δω κάτι λιγότερο δραματικό από αυτό του οποίου υπήρξα μάρτυρας. Είχα πάρει συνέντευξη και άκουσα προσεκτικά ειδικούς, πολιτικούς ειδήμονες, αγωνιστές, και κοινωνιολόγους που ήταν υπέρ της νομιμοποίησης της πορνείας. Όλοι με διαβεβαίωσαν ότι το να συγχέω τα θύματα δουλείας με τις θεληματικά εκδιδόμενες ήταν αποτέλεσμα του ηθικού πανικού και της αρρωστημένης εμμονής των αγωνιστών και των δημοσιογράφων που ήθελαν να μεγαλοποιήσουν τις ιστορίες περί σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Εγώ έλπιζα κρυφά να βρω κάτι διαφορετικό σε αυτές τις γειτονιές από αυτό που είχα βρει στην Μπανγκόκ και στην Καμπότζη, όμως ήταν ακριβώς το ίδιο. Οι δρόμοι που έχουν αριστερά και δεξιά μπουρδέλα έχουν την δική τους γλώσσα: νταβατζήδες είναι αραγμένοι στις εισόδους σπιτιών, μικρών κτιρίων, ή μοτέλ που πληρώνονται με την ώρα. Έφηβες, σχεδόν πάντα σε ζευγάρια, στέκονται στους δρόμους φορώντας ρούχα που μοιάζουν με στολές. Φοράνε κραγιόν χρώματος ροζ-φούξια και μπλε, πράσινες ή μαύρες σκιές ματιών. Τα μάτια τους είναι τονισμένα με μαύρο μολύβι ματιών, και φοράνε ψεύτικες βλεφαρίδες. Η στάση τους φανερώνει εξάντληση. Παρατηρούνε απλά τα αυτοκίνητα και περιμένουν άντρες.

Ξέρω ότι προκειμένου να ερευνάς την σεξουαλική δουλεία είναι απαραίτητο να θωρακίζεις τα αισθήματά σου με ατσάλινη θωράκιση. Κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί την συναισθηματική επίδραση της παρατήρησης των περιοχών που ελέγχονται από την μαφία και της παρατήρησης της εξαναγκαστικής πορνείας. Είναι ακόμα χειρότερα όταν εμπλέκονται κορίτσια και αγόρια. Η επίσκεψή μου στην Λα Μερσέντ με σόκαρε σε βάθος.

Συνεχίζουμε με το προσκύνημά μας. Ένα κορίτσι γύρω στα δεκαεπτά, ντυμένο με δικτυωτές κάλτσες και πολύ ψηλά τακούνια, με κοιτάζει. Τα μάτια μου καθηλώνονται από το βλέμμα της. Θυμάμαι ότι είμαι ντυμένη σαν καλόγρια, και χαμογελάω ελαφρά. Κοιτάζει κάτω με ενοχή, κι εγώ κάνω το ίδιο. Συνεχίζουμε να περπατάμε. Στην γωνία, είναι παρκαρισμένο ένα περιπολικό.

Μέσα, δύο αστυνομικοί κοιτάνε γύρω, χωρίς να δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το περιβάλλον γύρω τους. Στο άλλο πεζοδρόμιο, μπροστά από ένα τοίχο βαμμένο πράσινο, τρεις γυναίκες στα σαράντα τους, με τα ζαρωμένα, πλαδαρά πρόσωπά τους γεμάτα μέικ-απ, μιλάνε μεταξύ τους χωρίς να παίρνουν τα μάτια τους από τους περαστικούς. Δύο νεαροί άνδρες πηγαίνουν σε αυτές και διαπραγματεύονται μια τιμή. Η γυναίκα με το μεγάλο στήθος πηγαίνει με τον άντρα που πιθανόν δεν είναι μεγαλύτερος από είκοσι τριών. Περπατάνε προσπερνώντας ένα μαγαζί με σιδερικά και μπαίνουν σε ένα ξενοδοχείο.

Σε ένα μοτέλ που πληρώνει κανείς με την ώρα, βλέπω πέντε κορίτσια, όχι μεγαλύτερα από δώδεκα χρονών, να κάθονται σε πλαστικές καρέκλες, και να τρώνε σούπα. Μια από αυτές ρουφάει την σούπα της ενώ τα μάτια της παρακολουθούν ένα ζευγάρι που μπήκε. Κουνάει τα πόδια της μπρος-πίσω, χωρίς να αντιδράει, αδιάφορη, απλά παρατηρώντας την πραγματικότητα. Σε αυτό το κτίριο, διάφορα κορίτσια, οι συνεργάτιδές της, έχουν πάει πάνω με πελάτες. «Σύντομα θα έρθει η σειρά της», λέει μία από τις πραγματικές καλόγριες, που ξέρει πολύ καλά ότι οι αρχές δεν θα παρέμβουν. Με οδηγεί μέσα στον διάδρομο. Εάν η αστυνομία έσωζε όλα τα νεαρά κορίτσια και τις έφηβες, δεν θα υπήρχε ασφαλές μέρος για να τις στείλει. Τα ελάχιστα καταφύγια για τα θύματα σωματεμπορίας που υπάρχουν είναι τελείως γεμάτα. Αυτές οι καλόγριες έχουν σιγά-σιγά κερδίσει την εμπιστοσύνη αυτής της κοινότητας, και με μεγάλο θάρρος είναι σε θέση να διασώζουν θύματα κάπου-κάπου. Οι σωματέμποροι δείχνουν περισσότερο σεβασμό προς αυτές από όσο η αστυνομία. Κατά καιρούς, οι καλόγριες είναι σε θέση να διαπραγματεύονται την απελευθέρωση μερικών κοριτσιών, όμως και οι ίδιες οι καλόγριες έχουν επίσης δεχτεί απειλές για τη ζωή τους.

Τι θα συνέβαινε αν πλησίαζα ένα από αυτά τα μικρά κορίτσια και το ρωτούσα εάν θα ήθελε να κάνει μια διαφορετική ζωή; Ίσως θα άρχιζα να κλαίω εάν μου έλεγε ότι και η μάνα της είναι εκεί, ότι έτσι είναι η ζωή, και ότι είναι όλα εντάξει. Ή εάν μου έλεγε ότι ο πατέρας της, καθισμένος δέκα μέτρα πιο πέρα, της είπε ότι

θα την αγαπάει περισσότερο εάν φέρνει στο σπίτι λεφτά… Και αυτή, όπως οποιαδήποτε άλλη, θέλει οι γονείς της να την αγαπάνε. Αυτό μου είπανε μερικά από τα κορίτσια, ντυμένα με ροζ ρούχα από πολυεστέρα και φορώντας ένα περιδέραιο με χρυσό μετάλλιο χαραγμένο με την προστατευτική εικόνα της Παναγίας.

7.

Πελάτες: Ένα αντρικό μυστικό

Ανάμεσα στα ταξίδια, βρέθηκα στο σπίτι μου στο Κανκούν, στο Μεξικό, απολαμβάνοντας τη θέα της λιμνοθάλασσας Νικούπτε και πίνοντας μια μπύρα στο εστιατόριο Πουέρτο Μαντέρο. Όταν έφτασαν οι δύο φίλοι μου, παραγγείλαμε τεκίλα για να γιορτάσουμε την επιστροφή μου. Μετά το γεύμα, ένας σερβιτόρος ήρθε σε εμάς με μια φιάλη σαμπάνιας, ακολουθούμενος από έναν νεαρό σερβιτόρο που κρατούσε τρία κρυστάλλινα ποτήρια σαμπάνιας. «Κυρία Λίντια, αυτήν την έστειλε ο άντρας που είναι σε εκείνο εκεί το τραπέζι», είπε ο σερβιτόρος, κοιτάζοντας διακριτικά προς τον άντρα, τον οποίο είχα ήδη προσέξει ότι μας παρατηρούσε εδώ και κάποιο διάστημα. Ήταν ψηλός και γεροδεμένος. Έτρωγε μια μπριτζόλα και έπινε κρασί με την συντροφιά δύο ξανθιών με πλατινέ μαλλιά, που φορούσαν αποκαλυπτικά φορέματα και διαφανή ακρυλικά ψηλοτάκουνα παπούτσια. Αυτές δεν ήταν μεγαλύτερες από είκοσι πέντε. Ο άντρας κοιτούσε επίμονα προς το τραπέζι μου. Συνηθισμένη να ζω με απειλές κατά της ζωής μου, έμαθα να βρίσκομαι σε εγρήγορση, ιδιαίτερα σε συνωστισμένα μέρη.

«Πες του ότι τον ευχαριστώ, αλλά δεν δέχομαι ποτά από αγνώστους», απάντησα. Ο σερβιτόρος έγινε πολύ νευρικός και με ακόμα πιο χαμηλή φωνή επέμεινε, «Κυρία, ο άντρας είπε ότι δεν θα δεχτεί αρνητική απάντηση». Κοίταξα τον σερβιτόρο, και οι φίλοι μου σιγανά μού συνέστησαν να δεχτώ το μπουκάλι και να κρατήσω το στόμα μου κλειστό. «Πες του ότι το εκτιμάω, αλλά όχι, ευχαριστώ». Με το μπουκάλι ακόμα στα χέρια του, ο σερβιτόρος γύρισε στο τραπέζι του άντρα. Με τέτοια εμφάνιση που είχε, υποπτευθήκαμε ότι ήταν ένας μαφιόζος που δούλευε για τους εμπόρους ναρκωτικών, μια υποψία που αργότερα επιβεβαιώθηκε. Ο άντρας μού έκανε κάτι που έμοιαζε με στρατιωτικό χαιρετισμό-άγγιξε το μέτωπό του και λύγισε τα δάχτυλά του προς

τα κάτω. Εγώ απλά χαμήλωσα λίγο το κεφάλι μου και υπέθεσα ότι το επεισόδιο είχε λήξει.

Το εμπόριο ναρκωτικών είναι μια επικερδής βιομηχανία στη χώρα μου. Τα καρτέλ συνεχίζουνε να μεγαλώνουνε, στρατολογώντας όλο κα περισσότερους ανθρώπους, από διάφορες εκφάνσεις της ζωής, στις γραμμές τους και στα δίκτυα λειτουργίας τους. Οι Ζετάδες, για παράδειγμα, στρατολογούνται από τους στρατιώτες του εθνικού στρατού. Και, τα τελευταία χρόνια, έχουν επεκτείνει τις επιχειρήσεις τους πουλώντας «προστασία» στα ανώτερα κλιμάκια της μεξικάνικης κοινωνίας απέναντι στην βία που σχετίζεται με τον «πόλεμο ενάντια στα ναρκωτικά», που ξεκίνησε ο Πρόεδρος Φελίπε Καλντερόν το 2006. Η βία που προκαλείται από τους πολέμους και τους δικτάτορες, τελικά, λειτουργεί προς όφελος αυτών που εμπλέκονται στο οργανωμένο έγκλημα, οι οποίοι πάντα αναζητούν τρόπους να εισχωρήσουν στη νόμιμη οικονομία και να επεκταθούν κατά τη διάρκεια κρίσεων.

Λίγα λεπτά μετά το περιστατικό με τη σαμπάνια, ζήτησα συγγνώμη για να πάω στην τουαλέτα. Όταν γύρισα, ο άντρας ακουμπούσε σε ένα στύλο περιμένοντάς με. Από απόσταση, οι φίλοι μου με παρατηρούσαν.

«Κοιτάξτε, κυρία Κάτσο, είσαστε η πιο γενναία γυναίκα σε αυτήν τη χώρα και θέλω να ξέρετε ότι εμείς έχουμε περισσότερα κοινά από όσα μπορείτε να φανταστείτε. Πολεμάμε και οι δύο τους ίδιους διεστραμμένους, γιατί υπάρχουν κάποια πράγματα που επιτρέπονται και άλλα που παραβιάζουν τους νόμους του Θεού και των ανθρώπων».

Τον κοίταξα κατάματα. Ήταν ψηλός, με στρατιωτική συμπεριφορά, φορώντας γυαλιά ηλίου Armani και ρολόι πολυτελείας, παντελόνι μπλουτζίν, ιταλικά παπούτσια, και ένα χρυσό μετάλλιο που απεικόνιζε την Παναγία της Γουαδελούπης σε μία αλυσίδα γύρω από το λαιμό του. Ο άντρας φαινόταν γεμάτος αυτοπεποίθηση, αν και προφανώς έκανε προσπάθεια για να μιλήσει καλά ισπανικά. Μιλούσε λες και συζητάγαμε για τον καιρό.

«Εάν μου επιτρέψετε, θα βγάλω από την μέση τον πολύτιμο κυβερνήτη και τον Νασίφ. Πρέπει να καθαρίσουμε αυτήν τη χώρα, απαλλασσόμενοι από τους αρουραίους που αγγίζουν τα παιδιά μας».

Αισθάνθηκα το αίμα μου να παγώνει, το στομάχι μου να σφίγγεται και το μόνο που μπορούσα να απαντήσω ήταν ότι εκτιμούσα την προσφορά του αλλά δεν πίστευα στη βία.

«Δεν έχει να κάνει με το αν πιστεύει κανείς σε αυτήν ή όχι. Η βία βρίσκεται ακριβώς εκεί έξω και δεν μπορεί για αυτό να κάνει κανείς τίποτα», είπε με σιγουριά, κοιτάζοντάς με έντονα. Είπε ότι κατανοούσε τις ανησυχίες μου αλλά αυτός ήταν ένας άντρας που κρατούσε το λόγο του. Ένας σερβιτόρος πέρασε κοιτάζοντάς με ανήσυχα. Δεν ήξερε τι να κάνει, έτσι συνέχισε να περπατάει.

«Κοιτάξτε, πηγαίνετε πίσω στο τραπέζι σας και προτού φύγω εάν πετάξετε τη χαρτοπετσέτα σας θα ξέρω ότι μαζί θα σώσουμε τα παιδιά μας από αυτούς τους μπάσταρδους. Μπορείτε να βασίζεστε σε εμένα», επέμεινε.

«Σας πιστεύω. Καλησπέρα», είπα ευγενικά, προσποιούμενη την ψύχραιμη, και επέστρεψα στο τραπέζι.

Οι φίλοι μου και μερικοί γνωστοί μου σε δύο άλλα τραπέζια ανησυχούσαν φανερά και δεν πήραν τα μάτια τους από εμένα. Έκατσα στη θέση μου και αμέσως τους είπα να φροντίσουν, όπως και να έχει, να μην πέσει καμία από τις τρεις χαρτοπετσέτες μας στο πάτωμα. Πράγματι, βάλαμε και τις τρεις χαρτοπετσέτες στο κέντρο του τραπεζιού σαν ένα σύμβολο της απόρριψης της βίας από εμάς. Οι παλάμες μου ιδρώνανε και το στόμα μου ήταν ξερό. Ήπια λίγη τεκίλα και τους είπα τι συνέβη. Καταλάβαμε ότι αυτός ο εκτελεστής στην υπηρεσία των εμπόρων ναρκωτικών προσφερόταν να δολοφονήσει τον Μάριο Μαρίν, τον κυβερνήτη της πολιτείας της Πουέμπλα, και τον συνεργάτη του Καμέλ Νασίφ, που με είχανε φυλακίσει και βασανίσει το 2005 για να με πείσουν να ανακαλέσω τα περιεχόμενα του βιβλίου μου, Οι δαί-

μονες της Εδέμ, μία έρευνα για το κύκλωμα διεθνούς παιδικής πορνογραφίας, το οποίο διεύθυνε ο συνεργός τους Ζαν Σούκαρ Κούρι. Εγώ έγινα διάσημη, όχι μόνο γιατί επιβίωσα αλλά επίσης, γιατί σύντομα ηχητικά ντοκουμέντα που αποδείκνυαν την ανάμιξή τους είδαν το φως της δημοσιότητας. Αυτά τα ηχητικά ντοκουμέντα έδειξαν σε όλη τη χώρα ότι αυτοί οι άνθρωποι είχαν αγοράσει και πουλήσει κορίτσια, τόσο νέα έως και τεσσάρων χρονών, για σεξοτουρισμό και πορνογραφία. Κατέθεσα μηνύσεις εναντίον τους, και η υπόθεση έφτασε στο Ανώτατο Δικαστήριο του Μεξικού όπου η διαφθορά νίκησε και οι κατηγορούμενοι παρέμειναν ελεύθεροι, παρά την οργή των περισσότερων Μεξικανών πολιτών.

Αυτό που προσέφερε αυτός ο άνθρωπος βρισκόταν στο επίκεντρο των επιχειρήσεων της μαφίας: Η χρήση της βίας για προστασία. Ήταν ένα εξαιρετικό παράδειγμα της «εγκληματικής ηθικής» της μαφίας. Εάν είχα αισθανθεί αρκετά τολμηρή, θα τον είχα ρωτήσει εάν η ίδια προσφορά θα ίσχυε αν η σωματεμπορία δεν περιλάμβανε νεαρά κορίτσια και αγόρια αλλά νεαρές γυναίκες, σαν αυτές στο τραπέζι του. Ξέρω πολύ καλά ότι τα κυκλώματα εμπορίας ανθρώπων στο Κανκούν, στην Πλάγια ντελ Κάρμεν, και στην πολιτεία του Γιουκατάν, επιβιώνουν εξαιτίας της προστασίας των Ζετάδων και άλλων τσιρακιών των καρτέλ των ναρκωτικών, που προσφέρουν υπηρεσίες απαγωγών και προστασίας.

Χάρη στο δημοσιογράφο Μίσα Γκλένυ ανακάλυψα ότι ο Ντιέγκο Γκαμπέτα, ένας καθηγητής κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, έγραψε ένα βιβλίο που θα έπρεπε να διαβαστεί από οποιονδήποτε θέλει να κατανοήσει πώς λειτουργεί το οργανωμένο έγκλημα: Η Σικελική μαφία : Η επιχείρηση της ιδιωτικής προστασίας. Ο συγγραφέας εξηγεί ότι η μαφία χρησιμοποιεί την βία ως μέσο και όχι ως σκοπό, αντίθετα προς αυτό που μας έκανε να πιστεύουμε για χρόνια η αστυνομία. Η γενική άποψη είναι ότι η μαφία λειτουργεί με τη βία. Ο Γκαμπέτα ανασκευάζει αυτήν την αντίληψη, και υποστηρίζει ότι η «προστασία» είναι στην πραγματικότητα αυτό που η μαφία πουλάει σε διάφορα επί-

πεδα. Η βία, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, είναι εργαλείο που επιτρέπει την αποτελεσματική παροχή προστασίας -είτε για τον τοπικό σωματέμπορο που θέλει να εξασφαλίσει την ασφαλή μεταφορά των σκλάβων του από το αεροδρόμιο στο μπαρ του, είτε για έναν Κολομβιανό ή Εκουαδοριανό έμπορο ναρκωτικών που δεν θέλει να μπλεχτεί με τις μηχανορραφίες των τοπικών καρτέλ κατά τη μεταφορά του φορτίου του μέσω του Μεξικού ή της Καραϊβικής, είτε για έναν Ρώσο παραγωγό παιδικής πορνογραφίας που έχει κουραστεί από την αναποτελεσματικότητα της αστυνομίας καταπολέμησης του ηλεκτρονικού εγκλήματος της Αγγλίας, είτε για τον ιδιοκτήτη καινούργιων πορνοξενοδοχείων στην Καραϊβική, όπως το Δρ. Νάιτς, οι Άγγελοι του Τσάρλι και άλλα που λειτουργούν στην Δομινικανή Δημοκρατία, η οποία έχει εξελιχθεί σε ασφαλή προορισμό για Ευρωπαίους και Βορειοαμερικανούς τουρίστες που προσπαθούν να αποφύγουν τους νόμους ενάντια στην πορνεία και το σεξ με ανήλικους.

Η μαφία δεν είναι απαραίτητο να διευθύνει άμεσα την σεξουαλική βιομηχανία (με εξαίρεση των μπαρ της Γιακούζα στην Ιαπωνία), αλλά παρέχει προστασία και αναζητάει νέους τρόπους για να κρατήσει τη βιομηχανία πέρα από το βεληνεκές του νόμου. Κατά τα ταξίδια μου με τα χρόνια, ανακάλυψα ότι υπάρχει μια «καινούργια ποικιλία» μαφίας, που ειδικεύεται στην ανθρώπινη δουλεία.

Το μεγάλο πρόβλημα των Μ.Κ.Ο. που παρέχουν βοήθεια στα θύματα σωματεμπορίας είναι ότι η μαφία κερδοσκοπεί από την παρέμβασή τους. Όταν αυτές οι οργανώσεις διασώζουν γυναίκες που είναι αντικείμενα εκμετάλλευσης, ο επιχειρηματίας που έχασε τις σκλάβες του καταφεύγει στο κύκλωμά του για να βρει φρέσκο κρέας. Μέσα σε 72 ώρες, οι μεσίτες του έχουν συνήθως βρει γυναίκες να τις αντικαταστήσουν. Ο επιχειρηματίας χρειάζεται, επίσης, η μαφία να του παράσχει προστασία στην περίπτωση που τα θύματα καταθέσουν και, στην απίθανη περίπτωση που θα ξεκινήσει μία έρευνα, να διασφαλίσει την παρέμβαση διεφθαρμένων αστυνομικών. Η μαφία σίγουρα χρεώνει επιπλέον για την ανάμιξή της σε μία δίκη. Μερικές μαφίες, όπως η Γιακού-

ζα, στηρίζεται σε δικηγόρους που ειδικεύονται στο να χρηματοδοτούν σκοτεινές επιχειρήσεις, όπως τα καζίνα και τα μπουρδέλα. Για να καταλάβουμε πώς λειτουργεί η ανθρώπινη δουλεία, χρειάζεται να δεχτούμε ότι η μαφία λειτουργεί επιχειρήσεις, ότι η πορνεία είναι βιομηχανία, και ότι οι γυναίκες, τα κορίτσια, και τα αγόρια είναι τα εμπορεύματα που πουλιούνται.

Οι επιχειρηματικές τακτικές της μαφίας

Στην αναζήτηση της Γιακούζα στην Ιαπωνία, ανεβαίνω στον υπόγειο σιδηρόδρομο στον σταθμό Γκίνζα του Τόκιο, δύο τετράγωνα από το ξενοδοχείο μου. Θα πρέπει να αλλάξω για να πάω στο Καμπουκίτσο, την περιοχή των «κόκκινων φαναριών» του Σιντζούκου, όπου πουλιούνται βίντεο παιδικής πορνογραφίας. Εκεί, θα συναντηθώ με τους συνδέσμους μου και θα έρθω σε επαφή με τα κορίτσια από τα οποία πρόκειται να πάρω συνέντευξη.

Τα μάτια μου καρφώνονται σε μια αφίσα, που αποτελεί μέρος μίας εκστρατείας γιαπωνέζικης κοινωνικής επαγρύπνησης. Απαγορεύει την χρήση κινητών τηλεφώνων στον υπόγειο σιδηρόδρομο: «Αποφεύγετε να ενοχλείτε τους άλλους», προτρέπει η αφίσα. Δίπλα στην αφίσα, ένας άντρας μεσήλικας διαβάζει ένα βιβλίο. Η ευθυτενής κορμοστασιά του και ο λεπτός τρόπος που γυρνάει τις σελίδες τραβάνε την προσοχή μου. Παρατηρώ κάτι ασυνήθιστο στο χέρι του -μια κοντινότερη ματιά μού αποκαλύπτει ότι το μικρό του δάχτυλο είναι κομμένο, και παραμένει μόνο ένα μικρό μέρος. «Γιακούζα!» σκέπτομαι. Με κοιτάζει, καλύπτει το χέρι του, και ελαφρά σφίγγει τα χείλη του με αποδοκιμασία. Κοιτάζω γύρω: Είμαι το μόνο άτομο που σοκάρεται από την παρουσία αυτού του ανθρώπου στο τρένο.

Τρεις γυναίκες που υπήρξαν θύματα σωματεμπορίας στην Ιαπωνία με βοήθησαν να καταλάβω καλύτερα το πώς τα δίκτυα των σωματεμπόρων έχουν εκσυγχρονιστεί και έχουν τροποποι-

ήσει τις στρατηγικές δουλείας τους. Η Σάρα, η τραγουδίστρια, η Κάρμεν και η Μαρκέλα -που εξαναγκάστηκαν σε πορνεία στο Τόκιο- έχουν κάτι κοινό: κατάφεραν και οι τρεις να αποδράσουν ζωντανές και με αρκετές αποδείξεις για να καταγγείλουν την Γιακούζα και τις συμμορίες στις χώρες προέλευσης τους: τις Ηνωμένες Πολιτείες, το Μεξικό, και την Κολομβία.

Δυστυχώς, τίποτα δεν έγινε σε αυτές τις περιπτώσεις, πέρα από το ότι οι κοπέλες που επιβίωσαν έζησαν μια νομική κόλαση για πολλά χρόνια, υποφέροντας από τους θεσμούς πολλαπλές ανακρίσεις και κακομεταχείριση. Η δομή της μαφίας παραμένει ανέπαφη, πιθανόν επειδή η μαφία έχει επιρροή πάνω σε κάποιους από αυτούς τους κρατικούς υπαλλήλους. Η αδράνεια μπορεί επίσης να είναι το αποτέλεσμα πολιτιστικής εξέλιξης που δεν αποδέχτηκε νόμους ενάντια στην εμπορία ανθρώπων. Το ότι ο φεμινισμός του 20ου αιώνα έγινε μπούμερανγκ, ενθάρρυνε την ατιμωρησία για αυτούς που εμπορεύονται γυναίκες και κορίτσια: ο σεξισμός επανήλθε, ισχυρότερος παρά ποτέ, με νέες στρατηγικές μάρκετινγκ. Στην πραγματικότητα, ο σεξισμός ποτέ δεν έπαψε στις περισσότερες χώρες. Σε άλλες έχει απλά μεταμφιεστεί με επιχειρήματα πολιτικής ορθότητας.

Εγκληματικές τεχνικές σε μια καινούργια αγορά

Το 2000, πήρα συνέντευξη από μια νεαρή γυναίκα από την Λευκορωσία που είχε πουληθεί για σεξουαλική εκμετάλλευση στο Μεξικό τρία χρόνια νωρίτερα. Μπορούσα να δω ότι οι απαγωγείς της την είχανε εθίσει στη μορφίνη. Έδιναν στις γυναίκες μικρές δόσεις, με ενέσεις με παιδιατρικές σύριγγες που συνήθως χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία του διαβήτη, με την διαβεβαίωση ότι χάρις σε αυτό το «φαρμακάκι», δεν θα υποφέρανε. Τα μέρη του σώματος που χρησιμοποιούσαν για τις ενέσεις είναι απίστευτα. Οι σωματέμποροι έπρεπε να διασφαλίζουν ότι «τα μοντέλα» τους δεν θα έδειχναν σημάδια εθισμού. Οι καλοί πελάτες των VIP μπουρδέλων συχνάζουν σε τέτοιου είδους καταστή-

ματα για να είναι σίγουροι ότι παίρνουν «υγιείς» γυναίκες.

Εκείνη την εποχή περίπου, άρχισαν να εκδίδονται βιβλία, να εμφανίζονται τηλεοπτικά προγράμματα, και να γράφονται αναφορές για την υποδούλωση των γυναικών και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά τους. Ο δημοσιογράφος Βίκτωρ Μάλαρεκ έγραψε το «Οι Νατάσες: Μέσα στο νέο παγκόσμιο εμπόριο του σεξ», το οποίο περιέγραφε πώς οι σωματέμποροι παίρνουν γυναίκες από την Ρωσία σε γειτονικές χώρες και μετά στις Ηνωμένες Πολιτείες. Σε αυτό το σημείο, οι σωματέμποροι σε όλο τον κόσμο, οι οποίοι λειτουργούν μέσω ενός δικτύου προστασίας, άλλαξαν τις τεχνικές τους. Ήξεραν ότι ήταν απαραίτητο να εκσυγχρονίσουν τις επιχειρήσεις τους. Για να υπερασπίσουν την δουλεία οι σωματέμποροι και οι νταβατζήδες σε διάφορες χώρες άρχισαν να αναμασούν τα επιχειρήματα πανεπιστημιακών και φεμινιστριών. Υποστήριζαν ότι το εμπόριο του σεξ αντιπροσώπευε την πραγματική απελευθέρωση της γυναικείας σεξουαλικότητας σε μία καπιταλιστική κοινωνία. Οι σωματέμποροι άλλαξαν τις μεθόδους τους: οι εκδιδόμενες δεν χρειαζόταν πλέον να εθίζονται στα ναρκωτικά, να δέρνονται, ή να τρομοκρατούνται. Τώρα ο σωματέμπορος εστίαζε στην ενίσχυση των σεξιστικών πολιτιστικών προτύπων, με το να παρέχει αφειδώς επιτηδευμένο μέικ-απ και προϊόντα πολυτελείας σε εν δυνάμει εκδιδόμενες, για να κάνει να φαίνεται ότι είναι επιλογή τους, σαν απελευθερωμένες γυναίκες.

Σύμφωνα με έναν Φιλιππινέζο σωματέμπορο που μίλησε μαζί μου στην Καμπότζη, είναι ακόμα απαραίτητο να διδάσκονται οι γυναίκες και τα κορίτσια μέσω ενός συστήματος ανταμοιβής–και-τιμωρίας. Και να επαναπρογραμματίζονται βλέποντας σαν φυσιολογική τη σεξουαλική εκμετάλλευση με το να εκτίθενται συστηματικά σε πορνογραφία. Αυτές πρέπει να πειστούν ότι υπήρξαν οι ίδιες αυτές που επέλεξαν να το κάνουν αυτό, και θα πρέπει να τους υπενθυμίζεται συνέχεια ότι οι ζωές τους δεν αξίζουν τίποτα. Εάν παραβιάσουν τους κανόνες του παιχνιδιού, θα πεθάνουν.

«Οι δύσκολες επιλογές παραμένουν επιλογές», μου είπε μια σωματέμπορος που είχε μάθει στα κορίτσια να την αποκαλούν «Νονά» στο μπουρδέλο που αυτή έλεγχε. Αυτή είναι μια από τις κεντρικές βάσεις του συλλογισμού στην παγκόσμια συζήτηση για την πορνεία: υπάρχουν γυναίκες πάνω από δεκαοχτώ χρονών που «ελεύθερα» επιλέγουν να ζουν απ' την πορνεία. Οι μαφίες εκμεταλλεύονται και κερδοσκοπούν πάνω στην συζήτηση για την «ελεύθερη επιλογή», η οποία γίνεται μεταξύ διανοουμένων και αγωνιστών. Η φιλοσοφική συζήτηση για τους ορισμούς της ελεύθερης επιλογής και του καταναγκασμού σε μία κοινωνία έχει γίνει μέρος των λεγομένων των σωματεμπόρων. Την άκουσα από το ίδιο τους το στόμα.

Το αντεπιχείρημα αυτών που επιδιώκουν την κατάργηση της πορνείας πολύ σωστά εστιάζει στην φιλοσοφική έννοια της ελευθερίας και στην ικανότητα των γυναικών να παίρνουν αποφάσεις σε ένα πολιτιστικό πλαίσιο υποταγής και βαθιάς ανισότητας. Σχεδόν το 60% των ανθρώπων που απασχολούνται στην πορνεία ξεκινάνε (να εκδίδονται, Σ.τ.μ.) μεταξύ των ηλικιών των 15 και των 21 κάτω από αποπροσανατολιστικές συνθήκες, που περιλαμβάνουν απειλές και καταναγκασμό. Είναι σημαντικό να ξεκαθαριστεί ότι αυτοί που ελέγχουν το παράνομο εμπόριο του σεξ έχουν αντλήσει πλεονεκτήματα από αυτήν την φιλοσοφική, πνευματική, οικονομική, και ακόμη θρησκευτική συζήτηση. Είναι γεγονός ότι τα συνδικάτα του οργανωμένου εγκλήματος που αγοράζουν και πουλούν σκλάβες του σεξ δεν αποτελούνται από απομονωμένες, υπόγειες ομάδες που λειτουργούν καλυμμένα. Επαναλαμβάνω: είναι δραστήρια μέλη μιας βιομηχανίας, και θα πρέπει να ερευνούνται με αυτό το γεγονός υπόψη. Δεν χρειάζεται να πάει κανένας μακριά. Οι δικηγόροι, οι ιδιοκτήτες μπαρ, οι αίθουσες μασάζ, οι καντίνες και τα εστιατόρια είναι ένα σημείο εκκίνησης και μετά είναι οι παραγωγοί πορνογραφίας με ενήλικες, τα αφεντικά των καζίνων, οι ιδιοκτήτες των εργοστασίων και τα ξενοδοχεία. Όλοι πληρώνουν φόρους. Η σεξουαλική βιομηχανία αποδίδει πολύ υψηλά εισοδήματα για τις κυβερνήσεις μέσω των φόρων, του κόστους των επίσημων αδειών και των αδειών παραμονής, καθώς και με την προσέλκυση τουριστών. Είναι επίσης

ο τομέας όπου ξεπλένονται τα περισσότερα χρήματα για τους εμπόρους ναρκωτικών και για τους εμπόρους όπλων.

Όπως και με άλλες βιομηχανίες η δουλεία ενισχύθηκε με την απελευθέρωση των παγκόσμιων αγορών. Η σεξουαλική δουλεία είναι η ακραία μορφή σεξουαλικής εκμετάλλευσης και ακολουθεί το καπιταλιστικό μοντέλο, το οποίο επιδιώκει να αυξήσει τα κέρδη και να μειώσει το κόστος. Εάν οι γυναίκες ή τα κορίτσια δουλεύουν τσάμπα για δύο χρόνια, τα κέρδη αυξάνονται και σε οποιοδήποτε σχετικό κόστος επέρχεται γρήγορα απόσβεση, ιδιαίτερα επειδή το κόστος για να διατηρείς έναν σκλάβο είναι πολύ χαμηλό.

Καλώς ήλθατε στον νέο αιώνα

Μέχρι τις αρχές του 1990 οι σωματέμποροι λειτουργούσαν τα δίκτυά τους απομονωμένοι, αν και είχαν την βοήθεια της κυβέρνησης (της διεφθαρμένης αστυνομίας και των δημοσίων υπαλλήλων) και της τοπικής μαφίας. Όταν οι παγκόσμιες αγορές άνοιξαν και ο Τζωρτζ Γ. Μπους προκάλεσε ηθικό πανικό για την σωματεμπορία, οι τοπικοί και οι διεθνείς μαφιόζοι είδαν την αγορά προστασίας και τις διεθνείς διασυνδέσεις τους να ενισχύονται. Η προστασία που η μαφία μπορούσε να παρέχει ήταν τέλεια για πελάτες υψηλού προφίλ, όπως οι πράκτορες της Ίντερπόλ που κινηματογραφήθηκαν με εκδιδόμενες σε ένα πάρτι στο Κανκούν, ή οι κυβερνήτες, οι γερουσιαστές και οι μεγιστάνες που είναι τακτικοί πελάτες μπουρδέλων, μπαρ καραόκε, και υπηρεσιών συνοδών.

Όπως η τουριστική βιομηχανία δημιούργησε την δική της κουλτούρα, η βιομηχανία σεξουαλικών σκλάβων εκμεταλλεύεται τα πιο δημοφιλή γυναικεία στερεότυπα, όπως επιβεβαιώνουν πελάτες από όλο τον κόσμο. Σε εκατοντάδες δικτυότοπους μπορούμε να βρούμε διαφημίσεις που προσφέρουν σεξ με «σιωπηλές γιαπωνέζες γκέισες, υποτακτικές Ταϊλανδέζες μασέρ, άγριες,

αχαλίνωτες Κολομβιανές, αχόρταγες Κουβανέζες νυμφομανείς, Ρωσίδες που τους αρέσει το βρώμικο σεξ, ευγενικές και στοργικές Δομινικανές, Βορειοαμερικάνες πλαιηγκέρλ (κατά το πλαιημπόυ, Σ.τ.μ.), λάτρεις του άγριου σεξ», κλπ.

Τα δίκτυα του οργανωμένου εγκλήματος κινούνται σαν λεοπαρδάλεις, ενώ, αντίθετα, οι διεθνείς ομάδες που αγωνίζονται ενάντια στο έγκλημα κινούνται σαν γέροι ελέφαντες που περπατάνε αργά και βαριά. Μια από τις βασικές διαφορές μεταξύ των δικτύων σωματεμπορίας και των διεθνών οργανισμών, που καταπολεμούνε το έγκλημα, είναι ότι τα πρώτα στερούνται γραφειοκρατίας και ενδοιασμών. Είναι ανήθικα. Εάν κάποιος στην μαφία παραβιάσει τους κανόνες ή διαπράξει μια πράξη προδοσίας, απλά εξοντώνεται, ενώ στην Ίντερπόλ, εάν ένας υπάλληλος είναι ύποπτος για δωροληψία, θα ανακριθεί στα πλαίσια αυστηρών νομικών κατευθυντήριων γραμμών, μια διαδικασία που συνήθως παίρνει ένα ή δύο χρόνια. Εάν ο ύποπτος βρεθεί ένοχος, καταδικάζεται για αυτό το έγκλημα. Οι γκάνγκστερ δολοφονούν τους προδότες, και δεν έχουν κανένα πρόβλημα προκειμένου να βρουν έναν αντικαταστάτη μέσα σε λίγες ώρες. Αυτό που μου είπε ένας νταβατζής στην Γουατεμάλα είναι αποκαλυπτικό: «Δεν φοβόμαστε τους μπάτσους. Καθόλου. Φοβόμαστε τα αφεντικά. Σκοτώνουν χωρίς οίκτο, και γνωρίζουν πού ζουν οι οικογένειές μας. Οι μπάτσοι μπορούν να εξαγοραστούν. Τα αφεντικά δεν πουλιούνται». Όσο υπάρχει διαφθορά, οι διεθνείς συμφωνίες για την καταπολέμησης της σωματεμπορίας από χώρα σε χώρα δεν αντιπροσωπεύουν τίποτα παραπάνω από καλές προθέσεις.

Εάν έμαθα κάτι από αυτό το ταξίδι σε όλο τον κόσμο, αυτό έρχεται σε αντίθεση με αυτό που ισχυρίζονται οι ειδικοί: οι μαφίες των σωματεμπόρων -μεγάλες και μικρές- έχουν ξεκάθαρους κανόνες λειτουργίας, διαδικασίες και «ηθικούς κώδικες». Σε πολλές περιπτώσεις είναι στοιχειώδεις, παράλογοι, και αντιφατικοί, όμως τελικά παραμένουν κώδικες. Κάνοντας έρευνα για αυτό το βιβλίο ανακάλυψα ότι οι αστυνομικές δυνάμεις τουλάχιστον σαράντα έξι χωρών δεν διαθέτουν τα ελάχιστα λειτουργικά πρότυπα για την συλλογή δεδομένων, τον επαγγελματισμό και

τη διαφάνεια.

Η έκταση της αγοράς

Περπατώντας τα μεσάνυχτα μέσα στη γειτονιά της Σιμπούγια στο Τόκιο, βρίσκουμε έναν χαρούμενο, χαμογελαστό μαύρο στην μέση του δρόμου. Κοιτάζω τους δύο Γιαπωνέζους συνεργάτες μου, μια δημοσιογράφο και μια αγωνίστρια για τα δικαιώματα των γυναικών. Κουβεντιάζω με τον άνθρωπο, και στα Αγγλικά, μας προσφέρει αυτό που «χρειαζόμαστε για να είμαστε ευτυχισμένες», με άλλα λόγια αλκοόλ και χάπια μεταμφεταμίνης. Αστειεύομαι μαζί του και τον ρωτάω από πού είναι. Είναι Νιγηριανός και το πράγμα του «κάνει τις γυναίκες ευτυχισμένες». Σύμφωνα με την ιστορία του, βρισκόταν στο Τόκιο πέντε χρόνια. Ήτανε επιχειρηματίας και «άνθρωπος της νύχτας». Μου λέει ότι μπορώ να βρω ό,τι χρειάζεται μια γυναίκα, συμπεριλαμβανομένης της απόλαυσης σε ένα μπαρ καραόκε, όπου νέοι άνθρωποι ξέρουν πώς να «κάνουν τις γυναίκες ευτυχισμένες». Τελειώνουμε την κουβέντα μας, γελάει λιγάκι και πετάει περισσότερα σεξουαλικά υπονοούμενα. Καθώς αποχαιρετιζόμαστε, με ρωτάει από πού είμαι. Του λέω να μαντέψει. Απαντάει, «Κολομβιανή, σίγουρα. Οι πιο όμορφες μελαχρινές είναι Κολομβιανές». Αυτή είναι μια πολυχρησιμοποιημένη άποψη που ακούω επανειλημμένα στην Ιαπωνία. «Τι θα συνιστούσες σε μια Κολομβιανή έτσι ώστε να πέρναγε καλά στο Τόκιο;» τον ρωτάω ψαρεύοντας πληροφορίες για το εμπόριο των ναρκωτικών και του σεξ στην πόλη. Με μια ευλαβή έκφραση, απαντάει: «Πρόσεχε τους Ίρανούς. Αυτοί είναι τα κακά παιδιά εδώ γύρω». Αναφέρεται στην ιρανική μαφία, που είναι υπεύθυνη για την αγορά ηρωίνης στο Τόκιο. Αυτός ο άνθρωπος και άλλοι Νιγηριανοί διακινούν συνθετικά ναρκωτικά, τα οποία προμηθεύονται από την Κινεζική Μαφία, ενώ η Γιακούζα είναι οι βασιλιάδες της εμπορίας γυναικών και της πορνείας. Οι φίλες μου κι εγώ προχωράμε προς ένα μαγαζί, όπου κάποιος μπορεί να βρει σεξουαλικά παιχνίδια και παιδική πορνογραφία σε κινούμενα σχέδια, δίπλα σε κούκλες μάρκας Hello Kitty, αρ-

κούδες, και άλλα παιχνίδια για παιδιά.

Στη γωνία, προτού μπω σε ένα μπαρ για να μιλήσω με μερικά νεαρά άτομα που δουλεύουν σαν εκδιδόμενες, παγώνω: Βλέπω ένα περιπολικό φωτισμένο έντονα με τέσσερις αστυνομικούς μέσα. Στην απέναντι γωνία, υπάρχουν τέσσερις νεαρές Κολομβιανές, «που κάνουν πεζοδρόμιο» κάτω από την σιωπηρή παρακολούθηση αυτού που τις φυλάει, ενός σωματέμπορου. Αυτή η σκηνή συνέβηκε έξι μόνο ώρες μετά τη διαβεβαίωσή μου από τον αρχηγό της ιαπωνικής αστυνομίας ότι η σωματεμπορία γυναικών ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτη στη χώρα του.

Την επόμενη μέρα, ένας συνάδελφος δημοσιογράφος μού έδειξε ένα ρεπορτάζ για την τελετή που έγινε για να εορτασθεί η ανάδειξη ενός νέου μαφιόζου νονού. Το Γιαμαγκούτσι-Γκούμι -το μεγαλύτερο συνδικάτο της Γιακούζα- επέλεξε επίσημα ένα νέο αφεντικό: τον Κενίτσι Σινόντα, 73 ετών. Η τελετή έλαβε χώρα στο Κόμπε, ένα φέουδο της οικογένειας στο δυτικό Τόκιο. Εκατοντάδες αφεντικά του Γιαμαγκούτσι-Γκούμι και των θυγατρικών ομάδων του από όλη την Ιαπωνία ήταν εκεί, δίνοντας τα συγχαρητήριά τους με προπόσεις σάκε, όπως απαιτεί η παράδοση της γιαπωνέζικης μαφίας. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, το οποίο αργότερα δημοσιεύθηκε στην εθνική εφημερίδα, διάφοροι αστυνομικοί ντυμένοι με πολιτικά περιπολούσαν την περίμετρο του πάρτι κατά τη διάρκεια της τελετής.

Αριθμοί στο δέρμα

Κάθε τόσο, οι εκδιδόμενες από τις οποίες παίρνω συνεντεύξεις μού λένε ιστορίες για το ότι πρέπει να παραδίδουν ένα ορισμένο ποσό χρημάτων κάθε βράδυ στην «νονά» τους ή στον «νονό» τους, ενώ ένα άλλο ποσοστό θα πάει στην μαφία και στους αστυνομικούς που προστατεύουν τους δρόμους και τα μοτέλ όπου αυτές κάνουν σεξ. Μπορούν να θυμούνται τα ακριβή νούμερα, γιατί είναι γραμμένα στα σώματά τους και στη μνήμη τους.

Οι Κολομβιανές, οι Μεξικάνες και οι Ρωσίδες εκδιδόμενες από τις οποίες πήρα συνέντευξη στην Ίαπωνία υποδουλώθηκαν λόγω χρέους: οφείλουν εκατομμύρια στην Γιακούζα. Παίρνουν τέσσερις πελάτες μια κακή νύχτα, έξι πελάτες μια κανονική νύχτα, και μέχρι δεκατέσσερις στην καλύτερή τους. Μια Κολομβιανή, είκοσι ενός ετών, έβγαλε ένα μικρό σημειωματάριο (μάρκας, Στ.μ.) Χέλοου Κίτυ από την τσάντα της. Είχε σημειώσει πόσους πελάτες είχε πάρει στο Τόκιο τους τελευταίους έντεκα μήνες. Ήταν ανυπόμονη να πληρώσει το χρέος της των 15.000 δολαρίων στον σωματέμπορό της, που την είχε αγοράσει από ένα διεθνές δίκτυο και την είχε φέρει από το Μεντεγίν της Κολομβίας. Μόνο αφού θα είχε ξεπληρώσει το χρέος της θα ήταν σε θέση να μαζέψει τα λεφτά για να γυρίσει στο σπίτι της. Προς το παρόν είχε δουλέψει σαν εξαναγκαστικά εκδιδόμενη, και είχε κάνει σεξ με 1320 άντρες. Τα κορίτσια που είχαν διασωθεί από την Πατάγια της Ταϊλάνδης μού είπαν ότι είχαν έξι ή εφτά πελάτες για γιαμ-γιαμ (στοματικό σεξ) κάθε μέρα, όλο το χρόνο. Η δεκαεξάχρονη που είχε ξεφύγει από τους σωματέμπορους στην Σιουδάδ Χουαρέζ, στο βόρειο Μεξικό, είχε μέχρι είκοσι πελάτες την ημέρα. Τα 2/3 από αυτούς ήταν Μεξικάνοι και οι υπόλοιποι από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Είχε υποχρεωθεί να κάνει σεξ 6750 φορές, και μόνο το 10% ήταν τακτικοί πελάτες.

Πού είναι αυτοί οι άνθρωποι; Καταλαβαίνουν τι ρόλο παίζουν σε αυτήν την παγκόσμια τραγωδία; Η απάντηση είναι απλή. Είναι στα σπίτια τους με τις γυναίκες τους, με τις φιλενάδες τους, ή με τους παρτενέρ τους του ίδιου φύλου. Είναι σε αξιοσέβαστες εταιρείες και σε εκκλησίες, κάνοντας ή βοηθώντας στην λειτουργία. Ασκούν πολιτική, στο Κογκρέσο, στην Βουλή, και στα τοπικά συμβούλια. Εμφανίζονται μπροστά σε δικαστές σε δίκες, και κάνουν έρευνες για τις πιο έγκυρες εφημερίδες. Οι πελάτες της πορνείας, οι οποίοι τροφοδοτούν την αυξανόμενη προσφορά δούλων του σεξ, εργάζονται σε σχολεία, σε πανεπιστήμια σαν προγραμματιστές δικτυότοπων και ποδοσφαιριστές. Είναι παντού. Στη διάρκεια της ημέρας καυχιούνται για τις σεξουαλικές τους επιδόσεις στους φίλους τους με εκατοντάδες ηλεκτρονικά μηνύματα σε πάνω από είκοσι γλώσσες.

Η Ταϊλάνδη, η Καμπότζη και η Ίαπωνία είναι τρεις από τις ασιατικές χώρες όπου το εμπόριο του σεξ έχει το μεγαλύτερο αριθμό καταναλωτών: σχεδόν το 70% των αντρών πληρώνουν για σεξ. Η Ταϊλάνδη, παρά τους νόμους της ενάντια στη σωματεμπορία και στην εξαναγκαστική πορνεία, δέχεται 5.100.000 σεξοτουρίστες κάθε χρόνο, και σύμφωνα με το ECPAT, μεταξύ 450.000 και 500.000 ντόπιων αντρών πληρώνουν για σεξ με ενήλικες και ανήλικες. Στην Ευρώπη, η Ίσπανία βρίσκεται στην κορυφή σε κατανάλωση πορνείας.

Στα τουριστικά κέντρα του Μεξικού όπως το Κανκούν, την Πλάγια ντελ Κάρμεν και το Ακαπούλκο, υπάρχει μια αύξηση στον αριθμό των πολιτών των Η.Π.Α. και των Καναδών που αναζητούν σεξ με νέες, πειθήνιες και υπάκουες γυναίκες, όπως διαπίστωσα κατά τις έρευνές μου σε διάφορα νάιτ κλαμπ του Κανκούν. Καθώς δύο νεαρές χορεύτριες γελάγανε μαζί μου, ένας σαραντάχρονος Αμερικανός μάς παρακολουθούσε νευρικά, ελπίζοντας ότι θα στρεφόμασταν προς αυτόν. Εμείς αμέσως τον πλησιάσαμε και τον ρωτήσαμε: «Γιατί είσαι τόσο μόνος;». Ένα από τα κορίτσια άρχισε να δουλεύει με αυτόν καθώς εμείς απομακρυνόμασταν. Δεν άντεχα να μην γυρίσω πίσω και να τον ρωτήσω τι του άρεσε περισσότερο στο Μεξικό.

«Τα ωραία του κορίτσια. Είναι θερμά και γλυκά. Έχω βαρεθεί τις Αμερικανίδες γυναίκες. Είναι απαιτητικές και πάντα ψάχνουν για διαφωνία. Όμως οι Λατίνες γυναίκες είναι, δεν ξέρω…»

«Ύπάκουες;» τον ρωτάω ευγενικά.

«Ναι, αυτό είναι! Οι Λατίνες γυναίκες πιστεύουν ακόμη στην ιερότητα του γάμου και στο να δείχνουνε σεβασμό προς τον άντρα. Εσείς είσαστε πραγματικές γυναίκες».

Του χαμογέλασα ευγενικά όσο μπορούσα και προχώρησα στην απέναντι άκρη του μπαρ.

Στην έρευνά του, οι Πελάτες: Το εμπόριο του σεξ και οι άντρες που το αγοράζουν, ο Βίκτωρ Μάλαρεκ τολμάει να απο-

καλύψει τα μυστικά των πελατών της πορνείας. Αποκαλύπτει το πραγματικό πρόσωπο αυτών που δημιουργούν την αγορά σκλάβων. Μερικά από τα κομμάτια του βιβλίου του μου θυμίζουν σχόλια που έγιναν από τουρίστες και σωματέμπορους που συνάντησα: Ένας νεαρός Ίσπανός καπνίζοντας ένα τσιγάρο τα μεσάνυχτα μου είπε, μένοντας φαινομενικά ατάραχος, ότι αντί να προσπαθεί να συμπεριφερθεί σε ένα κορίτσι της ηλικίας του σαν ίσος προς ίσο, και να της μιλάει αντί απλά να την γαμάει σαν να ήταν μια φουσκωτή κούκλα, προτιμούσε απλά να πληρώνει για να κάνει σεξ με κάποια που θα υπάκουε και θα κρατούσε το στόμα της κλειστό. Σε αυτήν την περίπτωση, ήμουνα στην Κάζα ντε Κάμπο της Μαδρίτης, μια γειτονιά, όπου Λατίνες και Αφρικανές εκδιδόμενες δουλεύουν πουλώντας σεξ κάτω από το εκφοβιστικό βλέμμα των σωματεμπόρων τους και το απαλό χέρι της προστασίας των αρχών.

8.

Ο στρατός και η πορνεία

Παρά τις πολύ συστηματικές μου προσπάθειες, θα γίνανε

αναμφίβολα κάποιοι βιασμοί κατά τον πόλεμο.

-Στρατηγός Τζωρτζ Σ. Πάτον, ο νεότερος,

Ο πόλεμος όπως τον γνώρισα (1947)

Ο Τζον είναι νέος και ψηλός, με γυμνασμένο σώμα. Είναι είκοσι έξι χρονών. Εκπαιδεύτηκε από τον στρατό των Η.Π.Α. για να συμμετάσχει στην αφρόκρεμα των ειδικών δυνάμεων για τον πόλεμο του Ιράκ. Στα δεκαοχτώ, επιλέχτηκε εξ αιτίας του πάθους του και των γνώσεών του πάνω στα συστήματα ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τώρα, τον Οκτώβριο του 2009, είναι στο Τέξας, κάνοντας θεραπεία για βαριά διαταραχή μετατραυματικού στρες και μια από τις ερωτήσεις που υποβάλλει στον εαυτό του, σε μία προσπάθεια να κατανοήσει τους εφιάλτες του, είναι γιατί οι συνάδελφοί του στρατιώτες βιάσανε Ιρακινές γυναίκες και κορίτσια εφόσον βρισκόντουσαν εκεί για να αποκαταστήσουν την ειρήνη.

Σε ένα καφενείο στην Νέα Υόρκη, κάθομαι μπροστά στον Τζιμ, ετών εξήντα, από το Νιού Τζέρσεϊ. Αυτός καταλαβαίνει γιατί. Καθώς βάζει κρέμα και ζάχαρη στον καφέ του, παρατηρώ το ανοιχτόχρωμο δέρμα του, το μέτωπό του και τα μάγουλά του που είναι γεμάτα ρυτίδες εξαιτίας των αντίξοων καιρικών συνθηκών και της ηλικίας.

Ο Τζιμ είναι παντρεμένος. Έχει τρεις εγγονές κι έναν εγγονό. Τώρα δραστηριοποιείται σε μια Μ.Κ.Ο. Όταν ήταν στρατιώτης στο Βιετνάμ πίστευε για τον εαυτό του ότι ήταν πραγματικός πατριώτης. Η ηλικία τον έκανε σοφότερο και τώρα αναρωτιέται για

το πώς μπόρεσε να κάνει τα πράγματα που έκανε χωρίς να αμφισβητήσει τίποτα από αυτά:

Το να είσαι στρατιώτης σημαίνει να υπακούς. Το να είσαι πατριώτης σημαίνει να μην αμφισβητείς τους ανωτέρους σου και να μην το επιτρέπεις αυτό στους κατώτερούς σου. Σε εκπαιδεύουν να κάνεις κάτι απόλυτα αφύσικο: να μισείς ένα ολόκληρο χωριό για το οποίο δεν ξέρεις τίποτα, να μισείς τους κατοίκους του χωριού τόσο πολύ ώστε να μην μπορείς να τους θεωρήσεις ανθρώπους. Πρέπει να βλέπεις τα παιδιά σαν εν δυνάμει εχθρούς, και τις γυναίκες σαν αντικείμενα ή ομήρους. Είναι ο μοναδικός τρόπος για να μην τρελαθείς εξαιτίας του πολέμου. Το να περιφρονείς, το να μισείς τους άλλους. Όλη η εκπαίδευση έχει να κάνει με την εκτόνωση της δικής σου οργής, με το να εξοικειωθείς με αυτήν την οργή και με τη σκοτεινότερη πλευρά του εαυτού σου.

Ο στρατός σε απανθρωποποιεί μέχρι που ενδίδεις, και αυτή η διαδικασία ακολουθεί τις υπόλοιπες δραστηριότητές σου ως ανθρώπου. Μετά από όλα αυτά τα χρόνια που δούλευα με τον εαυτό μου, κάνοντας γιόγκα και έχοντας γίνει ένας αγωνιστής για την ειρήνη, δεν αναγνωρίζω τον εαυτό μου σε εκείνον τον νεαρό άντρα, αλλά αυτός αποτελεί ακόμη μέρος του εαυτού μου. Όταν μας πήραν στην Ταϊλάνδη για πρώτη φορά, ο στρατηγός μάς έδειξε μια σειρά διαφανειών με τα μπουρδέλα που ενέκρινε ο στρατός των Η.Π.Α. Οι πόρτες των μπουρδέλων είχαν αυτοκόλλητα με πράσινους μπερέδες. Αυτό σήμαινε ότι η κυβέρνηση της Ταϊλάνδης είχε στρατολογήσει τις εκδιδόμενές τους με κονδύλια, τα οποία παρείχε η κυβέρνηση των Η.Π.Α., προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα κορίτσια ήταν παρθένες κατά την άφιξή τους και ότι ήταν υγιή. Κάθε φορά που πηγαίναμε στα μπουρδέλα, βλέπαμε πολύ νέα κορίτσια. Κανένας στρατιώτης δεν αναρωτιόταν για τίποτα. Απλά τις χρησιμοποιούσαμε, και αυτό ήταν όλο. Αλλά δεν ήμασταν οι μόνοι που το κάναμε αυτό. Όλοι οι στρατοί έχουν χρησιμοποιήσει την πορνεία σαν ένα

είδος θεραπείας και χαλάρωσης για τους στρατιώτες. Δεν ενδιέφερε αν τα κορίτσια το ήθελαν ή όχι. Ή αν ήταν θύματα απαγωγής ή όχι. Το σημαντικό ήταν ότι περνάγαμε καλά τις μέρες των Α&Α (R&R στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.). Φαντασιωνόμασταν ότι ήταν ερωτευμένες μαζί μας και για αυτό τους λέγαμε ότι θεωρούσαμε απαραίτητο αυτές να συμπεριφέρονται σαν σκλάβες μας, όχι μόνο με τη σεξουαλική έννοια, μια που επίσης μας έκαναν μασάζ και μας έκαναν να αισθανόμαστε σαν οι πιο ανδροπρεπείς από τους άντρες.

Το 1957 κατά την αρχή του Πολέμου του Βιετνάμ, εκτιμάται ότι υπήρχαν περίπου 18.000 με 20.000 εκδιδόμενες στην Ταϊλάνδη. Μετά το άνοιγμα επτά στρατιωτικών βάσεων, ο στρατός των Η.Π.Α. επένδυε 16.000.000 δολάρια κάθε χρόνο στην οικονομία της Ταϊλάνδης. Το 1964, ο πληθυσμός των γυναικών που ήταν διαθέσιμες για σεξουαλική εκμετάλλευση είχε ανέλθει στις 400.000. Το πεντάγωνο ήταν υπεύθυνο για την δημιουργία αυτού που ο γερουσιαστής Τζέιμς Γουίλιαμ Φουλμπράιτ αποκάλεσε «Ένα αμερικάνικο μπουρδέλο» στην Ασία.

Η παρουσία «γυναικών ανακούφισης» έγινε πολύ γνωστή όταν ομάδες από γυναίκες στην Κορέα και στην Ιαπωνία ανέφεραν την ύπαρξη στρατοπέδων πορνείας ή στρατιωτικών μπουρδέλων που δημιουργήθηκαν από τον γιαπωνέζικο στρατό στη διάρκεια του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου. Γύρω στις 150.000 με 200.000 γυναίκες και έφηβες υποδουλώθηκαν σεξουαλικά σε αυτά τα στρατόπεδα και μπουρδέλα. Τα περισσότερα από τα θύματα προερχόντουσαν από τις Φιλιππίνες, την Κίνα και την Κορέα. Άλλα διακινήθηκαν από την Ταϊλάνδη, το Βιετνάμ, την Μαλαισία, την Ταϊβάν και την Ινδονησία. Σύμφωνα με τον ιστορικό Υοσιάκι Ιοσίμι, η ηγεσία του γιαπωνέζικου αυτοκρατορικού στρατού φοβόταν ότι οι στρατιώτες του θα εξεγειρόντουσαν εξ αιτίας των εξαντλητικών απαιτήσεων του πολέμου, και, για αυτόν τον σκοπό, δημιούργησε στρατόπεδα σεξουαλικών δούλων για να «ηρεμούν τους στρατιώτες και να τους διασκεδάζουν με γυναίκες».

Αρχικά, ο γιαπωνέζικος στρατός προσλάμβανε ντόπιες εκδιδόμενες και τις έπαιρνε σε τοποθεσίες κάτω από τον έλεγχό του. Όμως πολύ σύντομα, περισσότερες γυναίκες χρειαζόντουσαν γιατί πολλές αρρώσταιναν ή εξαντλούνταν από την «φροντίδα» τόσων πολλών στρατιωτών, και γι' αυτό ο στρατός χρησιμοποίησε μεσίτες για να διαφημίζουν δουλειές για νοσοκόμες και υπηρέτριες. Μετά την στρατολόγησή τους, οι γυναίκες υποχρεωνόντουσαν να γίνουν σκλάβες του σεξ. Οι ιστορικοί και οι οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουν καταγράψει τις μαρτυρίες χιλιάδων από τα θύματα. Η πλειοψηφία των γυναικών από τις οποίες πάρθηκαν οι συνεντεύξεις δεν μιλάνε για σεξ αλλά για μία βαθύτερη μορφή βίας «με ένα είδος μίσους που εκφράζεται με τη διείσδυση του πέους ή με αντικείμενα, αλλά επίσης με λέξεις και με κακοποίηση», σύμφωνα με μια δεκαεπτάχρονη από την Μοζαμβίκη. Οι γιατροί που φρόντισαν τις γυναίκες στην Μοζαμβίκη και στη Ρουάντα περιγράφουν μια ανείπωτη καταστροφή των γυναικείων σωμάτων. Το Παρατηρητήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι μία από τις οργανώσεις που έχει καταγράψει τέτοιες υποθέσεις.

Στις 17 Απριλίου 2007, ο Ύοσίμι και ο Χιροφούμι Χαγιάσι ανακάλυψαν έγγραφα από τις δίκες του Τόκιο, από ένα στρατοδικείο που δημιουργήθηκε για να εκδικάσει υποθέσεις ενάντια σε θεωρούμενους εγκληματίες πολέμου της Ίαπωνίας μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Αυτά τα έγγραφα δείχνουν ότι επτά αξιωματικοί από την στρατιωτική αστυνομία Τοκεϊτάι παραδέχτηκαν ότι διακινούσαν γυναίκες σε μπουρδέλα στην Κίνα, στην Ίνδοκίνα, και στην Ίνδονησία. Αυτές οι γυναίκες προοριζόντουσαν να παρέχουν σεξουαλικές υπηρεσίες στους Γιαπωνέζους στρατιώτες. Τον Μάιο της ίδιας χρονιάς ανακάλυψαν έγγραφα του 1944 που αποκάλυπταν την στρατιωτική στρατηγική της δημιουργίας στρατιωτικών στρατοπέδων για μαζική σεξουαλική εκμετάλλευση.

Μέχρι τότε, οι άνθρωποι δεν είχαν συνειδητοποιήσει το πώς η κινηματογραφική βιομηχανία είχε εκμεταλλευτεί την εικόνα των γκεϊσών και των «γυναικών ανακούφισης» σαν νέων και ωραίων, οι οποίες ήτανε τρελά ερωτευμένες με στρατιώτες από την Βόρειο Αμερική, την Ευρώπη, και την Ασία. Αυτές οι γυναίκες συνήθως παρουσιαζόντουσαν σαν να είχαν εντυπωσιαστεί και να ήταν πρόθυμες να υπηρετήσουν σαν εκδιδόμενες τους γενναίους στρατιώτες. Αποκαλύφθηκε ότι πολλές από αυτές τις νεαρές γυναίκες και τα κορίτσια υπήρξαν μάρτυρες της δολοφονίας των γονέων τους και των αδελφών τους ή είχαν βιαστεί και εξαπατηθεί από τους στρατιώτες. Το Χόλυγουντ και οι ασιατικές ταινίες έπαιξαν κάποιον σημαντικό ρόλο στην εξιδανίκευση της εξαναγκαστικής πορνείας κατά τη διάρκεια του πολέμου. Πολλοί μεγάλοι συγγραφείς της κλασσικής και της σύγχρονης λογοτεχνίας έχουν επίσης παίξει κάποιο ρόλο στην εξιδανίκευση της εξαναγκαστικής πορνείας σαν έκφρασης σεξουαλικής απελευθέρωσης. Οι ταινίες και τα βιβλία που καταπιάνονται με αυτό το θέμα είναι γεμάτες με σκηνές από στρατιώτες με συντροφιά όμορφες, νεαρές Ασιάτισσες, σε πάρτι, σε χορούς, ή σε ρομαντικούς περιπάτους σε φεγγαρόφωτες παραλίες.

Εντούτοις, αυτές που επιβίωσαν λένε μια διαφορετική ιστορία, μια ιστορία σκλαβιάς, βιασμών, μερικές φορές διαπραττόμενων μέχρι και από είκοσι στρατιώτες την ημέρα, ανεπιθύμητων εγκυμοσυνών και σεξουαλικά μεταδιδόμενων ασθενειών, οι οποίες τις άφησαν απομονωμένες και τιμωρημένες, να φέρουν την ευθύνη για την άρνηση των στρατιωτών να χρησιμοποιήσουν προφυλακτικά (εάν υπήρχαν καθόλου). Χιλιάδες από αυτές τις σεξουαλικές σκλάβες πέθαναν στα στρατόπεδα από όπου κανείς δεν μπορούσε να ζητήσει τα πτώματά τους. Στην πραγματικότητα, η Σαγκάη ήταν το πιο σημαντικό στρατόπεδο σεξουαλικής εκμετάλλευσης του γιαπωνέζικου στρατού και η Ταϊλάνδη με τις Φιλιππίνες ήταν οι παιδικές χαρές για τους Βορειοαμερικάνους και τους Ευρωπαίους.

Κατά την διάρκεια των Δικών του Τόκιο, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από το Διεθνές Στρατιωτικό Δικαστήριο για την

Άπω Ανατολή από τον Απρίλιο του 1946 μέχρι τον Νοέμβριο του 1948, αποδείχτηκε ότι όταν τελείωσε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, η γιαπωνέζικη κυβέρνηση δέχτηκε βορειοαμερικάνικα κονδύλια για την δημιουργία νέων στρατοπέδων εξαναγκαστικής πορνείας, αλλά αυτή τη φορά τα στρατόπεδα φτιάχτηκαν για τις δυνάμεις του στρατού κατοχής. Το 1945, δημιουργήθηκε η Εταιρεία για την Διασκέδαση και την Ψυχαγωγία (Ε.Δ.Ψ.). Η Ε.Δ.Ψ. ήταν στην πραγματικότητα η κατ' ευφημισμόν εταιρία ψυχαγωγίας. Στην πραγματικότητα επρόκειτο για στρατόπεδα συγκέντρωσης όπου οι έγκλειστες ήταν σκλάβες του σεξ. Οι Γιαπωνέζοι και οι Αμερικάνοι, παρά το γεγονός ότι υπήρξαν εχθροί, ήταν σε θέση να διαπραγματευτούν την ίδρυση μπουρδέλων που ανταποκρινόντουσαν προς τα βορειοαμερικανικά πρότυπα προκειμένου να «προστατευθούν οι Γιαπωνέζες από τις σεξουαλικές απαιτήσεις των στρατιωτών και να διατηρηθεί η γενετική καθαρότητα της ιαπωνικής φυλής με την αποφυγή ανεπιθύμητων εγκυμοσυνών εξαιτίας βιασμού», σύμφωνα με μεταπολεμικές εκθέσεις που περιλαμβάνονται στο βιβλίο του Χέρμπερτ Μπιξ Ο Χιροχίτο και η δημιουργία της σύγχρονης Ιαπωνίας, το οποίο εκδόθηκε το 2001.

Το 1946, η Πρώτη Κυρία των Η.Π.Α., η Ελεονόρα Ρούζβελτ, αγωνίστηκε για την απαγόρευση της χρήσης από τον στρατό «γυναικών ανακούφισης». Οι εκθέσεις αποκαλύπτουν ότι στην πραγματικότητα ο στρατηγός Ντάγκλας Μακ Άρθουρ προχώρησε σε αυτήν την μεταρρύθμιση εξαιτίας του ότι 50% των στρατιωτών είχαν κολλήσει σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα και η κακή τους υγεία επηρέαζε τις στρατιωτικές επιχειρήσεις. Στα μπουρδέλα, οι νταβατζήδες και οι διακινητές χρέωναν 15 γιεν προκαταβολικά (το ισοδύναμο ενός δολαρίου το 1945 ή εννέα δολαρίων το 2010) για μία σεξουαλική υπηρεσία. Στις Φιλιππίνες, στην Καμπότζη και στην Ταϊλάνδη, οι οικογένειες που έκαναν τις περιουσίες τους από την εξαναγκαστική πορνεία εκείνη την εποχή, διατηρούν ακόμα τα μονοπώλιά τους πάνω σε αυτήν την βιομηχανία. Δεν θεωρήθηκαν ποτέ υπόλογοι από τις κυβερνήσεις τους.

Παρά τις αποδείξεις και την μαρτυρία χιλιάδων γυναικών που υποβλήθηκαν σε σεξουαλική δουλεία από τον στρατό στην Βιρμανία, στην Κίνα, στην Ίαπωνία, στις Φιλιππίνες, στα Βαλκάνια, και σε άλλες ευρωπαϊκές και λατινοαμερικανικές χώρες, ελάχιστοι άνθρωποι, εκτός από τους ειδικούς, αντιλαμβάνονται τον ρόλο που η σεξουαλική βία παίζει σαν μέρος της στρατιωτικής εκπαίδευσης, καθώς και τις συνέπειές της για τις γυναίκες και τα κορίτσια στις πολεμικές ζώνες του πλανήτη. Σήμερα, παρά τις αποδείξεις που παρέχει η έρευνα της Λίντας Τσάβες που την έκανε σαν Ειδική Εισηγήτρια για τα Ηνωμένα έθνη (που εκδόθηκε το 1988 σαν μία έκθεση ειδημόνων του ΟΗΕ, Σύγχρονες μορφές δουλείας, από τον διάδοχό της Γκέι Τζ. Μακντούγκαλ) υπάρχουν άνθρωποι που επιμένουν ότι στις έφηβες και στις ενήλικες που υποβάλλονται σε στρατιωτική σεξουαλική εκμετάλλευση «αρέσει να είναι εκεί», «το κάνουν για τα λεφτά», ή «ψάχνουν για έναν σύζυγο στρατιώτη».

Το 2007, οι κυβερνήσεις των Ηνωμένων Πολιτειών, του Καναδά, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης επέκριναν δημόσια την Ίαπωνία ζητώντας από αυτήν να ζητήσει δημόσια συγγνώμη από τον κόσμο για την δημιουργία των στρατιωτικών σεξουαλικών στρατοπέδων. Όμως, οι ίδιες χώρες απέφυγαν οποιαδήποτε αναφορά της δικής τους συμμετοχής στην διάρκεια των αιώνων σε όμοιες μορφές υποδούλωσης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης κατά την διάρκεια εισβολών και κατακτήσεων άλλων χωρών. Βεβαίως, αυτές οι κυβερνήσεις και τα μέσα ενημέρωσης δεν αποκάλυψαν στοιχεία για τον ρόλο των δικών τους στρατών στην σεξουαλική δουλεία και στην προώθηση της εμπορίας ανθρώπων. Από τη μια μεριά, 175 χώρες δήλωσαν την προθυμία τους να καταργήσουν την σωματεμπορία και την σεξουαλική εκμετάλλευση. Από την άλλη, οι ίδιες υπήρξαν οι πρωταγωνίστριες στην δημιουργία αυτής της κακής πρακτικής σε μαζική κλίμακα.

Κρύβοντας την πραγματικότητα κάτω από το χαλί

Στρατοί και αστυνομικές δυνάμεις σε όλο τον κόσμο έχουν επιλέξει να καλύπτουν την φιλοσοφία που κρύβεται πίσω από τις καλά τεκμηριωμένες υποθέσεις σωματεμπορίας γυναικών για τα στρατεύματα κατοχής. Το να αρνούνται τα γεγονότα δεν θα τα κάνει να πάψουν να υπάρχουν. Η σεξουαλική βία υπήρξε πάντα όπλο του πολέμου, και τον εικοστό πρώτο αιώνα υιοθετήθηκαν νέες μορφές ακραίας σκληρότητας και ασυνήθιστες σεξουαλικές πρακτικές. Δεν είναι σύμπτωση το ότι πολλοί ειδικοί για τα ανθρώπινα δικαιώματα αναρωτιούνται πώς οι στρατιώτες μπορεί να συμβάλλουν στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων όταν οι ίδιοι είναι οι αυτουργοί και οι πελάτες της. Ύπάρχουν καλά τεκμηριωμένες υποθέσεις ειρηνευτικών δυνάμεων του ΟΗΕ που εμπλέκονται σε βιασμούς σε ξένες χώρες.

Κατά την διάρκεια των ένοπλων συγκρούσεων μεταξύ της Ίνδίας και του Πακιστάν, γυναίκες βιαζόντουσαν και πουλιόντουσαν σαν σκλάβες του σεξ. Δύο χρόνια αργότερα, το 75% των θυμάτων ήταν ακόμα στην αγορά σκλάβων του σεξ. Πολλά από αυτά ήταν στιγματισμένα ακριβώς όπως και οι Αφρικανοί σκλάβοι: τους είχαν κάνει τατουάζ και άλλα σημάδια με πυρωμένο σίδηρο, όπως κατέγραψε ο Ίνδός συγγραφέας και εκδότης Ουρουβάσι Μπουτάλια το 1997. Πολλές από αυτές τις γυναίκες δεν ήταν σε θέση να γυρίσουν στις οικογένειές τους γιατί θεωρούνταν «στιγματισμένες» από τον ανδρισμό των εχθρών. Αφού εξαναγκάστηκαν σε πορνεία, πολλές από αυτές έγιναν απόκληρες ή παρίες για το υπόλοιπο της ζωής τους, αποδεκτές μόνο από τις ίσες προς αυτές, άλλες βιασμένες γυναίκες, σεξουαλικές σκλάβες, και άτομα που δεν πρέπει να τα αγγίζει κανείς. Μετά από κάποια ηλικία, μερικές από αυτές επέλεξαν να ανέβουν ψηλότερα στην επιχείρηση της πορνείας και έτσι τα θύματα έγιναν θύτες. Οι βασανισμένες έγιναν βασανίστριες.

Ένα από τα πιο σοκαριστικά ζητήματα που χρειάστηκε να αντιμετωπίσουν οι Ίνδουιστές και οι Σιχ ήταν η πιθανότητα οι γυναίκες τους και οι κόρες τους να βιαστούν από τον εχθρό, να

μείνουν έγκυες από αυτούς τους βιασμούς, και έτσι να δημιουργήσουν μια φυλή που ήταν γενετικά και θρησκευτικά ακάθαρτη. Ενώ οι Γιαπωνέζοι διαπραγματευόντουσαν και κατασκεύαζαν και μπουρδέλα για τους στρατιώτες του εχθρού προκειμένου να αποφύγουν οποιαδήποτε γενετική επιμιξία με τις γυναίκες τους, πολλοί αγρότες Σιχ προτίμησαν να σκοτώνουν τις γυναίκες τους από το να επιτρέψουν σε αυτές να «κηλιδωθούν» από τον εχθρό.

Η σεξουαλική βία χρησιμοποιείται για να δείχνει ποιος έχει τον έλεγχο και ποιος έχει την εξουσία, αλλά επίσης χρησιμοποιείται σαν μορφή εκδίκησης ενάντια στον «άλλο», όπου τις γυναίκες τις βλέπουν σαν αντικείμενα που ανήκουν στον εχθρό. Σε μια κουλτούρα που θεωρεί ότι η γυναίκα αποτελεί ιδιοκτησία του άντρα, οι στρατιώτες καίνε τα σπίτια, σκοτώνουν τα ζώα, και βιάζουν τις γυναίκες για να δείξουν την δύναμή τους. Σε αυτά τα πλαίσια, η πορνεία δεν μπορεί να ειδωθεί σαν μία μορφή ερωτισμού ή σεξουαλικότητας, αν και κάποιοι θα ήθελαν να πιστεύουν ότι είναι έτσι. Αντίθετα είναι σεξουαλικοποιημένη βία και παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών. Από το 1994, το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο θεωρεί τον βιασμό έγκλημα πολέμου όταν χρησιμοποιείται σαν όργανο του πολέμου και του αποικισμού, και παρόλα αυτά πολυάριθμες περιπτώσεις συνεχίζουν να αποκαλύπτονται σε διάφορα μέρη του κόσμου.

- Ο βιασμός σαν τακτική του πολέμου στην Βοσνία καταγράφηκε από μία ειδική επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών και από τις οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων: από το 1991 έως το 1995 οι σερβικές παραστρατιωτικές ομάδες χρησιμοποίησαν τον βιασμό των Βόσνιων μουσουλμάνων γυναικών σαν μια στρατηγική για να εκδιώξουν τους μουσουλμάνους από τα σπίτια τους και τα χωριά τους.

- Στην Αφρική, τα στρατεύματα των Χούτου βίασαν χιλιάδες γυναίκες Τούτσι κατά την διάρκεια του γενοκτόνου πολέμου που έκαναν οι Χούτου της Ρουάντας, το 1994.

- Στην Τσιάπας, στο Μεξικό, κατά την διάρκεια της εξέγερσης των Ζαπατίστας του 1994 οι Μεξικανοί στρατιώτες βίασαν ιθαγενείς γυναίκες στις ορεινές ζώνες αντίστασης σαν μέσο για να χαλαρώσουν και να τις υποτάξουν. Μέχρι και επτακόσιοι βιασμοί καταγράφηκαν, αλλά η μεξικανική κυβέρνηση αρνήθηκε να τους αναγνωρίσει σαν εγκλήματα πολέμου.

- Το 1997, ντουζίνες Αλγερινών γυναικών κατηγόρησαν τους αντάρτες που πολεμούσαν απελπισμένα για την Ίσλαμική Επανάσταση ότι τις απήγαγαν και τις έκαναν σεξουαλικές σκλάβες τους.

- Στην Δημοκρατία του Κονγκό πάνω από 500.000 γυναίκες έχουν βιαστεί και επίσης εκατοντάδες άντρες έχουν υποστεί σεξουαλική βία από το 1998 κατά την συνεχιζόμενη διαμάχη. Όπως η δημοσιογράφος Κάντι Αντζούμπα το θέτει: «Η βία ενάντια στις γυναίκες έχει γίνει όπλο μαζικής καταστροφής».

- Το 2006, πέντε Αμερικανοί στρατιώτες βίασαν ένα Ίρακινό κορίτσι, την Αμπίρ Χάμσα Αλ-Τζανάμπι, που δεν ήταν ακόμη δεκατεσσάρων χρονών. Κατόπιν τη σκότωσαν μπροστά στους συγγενείς της, συμπεριλαμβανομένου ενός κοριτσιού έξι χρονών. Σύμφωνα με τις επίσημες αναφορές, όλοι αυτοί που αναμίχθηκαν σε αυτό το έγκλημα, το οποίο συνέβη στην Μαχμουντία , κοντά στη Βαγδάτη, ήταν υπό την επήρεια ενός «ανεξέλεγκτου οργίου αίματος και αλκοόλ». Αυτός ο τύπος περιγραφής χρησιμοποιείται σε όλο τον κόσμο για να υποβαθμίζει το έγκλημα του βιασμού.

Στις 27 Σεπτεμβρίου 2009, ήρθε στο φως το γεγονός ότι τουλάχιστον δέκα στρατιώτες από την Ομάδα Μάχης της 4ης Ταξιαρχίας της 4ης Μεραρχίας Πεζικού του Φορντ Κάρσον, του Κολοράντο, είχανε συλληφθεί για εγκλήματα που περιλάμβαναν φόνο, απόπειρα φόνου, και ανθρωποκτονία. Όλοι τους υπέφεραν από σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα και μια «ασυγκράτητη ροπή για βία» από τότε που επέστρεψαν από το Ίράκ. Μετά την δημοσιοποίηση των αναφορών από τα μέσα, ο στρατός δημόσια

παραδέχτηκε την ακρίβειά τους. Ένας από τους στρατιώτες, ο Κένεθ Ίστριτζ, που εκτίει δέκα χρόνια για συνέργεια σε φόνο, είπε σε μία αμερικάνικη εφημερίδα: «Ο στρατός στο βάζει στο κεφάλι σου μέχρι που σου γίνεται ένστικτο: σκότωσέ τους όλους, σκότωσέ τους όλους. Εσύ υπακούς. Κατόπιν πιστεύουν ότι μπορείς απλά να γυρίσεις στο σπίτι σου και να σταματήσεις». Αυτό επίσης συμβαίνει και στην περίπτωση σεξουαλικής βίας. Οι καταστάσεις μάχης κάνουν φυσιολογικό το γεγονός ότι όταν ένας στρατιώτης θέλει να κάνει σεξ, αναζητά μια νεαρή γυναίκα, ή ένα κορίτσι, για να την κάνει δική του με το να την αγοράσει ή να την βιάσει. Οι δηλώσεις του Ίστριντζ αποτελούν παράδειγμα της διγλωσσίας του στρατού σε όλο τον κόσμο. Σε πολλές χώρες, ο στρατός δίνει στον κάθε στρατιώτη ένα φυλλάδιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Εν τούτοις, ο πόλεμος αποτελεί την αντίθεση προς αυτά τα δικαιώματα -την επιβολή της δύναμης μέσω της βίας. Ο θάνατος και η σεξουαλική βία συνδέονται εγγενώς σαν μέρος των αποδεκτών από τον στρατό τελετουργιών για ενίσχυση της αρρενωπότητας. Αυτές οι τελετουργίες χρησιμοποιούνται σχεδόν σε όλους τους πολιτισμούς για να γιορτάσουν τη νίκη πάνω στους νικημένους.

Στο *«Η Πορνεία στην Ταϊλάνδη και στην Ανατολική Ασία»* (1994), ο Τζάστιν Χολ αναφέρει ότι μία μελέτη για το εμπόριο του σεξ που περιλαμβάνει φοιτητές, στρατιώτες και εργάτες στην Ταϊλάνδη, έδειξε ότι οι στρατιώτες είναι οι πιο συχνοί πελάτες: το 81% παραδέχτηκε ότι είχε επισκεφθεί ένα μπουρδέλο τούς προηγούμενους έξι μήνες. Οι φοιτητές παραδέχτηκαν ότι είχαν επισκεφθεί ένα μπουρδέλο κατά μέσο όρο δύο φορές, και οι στρατιώτες έξι φορές κατά την διάρκεια μίας περιόδου έξι μηνών. Μια σφυγμομέτρηση στους στρατιώτες στην Βόρεια Ταϊλάνδη αποκάλυψε ότι το 73% των στρατιωτών είχαν χάσει την παρθενιά τους σε μπουρδέλα και ότι το 97% επισκεπτόταν μπουρδέλα τακτικά.

Οι εκθέσεις πάνω στο εμπόριο του σεξ και στην σωματεμπορία των γυναικών και των κοριτσιών δείχνουν ότι, γενικά, η αστυνομία και ο στρατός είναι αυτοί που προστατεύουν τους

σωματέμπορους, όπως επίσης ότι συχνάζουν στα μπουρδέλα μαζί με τους τουρίστες. Πώς θα μπορούσαν να καταπολεμήσουν κάτι που φαίνεται φυσιολογικό σε αυτούς και είναι, επίσης, επικερδές;

Για μία φορά ακόμη ανακαλύπτουμε ότι οι νόμοι και οι διεθνείς συμβάσεις πάνω στο εμπόριο του σεξ δεν είναι εφαρμόσιμα, εφόσον δεν έχουν ενσωματωθεί στους εσωτερικούς νόμους μιας χώρας. Η παγκόσμια εφαρμογή ορισμένων νόμων είναι στην πραγματικότητα μια φαντασίωση των Ηνωμένων Εθνών. Αυτό εξηγεί το πώς ένας πρόεδρος των Η.Π.Α. μπορεί να πάει στα Ηνωμένα Έθνη, να πάρει το μικρόφωνο και να απαγγείλει ένα λίβελλο ενάντια στην σεξουαλική βία, η οποία διαπράχθηκε το 1943, ενώ η σύγχρονη πολεμική στρατηγική του στρατού του περιλαμβάνει μαζικούς βιασμούς γυναικών που θεωρούνται ιδιοκτησία του εχθρού.

Οι περισσότερες χώρες που έχουν θεσπίσει νόμους ενάντια στην εμπορία γυναικών και κοριτσιών παρέχουν εκπαίδευση πάνω σε αυτό το αντικείμενο στις αστυνομικές τους δυνάμεις και στους πράκτορες της κρατικής ασφάλειας (που συνήθως είναι στρατιωτικοί ή πρώην αξιωματικοί του στρατού), αλλά αποτυγχάνουν στην καλλιέργεια της επίγνωσης της σεξουαλικής βίας και της αρρενωπότητας στους ίδιους τους αστυνομικούς, στους υπαλλήλους που είναι αρμόδιοι για την μετανάστευση και στους στρατιωτικούς που είναι καταναλωτές της πορνείας και που θεωρούν ότι η πορνεία και η σεξουαλική βία είναι κάτι φυσιολογικό.

Η βρώμικη δουλειά στο Ιράκ

Ο λόγος που η ιαπωνική κυβέρνηση αρνιόταν την ύπαρξη των στρατοπέδων σεξουαλικών σκλάβων για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα είναι ο ίδιος για τον οποίο οι Ηνωμένες Πολιτείες αρνούνταν την εμπλοκή τους στο εμπόριο του σεξ στην Ταϊλάνδη, στις Φιλιππίνες, στον Παναμά και στο Ιράκ: τα ειδικά μπουρδέ-

λα για στρατιώτες ήταν ανεξάρτητες επιχειρήσεις που διευθυνόντουσαν από εργολάβους που, σαν όρνεα, δρούσαν γύρω από στρατιωτικές βάσεις για να παίρνουν πάνω τους όλη τη βρώμικη δουλειά.

Ο Τζον Πέρκινς, συγγραφέας του «Οι εξομολογήσεις ενός οικονομικού δολοφόνου» και του «Η κρυφή ιστορία της Αμερικανικής Αυτοκρατορίας», εξηγεί καθαρά το πώς ο στρατός συμμαχεί με εταιρίες που κάνουν την βρώμικη δουλειά κατά τη διάρκεια πολέμων, συμπεριλαμβανόμενης της αρπαγής και της αγοράς γυναικών και κοριτσιών για στρατιωτικά μπουρδέλα. Το 2006, ο Τζωρτζ Γ. Μπους έκανε πολλή φασαρία για τον νόμο που καταργεί παγκοσμίως την εμπορία ανθρώπων, και έκτοτε ο στρατός χρειάστηκε να διευθύνει τα Α&Α των στρατιωτών του (R&R στα Αγγλικά, από τις λέξεις Rest & Recuperation που σημαίνουν ανάπαυση και ανάρρωση, Σ.τ.μ.) με μεγαλύτερη διακριτικότητα.

Σε μία σειρά άρθρων του 2005 με τον τίτλο *«Αγωγός στον κίνδυνο»*, ο Καμ Σίμπσον της εφημερίδας *Chicago Tribune* (Ο Αγγελιοφόρος του Σικάγου, Σ.τ.μ.) δημοσίευσε πληροφορίες για τα κανάλια που χρησιμοποιούνται για την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση και την παράνομη εργασία. Ο δημοσιογράφος Ντέιβιντ Φίνεϊ ανέφερε ότι εργολάβοι του Κουβέιτ που χρηματοδοτούνται από τις Η.Π.Α. παράνομα προσλάμβαναν εργάτες που τους έφερναν από την Ίνδία και τις Φιλιππίνες για να χτίσουν μια καινούργια πρεσβεία των Η.Π.Α. στην Πράσινη Ζώνη της Βαγδάτης -την περιοχή όπου ζουν οι Αμερικάνοι. Ανακάλυψε επίσης ότι διακινούνταν γυναίκες για να δουλέψουν εκεί σαν εκδιδόμενες. Και, σύμφωνα με την έκθεση της Ντέμπρα Μακνάτ, «Η στρατιωτική πορνεία και η κατοχή του Ίράκ» για το *CounterPunch* (Αντίκρουση, Σ.τ.μ.) αυτές οι εκδιδόμενες υποχρεώνονταν να δουλέψουν σε μπουρδέλα μασκαρεμένα σε σαλόνια ομορφιάς, κινέζικα εστιατόρια και ακόμη και σε ξενώνα γυναικών.

Οι στρατιωτικές αρχές επέμεναν ότι είχαν απαγορεύσει στους στρατιώτες να πληρώνουνε για σεξ. Η υπουργός εσωτερικών των

Η.Π.Α. Κοντολίζα Ράις παρουσιάστηκε σαν ο παγκόσμιος ηθικός ηγέτης που αγωνίζεται για την κατάργηση της δουλείας την ίδια εποχή που αυτοί οι εργολάβοι -οι υπεύθυνοι για την ασφάλεια στην Πράσινη Ζώνη και στις γύρω περιοχές- διαφήμιζαν στο διαδίκτυο και καυχιόντουσαν για τις ποικίλες προσφορές τους: Λευκορώσες, Κινέζες και Ίρανές γυναίκες. Σύμφωνα με την Μακνάτ, το 2005, όταν ο στρατιώτης Λακάτ γύρισε από το Ίράκ είπε ότι στη Βαγδάτη, «Για ένα δολάριο μπορείς να έχεις μια εκδιδόμενη για μια ώρα». Ακόμη, για ένα στρατιώτη ήταν καλύτερο να πάει στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (Η.Α.Ε.), γιατί οι νόμοι που αφορούν την πορνεία και την σωματεμπορία γυναικών από την Ασία είναι πολύ χαλαροί εκεί. Χωρίς αμφιβολία, το αμερικάνικο Α&Α τώρα βρίσκεται στα μεγάλα ξενοδοχεία του Ντουμπάι. Μερικές από τις νεαρές γυναίκες που τους πήρα συνέντευξη στο Ουζμπεκιστάν το 2009, οι οποίες είχαν διακινηθεί για σεξουαλική εκμετάλλευση στα Η.Α.Ε., μου είπαν για το πώς εξυπηρετούσαν νεαρούς στρατιώτες με εντολές από τους σωματεμπόρους τους.

Αν και η κυβέρνηση των ΗΠΑ έχει εκπονήσει διάφορα προγράμματα και πολιτικές για να εξουδετερώσουν την σωματεμπορία των γυναικών, αυτά δεν εφαρμόζονται, σύμφωνα με τη Σάρα Ε. Μέντελσον σε μία έκθεση του 2005 με το όνομα *«Στρατώνες και μπουρδέλα»,* την οποία παραθέτει η Μακνάτ. Χωρίς την επιβολή τους, αυτά τα προγράμματα γίνονται μια απλή άσκηση στις δημόσιες σχέσεις. Οι στρατιωτικές αρχές συχνά κοιτάζουν αλλού όταν πρόκειται για σεξουαλική εκμετάλλευση γυναικών από στρατιώτες και εργολάβους επειδή θέλουν να υψώσουν το ηθικό των στρατευμάτων τους.

Η σεξουαλική βία σαν τιμωρία και σαν πεπρωμένο

«Ποια είναι η κρυφή αιτία της σεξουαλικής βίας; Γιατί οι γυναίκες φαίνεται να βασανίζουν το μυαλό τους με αυτό το θέμα; Είναι πράγματι τόσο σημαντική;» με ρώτησε ένας Μεξικανός

δημοσιογράφος, όταν του μίλησα για αυτή μου την έρευνα. Οι ερωτήσεις του με ώθησαν να ερευνήσω βαθύτερα το πώς κατασκευάζονται οι αντιλήψεις απέναντι στην σεξουαλικότητα στα πλαίσια της κατασκευής της αρρενωπότητας. Γιατί είναι τόσο λίγοι οι άνδρες στον κόσμο που αντιλαμβάνονται τις επιπτώσεις της σεξουαλικής βίας, ακόμα κι όταν είναι ευαίσθητοι και συμπονετικοί;

Η κατάκτηση της Αφρικής, της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής συμπεριλάμβανε την αποικιοποίηση της γης, των γυναικών, και τελικά, των ιθαγενών πληθυσμών. Αναρίθμητες γυναίκες απαχθήκανε. Στην πραγματικότητα, πολλοί άνθρωποι μικτής φυλετικής καταγωγής γεννηθήκανε σαν αποτέλεσμα της σεξουαλικής βίας των κατακτητών ενάντια σε γυναίκες. Η Καρολίνα Γκονζάλες, μία Χιλιανή ιστορικός και φεμινίστρια, εξηγεί γιατί η σεξουαλική βία θεωρήθηκε κάτι φυσιολογικό:

> *Για να καταλάβει κανείς τις πολιτιστικές σταθερές που νομιμοποιούν την βία ενάντια στις γυναίκες, έχει πρωταρχική σημασία να σκεφτούμε την εξουσιαστική ιδέα που τη στηρίζει. Με αυτήν την έννοια, είναι σημαντικό να σκεφτούμε πάνω στην σεξουαλικότητα. Αν και γνωρίζουμε ότι η σεξουαλικότητα είναι ένα προϊόν της κουλτούρας, όπως αυτό έγινε αντιληπτό και βιώθηκε με διάφορους τρόπους στην διάρκεια της ιστορίας, συνεχίζει αυτή να γίνεται αντιληπτή σαν κάτι που ορίζεται αποκλειστικά από τη φύση- ή από τον «Θεό»- και, έτσι, σαν κάτι φυσικό, γενικό, άχρονο και αμετάβλητο.*
>
> *Τα βασικά θύματα της σεξουαλικής βίας ήταν οι γυναίκες. Η θυματοποίησή τους από τους άντρες είναι ένα από τα πιο κτηνώδη παράδοξα της ανδρικής κυριαρχίας: από τη μια μεριά, ιστορικά, στην ιουδαιοχριστιανική παράδοση το ιδανικό θηλυκό ορίστηκε από την υποχρέωση της γυναίκας στην υποταγή και στην αγνότητα, και από την άλλη, οι άνδρες πρέπει να εξασκούν την αρρενωπότητά τους μέσω των γυναικών: τα σεξουαλικά κατορθώματα των ανδρών πρέπει*

να είναι εμφανή σε όλη την ανδρική κοινότητα ούτως ώστε να επιβεβαιώνουν την αρρενωπότητα αυτής της κοινότητας, που αποτελεί μια από τις βασικές αρχές για να είναι κανείς πραγματικός άνδρας.

Σε πολλές περιπτώσεις η σεξουαλική κακοποίηση των γυναικών εξηγείται μέσα από το παράδειγμα της αρρενωπότητας. Έχουμε διδαχθεί ότι οι άνδρες είναι προγραμματισμένοι από τη φύση να ενδίδουν στις σεξουαλικές τους ορμές και ότι δεν είναι σε θέση να τις συγκρατήσουν. Ακόμη και εάν αυτή η έλλειψη ελέγχου δεν γίνεται δημόσια αποδεκτή στην πράξη, η διαφορά μεταξύ της σεξουαλικής βίας και των συναινετικών σχέσεων συσκοτίζεται συστηματικά -ιδιαίτερα, όταν η επίθεση έχει συμβεί μέσα στο σπίτι ή από διακεκριμένους άντρες. Για αυτό, η βία κατά των γυναικών, ιδιαίτερα η σεξουαλική βία, γενικά καταλήγει να γίνεται ανεκτή σε ιδιωτικούς χώρους.

Σε ευρύτερη έννοια, αν και ο βιασμός καταδικάζεται a priori, συνεχίζει να γίνεται αποδεκτός σαν κάτι τελείως εύλογο.

Η Γκονζάλες εκθέτει πώς τα κορίτσια και οι γυναίκες στον κόσμο διδάσκονται να ντύνονται με έναν συγκεκριμένο τρόπο και να μην διακινδυνεύουν να κυκλοφορούν έξω χωρίς έναν άντρα δίπλα τους για να τις προστατεύει. Εδώ μας υπενθυμίζεται το πώς οι φεμινίστριες στο Ιράκ και στο Ιράν έχουν καταλήξει σε μία ανάλογη ανάλυση για το πώς οι γυναίκες υποχρεώνονται να καλύπτουν τα ελκυστικά τους σώματα από το κεφάλι έως τα πέλματα των ποδιών τους.

Τα σώματα που έχουμε, τα ενοχοποιούν ότι προκαλούν τη βία των ανδρών. Τέτοιες αντιλήψεις τροφοδοτούν τον φόβο και την ενοχή και αντανακλώνται στις συγκρατημένες γυναικείες χειρονομίες και σε άλλες «γυναικείες» συνήθειες που τα θηλυκά διδάσκονται από την νηπιακή τους ηλικία.

Ο φόβος των γυναικών ότι μπορεί να βιαστούν δεν είναι προϊόν της φαντασίας, αλλά κάτι που μαθαίνεται εμπειρικά. Μήπως οι περιπτώσεις των βιασμών θα μειωνόντουσαν εάν νομιμοποιούνταν η πορνεία; Απλά και μόνο το γεγονός ότι αστυνομικοί, κοινωνιολόγοι, ψυχίατροι και δημοσιογράφοι έχουν ξοδέψει χιλιάδες ώρες προσπαθώντας να απαντήσουν σε αυτήν την ερώτηση δείχνει ότι μερικοί πιστεύουν ότι οι βιαστές χρησιμοποιούν εκδιδόμενες αντί να κακοποιούν γυναίκες που δεν θεωρούνται τέτοιες. Η Γκονζάλες καταλήγει:

Έτσι η σεξουαλική βία γίνεται δικαίωμα των ανδρών, ή μερικών ανδρών, ένας φόρος που οι γυναίκες διακινδυνεύουν να πληρώσουν στα πλαίσια μίας πατριαρχικής κοινωνίας. Η σεξουαλική βία, σαν βασανιστήριο, ιστορικά έχει αγνοηθεί, παρά το γεγονός ότι αφήνει σημάδια στα πιο προσωπικά σημεία του σώματος των θυμάτων και στην κοινωνία. Έτσι, στις ετεροσεξουαλικές κοινωνίες όπου το πρότυπο είναι η σεξουαλική επιθυμία μεταξύ ενός άνδρα και μίας γυναίκας, και στις κοινωνίες όπου οι γυναίκες δεν έχουν αξία επειδή είναι γυναίκες, η σεξουαλικότητα θα πρέπει να γίνει αντιληπτή σαν ένα σύστημα εξουσίας, ένα σύστημα το οποίο εκφράζεται με τη σεξουαλική βία.

Εξουσία και αρρενωπότητα

Ύπάρχουν ξεκάθαρα παραλληλισμοί στο εμπόριο του σεξ. Οι πελάτες χρησιμοποιούν την σεξουαλικότητα σαν μια επιβεβαίωση της εξουσίας τους στον κόσμο και σαν έναν τρόπο εξασφάλισης της αναγνώρισής τους από μέρους άλλων «πραγματικών ανδρών». Πολλοί από αυτούς αντιστέκονται στις πολιτιστικές αλλαγές που υποστηρίζονται από τις φεμινίστριες. Για πολλούς άντρες από διάφορες χώρες, το δικαίωμα των γυναικών να επιλέγουν -πότε, πώς, και εάν θέλουν σεξ με άντρες- αποτελεί ύβρη, η οποία τους οδηγεί στο λανθασμένο συμπέρασμα ότι το μόνο πράγμα που οι γυναίκες θέλουν είναι να αποκτήσουν εξουσία πάνω τους. Σε απάντηση προς αυτή την «πρόκληση» αυτοί οι

άνδρες καταλήγουν σε περισσότερο βίαιες ενέργειες ενάντια σε γυναίκες και κορίτσια στο εμπόριο του σεξ σαν έναν τρόπο για να επανεπιβεβαιώσουν την αρρενωπότητά τους. Στο «Φαλλοκρατία σε κίνηση» (σαν φαλλοκρατία μεταφράζω την λέξη machismo που δεν υπάρχει στα Ελληνικά και υποδηλώνει την βίαιη και κατακτητική αρρενωπότητα, Σ.τ.μ.), μια μελέτη των αξιών και των στάσεων μιας ομάδας Περουβιανών φορτηγατζήδων, ο ανθρωπολόγος Ραλφ Μπότομ έδειξε ότι η φαλλοκρατία βασίζεται στην εξουσία, στον φθόνο, στην αυτοεκθειασμό και στη σεξουαλικότητα.

Η φαλλοκρατία υπάρχει σχεδόν παντού στον πλανήτη, όχι μόνο στις αναπτυσσόμενες χώρες. Ένα από τα πράγματα που ανακάλυψα κατά τα ταξίδια μου στον κόσμο και στις συνεντεύξεις με άντρες κάθε κοινωνικής προέλευσης, είναι ότι η πλειοψηφία από αυτούς είναι δούλοι σε μια κουλτούρα αρρενωπότητας που δεν έχει αμφισβητηθεί, ούτε από αυτούς ούτε από εκείνους που βρίσκονται σε θέση να προωθήσουν μία πολιτιστική μεταμόρφωση, όπως οι θρησκευτικοί ηγέτες και οι εκδότες έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης. Σκηνοθέτες, σεναριογράφοι, και παραγωγοί ταινιών και τηλεοπτικών προγραμμάτων, διαιωνίζουν τις αντιλήψεις της φαλλοκρατικής κοινωνίας και της σεξουαλικής βίας, η οποία μπορεί να επιδεικνύεται συγκαλυμμένα ή ανοικτά. Γενικά, ακόμη και οι ακαδημαϊκοί θεσμοί τους δεν κατάφεραν να αλλάξουν τους πατριαρχικούς τρόπους τους μέσω μίας επανεκτίμησης των ρόλων και των φύλων.

Οι πνευματικές και οι πολιτικές ελίτ επικοινωνούν μεταξύ τους, επιβάλλοντας έναν μοναδικό τρόπο σκέψης. Σαν αποτέλεσμα, οι διάφορες κουλτούρες υιοθετούν τις αξίες των πιο ισχυρών χωρών και τις ενσωματώνουν στο δικό τους παραδοσιακό αξιακό σύστημα. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο μπορώ να εξηγήσω το γεγονός ότι στις Φιλιππίνες, μια ολόκληρη γενιά κοριτσιών μεταξύ των ηλικιών των δώδεκα και δεκαοχτώ θεωρούν ότι οι γυναίκες γεννιούνται για να βιάζονται και να πουλιούνται: μεγάλωσαν σε ένα εχθρικό περιβάλλον και εκπαιδεύτηκαν από γυναίκες που πριν τριάντα χρόνια εξαναγκά-

στηκαν να πέσουν στην πορνεία στη διάρκεια μίας διαδικασίας αποικιοποίησης. Ή το γεγονός ότι οι έφηβες από τις οποίες πήρα συνέντευξη στο Βιετνάμ -είκοσι τρεις από τις διακόσιες χιλιάδες σεξουαλικές σκλάβες που υπάρχουνε- δεν βλέπουν άλλον τρόπο να υποστηρίξουν τα μέλη της οικογένειας που είναι εθισμένα στον τζόγο, από το να κερδίζουν μερικά δολάρια από τον Ολλανδό που διευθύνει μια ομάδα από εκδιδόμενα κοριτσάκια. Γυρνάνε στο σπίτι κάθε βράδυ για να κοιμηθούν, και κάθε πρωί στέλνονται να δουν τον Ολλανδό, με την ελπίδα ότι θα γυρίσουν με περισσότερα λεφτά. Ο σωματέμπορος ξέρει ότι δεν έχουνε επιλογές. Δεν χρειάζεται ούτε καν να τους δώσει φαΐ ή κρεβάτι ή να τις κλειδώσει. Οι σύμμαχοί του είναι η φτώχεια και μια κουλτούρα που θεωρεί φυσιολογική την πορνεία και την σεξουαλική βία ενάντια στις γυναίκες και στα κορίτσια, μια κουλτούρα που πρωτοεμφανίστηκε με τον πόλεμο και συνεχίστηκε και πολύ αργότερα από τότε που οι ξένοι στρατιώτες άφησαν το Βιετνάμ.

Στο στρατό, οι στρατιώτες εκπαιδεύονται να μην είναι συναισθηματικοί ή δειλοί. Με άλλα λόγια, εκπαιδεύονται να μην δείχνουν τα συναισθήματά τους. Περιμένουν από αυτούς συνεχώς να αποδεικνύουν ότι είναι άντρες, όχι γυναίκες. Καθώς όλο και περισσότερες γυναίκες κατατάσσονται στον στρατό σε διάφορες χώρες, μία τάση που επικρίνεται από τα πιο συντηρητικά στοιχεία της κοινωνίας -ανακαλύπτουν ότι και αυτές, επίσης, πρέπει να είναι πιο ανδροπρεπείς προκειμένου να θεωρηθούν καλοί στρατιώτες. Πρέπει, επίσης, να υπομένουν σεξουαλικές προκλήσεις και επιθέσεις, όπως δείχνουν δωδεκάδες καταγγελίες που γίνονται από γυναίκες πιλότους, πεζοναύτες, και υπολοχαγούς, οι οποίες βιάστηκαν από τους στρατιωτικούς συναδέλφους τους στον στρατό των Η.Π.Α. Ακόμα και εάν είναι στρατιώτες, αυτές οι γυναίκες εξακολουθούν να θεωρούνται σεξουαλικά αντικείμενα, σαν κατώτερες σε ένα περιβάλλον που προωθεί μια παραδοσιακή, σεξιστική, βίαιη, αναίσθητη αρρενωπότητα. Αυτά τα χαρακτηριστικά δεν γίνονται ορατά σε όλους τους στρατούς του κόσμου, αλλά οι πιο ισχυροί υποστηρίζουν και προωθούν αυτές τις βίαιες, μισογύνικες και πατριαρχικές αξίες. Η στρατιωτική εκπαίδευση συχνά περιλαμβάνει το σπάσιμο της συναισθηματι-

κής ταύτισης και την εξάλειψη της συμπόνιας για τον πόνο των άλλων και η πορνεία παρέχει την τέλεια αρένα για να το μάθει κανείς αυτό. Απαιτεί την αποφυγή όλων των τύπων της σύνδεσης εκτός μεταξύ των γεννητικών οργάνων.

Για τους αναισθητοποιημένους στρατιώτες αυτές οι σεξουαλικές συναντήσεις -είτε βιασμός είτε πληρωμή μιας εκδιδόμενης- θεωρούνται σαν ο μόνος χώρος όπου αυτοί μπορούν να εκφράσουν τα αισθήματά τους. Σύμφωνα με ανέκδοτα από βετεράνους στρατιώτες, πείθουν τους εαυτούς τους ότι τα κορίτσια της Καμπότζης, των Φιλιππίνων, του Περού, ή του Σαλβαντόρ, ηλικίας δεκαπέντε ή δεκαέξι, τα οποία «αυτοί άγγιξαν», βρίσκονται εκεί με την θέλησή τους και ότι «τους ερωτευτήκανε», γιατί «τους αρέσουν οι στρατιώτες», ή ότι σίγουρα είχαν «γεννηθεί για να είναι πόρνες».

Ο στρατός παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των στρατιωτών του, ενδυναμώνοντας τις σεξιστικές τους αξίες και την αντικειμενοποίηση των άλλων ανθρώπων. Όμως, υπάρχει ένας άλλος παράγοντας που σχεδόν πάντα αγνοείται: η σεξουαλική βία είναι πλευρά της προσωπικότητας ενός ατόμου. Οι στατιστικές για τους στρατιώτες που σε όλο τον κόσμο αγοράζουν σεξ μιλάνε από μόνες τους. Μετά τον πόλεμο μακριά από το πεδίο μάχης, οι στρατιώτες συνεχίζουν να επιλέγουν γυναίκες σε ευάλωτη κατάσταση, όπου αυτοί μπορούν να τις ελέγχουν και να απαιτούν υπακοή και υποταγή.

Η Κάθριν Φαρ, επίτιμη καθηγήτρια κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Πόρτλαντ, και συγγραφέας διάφορων εκθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της *«Η εμπορία ανθρώπων με σκοπό το σεξ: η παγκόσμια αγορά γυναικών και παιδιών»*, γράφει ότι «Ο βιασμός από τον στρατό και η σεξουαλική υποδούλωση υποστηρίζονται, τουλάχιστον έμμεσα, από πατριαρχικά συστήματα σε όλες τις κουλτούρες, τα οποία νομιμοποιούν τον σεξουαλικό έλεγχο των γυναικών καθώς και τον έλεγχο της πρόσβασης σε αυτές. Ανάμεσα σε αυτές είναι οι κύριες παγκόσμιες θρησκείες, οι οποίες είχαν τεράστια επιρροή πάνω στην κοινωνική σκέψη

στη διάρκεια της ιστορίας και, συνήθως, ανατρέχουν σε αυτές για την εξεύρεση προτύπων για τις σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων».

9.

Ξέπλυμα χρημάτων

Οι κακοί πλέον δεν ληστεύουν τράπεζες,

τώρα τις αγοράζουν.

-Τζέφρι Ρόμπινσον, *Οι* πλύντες (1996)

Ο όρος «offshore», (κοντά στη στεριά, Σ.τ.μ.) πάντα με γοήτευε. Είναι τόσο αγαπητή λέξη για αυτό που βρίσκεται πέρα από την ακτή, πέρα από τους τοπικούς νόμους -ίσως ένα νησί της Καραϊβικής ή μία χώρα, της οποίας το τραπεζικό σύστημα έχει αυστηρούς κανόνες εχεμύθειας. Ένα τέλειο παράδειγμα είναι τα Νησιά Καϋμάν, μια βρετανική περιοχή που βρίσκεται νότια της Κούβας και βορειοανατολικά της Τζαμάικας. Είναι ένας τόπος όπου στο βυθό της θάλασσας και στην στεριά είναι κρυμμένοι θησαυροί. Για αυτούς που ξεπλένουν χρήματα, είναι ένα καταφύγιο που τους επιτρέπει να κρύβουν τα κέρδη από την πώληση ναρκωτικών, όπλων, και ανθρώπων. Όπως άλλοι παράδεισοι όφσορ, τα Νησιά Καϋμάν δεν έχουν μόνο λαμπερό ήλιο, πολυτελή κότερα και ξενοδοχεία αλλά είναι επίσης άντρο για απλήρωτους φόρους, περιουσίες που στηρίχτηκαν σε κερδοσκοπία ακίνητης περιουσίας και τοκοφόρους λογαριασμούς τραπεζών, που έχουν δημιουργηθεί με χρήματα που απέκτησαν παράνομα πολιτικοί.

Συχνά αναρωτήθηκα πώς οι αρχές υπολογίζουν το ποσό των χρημάτων που μεγάλες μαφίες αποκτούν και διακινούν. Πρώτη φορά που ένας πράκτορας της D.E.A. μού είπε σε μια συνέντευξη στο Μεξικό ότι οι έμποροι ναρκωτικών κερδίζουν δισεκατομμύρια δολάρια κάθε χρόνο, τον ρώτησα αφελώς...

γάλο μέρος από την προθυμία των τραπεζιτών να συνεργαστούν. Στα περισσότερα μέρη του κόσμου το ποσό που κάποιος μπορεί να καταθέσει κατά μέσο όρο χωρίς να αποκαλύψει την πηγή του, είναι 10.000 δολάρια. Οι τραπεζίτες, οι έμποροι αυτοκινήτων, οι επενδυτές στο χρηματιστήριο, οι ιδιοκτήτες καζίνων και ακίνητης περιουσίας πρέπει να αναφέρουν στις αρχές οποιονδήποτε «ύποπτο πελάτη» που προσπαθεί να πληρώσει με μετρητά, αλλά αυτός ο τύπος δραστηριότητας σπάνια αναφέρεται. Η δύναμη του χρήματος είναι ισχυρότερη από την ηθική, σύμφωνα με τον πράκτορα καταπολέμησης των ναρκωτικών. Χωρίς αμφιβολία, υπάρχουν επιχειρήσεις, όπως τα καζίνο, που έχουν στηθεί αποκλειστικά για τον σκοπό του ξεπλύματος χρημάτων.

Η απάντηση του πράκτορα της D.E.A. αποτέλεσε το έναυσμα για την εμμονή μου να καταλάβω πώς πραγματικά λειτουργεί το ξέπλυμα χρήματος, και γιατί οι αρχές των πιο ισχυρών χωρών δεν ερευνούν εξονυχιστικά τις τράπεζες που διακινούν βρώμικο χρήμα. Η υπόθεση Η.Π.Α.-Ίράν-Κόντρας της δεκαετίας του 1980 έδειξε ότι η CIA διοχέτευε και ξέπλενε χρήματα σε τράπεζες αμφιβόλου εντιμότητας για τις δραστηριότητες του βρώμικου πολέμου του Πενταγώνου. «Ο αστυνομικός του κόσμου», όπως αποκαλούνται μερικές φορές οι Ηνωμένες Πολιτείες, διέπραξε τα δικά του διεθνή εγκλήματα ξεπλύματος χρημάτων πίσω από το βολικό παραπέτασμα καπνού της «εθνικής ασφάλειας». Παρόλα αυτά η κυβέρνηση των Η.Π.Α. διαθέτει τα υψηλότερα πρότυπα, όταν πρόκειται να ερευνήσει την μαφία και άλλα κράτη.

Πώς γίνονται οι απάτες με το ξέπλυμα βρώμικου χρή- ματος; Ας φανταστούμε την περίπτωση ενός Αργεντινού που έχει μπουρδέλα και μπαρ στην Αργεντινή, στο Μεξικό και στη Φλόριντα των Η.Π.Α. Στην Αργεντινή και στο Μεξικό, διευθύνει επιχειρήσεις εκμετάλλευσης γυναικών μέσω της δουλείας τους σε χρέος και στη Φλόριντα διαθέτει δύο εστιατόρια στο όνομα της γυναίκας του, όπου μόνο μετρητά γίνονται δεκτά, όχι πιστωτικές κάρτες. Αυτός ο επιχειρηματίας χρειάζεται να ξεπλύνει λεφτά από παράνομες επιχειρήσεις, γι' αυτό μιλάει με τον δικηγόρο του, ο οποίος επικοινωνεί με μία ελβετική τράπεζα.

Καθισμένοι σε ένα κομψό γραφείο, και οι δύο ντυμένοι με μαύρα κοστούμια, άσπρα πουκάμισα, γραβάτες Ούγκο Μπος και Αρμάνι, ο δικηγόρος του σωματέμπορου και ένας τραπεζίτης συζητούν τη σημασία τού να έχουν διακεκριμένους πελάτες στο χαρτοφύλακά τους. Χαμογελούν. Ο τραπεζίτης δίνει στον δικηγόρο έναν επίσημο τραπεζικό λογαριασμό που λέει τα εξής:

Οι Ελβετοί τραπεζίτες υποχρεώνονται να κρατούν οποιαδήποτε πληροφορία για εσάς και τον λογαριασμό σας αυστηρά εμπιστευτική.

Αυτή η τραπεζική εχεμύθεια είναι μία από τις πιο αυστηρές του κόσμου και στηρίζεται στην ιστορική παράδοση. Φυλάσσεται ευλαβικά από τους ελβετικούς νόμους. Οποιοσδήποτε τραπεζίτης αποκαλύψει πληροφορίες για εσάς χωρίς την άδειά σας διακινδυνεύει να περάσει αρκετούς μήνες στη φυλακή.

Οι μόνες εξαιρέσεις σε αυτόν τον κανόνα είναι αυτές που σχετίζονται με σοβαρά εγκλήματα, όπως το λαθρεμπόριο όπλων ή ναρκωτικών.

Η εχεμύθεια της τράπεζας, επίσης, δεν επηρεάζεται από τη φοροδιαφυγή. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, στην Ελβετία, η μη αναφορά κάποιου εισοδήματος ή οικονομικών δοσοληψιών δεν είναι έγκλημα. Έτσι, ούτε η ελβετική κυβέρνηση ούτε οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση μπορεί να αποκτήσει πληροφορίες για τον τραπεζικό σας λογαριασμό. Πρώτα θα πρέπει να πείσουν έναν Ελβετό δικαστή ότι έχει διαπραχθεί ένα σοβαρό έγκλημα που τιμωρείται από τον ελβετικό ποινικό κώδικα.

Τα ιδιωτικά ζητήματα, όπως η κληρονομιά ή το διαζύγιο, δεν επηρεάζουν την συμφωνία της τραπεζικής εχεμύθειας. Οι ενάγοντες έχουν την ευθύνη να αποδείξουν ότι υπάρχει ένας τραπεζικός λογαριασμός, εάν θέλουν ο δικαστής να ακούσει την καταγγελία τους. Από αυτή την άποψη,

οι αριθμημένοι τραπεζικοί λογαριασμοί προσφέρουν τον μεγαλύτερο βαθμό εχεμύθειας.

Ο δικηγόρος δεν λέει ψέματα όταν λέει στον τραπεζίτη ότι δεν υπάρχει πιθανότητα ο πελάτης του να θεωρηθεί υπεύθυνος για εμπόριο ναρκωτικών ή όπλων ή για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, γιατί ο πελάτης του απλά αγοράζει, εκμεταλλεύεται και πουλάει κορίτσια μεταξύ των ηλικιών των δεκαεπτά και των είκοσι πέντε για το εμπόριο του σεξ.

Ένας «αριθμημένος» τραπεζικός λογαριασμός δεν είναι καταγραμμένος με το όνομα του πελάτη. Τα πάντα διευθύνονται μέσω κωδικών. Ένας αριθμημένος λογαριασμός χρειάζεται ένα ελάχιστο όριο 250.000 ελβετικών φράγκων ή περίπου 237.000 δολαρίων Η.Π.Α. Ο τραπεζίτης εξηγεί στον δικηγόρο ότι σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ε.Ε. και του Ο.Η.Ε. ενάντια στο ξέπλυμα χρημάτων, ο πελάτης θα πρέπει να ταυτοποιηθεί, ακόμα και όταν ο λογαριασμός θα είναι μόνο αριθμημένος. Ο δικηγόρος ξέρει ότι ο πελάτης του εξασφαλίζει αυθεντικά και πλαστά διαβατήρια όχι μόνο για τις εκδιδόμενες στα μπουρδέλα του, αλλά και για τον εαυτό του. Ο πελάτης έχει τέσσερα διαβατήρια: από το Μεξικό, από την Αργεντινή, από την Βενεζουέλα, και από την Ιταλία. Όλα έχουν επίσημες σφραγίδες και την ίδια φωτογραφία, ακόμα και εάν το καθένα έχει εκδοθεί σε διαφορετικό όνομα. Και σαν ασφάλεια, ο σωματέμπορος έχει επίσης μια έγκυρη άδεια οδήγησης της Φλόριντα, η οποία εκδόθηκε με βάση πληροφορίες που πάρθηκαν από ένα πλαστό διαβατήριο.

Ο Τζον Κρίστενσεν, ένας πρώην τραπεζίτης, διατηρούσε κρυφούς όφσορ λογαριασμούς για πολιτικούς και για τη μαφία. Μία μέρα τόλμησε να αποκαλύψει τη διγλωσσία που χρησιμοποιείται για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και γιατί οι τράπεζες είναι τόσο επιτυχημένες σε αυτό. Χάρη σε αυτόν είχα τη δυνατότητα να ψάξω στα κατάλληλα μέρη, όταν ακολουθούσα την διαδρομή του χρήματος που προέρχεται από την πώληση ανθρώπων για σεξουαλική δουλεία.

Άλλοι ειδικοί έχουν ρίξει το φως πάνω σε αυτό το ζήτημα. Συχνά κουβαλάω μια βίβλο κάτω από τον ώμο μου, όχι όμως χριστιανική. Η δική μου είναι «*Οι Πλύντες*» του Τζέφρεϊ Ρόμπινσον, η οποία αναλύει τα μέσα και τα έξω του ξεπλύματος χρημάτων. Με βοήθησε να κατανοήσω ότι το ξέπλυμα χρημάτων δεν μπορεί να εξηγηθεί χωρίς να κοιτάξουμε στις πηγές του. Μετά τις ανταλλαγές ξένου συναλλάγματος και την βιομηχανία του πετρελαίου, το ξέπλυμα χρημάτων είναι η Τρίτη πιο επικερδής επιχείρηση στον κόσμο. Ύπολογίστηκε ότι το 2009, σχεδόν 1 τρισεκατομμύριο δολάρια ξεπλύθηκε παγκοσμίως, το αντίστοιχο του 6% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος των Η.Π.Α.

Αυτοί που άνοιξαν τον δρόμο ήταν πράγματι πολύ ισχυροί. Για παράδειγμα κατά τον 19ο αιώνα η βασίλισσα Βικτώρια έγινε μία σημαντική λαθρέμπορος κινέζικου οπίου προκειμένου να ενδυναμώσει οικονομικά την χώρα της, καθώς αυτή αντιμετώπιζε θεαματική πτώση στο εμπόριο σκλάβων. Το 1972, ο πρόεδρος των Η.Π.Α. Ρίτσαρντ Νίξον και η ομάδα του επινόησαν μία περίτεχνη στρατηγική για το ξέπλυμα χρήματος μέσω όφσορ λογαριασμών για να χρηματοδοτήσουν την εκστρατεία επανεκλογής του. Ο γενικός εισαγγελέας των Η.Π.Α., Τζων Ν. Μίτσελ και ο Μόρις Στανς, ο οικονομικός διευθυντής της Εκστρατείας για την Επανεκλογή του Προέδρου (Campaign to Re-elect the President [CRP] στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) ενορχήστρωσαν ένα άψογο σύστημα ξεπλύματος χρημάτων, το οποίο ακόμα εξυπηρετεί σαν μοντέλο εκατοντάδες πολιτικούς, επιχειρηματίες και εγκληματίες. Βέβαια, οι μεγάλες και οι μικρές ομάδες εμπορίας ανθρώπων έχουν επίσης διδαχθεί από τις περιπλοκότητές του:

> *Όταν ο Μίτσελ και ο Στανς πίεσαν ασφυκτικά τις Αμερικανικές Αερογραμμές για 100.000 δολάρια, ο Τζωρτζ Σπάτερ, ο τότε πρόεδρος και διευθυντής της αεροπορικής εταιρείας, αντιμετώπισε το δίλημμα του πώς να διοχετεύσει εταιρικά κονδύλια, για τα οποία θα έπρεπε να δώσει λόγο. Κανόνισε ώστε, μια λιβανέζικη εταιρεία που λεγόταν Αμάρκο, να υποβάλει ένα πλαστό τιμολόγιο σαν προμήθεια για ανταλλακτικά που πουλήθηκαν στις Μεσανατολικές Αερο-*

γραμμές. Οι Αμερικανικές Αερογραμμές πλήρωσαν το τιμολόγιο και η Αμάρκο κατέθεσε τα χρήματα στην Ελβετία, και μετά τα μετέφερε ηλεκτρονικά στον λογαριασμό τους στην Νέα Υόρκη. Εκεί, ο πράκτορας της Αμάρκο απέσυρε 100.000 δολάρια σε μετρητά και τα έδωσε στον Σπάτερ, ο οποίος τα έδωσε στον Μίτσελ και στον Στανς.

Αυτή είναι η περιγραφή του Ρόμπινσον, στο «Οι πλύντες», τού πώς η CRP βρήκε νέους τρόπους για να ξεφύγει από το μάτι του νόμου και να εισπράξει από εταιρίες των Η.Π.Α παράνομες συνδρομές για την εκστρατεία. Αυτοί οι επιχειρηματίες συνέβαλαν στην δημοκρατική εκλογική διαδικασία στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ο Ρόμπινσον παραθέτει την περίφημη γραμμή του Νίξον: «Όταν το κάνει ο πρόεδρος, αυτό σημαίνει ότι δεν είναι παράνομο». Αναμφίβολα, τα διπλά πρότυπα των κυβερνήσεων ενθάρρυναν νέους και καινοτόμους τρόπους ξεπλύματος χρημάτων.

Σύμφωνα με το «Οι πλύντες» υπάρχουν τέσσερα κοινά στοιχεία στα συστήματα ξεπλύματος χρημάτων:

- Η ιδιοκτησία και η προέλευση των χρημάτων πρέπει να κρύβονται. Δεν έχει νόημα το ξέπλυμα, εάν στο τέλος της διαδικασίας ο καθένας γνωρίζει την προέλευσή του και σε ποιον αυτά ανήκουν.

- Το χρήμα δεν μπορεί να μεταφερθεί σε μετρητά. Αντίθετα προς τις λαϊκές αντιλήψεις, δεν μπορείς να χώσεις ένα εκατομμύριο δολάρια σε έναν χαρτοφύλακα. Ένας σωρός από δεσμίδες χαρτονομισμάτων των εκατό δολαρίων θα έφτανε το ύψος ενάμιση μέτρου και το βάρος περίπου δέκα κιλών.

- Η διαδικασία δεν θα πρέπει να αφήσει ίχνη σε χαρτί. Όλος ο σκοπός του ξεπλύματος χρημάτων χάνεται εάν κάποιος μπορεί να παρακολουθήσει το χρήμα από την αρχή έως το τέλος.

- Η διαδικασία πρέπει να ελέγχεται στενά. Όπως και να έχει, εάν το χρήμα κλαπεί, λίγα μπορεί να κάνει ο ιδιοκτήτης του νόμιμα για αυτό.

- Ο καθένας που παίρνει μέρος στην διαδικασία ξεπλύματος χρημάτων -οι τραπεζίτες, οι δικηγόροι, οι λογιστές και οι διοικητές- γνωρίζει ή υποπτεύεται πότε βρώμικο χρήμα εμπλέκεται σε μια συναλλαγή. Γι' αυτόν τον λόγο, οι επιχειρηματίες, οι μικροεγκληματίες,νή οι πολιτικοί που ξεπλένουν κονδύλια χρειάζονται προστασία. Και η μαφία τούς προστατεύει από οποιονδήποτε επιχειρεί να τους εξαπατήσει ή να τους ληστέψει ή να παραβιάσει τους κανόνες του παιχνιδιού.

Στο σπίτι, ξέρεις ότι, προκειμένου να κάνεις τα ρούχα σου να μοιάζουν σαν καινούργια, χρειάζεσαι να τα προπλύνεις, να τα πλύνεις, να τα στεγνώσεις, και να τα σιδερώσεις. Οι ειδικοί στο ξέπλυμα χρημάτων πρέπει να κάνουν ανάλογα βήματα για να διασφαλίσουν τα χρήματά τους.

Ας κοιτάξουμε ένα παράδειγμα: ένας παραγωγός παιδικής πορνογραφίας, τον οποίο ερεύνησα στο Μεξικό, χρειαζόταν να ξεπλύνει ένα εκατομμύριο δολάρια που είχε κερδίσει σε μετρητά από την παραγωγή βίντεο και από τον σεξοτουρισμό. Αυτός χρέωνε 2.000 δολάρια κάθε φορά που κανόνιζε για κάποιον πολιτικό, ή για κάποιον επισκέπτη επιχειρηματία ή τουρίστα να κάνει σεξ με μια δεκατριάχρονη. Αυτός ο άνθρωπος ήταν ιδιοκτήτης ενός εστιατορίου στο αεροδρόμιο, ενός κοσμηματοπωλείου σε ένα ξενοδοχείο πέντε αστέρων και ενός παραλιακού ξενοδοχείου. Για να διασφαλίσει τα μετρητά του (τα οποία δεν μπορούσε να κουβαλήσει σε έναν χαρτοφύλακα), μετέτρεπε μέρος αυτών σε τράβελ τσεκ της American Express, μερικά στο όνομά του και μερικά στα ονόματα της συζύγου του και των τριών παιδιών του. Ο διευθυντής του μετέτρεπε ένα άλλο ποσό σε τράβελ τσεκ της Visa σε διάφορες τράπεζες. Ο οδηγός του, ισχυριζόμενος ότι είναι ξεναγός, αγόραζε πεντακόσια ευρώ κάθε τρίτη μέρα από ένα τοπικό ανταλλακτήριο χρημάτων. Αυτός ο άνθρωπος έστελ-

νε μικρά ποσά χρημάτων μέσω χρηματιστικών θεσμών σαν την Western Union και την Banco Azteca στο Λος Άντζελες, στην Αριζόνα και στο Μαϊάμι, όπου οι συνεταίροι του εισέπρατταν τα λεφτά. Ένα άλλο μέρος, ανακυκλωνόταν μέσω φανταστικών πελατών του ξενοδοχείου του. Σύμφωνα με τους γείτονές του, τα δωμάτια που έβλεπαν στην παραλία παρέμεναν άδεια για μεγάλες χρονικές περιόδους, αν και το βιβλίο κρατήσεων ήταν πάντα γεμάτο με ονόματα πελατών, όπως του Τζων Τζέφερσον ή της Τζέιν Τζάκσον, οι οποίοι συμπτωματικά, πλήρωναν με μετρητά. Σε τριάντα μέρες εικοσιπέντε φανταστικοί πελάτες που πλήρωναν 400 δολάρια την ημέρα τού επέτρεπαν να ανακυκλώνει 300.000 δολάρια.

Αυτός ο εγκληματίας μετέφερε νεαρές γυναίκες και κορίτσια με σκοπό την σεξουαλική τους εκμετάλλευση από την Αριζόνα, το Μαϊάμι, το Ελ Σαλβαντόρ και τη Βενεζουέλα στο Κανκούν. Όλα τα αεροπορικά εισιτήρια ήταν πρώτης θέσης και αγορασμένα από ένα ταξιδιωτικό πρακτορείο που ανήκε σε συνεργάτη του σωματέμπορου. Επίσης, πλήρωναν το ταξιδιωτικό πρακτορείο για σουίτες σε ένα ξενοδοχείο, το οποίο ανήκε στον παραγωγό παιδικής πορνογραφίας.

Τα μετρητά,μτα οποία ήταν προϊόν παράνομων επιχειρήσεων, καταθέτονταν σε τραπεζικούς λογαριασμούς στο Λος Άντζελες σαν καθαρό χρήμα. Μέσω αυτών των διαφόρων τεχνασμάτων μέσα σε πέντε μήνες, το κέρδος εκατομμυρίων δολαρίων μεταφέρονταν και γινόταν έτσι ώστε να φαίνεται νόμιμο.

Σαν να μην ήταν αρκετό αυτό ένας άλλος επιχειρηματικός συνεργάτης του, ο ιδιοκτήτης ενός καζίνου και μίας υφαντουργίας, έκανε δύο δάνεια των 1,5 εκατομμυρίων δολαρίων στον σωματέμπορο για ανακαινίσεις του ξενοδοχείου του. Τα δάνεια ήταν εγγυημένα από μία τράπεζα στο Χονγκ Κονγκ και ο σωματέμπορος τα ξεπλήρωσε λίγα-λίγα από τα κέρδη του από το ξενοδοχείο.

Ένας άλλος Μεξικανός σωματέμπορος -ο οποίος σχετίζεται με έναν πανίσχυρο πολιτικό που υπηρέτησε σαν μέλος του Κογκρέσου και σαν σύμβουλος πάνω σε ζητήματα κατασκοπίας σε τρεις προέδρους- ξέπλυνε πάνω από 50 εκατομμύρια δολάρια μέσω ιδιοκτησιών. Αγόρασε ένα υπερκότερο, το οποίο βούλιαξε κοντά στις ακτές του Μπελίζ και ξεγράφτηκε. Δύο χρόνια αργότερα, όταν η ασφαλιστική εταιρεία πλήρωσε αποζημίωση για το κότερο, ο ιδιοκτήτης είχε καθαρό χρήμα στον τραπεζικό του λογαριασμό. Στο Μεξικό, το Γραφείο του Εκπροσώπου του Γενικού Εισαγγελέα για Ειδικές Έρευνες πάνω στο Οργανωμένο Έγκλημα (SIEDO) γνωστοποίησε αυτήν την περίπτωση αλλά ισχυρίστηκε ότι δεν μπορούσε να αποδείξει ξεκάθαρα από πού προέρχονταν τα χρήματα και έτσι, ο σωματέμπορος παρέμεινε ελεύθερος. Τα παιδιά του και η σύζυγός του διαθέτουν έναν μεγάλο αριθμό ιδιοκτησιών στη Ριβιέρα Μάγια του Μεξικού, αλλά η πηγή των κονδυλίων που χρησιμοποιήθηκαν για να αγοραστούν είναι άγνωστη.

Οι άνθρωποι που ζούνε σε γυάλινα σπίτια δε θα έπρεπε να πετάνε πέτρες

Στις αρχές του 2009, η Ύπηρεσία Εγχώριου Εισοδήματος (Internal Revenue Service [IRS], στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) της κυβέρνησης των Η.Π.Α. απαίτησε από διάφορες ελβετικές τράπεζες να της αποκαλύψουν τα ονόματα μερικών πελατών που είχαν κατηγορηθεί για φοροδιαφυγή από το FBI. Αυτό ήταν ένα σοβαρό χτύπημα για τις ελβετικές τράπεζες. Οι πελάτες τους θα αισθάνονταν πολύ ευάλωτοι εάν αυτές άρχιζαν να συνεργάζονται με την IRS. Μετά από μακρόχρονες διπλωματικές διαπραγματεύσεις, τα ονόματα μερικών κατόχων λογαριασμών αποκαλύφθηκαν.

Εκείνη την εποχή, η Ουάσιγκτον έκανε πολύ θόρυβο για την έλλειψη ηθικής των ελβετικών τραπεζών. Αλλά αυτό που δεν είπε στην διεθνή κοινότητα ήταν ότι, το τραπεζικό σύστημα για

τις διεθνείς μεταφορές χρημάτων των Η.Π.Α., συνέβαλε στην διεθνή οικονομική αστάθεια, όπως επεσήμανε ο Τζέιμς Πέτρας, καθηγητής κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Μπίγκχαμπτον στην Νέα Ύόρκη, όταν του πήρα συνέντευξη. Το σύστημα μεταφορών επιτρέπει το χρήμα να διασφαλίζεται σε μικρές τράπεζες «όφσορ», πράγμα που σημαίνει ότι ξεπλένεται χρήμα από κεντρικές τράπεζες και στις δύο μεριές του Ατλαντικού με κυβερνητική συνενοχή. Αυτό δείχνει ότι η ανάπτυξη των ανεπτυγμένων κρατών συνδέεται στενά με μια μορφή καπιταλισμού, που έχει οικοδομηθεί πάνω στην λεηλασία, στην εγκληματικότητα και στην διαφθορά.

Οι Ευρωπαίοι δεν υπονομεύουν την αμερικανική εντιμότητα. Μάλλον, είναι ανταγωνιστές όταν πρόκειται για διαχείριση βρώμικου χρήματος. Από τη μία μεριά, οι μεγάλες εταιρίες των Η.Π.Α. κάνουν κήρυγμα ηθικής και επικρίνουν την διαφθορά και από την άλλη, συντηρούνται από τα χυμώδη κέρδη του βρώμικου χρήματος. Το σκάνδαλο της Citibank αποδείχθηκε γεγονός αποφασιστικής σημασίας. Το 1999, έρευνες από το Κογκρέσο των Η.Π.Α. αποκάλυψαν ότι η Citibank βοήθησε το ξέπλυμα σχεδόν 400 εκατομμυρίων δολαρίων για λογαριασμό τουλάχιστον τεσσάρων διεφθαρμένων πολιτικών: μεταξύ 80 και 100 εκατομμυρίων δολαρίων για τον Ραούλ Σαλίνας, αδελφό του πρώην Μεξικανού προέδρου Κάρλος Σαλίνας, 40 εκατομμυρίων δολαρίων για τον Ασίφ Αλί Ζαρνταρί, σύζυγο της πρώην πρωθυπουργού του Πακιστάν, 130 εκατομμυρίων δολαρίων για τον Χατζ Ομάρ Μπόνγκο, δικτάτορα του Γκαμπόν και 110 εκατομμυρίων δολαρίων για τους γιους του στρατηγού Σάνι Αμπάτσα, πρώην δικτάτορα της Νιγηρίας.

Κλείστε τις πόρτες και ανοίξτε τα παράθυρα

Τον Φεβρουάριο του 2010 οι σημαντικότερες Μεξικανικές και Αμερικανικές εφημερίδες δημοσίευσαν ένα άρθρο του Τζόναθαν Στέμπελ: Η Western Union είχε συμφωνήσει να πληρώσει 94 εκατομμύρια δολάρια για να σταματήσει μία έρευνα που κρατούσε δεκαετίες, για τον ρόλο της στο ξέπλυμα χρημάτων στο Μεξικό. Οι ομοσπονδιακοί ερευνητές πίστευαν ότι κάθε χρόνο

μεταφερόντουσαν παράνομα μεταξύ 18 και 39 δισεκατομμύρια δολάρια στο Μεξικό από τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Ο Τέρι Γκόνταρντ, ο γενικός εισαγγελέας της Αριζόνα, της πολιτείας που ξεκίνησε την έρευνα, δήλωσε στον τύπο: «Αυτό είναι ένα μεγάλο βήμα στην ικανότητά μας να παίρνουμε αυστηρά μέτρα ενάντια στα καρτέλ των ναρκωτικών και στο οργανωμένο έγκλημα των συνόρων… Το χτύπημα της ροής παράνομων κονδυλίων από τις Ηνωμένες Πολιτείες στο Μεξικό έχει θεμελιακή σημασία για τον σκοπό μας να συντρίψουμε τα καρτέλ». Ένας αντιπρόσωπος της Western Union είπε ότι η συμφωνία αντικατόπτριζε την δέσμευση της εταιρείας να βρει λύσεις για τα «συνοριακά ζητήματα». «Η συνδρομή προς την επιβολή του νόμου στις προσπάθειές της να καταπολεμήσει τις παράνομες δραστηριότητες εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και στις δύο πλευρές των συνόρων και βοηθάει να προστατευτούν αυτοί που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες μας», είπε ένας αντιπρόεδρος της διεύθυνσης της εταιρείας.

Σύμφωνα με αυτήν τη διευθέτηση, η Western Union συμφώνησε να πληρώσει 50 εκατομμύρια δολάρια στους φορείς επιβολής του νόμου για να βοηθήσει την έρευνα και την δίωξη του ξεπλύματος χρημάτων από πώληση όπλων, εμπορία ανθρώπων και από άλλες σχετικές εγκληματικές δραστηριότητες κατά μήκος των νοτιοδυτικών συνόρων των Ηνωμένων Πολιτειών. Η Western Union συμφώνησε, επίσης, να πληρώσει 19 εκατομμύρια δολάρια για να ενισχύσει το πρόγραμμά της ενάντια στο ξέπλυμα χρημάτων, 4 εκατομμύρια δολάρια για την παρακολούθηση αυτού του πρόγραμματος και 21 εκατομμύρια δολάρια για να καλύψει το κόστος των ερευνών στην Αριζόνα.

Το να πάρει κανείς 50 εκατομμύρια δολάρια από την Western Union ήταν σαν να παίρνει κάποιος μία και μόνο τρίχα από μία γάτα Περσίας. Αυτή η εταιρεία -θυγατρική της First Data Corporation- της οποίας τα διεθνή κεντρικά γραφεία βρίσκονται στην Νέα Ύερσέη, κατέχει 3.500 χιλιάδες τράπεζες σε 240 χώρες και διακινεί περισσότερα από 5 δισεκατομμύρια δολάρια ετησί-

ως. Στη Νοτιοανατολική Ασία, στην Ίνδία και στην Αφρική, οι χρηματιστικές της υπηρεσίες είναι ο ιδανικός τρόπος για τους εμπόρους γυναικών και παιδιών να μεταφέρουν σε ημερήσια βάση χρήματα που προέρχονται από τον σεξοτουρισμό και την εξαναγκαστική πορνεία.

Οι τρομοκρατικές επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 αντιπροσωπεύουν ένα ορόσημο στον αγώνα ενάντια στην τρομοκρατία και έχουν, επίσης, εξωθήσει στην υιοθεσία πολιτικών ενάντια στο ξέπλυμα χρημάτων σε παγκόσμια κλίμακα. Σαν ένα αποτέλεσμα των επιθέσεων, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ενέκρινε ομόφωνα την απόφαση 1373, η οποία παρακινεί τις χώρες να «βρουν τρόπους να εντείνουν και να επιταχύνουν την ανταλλαγή λειτουργικών πληροφοριών». Επιπλέον, τα Ηνωμένα Έθνη έδωσαν έμφαση στο γεγονός ότι αυτές οι ενέργειες θα έπρεπε να εστιάζουν στη «στενή σχέση μεταξύ της διεθνούς τρομοκρατίας και του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος, των ναρκωτικών, του ξεπλύματος χρημάτων» και άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων. Ομοίως, η Ειδική Δύναμη για την Οικονομική Δράση (Financial Action Task Force [FATF], στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) που δημιουργήθηκε στην συνάντηση κορυφής των G-7, προσέφερε την εμπειρία της στην καταπολέμηση του ξεπλύματος χρημάτων και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Αναμφίβολα, τα βιομηχανικά κράτη του G-7 αποτελούν έδρες για πολλές από τις τράπεζες που ουσιαστικά ανακάλυψαν τους κρυφούς τραπεζικούς λογαριασμούς.

Μέσα στα Ηνωμένα Έθνη, υπάρχουν άνθρωποι που πιστεύουν διακαώς στο εφικτό της εξάλειψης του ξεπλύματος χρημάτων. Αλλά αυτοί είναι σαν μικροί ήρωες, οπλισμένοι με τόξα και βέλη, που μάχονται ενάντια σε τεράστιους οικονομικούς δράκους, ιδιοκτήτες του συντριπτικού μηχανισμού του ανεξέλεγκτου δογματικού καπιταλισμού.

Όταν οι αρχές κλείνουν την πόρτα, η μαφία ανοίγει ένα παράθυρο με την βοήθεια εταιριών οικονομικών υπηρεσιών. Οι διεθνείς συμφωνίες ενάντια στο ξέπλυμα χρημάτων έχουν τις ίδιες

αδυναμίες όπως οι συμφωνίες ενάντια στα ναρκωτικά και στην εμπορία ανθρώπων: οι εσωτερικοί νόμοι έχουν προτεραιότητα και συχνά έρχονται σε αντίθεση με τις διεθνείς συμφωνίες.

Διεφθαρμένα δικαστικά συστήματα, πολιτικοί και οικονομικοί θεσμοί εμποδίζουν τη διαφάνεια. Είναι δύσκολο για κάποιες βιομηχανίες να επιβιώσουν χωρίς εισοδήματα που ξεπλένονται.

Το ξέπλυμα χρημάτων γίνεται μέσα στο οικονομικό σύστημα αλλά, επίσης, συμβαίνει μέσω μη οικονομικών καναλιών που λειτουργούν μόνο με μετρητά για να αποφύγουν την ανίχνευση. Σε παγκόσμια κλίμακα, οι δυνάμεις επιβολής του νόμου γνωρίζουν ότι θα πρέπει να ελέγχουν συστηματικά τις δραστηριότητες ορισμένων τραπεζικών συναλλαγών και ορισμένων επιχειρήσεων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το ξέπλυμα χρημάτων. Στο Μεξικό, για παράδειγμα, από το 2006, τα μεσιτικά γραφεία, οι δικηγόροι, οι συμβολαιογράφοι και οι λογιστές, μεταξύ άλλων, απαιτείται να αναφέρουν στην Μεξικανική Ομοσπονδιακή Διεύθυνση Φόρων οποιαδήποτε πληρωμή γίνεται δεκτή σε μετρητά (σε εθνικό ή διεθνές νόμισμα), ή σε χρυσάφι ή ασήμι, εάν ξεπερνάει τα 10.000 δολάρια. Αυτοί οι επαγγελματίες έχουν ενσωματωθεί μέσα στο ρυθμιστικό σύστημα για να προληφθούν, να ανιχνευτούν και να καταπολεμηθούν οι δραστηριότητες ξεπλύματος χρημάτων. Αυτός ο κανόνας επεκτείνεται, επίσης ,σε εκείνες τις δραστηριότητες που είναι γνωστές διεθνώς σαν «gatekeeping» (φύλαξη, Σ.τ.μ.): τα καζίνο, οι έμποροι πολύτιμων μετάλλων και λίθων, οι έμποροι τέχνης, οι οίκοι δημοπρασιών, τα ενεχυροδανειστήρια και οι φιλανθρωπικές οργανώσεις θα πρέπει επίσης να αναφέρουν τις ύποπτες δραστηριότητες.

Η υποχρέωση να αναφέρουν το εισόδημα έχει επεκταθεί στους συμβολαιογράφους, στους δικηγόρους και στους λογιστές γιατί είναι σε μοναδική θέση να αναγνωρίσουν τους εγκληματίες. Οι δικηγόροι και οι λογιστές είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι σε αυτό το ζήτημα γιατί ισχυρίζονται ότι απειλείται το καθήκον της εχεμύθειας προς τους πελάτες τους, οι οποίοι μπορούν πάντα να αναζητήσουν παραθυράκια στο νόμο για να υπερασπίσουν τον

εαυτό τους.

Ναρκωτικά και γυναίκες: Η παγκόσμια αγορά

Από την Κόστα Ρίκα μέχρι τις Ηνωμένες Πολιτείες, από την Ρωσία μέχρι την Ἰαπωνία, από το Βιετνάμ μέχρι το Κατάρ, άκουσα τον ίδιο συλλογισμό: το εμπόριο του σεξ δεν σχετίζεται με την απόλαυση. Σχετίζεται με τα λεφτά.

Η παγκοσμιοποίηση βοήθησε στο να ανοίξει μία μεγάλη αγορά στην οποία υπάρχει απεριόριστη προσφορά και ζήτηση. Ακολουθώντας το ίδιο επιχειρησιακό μοντέλο όπως το εμπόριο ναρκωτικών, το ανθρώπινο δουλεμπόριο θα συνεχίσει να αυξάνεται και ίσως να ξεπεράσει σε πωλήσεις τα ναρκωτικά, απλά επειδή υπάρχουν ολόκληρες κοινότητες και χώρες που εξαρτώνται οικονομικά από τον σεξοτουρισμό, την εμπορία ανθρώπων και το εμπόριο του σεξ.

Πέραν από το ότι χρησιμοποιούν τις ίδιες εμπορικές οδούς, υπάρχουν πολλοί παραλληλισμοί μεταξύ του εμπορίου ναρκωτικών και της εμπορίας γυναικών και παιδιών. Για δεκαετίες, οι έμποροι ναρκωτικών έχουν αναμιχθεί στο εμπόριο του σεξ μέσω μπαρ, φτηνών εστιατορίων, μπουρδέλων και καζίνων, όπως επίσης παρέχοντας προστασία σε ορισμένες ομάδες. Ωστόσο, η βασική ομοιότητα μεταξύ των δύο βρίσκεται στον τύπο της τοπικής οικονομίας που προωθούν.

Σε πολλές χώρες, οι άνθρωποι αναρωτιούνται ποιος μπορεί να πείσει έναν έφηβο της κατώτερης μεσαίας τάξης να μελετήσει σκληρά, εάν η μελέτη θα του εξασφαλίσει μόνο μια δουλειά σε μια εταιρεία, η οποία θα πληρώνεται μεταξύ 3 και 11 δολαρίων την ημέρα, όταν η πώληση κρακ ή ηρωίνης μπορεί να του εξασφαλίσει μεταξύ 100 και 2000 δολαρίων την εβδομάδα. Η απάντηση είναι κανείς.

Το εμπόριο ναρκωτικών συντηρείται από τους εξαγωγείς που προωθούν την κατανάλωση, τους εθισμένους που εξασφαλίζουν σταθερότητα στην αγορά, τους διακινητές ναρκωτικών που ψάχνουν για νέους χρήστες, όπως επίσης από τις τράπεζες και τις εταιρίες που είναι πρόθυμες να ξεπλένουν βρώμικο χρήμα έτσι ώστε αυτό να γίνεται μέρος της ροής του νόμιμου χρήματος στην οικονομία. Στο εμπόριο του σεξ γίνεται κάτι ανάλογο: σύμφωνα με την Παγκόσμια έκθεση πάνω στην εμπορία ανθρώπων που δημοσιεύτηκε από το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα το 2009, η οποία καλύπτει 155 χώρες, το 79% της εμπορίας ανθρώπων γίνεται με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση. Κάθε μέρα όλο και περισσότερες γυναίκες σε κατάσταση φτώχειας, πείνας και ανισότητας εισέρχονται στο εμπόριο του σεξ.

Η Μαντάμ του Χόλυγουντ

Το 1987, η Χάιντι Φλέις, είκοσι δύο χρονών από την Καλιφόρνια, συνάντησε τη Μαντάμ Άλεξ, μία εξηντάχρονη γυναίκα από τις Φιλιππίνες, η οποία είχε κάνει μεγάλη περιουσία από την παράνομη πορνεία και θεωρούνταν η πιο ισχυρή μαντάμ στην Καλιφόρνια.

Η Άλεξ προσέλαβε τη Χάιντι να δουλέψει σαν εκδιδόμενη, αλλά μετά από λίγο καιρό, η Χάιντι έγινε βοηθός της. Το 1990, οι δύο γυναίκες ακολούθησαν διαφορετικούς δρόμους και η Φλέις κατάφερε να διευθύνει το πιο επιτυχημένο κύκλωμα πορνείας στις Νότιες Ηνωμένες Πολιτείες. Για μια νύχτα με ένα από τα «εξαιρετικά κορίτσια» της, η Φλέις θα χρέωνε μέχρι 10.000 δολάρια. Τα κορίτσια της θα εισέπρατταν μερίδιο 40% για κάθε δουλειά.

Η Φλέις καταγράφηκε από την Υπηρεσία Εγχώριου Εισοδήματος των Η.Π.Α. σαν μεσίτρια ακίνητης περιουσίας. Το 1992, στην φορολογική της δήλωση δήλωσε 33.000 δολάρια σαν ει-

σόδημα, αν και αγόρασε το σπίτι του Μάικλ Ντάγκλας για 1.600.1 δολάρια. Οι δυνάμεις επιβολής του νόμου γνώριζαν για την επιχείρησή της, αλλά η Φλέις ήταν στο απυρόβλητο. Η σύλληψή της θα σήμαινε το άνοιγμα του κουτιού της Πανδώρας. Θα αποκαλύπτονταν ονόματα ηθοποιών, επιχειρηματιών και πανίσχυρων πολιτικών. Φυσικά, η μαντάμ είχε ένα συμπαγές δίκτυο πολιτικής και αστυνομικής προστασίας. Το 1995, ο τοπικός σερίφης και το FBI την συνέλαβαν έπειτα από την κίνηση της να προσλάβει διάφορες εκδιδόμενες και να ζήτησει από αυτές να μεταφέρουν κοκαΐνη. Η Φλέις καταδικάστηκε σε τρία χρόνια φυλακή για ξέπλυμα χρήματος και φοροδιαφυγή.

Αποτελούσε αντικείμενο θαυμασμού για τους νταβατζήδες και τις μαντάμ όλου του κόσμου για την ικανότητά της να ξεπλένει εκατομμύρια δολάρια που είχαν αποκτηθεί από παράνομες επιχειρήσεις. Οι τραπεζικοί λογαριασμοί που ανοιγόντουσαν στα ονόματα των συγγενών της, οι επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία και τα τραπεζικά δάνεια της επέτρεπαν να διευθύνει τα οικονομικά της έτσι ώστε, με το που βγήκε από την φυλακή, ήταν σε θέση να δηλώσει χρεοκοπία. Δύο μήνες αφότου άφησε την φυλακή, οδηγούσε μια Πόρσε και ζούσε σε ένα αρχοντικό. Πάντα υποστήριζε ότι η οικογένειά της είχε οικονομίες για να την στηρίζει.

Η Φλέις κέρδισε μερικά εκατομμύρια δολάρια ακόμη, από την πώληση των δικαιωμάτων της για μία ταινία σχετική με την ζωή της σε ένα αμερικάνικο δίκτυο καλωδιακής τηλεόρασης. Χρόνια αργότερα, έγινε μαντάμ σε ένα νόμιμο μπουρδέλο στην Νεβάδα, κοντά στο Λας Βέγκας. Αποδίδεται σε αυτήν ότι έκανε την πορνεία δημοφιλή σε γυναίκες μεταξύ των ηλικιών των δεκαοχτώ και των είκοσι δύο στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Χάιντι Φλέις έγινε όχι μόνο μία αυθεντία στο ξέπλυμα χρήματος, αλλά και η φωνή της νέας γενιάς, η οποία δραστηριοποιείται στο εμπόριο του σεξ.

Πλύντες για σωματεμπόρους

«Σμαρφ» (ΣτΜ. στρουμφάκι) είναι ένα παρατσούκλι που επινοήθηκε από έναν αστυνομικό της Φλόριντας για τους διευθυντές που επισκέπτονται δέκα με δεκαπέντε μεσαίου μεγέθους τράπεζες κάθε μέρα για να καταθέσουν μικρά ποσά μετρητών, μέχρι το χρήμα, που έχει κερδηθεί από πορνοπελάτες, να ανακυκλωθεί επιτυχώς. «Φαίνονται να είναι μικρά αβλαβή [ποσά χρημάτων], αλλά αποτελούν απειλή για τον κόσμο της οικονομίας», δηλώνει ένας ομοσπονδιακός πράκτορας.

Τα καζίνα λειτουργούν σαν τράπεζες: ανταλλάσουν χρήματα από διάφορες χώρες, εξαργυρώνουν και εκδίδουν τραπεζικές επιταγές για τους πελάτες τους και παρέχουν ασφαλείς θυρίδες καταθέσεων. Ένας σωματέμπορος μπορεί να καταθέσει τα κέρδη του σε ένα καζίνο του Λας Βέγκας και λίγες εβδομάδες αργότερα να τα αποσύρει από τον Κόσμο του Νάγκα στην Καμπότζη, προτού μεταφέρει τα χρήματα στο Λονδίνο. Με βάση τον νόμο, τα καζίνο απαιτείται να αναφέρουν οποιουσδήποτε ύποπτους πελάτες.

Το χρήμα μπορεί να ξεπλυθεί και συχνά ξεπλένεται μέσω λαχειοφόρων αγορών. Οι πλύντες διαθέτουν λαγωνικά, ανθρώπους που έρχονται σε επαφή με άλλους ανθρώπους που έχουν κερδίσει σε λαχειοφόρες αγορές, των οποίων τα κερδοφόρα κουπόνια ανταλλάσσουν με μετρητά. Πολλές λαχειοφόρες αγορές πληρώνουν τα χρήματα του λαχείου με δόσεις, διαιρώντας τα σε μηνιαίες πληρωμές που κατατίθενται σε έναν τραπεζικό λογαριασμό. Αγοράζοντας το κερδοφόρο κουπόνι, οι εγκληματίες μπορούν να έχουν έναν τραπεζικό λογαριασμό στον οποίο το χρήμα ρέει νόμιμα, ενώ ο αρχικός νικητής της λαχειοφόρας αγοράς βάζει τα χρήματά του κάτω από το στρώμα.

Οι δυνάμεις επιβολής του νόμου, σε όλες τις χώρες που έχω επισκεφθεί, με διαβεβαίωσαν ότι ξέρουν σίγουρα πόσο χρήμα παράγεται από τη βιομηχανία σκλάβων του σεξ, όμως παρόλα αυτά δε μπορούν να ανιχνεύσουν το χρήμα. ή να συλλάβουν τους

κατόχους του. Γιατί; Η απάντηση, που δόθηκε σε εμένα από τον Μ. Αλβάρεζ, έναν πράκτορα της Ίντερπόλ, είναι ότι είναι πολύ δύσκολο να διακρίνει κανείς το χρήμα από την πορνεία -το οποίο παρά το γεγονός ότι είναι παράνομο, δεν είναι ποινικοποιημένο- απτο χρήμα από τη σεξουαλική δουλεία, η οποία είναι έγκλημα σε μερικές χώρες.

Ο μόνος τρόπος για να ελέγξει κανείς το ξέπλυμα χρημάτων και να παγώσει τα κέρδη από την σωματεμπορία, προκειμένου να σταματήσει το εμπόριο δούλων, θα ήταν να υπάρχουν οι ίδιες απαιτήσεις του νόμου για μεταφορές χρημάτων σε όλο τον κόσμο, έτσι ώστε οι αποστολείς και οι παραλήπτες να έπρεπε να αποδεικνύουν την ταυτότητά τους και έτσι την αρχική πηγή των χρημάτων. Πάνω από 500.000 μεταφορές κονδυλίων συνολικού ποσού 1 τρισεκατομμυρίου δολαρίων γίνονται κάθε μέρα. Το να καταγραφούν και να ελεγχθούν -ιδιαίτερα οι μικρές συναλλαγές- θα αποδεικνυόταν αδύνατο και καμία χώρα δεν θα ήθελε να επενδύσει περισσότερα χρήματα από όσα θα μπορούσε να κατάσχει από τις παραβιάσεις του συστήματος. Επιπλέον, όπως δήλωσα ήδη, υπάρχουν περιοχές και ολόκληρες βιομηχανίες που εξαρτώνται από τις εγκληματικές δραστηριότητες και την λαθραία διακίνηση του χρήματος που προέρχεται από αυτές.

10.

Το επάγγελμα του νταβατζή

Ο νταβατζής συνθέτει στοιχεία της πατριαρχικής κουλτούρας που υποδηλώνουν ότι υπάρχουν μηχανισμοί ισχύος ενσωματωμένοι στο αρσενικό και στο θηλυκό σώμα, οι οποίοι χρησιμοποιούνται από τον ίδιο τον νταβατζή σε ένα ευρύτερο πλαίσιο κοινωνικοοικονομικών και ιστορικών δομών που ευνοούν αυτού του τύπου τις πρακτικές.

-Όσκαρ Μοντιέλ Τόρες, Εμπορία ανθρώπων

Εκατομμύρια άνθρωποι πιστεύουν ότι η πορνεία είναι το αρχαιότερο επάγγελμα του κόσμου, αλλά εάν επιλέξουμε να ακούσουμε τι λένε οι άνθρωποι του επαγγέλματος, το αρχαιότερο επάγγελμα είναι αυτό του μαστροπού, του νταβατζή, του ρουφιάνου ή σωματέμπορου. Οι μεξικανικοί όροι γι' αυτούς που χειραγωγούν, διευθύνουν, εκπαιδεύουν, εκμεταλλεύονται και ελέγχουν γυναίκες στο εμπόριο του σεξ είναι *padrote* και *mandrota*, το αντίστοιχο θηλυκό. Ύπονοούν ένα είδος κηδεμόνα πατέρα ή μητέρας, οι οποίοι «εκπαιδεύουν και προστατεύουν» ενήλικες γυναίκες και κορίτσια σε κυκλώματα πορνείας. Το *padrote* προκύπτει από το ρήμα της καθομιλουμένης *padrotear*, που σημαίνει να εξαπατάς και να κλέβεις χρήματα από κάποιον.

Στο Μεξικό, το νότιο τμήμα της πολιτείας Τλαξκάλα είναι γνωστό για τον μεγάλο αριθμό του από *padrotes*, οι οποίοι στρατολογούν, εγκαθιστούν και πουλάνε γυναίκες για σεξουαλική εκμετάλλευση στην πρωτεύουσα της χώρας, στις κοντινές επαρχίες, ακόμα και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Από πολλές πλευρές, οι δραστηριότητές τους σε αυτήν την περιοχή -όπως επίσης στα σύνορα της Γουατεμάλας και του Μεξικού- είναι εκπληκτικά όμοιες με αυτές στις αγροτικές περιοχές της Καμπότζης, της Τα-

ϊλάνδης και του Βιετνάμ, τις οποίες επισκέφθηκα για αυτήν την έρευνα. Ενώ οι νόμοι ενάντια στην σεξουαλική εκμετάλλευση ψηφίζονται σε παγκόσμιο επίπεδο, οι ομοιότητες μεταξύ των νταβατζήδων ή σωματεμπόρων, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στις αγροτικές περιοχές, έχουν δημιουργήσει μία κυρίαρχη κουλτούρα που συνδέει κοινωνικές ομάδες και εθνικότητες.

Στο «Εμπορία ανθρώπων: Νταβατζήδες, μύηση και τρόπος λειτουργίας» (2007), μία συναρπαστική μελέτη της φιλοσοφίας των σωματεμπόρων, ο Όσκαρ Μοντιέλ Τόρες εξηγεί το επάγγελμα, μέσω των μαρτυριών των νταβατζήδων στο Μεξικό. Με την άδειά του, παρουσιάζω μία σύνοψη των ευρημάτων του.

Πώς να γίνεις νταβατζής

Το να είσαι μαθητευόμενος σε έναν νταβατζή είναι ένας τρόπος να αποκτήσεις γνώση για το εμπόριο του σεξ. Ο υποψήφιος νταβατζής αναζητεί κάποιον πετυχημένο και έμπειρο για να τον υιοθετήσει. Εάν ο νταβατζής δεχτεί, θα μοιραστεί κατόπιν τις γνώσεις του για την πορνεία, τις στρατηγικές για να πάρει γυναίκες και να τις προωθήσει στην πορνεία και, πάνω από όλα, τις γνώσεις του για το πώς να ασκεί εξουσία πάνω στο γυναικείο σώμα. Ακολουθεί η περιγραφή από έναν άνθρωπο που ακολούθησε τη διαδικασία ως μαθητευόμενος για να γίνει νταβατζής:

> *Πριν, εργαζόμουνα πουλώντας παγωτά, από το πρωί έως το βράδυ. Εάν πουλιόντουσαν εντάξει, αυτό ήταν. Εάν έβρεχε… δεν έβγαζα ούτε σεντ και έπρεπε να στηρίξω την οικογένειά μου, την γυναίκα μου και δύο μικρά κορίτσια. Εκείνες τις ημέρες, θυμάμαι ότι μερικές φορές έφτανα στο σημείο να χτυπάω το κεφάλι μου στο καρότσι του παγωτού. Και άρχισα να σκέφτομαι: Θεέ μου! Τι μπορώ να κάνω για να βγω από αυτήν την άθλια κατάσταση; Κατόπιν πήρα την απόφαση να βρω μερικούς φίλους του «Λα Μέκα» για να με βοηθήσουν. Τους γνώριζα από τότε που ήμασταν παιδιά και*

τριγυρνάγαμε με τη συμμορία. Ένας από αυτούς αποφάσισε να με αναλάβει και είναι ένας από τους καλύτερους, γιατί έγινε ένας καλός νονός για εμένα και μου έδωσε καλές συμβουλές. Το ότι είμαι αυτός που είμαι σήμερα, το οφείλω σε αυτόν, γιατί χωρίς την υποστήριξή του, θα ήμουν ακόμα το ίδιο γαμημένος όπως πριν.

Ο νταβατζής δικαιολογεί την επιλογή του επαγγέλματός του με τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπισε και την ανυπομονησία του να τις ξεπεράσει για χάρη της οικογένειάς του. Η διέξοδός του ήταν να βρει έναν νταβατζή που θα τον βοηθούσε με το να μοιραστεί μαζί του τις γνώσεις του για το επάγγελμα. Έγινε μαθητευόμενος σε έναν από τους παιδικούς του φίλους, ένα φιλαράκι που υπήρξε καλός μαζί του.

Αφού βρήκε έναν νονό, η διαδικασία εκμάθησης ξεκινάει. Ύπάρχουν πολλοί τρόποι για να μάθει κανένας να γίνει νταβατζής και ο τρόπος που μαθαίνεις εξαρτάται από τον νταβατζή που διαλέγεις. Τα βασικά περιλαμβάνουν: πώς να ντύνεσαι, τον τρόπο για να πείθεις τις γυναίκες να δουλεύουν σαν εκδιδόμενες και να δίνουν τα λεφτά που βγάζουν στον νταβατζή τους, το πώς να τις κρατάς «να τρώνε από το χέρι σου», με άλλα λόγια, «υπό έλεγχο».

Ένας νταβατζής δεν είναι ένας σύζυγος γιατί δεν αναζητεί μία σχέση που βασίζεται στον γάμο ή οποιοδήποτε άλλο οικογενειακό δεσμό. Αντίθετα αυτός σκοπεύει να ασκεί την εξουσία του και να εξουσιάζει τις γυναίκες. Οι νταβατζήδες δεν ερωτεύονται, όμως οι γυναίκες το κάνουν. Οι γυναίκες νομίζουν ότι βρίσκονται σε ερωτική σχέση, όμως οι νταβατζήδες ενδιαφέρονται μόνο για μία σχέση εκμετάλλευσης.

Το να μάθει κάποιος να γίνει νταβατζής μέσα στην οικογένεια, είναι μία άλλη μορφή μύησης. Οι άντρες της οικογένειας, που σχετίζονται μεταξύ τους λόγω αίματος ή γάμου, μαθαίνει ο ένας στον άλλο το πώς να γίνει νταβατζής. Κατά τη διάρκεια της έρευνάς μου, βρήκα τα ίδια πρότυπα σαν αυτά που περιγράφει ο

Μοντιέλ Τόρες: στην Καμπότζη, στην Ταϊλάνδη, στην Κίνα, στο Βιετνάμ, στην Νότια Αφρική, στην Βραζιλία και στην Γουατεμάλα, για να ονομάσω μερικές χώρες, υπάρχουν οικογένειες που για τρεις ή τέσσερις γενιές έχουν αφιερωθεί στην σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών και των κοριτσιών. Αυτή η οικογενειακή παράδοση συχνά περιλαμβάνει τους αγαπημένους, τους συζύγους, τους παππούδες, τους θείους, τους ξαδέλφους, ακόμα και γιους που «διευθύνουν» τις μητέρες τους.

Στην Ίσπανία, στην Κολεκτίβα Εταίρα, μία οργάνωση που υπερασπίζεται τα δικαιώματα των εκδιδομένων, μερικές από αυτές εξηγούν ότι ο λόγος των εκδιδομένων συχνά δεν μετράει καθόλου και οι αστυνομικοί μερικές φορές συλλαμβάνουν τους συνεργάτες τους, τους συντρόφους τους, όχι τους νταβατζήδες. Αυτός ο ίδιος ο ισχυρισμός έχει εκφραστεί από πολλές γυναίκες που εργάζονται ως εκδιδόμενες στους δρόμους του Μεξικού, της Γουατεμάλας, της Βενεζουέλας, και της Κολομβίας που προφανώς μυήθηκαν στο επάγγελμα μέσω της «οικογενειακής παράδοσης». Είναι ένα πολύ περίπλοκο ζήτημα, δεδομένου ότι οι ειδικοί και οι αστυνομικοί συνήθως ρωτάνε: «Πώς μπορούμε να διακρίνουμε έναν νταβατζή από ένα μέλος της οικογένειας που δεν εκμεταλλεύεται την γυναίκα, όμως ζει από τα λεφτά που αυτή βγάζει από την δουλειά της σαν εκδιδόμενη;». Αυτή είναι μία εύλογη ερώτηση, όχι γιατί αυτές οι γυναίκες δεν είναι σε θέση να εκφραστούν ή είναι ψεύτρες, αλλά γιατί ο καταναγκασμός μπορεί να παρεμβαίνει σε αυτό. Πολλά θύματα που διασώθηκαν ομολόγησαν ότι δούλευαν κάτω από την απειλή του θανάτου και ότι ο νταβατζής τους τις είχε δασκαλέψει να λένε ότι ήταν σύζυγος, σύντροφος, ή θείος.

Οι σωματέμποροι είναι εξοικειωμένοι με την τελευταία λέξη της τεχνολογίας και προσπαθούν πάντα να μένουν ένα βήμα μπροστά από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου. Έχουν πλήρη συνείδηση ότι δεν είναι πλέον τόσο εύκολο να απειλούν τις γυναίκες και ότι υπάρχει υπερβολική δημοσιότητα γύρω από την σεξουαλική εκμετάλλευση, έτσι πρέπει να αναζητούν νέες στρατηγικές. Για παράδειγμα, βρίσκουμε νταβατζήδες να χρησιμοποι-

ούν τους δικτυότοπους κοινωνικής δικτύωσης για να έρχονται σε επαφή με πελάτες και να στέλνουν νεαρές γυναίκες σαν συνοδούς για δύο ή τρεις ημέρες σε πολλές πόλεις.

Ο Μοντιέ Τόρες πήρε συνέντευξη από έναν τέτοιο σωματέμπορο, με το παρατσούκλι «Αγιότατη Βέργα» («Ιερό Πέος»): «Σε αυτό το παιχνίδι όπως σε οποιοδήποτε άλλο, εάν θέλεις να είσαι ο καλύτερος, πρέπει να μάθεις τους κανόνες καλά και πρέπει να είσαι ενημερωμένος για την πιο πρόσφατη τεχνολογία ούτως ώστε να είσαι σε θέση να είσαι ανταγωνιστικός και να έχεις το προβάδισμα». Μιλώντας για το πώς έγινε νταβατζής, λέει: «Είναι όπως η μαθητεία μεταξύ ενός δασκάλου και ενός μαθητή. Για να μάθεις το επάγγελμα, πρέπει να διαλέξεις ένα καλό δάσκαλο που θα σε καθοδηγήσει και θα σου διδάξει τον καλύτερο τρόπο». Ένας από τους κανόνες που ακολουθούνται από όλους τους σωματέμπορους είναι το «να σκοτώσεις το συναίσθημα. Εάν έχεις τρυφερή καρδιά, δεν είσαι φτιαγμένος για αυτό».

Η διεθνοποίηση της κυριαρχίας

Οι νταβατζήδες έχουν αναπτύξει τρόπους που έχουν δοκιμαστεί στον χρόνο για να κάνουν τις γυναίκες να τους ερωτεύονται. Χρησιμοποιούν αυτές τις στρατηγικές για να στρατολογούν γυναίκες για σεξουαλική εργασία. Αυτός ο στόχος επιτυγχάνεται μέσω της εκπαίδευσης, της πειθαρχίας και της κυριαρχίας. Για να αναπτύξει αυτό το σημείο ο Μοντιέ Τόρρες παραθέτει τον Πιερ Μουρντιέ από το βιβλίο του «Κυριαρχία του αρσενικού» (2001):

> *Η εργασία της μεταμόρφωσης σωμάτων, η οποία είναι και σεξουαλικά διαφοροποιημένη και διαφοροποιεί σεξουαλικά και η οποία πραγματοποιείται κατά ένα μέρος, μέσα από τα αποτελέσματα της μίμησης, κατά ένα άλλο, μέσω ρητών εντολών και κατά ένα τρίτο, μέσα από όλη την συμβολική κατασκευή της θεώρησης του βιολογικού σώματος (και ειδικότερα της σεξουαλικής πράξης, αντιληπτής σαν πράξης*

> *κυριαρχίας, κατοχής), παράγει συστηματικά διαφοροποιημένες συνήθειες και συνήθειες που διαφοροποιούν. Η αρσενικοποίηση του ανδρικού σώματος και η θηλυκοποίηση του γυναικείου συνιστούν τεράστια και κατά μια έννοια ατέρμονα καθήκοντα, τα οποία, ίσως τώρα περισσότερο από ποτέ, απαιτούν πάντα αξιοσημείωτη δαπάνη χρόνου και προσπάθειας, προκαλούν μία σωματοποίηση της σχέσης κυριαρχίας, η οποία έτσι θεωρείται φυσιολογική. Είναι μέσα από την εκπαίδευση του σώματος που επιβάλλονται οι πιο βασικές διαθέσεις, αυτές οι οποίες κάνουν ένα άτομο και να ρέπει και να είναι ικανό να προσχωρήσει σε κοινωνικά παιχνίδια πολύ ευνοϊκά για την ανάπτυξη της ανδροπρέπειας: πολιτικοί, επιχειρήσεις, επιστήμη, κλπ.*

Ο Μοντιέλ προειδοποιεί ότι η «κυριαρχία» πάνω στο γυναικείο σώμα -που καταστέλλει τα πάθη και την άτακτη συμπεριφορά- αποσκοπεί στο να το μετατρέψει σε ένα σώμα των άλλων και για τους άλλους. Η ανάπτυξη κοινωνικότητας και σχέσεων φύλου που ευνοούν ανδρικές δραστηριότητες και τις κάνουν να γίνονται αισθητές σαν «φυσιολογικές» απαιτεί τεράστια προσπάθεια. Όταν οι νταβατζήδες αναζητούν «εμπόρευμα» για σεξουαλική εργασία, η εσωτερίκευση της κυριαρχίας έχει ήδη συντελεστεί. Αυτή είναι μία ιστορική διαδικασία στην οποία έχουν πάρει μέρος άνδρες και γυναίκες με την ανάπτυξη και την κατανόηση του «να είναι κανείς άνδρας» και του «να είναι κάποια γυναίκα». Αυτή η κατανόηση, ήδη ενσωματωμένη στις απόψεις και στην κοσμοθεωρία των ατόμων, αποτελεί το γόνιμο έδαφος των νταβατζήδων.

Το να είναι κανείς «γλυκομίλητος»

Πρέπει να έχεις χαρίσματα, να είσαι εμφανίσιμος, και, πάνω απ’ όλα, να έχεις την ικανότητα να μιλάς γλυκά σε μια γυναίκα ώστε να σε ερωτευτεί. Ένας νταβατζής χρειάζεται να είναι «γλυκομίλητος» προκειμένου να μπορεί να παρασύρει με τα λόγια

του και να ξελογιάζει τα κορίτσια. Οι νταβατζήδες πρέπει να τα έχουν όλα αυτά, καθώς επίσης και το τελευταίο μοντέλο αυτοκινήτου για να οδηγούν γύρω από σχολεία, πάρκα, εργοστάσια, ή μέρη όπου συνήθως μαζεύονται οι νέοι. Όταν ένα κορίτσι επιτρέπει στον νταβατζή να την πλησιάσει, αυτός χρησιμοποιεί όλη του την επιδεξιότητα για να την πείσει ότι έχουν μια σχέση ρομαντική. Από την στιγμή που αυτός καταφέρνει να κάνει το κορίτσι να τον ερωτευτεί, δοκιμάζεται η ικανότητα του νταβατζή, γιατί ένας «καλός νταβατζής… δεν θα πρέπει να χρειάζεται πάνω από δυο εβδομάδες για να πείσει το κορίτσι να δουλέψει σαν εκδιδόμενη». Το να την πείσει θα πρέπει να πάρει όσο το δυνατό λιγότερο χρόνο, ούτως ώστε αυτή να μην έχει τον χρόνο για να ανακαλύψει το πραγματικό επάγγελμα του νέου της αγοριού ή τα σχέδιά του για αυτή. Ένας νταβατζής με το όνομα Κόμπα κάνει επίσης τις ακόλουθες συστάσεις:

> *Όχι, φίλε, το να ψάχνεις για «εμπόρευμα», είναι δύσκολο, αλλά από την στιγμή που την βρήκες, πρέπει να είσαι έξυπνος. Εξυπνότερος από τις γυναίκες, γιατί αυτές είναι πολύ έξυπνες, μερικές φορές περισσότερο από τους άνδρες, αλλά δε μπορείς να τις αφήσεις να το σκεφτούνε αυτό. Δεν μπορείς ούτε καν να τις αφήσεις να πάρουνε ανάσα. Γιατί εάν αργήσεις πολύ αρχίζουν τις ερωτήσεις. Τότε είναι που πρέπει να είσαι γλυκομίλητος. Όπως μια φορά που έβγαινα με ένα ωραίο κορίτσι που με ερωτεύτηκε πραγματικά γρήγορα. Τότε είναι που καταφεύγεις στην γοητεία για να πείσεις τα κορίτσια. Της είπα ότι ήταν το καλύτερο που μου είχε ποτέ συμβεί, ότι ήθελα να της προσφέρω πολλές πολυτέλειες, να της δώσω ένα καλό σπίτι και να αγοράσω για εμάς το τελευταίο μοντέλο αυτοκινήτου. Πρέπει να την κάνεις να μοιράζεται τις ιδέες σου και να συνηθίσει την άνετη ζωή. Αυτό είναι το πρώτο βήμα…*
>
> *Όταν το κορίτσι συμφωνήσει να ζήσει μαζί σου, πρέπει να αρχίσεις να δουλεύεις πάνω της. Πρέπει να την πείσεις ότι το μέλλον της είναι κάπου αλλού. Για παράδειγμα, πρέπει να της πεις ότι είσαι ένας εμπορικός αντιπρόσωπος και*

ότι υπάρχουν καλές προοπτικές για να πουλήσεις τα ρούχα σου, ή οτιδήποτε άλλο, στην Γκουανταλαχάρα. Με αυτό τον τρόπο την καταφέρνεις να αφήσει τα μέρη που ξέρει. Εφόσον αυτά τα κορίτσια είναι δεκαπέντε η δεκαέξι, δεν ξέρουν ακόμα πολλά για τον κόσμο. Έτσι όταν έρχονται σε ένα νέο μέρος, δεν ξέρουν ούτε καν να κυκλοφορήσουν μέσα στην πόλη και εσύ αρχίζεις να τις κάνεις να εξαρτώνται από εσένα για τα πάντα.

Ο Κόμπα επεκτείνεται στα βήματα της μύησης του κοριτσιού:

Την αφήνεις στο δωμάτιο που την έχεις πάει. Εν τω μεταξύ, βγαίνεις έξω, φαινομενικά για δουλειά. Όμως, όχι, στην πραγματικότητα βγαίνεις με τους φίλους σου που βρίσκονται στην πόλη και διασκεδάζεις ή μπορείς να συνεχίσεις να ψάχνεις για εμπόρευμα. Όταν γυρίσεις, της λες ότι όλα πήγαν κατά διαόλου, ότι δεν ήξερες ότι θα ήταν τόσο σκληρά τα πράγματα. Πάλι χρησιμοποιείς τα γλυκά σου λόγια, έτσι ώστε να την ρίξεις και να δεχτεί να γίνει εκδιδόμενη. Μέσα σε μία εβδομάδα, σταματάς να φέρνεις ρευστό. Δεν υπάρχουν αρκετά για φαΐ, αλλά εσύ πρέπει να συνεχίσεις να πείθεις το κορίτσι. «Όχι, αγάπη μου, νομίζω ότι την έχουμε γαμήσει, αλλά δε θέλω να γυρίσω πίσω στο σπίτι σαν αποτυχημένος». Όσο το κορίτσι πιστεύει τα ψέματά σου είσαι στο σωστό δρόμο. Τα κορίτσια σού λένε ακόμη και ότι είναι πρόθυμα να δουλέψουν για να βοηθήσουν την κατάσταση, αλλά αρχικά εσύ αρνείσαι και τους λες ότι εσύ είσαι ο άντρας και ότι είναι δική σου δουλειά να τις φροντίσεις. Μετά από μια εβδομάδα, έρχεσαι σπίτι με μια ιστορία ότι έπεσες πάνω σε ένα φίλο και του είπες για τα προβλήματά σου, και λες στο κορίτσι, «Τι πιστεύεις, αγάπη μου; Συνάντησα τυχαία τον Ρόλας. Τα πράγματα πηγαίνουν καλά για αυτόν. Βγάζει ένα κάρο λεφτά. Νομίζεις ότι η γυναίκα του δουλεύει σαν εκδιδόμενη;». Δεν προτείνεις τίποτα. Απλά περιγράφεις πόσο καλά πάνε τα πράγματα για τον φίλο σου. Πάλι με γλυκά κι ευγενικά λόγια, λες, «Όχι, αγάπη μου,

κάνει αυτό που κάνει ο άνθρωπος για να ξεφύγει από τη φτώχεια» και συνεχίζεις με την ιστορία ότι όλα πηγαίνουν κατά διαόλου για σας. Μετά από ένα δεκαπενθήμερο, με την οικονομική κατάσταση να έχει γίνει αφόρητη, της λες ότι δεν μπορείς άλλο να το αντέξεις και ότι δεν ξέρεις τι άλλο να κάνεις. Υπάρχουν φορές που τα κορίτσια το προτείνουν οι ίδιες και σου λένε: «Άκου, αγάπη μου, μήπως ο φίλος σου θα μπορούσε να μας εξυπηρετήσει ούτως ώστε να δουλέψω εκεί που δουλεύει η γυναίκα του;» Εάν συμβεί αυτό, τα κατάφερες.

Το «τα κατάφερες» είναι μία στιγμή αποφασιστική. Είναι το σημείο όπου τα γλυκά λόγια του νταβατζή έχουν φέρει αποτελέσματα: Η γυναίκα «είναι πρόθυμη να κάνει τα πάντα από αγάπη». Χωρίς να καταφύγει σε φυσική βία, έχει πείσει την γυναίκα να δουλέψει στο εμπόριο του σεξ: αυτό είναι ένα από τα χαρακτηριστικά που διακρίνουν έναν νταβατζή. Εντούτοις, υπάρχουν φορές που οι γυναίκες δεν πείθονται τόσο εύκολα και οι νταβατζήδες πρέπει να είναι πιο πονηροί, όπως εξηγεί ο Κόμπα:

Σε μία περίπτωση, ένας φίλος είχε την γυναίκα, αλλά αυτή δεν έλεγε να χαλαρώσει. Δεν ήθελε να δουλέψει. Τότε ο φίλος μού ζήτησε συμβουλές... Και αποφασίσαμε να της παίξουμε ένα παιχνίδι. Αυτό εξελίχθηκε ως εξής: ο φίλος μου της είπε, «Αγάπη μου, βλέπεις, τώρα την έχουμε γαμήσει. Πρέπει να πληρώσω τα χρήματα που δανείστηκα και πρέπει να πουλήσω το αυτοκίνητό μου. Εγώ προσποιούμαι ότι είμαι αυτός στον οποίο χρωστάει λεφτά. Το πρωί, αυτός και η γυναίκα του πηγαίνουν σε ένα κατάστημα πώλησης αυτοκινήτων στην Πουέμπλα για να πουλήσει το αυτοκίνητό του. Τότε έρχεται ένας άλλος φίλος και του προσφέρει εκατό χιλιάδες πέσος για το αυτοκίνητό του, όμως το αυτοκίνητο κοστίζει εκατό πενήντα χιλιάδες πέσος και η γυναίκα του λέει: «Όχι, αγάπη μου. Πώς μπορεί να πουλήσεις το αυτοκίνητο για λιγότερα από την αξία του;» Αυτός λέει « Το ξέρω, γλυκιά μου, αλλά τι μπορούμε να κάνουμε; Εάν δεν πληρώσω αυτά που χρωστάω, θα με βάλουν στην φυλακή.

Όταν γυρνάνε σπίτι, μαζεύουν τα λεφτά τους και ξεκινάνε για το δικό μου σπίτι, σκοπεύοντας να ξεπληρώσουν το χρέος. Αυτό ήταν. Όπως μου είπε αργότερα ο φίλος μου, η γυναίκα του είπε, «Ωραία, αγάπη μου, δεν θέλω να σε βλέπω λυπημένο, μην ανησυχείς. Θα δουλέψω όπως λες, αλλά μόνο μέχρι να πάρεις πίσω το αυτοκίνητο που μόλις πούλησες. Μετά, τελείωσε». Όμως, όταν οι γυναίκες βλέπουν πόσο εύκολο είναι να βγάλουν λεφτά, είναι δύσκολο για αυτές να αφήσουν αυτήν την δουλειά. Ο φίλος μου μού είπε ότι όταν βρήκαν τα λεφτά για να αγοράσουν το αυτοκίνητο είπε στην γυναίκα του, «Ωραία, τώρα που έχουμε το αυτοκίνητο, μπορείς να σταματήσεις να δουλεύεις». Και η γυναίκα είπε, «Όχι, αγάπη μου. Όταν πάρουμε ένα σπίτι. Μετά τελείωσε». Και έτσι η γυναίκα συνέχισε να δουλεύει στο δρόμο.

Μερικοί άνδρες προσποιούνται ότι είναι «θείοι» νταβατζήδων που ζητούν το χέρι ενός κοριτσιού του χωριού για γάμο, ή «ζητάνε συγγνώμη» αφού αυτή έχει αποπλανηθεί. Ωστόσο, όταν η γυναίκα συνειδητοποιεί ότι έχει εξαπατηθεί, τί μπορεί να κάνει; Αυτή είναι η απάντηση του Κόμπα:

Μερικές φορές τα κορίτσια λένε «Είσαι μαλάκας. Με κορόιδεψες». Αλλά πρέπει να είσαι έξυπνος και να τους λες ότι δεν τους πρότεινες να κάνουν οτιδήποτε και να τους υπενθυμίζεις ότι ήθελαν να σε βοηθήσουν. Όταν γίνονται τσακωμοί μερικές φορές η γυναίκα θέλει να το παίξει εξυπνάκιας. Όταν γυρνάει από την δουλειά, σου πετάει τα λεφτά και λέει, «Πάρε τα λεφτά. Να δούμε τι θα μου φτιάξεις να φάω. Πρέπει να μείνεις ήρεμος και να χρησιμοποιήσεις την αντίστροφη ψυχολογία και να πεις, «Νομίζεις ότι επειδή έχεις λεφτά, μπορείς να μου λες τι να κάνω; Εάν δεν είσαι ευτυχισμένη μαζί μου, ορίστε τα λεφτά σου, δεν τα χρειάζομαι. Από την άλλη, δουλεύεις επειδή το θέλεις. Θα ήταν καλύτερα για εμένα να γυρίσω στο σπίτι μου, έτσι ώστε να μην περνάς όλη σου την ώρα κάνοντάς μου κριτική». Όταν τα κορίτσια βλέπουν ότι μιλάς σοβαρά για φυγή λένε, «Όχι, αγάπη μου. Συγγνώμη. Απλά πέρασα μία δύσκολη μέρα στην

δουλειά». Όμως πρέπει να συνεχίσεις το παιχνίδι σου και να κάνεις τον τρελό μέχρι αυτή να ταπεινωθεί μπροστά σου. Δηλαδή, πρέπει να της το ξεκαθαρίσεις ότι δεν την χρειάζεσαι στην ζωή σου.

Στο «Αναλώσιμοι Άνθρωποι*: η Νέα Δουλεία στην Παγκόσμια Οικονομία*» *(*1999), ο Κέβιν Μπέιλς επιβεβαιώνει ότι στην Ταϊλάνδη, «η νέα δουλεία προσπορίζεται την οικονομική αξία των ατόμων ενώ τα κρατάει κάτω από πλήρη υποχρεωτικό έλεγχο, αλλά χωρίς να ισχυρίζεται ότι αποτελούν ιδιοκτησία ή να δέχεται την ευθύνη για την επιβίωσή τους… Ο σκλάβος είναι ένα εμπόρευμα, το οποίο προστίθεται στην παραγωγική διαδικασία όταν χρειάζεται, αλλά χωρίς πλέον να κοστίζει πολύ από άποψη κεφαλαίου». Στην περίπτωση των σκλάβων του σεξ, οι νταβατζήδες κερδίζουν τεράστια ποσά με το να εξασκούνε εξουσία πάνω στο κορίτσι για να εξασφαλίσουν την υπακοή του και την υποταγή του. Οι γυναίκες απλά γίνονται εμπορεύσιμα, ανταλλάξιμα και αναλώσιμα αγαθά.

Το βιβλίο του Αντόνιο Σάλας *«Η Χρονιά που Εμπορευόμουνα Γυναίκες»* (2004), είναι επίσης αποκαλυπτικό. Με μια κρυφή κάμερα, αυτός ο Ίσπανός δημοσιογράφος προσποιούταν ότι είναι ένας σωματέμπορος για έναν χρόνο προκειμένου να συνθέσει το πάζλ του εμπορίου του σεξ στην Ίσπανία. Η έρευνά του τον οδήγησε από τα πιο σκοτεινά μέρη όπου οι εκδιδόμενες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, μέχρι σε μπαρ, ξενοδοχεία και αίθουσες μασάζ, όπου κατέγραψε πορνεία υψηλού επιπέδου μέσω καταλόγων. Ο Σάλας επισημαίνει πως οι νταβατζήδες χρησιμοποιούν ποικίλες στρατηγικές για να παγιδέψουν γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων του γάμου, των ψευδών προσφορών για απασχόληση, του χρέους, της μαγείας και ούτω καθ' εξής. Χωρίς νταβατζήδες και σωματέμπορους, δεν θα μπορούσε κάποιος να κατανοήσει την εξαναγκαστική πορνεία. Ο Σάλας δηλώνει: «Οι εκδιδόμενες δεν είναι τίποτα παραπάνω από την κορφή του τεράστιου παγόβουνου που αποτελεί την βιομηχανία του σεξ, μια επιχείρηση κολοσσιαίων διαστάσεων».

Η επιστροφή στην παλιά βία

Στην διάρκεια αυτής της έρευνας συχνά αναρωτήθηκα γιατί υπάρχει τέτοια αύξηση στον αριθμό των γυναικών και των κοριτσιών στο εμπόριο του σεξ παγκοσμίως. Ήδη το ανέπτυξα αυτό στο κεφάλαιο για τους πελάτες. Και οι δύο, ο Βίκτωρ Μάλαρεκ και ο Μοντιέλ Τόρες, δείχνουν μέσω των λεγομένων των προμηθευτών και των καταναλωτών της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, ένα κοινό στοιχείο που δεν θα έπρεπε να αγνοούμε: μία οπισθοδρόμηση στην απελευθέρωση των γυναικών. Η αμφισβήτηση των παραδοσιακών προτύπων της αρρενωπότητας, κάτι το οποίο δεν είχε ξανασυμβεί στο παρελθόν, εξαγρίωσε εκατομμύρια ανδρών. Σχεδόν σε όλες τις κουλτούρες υπάρχουν σεξιστικές αξίες που έχουν παραμείνει αμετάβλητες. Αυτές έχουν επιβάλλει πατριαρχικές σχέσεις που απαιτούν υπακοή και χρησιμοποιούν βία προκειμένου να ασκήσουν έλεγχο στις γυναίκες.

Ο Όσκαρ Μοντιέλ παρέχει μια εξήγηση για να καταλάβουμε την συμπεριφορά των σωματεμπόρων που εκμεταλλεύονται σεξουαλικά ενήλικες και παιδιά. Εξηγεί πώς οι νεαροί αρσενικοί οδηγοί τακ-τακ στην Καμπότζη μπορούν να πάρουν πελάτες για να κάνουν σεξ με τις μικρές τους αδελφές και ξαδέλφες ή πώς νεαροί άνδρες, μόλις έφηβοι, διαπραγματεύονται τις τιμές κοριτσιών που είναι τεσσάρων ή πέντε χρονών με ερευνητές, οι οποίοι εμφανίζονται σαν πελάτες μπροστά από κρυφές κάμερες, όπως φαίνεται στο You Tube.

> *Οι άνδρες ατομικά και συλλογικά, έχουν ιστορικά κυριαρχήσει πάνω στις γυναίκες στις αγροτικές κοινότητες και στις κοινότητες των ιθαγενών, και από αυτό προκύπτουν πολιτιστικές πρακτικές που δίνουν στους άνδρες σεξουαλικό μονοπώλιο πάνω στις γυναίκες: «απαγάγοντας μία νύφη», «αγοράζοντας μία νύφη», ή με πολυγαμία. Μια πιθανή εξήγηση για την αύξηση και την αντοχή της μαστροπείας σε αυτές τις κοινότητες είναι η προσαρμογή των αντρών στα*

«παραδοσιακά» πολιτιστικά μέσα του ελέγχου των γυναικείων σωμάτων έτσι ώστε να ταιριάζουν προς το εμπόριο του σεξ, το οποίο προωθείται σαν ένα επάγγελμα και σαν τρόπος ζωής.

Το να είναι κάποιος νταβατζής αποτελεί μέρος μίας διαδικασίας μάθησης και υιοθεσίας μιας ειδικής μορφής αρρενωπότητας, η οποία μπορεί να γίνει αντιληπτή σαν ένα προνόμιο που παρέχεται από το σύστημα της πατριαρχίας. Ο έλεγχος που οι άνδρες ασκούν πάνω στα σώματα των γυναικών υποδηλώνει ότι η σχέση μεταξύ νταβατζή και εκδιδόμενης στηρίζεται σε μια ανισορροπία ισχύος θεμελιωμένη σε διαφορές φύλου.

Αφού μελέτησε εκατοντάδες σωματέμπορους και πορνοπελάτες, ο Βίκτωρ οδηγήθηκε στο συμπέρασμα:

Εάν πραγματικά θέλουμε να κάνουμε κάτι για την πορνεία, πρέπει να αναγνωρίσουμε τον ρόλο των πελατών (johns), και πρέπει αυτοί να αναλάβουν τις ευθύνες των πράξεών τους. Εάν η πορνεία μπορεί να κατανοηθεί σαν ένα αποτέλεσμα ευκαιριών και αποφάσεων, οι ευκαιρίες πάντα ανήκουν στον πελάτη που επιλέγει να πληρώσει μια γυναίκα για σεξ. Οι πελάτες «επιλέγουν» να πάνε με ένα «εργαζόμενο κορίτσι» αντί να επενδύσουν σε μια διαπροσωπική σχέση. Επιλέγουν να πάνε σε προορισμούς σεξοτουρισμού σε φτωχές χώρες επειδή αισθάνονται απογοητευμένοι ή φοβισμένοι από τις Δυτικές γυναίκες. Αποφασίζουν να μην βλέπουν την οδυνηρή πραγματικότητα αυτών των γυναικών και των κοριτσιών που έχουν βάλει τα σώματά τους προς ενοικίαση. Αυτοί επιβάλλουν την θέλησή τους σε εξαιρετικά ευάλωτες γυναίκες.

Οι πελάτες είναι αυτοί που στην πραγματικότητα έχουν την ευκαιρία να διαλέξουν, και αυτοί είναι που κερδίζουν όταν η πορνεία νομιμοποιείται… Η κοινωνία θα πρέπει να αντιμετωπίσει την υποβάθμιση της αρρενωπότητας και τον καταστροφικό χαρακτήρα της συμπεριφοράς των αρσενι-

κών. Η πορνεία περιορίζει σοβαρά την δυνατότητα δημιουργίας σχέσεων ισότητας, σεβασμού και ειλικρίνειας μεταξύ ανδρών και γυναικών σε κάθε πλευρά της ζωής. Διδάσκει τους άνδρες και τα αγόρια να πιστεύουν ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια είναι σεξουαλικά αντικείμενα για την δική τους χρήση, αντί για ανθρώπινα όντα που είναι ίσα προς αυτούς.

Οι ίδιοι μηχανισμοί που οδηγούν στην οικιακή ή στην ενδοοικογενειακή βία, επιδρούν πάνω στον τρόπο που η καθημερινή ζωή των γυναικών που εξαναγκάζονται σε πορνεία γίνεται αντικείμενο σφετερισμού και ελέγχου. Σύμφωνα με το Ταμείο Ανάπτυξης για τις Γυναίκες (United Nations Development Fund for Women, στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) των Ηνωμένων Εθνών, έξι στις εννέα γυναίκες υποφέρουν ενδοοικογενειακή βία, φυσική, σεξουαλική, ψυχολογική, ή οικονομική, στα χέρια ενός συζύγου, φίλου ή εραστή. Όπως οι κακοποιημένες γυναίκες, αυτές που εξωθούνται στο εμπόριο του σεξ μέσω οικογενειακών ή αισθηματικών σχέσεων, θα αρνηθούν ότι υφίστανται οποιαδήποτε βία εκτός εάν τους προσφερθούν πραγματικές εναλλακτικές λύσεις.

Η εκμετάλλευση και οι διακρίσεις από τους πελάτες, τους σωματέμπορους, τους αστυνομικούς και την κοινωνία γενικά αφήνουν ένα τέτοιο σημάδι σε μερικές γυναίκες που από την στιγμή που θα ξεφύγουν από την δουλεία γίνονται ισχυρές και επιτυχημένες αγωνίστριες για την κατάργηση της πορνείας. Μεταξύ αυτών είναι η Νόρμα Χόταλινγκ, ιδρύτρια του SAGE (Standing Against Global Exploitation) (Στεκόμαστε Ενάντια στην Παγκόσμια Εκμετάλλευση, Σ.τ.μ.), που έχει την βάση του στο Σαν Φρανσίσκο. Η Νόρμα, την οποία συνάντησα λίγα χρόνια προτού πεθάνει από καρκίνο του παγκρέατος, κατάφερε να διωχθούν νταβατζήδες που εκμεταλλευόντουσαν κορίτσια και νεαρές γυναίκες. Ήταν, επίσης, υπεύθυνη για το πρώτο πρόγραμμα εκπαίδευσης πελατών που είχαν συλληφθεί για την συμμετοχή τους σε πορνεία. Εντούτοις, μία από τις πιο σημαντικές καταγγελίες που έχουν γίνει από ενήλικες γυναίκες στο εμπόριο του σεξ αφορά την παρέμβαση των ομάδων υπέρ της απαγόρευσης της πορνείας σε τέτοιο βαθμό στις ζωές τους, ώστε οργανώνουν εφορμήσεις

της αστυνομίας κατά τις οποίες οι εκδιδόμενες κακοποιούνται, ενοχοποιούνται, απελαύνονται, και, σε πολλές περιπτώσεις, βιάζονται και φυλακίζονται.

Σε χώρες όπου υπάρχουν νόμοι ενάντια στην οικιακή και στην ενδοοικογενειακή βία, η αστυνομία συνήθως συλλαμβάνει τον θύτη και όχι την κακοποιημένη γυναίκα. Τότε γιατί συλλαμβάνουν τις γυναίκες που ασκούν πορνεία; Και γιατί οι νταβατζήδες και οι πελάτες παραμένουν ελεύθεροι στο 90% των περιπτώσεων; Η απάντηση είναι ξεκάθαρη: αυτό συμβαίνει σχεδόν παντού στον κόσμο εξαιτίας των διακρίσεων ενάντια στις γυναίκες και της αποδοχής του σεξουαλικού εκτραχηλισμού των ανδρών, του τρόπου με τον οποίο σχεδιάζονται οι νόμοι για την σεξουαλική εκμετάλλευση, των προκαταλήψεων και της διγλωσσίας που κρύβουν αυτοί οι νόμοι, και των κατευθυντήριων γραμμών που ακολουθούνται για την εφαρμογή τους.

Μία θρησκευτική σταυροφορία

Σε μία έκθεση του 2008 από το Ύπουργείο Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών, η πρώην υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ Κοντολίζα Ράις δήλωσε ότι η κατάργηση της δουλείας ήταν «η μεγάλη επιτακτική ηθική ανάγκη της εποχής μας». Αυτή τροφοδότησε τη διαμάχη μεταξύ αυτών που θέλουν να καταργήσουν την πορνεία και αυτών που θέλουν να ρυθμίσουν το εμπόριο του σεξ. Δεν υπήρχε τρόπος να κρατηθεί κανείς σε απόσταση. Σύμφωνα με την κυβέρνηση του προέδρου Μπους, σε αυτό το ζήτημα, «ή είσαι με το Θεό ή είσαι με το Διάβολο». Το 2009 η Χίλαρι Κλίντον, που διαδέχθηκε την Ράις, χαμήλωσε τους τόνους της συζήτησης. Η κυβέρνηση του Ομπάμα παραδέχθηκε ότι το ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων δεν έχει καλυφθεί πλήρως και ο τρόπος με τον οποίο έχει καλυφθεί -σε μία γλώσσα σχεδόν μονομερώς επιβληθείσα από την Ουάσινγκτον- χρειαζόταν να αναθεωρηθεί.

Πριν καταργηθεί η δουλεία στις Ηνωμένες Πολιτείες, η νομική συζήτηση εστίασε πάνω στο εάν ένας δούλος θα μπορούσε να θεωρηθεί σαν ένα πλήρες άτομο ή μόνο τρία πέμπτα ενός ατόμου. Όσο διαρκούσε η δουλεία, οι έμποροι δούλων, οι ιδιοκτήτες τους και οι εκμεταλλευτές τους ήταν αόρατοι στον κόσμο, όπως ήταν και οι νόμοι που είχαν δημιουργηθεί για να προστατεύουν τα συμφέροντά τους. Κάτι ανάλογο συμβαίνει σήμερα με την διγλωσσία των αρχών για την πορνεία. Για παράδειγμα, στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι έγκλημα να είσαι πελάτης μίας εκδιδόμενης. Εν τούτοις, χιλιάδες νάιτ κλαμπ, αίθουσες μασάζ και υπηρεσίες συνοδών διαφημίζονται στις πιο έγκυρες εφημερίδες και τους χορηγούνται κρατικές άδειες, δέχονται πιστωτικές κάρτες και κινούνται στα όρια μεταξύ νομιμότητας και παρανομίας.

Πολλοί άνθρωποι που εμπλέκονται στην παγκόσμια συζήτηση για την εμπορία ανθρώπων και την πορνεία δεν ξέρουν τι νόμοι υπάρχουν, τι λένε αυτοί και τι και ποιον προστατεύουν. Αυτός είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους υπάρχουν περισσότερες ανούσιες συζητήσεις -γεμάτες από θρησκευτικά και ηθικά συναισθήματα σχετικά με την σεξουαλική ελευθερία- από ότι σοβαρές συζητήσεις για τις δυτικές διαπολιτισμικές επιρροές και τον ρόλο που παίζουν οι ομοσπονδιακοί και οι κρατικοί νόμοι, όπως επίσης οι διεθνείς συμβάσεις που έχουν επικυρωθεί από την πλειοψηφία των κρατών.

Η πλειοψηφία των αγωνιστών από τους οποίους πήρα συνέντευξη σε όλο τον κόσμο είναι ξεκάθαροι πάνω στο θέμα, ότι οι άνθρωποι δεν μπορούν -ή δεν θέλουν- να δουν την σύνδεση μεταξύ της σωματεμπορίας και της πορνείας. Αυτοί οι οποίοι επιδίδονται στο εμπόριο του σεξ είναι οι μεγάλοι κερδισμένοι από την κοινωνική σύγχυση και την αδράνεια: όσο οι άνθρωποι συνεχίζουν να υπερασπίζονται την πορνεία σαν μέρος μιας φιλελεύθερης φιλοσοφίας, χωρίς να προχωράνε στο βάθος του ζητήματος της σωματεμπορίας, οι ιδιοκτήτες δούλων -όπως η ομάδα που διευθύνει επιτυχημένα sex-shop στην Καρτατζένα, στην Κολομβία, και έχει χρηματοδοτήσει την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εκδιδομένων- θα συνεχίσουν να βγάζουν εκατομμύρια δο-

λάρια κάθε χρόνο. Το 1998, η Κολομβιανή αστυνομία συνέλαβε 29 νταβατζήδες και έσωσε 370 αγόρια και κορίτσια μεταξύ των ηλικιών των 12 και 16 που είχαν εξαναγκαστεί σε πορνεία και παιδική πορνογραφία από αυτούς τους επιχειρηματίες.

Νόμοι και Συμφωνίες

Από τα 175 κράτη που ερευνήθηκαν το 2009, το Πρόγραμμα Προστασίας, ένα ίδρυμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που βασίζεται στην Πανεπιστημιακή Σχολή Ανώτερων Διεθνών Σπουδών Τζων Χόπκινς της Ουάσιγκτον D.C. (από το District of Columbia, για να διακρίνεται μάλλον από την πολιτεία Ουάσιγκτον των Η.Π.Α., Σ.τ.μ.) παρέχει τις ακόλουθες στατιστικές:

- Πενήντα εννέα χώρες έχουν πλήρη νομοθεσία ενάντια στη σωματεμπορία.
- Εβδομήντα έξι χώρες έχουν ποινικές διατάξεις ενάντια στη σωματεμπορία.
- Δεκατρείς χώρες έχουνε σχέδιο νόμου ενάντια στησωματεμπορία.
- Έξι χώρες έχουν διατάξεις ενάντια στη σωματεμπορία στους νόμους τους που αφορούν την μετανάστευση και άλλους νόμους.
- Έξι χώρες έχουν έναν νόμο ενάντια στην σωματεμπορία ή διατάξεις, που σχετίζονται μόνο με τα παιδιά.
- Δεκαεπτά χώρες δεν έχουν νόμους ενάντια στην σωματεμπορία (αλλά απαγορεύουν την πορνεία).

Ας επικεντρωθούμε σε μερικούς από αυτούς τους νόμους. Οι πιο σημαντικοί από αυτούς θεσπίστηκαν μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Το 1949, δημιουργήθηκε η σύμβαση του Ο.Η.Ε. για την

Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων και της Εκμετάλλευσης ή της Πορνείας Άλλων. Από τις 430 γυναίκες και τους 312 άντρες που πήρα συνέντευξη, οι εννέα στους δέκα που ρώτησα δεν είχαν ακούσει ποτέ για αυτήν. Τόσο παλιά, όσο από το 1949, συζητιόταν η εξάλειψη της πορνείας, όμως χωρίς αναφορά σε πελάτες και νταβατζήδες. Δεν υπήρχε αναφορά στην αγορά πορνείας που δημιουργήθηκε ειδικά και υποστηρίχθηκε από τις ένοπλες δυνάμεις της Ίαπωνίας και των Η.Π.Α. αν και αυτή ήταν η πιο αξιοσημείωτη και σκανδαλώδης από πολλές (ανάλογες, Σ.τ.μ.) περιπτώσεις.

Αυτή η σύμβαση είναι μία νομικά δεσμευτική συμφωνία που διακηρύσσει ότι «η πορνεία και το συνοδευτικό κακό της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την πορνεία είναι ασυμβίβαστα με την αξιοπρέπεια και την αξία του ανθρώπου και θέτουν σε κίνδυνο την ευημερία του ατόμου, της οικογένειας και της κοινότητας». Η σύμβαση συμπεριλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές διατάξεις:

Άρθρο 1:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν όπως τιμωρείται παν άτομον όπερ, προς ικανοποίησιν των πόθων άλλων προσώπων:

1. Προάγει, αποπλανεί ή παρασύρει επί σκοπώ πορνείας έτερον άτομον έστω και τη συναινέσει του.

2. Εκμεταλλεύεται την παρ' ετέρου ατόμου άσκησιν πορνείας έστω και τη συναινέσει του.

Άρθρο 2:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν περαιτέρω όπως τιμωρήται παν άτομον όπερ :

1. Διατηρεί, διευθύνει ή χρηματοδοτεί εν γνώσει του ή συμβάλλει εις την χρηματοδότησιν οίκου ανοχής.

2. Εκμισθώνει ή μισθώνει εν γνώσει του το σύνολον ή μέρος ακινήτου ή άλλου χώρου επί σκοπώ πορνείας ετέρου προσώπου.

Άρθρο 6:

Έκαστον Συμβαλλόμενον Μέρος συμφωνεί όπως λάβη παν αναγκαίον μέτρον διά την ακύρωσιν ή κατάργησιν παντός νόμου, κανονισμού ή διοικητικής διατάξεως δυνάμει των οποίων τα άτομα άτινα ασκούν ή είναι ύποπτα ασκήσεως πορνείας οφείλουν είτε να εγγράφωνται εις ειδικούς πίνακας είτε να έχουν ειδικά πιστοποιητικά είτε να συμμορφούνται προς οιαδήποτε εξαιρετικά μέτρα εποπτείας ή υποχρεώσεως προς γνωστοποίησιν.

Άρθρο 16:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν όπως λάβουν ή ενθαρρύνουν, διά της μεσολαβήσεως των δημοσίων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών, υγειονομικών, κοινωνικών, οικονομικών ή ετέρων παρεμφερών υπηρεσιών των, τα κατάλληλα μέτρα διά την πρόληψιν της πορνείας και την αναμόρφωσιν και κοινωνικήν αποκατάστασιν των θυμάτων της πορνείας και των αδικημάτων των προβλεπομένων υπό της Συμβάσεως.

Άρθρο 17:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωσιν όπως, όσον αφορά εις την μετανάστευσιν, λάβουν και διατηρήσουν εν ισχύι, εντός των ορίων τών υπό της παρούσης Συμβάσεως καθοριζομένων υποχρεώσεών των, τα μέτρα άτινα προορίζονται διά την καταπολέμησιν της σωματεμπορίας του ενός ή του ετέρου φύλου επί σκοπώ πορνείας. Ειδικώς αναλαμβάνουν την υποχρέωσιν όπως:

1. Εκδίδουν τους αναγκαίους κανονισμούς διά την προστασίαν των μεταναστών, και ειδικώτερον των γυναικών και των παίδων, τόσον εις τον τόπον αφίξεως και τον τόπον αναχωρήσεώς των όσον και καθοδόν.

2. Λαμβάνουν μέτρα διά την οργάνωσιν καταλλήλου προπαγάνδας διά την διαφώτισιν του κοινού ως προς τους κινδύνους της σωματεμπορίας.

3. Λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ίνα ασκήται εποπτεία εις τους σιδηροδρομικούς σταθμούς, αεροδρόμια, λιμένας και κατά την διάρκειαν των ταξιδίων ως και εις άλλους δημοσίους χώρους, με σκοπόν την παρεμπόδισιν της διεθνούς σωματεμπορίας της αποβλεπούσης εις την εκπόρνευσιν.

Άρθρον 20

Τα Μέρη της παρούσης Συμβάσεως αναλαμβάνουν την υποχρέωσιν, εάν δεν το έχουν ήδη πράξει, να λάβουν τα αναγκαία μέτρα διά την επιτήρησιν των γραφείων και των πρακτορείων επαγγελματικής τοποθετήσεως, ίνα αποφευχθή όπως πρόσωπα αναζητούντα απασχόλησιν, και ιδία αι γυναίκες και τα παιδία, εκτίθενται εις τον κίνδυνον της πορνείας.

Άλλες συμφωνίες και νόμοι συμπεριλαμβάνουν:

- *Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC)*
- *Σύμβαση του ΟΗΕ για την Εξάλειψη Όλων των Μορφών Διακρίσεως κατά των γυναικών (CEDAW)*
- *Διαμερικανική Σύμβαση για την Πρόληψη, την Τιμωρία και την Εξάλειψη της Βίας κατά Γυναικών, 1994 (Σύμβαση Μπελέμ ντο Παρ)*
- *Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική*

πορνεία και παιδική πορνογραφία, 2000

- *Σύμβαση κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος, 2000*
- *Διεθνής Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Μεταναστών Εργαζομένων και των Μελών των Οικογενειών τους*
- *Αμερικανική Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Σύμβαση του Σαν Χοσέ)*
- *Σύμβαση για την Κατάργηση της Αναγκαστικής Εργασίας, 1957 (αριθ. 105)*
- *Σύμβαση για την Απαγόρευση των Χειρότερων Μορφών Εργασίας των Παιδιών, 1999 (αριθ. 182)*

Τα Πρωτόκολλα του Παλέρμο: δύο πρωτόκολλα στη Σύμβαση κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος, που υιοθετήθηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη το 2000, που αποτελούνται από το Πρωτόκολλο για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Παράνομης Διακίνησης και Εμπορίας Προσώπων, ιδιαίτερα Γυναικών και Παιδιών (επίσης αναφερόμενο σαν «Πρωτόκολλο για την Εμπορία Ανθρώπων»), και το Πρωτόκολλο κατά της Λαθραίας Μεταφοράς μεταναστών από Ξηράς, Θαλάσσης και Αέρος

Διακήρυξη του Πεκίνου και Σχέδιο Δράσης, Τέταρτη Παγκόσμια Διάσκεψη για τις Γυναίκες, Πεκίνο 1995, η οποία υιοθετήθηκε από 189 χώρες

Πρέπει να σημειωθεί ότι η συνάντηση που επακολούθησε μετά την Διάσκεψη του Πεκίνου, γνωστή επίσης και σαν Πεκίνο Συν 10, έλαβε χώρα στην έδρα του ΟΗΕ στην Νέα Ύόρκη το 2005. Κατά την διάρκεια των συνεδριάσεων του Πεκίνου Συν 10 υιοθετήθηκε το Ψήφισμα 49/2 «Για την εξάλειψη της ζήτησης γυναικών και κοριτσιών θυμάτων σωματεμπορίας για κάθε μορφής εκμετάλλευση». Το ψήφισμα τονίζει την αύξηση της εμπορί-

ας ανθρώπων σε διεθνή κλίμακα, ιδιαίτερα με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση, η οποία δυσανάλογα επηρεάζει τις γυναίκες και τα κορίτσια. Επίσης εκφράζει την ανησυχία για το ότι η εκμετάλλευση των γυναικών σε κυκλώματα διεθνούς πορνείας και εμπορίας ανθρώπων έχει γίνει μια από τις κύριες προτεραιότητες του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος. Αυτό καλεί τις κυβερνήσεις να υιοθετήσουν, να ενδυναμώσουν και να επιβάλλουν νομοθετικές ρυθμίσεις και άλλα εκπαιδευτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά μέτρα συμπεριλαμβανόμενης της διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας, για να αποτρέψουν τους εκμεταλλευτές και να εξαλείψουν την ζήτηση. Συστήνει τα κράτη να συμπεριλάβουν νόμους για την εμπορία ανθρώπων στον ποινικό κώδικα, να υποστηρίξουν την δικαστική συνεργασία και να εφαρμόσουν την Σύμβαση του Ο.Η.Ε. κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και το Πρωτόκολλό της για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Παράνομης Διακίνησης και Εμπορίας Προσώπων, ιδιαίτερα Γυναικών και Παιδιών.

Το Σημείο 2 του ψηφίσματος καλεί τις κυβερνήσεις και την κοινωνία των πολιτών να «λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση του κοινού πάνω στο ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων, ιδιαίτερα γυναικών και κοριτσιών, συμπεριλαμβανομένων της αντιμετώπισης της ζήτησης, της δημοσίευσης νόμων, κανονισμών και ποινών σχετικών με αυτό το ζήτημα που θα τονίζουν ότι η εμπορία ανθρώπων είναι έγκλημα, προκειμένου να εξαλείψουν την ζήτηση για γυναίκες και κορίτσια θύματα σωματεμπορίας, συμπεριλαμβανομένης της ζήτησης από σεξοτουρίστες».

Το Σημείο 3 ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις να «εντείνουν την συνεργασία με τις Μ.Κ.Ο. προκειμένου να επεξεργαστούν και να εφαρμόσουν ολοκληρωμένα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων τηλεφωνικών γραμμών βοήθειας και προγραμμάτων για να παράσχουν καταφύγιο σε θύματα ή εν δυνάμει θύματα εμπορίας ανθρώπων και αποτελεσματική συμβουλευτική και εκπαίδευση

για την κοινωνική και οικονομική επανένταξη των θυμάτων στην κοινωνία».

Το Σημείο 4 προτρέπει τον επιχειρηματικό τομέα, ιδιαίτερα την τουριστική βιομηχανία και τους προμηθευτές Διαδικτύου, να «επεξεργαστούν η να επιμείνουν σε κώδικες συμπεριφοράς, με σκοπό να εμποδίσουν την εμπορία ανθρώπων και να προστατέψουν τα θύματα τέτοιας εμπορίας, ειδικά όσον αφορά την εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση, και να προάγουν τα δικαιώματά τους, την αξιοπρέπεια και την ασφάλεια μέσω της συνεργασίας τους με κυβερνήσεις και Μ.Κ.Ο.».

Τώρα, παρά την ύπαρξη όλων αυτών των διεθνών νομικών εργαλείων και των πολιτικών συμφωνιών, συχνά η πίεση που ασκείται από τα Ηνωμένα Έθνη και το Ύπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ απειλεί να προκαλέσει πόλωση στην κοινωνία γύρω από το ζήτημα του εμπορίου του σεξ, ενώ αυτοί που συνεχίζουν να παραμένουν οι χαμένοι είναι τα θύματα της δουλείας.

11.

Μαφία και παγκοσμιοποίηση

Αφού ερεύνησα τις μαφίες και την συμπεριφορά των μελών τους, κατέληξα να αντιληφθώ ότι η εμπορία ανθρώπων δεν είναι μία στατική εγκληματική επιχείρηση. Εξελίσσεται διαρκώς, ακριβώς όπως η παγκοσμιοποίηση. Όταν κάποιοι φίλοι μου έμαθαν ότι έγραφα αυτό το βιβλίο, συχνά ρωτούσαν: Είναι πράγματι η μαφία αναμεμιγμένη στην εμπορία ανθρώπων; Εμείς οι άνθρωποι ζούμε την ζωή μας βασιζόμενοι σε αντιλήψεις, όχι πραγματικότητες: οι περισσότεροι άνθρωποι φαντάζονται την μαφία όπως αυτή παρουσιάζεται σε τηλεοπτικά σίριαλ σαν το «Οι Σοπράνο». Εάν διαβάσουμε στην εφημερίδα ότι η Καμόρα σκότωσε εφτά αστυνομικούς στην Ίταλία, στην πραγματικότητα δεν το πολυσκεπτόμαστε. Ωστόσο, εάν δούμε τον Τόνι Σοπράνο σε θεραπεία να συζητάει τους λόγους για την αϋπνία του και την ανάγκη να σκοτώσει τους εχθρούς του, αυτό φαίνεται πραγματικό και πιο κοντινό. Το να βλέπει κανένας ανθρωπιά σε ένα γκάνγκστερ, είναι ενοχλητικό, αλλά είναι επίσης γοητευτικό. Ο Σοπράνο σκοτώνει και αποσπάει χρήματα δια της βίας. Διαπράττει εγκλήματα και ξεπλένει χρήματα, όμως είναι επίσης ένας καλός πατέρας και ένας στοργικός σύζυγος, παρόλο που είναι άπιστος.

Μεταξύ των γυναικών που πήρα συνέντευξη, υπήρχαν μερικές πρώην σύζυγοι μεγαλομαφιόζων: τέσσερις ήταν παντρεμένες με εμπόρους ναρκωτικών και τρεις με διεθνείς σωματέμπορους που διαθέτουν μπαρ σε μεγάλες πόλεις. Αυτές είδαν την ανθρώπινη πλευρά αυτών των ανθρώπων, αισθάνθηκαν ότι τις αγαπάνε και προσελκύστηκαν από αυτούς. Όπως είδαμε στο κεφάλαιο για τους νταβατζήδες, υπάρχουν άντρες που εκμεταλλεύονται την τέχνη της αποπλάνησης και της συναισθηματικής χειραγώγησης.

Η λογοτεχνική, ρομαντικοποιημένη απεικόνιση της μαφίας, την οποία κάποιοι άνθρωποι βρίσκουν ελκυστική, δεν μας βοηθάει για να καταλάβουμε πώς πραγματικά δουλεύει η μαφία. Αυτό που η μαφία πουλάει είναι η απεριόριστη εξουσία και η γοητεία του χρήματος. Σε αυτόν τον επιφανειακό κόσμο όπου τα πάντα πουλιούνται, αυτό που οι νέοι θέλουν δεν είναι μόνο πολλά και γρήγορα χρήματα σε μεγάλες ποσότητες -τα οποία δεν είναι ποτέ «εύκολα» χρήματα- αλλά επίσης και την αίγλη που η μαφία μπορεί να τους προσφέρει. Έτσι, οι ιδιοκτήτες καζίνων στην Καμπότζη, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Νεβάδα των Η.Π.Α., όπως επίσης και οι ιδιοκτήτες κομψών κωλόμπαρων στο Μεξικό, στην Κολομβία και στην Ίσπανία, έχουν πρόσβαση στις πλούσιες τάξεις, κάνουν προσφορές σε πολιτικές εκστρατείες, και επενδύουν στην ευημερία των ανθρώπων. Όταν συνελήφθη ο εκπρόσωπος των πιο ισχυρών καρτέλ του Μεξικού, ο Χοακίν «ελ Τσάπο» Γκουζμάν, δήλωσε ότι το αφεντικό είχε απαγορέψει τις απαγωγές προκειμένου να διατηρήσει την κοινωνική ειρήνη. Μερικοί Μεξικανοί έμποροι ναρκωτικών ελέγχουν ολόκληρες πόλεις όπου επιστρώνουν δρόμους, χτίζουν εκκλησίες και σχολεία και στρατολογούν μικρεμπόρους ναρκωτικών.

Οι πολιτικοί απαγορεύουν τις εκτρώσεις και οι επιχειρηματίες επενδύουν χρήματα για να νομιμοποιηθεί η πορνεία στα γκέτο «μακριά από τα βλέμματα των καθωσπρέπει γυναικών». Θέλουν να κρατούν αυτές τις άλλες γυναίκες κρυμμένες, επειδή είναι δούλες και πρέπει να ελέγχονται.

Ταυτόχρονα η βιομηχανία του σεξ εκσυγχρονίζεται, παγκοσμιοποιείται, και προωθείται με πολιτικά ορθούς όρους. Η μαφία θα προσπαθεί πάντα να μας πείσει ότι είμαστε ελεύθεροι, όταν, σαν καταναλωτές, υποδουλώνουμε άλλους, και ότι οι γυναίκες είναι ελεύθερες γιατί μπορούν να διαλέξουν εάν θέλουν να είναι σκλάβες των πελατών τους. Οι αριστερές και μεταμοντέρνες φεμινίστριες δεν είναι οι μόνες που χάφτουν αυτό το παραμύθι. Κρυμμένη πίσω από το ράσο του κλήρου και τον εσταυρωμένο, η δεξιά, η οποία απολαμβάνει πορνεία υψηλού επιπέδου, την υποστηρίζει επίσης.

Ιππεύοντας την πολιτική

Γιατί η παγκοσμιοποίηση άφησε την Ταϊλάνδη, την Καμπότζη και μερικές χώρες της Λατινικής Αμερικής να υποφέρουν από την ανισότητα που ευνοεί το οργανωμένο έγκλημα; Στο τέλος της δεκαετίας του 1980 και κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990, πολλές αναπτυσσόμενες χώρες βρέθηκαν κάτω από ισχυρές πιέσεις για να ενσωματωθούν στα διεθνή επιχειρηματικά και χρηματιστηριακά δίκτυα.

Η παγκοσμιοποίηση επέτρεψε στις μαφίες να κρυφτούνε στα διάκενά της. Έκανε επίσης την καλλιεργημένη μεσαία τάξη να πιστεύει ότι βρισκόμαστε σε έναν συνδεδεμένο κόσμο όπου μοιραζόμαστε κοινά συμφέροντα. Αυτή η λαθεμένη αντίληψη κάνει αδύνατο το να εναντιωθούμε στον ρατσισμό, στην διαίρεση των ανθρώπων σε τάξεις, και στον σεξισμό που αναπτύσσουν η νεοφιλελεύθερη πολιτική εδώ και πολλά χρόνια. Η μαφία το αντιλαμβάνεται καθαρά: η δύναμή της προέρχεται από την βαθιά αδικία και τα νομικά και πληροφοριακά κενά που προκαλούνται από τον καπιταλισμό.

Οι μαφιόζοι κάνουν οικονομικές συμφωνίες χωρίς περιορισμούς με φιλόδοξους πολιτικούς που χρειάζονται να βελτιώσουν την θέση τους προκειμένου να αποφύγουν να τιμωρηθούν από την Ουάσιγκτον. Αυτές οι συμφωνίες και η συνεχής κοινωνική πίεση ενάντια στην σωματεμπορία έχουν δημιουργήσει μια νέα γενιά πολιτικά ορθών νταβατζήδων και σωματεμπόρων με έναν νέο τρόπο να διαχειρίζονται τα πράγματα.

Στην Ταϊλάνδη, μερικές Μ.Κ.Ο. επιμένουν ότι η μαφία προσφέρει χρήματα σε καταφύγια θυμάτων. Η κυβέρνηση της Ταϊλάνδης προσφέρει υποστήριξη σε περισσότερα από διακόσια καταφύγια για παράνομους μετανάστες και θύματα βίας. Ύπήρξε αδύνατο για εμένα να τα επισκεφτώ, λόγω του ότι οι δημοσιογράφοι δεν είναι ευπρόσδεκτοι να χώνουν την μύτη τους σε ένα πρόβλημα που η κυβέρνηση θέλει να κρύβει από την διεθνή κοινότητα. Σύμφωνα με την AFESIP, τα περισσότερα θύματα είναι

γυναίκες κάτω από την ηλικία των τριάντα από το Βιετνάμ, την Ίνδονησία, την Ρωσία, την Βιρμανία, την Κίνα και το Ουζμπεκιστάν. Μερικοί ντόπιοι ειδικοί λένε ότι όταν οι σωματέμποροι αποφασίζουν να απαλλαγούν από τα παλιά, υπερχρησιμοποιημένα θύματα, ειδοποιούν την αστυνομία, η οποία κατόπιν κάνει μία έφοδο για να πάρει αυτά τα θύματα και να τα απελάσει ή να τα «επαναπατρίσει».

Αυτό είναι ακριβώς το πρότυπο που βλέπει κανείς στην Τουρκία, στο Μεξικό, στην Γουατεμάλα, στις Φιλιππίνες, στην Σιγκαπούρη, στην Κολομβία, στη Βραζιλία και στις Ηνωμένες Πολιτείες: οι μαφίες γνωρίζουν ότι ακόμα και εάν η Ουάσιγκτον και τα Ηνωμένα Έθνη εκδίδουν συστάσεις, στα δικαστήρια το βάρος της απόδειξης πέφτει στο θύμα. Αυτή είναι που πρέπει να αποδείξει ότι υποδουλώθηκε, κάτι το οποίο είναι συνήθως δύσκολο, εάν όχι ακατόρθωτο, καθήκον.

Νέες εποχές, νέες στρατηγικές

Αυτές τις μέρες, πολλοί σωματέμποροι ξεκινάν με το να δίνουν λεφτά στα θύματά τους και, λίγο-λίγο, να τα παγιδεύουν μέσω του χρέους -η κλασσική πρακτική της υποδούλωσης μέσω του χρέους, που ακολουθούν οι σωματέμποροι. Οι σωματέμποροι τείνουν να χρησιμοποιούν φυσική βία λιγότερο συχνά, αν και η μύηση των θυμάτων στην σεξουαλική δουλεία συνεχίζει να διεκπεραιώνεται με τον ίδιο βίαιο τρόπο σε όλο τον κόσμο. Τα τελευταία χρόνια, στο Μεξικό, στην Κολομβία, στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην Γουατεμάλα και στην Ταϊλάνδη έχει γίνει κοινή πρακτική το να δίνουν το ναρκωτικό Έκσταση σε νεαρές γυναίκες που χορεύουν σε κλαμπ και μπαρ καραόκε. «Είσαι πόρνη και τοξικομανής», είπε ένας Αργεντινός σωματέμπορος σε μία Κουβανέζα σκλάβα στο Μεξικό. «Πιστεύεις ότι η αστυνομία θα πιστέψει εσένα ή εμένα, έναν επιτυχημένο επιχειρηματία;».

Στο γραφείο του έχει μια φωτογραφία του εαυτού του να ποζάρει μαζί με τον κυβερνήτη της πολιτείας Κουιντάνα Ρου και έναν διάσημο μεξικανό δημοσιογράφο φλυαρώντας πάνω από ένα ποτήρι κρασί.

Η ομάδα των πρώην στρατιωτικών που είναι γνωστοί σαν Ζετάδες αυτήν την εποχή ελέγχει την διανομή της παράνομης πορνογραφίας ενηλίκων και παιδιών στο Μεξικό και την Γουατεμάλα. Μία πληροφοριοδότης μου, που έζησε με έναν από τους ηγέτες της ομάδας στο Νοτιοανατολικό Μεξικό, λέει ότι τα προγράμματα για την αποστολή βίντεο πορνό μέσω υπολογιστή προέρχονται από την Σιγκαπούρη. Προκειμένου να αποφύγει την ανίχνευση, η ομάδα χρησιμοποιεί διακομιστές στην Ολλανδία και σε χώρες της Σκανδιναβίας, όπου η πορνογραφία είναι νόμιμη.

Μεγαλύτερη απόδειξη ότι οι μαφίες αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες είναι ότι χρησιμοποιούν στρατιωτικά δορυφορικά τηλέφωνα, όπως ένας αστυνομικός διευθυντής της Αριζόνας ανακάλυψε όταν συνέλαβε τον Ζαν Σούκαρ Κούρι, έναν γνωστό σωματέμπορο κοριτσιών από το Μεξικό, το Ελ Σαλβαντόρ και τις Ηνωμένες Πολιτείες, που δρούσε έξω από το Κανκούν. Τα τηλέφωνα τα είχε προμηθέψει ένας Ούγγρος που δρα σαν αντιπρόσωπος της Ρωσικής Μαφίας στο Μεξικό και την Γουατεμάλα.

Μερικοί δημοσιογράφοι, μαζί με την διεθνή αστυνομία, έκαναν μυστικές έρευνες στην Ταϊλάνδη –το διεθνές σχολείο για την εμπορία ανθρώπων- για αρκετά χρόνια. Αυτό οδήγησε τις μαφίες να κάνουν πιο αυστηρά τα μέτρα ασφαλείας τους και τώρα αυτές απαιτούν από τους πελάτες ‘’να γίνουν μέλη’’ προτού τους επιτραπεί να μπουν σε μπουρδέλα που λειτουργούν με το προσωπείο των μπαρ καραόκε. Τα μέλη εγγράφονται μέσω του Ίντερνέτ, έτσι η μαφία αποκτάει τις πληροφορίες της πιστωτικής τους κάρτας και τις ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις.

Σύμφωνα με την αστυνομία δίωξης του ηλεκτρονικού εγκλήματος της Βρετανίας και της Ίσπανίας, η χρήση της τεχνολογίας

από τις μαφίες ανταγωνίζεται και συχνά ξεπερνάει αυτήν από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου. Για να το αποδείξω αυτό, πριν από μερικά χρόνια , άνοιξα έναν λογαριασμό σε ένα κανάλι συνομιλίας για πελάτες που αναζητούν σεξ. Αρχικά, το έκανα αυτό μέσω του προσωπικού υπολογιστή μου, ο οποίος έχει ένα καλό πρόγραμμα ενάντια στους ιούς. Καταγράφτηκα σαν άντρας και σε μία εβδομάδα έλαβα ένα φιλικό μήνυμα ότι αυτός ο χώρος δεν ήταν για εμένα. Στο κάτω μέρος του μηνύματος υπήρχαν δύο προσαρτήσεις που λειτουργούσαν σαν προειδοποίηση: το ένα ήταν μια πορνογραφική εικόνα που είχε μολυνθεί από ιό, και το δεύτερο ήταν μια ταμπέλα με την διεύθυνση IP μου (ταυτότητα υπολογιστή, Σ.τ.μ.) και το πλήρες όνομά μου. Η διεύθυνση IP είναι το «ψηφιακό αποτύπωμα» κάθε προσωπικού υπολογιστή και διακομιστή. Χρειάζεται εξειδικευμένη τεχνική γνώση για να ανιχνεύσεις κάποιον με αυτόν τον τρόπο, και να το κάνεις αυτό είναι επίσης παράνομο. Όταν οι αρχές αναζητούν ένα ίχνος αυτού του είδους, πρέπει να έχουν δικαστική εντολή, διαφορετικά τα στοιχεία είναι απαράδεκτα για το δικαστήριο. Δεδομένης της ικανότητας της μαφίας να βρει τα ίχνη μου, για τις επόμενες έρευνές μου για τους λεγόμενους «πορνοτουρίστες», «σεξομανείς» και «αληθινούς άνδρες» χρησιμοποίησα τον φορητό υπολογιστή ενός καλού φίλου μου και ποτέ δεν χρησιμοποίησα το όνομά μου.

Αυτό που δεν λένε ποτέ οι αρχές

Σήμερα, οι σωματέμποροι που συνδέονται με την μαφία έχουν περισσότερη δύναμη παρά ποτέ πριν: ο αριθμός των ανθρώπων που συλλαμβάνονται και καταδικάζονται σε ποινές για σωματεμπορία είναι μικρότερος από ότι για όλα τα άλλα εγκλήματα.

Στα σύνορα μεταξύ της Μαλαισίας και της Σιγκαπούρης, πολλοί άνθρωποι αγοράζουν κορίτσια για να τα πουλήσουν και για να τα βασανίσουν. Μία έκθεση της AFESIP αποκαλύπτει αυτές τις αχαρακτήριστες δραστηριότητες. Ύπάρχει η υποψία

ότι αυτά τα βασανιστήρια κινηματογραφούνται σαν πορνογραφία, μια ελαφριά μορφή της πορνογραφίας με αληθινά νεκρά θύματα. Ύπήρξε αδύνατο για εμένα να αποκτήσω ένα τέτοιο βίντεο, αλλά μου δόθηκε η ευκαιρία να πάρω συνέντευξη από μία νεαρή γυναίκα σε ένα καταφύγιο, η οποία είχε βαθιές ουλές στο σώμα της. Φωτογραφίες αυτής εμφανίζονται σε μια ιστοσελίδα σαν να ήταν μία «σαδομαζοχίστρια εκδιδόμενη». Την παρέδωσαν σε έναν «τριαντάχρονο Βορειοαμερικάνο» που πλήρωσε 7.000 δολάρια για αυτήν. Ο δράστης κρατούσε το πρόσωπό του καλυμμένο με μία μαύρη μάσκα, αλλά το πρόσωπό της ήταν ακάλυπτο. Την κινηματογράφησε και της έβγαλε φωτογραφίες χρησιμοποιώντας κάμερες που ήταν στημένες σε τρίποδο. Κατόπιν, ο πελάτης πλήρωσε το σωματέμπορο να «εξασφαλίσει να οδηγηθεί αυτή σε μία ιδιωτική κλινική», ούτως ώστε κανείς να μην ψάξει για τα χτυπήματα μαστιγίου, για τα τραύματα από τρυπήματα, και για τα κοψίματα. Ο σωματέμπορος την οδήγησε σε μία κλινική, και κατόπιν της έδωσε διακόσια δολάρια και την άφησε σε έναν δρόμο στην Μαλαισία. Αυτή αισθάνθηκε ευγνώμων, γιατί δεν την άφησε να πεθάνει από κάποια μόλυνση.

Στην Ταϊλάνδη, σε μερικές νεαρές γυναίκες που απέδρασαν και διασώθηκαν από αυτά τα κυκλώματα «ιδιωτικού πορνό», επιτρέπεται να μένουν στα καταφύγια των οργανώσεων διάσωσης μόνο εάν είναι ντόπιες. Οι οργανώσεις εργάζονται σκληρά για να βοηθήσουν τα θύματα να θεραπευτούν και να αισθανθούν ασφαλή. Παρ' όλα αυτά, το νομικό σύστημα προσφέρει πολλή λίγη βοήθεια. «Πώς μπορεί ένα θύμα να κάνει μήνυση για πορνογραφία που ήταν προϊόν βασανιστηρίων, εάν δεν μπορεί να αποδείξει ότι δεν το "απολάμβανε;" ρωτάει η Άννα, η ψυχολόγος ενός συλλόγου που βοηθάει τα θύματα. «Ο νόμος θεωρεί ότι αυτές οι γυναίκες είναι ελεύθερες να είναι σαδομαζοχίστριες και ότι η πορνογραφία είναι φυσιολογική. Πώς εσύ μπορείς να εξηγήσεις τι συμβαίνει;» διαμαρτύρεται αυτή, με τα μάτια της να γεμίζουν δάκρυα από την φυσική και την συναισθηματική εξάντληση και τον θυμό.

Οι μαφίες γνωρίζουν την απάντηση: δεν υπάρχει τρόπος, γιατί η πορνογραφία αντιπροσωπεύει μια φαντασία, ένα δημοφιλές προϊόν. Η νέα πορνογραφία, όχι ο τύπος του περιοδικού *Hustler* (Κατεργάρης, Σ.τ.μ.) ή του καναλιού του Πλαιημπόυ που είναι διαθέσιμη δωρεάν στο Ίντερνέτ ή μπορεί να αγοραστεί για τριάντα δολάρια στη Σαγκάη και για λιγότερα από είκοσι στο Τόκιο, ανήκει περισσότερο σε σωματέμπορους, οι οποίοι έχουν επενδύσει στην καινούργια «ποπ κουλτούρα της δουλείας». Η Τζιν, μια νεαρή Βορειοαμερικάνα, πέρασε δύο μήνες σε νοσοκομείο με τραύμα στο κεφάλι που προέκυψε από ένα χτύπημα που αυτή δέχτηκε καθώς την βιάζανε στην Τιχουάνα. Έναν χρόνο αργότερα, ο αδελφός της βρήκε μία φωτογραφία της στον πορνογραφικό δικτυότοπο *www.deputasporMexico.com* (που μεταφράζεται σαν *«πορνειαστοΜεξικό.com»)*. Ύπάρχουν επίσης δικτυότοποι όπως ο *www.slavefarm.com* που αποτελούν μια σοκαριστική εικόνα της πραγματικότητας. Η πορνογραφία της δουλείας είναι εδώ για να μείνει. Όσο προστατεύεται σαν ελευθερία του λόγου, δεν μπορεί να ρυθμιστεί ή να περιοριστεί από κανέναν, εκτός από τους καταναλωτές και την κοινωνία.

Στο Sands Expo Convention Center (Εκθεσιακό Συνεδριακό Κέντρο Σαντς, Σ.τ.μ.) στη Νεβάδα, η βιομηχανία του σεξ πραγματοποιεί μία ετήσια έκθεση που αποκαλείται Έκθεση Διασκέδασης Ενηλίκων (Adult Entertainment Expo [AEE], στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.), η οποία προσελκύει 22.000 άτομα. Κατά την διάρκεια της έκθεσης του 2009, οι ιδιοκτήτες μπουρδέλων παρακολούθησαν μια σειρά μαθημάτων πάνω στο μάρκετινγκ και στις πωλήσεις. Τελικά, δυο επιχειρηματίες από το Μεξικό, τρεις από την Σιγκαπούρη, μια Κολομβιανή με δραστηριότητες στο Τόκιο, και ένας από τους πιο ισχυρούς ιδιοκτήτες αιθουσών μασάζ στην Νέα Ύόρκη και στο Σικάγο, συναντήθηκαν σε μία σουίτα όπου αντάλλαξαν επαγγελματικές κάρτες και έκλεισαν συμφωνίες για να ανανεώσουν τις επαγγελματικές τους διασυνδέσεις και να προσλάβουν «καινούργια κορίτσια». Ο πληροφοριοδότης μου που ήταν παρών μου είπε ότι η Κολομβιανή πρότεινε να συνεταιριστούν για να ανοίξουν ένα ταξιδιωτικό γραφείο στο Σικάγο με παρακλάδια σε κάθε μία από τις χώρες τους για να διευκολύνουν

την διεθνοποίηση των επιδείξεων με τα κορίτσια τους.

Μερικές από τις σειρές μαθημάτων πάνω στην προσφορά στην ΑΕΕ είναι: "Εξουσία και Επιρροή: Η αυξανόμενη παρουσία των γυναικών στην βιομηχανία διασκέδασης ενηλίκων", "Επιχειρήσεις που βασίζονται σε τεχνολογικά πρότυπα: Τα πρότυπα που θα πρέπει να γνωρίζετε", "Δημιουργώντας τις καλύτερες ομάδες πωλήσεων: Σεξουαλική Εκπαίδευση για το προσωπικό σας". Μία από τις πιο δημοφιλείς σειρές είναι το εργαστήριο για νομικά ζητήματα από τον Άρθουρ Σγουαρτς, όπου αξιοσέβαστοι αστυνομικοί και δικηγόροι εξηγούν τους καινούργιους νόμους και πώς μπορεί να τους τηρεί κάποιος. Εν τω μεταξύ, στους διαδρόμους οι πραγματικοί μαφιόζοι συμφωνούν στο πώς να τους παρακάμπτουν. Στην ΑΕΕ μπορεί να βρει κάποιος οπαδούς της σεξουαλικής βιομηχανίας που την βλέπουν σαν κάποιο εκπαιδευτικό υλικό για την απελευθέρωση του ερωτισμού, δίπλα σε ντόπιους και διεθνείς σωματέμπορους, οι οποίοι εκμεταλλεύονται το περιβάλλον της δημιουργικής ελευθερίας ενώ αυτοί ζούνε από την δουλεία. Οποιοσδήποτε τολμήσει να διερευνήσει τις διασυνδέσεις μεταξύ των μαφιών και των διασυνδέσεών τους με την επικρατούσα σεξουαλική βιομηχανία θα αντιμετωπίσει μια σειρά επιθέσεων από αυτούς που πιστεύουν ότι αυτό είναι μόνο μία φαντασίωση, όπως πιστεύουν για την πορνογραφία με αληθινά νεκρά θύματα από την Σιουδάδ Χουαρέζ, την Τιχουάνα, και την Ταϊλάνδη.

Γιατί μόνο λίγες μηνύσεις;

Οι σκεπτικιστές ρωτάνε, εάν υπάρχουν τόσες πολλές δούλες στο εμπόριο του σεξ γιατί γίνονται τόσες λίγες μηνύσεις; Η δουλεία υποτίθεται ότι είναι έγκλημα, αλλά γενικά, εξαιτίας του σεξισμού και της ανισότητας των τάξεων, οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου δεν το βλέπουν έτσι. Ο επικεφαλής της ειδικής αστυνομικής δύναμης στην Μπανγκόκ, με διαβεβαίωσε ότι είναι δύσκολο να κάνει κάτι από αυτήν την άποψη, «ιδιαίτερα όταν οι

νεαρές γυναίκες που διασώζονται θέλουν να επιστρέψουν στους σωματεμπόρους τους… Υποθέτω ότι τους αρέσει, τις φτωχές».

Όταν η αστυνομία διασώζει ένα θύμα αφού λάβει μία καταγγελία από τουρίστες ή το προσωπικό μίας πρεσβείας, που συνεργάζεται με οργανώσεις διάσωσης, οι σωματέμποροι πηγαίνουν στη φυλακή, δηλώνουν ότι είναι συγγενείς του θύματος και πληρώνουν την εγγύησή του. Μία καθαρίστρια στο κέντρο κράτησης μου είπε ότι η αστυνομία γνωρίζει την πραγματική ταυτότητα αυτών των ανθρώπων. Σε μία εβδομάδα ένας σωματέμπορος με το παρατσούκλι « ο Σκύλος» πλήρωσε εγγύηση για εννιά «ανιψιές» του και η αστυνομία δεν έκανε οποιεσδήποτε ερωτήσεις.

Με την αύξηση των εκστρατειών πρόληψης, οι σωματέμποροι δίνουν στις δούλες την δική τους εκδοχή για την δουλειά των οργανώσεων διάσωσης, λέγοντας στις γυναίκες και στα κορίτσια τα ονόματα αυτών των οργανώσεων και προειδοποιώντας τες ότι εάν ζητήσουν βοήθεια και πουν στην αστυνομία ότι είναι θύματα σωματεμπορίας, αυτές θα φυλακιστούν για έναν χρόνο ή παραπάνω χωρίς να είναι σε θέση να βλέπουν τις οικογένειές τους και χωρίς να είναι σε θέση να τους στέλνουν χρήματα. Οι σωματέμποροι επίσης απειλούν ότι θα σκοτώσουν ένα μέλος της οικογένειας εάν οι δούλες παραβιάσουν τους κανόνες του «συμβολαίου».

Στην Καμπότζη, μία γυναίκα είκοσι έξι χρονών απέδρασε και το κύκλωμα των οδηγών τακ-τακ που είχε την επιστασία της την εντόπισε. Ο σωματέμπορος της είπε ότι εάν αυτή ήθελε να εξαγοράσει την ελευθερία της θα έπρεπε να του φέρει ένα κορίτσι από την πόλη της. Όπως χιλιάδες άλλα θύματα, αυτή συμφώνησε με αυτήν την απαίτηση. Το ίδιο πρότυπο μπορεί να βρεθεί στο Μεξικό και στην Γουατεμάλα. Η συμμετοχή των γυναικών στα κυκλώματα σωματεμπορίας αυξάνεται στον υπερθετικό βαθμό, όχι από σύμπτωση. Οι μαφίες έχουν κάνει την δουλειά τους: μελετούν τους νόμους (ένας Φιλιππινέζος σωματέμπορος από τον οποίο πήρα συνέντευξη ήξερε τα Πρωτόκολλα του Παλέρμο απέξω) και συνάπτουν συμφωνίες με τις αρχές που είναι αρμόδι-

ες για την επιβολή του νόμου.

Οι νέοι αποικιστές

Σύμφωνα με τοπικούς ειδικούς στη νοτιοανατολική Ασία, οι περιφερειακές συνθήκες που επιτρέπουν την ελεύθερη μετακίνηση ανθρώπων χωρίς διαβατήριο έχουν διευκολύνει το έργο των σωματεμπόρων που ταξιδεύουν μεταξύ του Λάος, της Βιρμανίας, της Ταϊλάνδης, της Καμπότζης και του Βιετνάμ. Παρόλα αυτά, σχεδόν κανένας δεν αναφέρει τους Ευρωπαίους που έχουν αποικήσει ολόκληρες πόλεις με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση και την οικιακή εκμετάλλευση γυναικών και κοριτσιών.

Το 2007, ένας Ελβετός πολίτης παντρεύτηκε μία Ταϊλανδέζα έφηβη στην Πατάγια, στην Ταϊλάνδη. Αυτός κατόπιν έφερε άλλους Ελβετούς εκεί και όλοι παντρεύτηκαν ντόπιες νεαρές γυναίκες, που μετά μετακόμισαν στην Ελβετία. Κανένας δεν έκανε κάποια καταγγελία. Τα γεγονότα απλά καταγράφηκαν στα μεταναστευτικά έγγραφα και των δύο χωρών.

Στην βορειοανατολική Ταϊλάνδη στην επαρχία του Σουρίν, ένας Βρετανός που ζούσε στην Πατάγια επέλεξε να παντρευτεί ένα κορίτσι έντεκα χρονών προκειμένου να εξασφαλίσει δεσμούς με την κοινότητα. Αργότερα, άνοιξε ένα εστιατόριο και δημιούργησε αυτό που οι ντόπιοι αποκαλούν μία «διεθνή κοινότητα».

Δεν μπόρεσα να τον πλησιάσω, γιατί οι ξένοι έχουν πλήρη έλεγχο των τακ-τακ, και «ακόμα και η αστυνομία φοβάται να πάει εκεί», είπε ο ιδιοκτήτης ενός μικρού ξενώνα λίγα χιλιόμετρα πιο πέρα από το εστιατόριο του Βρετανού. Όλοι ξέρουν την ιστορία αυτή και θεωρούν ότι η οικονομία έχει βελτιωθεί εξαιτίας της παρουσίας των Ευρωπαίων, τους οποίους αποκαλούν φαράνγκ («λευκούς»). Οι αρχές αισθάνονται ευγνώμονες προς αυτούς τους Ευρωπαίους για τις προσφορές τους σε σχολεία και σε βουδιστικούς ναούς, μολονότι αυτοί έχουν επίσης δημιουργήσει κυκλώματα παιδόφιλων με πρόσβαση σε σκλάβες του σεξ

και σε οικιακές βοηθούς. Τώρα, υπάρχουν χιλιάδες Ευρωπαίοι παντρεμένοι με Ταϊλανδές γυναίκες και κορίτσια που ζουν σε οικιακή και σεξουαλική δουλεία. Η πλειοψηφία αυτών των ανδρών είναι Νορβηγοί, Γερμανοί, Βρετανοί, Γάλλοι, Γιαπωνέζοι και Ολλανδοί.

Η Γερμανία (όπου η πορνεία είναι νόμιμη) και η Ολλανδία, είναι οι χώρες που έχουν εξοβελίσει τους περισσότερους παιδόφιλους. Ύπάρχουν περίπου 15.000 Ολλανδοί καταγραμμένοι σαν ζώντες στην Ταϊλάνδη, πολλοί από αυτούς στην Πατάγια. Όμως, σύμφωνα με την ολλανδική κυβέρνηση, στην πραγματικότητα υπάρχουν μέχρι και 50.000 με ολλανδική υπηκοότητα. Μερικοί από αυτούς είναι συνταξιούχοι πάνω από εξήντα χρονών με βεβαρυμμένα ποινικά μητρώα. Η πλειοψηφία των παιδόφιλων που αγοράζει τις υπηρεσίες κοριτσιών και αγοριών κάτω από την ηλικία των δέκα χρονών προέρχονται από τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Γαλλία, την Νορβηγία, και τον Καναδά.

Οι μαφιόζοι λειτουργούν μέσω γραφείων ταξιδιών στη Νορβηγία και στην Πατάγια. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και ο Καναδάς έχουν μια στρατηγική να ειδοποιούν τις κυβερνήσεις τους όταν ένας πολίτης ταξιδεύει συχνά μόνος στην Ταϊλάνδη και την Καμπότζη. Για να αποφύγουν οι πελάτες τους να μπουν στην λίστα των ταξιδιωτών αυτών, τα γραφεία ταξιδιών οργανώνουν πτήσεις τσάρτερ με ενδιάμεσες στάσεις κατά την διαδρομή στο Κατάρ και στο Καζακστάν.

Οι παγίδες της παγκοσμιοποίησης

Σε κάθε μέρος που επισκέφθηκα από τη Νότια Αμερική μέχρι την Ασία, την Ευρώπη και την Αφρική, η παγκόσμια μετανάστευση είναι ένα αντιφατικό φαινόμενο: χιλιάδες άνθρωποι, ξεσηκωμένοι από την υπόσχεση για μια καλύτερη ζωή, αναζητούν ευκαιρίες σε άλλες χώρες που έχουν πολλές δουλειές να προσφέρουν, όμως εκεί οι διακρίσεις, ο ρατσισμός και ο αποκλεισμός

είναι ο κανόνας.

Η καπιταλιστική βάση των συμφωνιών ελευθέρου εμπορίου ενθαρρύνει την εκμετάλλευση της εργασίας ανοιχτά και στρατηγικά. Σε διάφορα μέρη, βρήκα επιχειρηματίες οι οποίοι είχαν πεισθεί ότι το να είναι σε θέση να προσλάβουν παράνομους μετανάστες σε μια προσωρινή βάση σχετιζόταν άμεσα με την δυνατότητα να πληρώνουν χαμηλούς μισθούς χωρίς να εγγυώνται τα ευεργετήματα των εργατών. Ο τρόπος που σκέπτονται είναι ότι οι εργάτες προέρχονται από φτωχές χώρες, και, χωρίς δουλειά, θα πεθάνουν από την πείνα. Η Κάρεν Τζ. Χόσφελντ, στο «Έγχρωμες γυναίκες στην κοινωνία των ΗΠΑ» (1994), παραθέτει έναν επιχειρηματία ο οποίος έχει εργαστήριο συναρμολόγησης στην Σίλικον Βάλεϊ να λέει: «Όταν προσλαμβάνω έναν υπάλληλο, προσέχω μόνο τρία πράγματα: να είναι μικρός, να είναι ξένος και να είναι γυναίκα. Βρίσκεις αυτά τα τρία πράγματα και εξασφαλίζεις αυτόματα σε μεγάλο βαθμό το σωστό είδος εργατικής δύναμης. Αυτά τα μικρά ξένα κορίτσια είναι ευγνώμονες όταν προσλαμβάνονται -πολύ, πολύ ευγνώμονες- ό,τι και να συμβαίνει». Προκειμένου να διερευνήσω την συνενοχή της κυβέρνησης πήρα συνεντεύξεις από υπαλλήλους της υπηρεσίας μετανάστευσης, υπεύθυνους για την έγκριση προσωρινών συμβολαίων για ξένους εργάτες. Στον Καναδά και στις νότιες Ηνωμένες Πολιτείες, υπήρχαν πολλές ιστορίες ανθρώπων που είχαν άδειες να δουλεύουν στους αγρούς. Εν τούτοις, στο Μεξικό βρήκα το πιο αξιοσημείωτο παράδειγμα του πώς το δίκτυο των θεσμών σχετίζεται με την εκμετάλλευση και την διαφθορά.

Ένας υψηλόβαθμος κρατικός υπάλληλος που εργάζεται πάνω σε ζητήματα μετανάστευσης στο Γραφείο του Ύπουργού Εσωτερικών μού είπε ότι πολλές άδειες εκδίδονται για μεξικάνικα εργοστάσια των συνόρων. Μου ζήτησε να μην δημοσιεύσω το όνομά του λόγω του ότι η υπόθεση για την οποία μιλούσε τότε ενέπλεκε τον Καμέλ Νασίφ, ο οποίος ήταν γνωστό ότι χρησιμοποιούσε βία για να εκδικηθεί αυτούς που έκαναν έρευνες για αυτόν:

Βρισκόμουνα στο γραφείο μου. Το πρωί, δέχτηκα ένα τηλεφώνημα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Βινσέντε Φοξ. Με πληροφόρησε ότι ένας σημαντικός Λιβανέζος επιχειρηματίας, ο οποίος είχε εργοστάσια, θα ερχόταν να με έβλεπε αργότερα για να μου ζητήσει μια άδεια προσωρινής παραμονής για 200 περίπου Κινέζους, οι οποίοι θα δούλευαν στα εργοστάσιά του σε διάφορα μέρη σ όλη την χώρα. Το όνομά του είναι Καμέλ Νασίφ. Η σύσταση υπονοούσε ότι χρειαζόταν προνομιακή μεταχείριση. Ο πρόεδρος τον θεωρούσε ότι ήταν ένας υποδειγματικός επιχειρηματίας λόγω του ότι είχε ανοίξει εργοστάσια ενδυμάτων στο νοτιοανατολικό, στο κεντρικό και στο βόρειο Μεξικό, αυξάνοντας σημαντικά τις ευκαιρίες για δουλειά σε αυτές τις περιοχές. Το όνομα ήταν γνωστό σε εμένα. Ο Νασίφ ήταν γνωστός σαν ο «Βασιλιάς των τζινς» εξαιτίας των πολυάριθμων εργοστασίων τζιν που είχε στο Μεξικό.

Λίγες ώρες αργότερα, ο Νασίφ έφτασε με τρία άτομα που κρατούσαν χαρτοφύλακες. Με αλαζονικό ύφος, μπήκαν στο γραφείο μου για να κάνουν αίτηση για άδειες εισόδου για τους εργάτες που προερχόντουσαν από την Κίνα. Ο Νασίφ έβαλε μια μακριά λίστα ονομάτων πάνω στο γραφείο μου. Την κοίταξα και μετά του εξήγησα ευγενικά ότι για να προχωρήσω με τις άδειες ήταν απαραίτητο για αυτούς να συμπληρώσουν αιτήσεις για κάθε άτομο χωριστά. Του έδωσα μια από αυτές τις αιτήσεις. Ο Νασίφ, φανερά θυμωμένος, με τα μάτια του διογκωμένα, μου είπε ότι ήταν φίλος του Προέδρου Φοξ: «Ο Φοξ δεν σου μίλησε;» μου πέταξε γεμάτος περιφρόνηση. Εγώ απάντησα ότι πράγματι είχα δεχθεί ένα τηλεφώνημα από τον πρόεδρο, αλλά δεν μπορούσα να παρακάμψω την νόμιμη διαδικασία. Το περισσότερο που μπορούσα να κάνω, δεδομένης της σύστασης του προέδρου, ήταν να του επιτρέψω να συμπληρώσει όλες τις αιτήσεις στο γραφείο μου αντί για τα γενικά δημόσια γραφεία με τον συνηθισμένο τρόπο. Παρά την εξήγησή μου, ο επιχειρηματίας ήταν ακόμα αναστατωμένος, απειλώντας να τηλεφωνήσει στον Πρόεδρο εάν δεν διευκόλυνα την διαδικασία. Μετά

από έντονη λογομαχία, συνέστησα στους συνεργάτες του, προφανώς δικηγόροι και ένας λογιστής, να συμπληρώσουν τις αιτήσεις στο γραφείο μου.

Ο Νασίφ τούς έδωσε εντολή να το κάνουν, και, βλέποντας ότι οι απειλές του δεν είχαν αποτέλεσμα, άλλαξε τον τόνο του. Είπε, «Ακούστε, κύριε, εάν ανησυχείτε ότι αυτοί οι Κινέζοι πρόκειται να δραπετεύσουν, μην ανησυχείτε, γιατί θα τους έχω κλειδωμένους σε μία αποθήκη για έξι μήνες και θα δουλεύουν για εμένα. Δεν θα έχουν καμιά ευκαιρία να φύγουν και εμείς θα κρατάμε τα χαρτιά τους. Σας διαβεβαιώνω ότι κανένας από αυτούς δεν θα αποδράσει και θα τους επιστρέψουμε όλους μαζί στην Κίνα».

Το γεγονός ότι αυτός ο άνθρωπος, ο συνεταίρος στις επιχειρήσεις και φίλος κυβερνητών και δημάρχων στο Μεξικό, αισθάνθηκε την άνεση να περιγράψει τις μεθόδους που χρησιμοποιούσε η εταιρεία του για να διακινήσει και να κρατήσει υποταγμένους τους Κινέζους εργάτες δείχνει την σε υψηλό επίπεδο ατιμωρησία και την εξαπάτηση με την οποία λειτουργούν τα δίκτυα προστασίας. Το 2006, μία καταγραμμένη συνομιλία μεταξύ του Νασίφ και ενός από τους επιχειρηματικούς του συνεταίρους στις ΗΠΑ -ενός ανθρώπου γαλλικής καταγωγής- βγήκε στο φως. Ο άνθρωπος συνιστούσε στον Νασίφ να εξασφαλίσει μία αίθουσα για να τρώνε οι εργάτες του. Ο Νασίφ απάντησε, «Άσε τους να πεθάνουν από την πείνα». Οι εργάτες που «εισάγονται προσωρινά» από άλλες χώρες γίνονται σκλάβοι σε ένα σύστημα που τους αντιμετωπίζει σαν αντικείμενα, με πλήρη αδιαφορία για οποιαδήποτε εργατικά ή ανθρώπινα δικαιώματα.

Οι νίκες των συνδικάτων στις περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες χάνονται κάτω από τις πολιτικές μετανάστευσης του ελευθέρου εμπορίου και της παγκόσμιας αγοράς. Από το Βιετνάμ στη Νικαράγουα, από το Μεξικό στην Κεντρική Ασία, κάθε φορά που μία ομάδα εκμεταλλευόμενων εργοστασιακών εργατών συναντιούνται για να δημιουργήσουν ένα συνδικάτο και να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους, βρίσκουν απέναντί τους την εταιρεία, η οποία προτιμάει να κλείσει αντί να εφαρμόσει τους

τοπικούς νόμους.

Για παράδειγμα, στο Τορόντο, στον Καναδά, στις 28 Μαΐου 2004, οι πρώην υπάλληλοι της εταιρείας «Ενδύματα Ματαμόρος και Τάραντ, Μεξικό» κατέθεσαν σε δημόσιο ακροατήριο ενώπιον του Εθνικού Διοικητικού Γραφείου (στα Αγγλικά National Administrative Office [NAO], Σ.τ.μ.) του Καναδά, το οποίο είναι υπεύθυνο να δέχεται και να απαντάει σε παράπονα σε σχέση με την εργασία από χώρες που αποτελούν μέλη της Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου της Βόρειας Αμερικής. Το NAO δημοσίευσε εκθέσεις οι οποίες έδιναν λεπτομέρειες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά καμία ποινή δεν μπορούσε να επιβληθεί άμεσα ενάντια στους ιδιοκτήτες της εταιρείας επειδή και τα δύο εργοστάσια έκλεισαν σύντομα μετά την υποβολή των καταγγελιών των εργατών. Οι κυβερνήσεις δεν τολμούν να απαιτήσουν τέτοιες εταιρίες να βελτιώσουν τις εργατικές τους πολιτικές και δεν υπάρχει απειλή για νομικές κυρώσεις. Αυτές προτιμούν να ευνοούν αυτές τις επιχειρήσεις, άσχετα προς τις συνθήκες εργασίας. Αυτό οφείλεται στο ότι βοηθούν στην αύξηση της απασχόλησης και οι κυβερνητικοί υπάλληλοι δεν θέλουν να διακινδυνεύουν, οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων, να μεταφέρουν τις επιχειρήσεις τους αλλού.

Οι Μ.Κ.Ο. είναι αυτές που τίθενται επικεφαλής στην υπεράσπιση των εργατικών δικαιωμάτων των εργοστασιακών εργατών σε παγκόσμιο επίπεδο. Μέσω ισχυρών εκστρατειών και κοινωνικών δικτύων, έχουν ασκήσει πίεση σε ορισμένες μάρκες και εταιρίες (όπως η Adidas, η Tommy, η Puma, η Disney, κλπ.) να απαιτήσουν τα προϊόντα τους που κατασκευάζονται από την φτηνή εργασία να μην αμαυρώνονται από την εκμετάλλευση και την εμπορία ανθρώπων. Παρόλα αυτά, η κινητικότητα των εταιριών και οι συμφωνίες του ελευθέρου εμπορίου αυξάνουν την εμπορία ανθρώπων και την εκμετάλλευση πολύ γρηγορότερα από ότι οποιαδήποτε οργάνωση μπορεί να αγωνιστεί για ανθρώπινα δικαιώματα.

Η μαφία και η φτώχεια

Η πλειοψηφία των οργανώσεων που διασώζουν θύματα επιμένουν ότι μία συζήτηση για την πορνεία, πρέπει να καλύπτει την πολιτική, τη φτώχεια, την ανισότητα, τον ρατσισμό και την εκμετάλλευση.

Την Παγκόσμια Ημέρα για την Αξιοπρεπή Εργασία τον Οκτώβριο του 2009, αγωνιστές από δώδεκα ευρωπαϊκές χώρες κατήγγειλαν τους χαμηλούς μισθούς που πληρώνονται οι εργάτες, οι οποίοι φτιάχνουν ρούχα που πουλιούνται σε μεγάλα καταστήματα λιανικής πώλησης**.** Σε αυτά τα πλαίσια η Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για Καθαρά Ρούχα (μεταφρασμένο από το ισπανικό: «Campana Ropa Limpia») άσκησε πίεση στις αλυσίδες σούπερ μάρκετ, όπως το Carrefour, το Tesko, το Aldi ,το Liddle να λάβουν υπ’ όψη τους την Ασιατική Εκστρατεία για Κατώτερο Μισθό**.** Αυτή είναι μία πρόταση που προώθησαν Μ.Κ.Ο. και Ασιατικά συνδικάτα σε απάντηση των εξαιρετικά χαμηλών μισθών της βιομηχανίας ρούχων, οι οποίοι διαιωνίζονται από τον ανταγωνισμό μεταξύ αβέβαιων και άνισων αγορών εργασίας. Ο μέσος μισθός για έναν εργαζόμενο στα ρούχα στην Ασία είναι 2 δολάρια για μια μέρα οκτώ ωρών. Η επίσημη απαίτηση οι εργάτες να δουλεύουν το πολύ οχτώ ώρες παραβιάζεται συστηματικά και οι εργάτες δουλεύουν μέχρι και δεκατέσσερις ώρες την ημέρα στα εργοστάσια, ανάλογα με τον όγκο της εργασίας. Είναι αλήθεια ότι οι τιμές στο Μπαγκλαντές, στην Ίνδία και στην Κίνα είναι μικρότερες από ότι στην Ευρώπη και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Εντούτοις, οι Μ.Κ.Ο. και τα συνδικάτα υπολογίζουν ότι ένας εργάτης στη Βεγγάλη θα έπρεπε να πληρώνεται 8 δολάρια την ημέρα για να έχει την ίδια αγοραστική δύναμη όπως ένας μέσος εργάτης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οργανώσεις της Ασιατικής Συμμαχίας για τον Κατώτερο Μισθό δεν απαιτούν να πληρώνεται αυτός ο μισθός, αλλά έχουν επεξεργαστεί μια διαφορετική σύγκριση που βασίζεται στους δείκτες αγοραστικής δύναμης της Παγκόσμιας Τράπεζας. Έχουν χρησιμοποιήσει αυτό το σύστημα για να υπολογίσουν τον μισθό που χρειάζεται ένας εργάτης για να αγοράσει ένα πακέτο βασικών προϊόντων και

υπηρεσιών: 475 δολάρια τον μήνα για να πετύχει την ισότητα στην αγοραστική δύναμη.

Το να παίρνει κάποιος αξιοπρεπή μισθό είναι ένα δικαίωμα που αναγνωρίζεται διεθνώς αν και οι εργάτες στην βιομηχανία ενδυμάτων δεν τον παίρνουν στις περισσότερες περιπτώσεις. Οι εργάτες που φτιάχνουν τα ρούχα για τις διεθνείς αλυσίδες ενδυμάτων είναι συνήθως γυναίκες, οι οποίες ζουν σε ακραία φτώχεια. Συνήθως ζουν σε ανθυγιεινές κατοικίες, χωρίς τρεχούμενο νερό και δεν έχουν αρκετά χρήματα για να θρέψουν τις οικογένειές τους.

Ποιος είναι ο αξιοπρεπής μισθός για μία νεαρή Ταϊλανδή που πρέπει να ζήσει μια οικογένεια; Σαφώς, οι μαφίες προσφέρουν πολύ περισσότερα λεφτά από έναν ελάχιστο μισθό.Προσφέρουν αυτά που οι κυβερνήσεις είναι απρόθυμες να υποσχεθούν: Πλούτη, αμεροληψία και την ελευθερία να τα διεκδικήσει κάποιος αν και μπορείς να χάσεις την ζωή σου και την συναισθηματική σου υγεία και ακεραιότητα κατά τη διάρκεια αυτής της επιδίωξης. Οι μαφίες των σωματεμπόρων σε όλο τον κόσμο καταλαβαίνουν ότι εμπλέκονται σε επιχειρήσεις και στην κοινωνική πολιτική: μια κοινωνική πολιτική απανθρωποποίησης, ταπείνωσης και βίας, αλλά πάλι πολιτική σε τελευταία ανάλυση.

Μετά από αυτό το ταξίδι ανάμεσα στις μαφίες κάτι έγινε πολύ σαφές σ’ εμένα: μόνο η δύναμη της κοινωνίας και των Μ.Κ.Ο. μπορεί να φέρει μία πολιτιστική αλλαγή, από τα κάτω προς τα πάνω, από τη βάση. Η αλλαγή θα πρέπει να αναγνωρίσει τις επιθυμίες και τους πόθους των «άλλων» ανθρώπων και ότι, αν και μπορεί να είναι διαφορετικοί από εμένα, αυτοί είναι επίσης άνθρωποι.

Κατά τη διάρκεια της δίκης κατά την οποία βρέθηκα πρόσωπο με πρόσωπο με τους σωματέμπορους νεαρών κοριτσιών στο Μεξικό, μου έγινε σαφές ότι η εξουσία τους δεν ήταν τόσο πραγματική: δεν είναι τέρατα. Είναι μικρόψυχα ανθρώπινα όντα. Η μεγαλύτερη δύναμή τους στηρίζεται στο φόβο μας και η δύναμή

μας βρίσκεται στην ικανότητα να τους πολεμήσουμε και να τους εξαλείψουμε από τους δρόμους μας. Όχι χρησιμοποιώντας την αστυνομία, αλλά κάνοντάς τους να μείνουν χωρίς δουλειά.

Μία νέα αντρική επανάσταση είναι απαραίτητη. Χρειαζόμαστε μία νέα γενιά αντρών, όχι πολεμιστών, όχι ενόπλων, που δεν απειλούν με θεία τιμωρία, όχι βίαιων, αλλά αντρών που διαθέτουν μια ισχυρή αίσθηση προόδου και δικαιοσύνης. Τα τελευταία λίγα χρόνια, συνάντησα πολλούς από αυτούς. Η αντρική δύναμη πρέπει να επανεφεύρει τον εαυτό της πριν η μαφία και η παγκόσμια κοινωνία, που κάνει τα στραβά μάτια, καταφέρουν να πείσουν τα κορίτσια ότι το να γίνονται σκλάβες του σεξ είναι ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο μπορούν να σπουδάζουν, να τρώνε και να αγοράζουν αγαθά και υπηρεσίες, προτού μια νέα γενιά φθάσει να πιστεύει ότι το να αγοράζεις δούλους είναι ένδειξη προόδου και μοντερνισμού.

12.

Αριθμοί που αλλάζουν, ηθικός πανικός, και η συζήτηση

Κατά τη διάρκεια αυτής της έρευνας, συναντήθηκα με σωματέμπορους, με εκδιδόμενες και με τους πελάτες τους, με πανεπιστημιακούς, με παραγωγούς πορνογραφίας, με πορνοστάρ και με φεμινίστριες. Οι φεμινίστριες συνήθως, παίρνουν θέσεις ενάντια στις οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της πορνείας και οι οποίες διασώζουν και προστατεύουν γυναίκες και κορίτσια που έχουν υποβληθεί σε σεξουαλική δουλεία. Το κύριο επιχείρημά τους είναι ότι, ο αριθμός των υπαρχόντων θυμάτων διεθνώς, αποδίδεται συχνά λάθος ή είναι υπερβολικός και ότι είναι δυνατόν να διαχωρίσουμε καθαρά την εθελούσια πορνεία από την εξαναγκαστική πορνεία. Σχεδόν όλοι αυτοί που είναι υπέρ της θεώρησης της πορνείας σαν φυσιολογικής συμφωνούν στο ότι οι στατιστικές θα έπρεπε να βασίζονται στο κατά πόσο το υπό συζήτηση άτομο έχει το δικαίωμα μετακίνησης και εάν βλέπει τον εαυτό της σαν υποδουλωμένο.

Ύπάρχει μία γενική παραδοχή ότι η εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση είναι ο πιο συνηθισμένος και περισσότερο τεκμηριωμένος τύπος εμπορίας ανθρώπων στον κόσμο (79%). Η διεθνής βιομηχανία του σεξ εξαρτάται από αυτόν τον τύπο εμπορίας ανθρώπων. Η εξαναγκαστική εργασία είναι ο δεύτερος πιο συνηθισμένος τύπος εμπορίας ανθρώπων, στο 18%. Το υπόλοιπο 3% αφορά την οικιακή δουλεία (μία από τις λιγότερο καταγραμμένες δραστηριότητες), τον εξαναγκαστικό γάμο (ο οποίος σε μερικές χώρες είναι θρησκετικό έθιμο) και την εξαγωγή οργάνων (που

διεκπεραιώνεται από την ιατρική μαφία και μετά βίας καταγράφεται σε χώρες όπου συμβαίνει περισσότερο). Η εκμετάλλευσ α υπηρετούν σαν στρατιώτες δεν έχει καταγραφεί με λεπτομέρειες.

Σε αυτό το βιβλίο, προσπάθησα να χαρτογραφήσω τις διάφορες ομάδες που υφίστανται διαφορετικά επίπεδα εκμετάλλευσης. Προσπάθησα να το κάνω αυτό όσο πιο τίμια μπορούσα αφού άκουσα εκατοντάδες ιστορίες βιασμών, υποδούλωσης, φόνων, εξαπάτησης, ταπείνωσης, εγκλημάτων και φόβου. Εάν και η προσέγγισή μου είναι αντικειμενική η ευαισθησία μου διέφερε ανάλογα με την ιστορία του ατόμου -θύτης ή θύμα- καθώς κοίταζα στα μάτια του/της και παρατηρούσα χειρονομίες και αισθήματα. Προσπάθησα να δείξω την διαφορά των εμπειριών τους και των θεωρήσεών τους για τον κόσμο. Για παράδειγμα, ένας Γάλλος κοινωνιολόγος επέμενε ότι εάν οι έφηβες στα χωριά του Βιετνάμ που επισκέφθηκα ερχόντουσαν και φεύγανε από τα μπουρδέλα ασυνόδευτες, πρέπει να ήταν εκδιδόμενες με την θέλησή τους. Ωστόσο, αφού έφαγα και έμεινα μαζί τους μερικές μέρες στις κοινότητές τους, υπήρξα μάρτυρας των επιπέδων της οικιακής και σεξουαλικής βίας που υπέφεραν και των τιμωριών, στις οποίες υποβαλλόντουσαν από τους γονείς τους, εάν δεν έφερναν λεφτά στο σπίτι «από τον Ολλανδό». Κατά την δική μου άποψη, αυτά τα κορίτσια γίνονται αντικείμενα εκμετάλλευσης σαν σκλάβες, αλλά είναι επίσης υποδουλωμένες από τις πολιτιστικές αξίες της βίας ενάντια στις γυναίκες: είναι θύματα δομικής βίας.

Η συζήτηση πάνω στην δουλεία και στην ελευθερία κίνησης έχει γίνει πολύ παθιασμένη. Παρόλα αυτά πιστεύω ότι συνέβαλε σε μία βαθύτερη κατανόηση αυτών των ζητημάτων. Ώθησε τον καθένα να κάνει περισσότερες ερωτήσεις παρά να πιστεύει ότι μπορούμε να βρούμε απαντήσεις που είναι όλες μαύρες ή όλες άσπρες. Αισθάνομαι βαθύτατα ευγνώμων που είχα την ευκαιρία κατά την διάρκεια αυτών των ετών να ακούσω ειδικούς και από τα «δύο στρατόπεδα» και επίσης να με ακούσουν. Αυτή για εμένα υπήρξε μια προσωπική πρόκληση, και μου επέτρεψε να μάθω πολλά.

Προτού αναφερθώ στους αριθμούς, στις αμφιβολίες και στα επιχειρήματα που προβάλλονται στην παγκόσμια συζήτηση για το εμπόριο του σεξ, θα ήθελα να εξετάσω μερικές από τις προϋποθέσεις του. Είναι σημαντικό να ρίξουμε μια ματιά στα πράγ-

ματα που παρέμειναν ανείπωτα σε αυτή τη συζήτηση, πράγματα που κάνουν δύσκολο για ανθρώπους που δεν θέλουν να εμπλακούν σε μια μάχη εκ παρατάξεως, ναπαραμείνουν στο περιθώριο ενός ζητήματος που είναι ζωτικής σημασίας για τους πολίτες όλου του κόσμου. Η επιτυχία των σωματεμπόρων ευδοκιμεί εξαιτίας αυτής της σύγχυσης. Όπως λένε «ο διάβολος βρίσκεται στην λεπτομέρεια».

Μετρώντας Πώς και Πού

Η σύγχυση που δημιουργείται από το γεγονός ότι η εμπορία ανθρώπων είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθεί συνέβαλε στην διαστρέβλωση ορισμένων τοπικών πραγματικοτήτων. Το πρόβλημα με τις στατιστικές των εγκλημάτων βρίσκεται στον τρόπο με τον οποίο αυτά μετριούνται και στις τεχνικές εκτίμησης που χρησιμοποιούνται για να δημιουργήσουν αξιόπιστα αποτελέσματα. Για έναν αριθμό Χ εγκλημάτων που αναφέρονται, υπάρχει ένα αριθμός Ύ που δεν έχουν αναφερθεί ποτέ. Είναι δύσκολο να ποσοτικοποιήσει κανείς το Ύ, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει Ύ. Για παράδειγμα, εγκλήματα «τιμής», όπως ο βιασμός και η αιμομιξία, συνεχίζουν να μην αναφέρονται σε όλο τον κόσμο, από την Σουηδία μέχρι την Νικαράγουα. Κατά το μεγαλύτερο μέρος, αυτό οφείλεται στην δύσκολη θέση στην οποία αισθάνεται ότι θα βρεθεί το θύμα εάν κάνει ένα τέτοιο έγκλημα δημόσια γνωστό ή στην ταπείνωση, την οποία αυτή θα υποστεί καταθέτοντας μπροστά σε τρίτους με έναν απρόσωπο, μηχανικό τρόπο. Για το θύμα, ο βιασμός δεν είναι μία μηχανική εμπειρία, με τον τρόπο που γίνεται αντιληπτός από την αστυνομία. Μάλλον, είναι μία περίπλοκη και επώδυνη εμπειρία, η οποία περιλαμβάνει διάφορες μορφές βίας που είναι δύσκολο να διατυπώσει μπροστά σε ξένους, ιδιαίτερα σε ένα κόσμο όπου η σεξουαλικότητα, η βία και τα ταμπού συνδέονται στενά με την ιδιωτικότητα του ατόμου. Στις περισσότερες χώρες, δεν ήταν παρά στον 20ο αιώνα που για πρώτη φορά η σεξουαλική βία άρχισε να αντιμετωπίζεται σαν κάτι ιδιαίτερο. Νέα δικαστικά, κλινικά, θεραπευτικά και κοι-

νωνικά παραδείγματα και πρότυπα επιστημονικής προσοχής και επέμβασης δημιουργούνται σε αυτό το νέο πεδίο.

Σε αυτό το βιβλίο, εξερεύνησα τα παράδοξα της παγκοσμιοποίησης, των ελεύθερων αγορών και των αντικρουόμενων πολιτικών τους πάνω στο ζήτημα της ελευθερίας της μετακίνησης. Εξέτασα τα μειονεκτήματα, τις αδυναμίες και τις αντιφάσεις μερικών διεθνών νόμων, οι οποίοι δεν εφαρμόζονται σε ορισμένες χώρες. Επεσήμανα επίσης τα προβλήματα των μεταναστευτικών κινήσεων συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων που έχουν την ρίζα τους στην φτώχεια και στην αναζήτηση της ελευθερίας και της ελπίδας. Όμως κανένα από αυτά τα πράγματα δεν κάνει ευκολότερη την μελέτη ενός ζητήματος τόσου περίπλοκου όπως η εμπορία ανθρώπων. Είναι απαραίτητο να δημιουργήσουμε νέες αναλυτικές μεθόδους προκειμένου να καταγράψουμε και να διαλευκάνουμε τις διαστρεβλώσεις που προκαλούν λάθη όταν εξετάζουμε αυτό το ζήτημα. Για παράδειγμα, από τις 155 χώρες που έχουν καταγραφεί από το Γραφείο για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα των Ηνωμένων Εθνών, οι χώρες οι οποίες έχουν νόμους για την εμπορία ανθρώπων έτειναν να έχουν πολύ συχνές αστυνομικές αναφορές για γυναίκες που συλλαμβανόντουσαν με την κατηγορία της εμπορίας γυναικών και κοριτσιών. Εάν και είναι αλήθεια ότι πολλές γυναίκες λειτουργούν μπουρδέλα και ότι πολλά θύματα γίνονται θύτες, υπάρχει μία επικίνδυνη προκατάληψη εδώ. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, η πορνεία είναι παράνομη, εάν και επιτρέπεται σε «ειδικές περιοχές», και, γενικά, οι γυναίκες που συλλαμβάνονται είναι ο πιο αδύναμος κρίκος στην αλυσίδα της εκμετάλλευσης. Από την μια μεριά, ο αριθμός των πελατών που συλλαμβάνονται, συνεχίζει να είναι παράλογα χαμηλός σε όλο τον κόσμο, και από την άλλη, οι πιο ισχυροί άνθρωποι στην βιομηχανία της σεξουαλικής δουλείας έχουν καταφέρει να παραμένουν αόρατοι στις επίσημες στατιστικές.

Το γεγονός ότι από τις αρχές λείπει ακόμη μία βαθύτερη γνώση του οργανωμένου εγκλήματος είναι ανησυχητικό. Οι περισσότερες από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου τις οποίες εξέτασα σε διάφορες χώρες κατέληξαν στο ότι τα καρτέλ των

ναρκωτικών δεν συνδέονται με την σωματεμπορία γυναικών και ανηλίκων. Εν τούτοις, από τα σύνορα του Αφγανιστάν μέχρι τους εμπορικούς δρόμους της Κολομβίας και της Κούβας, από το Μεξικό και από εκεί στις Ηνωμένες Πολιτείες, τα ονόματα και οι μέθοδοι των εμπόρων ναρκωτικών εμφανιζόντουσαν ξανά και ξανά στην προστασία των σωματεμπόρων και αυτών που αγοράζουν και πουλάνε δούλες.

Η λύση δεν θα είναι εύκολη. Για να ταξινομήσουν έναν επιχειρηματία από το Μοντερέι του Μεξικού, ή έναν ιδιοκτήτη ξενοδοχείου από την Πούντα Κάνα της Δομινικανής Δημοκρατίας, σαν σωματέμπορους, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να αποδείξουνε ότι αυτοί προωθούν την πορνεία, την αγορά και την πώληση γυναικών και σε πολλές περιπτώσεις την «εξαγωγή και εισαγωγή» ανθρώπων με άδειες μετανάστευσης, αεροπορικά εισιτήρια και επίσημες βίζες. Η κυβέρνηση των Η.Π.Α., για παράδειγμα, θα έπρεπε να ταξινομήσει όλα τα κλαμπ στριπτίζ και χορού της κοιλιάς στην Αμερική χρησιμοποιώντας τα ίδια κριτήρια που εφαρμόζει σε αυτά που λειτουργούν στην Ταϊλάνδη, στις Φιλιππίνες, στο Σουρινάμ, ή στην Μοζαμβίκη. Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Παράνομης Διακίνησης και Εμπορίας Προσώπων, ιδιαίτερα Γυναικών και Παιδιών, το 80% των γυναικών που δουλεύουν σε αυτές τις επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο είναι θύματα σωματεμπορίας. Έτσι, πολλοί από τους πελάτες, διευθυντές και ιδιοκτήτες των κλαμπ, θα έπρεπε να ταξινομηθούν σαν σωματέμποροι.

Αρκετά χρόνια πριν, υπήρχε μία εκστρατεία για να σταματήσει η βία κατά των γυναικών, η οποία ζητούσε από τα θύματα «να μην επιτρέπουν στον εαυτό τους να κακοποιούνται», ενώ αγνοούσε τον ρόλο των αυτουργών της κακοποίησης. Το 2000, η εκστρατεία επικεντρώθηκε στους επιτιθέμενους και αντί να λέει, «Κάθε 15 δευτερόλεπτα μία γυναίκα κακοποιείται», έλεγε, «Κάθε 15 δευτερόλεπτα ένας άντρας επιλέγει να κακοποιήσει μία γυναίκα». Οι σύγχρονες εκστρατείες ενάντια στη εμπορία ανθρώπων στην Βολιβία, στην Ρωσία και σε άλλες χώρες χρη-

σιμοποιούν το σύνθημα: «Μην τους αφήσετε να σας εξαπατήσουν». Τα περισσότερα θύματα σε όλο τον κόσμο αισθάνονται ένοχα για το ότι «άφησαν τους εαυτούς τους να εξαπατηθούν».

Πολιτιστική ποικιλομορφία

Ένα από τα πράγματα που έμαθα κατά την διάρκεια της έρευνας είναι ότι δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα ίδια μέτρα για να αξιολογήσουμε μία μεταπολεμική κοινωνία όπως αυτή της Καμπότζης, η οποία ζει ακόμα με το κοινωνικό τραύμα της γενοκτονίας που διέπραξαν οι Κόκκινοι Χμερ, με αυτά που θα χρησιμοποιήσουμε για κοινωνίες όπως του Μεξικού, της Γουατεμάλας, του Πακιστάν και της Κένυας. Αν και η εμφάνιση της ακραίας φτώχειας μπορεί να είναι ανάλογη και οι δείκτες σωματεμπορίας παιδιών σχεδόν οι ίδιοι, είναι απαραίτητο να αντιληφθούμε την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των γυναικών και των κοριτσιών σε κάθε περιοχή, όπως επίσης τις πολιτιστικές θεωρήσεις της σεξουαλικότητας και της βίας. Είναι επίσης σημαντικό να λάβουμε υπ’ όψη μας, σε κάθε περίπτωση, το πώς η παγκοσμιοποίηση και η αφομοίωση θρησκευτικών αξιών έχουν επηρεάσει τις σεξουαλικές εμπειρίες των ανθρώπων όλων των ηλικιών. Οι απόψεις των τοπικών και περιφερειακών ειδικών είναι σημαντικές όταν αναζητούμε να διασταυρώσουμε ό,τι συμβαίνει. Πρέπει επίσης να βρούμε μία κοινή αναλυτική γλώσσα. Εκατομμύρια πελάτες μάς έχουν δώσει μια πολύτιμη ένδειξη: υιοθετούν ρατσιστικά σεξουαλικά στερεότυπα. Μαζί με τους νταβατζήδες, οι πελάτες θα πρέπει να μελετηθούν πλήρως. Αν εφαρμοζόντουσαν οι νόμοι ενάντια στην σεξουαλική εκμετάλλευση, θα ήταν αυτοί υπεύθυνοι για τα μεγάλα μεταναστευτικά ρεύματα, κυρίως για τον σεξοτουρισμό, σε χώρες με αδύναμα δικαστικά συστήματα, όπου υπάρχουν «τρυφερές και υποτακτικές γυναίκες», όπως οι ίδιοι μου είπανε.

Είναι σημαντικό να δούμε πώς η φυλετική και η εθνική ταξινόμηση των θυμάτων επηρεάζει τις στατιστικές που συγκε-

ντρώνονται σε όλες τις χώρες, ιδιαίτερα στις ανεπτυγμένες. Οι σωματέμποροι που προμηθεύουν την ισπανική αγορά αποκτούν τα θύματά τους κυρίως απ' την Βραζιλία, το Σουρινάμ, την Κολομβία, την Δομινικανή Δημοκρατία και τις Αντίλλες. Σχεδόν 50.1 γυναίκες (μαύρες και Λατινοαμερικάνες) διακινούνται στην Ολλανδία και στην Γερμανία για το εμπόριο του σεξ, το οποίο είναι νομιμοποιημένο. Εξ αιτίας τού ότι είναι παράνομες μετανάστριες, αυτά τα θύματα φυλακίζονται και απελαύνονται πολύ συχνά και υφίστανται την χειρότερη μεταχείριση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Σουζάνα Καρότι, μία Αργεντινέζα δικηγόρος και ερευνήτρια της σωματεμπορίας των γυναικών, κατέγραψε 3.000 Μεξικανές γυναίκες που διακινήθηκαν στην Ιαπωνία για σεξουαλική εκμετάλλευση.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν σε αυτήν την επιχείρηση οι μαφίες. Οι μικρές και οι μεγάλες μαφίες επωφελούνται από την σύγχυση που προκαλείται από αυτήν την συζήτηση και, σε πολλές περιπτώσεις, την προωθούν μέσω πολιτικής και κοινωνικής παρασκηνιακής δραστηριότητας, προκειμένου να θεωρείται φυσιολογική η ανθρώπινη δουλεία. Το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα πρέπει να πιέσει τα μέλη του οργανισμού να ερευνήσουν τους επιχειρηματίες που εμπλέκονται στο εμπόριο του σεξ καθώς και τα δίκτυά τους από δικηγόρους και κρατικούς υπαλλήλους, οι οποίοι, όπως διασταύρωσα σε πολλές υποθέσεις, συνδέονται επίσης με άλλα σοβαρά εγκλήματα, όπως το εμπόριο ναρκωτικών και το ξέπλυμα χρήματος.

Η εμπειρία του θύματος

Τι κριτήρια θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για να αποφασίσουμε εάν ένα άτομο είναι θύμα σωματεμπορίας; Σε περίπου είκοσι περιπτώσεις γνωστές από όλο τον κόσμο, τα θύματα συστηματικών βιασμών υπερασπίστηκαν τους απαγωγείς τους στο

δικαστήριο. Οι συνεντεύξεις με τα θύματα σωματεμπορίας θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν ερωτήσεις για να ανιχνεύσουν το σύνδρομο της Στοκχόλμης, ή ένα απλό ερωτηματολόγιο για την οικογενειακή βία που υπέστησαν κατά την διάρκεια της παιδικής τους ηλικίας. Εάν έχουν υποφέρει από φυσική βία κατά τα πρώτα παιδικά τους χρόνια, πολλά θύματα εξοικειώνονται με την σεξουαλική και ψυχολογική βία σαν κάτι φυσικό, σαν κάτι το οποίο αξίζουν εξαιτίας του φύλου τους, της φυλής τους, της εθνικότητάς τους, της τάξης τους, ή σε μερικές περιπτώσεις, εξ αιτίας όλων αυτών σε συνδυασμό.

Οι προσωπικές ιστορίες είναι αποφασιστικής σημασίας όταν πρέπει να μετρήσουμε τον αντίκτυπο αυτού του κοινωνικού και εγκληματικού φαινομένου. Πρέπει να καταλάβουμε πλήρως πώς ένα κορίτσι από το Σαν Σαλβαντόρ, το οποίο βιαζόταν πολλές φορές την ημέρα σε ένα μπουρδέλο έχει εσωτερικεύσει το μαρτύριό της συναισθηματικά και ψυχολογικά προκειμένου να επιβιώσει. Κατά τον ίδιο τρόπο, είναι σημαντικό να καταλάβουμε πώς ένα εξάχρονο κορίτσι από την Βραζιλία έχει εσωτερικεύσει τον φόβο του αφού έχει χρησιμοποιηθεί, από τότε που ήταν τεσσάρων χρονών, για να κάνει παιδική πορνογραφία. Ακόμα και εάν δεν της αρέσει αυτό που της έκαναν, πιστεύει ότι αυτό συμβαίνει σε όλα τα κορίτσια, γιατί αυτό είναι που της έχουν πει οι βιαστές της. Πρέπει επίσης να εξετάσουμε πώς παπάδες ή επιχειρηματίες που πληρώνουν για να βλέπουν αυτά τα βίντεο στο Μεξικό, στην Ίσπανία, ή στις Ηνωμένες Πολιτείες αγνοούν πλήρως το γεγονός ότι πίσω από το πορνογραφικό βίντεο αυτού του κοριτσιού υπάρχει ένα εγκληματικό κύκλωμα που την έχει υποδουλώσει. Ομοίως, πρέπει να ακούσουμε την γυναίκα σωματέμπορο από τις Φιλιππίνες, η οποία χρησιμοποιεί φιλελεύθερα επιχειρήματα για να υπερασπίσει την πορνεία, όμως, στο τέλος της συζήτησης, παραδέχεται ότι έχει πέσει θύμα σεξουαλικής κακοποίησης όταν ήταν παιδί, πολύ πριν καταλήξει σε ένα μπουρδέλο για Κορεάτες τουρίστες στην πατρίδα της. Το γεγονός ότι αυτή έχει θεωρήσει σαν φυσιολογική την παιδική της κακοποίηση σε βαθμό ώστε να μην αισθάνεται θυματοποιημένη, της επέτρεψε να θυματοποιεί, χωρίς οποιαδήποτε αισθήματα ενοχής, άλλα κορίτσια και νεαρές

γυναίκες.

Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για μας για να συνδέσουμε τα κομμάτια του πάζλ και να καταλάβουμε ότι το πιο σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι η θεώρηση της βίας σαν φυσιολογικής, κάτι το οποίο κάνει αδύνατο για το θύμα να διεκδικήσει το δικαίωμά της να ζει σε μία μη επιθετική κατάσταση. Μερικές εκδιδόμενες στην Ευρώπη και στις Ηνωμένες Πολιτείες μού είπαν ότι το να δεχτούνε ότι είναι θύματα εγκληματικών ενεργειών τούς φαίνεται σαν προσβολή, ακόμα μεγαλύτερη από την ταπείνωση του να δαρθούν από έναν μεθυσμένο πελάτη ή να βιαστούν από τον πρωκτό. Αυτή είναι η λογική κατάληξη της φιλελεύθερης θεώρησης της σεξουαλικής βίας σαν κάτι μεμονωμένο. Για αυτό μια Ίσπανίδα εκδιδόμενη στην Βαρκελώνη μπορεί να λέει, «Δεν πουλάω το σώμα μου. Πουλάω μία συγκεκριμένη σεξουαλική πράξη, όπως μια γραμματέας πουλάει την γνώση της να ξέρει να γράφει ένα γράμμα».

Η Φίνα Σανζ είναι μία ασυνήθιστη Ίσπανίδα ψυχολόγος, αυθεντία στον ψυχο-ερωτισμό και δημιουργός της «θεραπείας της επανένωσης», η οποία βοήθησε να θεραπευτούν σε όλο τον κόσμο θύματα σεξουαλικής βίας που επιβίωσαν. Αυτή υποστηρίζει ότι η σεξουαλική εκμετάλλευση όχι μόνο ζημιώνει το σώμα αλλά επίσης ζημιώνει και τον κάτοχο του σώματος ως συναισθηματική οντότητα. Στα πλαίσια της πορνείας και της σωματεμπορίας, ο νταβατζής, ο πελάτης, ακόμα και ο βιαστής, βλέπουν την σεξουαλική εμπειρία σαν μία ερωτική πράξη σεξουαλικής ευχαρίστησης για αυτούς, όχι για την γυναίκα, και σαν μία εξουσιαστική εμπειρία, όπως οι ίδιοι παραδέχονται.

Για την γυναίκα, της οποίας πήρα συνέντευξη στην Βαρκελώνη, το να πουλάει μία σεξουαλική πράξη ισοδυναμεί με το να φτιάχνει και να πουλάει ένα σάντουιτς σε ένα μπαρ. Εντούτοις, για τον πελάτη, το να διεισδύσει σε ένα σώμα, να το υποτάσσει και να το αντιμετωπίζει σαν ένα αντικείμενο, είναι αναμφισβήτητα όχι το ίδιο σαν να τρώει ένα σάντουιτς. Το τελευταίο είναι μία μηχανική πράξη διατροφής, ενώ η πώληση του σεξ έχει μία

κοινωνικοπολιτιστική βαρύτητα που επικυρώνει το δικαίωμα να αγοράζει κανείς ανθρώπους και να τους κακοποιεί έναντι χρημάτων. Σύμφωνα με την Σανζ, «Ο ερωτισμός μπορεί να θεωρηθεί σαν μία αναπαραγωγή κοινωνικοπολιτιστικών αξιών. Βιώνεται μέσω του σώματος και γίνεται αντιληπτός σαν μία σεξουαλική, αισθησιακή, συναισθηματική, νοητική, πνευματική και κοινωνική ολότητα, την οποία βιώνει κάποιος με ευχαρίστηση». Αυτές είναι μερικές από τις αποχρώσεις που ξεχνιούνται όταν συζητάει κάποιος για την ρύθμιση ή την κατάργηση του εμπορίου του σεξ, το οποίο τροφοδοτεί την εμπορία ανθρώπων. Οι εκδιδόμενες κοινωνικοποιούνται έτσι ώστε να πιστεύουν ότι η συμμετοχή τους σε οποιαδήποτε συζήτηση για την ψυχο-σεξουαλική υγεία σημαίνει αποδοχή μίας θρησκευτικής ηθικής, η οποία θα παρεμπόδιζε την σεξουαλική τους ελευθερία.

Εάν μετρούσαμε όλες τις γυναίκες στον κόσμο που ανήκουν σε ένα σωματείο εκδιδομένων (ή «εργατριών του σεξ», όπως μερικές από αυτές αποκαλούν τους εαυτούς τους), θα αριθμούσανε λιγότερο από 500.000. Αυτό σημαίνει ότι, επειδή είναι μία μειοψηφία, δεν έχουν δικαιώματα; Βεβαίως, έχουν δικαιώματα. Ωστόσο, η συζήτηση γίνεται περισσότερο περίπλοκη εάν σκεφτούμε ότι επικυρώνοντας το δικαίωμα αυτής της μειονότητας να εργάζεται στην πορνεία θα μπορούσε να σημαίνει ότι προωθούμε κοινωνικο-πολιτιστικές αξίες και συγκεκριμένα εγκλήματα που επηρεάζουν την πλειοψηφία.

Η Καρμέλα, μια πρώην Μεξικάνα εκδιδόμενη, που εργάζεται για την πρόληψη της βίας στο Μαϊάμι, δηλώνει:

> *Παλιότερα, οι γυναίκες συνήθιζαν να λένε, «Ο άντρας μου με χτυπάει επειδή με αγαπάει», επειδή σαν κορίτσια μάς έλεγαν ότι αυτό σήμαινε αγάπη, μέχρι που φτάσαμε να αντιλαμβανόμαστε ότι αυτό σήμαινε το αντίθετο. Τώρα, προκύπτει ότι θα έπρεπε να λέμε, «Οι πελάτες με βίασαν και με ταπείνωσαν επειδή είμαι ελεύθερη». Αυτή είναι μνημειώδης ηλιθιότητα! Το να είσαι ελεύθερη σεξουαλικά σημαίνει το να αποφασίζεις να μην γίνεσαι αντικείμενο σεξουαλικής*

εκμετάλλευσης και να κάνεις σεξ με όποιον θέλεις, όχι να ωφελείς μια βιομηχανία η οποία προωθεί την ταπείνωση της γυναίκας και κάνει την βία να θεωρείται φυσιολογική.

Ας δούμε τη συζήτηση για το πώς η πορνογραφία πιθανόν βλάπτει μία κοινωνία. Η Κατερίνα ΜακΚίνον, η Αμερικάνα φεμινίστρια και αγωνίστρια, ισχυρίζεται ότι όσο περισσότερο διαδίδεται και νομιμοποιείται η πορνογραφία, τόσο περισσότερο θεωρείται φυσιολογική η βία ενάντια στις γυναίκες και τόσο περισσότερο η κοινωνία γίνεται αναίσθητη απέναντι στην σεξουαλική εκμετάλλευση. Επιπλέον, σύμφωνα με αυτήν, αυτοί οι οποίοι ασκούν κριτική και αναλύουν την πορνογραφία και τις κοινωνικοπολιτιστικές της συνέπειες βρίζονται και ταξινομούνται σαν εχθροί της ελευθερίας της έκφρασης. Αυτοί δέχονται άγριες επιθέσεις. Ένας σημαντικός αριθμός θεραπευτών που υποστηρίζουν την κατάργηση της πορνείας ισχυρίζονται ότι η σεξουαλική εκμετάλλευση για εμπορικούς σκοπούς σε όλες τις μορφές της αποτελεί καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτοί οι παράγοντες είναι θεμελιώδεις για να κατανοήσει κανείς το εμπόριο του σεξ και την πορνεία.

Ένας φιλόσοφος σε κορυφαίο βρετανικό πανεπιστήμιο μπορεί να κάνει κήρυγμα για το δικαίωμα να εκδίδει κανείς τον εαυτό του, όμως χωρίς να λαμβάνει υπόψη του τις επιπτώσεις των ιδεών του για τις εκδιδόμενες, οι οποίες υποφέρουν ακραία σεξουαλική, φυλετική και έμφυλη βία στα χέρια των κυκλωμάτων της πορνείας. Αυτή είναι μία δομική βία με βαθιές ρίζες μισογυνισμού και συνέπειες σε ατομική και συλλογική κλίμακα.

Στο άλλο άκρο υπάρχουν οι καθολικές και άλλες χριστιανές γυναίκες που διασώζουν νεαρές εκδιδόμενες. Κατά κανόνα, οι διασώστριες δυσκολεύονται πολύ για να δεχτούν το σεξ σαν κάτι υγιές. Η μανία τους για κατάργηση, βουτηγμένη στις προκαταλήψεις, στους φόβους και στις ορθόδοξες αξίες, αποκλείει οποιοδήποτε διάλογο, ακόμα και με τα θύματα, τα οποία σχεδόν πάντα υποβάλλονται σε δογματικά θρησκευτικά κηρύγματα. Αυτή η προσέγγιση αποκρύπτει τις περιπλοκότητες της υπερσεξουα-

λικότητας, την οποία βιώνουν τα θύματα στα πλαίσια σοβαρού μετατραυματικού στρες.

Γνώμες και θέσεις

Η Καρολίνα Χερνάντεζ, μία Ίσπανίδα γυναίκα που ανήκει στην Συνεταιριστική Επιχείρηση Εταίρα, μία οργάνωση εκδιδόμενων που αποσκοπεί στο να υπερασπίζεται τα δικαιώματά τους, δηλώνει:

> *Το να είσαι μία εργάτρια του σεξ είναι κάτι σημαντικό. Η εργασία στο εμπόριο του σεξ όπως αποκαλείται σήμερα η πορνεία, εμπλέκει νταβατζήδες, εκδιδόμενες, μαφίες, απόκληρους, κλπ., αλλά ο κόσμος δεν λαμβάνει υπόψη ότι αυτό είναι κάτι το οποίο επιλέγεις ελεύθερα, παίρνοντας τις δικές σου αποφάσεις. Ναι, κανένας δεν υποχρέωσε την πλειοψηφία των συναδέλφων μου να κάνουν πεζοδρόμιο. Κανένας δεν τις εξαπάτησε για να επιλέξουν αυτό. Η πλειοψηφία των γυναικών στους δρόμους είναι ελεύθερες να κάνουν τις δικές τους επιλογές. [...] Αυτό συμβαίνει με τις γυναίκες από την ανατολική Ευρώπη: ζώντας μαζί τους, μου έχουν πει και έχω δει ότι χρειάζονται έναν αρσενικό φίλο για να τις φροντίζει, γιατί υπάρχουν άντρες που θέλουν να τις εκμεταλλευτούν. Ακόμα και όταν οι γυναίκες τούς προσφέρουν δώρα, οι άντρες συχνά δεν τα δέχονται. Ο κόσμος αποκαλεί τέτοιους άντρες νταβατζήδες, αλλά αυτό δεν είναι αλήθεια. Πολλές από αυτές τις γυναίκες έχουν παντρευτεί αυτούς τους άντρες και μετά άφησαν τους δρόμους. Η δουλειά μας στιγματίζεται από την αστυνομία και τους γείτονες, οι οποίοι μας κατηγορούν ότι περιβαλλόμαστε από συνεργούς, ναρκωτικά και έγκλημα... Αλλά δεν είναι έτσι. Όλο αυτό είναι λάθος και γελοίο. [...] Πρέπει να μάθουμε να ζούμε με σεβασμό και με έναν καλλιεργημένο τρόπο έτσι ώστε οι εργάτριες του σεξ να αποτελέσουν μέρος της καθημερινής ζωής σε όλο τον κόσμο.*

Η Λάουρα, είκοσι επτά ετών, η οποία διασώθηκε από ένα κύκλωμα σωματεμπορίας στην Ναβάρα, στην Βόρεια Ίσπανία, λέει μία διαφορετική ιστορία:

> *Μου είπαν στην Παραγουάη ότι θα ήμουνα μια χορεύτρια εξωτικών χορών σε ένα κορυφαίο νάιτ κλαμπ στη Μαδρίτη και ότι, εάν υπήρχαν πελάτες, θα μπορούσα να τους επιλέξω από μόνη μου. Με έφεραν στην Ναβάρα και έπρεπε να υπομένω το σεξ με τριάντα άντρες την ημέρα. Ήταν τρομερό. Το αιδοίο μου είχε πρηστεί. Ένας τύπος δάγκωσε τις ρώγες μου και με πλήγωσε. Ένας άλλος τύπος ήθελε να με πνίξει με το πέος του στο στόμα μου και να πάρει φωτογραφίες με το κινητό του. Ένας άλλος με ανάγκασε να κάνω πρωκτικό σεξ και όταν έκλαιγα έλεγε ότι αυτό γινόταν επειδή μου άρεσε. Νόμιζα ότι το να είμαι εκδιδόμενη στην Ισπανία θα ήταν καλύτερα. Μου είπαν ότι εδώ οι πελάτες θα μου έδειχναν σεβασμό, αλλά αυτό δεν ήταν αλήθεια. Είναι το ίδιο όπως στην χώρα μου και στον Παναμά, όπου με πήγαν αρχικά: πληρώνουν για να σε ταπεινώσουν.*

Εκατομμύρια γυναικών και κοριτσιών στις πιο φτωχές χώρες συνειδητοποιούν την μοίρα τους: περισσότερη φτώχεια και περισσότερη πείνα από αυτήν που υπέφεραν οι μανάδες τους. Οι Βιετναμέζες μάνες και κόρες από τις οποίες πήρα συνέντευξη μου είπαν ότι κάθε τρεις μήνες μία Φιλιππινέζα γυναίκα με το όνομα Αστέρω και δύο Γιαπωνέζοι άνδρες -που ισχυρίζονται ότι είναι ξάδελφοί της- ταξιδεύουν στις πόλεις Ντονγκ Θαμπ, Αν Γκιανγκ και Κιεν Γκιανγκ για να στρατολογήσουν νεαρό κόσμο για να δουλέψει στην Ταϊλάνδη, στο Χονγκ Κονγκ, στο Μακάο και στην Καμπότζη σαν σερβιτόρες και εκδιδόμενες. Όταν ρώτησα τα κορίτσια εάν καταλαβαίνανε τι σήμαινε το να είσαι μία εκδιδόμενη στην Καμπότζη, αυτές απλά κοίταξαν η μία την άλλη σιωπηλά. Μόνο μία από αυτές αποφάσισε να μιλήσει. Η δεκαεξάχρονη Μπ'ιν (το όνομά της σημαίνει «ειρήνη») μού είπε : «Η Αστέρω λέει ότι τον πρώτο χρόνο θα μπορούσαμε να βγάλουμε πάρα πολλά λεφτά και να γυρίσουμε μετά στο σπίτι για να ξεκινήσουμε μετά μια οικογενειακή επιχείρηση».

«Γιατί μόνο για έναν χρόνο;» ρώτησα.

«Επειδή στους πελάτες αρέσουν οι παρθένες,» απάντησε αυτή. Καθώς έγραφα στο σημειωματάριό μου, κοίταξα στις πίσω σελίδες τις συνεντεύξεις με την αστυνομία της Καμπότζης. Σύμφωνα με αυτούς, 50.000 κορίτσια κάτω των δεκαοχτώ διακινούνται από το Βιετνάμ και υποδουλώνονται, εκβιάζονται, αναγκάζονται να πεινάνε και γίνονται θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Ένα κορίτσι κάτω των δέκα χρονών παίρνει ένα ευρώ για να κάνει σε έναν ευρωπαίο στοματικό σεξ, όμως ο σωματέμπορος χρεώνει σαράντα ευρώ. Σύμφωνα με μερικά κορίτσια τα οποία διασώθηκαν, ήταν υποχρεωμένα να κάνουν στοματικό σεξ μέχρι και με δεκαπέντε πελάτες την ημέρα. Ένας σωματέμπορος μπορεί να κερδίσει 600 ευρώ κάθε μέρα από ένα κορίτσι. Υποθέτοντας ότι γίνονται αντικείμενα εκμετάλλευσης πέντε μέρες την εβδομάδα και χρησιμοποιώντας τον κατώτερο αριθμό πελατών, κάθε ανήλικη αποφέρει 3000 ευρώ την εβδομάδα. Η σεξουαλική εκμετάλλευση των 50.000 βιετναμέζων κοριτσιών στην Καμπότζη παρέχει στους σωματέμπορους 150.000.000 ευρώ την εβδομάδα. Αυτά τα χρήματα μοιράζονται ανάμεσα στους ιδιοκτήτες και στους ενοικιαστές μπαρ και ξενοδοχείων, σε ταξιτζήδες και υπαλλήλους ξενοδοχείων, σε μαφίες που παρέχουν προστασία, και αστυνομικούς που πληρώνονται για να τους ειδοποιούν όταν γίνονται έρευνες από οργανώσεις που υπερασπίζονται τα δικαιώματα των παιδιών. Επί πλέον, τα κέρδη στηρίζουν τράπεζες και τοπικές οικονομίες.

Υποστηρίζοντας τις φεμινίστριες που είναι υπέρ της νομιμοποίησης της πορνείας, η Μεξικάνα ανθρωπολόγος Μάρθα Λάμας εξηγεί τον τρόπο που σκέπτεται:

> *Έχω πεισθεί ότι υπάρχει μια αγορά για τη σεξουαλική εργασία που μερικοί άνθρωποι επιλέγουν για οικονομικούς λόγους, η οποία περιλαμβάνει την ίδια βία που το καπιταλιστικό σύστημα επιβάλλει σε οποιονδήποτε πουλάει την εργασία του και αυτή δεν έχει καμία σχέση με την σωματεμπορία.*

Η εκμετάλλευση διαφέρει από τη δουλεία από την δυνατότητα ελευθερίας κίνησης που επιτρέπεται. Μέσα στον καπιταλισμό, το καθετί είναι εκμετάλλευση. Για εμένα ο κύριος αγώνας είναι ενάντια σε όλες τις μορφές εκμετάλλευσης. Και έχω πεισθεί ότι η στρατηγική δεν θα πρέπει να είναι να «καταργήσουμε» αλλά να «ρυθμίσουμε». Καταλαβαίνω ότι μέσα στο εμπόριο του σεξ υπάρχουν ιδιαίτερες συνθήκες εργασίας και ότι όλες οι εργάτριες θα έπρεπε να έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις: κοινωνική ασφάλιση, στεγαστικά επιδόματα, τη δυνατότητα να δημιουργούν συνδικάτα, φορολογία, κλπ.

Πιστεύω ότι είναι απαραίτητο να διακρίνουμε μεταξύ σωματεμπορίας και εργασίας. Είναι βασικής σημασίας να σταματήσουμε να μιλάμε για «πορνεία» και να την ξαναορίσουμε σαν «εργασία» όταν δεν είναι καταναγκαστική εργασία. Οι παράνομες δραστηριότητες θα πρέπει να έρχονται στο φως και να ρυθμίζονται, όπως γίνεται με τις παράνομες ουσίες.

Δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούνε με ομοιογένεια σε διάφορες ομάδες εργατριών του σεξ, αλλά έχω πειστεί ότι οι γυναίκες που δέχονται την κατάστασή τους και αγωνίζονται για αναγνώριση των δικαιωμάτων τους, συμπεριλαμβανομένου τού να μπορούν να δουλεύουνε σε αυτό το επάγγελμα, θα πρέπει να υποστηρίζονται και να γίνονται σεβαστές. Οι ίδιες καταλαβαίνουν ότι δεν είναι όλες θύματα και ότι επέλεξαν το λιγότερο κακό.

Όταν εξετάζουμε αυτό το επιχείρημα, το μεγάλο ερώτημα είναι εάν οι σωματέμποροι, οι μαφίες και οι πελάτες, με τις σεξιστικές και μισογύνικες αντιλήψεις τους, θα προθυμοποιούνταν να σεβαστούν τα δικαιώματα των γυναικών: να πληρώνουν ό,τι κάθε γυναίκα θεωρεί σωστό, να μην τις εκμεταλλεύονται, να σέβονται τις επιλογές τους και να μην χρησιμοποιούν βία εναντίον τους. Οι στατιστικές πάνω στη βία ενάντια στις γυναίκες και ο

αριθμός των γυναικών που σκοτώνονται δείχνουν ότι κάτι τέτοιο είναι πρακτικά αδύνατο, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι οι γυναίκες δεν έχουν το δικαίωμα να απαιτούν δημόσια την επιλογή να ζουν από το εμπόριο του σεξ.

Η Μάρθα Λάμας δηλώνει:

> *Η a priori θυματοποίηση αυτών που εργάζονται στο εμπόριο του σεξ (όχι σαν αποτέλεσμα σωματεμπορίας, αλλά σαν οικονομική επιλογή) δεν μου φαίνεται σωστή. Πιστεύω ότι οι άνθρωποι θα πρέπει να είναι πιο προσεκτικοί και να σέβονται τις διαφορές. Εμείς οι φεμινίστριες μπορούμε να ορίσουμε τις επιθυμίες και τις ανάγκες μας (συμπεριλαμβανομένου και των ψυχολογικών) καθώς και αυτές των άλλων γυναικών. Διαφορετικά, είναι εύκολο να πέσουμε σε έναν τύπο «μητριαρχίας» με σκοπό τη «διάσωσή τους» από κάτι από το οποίο δεν θέλουν να σωθούν. Αυτό συμπεριλαμβάνει να αναλαμβάνουν τις ευθύνες των πράξεών τους, και, βεβαίως, την ελευθερία να εκφράζονται.*

Στο *Η σεξουαλικά φιλελεύθερη και η επίθεση στο φεμινισμό* των Ντόρσεν Λέιντχολντ και Τζάνις Τζ. Ρέιμοντ (1990), η Κατερίνα ΜακΚίνον απαντάει σε αυτό το επιχείρημα. Σημειώνει ότι στο παρελθόν το γυναικείο κίνημα καταλάβαινε ότι η επιλογή τού να δέρνεσαι από έναν άντρα για την οικονομική σου επιβίωση δεν ήταν μία πραγματική επιλογή, παρά την εικόνα της συναίνεσης που ένα συμβόλαιο γάμου μπορούσε να παρέχει… Κι όμως, τώρα, υποτίθεται ότι πιστεύουμε, στο όνομα του φεμινισμού, ότι η επιλογή να χρησιμοποιείται κάποια σεξουαλικά από εκατοντάδες άντρες για την οικονομική της επιβίωση πρέπει να θεωρείται πραγματική επιλογή, και εάν μία γυναίκα υπογράφει ένα συμβόλαιο για να είναι «μοντέλο» εκεί δεν υπάρχει καταναγκασμός.

Με σεβασμό προς τον αριθμό των γυναικών που ασκούνε πορνεία θεληματικά ή εξαιτίας καταναγκασμού, η Ίσπανίδα αγωνίστρια Μπεατρίς Χιμένο Ρεϊνόζο δηλώνει:

> *Σε συζητήσεις τέτοιας φύσεως είμαι συνήθως ενάντια στο να καταφεύγω σε στατιστικές, γιατί αυτές μπορούν πάντα να γίνουν αντικείμενο χειραγώγησης. Είναι δύσκολο να αποδειχτούν. Εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες και κάθε ομάδα παρέχει αυτές που θέλει. Τα νούμερα δεν πείθουν κανένα εκτός από αυτούς που έχουν ήδη πειστεί. Αρκεί να πω ότι κατά τους τελευταίους λίγους μήνες τα κόμματα υπέρ της νομιμοποίησης έχουν δηλώσει ότι 5% των γυναικών έχουν εξαπατηθεί, ενώ τα κόμματα που υποστηρίζουν την κατάργηση ισχυρίζονται ότι μόνο 5% των γυναικών εμπλέκονται θεληματικά. Αυτό δεν είναι ένα στατιστικό πρόβλημα. Είναι ένα κοινωνικό, ιδεολογικό και πολιτικό πρόβλημα: το κάθε ανθρώπινο ον υποφέρει με μοναδικό τρόπο.*

Είναι σαφές ότι το εμπόριο του σεξ δεν θέλει να ανοίξει μία ελεύθερη αγορά, στην οποία οι υγιείς γυναίκες που επιλέγουν να πουλάνε σεξ με την ώρα ή το λεπτό να μπορούν να το κάνουν με υγιή τρόπο, ενώ πληρώνουν επίσης φόρους, όπως ισχυρίζεται η Λάμας. Αυτή η επιχείρηση είναι δομημένη για να ελέγχει και για να εκμεταλλεύεται. Από τη μια μεριά, παρέχει στους άνδρες σε όλο τον κόσμο αυτά που οι γυναίκες και τα κορίτσια αρνούνται να τους δίνουν ελεύθερα: σεξ χωρίς κανόνες, υπακοή και υποταγή. Από την άλλη μεριά, πλουτίζει λίγους σε βάρος πολλών. Είναι απλοϊκό να πιστεύουμε ότι με την νομιμοποίηση της πορνείας, οι μαφίες θα σταματήσουν να ανακατεύονται με την σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών, εφήβων και ενηλίκων σε διασυνοριακό επίπεδο.

Σε όλο τον κόσμο, ο σεξοτουρισμός έχει δημιουργήσει μια μεγάλη αγορά και μια κουλτούρα με συγκεκριμένες αξίες και πρότυπα, όπου οι έφηβες και τα παιδιά είναι τα εμπορεύματα σε αυξανόμενη ζήτηση σε ένα περιβάλλον φτώχειας. Αυτές έχουν στερηθεί την ανθρωπιά τους και έχουν αντικειμενοποιηθεί. Οι υπερσυντηρητικές ομάδες μπορούν να θεωρηθούν ένοχες για τη μυστικοποίηση και την εκμετάλλευση του ηθικού πανικού για την σωματεμπορία προκειμένου να απαλλοτριώσουν γυναικεία

σώματα και να επιστρέψουν τα δικαιώματα πάνω σε αυτά στις κυβερνήσεις και στις θρησκευτικές ομάδες. Μεταξύ των δύο κόσμων, οι γυναίκες και τα παιδιά είναι οι πλέον χαμένοι.

13.

Συμπεράσματα

Θα έπρεπε να νομιμοποιηθεί η πορνεία;

Σήμερα, πολλές φεμινίστριες θεωρούν τη νομιμοποίηση της πορνείας το καλύτερο αντίδοτο για την διακίνηση γυναικών και ανηλίκων για σεξουαλική εκμετάλλευση. Εν τούτοις, τα στοιχεία δείχνουν ότι η νομιμοποίηση θα άνοιγε ακόμα περισσότερο την πόρτα στις μαφίες και θα διευκόλυνε τη δουλεία.Ύπάρχει, επίσης, ένας άμεσος συσχετισμός μεταξύ της πορνείας ενηλίκων και της σεξουαλικής βίας ενάντια σε κορίτσια όλο και πιο νεότερα. Ελπίζω ότι το ταξίδι μου σε τόσες πολλές χώρες και οι μαρτυρίες που συγκέντρωσα για τα ειδεχθή εγκλήματα ενάντια στα θύματα, θα συμβάλλουν σε αυτήν την συζήτηση.

Θα ήταν θαυμάσια αν μία ολοκληρωμένη σειρά νόμων μπορούσε να βάλει ένα τέλος σε αιώνες καταπίεσης και σε τόσες πολλές ιστορίες γυναικών και κοριτσιών που τους αφαιρέθηκε ο έλεγχος πάνω στα σώματά τους. Ωστόσο, καμία χώρα δεν έκανε κάποια προσπάθεια για να δημιουργήσει πραγματικές συνθήκες ισότητας μεταξύ των φύλων. Σε μία κουλτούρα, η οποία κυριαρχείται από μισογύνικες και πατριαρχικές αξίες, το γυναικείο σώμα θεωρείται αντικείμενο που μπορεί να αγοραστεί, να πουληθεί, να χρησιμοποιηθεί και να πεταχτεί. Οι γυναίκες διδάσκονται να ακολουθούν ορισμένους κανόνες και οι άντρες διδάσκονται να τους επιβάλλουν χωρίς αμφισβήτηση.

Στις ισλαμικές χώρες, οι εκδιδόμενες τιμωρούνται με την ποινή του θανάτου. Στην Ολλανδία, στη Γερμανία και στην Ελβετία, είναι νόμιμο να δουλεύει κάποια σαν εκδιδόμενη, να λειτουργεί κάποιος ένα μπουρδέλο και να διαφημίζει τέτοιες υπηρεσίες. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, εκτός από την πολιτεία της Νεβάδα, η πορνεία είναι παράνομη, όμως, στην πραγματικότητα, οι ιδιοκτήτες μπουρδέλων δεν διώκονται από τις υπηρεσίες επιβολής

του νόμου. Στην Ίσπανία, μερικές ακροδεξιές ομάδες προσφέρουν χρήματα στα σωματεία των εκδιδομένων προκειμένου να διατηρήσουν την βιομηχανία αυτή που τους πλουτίζει και τους ισχυροποιεί. Ταυτόχρονα, οι πολιτικοί τους εκπρόσωποι αφαιρούν από τις γυναίκες τα σεξουαλικά και τα αναπαραγωγικά τους δικαιώματα. Οι μαφίες που είναι αναμεμιγμένες στην πορνεία λειτουργούν 4000 μπουρδέλα στην Ίσπανία, τα οποία αποδίδουν 18 δισεκατομμύρια ευρώ τον χρόνο.

Προκαλεί σοκ το να δει κανείς την έκταση στην οποία η σεξιστική βία θεωρείται φυσιολογική. Οι γυναίκες που δουλεύουν σαν εκδιδόμενες δεν μπορούν εύκολα να εξηγήσουν γιατί να είναι αναγκασμένες να αποσπούν τις ψυχολογικές τους ταυτότητες από τα σώματά τους, όταν έχουν να κάνουν με πελάτες που τις ταπεινώνουν και βιαιοπραγούν εναντίον τους. Απλά υποτάσσονται. Οι πελάτες είναι επίσης ανίκανοι να εξηγήσουν ποιοι πολιτιστικοί και ψυχολογικοί μηχανισμοί λειτουργούν, οι οποίοι κάνουν για αυτούς δυνατό να διαχωρίζουν τα γενετικά τους όργανα από τα αισθήματά τους. Ορίστε πώς ο «Θόμο» το εξηγεί στο δικτυότοπό του «Πουτανιστής»: «Είδα το προσωπάκι της σε ένα βιρμανέζικο μπουρδέλο. Η μάνα της ήρθε κατά πάνω μου και μου είπε ότι το πρωκτικό σεξ απαγορευόταν. Την βλέπω και θέλω να βάλω το πέος μου στο στόμα της. Μπαίνουμε σε ένα δωμάτιο και αυτή φοβάται, είναι τρομοκρατημένη. Μου αρέσει αυτό γιατί μπορεί να της μάθω… Έτσι, την επόμενη φορά που θα την επισκεφθώ, θα ξέρει να ανοίγει τα πόδια της». Ο άντρας αποφεύγει να βιάσει πρωκτικά το κορίτσι μόνο επειδή υπάρχει ένας «δυνατός, ψηλός γορίλλας» που φυλάει στην πόρτα.

Αυτοί, οι οποίοι είναι υπέρ της ρύθμισης της πορνείας, λένε ότι δεν μπορούμε να βλέπουμε όλες τις ενήλικες εκδιδόμενες σαν θύματα ανίκανα να παίρνουν τις δικές τους αποφάσεις. Έχουν δίκιο σε αυτό. Εντούτοις, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας την άποψη της Σόμαλι Μαμ:

Για τις μεταμοντέρνες φεμινίστριες και τους υπερασπιστές της πορνείας, το να μιλάμε για την γυναικεία τρωτότητα είναι προσβολή. Εν τούτοις, είναι σημαντικό να ξεκαθαρίσουμε ότι το να είμαστε τρωτές δεν σημαίνει ότι είμαστε αδύναμες ή ηλίθιες. Είμαστε δούλες γιατί άλλοι άνθρωποι δεν είναι σε θέση να αισθανθούν συναισθηματική ταύτιση με την κατάσταση στην οποία μάς έχει τοποθετήσει η κοινωνία. Η πορνεία δεν έχει τίποτα να κάνει με την επιτήδευση ή την ελευθερία. Πιστεύεται ότι η πρακτική της πορνείας στηρίζεται σε μία ανταλλαγή απόλαυσης έναντι χρημάτων, αλλά αυτή είναι μία διαστρέβλωση της πραγματικότητας, η οποία κρύβει το πόσο οι γυναίκες είναι ανήμπορες.

Αφού ρώτησα πολλές εκδιδόμενες πώς βλέπουν τους εαυτούς τους, ανακάλυψα ότι οι περισσότερες από αυτές δεν βλέπουν τους εαυτούς τους σαν μία «ολότητα». Πολλές από αυτές αισθάνονται κάποια δύναμη όταν διεκπεραιώνουν μικρές πράξεις εκδίκησης ενάντια στους πελάτες τους: τους κοροϊδεύουν -όχι κατά πρόσωπο- και αυτοί έχουν μια ψεύτικη αίσθηση κυριαρχίας. Μερικές φορές αυτές είναι οι μεγαλύτεροι υποστηρικτές της σεξιστικής συμπεριφοράς και των σεξουαλικών στερεοτύπων: «Και εάν το κάνω τι έγινε; Είναι επιλογή μου,» δήλωσε μία από τις γυναίκες, από τις οποίες πήρα συνέντευξη. Η βία ενάντια στις εκδιδόμενες είναι καλά τεκμηριωμένη και δείχνει την απόλυτη ανισότητα που υπάρχει μεταξύ αυτών και των πελατών τους. Αν και μπορεί να είναι υποδουλωμένες σε ένα συμβολικό επίπεδο δεν είναι απαραίτητα θύματα σωματεμπορίας, εκτός εάν τις ελέγχει ένας νταβατζής.

Κατά την παιδική ηλικία, τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά. Πολλά παιδιά που υποφέρουν σεξουαλική κακοποίηση και υποχρεώνονται να δουλέψουν σαν εκδιδόμενες πιστεύουν ότι «έτσι είναι η ζωή, και γεννήθηκα για να κάνω αυτό», όπως μου είπαν τα ίδια. Πολλές πόλεις και κωμοπόλεις έχουν δύο ή τρεις γενιές ενηλίκων γυναικών και αντρών που ήταν θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και τώρα επαναλαμβάνουν αυτό που έμαθαν. Εκεί έξω, στο παγκόσμιο χωριό, υπάρχει μία στρατιά

από ενηλίκους πεπεισμένους ότι είναι φυσιολογικό να υποδουλώνουνε άλλους σεξουαλικά και να τους κάνουν να ζουν από τα σώματά τους.

Αυτοί, οι οποίοι θέλουν να απλοποιήσουν τα πράγματα και να παράσχουν «ικανοποιητικές» στατιστικές, μπορούν να κάνουν διάκριση μεταξύ των ενηλίκων γυναικών και των νεαρών κοριτσιών που γίνονται θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Παρ' όλα αυτά, στην πραγματικότητα, είναι πρακτικά αδύνατο να τις διακρίνει κανείς μεταξύ τους. Στα διάφορα κυκλώματα πορνογραφίας, τα οποία ερεύνησα, υπήρχαν γυναίκες ηλικίας είκοσι δύο χρονών που ζούσαν δίπλα σε κορίτσια τεσσάρων χρονών. Επίσης βρήκα μερικά μπουρδέλα όπου εκδιδόμενες φρόντιζαν τις κόρες η μία της άλλης. Τα κορίτσια ήταν μάρτυρες σε όλα καθώς οι μάνες τους δουλεύανε. Στο Τόκιο, είναι δυνατόν να βρεις έφηβες ντυμένες σαν Λολίτες στους δρόμους, και, πίσω από την γωνία, μπορείς να βρεις ενήλικες γυναίκες ντυμένες σαν γκέισες. Στην Νέα Ύόρκη, υπάρχουν επίσης Ταϊλανδέζες μασέζ από είκοσι χρονών και πάνω οι οποίες, κάτω από την επιτήρηση των αφεντικών τους, εκπαιδεύουν δεκατετράχρονα κορίτσια που μόλις έφτασαν.

Αυτοί οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η σεξουαλική εκμετάλλευση των ενηλίκων, των εφήβων και των παιδιών διαχωρίζονται αυστηρά, εξαιτίας της επιείκειας των σωματεμπόρων ή της ελεύθερης βούλησης των εκδιδομένων, θα εκπλησσόντουσαν πραγματικά εάν πραγματοποιούσαν εκτεταμένες επιτόπιες μελέτες.

Όταν ακούω επιχειρήματα υπέρ της νομιμοποίησης της πορνείας σαν τρόπου να «δώσει κανείς πίσω τον έλεγχο των σωμάτων τους στις γυναίκες», η χαμένη ματιά των κοριτσιών που δεν είχαν ποτέ τη δύναμη να αποφασίσουν για τον εαυτό τους μου έρχεται στο μυαλό. Κάτι μου λέει ότι το να θεσπίσει κανείς νόμους για να νομιμοποιήσει μια αξιοκαταφρόνητη απασχόληση σε έναν τόσο άνισο κόσμο θα καταλήξει να ευνοήσει τους θύτες και όχι τα θύματα.

Ο ρόλος των ανδρών

Η δουλεία -ιδιαίτερα η σεξουαλική δουλεία- αποτελεί μία ανεπίλυτη πρόκληση για την ανθρωπότητα κατά τον 21ο αιώνα. Η περιπλοκότητά της είναι τεράστια.

Για να αντιμετωπίσουμε την εντύπωση της εκδιδόμενης ότι το επάγγελμά της είναι η μοναδική επιλογή που της έχει δώσει ο κόσμος, πρέπει να αγωνιστούμε για να έχουν όλες οι γυναίκες πρόσβαση σε αξιοπρεπείς δουλειές, σε κοινωνική ασφάλιση, καθώς και δικαίωμα στέγης και ιατρικής περίθαλψης, όπως και το δικαίωμα να είναι κύριες των σωμάτων τους και της σεξουαλικότητάς τους χωρίς να χρειάζεται να πουλούν τους εαυτούς τους σαν εμπορεύματα προκειμένου να επιβιώσουν. Αλλά είναι ,επίσης, απαραίτητο οι άνδρες να ανακαλύψουν νέους τρόπους συνύπαρξης, στα πλαίσια των οποίων η πορνογραφία, η βία, και ο σεξισμός δεν είναι οι μοναδικές επιλογές για την ερωτική τους ζωή και για τις σχέσεις τους με τις γυναίκες και με τους άλλους άνδρες.

Λίγοι άνδρες εργάζονται για την εξάλειψη της σωματεμπορίας και της βίας ενάντια στις γυναίκες και όχι πολλοί από αυτούς εκφράζουν δημόσια την ανάγκη για μια μεταμόρφωση της αρρενωπότητας, ώστε να την κάνουν να εστιάζεται λιγότερο στη μετατροπή των γυναικών σε αντικείμενα. Εν τω μεταξύ, ο αριθμός των πελατών που αποκτούν πρόσβαση στην παιδική πορνογραφία και στα μπουρδέλα, όπου έφηβες έχουν υποδουλωθεί, αυξάνεται. Οι πελάτες ζητάνε όλο και πιο νεότερα κορίτσια γιατί αυτά συνήθως δεν ξέρουν πώς να υπερασπίζονται τους εαυτούς τους και είναι ευκολότερο να τα κάνουν να συνεργαστούν και να δουλέψουν σαν εκδιδόμενες. Εντούτοις, όπως λέει ο Βίκτορ Μάλαρεκ: «Στην πλειοψηφία των ερευνών και των εκθέσεων των σχετικών με αυτήν την τραγωδία, αυτοί, οι κύριοι καταναλωτές της πορνείας, παραμένουν άγνωστοι, και, στο τέλος αυτοί αποτελούν τον χαμένο κρίκο».

Η εμπορία ανθρώπων βρίσκεται σε άνοδο, εξ αιτίας κατά ένα μέρος της παγκοσμιοποίησης του καπιταλισμού, των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου και των διάτρητων συνόρων. Ωστόσο, η άνοδος της ζήτησης ανθρωπίνων όντων μπορεί πάνω από όλα να αποδοθεί στην επιδείνωση των διαπροσωπικών σχέσεων. Τα Επιχειρηματικά Ανάμικτα (Business Miscellany, στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.), που εκδίδει το περιοδικό *The Economist* (Ο οικονομολόγος, Σ.τ.μ.) συνιστά στα διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων να ακολουθούν την εταιρική εθιμοτυπία του οικοδεσπότη τους κατά την διάρκεια των επαγγελματικών ταξιδιών τους στο εξωτερικό, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει την επίσκεψη σε μπουρδέλα και σε στριπτιζάδικα για να κλείσουν συμφωνίες. Γιατί αυτή, η «συνεδριακή πορνεία» (congregational prostitution στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.), όπως είναι γνωστή, δεν γίνεται ποτέ αντικείμενο κριτικής; Το να κάνει κάποιος τέτοιες συστάσεις –«όταν είσαι στην Ρώμη κάνε όπως κάνουν οι Ρωμαίοι»- αυξάνει την ζήτηση για εκδιδόμενες.

Τί συγκεκριμένα μέτρα μπορούν να παρθούν μπροστά σε αυτό το γενικευμένο φαινόμενο;

- Οι εταιρίες που είναι πρόθυμες να συμμετάσχουν θα έπρεπε να δημιουργήσουν κώδικες ηθικής σύμφωνα με τους οποίους κανένας υπάλληλος της επιχείρησης δεν θα πρέπει να κλείνει συμφωνίες σε καταστήματα που προωθούν την πορνεία και λογαριασμοί οι οποίοι εκδίδονται σε νυχτερινά κέντρα όπου ασκείται η πορνεία δεν θα πρέπει να γίνονται δεκτοί σαν «εταιρικά έξοδα».

- Οι επιχειρήσεις, ιδιαίτερα οι τουριστικές, θα έπρεπε να προσφέρουν σε ετήσια βάση μία σειρά μαθημάτων για τους υπαλλήλους τους, ώστε αυτοί να συνειδητοποιούν τις επιπτώσεις της εμπορίας ανθρώπων στις κοινότητές τους.

- Οι εταιρίες θα έπρεπε να παραχωρούν μέρος των φόρων τους σε οργανώσεις αφιερωμένες στην εκπαίδευση αγοριών πάνω στη μία βίαιη αρρενωπότητα.

- Οποιοσδήποτε επιλέγει να καταναλώνει πορνογραφία έντυπη, από την τηλεόραση ή από το Ίντερνέτ θα πρέπει να έχει στο μυαλό του ότι αυτή πιθανόν παρέχει πόρους σε αυτούς που εμπορεύονται γυναίκες, κορίτσια και αγόρια.

- Οι ιδιοκτήτες εφημερίδων, οι οποίες συχνά στις μπροστινές τους σελίδες ζητάνε την εξάλειψη της σεξουαλικής δουλείας, θα έπρεπε επίσης να αρνούνται να παρέχουν δημοσιότητα ή να διαφημίζουν την πώληση γυναικών και την πορνεία στις πίσω σελίδες τους.

Οι ευθύνες των κυβερνήσεων

Παρά το γεγονός ότι βρίσκονται σε έναν πλανήτη υπερσυνδεδεμένο τεχνολογικά, εκατομμύρια σκλάβων είναι αόρατοι και οι φωνές τους δεν ακούγονται από την κοινωνία γενικά και ιδιαίτερα από τις κυβερνήσεις. Η πλειοψηφία των θυμάτων μετακινούνται -ή τα μετακινούν- από φτωχά χωριά σε πιο πλούσιες πόλεις, από χώρες με υψηλή ανεργία σε χώρες με περισσότερες ευκαιρίες. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα θύματα δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και δεν έχουν νόμιμα χαρτιά.

Η UNICEF υπολογίζει ότι το 18% των παιδιών κάτω των πέντε χρονών στην Λατινική Αμερική και στην Καραϊβική δεν έχουν καταγραφεί νόμιμα. Στην Βραζιλία 25.000.000 δεν έχουν πιστοποιητικά γεννήσεως. Τα τελευταία χρόνια, 3.000.000 νεογέννητα παιδιά στην Κολομβία δεν καταγράφηκαν νόμιμα. Στο Μεξικό, στις περιοχές ιθαγενών της Τσιάπας υπάρχουν 25.000 αγόρια και κορίτσια που δεν έχουν πιστοποιητικά γεννήσεως. Το ποσοστό των ανθρώπων χωρίς έγγραφα ταυτοποίησης στις χώρες της υποσαχάριας Αφρικής είναι ακόμα μεγαλύτερο από ό,τι στην Λατινική Αμερική.

Ένα άτομο χωρίς ταυτότητα δεν μπορεί να έχει πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, να καταθέτει μπροστά στις αρχές, να εξασφαλίζει τυπική πρόσληψη, να αποκτάει πίστωση, ή να δέχεται

μία κληρονομιά. Εάν κάποιος το πάρει σε άλλη πόλη, αυτό δεν είναι σε θέση να δώσει ολοκληρωμένα στοιχεία ταυτότητας και η οικογένειά του δεν μπορεί να το ξαναβρεί. Αυτοί που «δεν υπάρχουν» εξαιτίας τού ότι στερούνται εγγράφων, καταλαβαίνουν ότι αυτοί που τους έχουν αρπάξει ελέγχουν τις ζωές τους και την ελευθερία τους. Εάν αντισταθούν, θα αφεθούν στους δρόμους, θα σταλούν στην φυλακή ή θα επιστραφούν στην φτώχεια, την οποία προσπαθούσαν να αφήσουν πίσω, την φτώχεια που αρχικά τους οδήγησε σε αυτό το μέρος.

Εκατομμύρια ανθρώπων αφήνονται χωρίς τρόπο να ταυτοποιήσουν τους εαυτούς τους εξαιτίας της μετανάστευσης που προκαλείται από πολέμους στην Σερβία, στην Καμπότζη, στην Βιρμανία, στο Κονγκό, στην Γουατεμάλα, στο Ελ Σαλβαδόρ και στην Νικαράγουα, μεταξύ άλλων. Ύπάρχουν αναρίθμητοι εγκληματίες πρόθυμοι να προσφέρουν πλαστά έγγραφα -ή γνήσια έγγραφα, τα οποία αποκτήθηκαν παράνομα- σε αυτούς τους πρόσφυγες προκειμένου να τους οδηγήσουν στον δρόμο της δουλείας. Οι γυναίκες που φεύγουν από τον πόλεμο, σε κατάσταση μετατραυματικού στρες, μερικές φορές βρίσκονται παγιδευμένες σε ευρωπαϊκά μαφιόζικα κυκλώματα, τα οποία ειδικεύονται στο να αγοράζουν και να πουλάνε δούλες από χώρες όπου η βία έχει κομματιάσει ή καταστρέψει τα κοινωνικά δίκτυα. Στους πολέμους, τα παιδιά επίσης υποδουλώνονται προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σαν «φτηνοί» και «μίας χρήσεως» νεοσύλλεκτοι. Μόνο στο 2009, σε δώδεκα χώρες οι ένοπλες δυνάμεις των κυβερνήσεων και οι αντάρτες αντίπαλοί τους στρατολόγησαν χιλιάδες παιδιά στρατιώτες. Επιπλέον, ο αριθμός των κοριτσιών στρατιωτών έχει επίσης αυξηθεί σημαντικά και πολλά από αυτά τα κορίτσια χρησιμοποιούνται σαν σεξουαλικές δούλες όπως γίνεται τώρα στην δημοκρατία του Κονγκό.

Όσο αυτοί που επιβάλλουν τους νόμους τους στον κόσμο αρνούνται οποιαδήποτε ανοιχτή συζήτηση για το πώς λειτουργεί η βιομηχανία του σεξ, η αγορά σκλάβων θα συνεχίσει να επεκτείνεται. Αυτό που για κάποιους είναι ένα έγκλημα και για άλλους μία ανθρώπινη τραγωδία καταλήγει να είναι μεγάλη επιχείρηση

για μια ειδική ομάδα ανθρώπων που κατέχουν εταιρείες ενταγμένες στο Χρηματιστήριο της Νέας Ύόρκης, που χτίζουν και λειτουργούν ξενοδοχεία πέντε αστέρων, που αγοράζουν αεροπλάνα και διασκεδάζουν πολιτικούς, αστυνομικούς, στρατιωτικούς, επιχειρηματίες και θρησκευτικούς ηγέτες. Ο διευθυντής ενός μπαρ στο Μεξικό, το οποίο έχει κλειστεί τρεις φορές εξ αιτίας της πορνείας δωδεκάχρονων και δεκατριάχρονων κοριτσιών, το οποίο όμως έχει ξανανοιχτεί χάρις στις πολιτικές του διασυνδέσεις, το εξηγεί ως εξής: «Αυτή είναι μια επιχείρηση, μια επιχείρηση, μια επιχείρηση… Σταμάτα να μας γαμάς». Η παράνομη διακίνηση ατόμων χωρίς χαρτιά χρειάζεται να συζητηθεί πιο τίμια και σε διεθνές επίπεδο. Οι αμφιλεγόμενοι νόμοι και οι προσωρινές βίζες για εργασία, που παρέχουν στους εργαζόμενους ελάχιστα δικαιώματα, θα πρέπει να αναθεωρηθούν. Αυτές που αναγκάζονται να δουλεύουν σαν εκδιδόμενες δεν θα πρέπει να θεωρούνται εγκληματίες. Αντίθετα αυτοί που αγοράζουν πορνεία και αυτοί που κατέχουν καταστήματα, όπου η σωματεμπορία είναι οργανωμένη και ενθαρρύνεται, θα πρέπει να διωχτούν ποινικά.

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον των μέσων μαζικής ενημέρωσης για το ζήτημα της διάσωσης θυμάτων σωματεμπορίας, ιδιαίτερα αυτών που έχουν γίνει αντικείμενα εκμετάλλευσης από κυκλώματα εμπορίου του σεξ και από αυτούς που κακοποιούν παιδιά. Παρ' όλα αυτά, σε πολλά μέρη, η αστυνομία τείνει να χρησιμοποιεί την σωματεμπορία για να σοκάρει το κοινό και τα άμεμπτου ηθικής λόγια της δεν κάνουν τίποτα παραπάνω από το να τρομοκρατούν και να κρατάνε τον κόσμο μακριά από ένα ζήτημα που το κάνουν να φαίνεται σαν απόλυτα ξένο προς αυτούς.

Σε διάφορες περιπτώσεις τα όργανα επιβολής του νόμου έχουν χειραγωγήσει τα μέσα ενημέρωσης και την κοινωνία γενικά με το να κάνουν τις εφόδους τους σε μπουρδέλα να φαίνονται σαν αποστολές διάσωσης προς υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων. Στην πραγματικότητα, τα θύματα, σε αυτές τις εφόδους, συλλαμβάνονται.

Κάποια όργανα επιβολής του νόμου σε χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, το Μεξικό, η Ίσπανία, η Τουρκία, η Γαλλία, η Νότια Αφρική, η Κολομβία και η Ίαπωνία μεταχειρίζονται τα θύματα σαν παράνομους μετανάστες και παραβιάζουν σχεδόν όλα τους τα δικαιώματα. Είναι σημαντικό να δούμε εάν τα όργανα επιβολής του νόμου λειτουργούν βασιζόμενοι σε διπλά πρότυπα και σε σεξουαλικές προκαταλήψεις προκειμένου να προβάλλουν μια εικόνα αποτελεσματικότητας, ή, αφού έχουν λάβει καλή εκπαίδευση, δρουν με σωστό τρόπο.

Ακόμα και χωρίς την κατάργηση της πορνείας, αυτοί που θέλουν να την ρυθμίσουν και έχουν υπογράψει τα Πρωτόκολλα του Παλέρμο και άλλες συμφωνίες ενάντια στην δουλεία, μπορούν να κάνουν ορισμένα συγκεκριμένα βήματα για να καταπολεμήσουν την εμπορία ανθρώπων. Αυτά περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Να διερευνήσουν τα οικονομικά των μπουρδέλων, των μπαρ και των πρακτορείων μόντελινγκ, που είναι ύποπτα για ξέπλυμα χρήματος.

- Μυστικοί αστυνομικοί θα πρέπει να διεισδύσουν σε εταιρείες που προωθούν πορνογραφία. Ένας σημαντικός αριθμός γυναικών και εφήβων κοριτσιών έχουν εξαναγκαστεί να δουλεύουν για αυτές τις εταιρείες.

- Να διατηρούν έναν κατάλογο των οργάνων επιβολής του νόμου, οι οποίοι συχνάζουν κατά τον ελεύθερο χρόνο τους σε μπουρδέλα και στριπτιζάδικα. Οι επιλογές τους ταυτίζονται σχεδόν πάντα με την βιομηχανία του σεξ και όχι με την αστυνομία. Οι σωματέμποροι πάντα προσπαθούν να τους εμπλέξουν σαν πελάτες VIP προκειμένου να τους κάνουν συνενόχους τους.

- Να δημιουργηθούν πολιτικές που απαγορεύουν και τιμωρούν κρατικούς λειτουργούς που συχνάζουν σε μπουρδέλα.

- Εάν ένας αστυνομικός, ένας στρατιωτικός ή ένας υπουρ-

γός εξωτερικών, θα βρίσκονταν να παίρνει ναρκωτικά ή να πίνει με έναν έμπορο ναρκωτικών, να συλλαμβάνεται αμέσως. Γιατί, λοιπόν οι νόμοι που απαγορεύουν το νταβατζιλίκι, την μαστροπεία και την σωματεμπορία δεν εφαρμόζονται με τον ίδιο τρόπο;

- Να διερευνούν και να καταγράφουν τον αριθμό και την προέλευση των βίντεο παιδικής και εφηβικής πορνείας που κατά κανόνα βρίσκονται στην κατασχεμένη περιουσία εμπόρων ναρκωτικών και παράνομων επιχειρήσεων σε όλο τον κόσμο.

Η βασική δουλειά των καταφυγίων

Οι περισσότερες από τις μαρτυρίες που παρέχονται από τους ανθρώπους που διασώζονται από καταστάσεις σωματεμπορίας δεν θα υπήρχαν χωρίς τα καταφύγια που λειτουργούν σε όλο τον κόσμο. Στο ίδιο πεζοδρόμιο όπου διαπράττονται εγκλήματα, υπάρχουν επίσης ασφαλή άσυλα όπου τα θύματα μπορούν να κοιμηθούν, να φάνε, να εργαστούν και τελικά να ξαναφτιάξουν τις ζωές τους. Σε αυτά τα καταφύγια, οι ιστορίες των θυμάτων καταγράφονται και το μέλλον τους επαναδιεκδικείται.

Σε ένα καταφύγιο στην Γουατεμάλα, βρέθηκα περικυκλωμένη από σαράντα τρία κορίτσια μεταξύ των ηλικιών δώδεκα και δεκατεσσάρων χρονών που κουβαλούσαν τα μωρά τους -που συνέλαβαν από βιασμούς- στα χέρια τους. Αυτά τα νεαρά κορίτσια είχαν διασωθεί από μπουρδέλα στα σύνορα με το Μεξικό. Μερικά από τα κορίτσια μού έδιναν τα μωρά τους σαν να ήταν πλαστικές κούκλες αποστασιοποιημένες από τα σώματά τους και από τα συναισθήματά τους. Άλλα χάιδευαν τα μωρά τους σαν να αντιπροσώπευαν το παιδί μέσα τους που μεγάλωσε μόνο και εγκαταλελειμμένο. Στη Σρι Λάνκα έκαψα τους φόβους μου σε μια υπαίθρια φωτιά μαζί με ινδουίστριες γυναίκες που ξαναχτίζανε τις ζωές τους μετά από είκοσι χρόνια δουλειάς στο εμπόριο του σεξ. Στην Μπουρκίνα Φάσο, πέρασα την νύχτα με τρία νεαρά κορίτσια που σκαρφάλωσαν στην κουκέτα μου επιθυμώντας

να αγκαλιαστούν και να ακούσουν ιστορίες για μικρά κορίτσια στο Μεξικό. Στην Κούβα, άκουσα τις χινετέρας (jineteras, στα Ίσπανικά, Σ.τ.μ.), όπως αποκαλούνε τις εκδιδόμενες εκεί, που διεκδικούσαν την ελευθερία τους από την σεξουαλική σκλαβιά, μέσω της ποίησης και της μουσικής. Στην Ίαπωνία, υπήρξα μάρτυρας της συναισθηματικής ευφυΐας των Φιλιππινέζων εφήβων που ήθελαν να γίνουν ζωγράφοι και να μην εξαναγκαστούν άλλη φορά να κάνουν σεξ. Στην Νέα Ύόρκη, έπαιξα μπάσκετ με εφτά μεξικάνες έφηβες που είχαν διασωθεί αφού προηγούμενα είχαν πουληθεί από τους συγγενείς τους σε μπουρδέλα, τα οποία λειτουργούσε ένα μαφιόζικο δίκτυο. Στο Μεξικό, βοήθησα έναν παπά να ετοιμάσει σάντουιτς από κοχινίτα πιμπίλ (cochinita pibil στα Ίσπανικά, αργοψημένο χοιρινό, μια σπεσιαλιτέ της μεξικάνικης κουζίνας, Σ.τ.μ.) για είκοσι τρεις έφηβες από τα Τσάπας και το Ελ Σαλβαντόρ, που είχαν πουληθεί σαν σκλάβες για χειρωνακτική εργασία. Δούλευαν δωδεκάωρες βάρδιες σε οικοδομές, κοιμόντουσαν σε ένα βρώμικο πάτωμα και ήταν υποσιτισμένες. Στην Βαρκελώνη, πέρασα μια κρύα νύχτα ακούγοντας μετανάστριες από την Αφρική να ονειρεύονται μια ευτυχισμένη ζωή, μια νόμιμη ζωή. Στην Γαλλία, άκουσα εφτά Κινέζες έφηβες, που διασώθηκαν από την Παρισινή μαφία. Σχεδίαζαν να δημιουργήσουν ένα σχολείο για κορίτσια που θα μάθαιναν ότι το να γεννηθεί κάποια θηλυκό δεν είναι αμαρτία.

Κάθε θύμα που διασώθηκε από τη δουλεία και διεκδικεί τα ανθρώπινα δικαιώματά της μου υπενθυμίζει το μεγαλείο της ζωής και τη σημασία της προστασίας της ελευθερίας του ανθρώπου, όπως και του δικαιώματος να ακολουθεί το δικό της προσανατολισμό και να χαράζει την δική της πορεία σε αυτήν την γήινη περιπέτεια. Αυτό είναι που μπορεί να προσφέρει ένα καλό καταφύγιο: προσφέρει στα θύματα μία ευκαιρία να αναλογιστούν τις ζωές τους, να μάθουν, να διαλέξουν, να συγχωρήσουν ή όχι, και να συνεχίσουν. Όπως μου είπε ένα κορίτσι στη Σουηδία: «Το μόνο πράγμα που χρειάζεσαι είναι ένα άλλο ανθρώπινο πλάσμα να σε κοιτάξει στα μάτια και να σε δει σαν ίση, να σου δώσει ένα καθρέφτη και να σου προσφέρει μια ήσυχη γωνίτσα, όπου θα μπορέσεις να κοιτάξεις τον εαυτό σου και να λογαριάσεις ποιος

είσαι και πού θέλεις να πας».

Όσο υπάρχει η εμπορία ανθρώπων, αυτοί οι ασφαλείς χώροι θα είναι απαραίτητοι, ιδιαίτερα σε χώρες με υψηλά επίπεδα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. (Βλέπε τους χάρτες που περιέχονται στην Επιθεώρηση του Προγράμματος Προστασίας της Αναφοράς για την Εμπορία Ανθρώπων, Ἰούνιος 2011).[*******] Οι άνθρωποι που διασώζουν θύματα και λειτουργούν καταφύγια έχουν γίνει ήρωες. Δυστυχώς, η κοινωνία δεν κάνει πάντα ό,τι μπορεί για να επανεντάξει τα θύματα: χρειαζόμαστε συλλογικό, όχι ατομικό ηρωισμό.

Μόνο 133 χώρες έχουν καταφύγια και ξενώνες για θύματα εμπορίας για σεξουαλικούς σκοπούς ή για καταναγκαστική εργασία. Σε πενήντα τρεις από αυτές τις χώρες, τα καταφύγια τα λειτουργούν Μ.Κ.Ο., και το 82% από αυτά αυτοδιευθύνονται από γυναίκες. Οι κυβερνήσεις συνεργάζονται με την κοινωνία των πολιτών μόνο σε είκοσι εννιά χώρες για κοινή χρηματοδότηση των καταφυγίων. Οι Μ.Κ.Ο. συμβάλλουν με το 30% έως 60% των κονδυλίων της χρηματοδότησης και η κυβέρνηση εξασφαλίζει τα υπόλοιπα. Σε τέσσερις χώρες, οι κυβερνήσεις απαγορεύουν την παροχή δημόσιων πόρων σε Μ.Κ.Ο., κι αυτές μπορούν μόνο να συνεργαστούν με διεθνείς οργανισμούς παίρνοντας μεγάλες πολιτικές και διπλωματικές προφυλάξεις. Στην Τουρκία, για παράδειγμα, η κυβέρνηση λειτουργεί τα μπουρδέλα, και οι οργανώσεις των θυμάτων δεν επιτρέπεται να δέχονται δημόσιες συνεισφορές. Σε δεκαεπτά χώρες, οι κυβερνήσεις όχι μόνο αρνούνται να συνεργαστούν με ιδιωτικές οργανώσεις που διασώζουν θύματα αλλά επίσης διώκουν τους αγωνιστές για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως επισημαίνει το Πρόγραμμα Προστασίας του πανεπιστημίου Τζον Χόπκινς το 2009. Σε όλο τον κόσμο, υπάρχουν εφτά φορές παραπάνω καταφύγια για κακοποιημένα ζώα από ότι για θύματα εμπορίας ανθρώπων.

******* www.protectionproject.org/wp-content/uploads/2011/07/TIP-Report-Review-2011.pdf

Οι πόροι είναι βασικής σημασίας για οποιαδήποτε ιδιωτική οργάνωση, η οποία επωμίζεται το κόστος της παροχής υπηρεσιών και της ικανοποίησης των βασικών αναγκών εκατοντάδων ανθρώπων που βρίσκονται σε καταστάσεις κρίσης. Αυτές οι οργανώσεις βασίζονται σε ειδικούς πλήρους απασχόλησης στους τομείς της πνευματικής και της φυσικής υγείας. Χρειάζονται παραϊατρικό προσωπικό, φάρμακα, ασφάλεια, μετακινήσεις, γραμματειακή και διοικητική συνδρομή, λογιστικές υπηρεσίες και συντήρηση κτιρίων με τριάντα έως σαράντα δωμάτια. Τα θύματα λαμβάνουν τρία γεύματα την ημέρα. Πολλά από αυτά υποφέρουν από σοβαρά προβλήματα υγείας που σχετίζονται με τον υποσιτισμό, και, σε μερικές περιπτώσεις, από εθισμούς που έχουν προκαλέσει οι σωματέμποροι. Τα φάρμακα και τα συμπληρώματα διατροφής μπορεί να κοστίζουν πολύ, ιδιαίτερα για οργανώσεις, οι οποίες λειτουργούν σε αναπτυσσόμενες χώρες, όπου δεν υπάρχει κουλτούρα ανθρωπιστικής βοήθειας και ιδιωτικών συνεισφορών. Οι περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες στερούνται αποτελεσματικών πολιτικών που να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ της κυβέρνησης και της κοινωνίας των πολιτών. Για παράδειγμα, στο Μεξικό και στην Γουατεμάλα, προκειμένου να δεχτούν δημόσιους πόρους, οι ΜΚΟ πρέπει να έχουν καταγραφεί από την κυβέρνηση και να έχουν ελεγχθεί για τη διαφάνειά τους και την αξιοπιστία τους. Πρέπει να πληρώνουν 30% φόρο, ποσοστό που είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό του φόρου που επιβάλλεται σε κερδοφόρες επιχειρήσεις.

Σε γενικές γραμμές, υπάρχουν βασικά τέσσερις τύποι καταφυγίων για θύματα σωματεμπορίας. Αποστολή τους είναι η παροχή στέγασης, θεραπείας, νομικής και μεταναστευτικής βοήθειας, αλλά διαφέρουν από άποψη επαγγελματικών προτύπων. Μερικά καταφύγια εφαρμόζουν ολοκληρωμένα μοντέλα και ακολουθούν ένα υπηρεσιακό εγχειρίδιο με ηθικές αρχές, ενώ άλλα ξεκίνησαν με έναν αυτοσχέδιο τρόπο και λειτουργούν μετά βίας. Μερικά καταφύγια έχουν ιδρυθεί με σκοπό να κάνουν θρησκευτικό κήρυγμα σε ανθρώπους που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις.

Καταφύγια για επιζήσασες από την καταναγκαστική πορνεία που ιδρύθηκαν και διευθύνονται από φεμινίστριες

Αυτά τα καταφύγια έχουν δημιουργηθεί βασισμένα στις εμπειρίες των ιδρυτριών τους. Οι περισσότερες από αυτές υιοθέτησαν ριζοσπαστικές θέσεις αρχικά, οι οποίες βαθμιαία εξελίχθηκαν σε ολοκληρωμένα μοντέλα που έχουν μεγάλη αξία για αυτές που έχουν επιβιώσει. Έχουν αποδείξει την ικανότητά τους να συνεργάζονται με κυβερνητικές υπηρεσίες για να αποτρέπουν οι γυναίκες που εργάζονται ως εκδιδόμενες να αντιμετωπίζονται σαν εγκληματίες. Μερικές από αυτές τις οργανώσεις δεν καλωσόρισαν τους νέους νόμους ενάντια στην σωματεμπορία, επειδή αναγνωρίζουν ότι, η υποβολή των θυμάτων σε αφόρητες ανακρίσεις και δίκες, όπου σε αυτά πέφτει το βάρος της απόδειξης, αποδεικνύεται να είναι μία άλλη μορφή επαναθυματοποίησης. Συχνά τεκμηριώνουν υποθέσεις εξαντλητικά και αποφασίζουν εάν πρέπει να δώσουν τις πληροφορίες στην Ίντερπόλ ή σε άλλη υπηρεσία για να συνεχίσει την έρευνα.

Πολυάριθμα καταφύγια, συμπεριλαμβανομένων και των πιο γνωστών, έχουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα γιατί η ζήτηση για τις υπηρεσίες τους έχει ξεπεράσει τους πόρους τους. Οι ειδικοί που εργάζονται σε αυτές τις οργανώσεις συνήθως παίρνουν πολύ χαμηλούς μισθούς και λίγα ή καθόλου επιδόματα. Η μέση διάρκεια της παραμονής ενός θύματος κυμαίνεται από έξι μήνες έως τρία ή τέσσερα χρόνια, ανάλογα με την ηλικία του θύματος και τα ιδιαίτερα προβλήματά του. Η παροχή της θεραπείας, της διατροφής, της στέγασης, της ιατρικής περίθαλψης, της εκπαίδευσης, των κοινωνικών υπηρεσιών και της επαγγελματικής εκπαίδευσης κοστίζει περίπου σαράντα πέντε δολάρια την ημέρα σε μια αναπτυσσόμενη χώρα και διακόσια-τριακόσια δολάρια σε μία ανεπτυγμένη.

Μερικές από τις οργανώσεις-πρότυπα αυτού του τύπου είναι της Σόμαλι Μαμ στην Καμπότζη, η Casa Del Las Mercedes στο Μεξικό, και οι Υπηρεσίες για την Εκπαίδευση και την Διδασκαλία των Κοριτσιών (Girls Educational & Mentoring Services

[GEMS] στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) στην Νέα Ύόρκη.

Καταφύγια που τα λειτουργούν διεθνείς οργανώσεις

Ίδρύματα όπως ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΊΟΜ) είχαν μεγάλη επιρροή σε χώρες και περιοχές με το να αυξήσουν το εύρος των δραστηριοτήτων των φιλανθρωπικών οργανώσεων. Όπως η Ύπηρεσία Προσφύγων των Ηνωμένων Εθνών (UNHCR), σε μερικές χώρες ο Δ.Ο.Μ. λειτουργεί καταφύγια για να διασώζει όλων των τύπων μετανάστες που υποβάλλονται σε εμπορία ανθρώπων και κακοποίηση. Οι συνεντεύξεις μου με διάφορους που επιβίωσαν από την εμπορία ανθρώπων αποκάλυψαν ότι ο Δ.Ο.Μ. και ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας (ΊLOT) έπαιξαν έναν ρόλο αποφασιστικής σημασίας στην υποστήριξη και στην προστασία τοπικών οργανώσεων με το να παράσχουν θεωρητική, στατιστική και μεθοδολογική βοήθεια.

Η μεγάλη αδυναμία αυτών των οργανώσεων είναι ότι αυτές θα πρέπει να προχωρούν με προσοχή και με διπλωματία υπό το καθεστώς διεφθαρμένων και προκλητικών κυβερνήσεων, παρόλο που η παρέμβασή τους σώζει ζωές και βοηθάει τα θύματα εμπορίας για εξαναγκαστική εργασία, σεξ και προσφορά οργάνων. Αυτές οι οργανώσεις κατάφεραν να παρέμβουν σε μερικές πολύ συντηρητικές χώρες που δεν είναι ανεκτικές απέναντι στην απελευθέρωση των γυναικών. Μπορεί να χρειάζεται να κρατάνε πολύ χαμηλό προφίλ και μερικές φορές να εργάζονται με διαφορετικό όνομα που δεν έχει τίποτα να κάνει με την εμπορία ανθρώπων. Οι προϋπολογισμοί τους είναι διασφαλισμένοι, όμως η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από το ποιος είναι επικεφαλής των τοπικών και περιφερειακών γραφείων, επειδή αυτές τις οργανώσεις τις χαρακτηρίζει γραφειοκρατία και κινούνται με αργό βήμα. Αυτές επίσης έχουν γίνει μία πολύ χρήσιμη ομπρέλα για τους αγωνιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε χώρες που κυβερνιούνται από δικτάτορες ή όπου τα πολιτικά και τα κοινωνικά κινήματα είναι παράνομα.

Καταφύγια που τα λειτουργούν θρησκευτικές ομάδες

Οι πιο ισχυρές οργανώσεις στον κόσμο που έχουν να κάνουν με ζητήματα εμπορίας ανθρώπων διευθύνονται από την Χριστιανική Εκκλησία. Η Κάριτας (Caritas στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) είναι ένα καθολικό ίδρυμα αλλά υπάρχουν και μουσουλμανικές οργανώσεις που έχουν στηθεί την τελευταία δεκαετία για να βοηθούν κορίτσια και αγόρια μουσουλμανικού θρησκεύματος, τα οποία είναι ευάλωτα, με σκοπό να τα κατηχήσουν.

Μερικές οργανώσεις, όπως η Χάγκαρ (Hagar στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.), στην Καμπότζη, παρέχουν εξαιρετική βοήθεια: οι θεραπευτές τους σέβονται τα πιστεύω των κοριτσιών. Ωστόσο, άλλες, όπως το διεθνές δίκτυο της Iglesia Restaurada De los Perfectos (θα μπορούσε να αποδοθεί σαν Αποκαταστημένη Εκκλησία των Τελείων, Σ.τ.μ.), η οποία διευθύνεται από τον πανίσχυρο εκατομμυριούχο Χόρχε Έρντελι, έχει πιαστεί να κάνει εμπορία ανθρώπων με παιδιά που διασώθηκαν στην Ασία και στην Λατινική Αμερική, με σκοπό την παράνομη υιοθεσία τους από οικογένειες μέσα στην εκκλησία.

Οι ορθόδοξες θρησκευτικές κοινότητες αντιπροσωπεύουν ένα αυξανόμενο πρόβλημα σε παγκόσμια κλίμακα, εκτός από τις περιπτώσεις θυμάτων που ζητούν καταφύγιο μέσα στην δική τους θρησκευτική ομάδα. Σε δεκατρείς χώρες, κυρίως στην Αφρική, οι θρησκευτικοί ηγέτες χρησιμοποιούν την θέση τους για να στρατολογούν θύματα εμπορίας ανθρώπων για τους δικούς τους εκμεταλλευτικούς σκοπούς. Πήρα συνέντευξη από διάφορα θύματα εμπορίας ανθρώπων που διασώθηκαν από Κορανικά σχολεία στην Σενεγάλη, στην Μοζαμβίκη, στο Ίράν, στο Ίράκ, στο Αφγανιστάν, στο Ουζμπεκιστάν και στο Κιργιστάν, τα οποία χρησιμοποιούνταν σαν ζητιάνοι από τους δασκάλους τους. Κατά την διάρκεια των ταξιδιών μου, βρήκα εκατοντάδες κορίτσια σε μικρές εκκλησίες, συμπεριλαμβανομένων των προτεσταντικών και των καθολικών, στο Βιετνάμ, στην Ταϊλάνδη, στις Φιλιππίνες

και στο Μεξικό. Η κύρια αποστολή των εκκλησιών αυτών ήταν να κάνουν κατήχηση στα κορίτσια, εμποτίζοντάς τα με φόβο και τιμωρία. Το αποτέλεσμα αυτού του τύπου προσπάθειας για την διάσωση θυμάτων είναι καταστροφικό: Η ενοχή, ο σεξισμός και η ιδέα του σεξ σαν ταμπού αναμεταδίδονται στα μυαλά αυτών των κοριτσιών και των αγοριών, κάνοντάς τα περισσότερο ευάλωτα παρά ποτέ.

Μερικά από τα κορίτσια με τα οποία μίλησα είχαν γίνει αντικείμενα σωματεμπορίας δύο φορές. Ο Δ.Ο.Μ. τα διέσωσε από ένα μάραμπουτ, μια απομονωμένη ασκητική κοινότητα μουσουλμάνων, όπου τα κορίτσια είπαν ότι τους μάθαιναν να υπηρετούν τον Αλλάχ και να υπακούν στους αφέντες τους και στους άντρες του Ίσλάμ. Η μαρτυρία ενός μουσουλμάνου αγωνιστή για τα ανθρώπινα δικαιώματα αποκαλύπτει ότι στα μάραμπουτ τα κορίτσια διδάσκονται να υπακούουν και κατόπιν παντρεύονται ενήλικους άντρες και γίνονται σκλάβες σε δουλικούς γάμους.

Οι εξτρεμιστές στην πραγματικότητα δεν ενδιαφέρονται για την κατάργηση της εξαναγκαστικής πορνείας, γιατί την χρειάζονται σαν μια δικαιολογία για να σώζουν κορίτσια και γυναίκες. Σε μερικά μέρη, καθολικοί παπάδες και προτεστάντες ιεροκήρυκες, οι οποίοι είχαν ανοίξει καταφύγια για ανηλίκους, παρενόχλησαν σεξουαλικά τα θύματα. Τον Φεβρουάριο του 2010, ο πάπας Βενέδικτος ο 16ος χρειάστηκε να ταξιδέψει μέχρι την Ίρλανδία για να ζητήσει συγνώμη για τα εβδομήντα χρόνια σεξουαλικής κακοποίησης από καθολικούς παπάδες αγοριών και κοριτσιών σε θρησκευτικά ιδρύματα και ορφανοτροφεία. Βέβαια, αυτά είναι ατομικά μεμονωμένα περιστατικά: δεν παρενοχλούν σεξουαλικά τα παιδιά όλοι οι καθολικοί παπάδες. Ένα παράδειγμα ενός καλού παπά μού έρχεται στο μυαλό: στην πολιτεία της Τσιχουάουα, στο Μεξικό, ο πατήρ Αντόνιο Ουρουτία έχει αναλάβει ασυνήθιστη και αξιοσέβαστη εργασία με εκδιδόμενες στον λεγόμενο «αμφίπλευρο διάδρομο», μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και του Μεξικού.

Προσωρινά καταφύγια πριν από τον επαναπατρισμό

Μερικές κυβερνήσεις έχουν ανοίξει τέτοιου τύπου καταφύγια. Σε διάφορες πόλεις των Η.Π.Α., αυτά τα καταφύγια κρατάνε θύματα για δύο εβδομάδες προτού τα επαναπατρίσουν. Προκειμένου να εξασφαλίσουν ανθρωπιστική βίζα, η οποία στηρίζεται στο γεγονός ότι υπήρξαν θύματα σωματεμπορίας, πρέπει να αποδείξουν ότι είναι θύματα. Θα πρέπει να αναπτυχθούν ειδικές αστυνομικές δυνάμεις για να ερευνήσουν δραστήρια για σωματέμπορους.

Οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα σε ένα εχθρικό περιβάλλον

Όπως έχουμε ήδη δει, οι χώρες με τις πιο διεφθαρμένες κυβερνήσεις και τα κατώτατα επίπεδα δημοκρατίας είναι αυτές όπου η εμπορία ανθρώπων αυξάνεται σημαντικά. Από τις 175 χώρες που διερευνήθηκαν από το Πρόγραμμα Προστασίας το 2009, εξήντα επτά επέδειξαν συνεργία των κρατικών υπαλλήλων τους στην διάπραξη ή στην συγκάλυψη εγκληματικών δραστηριοτήτων. Η διαφθορά των κυβερνητικών υπαλλήλων έχει τεκμηριωθεί πολύ καλά.[********] Παρά τις διεθνείς συμφωνίες και τους νόμους που έχουν υπογραφεί από τις κυβερνήσεις, η έλλειψη διαφάνειας σε αυτά τα κράτη εξασφαλίζει ευνοϊκές συνθήκες για την αστυνομική διαφθορά καθώς και αδύναμα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης.

Οι φιλανθρωπικές οργανώσεις που επιχειρούν να αναπαράγουν διεθνή πρότυπα, σαν αυτά που παρέχουν οι ειδικές αστυνομικές δυνάμεις των ΗΠΑ, της Ίσπανίας και της Βρετανίας, συχνά πέφτουν πάνω σε τοίχο γιατί οι κυβερνήσεις δεν τους επιτρέπουν

********Δείτε τον χάρτη με τον τίτλο «Διαφθορά, η οποία σχετίζεται με την εμπορία ανθρώπων»,http://www.protectionproject.org/wpcontent/uploads/2011/07/TIP-Report-Review-2011.pdf

καμία πραγματική ή άμεση συμμετοχή. Επανειλημμένως, από την Καμπότζη μέχρι τις Φιλιππίνες, βρήκα υπερασπιστές των δικαιωμάτων των θυμάτων να απειλούνται και να καταδιώκονται από την αστυνομία, που κανονικά θα έπρεπε να είναι σύμμαχός τους. Το Παρατηρητήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παρέχει εκτεταμένες πληροφορίες πάνω σε αυτό το θέμα.

Ο μαφιόζος, ο οποίος συμβουλεύει τον υπουργό Οικονομικών της Καμπότζης, ο Γιαπωνέζος αστυνομικός διευθυντής, ο οποίος συμμαχεί με την Γιακούζα και ο Μεξικανός δικαστής που έχει εξαγοραστεί από το καρτέλ του Αρεγιάνο Φελίξ, το οποίο ελέγχει την πορνεία στην Τιχουάνα και στα σύνορα, είναι όλοι μέρος του δικτύου το οποίο περικυκλώνει τις φιλανθρωπικές οργανώσεις που παρέχουν βοήθεια στα θύματα σωματεμπορίας. Σαν αποτέλεσμα, πολλά καταφύγια βρίσκονται σε πολύ δύσκολη θέση, με πολύ λίγους πόρους, πληρώνοντας ασήκωτους φόρους, και κάτω από την πίεση των χορηγών τους να αποδείξουν ότι η δουλειά τους έχει αποτέλεσμα σε μεγάλο μέρος του πληθυσμού.

Σαν προϋπόθεση για την χρηματοδότηση, πολλά διεθνή ιδρύματα και κυβερνήσεις επιμένουν ότι οι ΜΚΟ θα πρέπει να αναπτύσσουν επιχειρηματικά μοντέλα με επαγγελματικά πρότυπα τελειότητας, τα οποία θα δείχνουν ότι για τις δραστηριότητές τους στηρίζονται στον εαυτό τους. Το παράλογο καπιταλιστικό μοντέλο απαιτεί οι οργανώσεις των θυμάτων να γίνουν κοινωνικές επιχειρήσεις που παράγουν κέρδη στα πλαίσια αδύναμων οικονομιών και κάτω από αποτυχημένες αναπτυξιακές πολιτικές. Η γενική εικόνα ως εκ τούτου δεν είναι και πολύ ενθαρρυντική: οι μικρές φιλανθρωπικές επιχειρήσεις δεν έχουν δικούς τους πόρους, και οι υπάλληλοι αυτών των οργανώσεων θα πρέπει να είναι προετοιμασμένοι να διακινδυνεύουν τις ζωές τους μέσα σε ένα περιβάλλον διεφθαρμένης αστυνομίας και αδύναμων θεσμών. Σε μερικές χώρες, όπου έχουν θεσπιστεί νόμοι ενάντια στην δουλεία και στην εκμετάλλευση, αυτοί δεν εφαρμόζονται εξαιτίας του ότι αυτό θα σήμαινε να θυσιαστούν τα μεγάλα χρηματικά ποσά με τα οποία το εμπόριο του σεξ συμβάλλει στην οικονομία.

Και παρ' όλα αυτά…

Καθώς έγραφα αυτό το βιβλίο, σταμάτησα εκατοντάδες φορές για να κοιτάξω τις φωτογραφίες, τις ζωγραφιές και τα μικρά ενθύμια που τα θύματα μου έδωσαν, όταν τα επισκέφθηκα και άκουσα τις ιστορίες τους: ένα ζευγάρι σκουλαρίκια φτιαγμένο από σύρμα και κομμάτια ξύλου που ένα κορίτσι στην Γουατεμάλα έφτιαξε για εμένα, μία ζωγραφιά από τον Ντάνυ, ένα αγόρι που χρησιμοποιήθηκε για παιδική πορνογραφία στην Αριζόνα, ο οποίος μου είπε ότι ήθελε να με παντρευτεί όταν θα μεγαλώσει, γιατί μου αρέσει το μπάσκετ μπολ και ο Χάρυ Πότερ.

Μερικές φορές αφού μετέγραφα δωδεκάδες από συνεντεύξεις, χρειαζόταν να σταματήσω να γράφω. Καταλαμβανόμουν από κύματα συναισθημάτων. Κυριευόμουνα από ρίγη, πείνα, ανορεξία, δίψα, αϋπνία και όνειρα. Έδινα διέξοδο στην αγανάκτησή μου με βαθιούς αναστεναγμούς και συζητήσεις με τον εαυτό μου: Τι παραπάνω θα μπορούσε να ειπωθεί για αυτό; Πώς να μιλήσω για αυτές τις ιστορίες χωρίς να τις παρουσιάσω ως άσεμνο εκθειασμό του πόνου; Σε τέτοιες στιγμές, αυτό που μου ερχόταν στο μυαλό ήταν η ζεστασιά των χεριών των Ουζμπέκων κοριτσιών καθώς με χάιδευαν μια κρύα νύχτα, όπως και τα χαμόγελα και η έκπληξη των Αφγανών στρατιωτών, όταν τους έδωσα μια σακούλα με μπισκότα, την οποία δέχτηκαν σαν να ήταν ένα κιλό χρυσάφι.

Μερικές φορές κοίταζα στην οθόνη του υπολογιστή και αισθανόμουνα άρρωστη και κουρασμένη. Μετά έβγαινα έξω στην αυλή και έπαιζα με τα σκυλιά μου, προσπαθώντας να απαλλαγώ από τα καυτά ερωτήματα: πού μας πηγαίνει η εξέλιξη; Γιατί η ανθρώπινη φυλή είναι ανίκανη να χρησιμοποιήσει τη δύναμή της για να ελαφρύνει τα βάσανα;

Γύρναγα στις σημειώσεις μου και στις μαγνητοφωνήσεις μου και διάβαζα το ημερολόγιό μου: έμενα έκπληκτη από την ικανότητα των ανθρώπων να περιγράφουν ακριβώς τα γεγονότα, να διηγούνται τις εμπειρίες τους και να εξάγουν νέα νοήματα προ-

κειμένου να αντιμετωπίσουν τον πόνο τους και το μαρτύριό τους. Αισθάνθηκα πανικοβλημένη από τους τρόπους με τους οποίους οι κοινωνίες αντιμετωπίζουν σαν φυσιολογική μία από τις πιο βασικές μορφές βίας: την εμπορευματοποίηση ενός σώματος με αντάλλαγμα λίγα κέρματα για φαΐ που είναι μία σύγχρονη, ύπουλη και αποτελεσματική μορφή εξόντωσης του δικαιώματος στην αγάπη και στην απόλαυση του σεξ, για εκατομμύρια γυναικών και κοριτσιών.

Καθώς δούλευα πάνω σε αυτήν την έρευνα δεχόμουνα συνεχείς απειλές από εγκληματικά δίκτυα, κάτι που σήμαινε ότι έπρεπε να αναζητάω συνεχώς συναισθηματική ισορροπία και εσωτερική ειρήνη. Δεν μπορούσα να επιτρέψω στον εαυτό μου να κυριευτεί από ένα συντριπτικό κύμα θυμού και φόβου που περικυκλώνει μερικές επιχειρήσεις, ούτε από τους απελπισμένους ισχυρισμούς των οργανώσεων που υπερασπίζονται τα θύματα της σωματεμπορίας, οι οποίες μερικές φορές καταφεύγουν σε υπερβολικές στατιστικές για να προσελκύσουν την προσοχή της κοινωνίας.

Κατάλαβα ότι η συναισθηματική κούραση, το να καίγεσαι τελείως από την συναισθηματική ταύτιση, είναι κάτι το οποίο θα έπρεπε να αντιμετωπιστεί. Είναι αδύνατο να μην αισθάνεσαι αγανάκτηση και να μην υποφέρεις, όταν ακούς εκατοντάδες φρικιαστικές ιστορίες συστηματικών βιασμών κοριτσιών, γυναικών και ανδρών που δεν μπορούν να σταματήσουν να κλαίνε και να ρωτάνε συνέχεια, «Μα γιατί εγώ;».

Διαπίστωσα ότι πολλοί από τους ανθρώπους που εργάζονται για να βοηθήσουν τα θύματα βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια εξουθένωσης: αστυνομικοί, ανακριτές, νομοθέτες, δημοσιογράφοι, δικηγόροι ανθρωπίνων δικαιωμάτων, άνδρες και γυναίκες αναμεμιγμένοι στην πολιτική που τόλμησαν να υψώσουν τις φωνές τους για να δεχτούν μόνο προσβολές.

Πολλοί από τους ριζοσπάστες, που διαμορφώνουν την κοινή γνώμη, θεωρούν ότι όποιο άτομο τολμάει να βάζει θέμα για

την ζημιά που προκαλείται από την πορνογραφία, την πορνεία και τους πελάτες του εμπορίου του σεξ είναι καθυστερημένο, αμαθές, συντηρητικό, σεμνότυφο, ψυχρό, ή ομοφυλόφιλο. Μία βουλευτίνα της Γουατεμάλας, η οποία συζητούσε στο Κοινοβούλιο για την απαγόρευση της πορνείας, όταν επισκεπτόμουνα την πόλη της Γουατεμάλας, δέχτηκε ένα ανώνυμο σημείωμα που την προειδοποιούσε ότι εάν ανακατευόταν στην επιχείρηση της πορνείας θα πέθαινε βιασμένη «από στειλιάρια και ματσέτες» για να θεραπευτεί από την ψυχρότητά της. Είναι εκπληκτικό, το ότι αυτή ήξερε ότι το σημείωμα προερχόταν από έναν υψηλόβαθμο αξιωματικό του στρατού, ο οποίος ήλεγχε την σεξουαλική εκμετάλλευση εφήβων.

Το πρόβλημα είναι η δυσκολία να υπερασπιστείς την ελευθερία και την αυτονομία των ανθρώπων μέσα σε ένα περιβάλλον μίσους και διαρκών προσβολών. Έμαθα από τους πιο φανατικούς υποστηρικτές της κατάργησης της πορνείας που ανήκαν σε θρησκευτικές ομάδες και από τους πιο αδιάλλακτους υποστηρικτές της ρύθμισης, ότι η δυσαρέσκεια και η ανάγκη να ελέγχει κάποιος τις ζωές άλλων ανθρώπων, μαζί με την ανικανότητα να αισθανθεί συναισθηματική ταύτιση με τον πόνο των άλλων, μπορούν να περιορίσουν ή να καταστρέψουν τον διάλογο και να τροφοδοτήσουν τον φανατισμό. Ο Μεξικανός ποιητής Οκτάβιο Παζ είπε κάποτε ότι το μεγάλο ηθικό και πνευματικό ελάττωμα των φιλελεύθερων δημοκρατιών είναι η συναισθηματική τους αναισθησία. Το συνεχιζόμενο καθήκον της κοινωνίας είναι να επανεφεύρει την αγάπη και τον ερωτισμό χωρίς βία.

Εδώ και μια δεκαετία, ο αγώνας μου ως αγωνίστριας για τα ανθρώπινα δικαιώματα με οδήγησε να ιδρύσω ένα καταφύγιο υψίστης ασφαλείας. Εκεί, γυναίκες, κορίτσια και αγόρια, ξεκινάνε την διαδικασία της θεραπείας από διάφορες μορφές βίας. Αυτή η εμπειρία έχει σημαδέψει βαθιά την ζωή μου: έμαθα ότι τα θύματα είναι οι μοναδικοί ειδικοί για τις δικές τους περιπτώσεις. Αυτά είναι που, με την βοήθεια της κατάλληλης υποστήριξης και θεραπείας, θα βρουν τον δρόμο για την συναισθηματική θεραπεία και θα τον ακολουθήσουν προς μια διαφορετική μοίρα.

Ανακάλυψα ότι για να μπορέσει κάποιος να επιζήσει είναι απαραίτητο να είναι ελεύθερος. Μόνο με αυτό τον τρόπο μπορεί ένα άτομο να επιλέξει να αφήσει πίσω του τον πόνο. Μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορούν, τα κορίτσια και τα αγόρια που διασώθηκαν από την δουλεία, να ξυπνήσουν μια μέρα με την πεποίθηση ότι, το να ζει κανένας ανάμεσα σε ανθρώπους, έχει ένα καινούργιο νόημα. Αυτά ξαναγεννιούνται μπροστά στα μάτια μας για να μας διδάξουν πώς να επαναφέρουμε μια ψυχή. Για να συμβεί αυτό, το άτομο που τα συνοδεύει σε αυτό το ταξίδι πρέπει να έχει πλήρη σεβασμό προς την αυτοδιάθεση των θυμάτων. Οι μεγαλύτεροι εχθροί τους είναι οι πελάτες της αγοράς δούλων και οι μεγαλύτεροι σύμμαχοί τους θα μπορούσαν να είναι εκατομμύρια ανθρώπων προθύμων να αμφισβητήσουν την δουλεία από την ηθική σκοπιά της διαφορετικότητας.

Γλωσσάριο

Αυτό το τμήμα περιέχει ένα γλωσσάριο των όρων, των ορισμών, και των βασικών εννοιών που χρησιμοποιήθηκαν σε αυτό το βιβλίο. Επέλεξα τις λέξεις που θεωρώ βασικές προκειμένου να φθάσω σε μία κοινή κατανόηση μεταξύ των αναγνωστών και όλων των ανθρώπων στους οποίους δίνω φωνή. Σε διαφορετικές χώρες, ποικίλοι τοπικοί όροι χρησιμοποιούνται για να εξηγήσουν το ίδιο φαινόμενο. Όπου ήταν δυνατό, έδωσα την νομική ορολογία από τις διεθνείς συνθήκες και τις συμβάσεις που έχουν υπογραφεί από την πλειοψηφία των χωρών που επισκέφθηκα.

Κατάργηση της πορνείας: ένα κίνημα που προτείνει την ανάκληση των νόμων, των κανονισμών ή των εθίμων που προωθούν ή υποστηρίζουν την πορνεία επειδή αυτοί παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ο όρος «abolitionism» (η αγγλική λέξη για το κίνημα κατάργησης, Σ.τ.μ.) προέρχεται από το κίνημα για την κατάργηση της δουλείας και θεωρεί ότι κάθε άτομο είναι ένα «υποκείμενο» με νόμιμα δικαιώματα, όχι ένα «αντικείμενο».

Σύνδρομο επίκτητης ανυπερασπιστότητας (με αυτό τον όρο θεώρησα ότι μπορώ να αποδώσω καλύτερα την αγγλική λέξη defenselessness, Σ.τ.μ.)**:** μια ψυχολογική κατάσταση στην οποία τα θύματα καταλήγουν να πιστεύουν ότι δεν έχουν έλεγχο πάνω στην κατάσταση στην οποία βρίσκονται , και ότι οτιδήποτε κάνουν είναι άχρηστο. Ο θύτης τους χρησιμοποιεί μία σειρά εκφοβιστικών πράξεων για να δείξει ότι ασκεί έλεγχο πάνω στις ζωές τους. Αυτό συχνά γίνεται μέσω ενός συστήματος αμοιβών και τιμωριών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα θύματα να παραμένουν παθητικά όταν αντιμετωπίζουν μια άβολη ή επιζήμια κατάσταση.

Σύνδρομο Κακοποιημένων Γυναικών: αυτό περιλαμβάνει τρία σύνδρομα που αναπτύσσονται από μεγάλης διάρκειας ψυχολογική, φυσική και συναισθηματική βία: το Σύνδρομο της Στοκχόλμης, το Σύνδρομο της Επίκτητης Ανυπερασπιστότητας και το Σύνδρομο του Μετατραυματικού Στρες.Το Σύνδρομο Κακοποιημένων Γυναικών δεν υποδηλώνει ότι η γυναίκα είναι άρ-

ρωστη, αλλά ότι εκδηλώνει ένα τραύμα εξαιτίας της βίας. Αυτή μπορεί να ξεπεράσει αυτά τα τραύματα από την στιγμή που έχει απαλλαγεί από την δυσμενή κατάσταση.

Εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση: η σεξουαλική κακοποίηση των γυναικών και των παιδιών, η οποία προσφέρει οικονομικά προνόμια σε ένα ή σε πολλά από τα μέρη που εμπλέκονται στην σεξουαλική δραστηριότητα. Οι πιο συνηθισμένες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης που περιλαμβάνουν εμπορία ανθρώπων είναι η πορνεία, ο σεξοτουρισμός και η πορνογραφία.

Ενδοοικογενειακή βία: γενικά κατανοητή σαν μία σειρά διακριτών πράξεων βίας, στην πραγματικότητα είναι ένα σύστημα εξουσίας και ελέγχου που ο επιτιθέμενος επιβάλλει και διατηρεί πάνω σε μια σύντροφο, σε μια σύζυγο, σε μια πρώην σύζυγο, ή σε ένα παιδί. Η απομόνωση, ο εκφοβισμός και οι απειλές, μαζί με την συναισθηματική, οικονομική και σεξουαλική κακομεταχείριση, είναι συσχετιζόμενες στρατηγικές που ο άντρας χρησιμοποιεί για να υποτάξει τα θύματά του. Οι γυναίκες και τα παιδιά που υποφέρουν από την ενδοοικογενειακή βία μαθαίνουν να αποδέχονται τον εξαναγκαστικό έλεγχο και είναι οι πιο ευάλωτοι, όταν αντιμετωπίζουν σωματέμπορους.

Υποχρεωτική ή εξαναγκαστική εργασία: εργασία ή υπηρεσίες που απαιτούνται από ένα άτομο κάτω από την απειλή μιας ποινής, στα οποία το άτομο απασχολείται ενάντια στην θέλησή του ή στην θέλησή της.

Παράνομη διακίνηση ανθρώπων: η μεταφορά ατόμων και η διευκόλυνση της παράνομης εισόδου τους σε μία χώρα όπου δεν είναι πολίτες ή έχουν μόνιμη διαμονή, με σκοπό την απόκτηση, άμεσα ή έμμεσα, ενός οικονομικού ή υλικού οφέλους. Αντίθετα από τους σωματέμπορους, οι λαθρομεταφορείς χάνουν τον έλεγχο πάνω στα θύματα από την στιγμή που αυτά φτάνουν στον προορισμό τους ή γίνεται δεκτή η πληρωμή.

Μαφία: ένας ιδιαίτερος τύπος συνδικάτου οργανωμένου εγκλήματος, που έχει την προέλευσή του από την Ιταλία. Ο όρος τώρα εφαρμόζεται παγκόσμια για οποιαδήποτε ομάδα με ανάλογα χαρακτηριστικά, άσχετα προς τα εθνικά σύνορα. Μερικές από τις πιο σημαντικές μαφίες είναι οι κινέζικες Τριάδες και η γιαπωνέζικη Γιακούζα, οι ρωσικές οργανωμένες ομάδες από την πρώην Σοβιετική Ένωση, η ιταλική μαφία, η τουρκική μαφία και τα νοτιοαμερικάνικα καρτέλ.

Ξέπλυμα χρήματος: η μετατροπή ή η μεταφορά χρημάτων που αποκτήθηκαν από εγκληματικές πράξεις προκειμένου να καλυφτεί ή να μεταμφιεστεί η παράνομη προέλευσή τους, κάνοντας έτσι τα κέρδη από το έγκλημα να φαίνονται νόμιμα.

Ηθικός πανικός: ο όρος αυτός καθιερώθηκε από τους αμερικανούς ανθρωπολόγους Κάρολ Βανς και Γκέιλ Ρούμπιν, για να περιγράψει τους συσσωρευμένους φόβους που σχετίζονται με την δημόσια ηθική και την ασφάλεια. Αυτός ο τύπος φόβου τείνει να ενώνει κοινωνικά κινήματα σε ευρεία κλίμακα σαν απάντηση στις γενικευμένες ανησυχίες που προκαλούνται από τα σεξουαλικά θέματα.

Νταβατζής ή μαντάμ: ο ενδιάμεσος ενός πελάτη και ενός ατόμου που υπόκειται σε σεξουαλική δουλεία ή πορνεία. Γνωστός επίσης σαν μάνατζερ ή σαν γερο-μπερμπάντης, νονός, νονά, φιλαράκος, κατεργάρης, μαστροπός κλπ.

Σύνδρομο μετατραυματικού-στρες: μια σειρά συμπτωμάτων που μπορούν να εμφανιστούν μετά την επιβίωση από πόλεμο, βασανιστήρια, αρρώστιες, ατυχήματα, τρομοκρατικές επιθέσεις ή καταστάσεις σκλαβιάς. Ένα άτομο που έχει υποχρεωθεί να εκδίδεται και το οποίο έχει υποστεί κακομεταχείριση, μπορεί να υποφέρει από αυτήν την κατάσταση. Το θύμα έχει αναδρομές στο παρελθόν, ξαναζεί τον εφιάλτη και αναπτύσσει φοβίες. Άλλα συμπτώματα περιλαμβάνουν δυσκολία συγκέντρωσης, ευερεθιστότητα, διατροφικές διαταραχές, επαναλαμβανόμενες απόπειρες αυτοκτονίας, αυτοτραυματισμούς και διαταραχές της

προσωπικότητας.

Πορνεία: σεξουαλικές σχέσεις με άλλα άτομα με αντάλλαγμα τα χρήματα. Ο αγγλικός όρος (prostitution, Σ.τ.μ.) προέρχεται από το λατινικό *prostituere,* το οποίο σημαίνει «να εκθέτεις για πούλημα». Η χρήση του όρου «πορνεία» αμφισβητείται: Ύπάρχουν ομάδες που ζητάνε την αντικατάστασή του με τον όρο «σεξουαλική εργασία». Άλλοι διαφωνούν με αυτό γιατί σε όλο τον κόσμο η διακίνηση για σεξουαλικούς σκοπούς και πορνεία περιλαμβάνει καταναγκασμό. Σε αυτό το βιβλίο χρησιμοποιώ την λέξη «πορνεία». Βλέπε την κατάργηση της πορνείας και την κρατική ρύθμιση της πορνείας.

Δουλεία: η ιδιοκτησία ενός ατόμου, το οποίο κάτω από τον έλεγχο ή την κυριαρχία ενός άλλου, χάνει την ικανότητα να ελέγχει την ζωή του, την ελευθερία του και την περιουσία του.

Κρατική ρύθμιση της πορνείας: ένα κίνημα που αποσκοπεί στον έλεγχο και στην οργάνωση της πορνείας σύμφωνα με κανόνες που εκδίδονται από την κυβέρνηση, και καλύπτουν την φορολογία, την κοινωνική ασφάλιση, την σύνταξη, κλπ. Τέτοια ρύθμιση θεωρεί την πορνεία σαν νόμιμη απασχόληση όπου το σώμα είναι ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται από μια εργάτρια του σεξ .

Σύνδρομο της Στοκχόλμης: περιγράφει την συμπεριφορά των απαχθέντων ή υποδουλωμένων θυμάτων τα οποία, με τον καιρό, επιδεικνύουν συμπάθεια προς τους απαγωγείς τους. Μερικές φορές αυτές οι γυναίκες καταλήγουν σε στοργικές ή ρομαντικές σχέσεις με τους απαγωγείς τους. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, οι σωματέμποροι ενθαρρύνουν αυτήν την συμπεριφορά στα θύματά τους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, όταν αυτά τα θύματα έχουν αποδράσει ή έχουν απελευθερωθεί, συχνά να μην καταθέτουν μηνύσεις.

Επιζήσαντες: άνθρωποι που θυμούνται βίαιες πράξεις χωρίς να παραλύουν. Με συναισθηματική και θεραπευτική υποστή-

ριξη, οι επιζήσαντες μπορούν να επανακτήσουν τον έλεγχο της ζωής τους και να αναγνωρίσουν τα συναισθήματα και τις σκέψεις για τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν εναντίον τους, όντας ταυτόχρονα σε θέση να ατενίσουν με αισιοδοξία το μέλλον και να ελπίζουν.

Σωματέμποροι: αυτοί οι οποίοι εμπλέκονται στην σωματεμπορία. Σε αυτούς μπορεί να συμπεριλαμβάνονται οργανωμένες εγκληματικές ομάδες, μέλη της οικογένειας (πατεράδες, μανάδες, θείοι, θείες, αδελφοί ή αδελφές, παππούδες και γιαγιάδες, κλπ.), άτομα με εξουσία πάνω σε άλλους (αφεντικά, εργοδότες, δημόσιοι λειτουργοί, κοινοτικοί ηγέτες, ή παπάδες), επιχειρηματίες (ιδιοκτήτες, διευθυντές, και λειτουργοί επιχειρήσεων στην βιομηχανία του σεξ, όπως ξενοδοχείων, ξενώνων, στριπτιζάδικων ή κλαμπ χορού της κοιλιάς, αιθουσών μασάζ, μπαρ, εστιατορίων και άλλων καταστημάτων που λειτουργούν σαν κάλυψη για την εξαναγκαστική πορνεία).

Εμπορία ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς: η πρακτική της μεταφοράς ατόμων μέσα και έξω από την χώρα τους για να τα εκμεταλλευτούν σεξουαλικά μέσω της χρήσης δύναμης, καταναγκασμού, χειραγώγησης, εξαπάτησης, κατάχρησης της εξουσίας, οικογενειακής πίεσης, οικογενειακής η κοινοτικής βίας, οικονομικής στέρησης και άλλων συνθηκών ανισότητας. Μερικοί συγγραφείς την αποκαλούν «εξαναγκαστική πορνεία».

Εμπορία ανθρώπων: η στρατολόγηση, η μεταφορά, η μετακίνηση, η στέγαση ή υποδοχή ατόμων μέσω της απειλής βίας ή της χρήσης βίας ή άλλων μορφών καταναγκασμού που δίνουν τον έλεγχο σε ένα άτομο πάνω σε ένα άλλο με σκοπό την εκμετάλλευση.

Θύματα: γυναίκες ή παιδιά που, είτε κρατούνται αιχμάλωτοι από τους σωματεμπόρους τους είτε όχι, υποφέρουν από όλα τα συμπτώματα του Συνδρόμου των Κακοποιημένων Γυναικών και δεν μπορούν να βρουν τα μέσα να ξεφύγουν από το βαθύ μαρτύριο, το οποίο υφίστανται.

Βία ενάντια σε γυναίκες και κορίτσια: όλες οι πράξεις βίας ενάντια στο θηλυκό φύλο που μπορούν να οδηγήσουν σε φυσική, σεξουαλική, ή ψυχολογική βλάβη, μαρτύριο ή πόνο για την γυναίκα ή το κορίτσι, συμπεριλαμβανομένων των απειλών, του καταναγκασμού και της στέρησης της ελευθερίας, είτε δημόσια είτε ιδιωτικά.

Παράρτημα

Τι χρειάζεται να γίνει;

Η εξάλειψη της εμπορίας γυναικών και παιδιών με σκοπό την σεξουαλική δουλεία είναι μια τρομερά περίπλοκη αποστολή. Το πιο σημαντικό πράγμα είναι να ξεκινήσουμε με συγκεκριμένους στόχους που θα επιτρέψουν σε πολιτικούς ηγέτες και σε σχετικές κοινωνικές ομάδες να ορίσουν ξεκάθαρα τις προκλήσεις και τις πιθανές λύσεις. Το να παραδεχτούμε ότι η εμπορία ανθρώπων είναι μέρος της παγκόσμιας βιομηχανίας εμπορικού σεξ είναι ένα βασικό σημείο εκκίνησης. Ομοίως, είναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι αυτή η επιχείρηση δέχεται διάφορα επίπεδα προστασίας από κρατικούς υπαλλήλους και από μέλη του οργανωμένου εγκλήματος που δεν θα μπορούσαν να ενδιαφέρονται λιγότερο για φιλοσοφικές συζητήσεις σχετικές με τις δραστηριότητές τους.

Είναι ουσιώδες να γνωρίζουμε τους παράγοντες κινδύνου για τα εν δυνάμει θύματα:

- Φτώχεια και εξαιρετική φτώχεια
- Έλλειψη σεξουαλικής εκπαίδευσης
- Έλλειψη εκπαίδευσης στην αγάπη
- Έλλειψη ευκαιριών για σπουδές, απασχόληση, κλπ.
- Ενθάρρυνση της πορνείας μέσα στην οικογένεια ή στο κοινωνικό περιβάλλον.
- Μεταφορά γυναικών και παιδιών από λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες σε ανεπτυγμένες
- Προβλήματα εξάρτησης, απομόνωσης και διακρίσεων.
- Το να έχει κάποια-ος εμπειρία σεξουαλικής ή φυσικής κακομεταχείρισης ως παιδί.

- Πρέπει, επίσης, να έχουμε επίγνωση των συνεπειών της σεξουαλικής εκμετάλλευσης:

- Σεξουαλικά μεταδιδόμενες ασθένειες και μολύνσεις

- Τραύμα που προκαλείται από βίαιες σεξουαλικές σχέσεις με άντρες.

- Απομόνωση γυναικών και παιδιών, μακριά από τις οικογένειές τους, οι οποίες και τα οποία εμπλέκονται σε σχέσεις εξάρτησης με νταβατζήδες και ιδιοκτήτες μπουρδέλων.

- Δυσκολία των θυμάτων στο να ζητήσουν βοήθεια, εξαιτίας της παράνομης μεταναστευτικής τους κατάστασης, της χρήσης πλαστών εγγράφων και της εργασίας τους σαν εκδιδόμενες.

- Απόρριψη από την οικογένεια και τις κοινωνικές ομάδες αφού τα θύματα απελαύνονται και επιστρέφουν στα σπίτια τους.

- Δυσκολία των θυμάτων στο να επαναδιεκδικήσουν την ιδιοκτησία των ίδιων τους των σωμάτων.

- Τι μπορώ να κάνω εγώ;

- Να συνδράμεις με ένα ποσοστό του μισθού σου οργανώσεις που διασώζουν κορίτσια από την δουλεία και τους προσφέρουν ευκαιρίες να σπουδάσουν και να είναι ελεύθερες (Βλέπε *www.lydiacacho.net* για ένα κατάλογο τέτοιων οργανώσεων).

- Να υποστηρίξεις επαγγελματικά προγράμματα ποδοσφαίρου, τένις και μπάσκετ μπολ που προωθούν μία μη βίαιη και μη σεξιστική αρρενωπότητα για αγόρια.

- Να μη δίνεις λεφτά σε παιδιά που ζητιανεύουν στους δρόμους, γιατί συνήθως τα ελέγχουν σωματέμποροι. Είναι

προτιμότερο να κάνεις μια δωρεά σε μια τοπική οργάνωση που τους προσφέρει εκπαίδευση και ευκαιρίες.

- Να μιλάς ανοιχτά για τον ερωτισμό και τη σεξουαλικότητα με τα παιδιά μας. Βοήθησέ τα να αντιληφθούν την δύναμη που αποκτούν με το να ελέγχουν τα σώματά τους και τα συναισθήματά τους.

- Μίλα μαζί τους για την σημασία της ισότητας, όπως επίσης για την ζημιά που προκαλεί η βία ενάντια σε ανθρώπινες υπάρξεις.

- Αρνήσου να καταναλώνεις προϊόντα που κατασκευάζονται από εργασία δούλων. (Βλέπε *www.oit.org*)

- Να συμμετέχεις σε κινήματα που αγωνίζονται ενάντια στην ανθρώπινη δουλεία στην χώρα σου.

- Να ταξιδεύεις σαν ανθρώπινος τουρίστας. Να διασφαλίζεις ότι το ξενοδοχείο που επιλέγεις έχει μία πολιτική ενάντια στην εμπορία ανθρώπων ιδιαίτερα ενάντια στον παιδικό σεξοτουρισμό (Ένας κατάλογος συνιστώμενων καταστημάτων μπορεί να βρεθεί στο *www.ecpat.org.uk* και *www.savethechildren.org*).

- Μη γενικεύεις: εκατομμύρια ανδρών δεν είναι πρόθυμοι να υποδουλώσουν ή να εκμεταλλευτούν σεξουαλικά γυναίκες ή ανηλίκους. Ζήτα από αυτούς τους άνδρες στην κοινότητά σου να πάρουν θέση πάνω σε αυτό το θέμα.

- Γράψε σε εφημερίδες, περιοδικά και συνδιασκέψεις που καλύπτουν θέματα πάνω στην ανθρώπινη δουλεία. Να συμμετέχεις σε εκστρατείες πρόληψης.

- Εάν είσαι πρόθυμος να αφιερωθείς σε αυτήν την υπόθεση, ζήτα υλικό από εκστρατείες ενάντια στην εμπορία ανθρώπων και μοίρασέ το στα σχολεία των παιδιών σου.

- Να καταναλώνεις προϊόντα που βοηθούν στην πρόληψη της σωματεμπορίας παιδιών. Το Body Shop και η Oxfam για παράδειγμα, έχουν προϊόντα που πουλιούνται για να βοηθήσουν την εξάλειψη της παιδικής δουλείας.

- Να θυμάσαι ότι έχεις τη δύναμη να συμμετέχεις στη μεταμόρφωση της κοινωνίας.

- Επέλεξε: υπάρχουν εκατομμύρια ανθρώπων στον κόσμο που δεν έχουν την ευκαιρία να το κάνουν.

Μερικοί από τους μύθους και τις πραγματικότητες

για την κακοποίηση των παιδιών:

Το 1998, μία ομάδα παιδόφιλων συναντήθηκε, πρώτα σε προσωπικό επίπεδο και αργότερα στο Ιντερνέτ, για να δημιουργήσει την Διεθνή Ημέρα Έρωτα του Αγοριού *(International Boy Love Day* [IBLD] στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) που να γιορτάζεται στις 24 Ιουνίου. Σύμφωνα με αυτούς, αυτή η ημερομηνία θα χρησιμοποιούνταν «για την διεκδίκηση των δικαιωμάτων των ενήλικων αρσενικών να έχουν σεξουαλικές σχέσεις με νεαρά αγόρια». Αυτή η εκστρατεία διαδόθηκε μέσω του Ίντερνέτ και σε κάθε χώρα -από την Ολλανδία, το Βέλγιο, την Αίγυπτο και την Νότια Αφρική μέχρι την Αργεντινή, το Μεξικό, τον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες- οι παιδόφιλοι άναψαν μπλε κεριά.

Οι αντιδράσεις στην IBLD υπήρξαν άμεσες. Ένα μέρος της κοινωνίας αποφάσισε να κρατήσει αποστάσεις γιατί θεωρούσε το θέμα δυσάρεστο. Άλλες ομάδες νεαρών ανθρώπων, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, σε μία προσπάθεια να υπερασπίσουν τις προοδευτικές τους ιδέες, υποστήριξαν ότι κάθε άτομο έχει το δικαίωμα να εκφράσει τις πολιτικές του, τις σεξουαλικές του και τις ιδεολογικές του πεποιθήσεις. Εν τούτοις, διάφορες κοινωνικές οργανώσεις που εργάζονται για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανέλυσαν τις αρνητικές συνέπειες του να επιβάλλει

κανένας σε αγόρια δουλεία με σκοπό την απόλαυση μη κονφορμιστών, ισχυρών ενηλίκων.

Στις 30 Μαΐου 2006, μία ομάδα παιδόφιλων σχημάτισε ένα πολιτικό κόμμα με το όνομα «Το Κόμμα» για την Γειτονική Αγάπη, Ελευθερία και Διαφορετικότητα (Neighborly Love, Freedom, and Diversity [PNVD] στα Αγγλικά, Σ.τ.μ.) και το νομιμοποίησε στις ολλανδικές αρχές. Βασισμένη σε κινήματα για την νομιμοποίηση της πορνείας, αυτή η ομάδα επικαλέστηκε τα συνταγματικές ελευθερίες της σκέψης και της έκφρασης για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών. Το PNVD είπε ότι στα μέλη του συμπεριλαμβανόντουσαν σημαντικοί Ολλανδοί πολιτικοί, επιχειρηματίες, πατεράδες με οικογένειες, δάσκαλοι, παπάδες και «όλων των τύπων ελεύθεροι άνθρωποι που έχουν επιλέξει να εκφράζουν την σεξουαλικότητά τους και τις ερωτικές τους ζωές μέσω σχέσεων με αγόρια και κορίτσια». Στο μανιφέστο του το PNVD ζήτησε η ηλικία για σεξουαλική συναίνεση να χαμηλώσει στα δώδεκα και η κτηνωδία, η παιδική πορνογραφία και όλες οι μορφές σεξουαλικών πράξεων που πραγματοποιούνται πάνω σε ανήλικους θα έπρεπε να νομιμοποιηθούν.

Κάθε μέρα περισσότεροι άνδρες από ανεπτυγμένες χώρες όπως η Ίσπανία, η Νορβηγία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς, η Αυστραλία, η Αγγλία και η Γερμανία, προσχωρούν σε αυτόν τον τύπο κινήματος.

Παιδεραστές ή παιδόφιλοι;

Η λέξη παιδεραστής προέρχεται από τα ελληνικά, από το παιδός (γενική τού παις, Σ.τ.μ.) που σημαίνει «αγόρι» και «εραστής». Η παιδεραστία ορίζεται σαν εμπλοκή σε σεξουαλικές σχέσεις με ανηλίκους. Αντίθετα, η παιδοφιλία αναφέρεται στην σεξουαλική έλξη ενός ενηλίκου προς ανήλικους.

Ο Φρόιντ και ο Λακάν έθεσαν τις βάσεις για την σύγχρονη ψυχιατρική και ψυχολογική άποψη για αυτούς που διαπράττουν

κακοποίηση παιδιών σαν ανθρώπων που είναι άρρωστοι ή υποφέρουν από κάποια πάθηση, η οποία προκλήθηκε από μία τραυματική κατάσταση. Μερικοί ερευνητές -χωρίς ατράνταχτα στοιχεία- πιστεύουν ότι οι παιδόφιλοι εκδηλώνουν ένα παιδικό τους τραύμα εξαιτίας σεξουαλικής κακοποίησης. Ύπάρχουν επίσης επιστήμονες όπως ο Ρ. Τζ. Κέλι και ο Ρ. Λασκ που επισημαίνουν ότι η σεξουαλική ενεργοποίηση του παιδόφιλου θα μπορούσε να προέρχεται από τις αναμνήσεις του της παιδικής ηλικίας, δεδομένου ότι τα πρώτα σεξουαλικά ξυπνήματα συνήθως συμβαίνουν με άλλα μικρά παιδιά. Σύμφωνα με την θεωρία της κοινωνικής μάθησης, οι παιδόφιλοι μπορεί να είχαν σεξουαλικά ενεργοποιηθεί σ' εκείνη την ηλικία και γι αυτό το λόγο διεγείρονται μόνο από τις φυσικές καταστάσεις των αγοριών και των κοριτσιών, από την έλλειψη ηβικού τριχώματος ή από τα μικρά γεννητικά όργανα. Αυτοί οι ειδικοί αποτυχαίνουν στο να εξηγήσουν το ότι οι παιδόφιλοι μπορεί να βρεθούν σε θέσεις ευθύνης, εμπιστοσύνης και ισχύος προς τα θύματά τους. Έχει επίσης αποδειχτεί, από την άλλη μεριά, ότι η πλειοψηφία των παιδεραστών είναι άντρες και γυναίκες που λειτουργούν κοινωνικά με φυσιολογικό τρόπο. Είναι, ακόμη, ικανοί να έχουν ευθύνες σε όλες τις πλευρές της ζωής τους.

Οι ειδικοί για την κακοποίηση παιδιών

Ο κλινικός ψυχολόγος Χόρχε Γκαραβέντα**,** ένας από τους πιο αναγνωρισμένους ειδικούς στην κακοποίηση παιδιών στην Λατινική Αμερική, δηλώνει ότι «η φυσική και σεξουαλική κακοποίηση ενός παιδιού συμβαίνει σε μία άνιση κατάσταση όπου ο ενήλικος έχει την εξουσία και χρησιμοποιεί την ανωτερότητά του για να αντλήσει απόλαυση από το θύμα του, το οποίο καταστρέφεται και υποτάσσεται». Ο Γκαραβέντα εξηγεί ότι «η σεξουαλική κακοποίηση ενός ανήλικου από έναν ενήλικο, όπως στην περίπτωση του βιασμού, δεν προέρχεται από μία σεξουαλική παρόρμηση ή αναγκαιότητα. Αντίθετα είναι μια πράξη εξουσίας και υποταγής που εκφράζεται μέσα από μία ερωτικοποιημένη

πράξη».

Αντίθετοι προς την παλιά άποψη για την παιδεραστία σαν μία ανεξέλεγκτη παθολογία, διάφοροι ειδικοί σε νέους τομείς της ουμανιστικής ψυχολογίας που έχουν να κάνουν με σεξουαλικά κακοποιημένους ανήλικους δηλώνουν, ότι αυτοί που διαπράττουν αυτές τις πράξεις δεν θα έπρεπε να θεωρούνται σαν δημιουργήματα της κουλτούρας τους, από την στιγμή που υπάρχει μια συγκεκριμένη υποκειμενική στιγμή όταν, με ή χωρίς πόνο, κάποιο άτομο διαλέγει τον δρόμο του. Είναι αλήθεια ότι στην ελληνική και στην ρωμαϊκή κουλτούρα, η παιδεραστία ήταν κοινωνικά αποδεχτή και ότι αιώνες πατριαρχικής κυριαρχίας έχουν περιβάλλει αυτή τη μορφή βίας με σιωπή. Είναι ουσιώδες το να αμφισβητούμε αυτά που έχουμε διδαχτεί και να προσέχουμε τους ειδικούς, οι οποίοι είναι οι καλύτεροι στην θεωρητική σκέψη και στην αποτελεσματική θεραπεία των θυμάτων.

Να θεραπεύσουμε τους παιδόφιλους;

Ούτε μία επιστημονική μελέτη δεν αποδεικνύει ότι η ψυχιατρική θεραπεία για την παιδοφιλία λειτουργεί μακροπρόθεσμα. Η φυλάκιση δεν έχει αποδειχτεί ότι είναι αποτελεσματική: πολλές από τις πιο δημοσιοποιημένες περιπτώσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Αυστραλία περιλαμβάνουν άντρες που έδρασαν με περισσότερη βία και μανία όταν είχαν εκτίσει ποινές φυλάκισης για σεξουαλικά εγκλήματα. Μερικές χώρες έχουν καταφύγει σε χημικό ευνουχισμό για να απενεργοποιήσουν το τμήμα του εγκεφάλου που ελέγχει την σεξουαλική παρόρμηση. Ωστόσο, δεν έχει ακόμα αποδειχτεί ότι ο έλεγχος των λιμπιντικών παρορμήσεων εμποδίζει την επιθετικότητα ενάντια στους ανήλικους.

Καθώς οι παιδόφιλοι απαρτίζουν ένα πολιτικό κόμμα και στηρίζουν τα δίκτυα σεξουαλικής κακοποίησης έχοντας μαζί τους μερικούς «κανονικούς άντρες», υπολογίζεται ότι μόνο μία από τις τριάντα έξι περιπτώσεις βιασμού καταγγέλλεται. Η UNICEF

αναφέρει ότι περίπου 1,2 εκατομμύρια παιδιά υφίστανται σεξουαλική εκμετάλλευση στον πλανήτη. Φανταστείτε τι μπορεί να συμβεί εάν δεν σταματήσουμε αυτό το κίνημα, ένα κίνημα το οποίο αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των βιασμών των ανηλίκων σαν να είναι φυσιολογικοί.

Ευχαριστίες

Αυτό το βιβλίο είναι ένα ταξίδι, μία αναζήτηση, μια επανένωση με την ανθρωπότητα και τις περιπλοκότητές της. Κάθε λέξη σε αυτό αποτελεί απόσταγμα της ανάσας, της παρόρμησης και της ζωτικής ενέργειας εκατοντάδων ανθρώπων που με άκουσαν, μου μίλησαν, πίστεψαν σε εμένα και, ακόμη, με προστάτευσαν σε δύσκολες στιγμές.

Μαζί προσπαθήσαμε να διαλευκάνουμε το ζήτημα της σύγχρονης δουλείας στις πολύπλευρες μορφές της. Δεν θα είχε γίνει δυνατό χωρίς την υποστήριξη και την στοργική φροντίδα της αδελφής μου Μύριαμ ούτε χωρίς την συνεχή υποστήριξη των αδελφών μου Χοσέ, Αλφρέντο, και Πάκο, όπως επίσης του πατέρα μου Όσκαρ, και της χαμογελαστής συντρόφου του Όλγας. Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Λία, την άλλη μου αδελφή, η οποία με φρόντισε όταν ήμουν άρρωστη και όταν ήμουν πολύ καλά, την Μαρία Γκουανταράμα, την γιατρίνα μου, που με βοήθησε να μειώσω τα επίπεδα του στρες μου, την Νουβία και την Άντζελα που με άκουσαν, μου έδωσαν πληροφορίες και με έκαναν να γελάσω. Τους συναδέλφους μου στο καταφύγιο CIAM στο Κανκούν που είναι ακούραστοι ειρηνευτές, παρέχοντας την φροντίδα τους καθημερινά σε γυναίκες και παιδιά.

Τους συναδέλφους μου και τους δασκάλους από τους οποίους έμαθα και με τους οποίους συζήτησα. Τα λόγια σας και η εργασία σας μου επέτρεψαν να φέρω σε πέρας αυτό το σχέδιο. Την Μελίσα Φάρλεϊ, την Κάθριν Φαρ, την Αλίσια Λεάλ, την Μάρτα Λάμας, την Μόντσε Μπουά και την Μαρτσέλα Λαγκάρντ. Την Μόνικα Γκαζ ντε Ριβέρα, που διάβασε αυτές τις σελίδες με ενδιαφέρον και με υπομονή διόρθωσε τα λάθη. Την Μαλού Νίτσερ, την Σεσίλια Λόρια, που πέθανε προτού δει τελειωμένο αυτό το βιβλίο, την απίστευτη και ανθεκτική Τέρε Ουλόρα, την φοβερή Νόρμα Χόταλι, την Ραφαέλα Χερέρα, που με βοήθησε να καταλάβω τη δύναμη της επανορθωτικής δικαιοσύνης, τον συνάδελφό μου Μάρκο Λάρα Κλαρ για τις συμβουλές του και την φιλία του, την Σαχουάνα Μαρτίνεζ, την Λουκία Λαγκούνεζ, την ομάδα

CIMAC και την Πάκα Ντιαζ Καρακουέλ, φίλες και δασκάλες σε αυτήν την έρευνα, τον Ζλάτκο Ζίγκιτζ και την Μαρίνκα Φρανούλοβιτς, για την υποστήριξή τους κατά την διάρκεια του ταξιδιού μου στην Κεντρική Ασία και για την φιλία τους από εκεί και έπειτα. Η δουλειά τους στην περιοχή για τον Δ.Ο.Μ. έχει τεράστιες επιπτώσεις για πολύ κόσμο.

Τον Ρομπέρτο Σαβιάνο, τον Βίκτορ Μάλαρεκ, τον Ρικάρντο Ρότσα και τον Χαβιέ Σολόρζανο, τέσσερις συναδέλφους που με έκαναν να αισθάνομαι ότι δεν ήμουν μόνη μου στις δύσκολες στιγμές. Την Σόμαλι Μαμ και την ομάδα της στην Καμπότζη, τις γυναίκες του ECPAT στην Ταϊλάνδη, που με αγκαλιάσανε όταν περισσότερο το χρειαζόμουνα, την Ντέμπι Τάκερ, την Σου Άνα της Αυστραλίας, την Μάκι Κουμπότα και την Ριτσούκο Κούντο, τις φανταστικές συναδέλφους μου που με συνόδευσαν στα επιτόπια ταξίδια μου την νύχτα στην Ιαπωνία, τον Ντάνιελ Γκάρετ, τις γυναίκες του Κέντρου Ασιατισσών Γυναικών στο Τόκιο, την Μιτσίκο Κάιντα, που εργάζεται στην Ταϊλάνδη βοηθώντας όλα τα παιδιά από την Ασία, την δόκτορα Τζιν Νάντι Σίγκμοντ, τον καλό και συνεπή Μαρκ Λάγκον, την υπομονετική Κλαούντια Χιλ από το Ομοσπονδιακό Γραφείο των Φυλακών των ΗΠΑ, την Ελίνα, την Κροάτισσα φίλη μου που με βοήθησε να μεταμφιεστώ και να επιβιώσω ανάμεσα σε σωματέμπορους, την Σόνια Κ., που με δίδαξε να προφέρω ρωσικές λέξεις και να καταλάβω τον τρόπο σκέψης της ρωσικής μαφίας, τον Τζων Πέρκινς που με βοήθησε να κατανοήσω πώς σκέφτονται οι επιχειρηματίες της μαφίας, τον Αλμπέρτο Ίσλας γιατί δεν με άφησε να χάσω από τα μάτια μου τα μεξικάνικα καρτέλ και τα δίκτυά τους, την Βικτώρια Τιαν από το Κιργιστάν, την Μ. από την Ιταλία, που με δίδαξε πώς να αποκαθιστώ την ευτυχία κάποιου, την Στεφανί Ουρνάνγκ από την Νότια Αφρική, την Φίλο Νικόνια, την αδελφή μου στην Κένυα, την Μαλαλάι Τζόγια, για την δύναμη του χαρακτήρα της και την αποφασιστικότητά της να μεταμορφώσει το Αφγανιστάν, την πατρίδα της. Την Μπερμέτ Μοντοβάιβα από το Κιργιστάν, την Μαντού Μπάλα Ναθ από την Ινδία και την γιατρίνα Σαρλότ Φάτι από την Σενεγάλη, όλες οδηγοί μου και αυθεντίες. Την αγαπητή μου δασκάλα Τσάιβι Σοκ στο Λος Άντζελες, τον Γιούργκεν της

Γαλλίας και της Μπανγκόκ, γιατί κινδύνεψε για να μου δείξει την διαδρομή που χρησιμοποιούν οι περιφερειακές μαφίες, την Μα- ρία Σράιβερ, την Μαριάνα Περλ και την Κάρμεν Αριστέγκουι, για την τιμιότητά τους και την συμπάθειά τους.

Τους πράκτορες της Ίντερπόλ, της SIEDO, της καταργημένης KGB, της ICE και του FBI, των οποίων τα ονόματα δεν μπορώ να αποκαλύψω, που όμως η ειλικρίνειά τους υπήρξε εξαιρετικά ωφέλιμη για εμένα, τον αγαπητό μου Φερνάντο Εσπινόζα, τον Φραντσέσκο Ρελέα και τον Φρανκ Σεβίγια, τους συναισθημα- τικούς και οικονομικούς μου υποστηρικτές Αλίσια Λούνα και τους αδελφούς και αδελφές μου στο ίδρυμα LC, την Μπέρθα Ναβάρο και τον Λούις Μαντόκι, την Κριστίνα ντελ Βάλε, και το Πρόγραμμα για τις Γυναίκες Καλλιτέχνιδες ενάντια στην Έμ- φυλη Βία που συγκεντρώνουν δύναμη της θέλησης και ελπίδα, την υπουργό Μπιμπάνια Άλντο και την Νουρία Βαρέλα, για την επιμονή τους και την ειλικρίνειά τους, την Εύα Ένσλερ, γιατί μου θύμισε ότι είμαι ένα συναισθηματικό πλάσμα και ότι αυτό είναι θαυμάσιο, τη δασκάλα μου Τζιν Σινόντα Μπόλεμ.

Τον Λίνο και την κυρία Κάρμεν, που διασφάλισαν την προ- στασία μου και την καλή μου διατροφή κατά την διάρκεια πολλών νυκτών που πέρασα μπροστά από τον υπολογιστή, την Κάρ- λα γιατί με φρόντισε, με χάρη και επαγγελματισμό, την Λέντα και την Πίτα, που μου έδωσαν ευγένεια, χαρά και καλή τεκίλα αυτές τις θλιβερές νύχτες.

Ίδιαίτερες ευχαριστίες προς τον Εντουάρντο Σουάρεζ, τον αδελφικό μου φίλο που άντεξε πολλές ώρες μονόπλευρης συ- ζήτησης σε μία προσπάθεια να με βοηθήσει να καταλάβω τον ρυθμό των λόγων μου, για το προσεκτικό του διάβασμα και την ακούραστη κριτική του. Τον Κριστομπάλ Πέρα και την εκδοτική ομάδα στο *Random House Mondadori,* που πίστεψαν στην δου- λειά μου από την αρχή.

Τον Νταρίο, την Σύνθια, τον Μάριο και όλη την νομική ο-

μάδα του άρθρου 19, σας ευχαριστώ γιατί διεκδικήσατε το δικαίωμά μου και την ελευθερία μου να εκφράζομαι. Κάποιος μπορεί να συνηθίσει να ζει κάτω από απειλές, όμως αυτό είναι περισσότερο υποφερτό όταν αυτός υποστηρίζεται από μια νομική ομάδα, η οποία δεν ενδίδει στην διαφθορά και στην ατιμωρησία της μαφίας.

Την Άννα Πολιτκόφσκαγια, με την οποία γέλασα και έκλαψα προτού την δολοφονήσουν. Ποτέ δεν σκεφτήκαμε ότι θα την σκότωναν, όμως ξέραμε ότι άξιζε να διακινδυνεύσουμε τις ζωές μας για τα ιδανικά μας.

Και, βέβαια, τον Χόρχε, γιατί υπερασπίζει μια αρρενωπότητα που είναι γλυκιά, στοργική, παιχνιδιάρικη και αισιόδοξη.